

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Kommunestyret
Møtestad: Kommunestyresalen Herøy rådhus
Dato: 09.05.2019
Tid: 16:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møte i kommunale organ skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

I starten av møte vil Frode Hammerseth presentere Politikarportalen.

Fosnavåg, 02.05.19

Arnulf Goksøyr
ordfører

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 45/19	Godkjenning av innkalling og sakliste.
PS 46/19	Protokoll frå førre møte.
PS 47/19	Delegerte saker
PS 48/19	Referatsaker
PS 49/19	Borgarleg vigsel - vigslar.
PS 50/19	Slutthandsaming: Detaljreguleringsplan for Fv20, Nerlandsøy bru
PS 51/19	Klage på vedtak. Detaljreguleringsplan for Nedre Sørli, planID 201801.
PS 52/19	Godkjenning av låneopptak i Husbanken - startlån 2019
PS 53/19	Søknad om ekstra tilskot til drift av Senter mot Incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal.
PS 54/19	Prosjektet felles Helseplattform
PS 55/19	Økonomisk avslutning av prosjekt 70046 - Trafikktryggingstiltak sentrum 2018 med 50/50 stønad
PS 56/19	Årsmelding for kontrollutvalet 2018
PS 57/19	Tilstandsrapport for grunnskulen 2018.

Referatsaker

RS 12/19	Høringsbrev - Ny takst - og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal
RS 13/19	Årsmelding og rekneskap for Søre Sunnmøre IKT 2019
RS 14/19	Dekningsstatistikk for barnevaksinasjonsprogrammet for 2017 og 2018
RS 15/19	SSR - Innkalling til møte i representantskapet torsdag 23. mai 2019 kl. 10.00
RS 16/19	Interpellasjon til komande kommunestyre
RS 17/19	Innkalling til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 30. april 2019
RS 18/19	Frostating lagmannsretts årsmelding 2018
RS 19/19	Møtebok frå ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft - 20.03.2019
RS 20/19	Driftsrekneskap/investeringsrekneskap
RS 21/19	Takk for eit velluka Norwegian Travel Workshop!
RS 22/19	Søk om EPSA 2019
RS 23/19	Årsmelding 2018

Delegerte saker frå avdelingane

DS 90/19	Herøy kommune 38/147 Planering av området og kabelgrøft - løyve til tiltak
DS 91/19	Tildeling av prikkar ved manglande innrapportering av omsetninga av alkohol - Joker Nerlandsøy
DS 92/19	Ferdigattest - terrasse - 37/503
DS 93/19	Reidar Remøy -12/60 - Rehabilitering pipe
DS 94/19	Tildeling av prikkar ved manglande innrapportering av omsetning 2018
DS 95/19	Godkjenning - søknad om å ta med skjenkebevilling til ope arrangement (enkelt, bestemt anledning) - Dansegalla Fiskarhallen
DS 96/19	Harry Monrad Muren - 16/10 - frådeling av tilleggsareal
DS 97/19	Hallgeir Espeseth - 80/21 - Bruksendring
DS 98/19	Mariann Strømsnes - 34/26 - pipe
DS 99/19	Aleksander Torvik - 37/503 - Løyve til endring
DS 100/19	Christian Voldsund - 56/108 - tilbygg/altan
DS 101/19	Ferdigattest - Bustad og garasje - gnr 37, bnr 17
DS 102/19	Vegard Haavik - 37/387 - Terrasse og overbygg/utviding stove
DS 103/19	Leif-Morten Igesund 35/1 - Igangsettingsløyve heile tiltaket
DS 104/19	Myrvåg helsesenter AS 45/142 45/116 Tiltak natursteinsmur/betongkant - ferdigattest
DS 105/19	Torgeir Voldsund 16/73 tiltak utviding sjøbud - løyve til tiltak
DS 106/19	Herøy kommune 24/74 Rammeløyve - fleirbrukshall Einedalen skule - igangsettingsløyve grunnarbeid
DS 107/19	Norhus Ørsta AS 23/48 Rammeløyve veg- og VA- anlegg
DS 108/19	Norhus Ørsta AS 23/48 - løyve til oppføring av støyskjerm
DS 109/19	Utviding parkeringsplass ved Herøy Gard - 40/57 40/58 40/59 - løyve til tiltak
DS 110/19	Ferdigattest - 5/67 Einebustad med garasje

DS 111/19	Herøy kommune - 29/182 - Tilbygg
DS 112/19	Godkjenning av styrar for salsløyve - Coop Marked Moltu
DS 113/19	Tildeling av prikkar ved manglande innrapportering av omsetning av alkohol - Spar Fosnavåg
DS 114/19	Paul R. Kalland - 9/5 - Riving av hus
DS 115/19	Ferdigattest - 37/492 seksjon 1 - bod
DS 116/19	Øystein Per Moltubakk - 60/67 og 357 - Frådeling
DS 117/19	Herøy kommune 24/74 Rammeløyve - fleirbrukshall Einedalen skule - Rammeløyve
DS 118/19	Ruben Bakke 40/85 og 40/86 Tiltak oppføring naust, utviding brygge - løyve til tiltak
DS 119/19	Lampholmen AS 26/162 og 19 Tiltak tomannsbustad - rammeløyve
DS 120/19	Inge Bergsnes 29/129 Deling grunneigedom - løyve til frådeling av tilleggsareal
DS 121/19	Handelsbygg holding as - 38/2 - IG 3 heile tiltaket
DS 122/19	Odd Morten Berge - 29/87 - Naust og flytebrygge
DS 123/19	Ragnvald Vågsholm 33/133, 33/134 Bustad m/garasje - løyve til tiltak
DS 124/19	Søknad om serveringsløyve Sofram Takeaway & Catering AS
DS 125/19	Frode Myklebust - 29/307 - tilbygg/hagestove på eksisterande terrasse
DS 126/19	Tømrrer Service AS 45/182, 68 og 44 - 2-mannsbustadar med carport - løyve til tiltak
DS 127/19	Kjartan Sundnes 17/3 Tiltak driftsbygning - ferdigattest
DS 128/19	Mellombels bruksløyve - 34/166 - seksjon nr 3 og 4
DS 129/19	Harry Monrad Muren - 16/60 - Naust
DS 130/19	Mellombels bruksløyve - 4/316
DS 131/19	Norhus Ørsta AS 23/48 Rammeløyve byggetrinn 1 - endring av gitt løyve
DS 132/19	Marita Hjelmeseth 35/5 Rammeløyve - rammeløyve

DS 133/19

Lene og Øyvind Havåg - 83/11 - ny
avkøyrslø og påbygg/fasadeendring

DS 134/19

Ferdigattest - 15/59 - pipe

PS 45/19 Godkjenning av innkalling og sakliste.

PS 46/19 Protokoll frå førre møte.

PS 47/19 Delegerte saker

PS 48/19 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2017/1314
		Arkiv:	C80

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
62/19	Formannskapet	30.04.2019
49/19	Kommunestyret	09.05.2019

BORGARLEG VIGSEL - VIGSLAR.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

I tillegg til ordførar, varaordførar og rådmann vert den kommunale vigselretten gitt til kommunalsjef oppvekst Sølvi Lillebø Remøy.

Tilråding:

I tillegg til ordførar, varaordførar og rådmann vert den kommunale vigselretten gitt til kommunalsjef oppvekst Sølvi Lillebø Remøy.

Særutskrift: Servicetorget
Ordførar

Varaordfører
Rådmann Olaus Jon Kopperstad
Kommunalsjef oppvekst Sølvi Lillebø Remøy

Saksopplysninger:

I K-sak 30/18 den 22.03.18 vart det gjort slikt vedtak:

«1. I tillegg til ordfører og varaordfører vert den kommunale vigselretter gitt rådmann Olaus Jon Kopperstad og kommunalsjef samfunnsutvikling Jarl Martin Møller.»

Jarl Martin Møller har slutta i stillinga i Herøy kommune. Kommunalsjefane har fått spørsmål om nokon av dei kan vere interesserte i å ta på seg oppgåva som vigslar etter Jarl Martin Møller. Kommunalsjef oppvekst Sølvi Lillebø Remøy har sagt seg interessert. Dette vil vere ei god praktisk løysing då ho bur i kommunen.

I kommunestyret vart det i oktober 2017 gjort slikt vedtak (K-sak 131/17):

«Vedtak i Kommunestyret - 26.10.2017

1. Den kommunale vigselsretten blir i Herøy teke hand om av ordfører og varaordfører eller ein annan som ordføreren utnemner.
2. Vigselstidspunktet blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
3. Vigselstad blir fastsett etter forutgåande dialog mellom brudefolket og vigslaren.
4. Vigsel i andre lokale/andre stader enn på rådhuset og til tidspunkt utanfor ordinær arbeidstid må avtalast med vigslaren, og der kommunen fakturerer dei faktiske utgiftene.
5. Det administrative ansvaret for vigselordninga blir delegert til rådmannen. Rådmannen får i oppgåve å tilrettelegge for at vigslane kan finne stad innanfor verdige rammer.»

Borgarleg vigsel er nytt for kommunen. Administrasjonen har sett seg inn i arbeidsoppgåvene som skal gjerast og har gjort ei arbeidsdeling. I tillegg har ein sett på kva andre kommunar har sett som praksis ved vigsel.

I møte mellom ordfører, varaordfører og administrasjonen har ein konkludert med at punkt 1 og 4 bør justerast.

- Ordfører og varaordfører har vigslerett gjennom lovverket. For å ikkje vere sårbar ved sjukefråvær og ev. anna fråvær kom ein i møte fram til at det bør

vere 4 med vigslerett. Mange kommunar har rådmann og assisterande rådmann som vigsjar i tillegg til ordførar og varaordførar.

Vurdering og konklusjon:

For å ikkje vere så sårbar ved eventuelt fråvær vert det foreslått at kommunalsjef oppvekst får vigslerett i tillegg til ordførar, varaordførar og rådmann.

Fosnavåg, 08.04.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OMR	Arkivsaknr:	2012/2425
		Arkiv:	Q80

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
63/19	Formannskapet	30.04.2019
50/19	Kommunestyret	09.05.2019

DETALJREGULERINGSPLAN FOR FV20 NERLANDSØY BRU - SLUTTHANDSAMING

Møtebehandling:

Utviklingsleiar Ole Magne Rotevatn orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

Kommunestyret vedtek, i medhald av plan- og bygningslova §12-12, å godkjenne detaljreguleringsplan for Fv 20, Nerlandsøybrua med føresegner og plankart datert 12.04.2019

Tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret, i medhald av plan- og bygningslova §12-12, å godkjenne detaljreguleringsplan for Fv 20, Nerlandsøybrua med føresegner og plankart datert 12.04.2019

Særutskrift:

Utviklingsavdelinga

Vedlegg:

- 1 Fv. 20 Nerlandsøybrua - Planomtale - endra utgave etter offentlig ettersyn - siste endra 12-04-2019
- 2 Reguleringsføresegner _fv20_Nerlandsøybrua_Herøy kommune - endringar etter offentlig ettersyn - siste endra 12-04-2019
- 3 Blad 1-4

Samandrag:

Statens vegvesen har revidert planmaterialet etter offentlig ettersyn sommaren 2018. Saka vert no lagt fram for slutthandsaming. Innkomne merknader er oppsumert og gitt kommentarar frå Statens Vegvesen i planomtalen under kapittel 8.2 (vedlagt).

Motsegner frå Møre og Romsdal fylkeskommune og fylkesmannen i Møre og Romsdal er trekt og rådmannen rår såleis til at detaljreguleringsplanen kan eigengodkjennast.

Saksopplysningar:

Statens vegvesen vil erstatte dagens bru over Søre Vaulen mellom Igesund og Kvalsund. Brua er planlagd å vere 610 meter lang med tilhøyrande vegar på begge sider av brua.

Planområdet er i stor grad dyrka mark, sjøareal og hamneområde. Planen inkluderer også detaljreguleringsplanen for Kvalsund hamn som kommunen starta på med eit planforslag til offentlig ettersyn i 2012. Denne er i hovudsak ført vidare, men justert noko i forhold til den planlagde brua, samt innkomne merknader til planhøyringa frå 2012. Planområdet har også fleire registrerte kulturminne og det har vore utgravingar i området (mellom anna det kjende «*Kvalsundskipet*»). Det er skissert fleire registreringar og utgravingar før ny bru kan byggast.

Samferdselsutvalet gjorde vedtak om val av alternativ 10 – bru over hamna på Kvalsund med maksimalt 20 meter seglingshøgde. Planlagd breidde på vegen er 7,5 meter (inkludert vegskulder). I tillegg kjem ein gang- og sykkelveg med 3 meter breidde. Ny veg er utforma etter standardklasse Hø2. Dimensjonerande trafikk som er lagt til grunn er 2500 køyretøy/døgn 20 år etter opning.

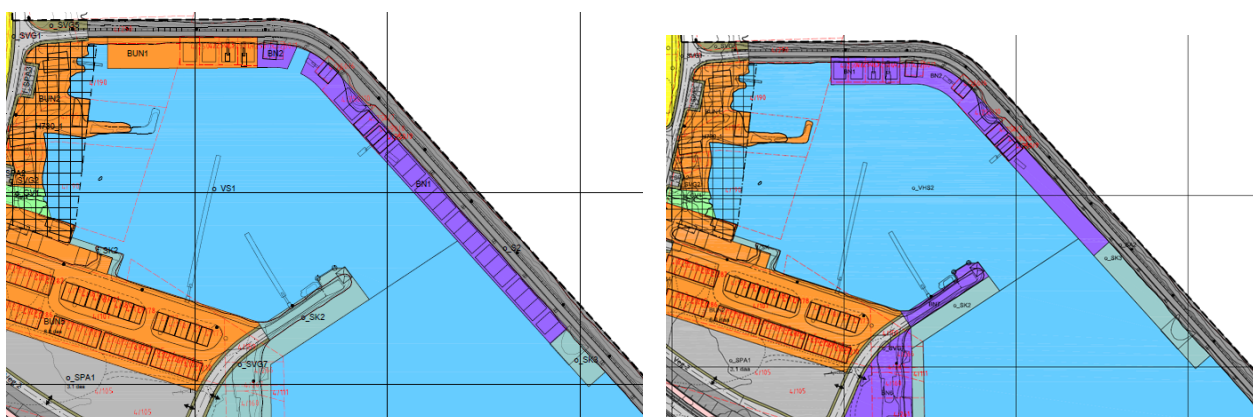

Figur 1: Planområdet.

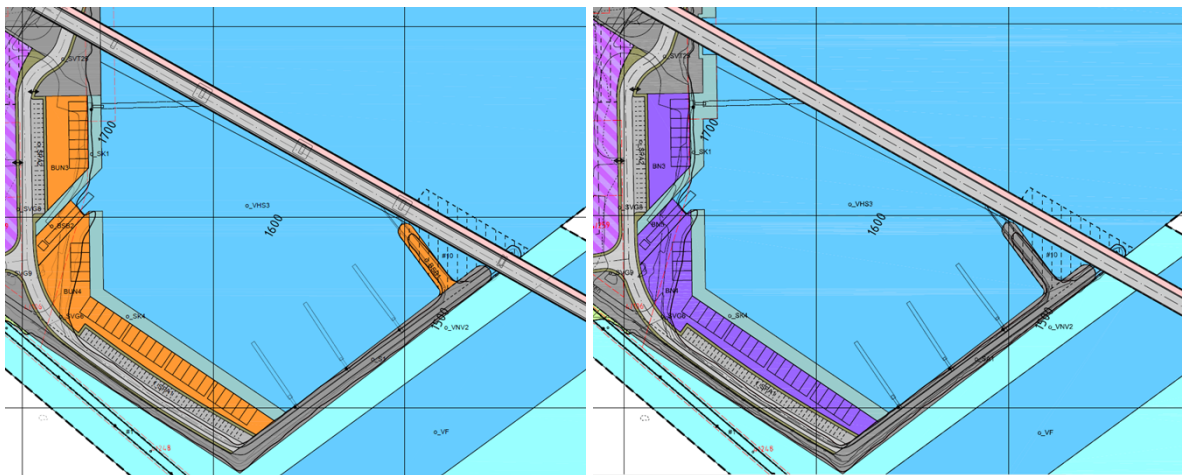
Den nye brua vil saman med tilhøyrande nytt vegareal ta beslag på om lag 15 daa landbruksjord, samstundes som den vil gå over småbåthamna på Kvalsund. Her vert det truleg større utfordringar for særleg seglbåtar å manøvrere i hamnebassenget.

Revidert plankart og føresegner (datert 10.12.2018):

Det er gjort mindre justeringar i plankart og føresegner etter offentlig ettersyn av planforslaget. Merknadane til planforslaget er oppsumert og kommentert i kapittel 8.2 i planomtalen. Av endringar i plankartet er det gjort endringar jf. Kystverket sine innspel til planforslaget på punktet som gjeld arealformål i hamna. Dette er tekniske detaljar som sikrar fiskeriinteressen. Her er formålet «Småbåthamn» (O_VS1-2) endra til «Fiskerihamn» (O_VHS1-3). I tillegg er eit foreslått område for næringsbygningar (BN) langs nordleg molo i hamna redusert i utstrekning sørover, og erstatta med offentlig kai (O_SK3). Denne endringa er vist i figur 2 (under).

Figur 2: Plankart frå planforslaget (sommaren 2018) til venstre, og revidert plankart (12.04.2019) til høgre. Ein ser her det lilla området avsett til «næringsbygningar (BN)» er redusert i storleik og erstatta med offentlig kai (SK) vist i gråblå farge langs innsida av moloen. Område for moloen har også fått nytt føremål til frå offentlig kai til næringsbygning og småbåtanlegg (BN7). Endringane er gjort som følge av innspel til Kystverket. Kvalsund hamn er ei statleg fiskerihamn.

Figur 3: Plankart frå planforslaget (sommaren 2018) til venstre, og revidert plankart (12.04.2019) til høgre. Her ser ein det oransje området for naust er endra til lilla farge(næringsverksemd og sjøbuer for fiskerinæring). Dette er krav frå kystverket sidan det er ei statleg fiskerihamn.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal hadde motsegn til planforslaget på det som gjaldt støy og støyskjerming. Støyskjerm er teikna inn i plankart og det er gjort endringar i føresegnene, mellom anna er det sett rekkefølgjekrav til støyskjerming på nærmare angitt område.

Møre og Romsdal fylkeskommune stilte motsegn til planforslaget på tekniske punkt i plankart og føresegner. Planområdet er tidlegare registrert for automatisk freda kulturminne, og kravet om registrering er oppfylt. Det er likevel elles nokre endringar som må gjerast i plankartet. Det må gjerast ei kontrollregistrering av gravfelt med id 45872 (H730_3). Dette medfører at dei ulike sonene ved, og rundt gravfeltet, må justerast/oppdaterast. Steinalderlokaliteten på omsynssone H730_2 må bli vist i kombinasjon med grøntstruktur/natur i plankartet. Statens Vegvesen hadde møte med Kulturavdelinga 07.11.2018. Føresegnene og plankart har blitt endra for å imøtekomme merknadane og for å få trekt motsegna frå fylkeskommunen.

For øvrige merknader til planforslaget syner vi til planomtalen der STV har oppsummert merknadane og gitt kommentarar til desse. Innkomne merknader er også vedlagt.

Vurdering:

Planmaterialet er no revidert av Statens Vegvesen etter innkomne merknader. Det er gjort mindre endringar i plankart og reguleringsføresegner. Planen vil betre landtilkomsten til Nerlandsøy i stor grad. Det er særst positivt at det no er lagt opp til etablering av gang- og sykkelveg forbindelse over Søre-Vaulen. Det er lagt opp til vidare utvikling av naustområdet kring hamna på Kvalsund, men ein ser samstundes at etablering av ny bru kan skape meir utfordringar for manøvrering i hamnebassenget, dette gjeld særleg for seglbåtar. Totalt sett vurderer rådmannen det til at planen gir eit stort løft til både samferdsel og hamneområdet.

Vurderingar etter Naturmangfaldslova § 7-12:

§7 prinsipp for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12

«Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingene etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

§8 Kunnskapsgrunnlaget og §9 Føre-var prinsippet:

Naturtypene «strandeng» og «strandsump» er kartlagde innanfor planområdet. Ny brutrasè kryssar den nordaustlege delen av planområdet og det er planlagt utlagt siltgardin i anleggsfasen for å hindre små sedimentpartiklar å spreie seg. Permanent situasjon etter anleggsfasen vert at det står att fire brusøyler i sjøen på lgesundsida. Oppsummert meiner Statens vegvesen at verknadene på naturverdiane i området er små til ubetydelege. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkeleg til å ta stilling til tiltaket (nml § 8), og føre var-prinsippet får lite vekt (nml § 9). Den samla belastninga på naturmiljøet aukar ikkje som følge av tiltaket (nml § 10). I anleggsfasen vil det vere viktig å avgrense utfyllinga så langt det er praktisk mogleg, og sjå til at fyllinga blir fjerna på best mogleg måte (nml §§ 11 og 12). For meir utfyllande vurderingar syner vi til Statens Vegvesen og planomtalen med vedlegg.

Konklusjon:

Rådmannen rår kommunestyret, i medhald av plan- og bygningslova §12-12, å godkjenne detaljreguleringsplan for Fv 20, Nerlandsøybrua med føresegner og plankart datert 12.04.2019

Fosnavåg, 12.04.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Andreas Chr. Nørve
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Sakshandsamar: Ole Magne Rotevatn

FORSIDE

Planomtale offentlig ettersyn

Reguleringsplan fv. 20 Nerlandsøybrua

FORORD

Statens vegvesen Region midt har i samarbeid med Herøy kommune utarbeidd reguleringsplan for fv. 20 Nerlandsøybrua. Planen omfattar ny bru over søre Vaulen i ei lengde på 610 meter med tilhøyrande vegar på begge sider av brua. Det vil også bli lagt til rette for å etablere gang- og sykkelveg frå Igesund og over brua til Kvalsund på Nerlandsøya.

Målsettinga med planarbeidet er å skaffe eit formelt grunnlag for å kunne bygge ny bru over søre Vaulen til Nerlandsøya. Planen er utarbeidd som ei detaljregulering etter § 12-3 i plan- og bygningslova.

Reguleringsplanen skal vise tiltaket og bruk av dei areala som vert berørte. Reguleringsplan gjev også rettsleg grunnlag for gjennomføring av tiltak og utbygging, blant anna ved eventuell ekspropriasjon av grunn.

Statens vegvesen har gjennomført planarbeidet gjennom ei prosjektgruppe leia av ein planprosjektleder og ein assisterande planprosjektleder. Gruppa har hatt med seg ei rekkje interne fagpersonar med kompetanse innan bla. vegplanlegging, bru/konstruksjonar, landskap, geoteknikk, utbygging, drift-/vedlikehald, arkeologi/kulturminne og grunnnerv.

Vidare har følgjande ekstern kompetanse vore involvert i planlegginga:

Møre og Romsdal fylkeskommune, kulturavdelinga – Arkeologiske registreringar

Asplan Viak AS – støyvurderingar

Rambøll AS - Skipsstøtsanalyse

Kommunen har delteke i planarbeidet ved at kontaktpersonane har vore involvert ved spørsmål/avklaringar, folkemøter og arbeidsmøter undervegs.

Oppstart av planarbeidet vart meldt i mai 2016. Det vart samtidig sendt brev med varsel om oppstart til grunneigarar, organisasjonar og offentlege etatar. Ope informasjonsmøte vart gjennomført den 8. juni 2016 på rådhuset i Fosnavåg.

Reguleringsplanen er utarbeidd som ein detaljregulering etter plan- og bygningslovas § 12-3. Den formelle planbehandlings skjemaet i samsvar med §§ 3-7 og 12-10 i plan- og bygningslova.

Planforslaget vart lagt til offentleg av Herøy kommune i juni 2018 med frist for innsending av merknader den 15. august.

Innkomne merknader er vurdert i samarbeid med Herøy kommune og plandokumenta er endra som følgje av dette. Planen blir etter det handsama i kommunen. Det er kommunestyret i Herøy som vedtar planen. Partar eller andre med rettsleg klageinteresse kan klage på kommunen sitt vedtak innan tre veker frå kunngjering. Kommunen kan enten ta klagen til følgje eller sende over klagen til fylkesmannen for vidare handsaming.

Desse kan svare på spørsmål om planen:

- Planprosjektleder Rolf Arne Hamre, e-post: rolf.hamre@vegvesen.no, tlf. 22073000 / 909 22 459
- Planprosjektleder Gisle Fossen, e-post: gisle.fossen@vegvesen.no, tlf. 22073000 / 975 11 892

eller kommunen sin kontaktperson:

- Planlegger Erlend Sporstøl Vikestrand, e-post erlend.sporstol.vikestrand@heroy.kommune.no tlf. 70081300 / 94159680

Plandokumenta omfattar:

Planomtale (dette dokumentet)

Reguleringsføresegner, sist endra 12.04.2019.

Reguleringsplankart, datert 23.03.2018, sist endra 22.01.2019.

Tekniske teikningar:

- Oversiktsteikningar, B001
- Plan- og profilteikningar, C001 - C003
- Normalprofil og overbygning, F001
- Støyrapport med støysonekart, X001 og X002

Andre vedlegg:

- Forprosjekt bru
- Skipsstøtsanalyse

Alle dokument blir lagt ut på prosjektet si nettside:

<https://www.vegvesen.no/Fylkesveg/fv18fv20heroybruer>

INNHALD	
FORORD	2
1 BAKGRUNN	4
1.1 Bakgrunn for prosjektet	4
1.2 Gjennomført forprosjekt løysingsval (konsept)	4
1.3 Planområdet	5
1.4 Målet med planen	5
2 PLANPROSESS OG MEDVERKNAD	5
3 PLANSTATUS OG RAMMEVILKÅR	5
3.1 Gjeldande plansituasjon	5
4 SKILDRING AV PLANOMRÅDET, EKSISTERANDE FORHOLD	6
4.1 Arealbruk	6
4.2 Landskapsbilde	7
4.3 Kulturminne	7
4.4 Naturmangfald	8
4.5 Nærmiljø/Støy	8
4.6 Risiko- og sårbarheit	9
4.7 Grunnforhold	9
4.8 Trafikkforhold	9
4.9 Naturressursar	10
5 OMTALE AV PLANFORSLAGET	10
5.1 Føresetnader og standardval	10
5.2 Vurderte alternativ i forprosjektet	11
5.2.1 Fjelltunnel	11
5.2.2 Betongtunnel	11
5.2.3 Bru parallelt med eksisterande bru	11
5.2.4 Bru over båthamna (valt alternativ)	12
5.3 Arealformål og områdeføresegner i plankartet.	12
5.3.1 Bygningar og anlegg	12
5.3.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	12
5.3.3 Grøntstruktur	13
5.3.4 Landbruk-, natur- og friluftsområde	13
5.3.5 Bruk og vern av sjø og vassdrag	13
5.3.6 Omsynssoner	13
5.3.7 Områdeføresegner	13
5.4 Planlagt arealbruk	13
6 VERKNADAR AV PLANFORSLAGET	14
6.1 Trafikale forhold og trafiksikkerheit	14
6.2 Forslag til omklassifisering av eksisterande veggrunn	15
6.3 Byggegrenser	15
6.4 Landskapsbilde	15
6.5 Kulturminne og kulturmiljø	15
6.6 Naturmangfald	16
6.7 Nærmiljø/støy	16
6.8 Naturressursar	17
6.9 Barn og unge sine interesser	17
6.10 Universell utforming	17
6.11 Teknisk infrastruktur	17
6.12 Massehandtering	17
6.13 Risiko- og sårbarheit (ROS)	17
6.13.1 Sjekkliste	18
6.13.2 Geotekniske forhold	21
6.13.3 Konsekvensar i anleggsfasen	21
6.14 Økonomiske verknader for kommunen	21
7 GJENNOMFØRING AV GODKJENT REGULERINGSPLAN	21
7.1 Gjennomføring	21
7.2 Grunnerverv	21
7.3 Ytre miljøplan (YM) for byggefasen	21
8 INNKOMNE MERKNADER	22
8.1 Innspel til planarbeidet ved oppstart	22
8.2 Merknader til planen ved offentlig ettersyn	26

1 BAKGRUNN

1.1 Bakgrunn for prosjektet

Nerlandsøybrua er ei 405 meter lang betongbru som bind saman Bergsøya i sørvest med Nerlandsøya i nordvest. Ny bruløysing skal erstatte dagens samband til Nerlandsøya. Brua skal ha separat felt for gang- og sykkelveg, slik at framkommlegheit er sikra for mjuke trafikantar. Ny bruløysing skal ikkje medføre store konflikhtar med avviking av trafikken i anleggstida.

FIGUR 1.1.1 OVERSIKTSKART

Nerlandsøybrua tilhører bruer som ble bygd på 60-70 talet som har slanke konstruksjonar, liten betongoverdekning og relativt låge sementmengder. Alle desse faktorane bidreg til at fleire av bruene slit med korrosjonsskader. Det er gjennomført tilstandsregistrering av eksisterande bru over fleire år. Nerlandsøybrua har skader grunna armeringskorrosjon. For å stoppe armeringskorrosjonen er montering av katodiske anlegg ein metode som er brukt i Norge. Det er vanskeleg å få gode resultat med tradisjonelle betongreparasjonar. Eksisterande katodisk anlegg frå 90-tallet er utslitt og gir berre delvis beskyttelse av armeringa på brua. Over tid vil dette føre til blant anna avskalningar av betong, tverrsnittreduksjon av armering og ein reduksjon av bereevne som den mest kritiske konsekvensen. Ved å bruke katodisk beskyttelse kan ein forlenge levetida til ein konstruksjon eller konstruksjonsdel dersom den er infisert av klorider. På denne type bru er det mest sannsynlig berre katodiske anlegg med ledande maling som kan nyttast. Brua ligg i vêrhardt strøk, og det er få katodiske anlegg som er robuste nok til å klare påkjenningane her. Då brua har riss m.m., kan det vere tvil om det kan monterast eit fullgodt katodisk anlegg.

Nerlandsøybrua har ei seglingsled som er 20 meter høg (over spring høgvatn), 19 meter brei og 5 meter djup. Både Kystverket og kommunen har signalisert ønskjer om bru med høgare seglingshøgde enn det ein har i dag. Dette er bakgrunnen for at i forprosjektet også vart sett på andre løysingar som alternativ til bru, bl.a. fjelltunnel og betongtunnel.

FIGUR 1.1.2 NERLANDSØYBRUA

Eksisterande Nerlandsøybru er smal (3,5 m mellom kantstein) med eit skarpt og uoversiktleg høgbrekk. På toppen av brua er det ein 6,0 meter brei møteplass. Dette medfører at det har vore problem med trafikkavviklinga når bilar møter kvarandre på brua, og det er lite tilrettelagt for mjuke trafikantar på det smale fortauet (0,5 m).

Det største og mest akutte problemet er at tilstandsregistreringane av brua har konkludert med at det er nødvendig å gjennomføre tiltak for å holde brua open. I 2017 vart det derfor gjennomført tiltak som nedfresing av brudekket, lysregulering og påfølgjande stenging av møteplass, samt skilting for å sikre 100 meters avstand mellom tunge køyretøy.

Restlevetida til brua er vurdert til 5 år (2020). I tillegg skal det gjennomførast årleg hovudinspeksjon for å ha kontroll på utviklinga av skadeomfanget.

1.2 Gjennomført forprosjekt løysingsval (konsept)

Det vart i 2014 og 2015 gjennomført eit forprosjekt der formålet med forprosjektet var å gi Møre og Romsdal fylkeskommune eit godt grunnlag for å velje ei framtidig løysing for kryssing av Søre Vaulen.

Følgjande hovudalternativ vart vurderte:

- Fjelltunnel
- Betongtunnel (senketunnel)
- Ulike brualternativ

Dei ulike alternativa er skildra i kap. 5.2.

Vedtak i Herøy kommunestyre - 10.12.2015

Herøy kommunestyre tar forprosjektrapporten om FV20 Nerlandsøybrua til vitande.

Ein ber Statens vegvesen om at alternativ 10 vert utgreidd og vurdert, med fortrinnsvis 20 mtr. høgde, i ein ordinær planprosess etter plan- og bygningslova som sikrar brei medverknad.

Herøy kommunestyre legg til grunn at val av brutrase og seglingshøgde skal vere framtidsretta og i tråd med mål og strategiar slik det går fram av gjeldande samfunnsplan.

Samrøystes vedtak i Samferdselsutvalet - 03.02.2016

Samferdselsutvalet tek forprosjektrapporten fv 20 Nerlandsøybrua til vitande.

Samferdselsutvalet ber om at brualternativ 10 - Over havna med maksimum 20 m seglingshøgde - i forprosjektrapporten leggjast til grunn i det vidare arbeidet med planlegging av ei ny Nerlandsbru.

Vedtak i Samferdselsutvalet - 14.03.2018

Samferdselsutvalet vel alternativ A som vedlikehaldsstrategi for fv. 20 Nerlandsøybrua der ein planlegg nybygg om 5-6 år.

Samferdselsutvalet ber fylkesrådmannen legge fram ei sak til møte i samferdselsutvalet 12. november 2018 der ein klargjer ulike alternativ for kryssing av Vaulane.

1.3 Planområdet**FIGUR 1.3.1 OVERSIKTSKART MED PLANOMRÅDET**

Planområdet blir skildra meir utfyllande i kapittel 4, 5 og 6.

1.4 Målet med planen

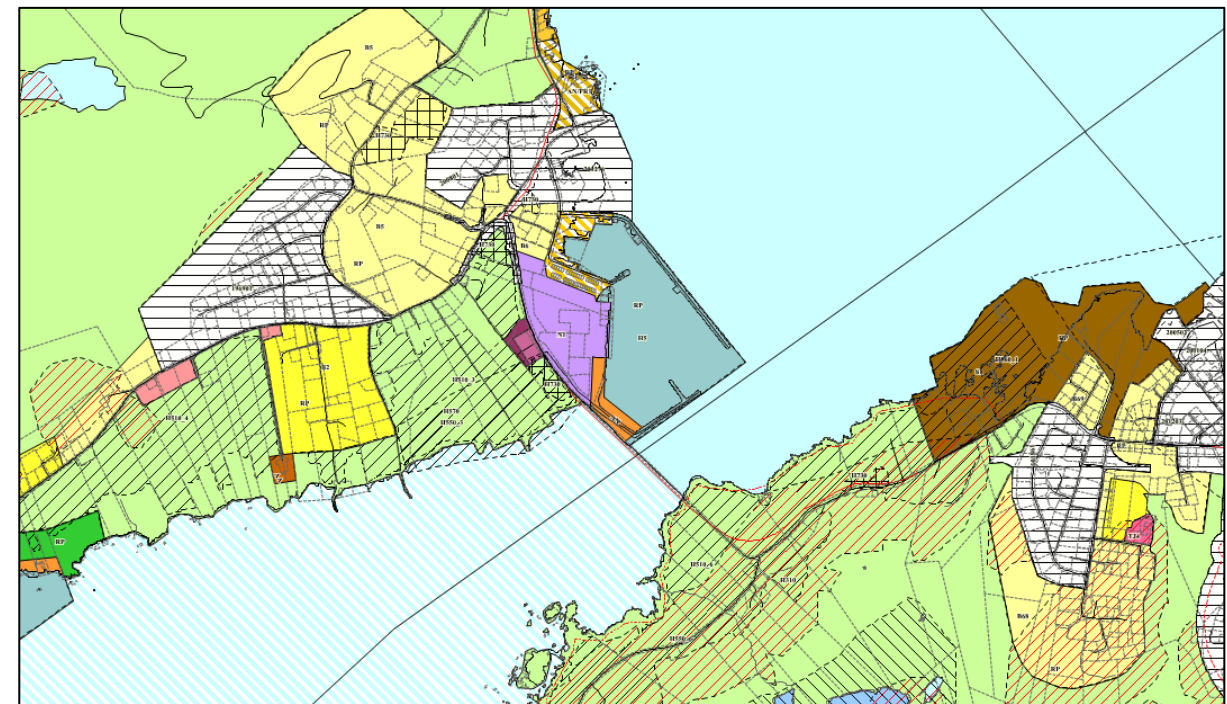
Formålet med reguleringsplanarbeidet er å finne ein trasé for ny bru. Dagens bru må kunne trafikkerast under bygging av ny bru. Brua skal tole ei aksellast som samsvarar med dagens krav for nye bruer. Løysinga skal betre tilhøva for mjuke trafikantar på strekninga. Det skal byggast fortau på heile brua. På resten av strekninga er det planlagt gang- og sykkelveg. Seglingshøgda skal avklarast i reguleringsplanprosessen.

2 PLANPROSESS OG MEDVERKNAD

Planprosessen og opplegg for medverknad rettar seg etter reglane i plan- og bygningslova kapittel 5 og 12. Oppstart av planarbeidet vart meldt i mai 2016. Det kom inn totalt 18 innspel til planarbeidet. Desse er omtalt og vurdert i kapittel 8. Det vart gjennomført ope informasjonsmøte 8. juni 2016 i kommunestyresalen på rådhuset.

3 PLANSTATUS OG RAMMEVILKÅR**3.1 Gjeldande plansituasjon**

Kommuneplan for Herøy 2013-2025:

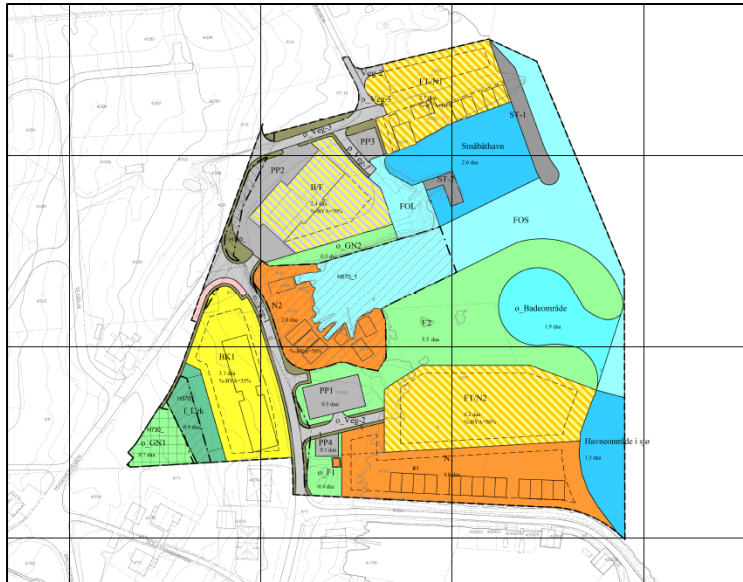
FIGUR 3.1.1 UTSNITT AV GJELDANDE KOMMUNEPLAN

Planen er vedteken i kommunestyret i Herøy 30. oktober 2014.

På Nerlandsøya er dei grøne områda vest for brua sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde med omsynssoner for automatisk freda kulturminne, kulturlandskap og landbruk. Eit mindre raudt område er sett av til grav- og urnelund. Aust for brua er det lilla området sett av til næringsbusetnad, det oransje til naust og det

blå til hamn. På Igesundsida er dei grøne areala sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde med omsynssoner for ras- og skredfare, landbruk og automatisk freda kulturminne. Langs sjøen er det vist framtidig turveg/turdrag.

Detaljreguleringsplan Kvalsund:

FIGUR 3.1.2 DETALJREGURINGSPLAN KVALSUND

Planen er vedteke 28.11.2013 og omfattar områda nord for Kvalsund hamn.

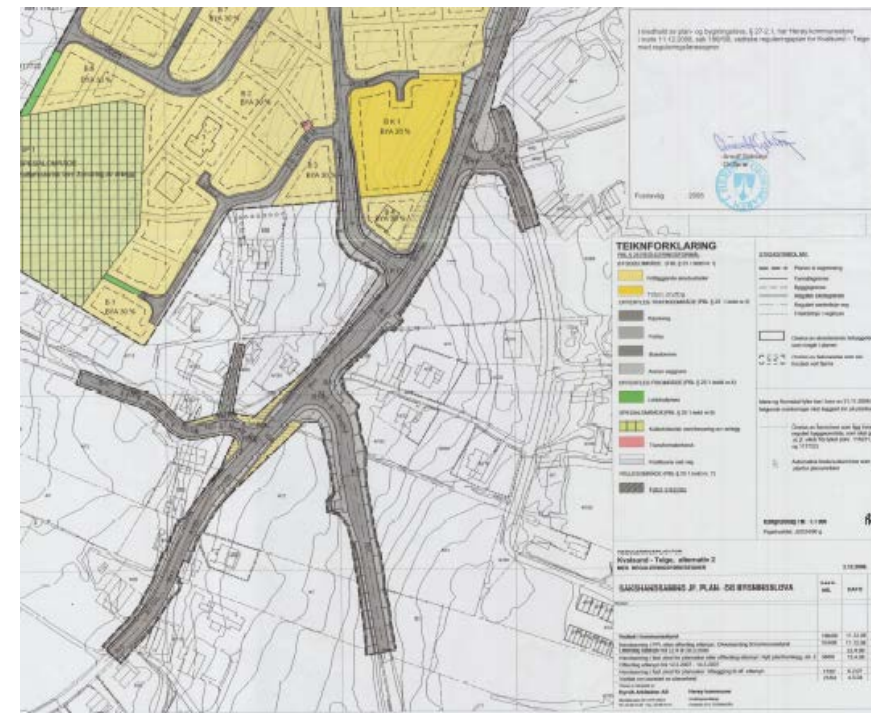
Forslag til reguleringsplan for Kvalsund hamn:

FIGUR 3.1.3 FORSLAG TIL DETALJREGULERING FOR KVALSUND HAMN

Det er utarbeidd forslag til reguleringsplan for Kvalsund hamn. Planen har vore ute til offentlig ettersyn 11. mai – 22. juni 2012. Etter innspel frå Kystverket er området for Kvalsund hamn er innarbeidd i reguleringsplanen for Nerlandsøybrua.

Reguleringsplan for Kvalsund-Teige:

FIGUR 3.1.4 DETALJREGULERINGSPLAN FOR KVALSUND-TEIGE

Planen er vedteke 11.12.2008 og omfattar områda vest for Kvalsund hamn.

3.2 Andre rammer og føringar

Følgjande rundskriv og retningslinjer er relevante for planarbeidet:

- Rundskriv T – 2/08: Om barn og planlegging.
- Rundskriv T-5/99 B: Tilgjengelighet for alle.
- Temarettleiar: Universell utforming og planlegging etter plan- og bygningsloven.
- T-1442: Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegginga.

4 SKILDRING AV PLANOMRÅDET, EKSISTERANDE FORHOLD

4.1 Arealbruk

Planområdet ligg like vest for Fosnavåg. Igesund på Bergsøya og Kvalsund på Nerlandsøya er skilt av Søre Vaulen, og Nerlandsøybrua knyter desse øyane saman. Arealbruken ber preg av tradisjonell verksemd innan landbruk og fiske, med beitelandskap og hamnefunksjonar. Innanfor planområdet finn vi landbruksareal, naust og sjøhus, næringsareal, kulturminneområde og busetnadsområde.

Frå ei høgde på Nerlandsøya ser vi innover mot Fosnavåg og fastlandet på Sunnmøre. Kvalsund i framkant.

4.2 Landskapsbilde

Nerlandsøya og Bergsøya sorterer under landskapsregionen «kystbygdene på vestlandet» og underregionen Ytre Sunnmøre (ref. NIJOS-rapport 10/2005). Typisk for landskapet si hovudform er eit småknudra relieff som er prega av spreidde, ruvande hattøyar, halvøyer og skjer- og øygard. Skjergard og eit kompleks av øyer ligg tett og skaper mindre landskapsrom, der mange sund og våger verkar som golv i landskapsromma.

Vegetasjonen i regionen er typisk snau, prega av eit røft kystklima og karrige forhold. I prosjektområdet er det mykje grønt i form av dyrka mark og naturmark, samt ein del planta skog (m.a. sitkagran) i liene. Elles er øylandskapet prega av eldgamle kystlyngheier og fjellplanter. Naturområda her har ein lang beitekontinuitet som har vore med på å forme det opne kulturlandskapet. Ein ser også at noko areal ber preg av gjengroing.

Nerlandsøy bru. Igesund sine jordbrukslandskap i framkant og Nerlandsøya med molo og busetnad i bakkant. Foto: Berit Sandvik Skeide

Nerlandsøybrua bind eit heilskapleg jordbrukslandskap i aktiv drift på Igesund saman med Kvalsund, der vegen legg seg mellom dyrkamark og eit utbygd hamne- og industriområde. Landskapet og aktivitetane på staden har, når ein ser det i liten skala, ulikt preg på dei to sidene av brua. Naustrekkjer og båthus knytt til sjøaktivitet på Kvalsundsida, beitelandskap og grøne marker på Igesundsida. I ein større skala ser vi at landskapet på kvar side av brua har det til felles at landet hever seg svakt over ei større lengde på begge sider av Søre Vaulen, før fjellet reiser seg bratt opp i bakkant av busetnad og dyrkamark. Dette gjer sundet og landskapsrommet mellom Nerlandsøya og Bergsøya veldig ope og visuelt eksponert. Øyer som ligg på sydvest–nordaust aksen som Søre Vaulen utgjør (til dømes Remøya og delvis Gurskøya) har utsikt gjennom dette sundet.

Frå Søre Vaulen er det ei flott utsikt mot havet.

Kvalsund ber preg av båthamner, naust og industribygg.

Vegane i området er smale og svingete, og følgjer i stor grad den tradisjonelle busetnaden og utkantane av dyrkamarka. For mjuke trafikantar kan det vere problematisk med framkomst både over brua og langs vegane. Avstanden mellom Kvalsund og Fosnavåg er ikkje lengre enn at vegane gjerne blir nytta av gåande og syklende mellom desse punkta.

4.3 Kulturminne

I Herøy kommune er det generelt sett ein stor tettleik av kulturminne frå ulike tidsperiodar. Innanfor planområdet er der registrert fleire automatisk freda kulturminne samt at det finnst fleire SEFRAK-registrerte bygningar. Det mest kjende funnet tett på planområdet på Nerlandsøysida ved eksisterande Nerlandsøybrua, er Kvalsundskipet. Her vart det i ei myr funne både eit skip og ein båt som begge var slått i stykker. Kvalsundskipet er datert til om lag år 700 e.Kr (Merovingartid i Yngre jernalder) og vert ofte tolka som eit offerfunn ettersom det er funne tett ved fleire gravrøyser og ein bautastein.

Bilete frå utgravinga av Kvalsundskipet på Nerlandsøy i Herøy, Møre og Romsdal i 1920. Biletet er henta frå nettstaden Digital Museum; <https://digitaltmuseum.no/021016973451/fra-utgravinga-av-kvalsundskipet-pa-nerlandsoy-i-heroy-more-og-romsdal>

Følgjande automatisk freda kulturminne ligg innanfor, eller tett inntil plangrensa:

- ID 231382 35/28 Busetnad- og aktivitetsområde bestående av to eldstader datert til bronsealder/jernalder
- ID 113831 35/10, 9 Busetnad- og aktivitetsområde i form av to funnkonsentrasjonar med flint datert til yngre steinalder
- ID 45872 4/4 Gravfelt bestående av fire gravrøyser og ein bautastein datert til jernalder
- ID 136386 4/12 Busetnad- og aktivitetsområde datert til steinalder/bronsealder (*denne er delvis utgraven*)
- ID 136385 4/192 Hustuft liggande i gamaltunområdet. Datert til mellomalder (*denne er utgreven*)
- ID 231182 4/12 Busetnad- og aktivitetsområde bestående av funnførande kulturlag samt funn utanom kulturlaget. Datert til Yngre steinalder.
- ID 148579 4/11,254,268 Busetnad- og aktivitetsområde datert til eldre steinalder

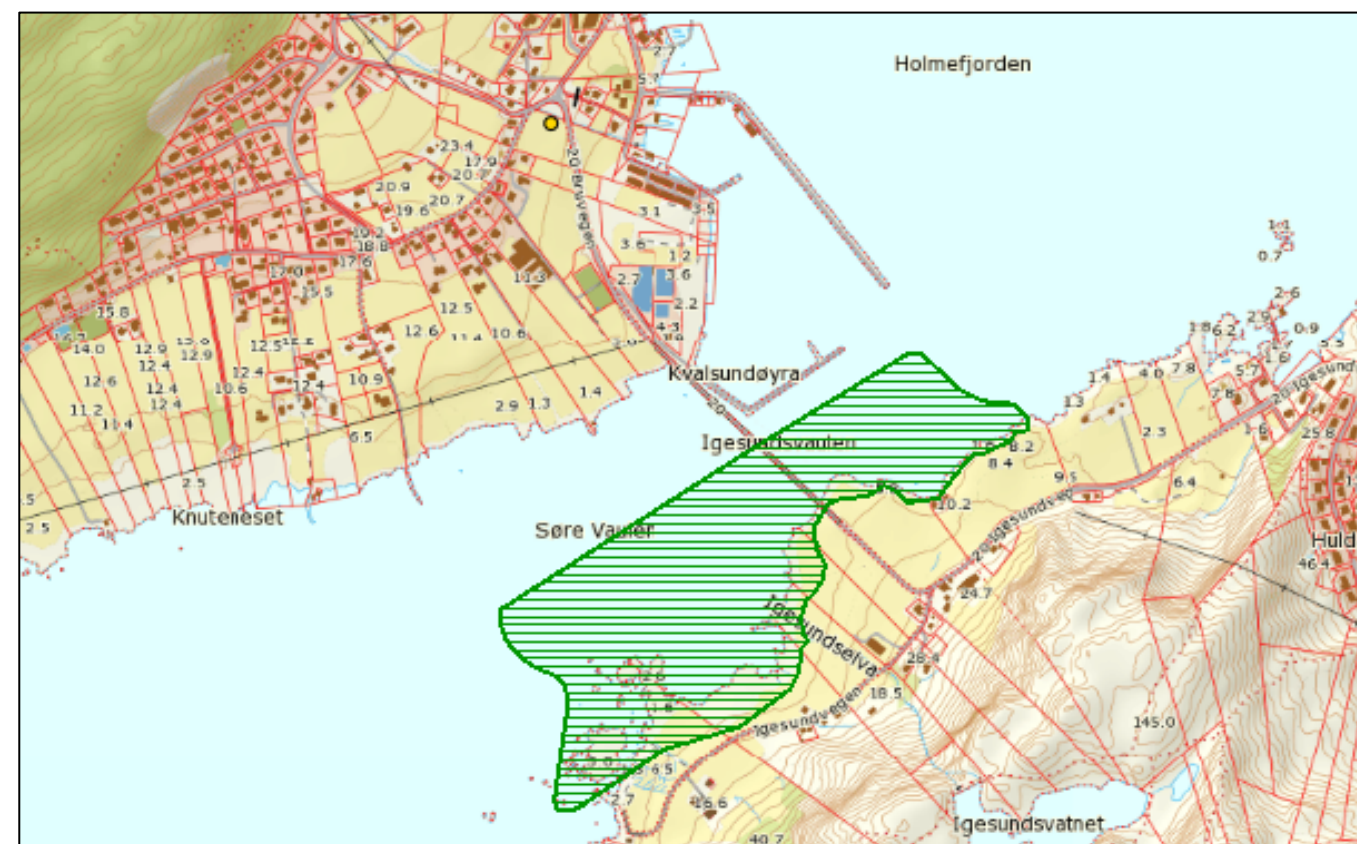
Følgjande SEFRAK-registrerte bygningar ligg innanfor, eller tett inntil plangrensa:

- 1515-0014-031 35/2 1800-talet Naust på Igesund – ruin i dag
- 1515-0014-001 35/1 1700-talet Bustadhus på Igesund
- 1515-0014-002 35/1 1800-talet Stabbur på Igesund – rive i dag
- 1515-0002-017 4/24 1800-talet Bustadhus, Haugen, Kvalsund
- 1515-0002-016 4/9 1800-talet Ruin etter bustadhus, Kvalsund
- 1515-0002-011 4/29 1800-talet Bustadhus, Midtun, Johan-garden

- 1515-0003-066 4/190 1900-talet Naust, Kvalsund
- 1515-0003-067 4/194 1800-talet Naust, Kvalsund

4.4 Naturmangfald

Innanfor planområdet har vi naturtypen strandeng og strandsump. Lokaliteten får verdi B (viktig) på grunn av bra arts- og samfunnsmangfald, utan at strandsamfunna er av dei mest velutvikla. Mest interessante av karplantane er havbendel, havstorr, saltstorr og strandarve. Området er straumrikt, har stor biologisk produksjon og er ein viktig beiteplass for trekkande og overvintrande vassfugl og sjøfugl, særleg ender, lom og skarv.

FIGUR 4.4.1 KARTLEGGING AV BIOLOGISK MANGFALD I HERØY KOMMUNE

4.5 Nærmiljø/Støy

Det vil ikkje opplevast særleg trygt og oversiktleg å ferdast til fots eller sykle langs dagens veg, sidan både vegen og brua er smale med liten plass til mjuke trafikantar.

Det er ikkje knytt spesielle friluftsinnteresser til det aktuelle planområdet.

Det ligg bustader langs vegen som er utsette for støynivå over grenseverdiane. Det er gjennomført støytutrekningar av Asplan Viak AS. Resultatet av desse er omtalte i pkt. 6.7.

4.6 Risiko- og sårbarheit

Statens vegvesen vurderer den største risikoen til å vere at tilstanden på brua er så dårleg at brua må stengjast på kort varsel. Straumforsyninga til Nerlandsøya går også over brua ved einssidig mating, og straumforsyninga til øya er difor sårbar.

Aktsomhetskartene for skred viser at det er teoretisk potensiale for både steinsprang og snøskred frå ca. km 0,7 til 1,1. Desse karta er utarbeidde ut frå topografiske forhold og angir område som må skredfarevurdast. Framtidig trafikkmengde på strekninga er ca. 2500, noko som tilseier at ein aksepterer skred kvart 50. år og kan tolerere skred kvart 20. år på ny veg (Retningslinjer for risikoakseptkriterier for skred mot veg, NA-rundskriv 2014/08). Det er ikkje registrert skred på veg i dette området i NVDB.

Snøskred av den størrelsen som skal til for å nå vegen er svært lite vanleg så langt ut mot kysten. Ein del av fjellsida er skogkledt og det tyder også på at snøskred i dette området er svært skjeldent.

Steinsprang kan losne i dei bratte fjellsidene med høgde opp mot 150 moh sør for vegen. Frå flybilde er det påvist nyare og gamle steinsprang utan at dei ser ut til å ha nådd busetnad eller veg.

I området der dagens veg er nærmast fjellsida er ny veg lagt lengre ut frå fjellsida og skredfaren vil dermed bli lågare enn kva tilfellet er for dagens veg. For ny tilførselsveg mot Igesund vil skredfaren bli som i dag. Her er trafikkmengda svært låg og man kan akseptere skred på veg kvart 10. år.

Planlagt veg mot Nerlandsøybrua vil få større sikkerhet mot skred enn dagens veg. Faren for skred på veg er lågare enn Statens vegvesen sine akseptkriterier.

4.7 Grunnforhold

Skildringa i dette kapittel avgrensar seg til trase for bru alternativ 5 og 10 i dette dokumentet, sjå punkt 5.2.4.

NGU sitt bergrunnskart viser i heile området Glimmergneis, mørk grå middels- til grovkorna. Kartutsnittet frå ngu.no nedanfor angir på Igesundsida at det hovudsakeleg er bart fjell eller tynt dekke over fjell. På ein del av området er det angjeve tynn morene. På Kvalsundsida er det angjeve marin strandavsetning.

Det er kjent at det i renner mellom bergryggar omkring og nordaust for Igesund ligg myr med varierende tjukkeleik. Kanskje ligg det noko morenemassar ned mot lågpunktet i berget under myra. Området ligg under marin grense, so havavsetning av leire i området er teoretisk mogeleg, men ikkje truleg.

Berg- og geoteknikkseksjonen utførte i 2014 grunnboringar langs ny brutrasé, og eit kort stykke innover land mot Kvalsund. Det vart og utført nokre boringar langs delar av eksisterande trase, men desse vert ikkje medtekne her.

Det er langs brua moderate djupner med lausmasse over berg. Lågast berg og tjukkast lausmassemektigheit er det ved innseglinga til småbåthamna. Her ligg berget ned mot kote -18, med inntil 10 m med lausmasse over. I desse områda ligg det 2 til 7 meter med antatt svært hard botnmorene ned mot berg. Det kan ikkje utelukkast at noko av dette er berg, dvs. at berg kan ligge grunnare enn tolka ved nokre av desse boringane.

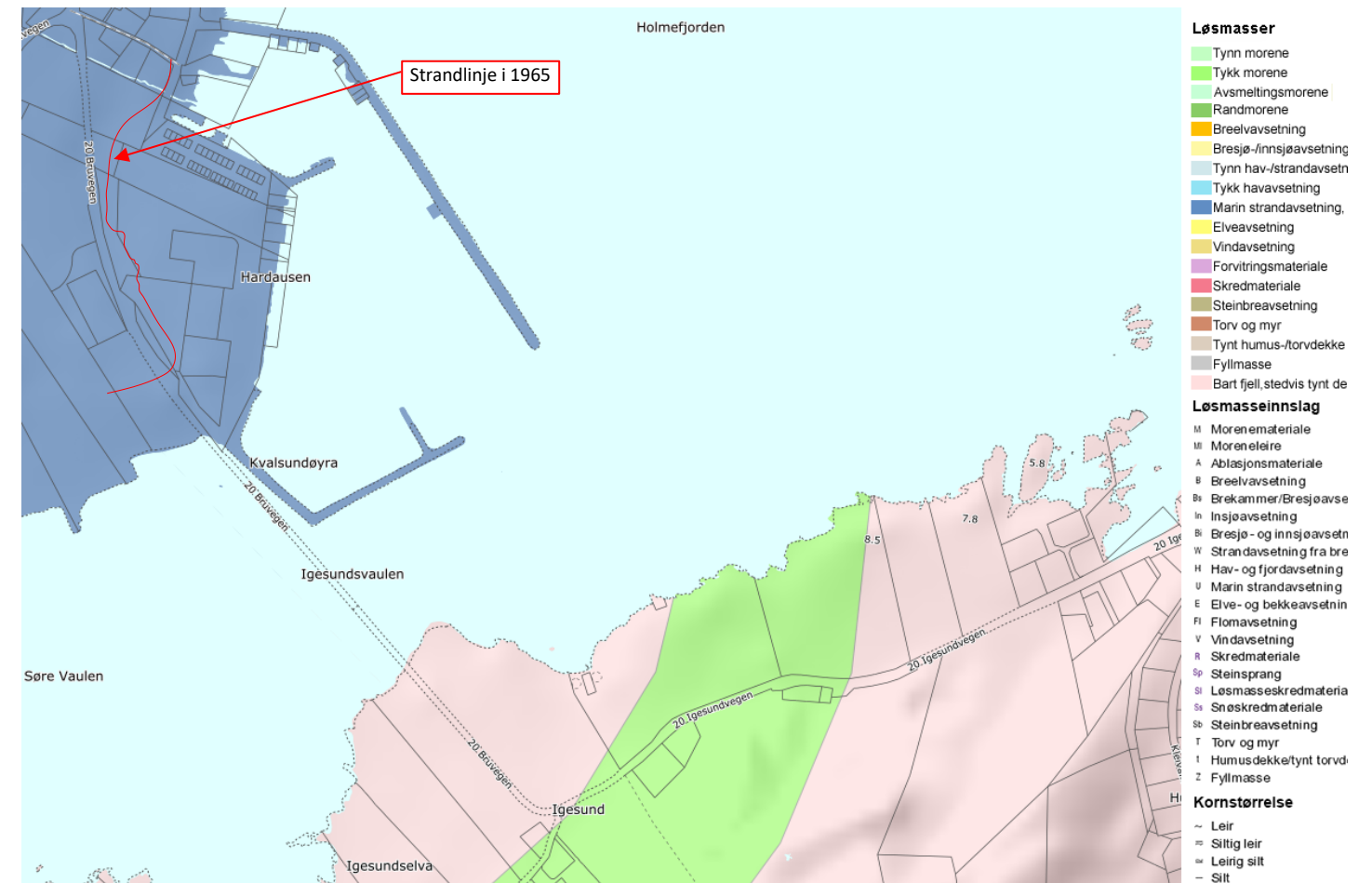
I sundet ligg berget grunnare, ved omkring kote -7, med 4 til 7 meter med fast og middels fast lausmasse over.

Innover land mot Kvalsund stig og berget til omkring kote -6 så langt det er undersøkt, dvs. til om lag til i bakkant av alle nausta. Lenger innover land er det venta at bergoverflata stig til over kote 0.

Området Hardausen er fylt ut på tidlegare grunt vatn. Basert på flyfoto frå 1965 er tidlegare strandline i området teikna inn på kartet nedanfor. Boringar og prøvetaking på det utfylde arealet syner at det her ligg over 3 meter med laus einsgradert sand over faste massar. Truleg er sanden humushaldig og kan stamme frå mudring i småbåthamna.

På byggeplanstadiet må ein gjere ei meir detaljert grunnundersøking som gir fullgodt grunnlag for å prosjektere brua og for å vurdere behov for masseutskifting under fyllingane. Ein må også gjere ny botnkartlegging.

For meir informasjon, sjå geoteknisk rapport nr. 2014151960-1 datert 06.02.2015.

FIGUR 4.7.1 LAUSMASSEKART

4.8 Trafikkforhold

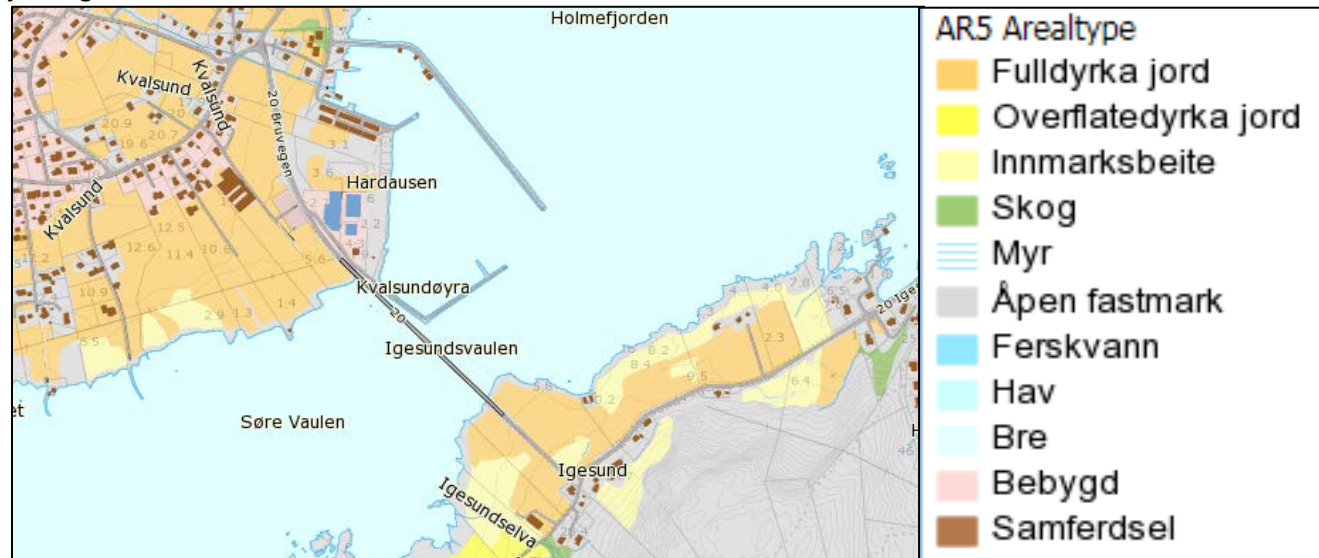
Trafikken på strekninga er i hovudsak lokaltrafikk til å frå Igesund og Nerlandsøya. Årsdøgntrafikken (ÅDT = gjennomsnittstrafikk pr. døgn) var på om lag 1890 køyretøy/døgn i 2016.

I perioden 1977-2016 er det registrert 8 politirapporterte ulykker på strekninga. Alle er bilulykker, der ei enda med alvorleg skade.

Brua har ei køyrefeltbreidde på 3,5 m, medan fylkesvegen elles på strekninga er ca. 6 m inkludert skulder. Avstanden mellom brurekkverka er 5 m, dette inkluderer fortausløyising på 1,5 m. Det er ikkje midtlinje på strekninga. Fartsgrensa er 60 km/t.

4.9 Naturressursar

På begge sider av dagens fylkesveg ved Igesund og på vestre side på Nerlandsøya er store areal med fulldyrka jord og beiteland.

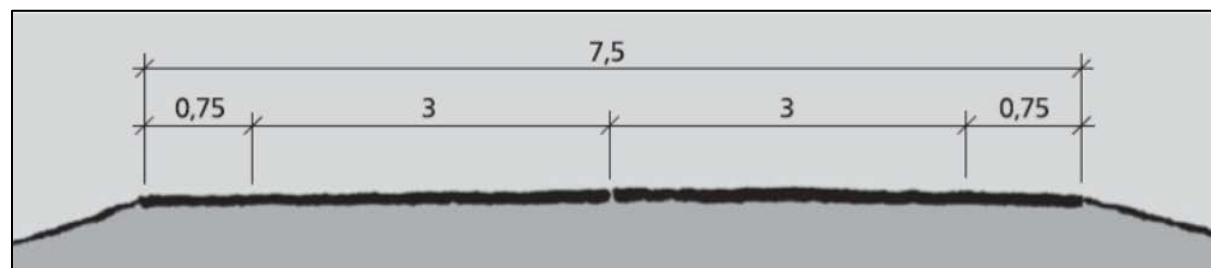
FIGUR 4.9.1 AREALTYPE (AR5) I OMRÅDET. KJELDE: www.skogoglandskap.no.

5 OMTALE AV PLANFORSLAGET

5.1 Føresetnader og standardval

Krav i Statens vegvesen sine handbøker N100 Veg- og gateutforming, N101 Rekkverk og vegens sideområder, og N400 Bruprosjektering er lagt til grunn i dette prosjektet.

Ny veg er utforma etter standardklasse Hø2. Det er lagt til grunn ein dimensjonerande trafikk på 2500 køyretøy/døgn 20 år etter opning. Planlagt breidde på vegen er 7,5 meter inklusive skulder, sjå figur 5.1.1.

FIGUR 5.1.1 TVERRPROFIL Hø2 MED 7,5 M VEGBREDDE (MÅL I METER)

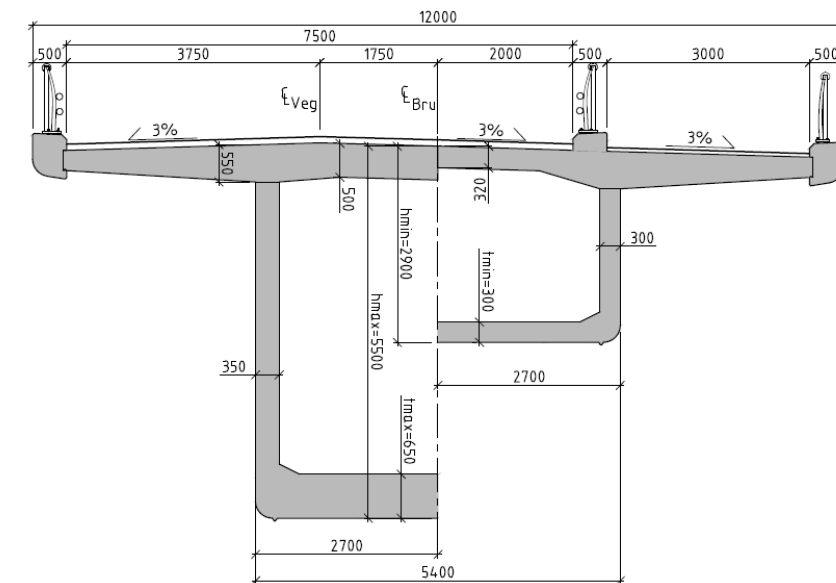
Terrenget på Igesundsida av brua har gjort det nødvendig å søke fråvik frå minimumsverdiane for horisontalkurvatur. Føringsbreidda på brua er teikna 7,5 meter, med ein 3 meter gang- og sykkelveg for mjuke trafikantar på den eine sida.

I tillegg kjem breiddeutviding i kurver, og rekkverksrom (0,75 m) på strekningar der dette er nødvendig.

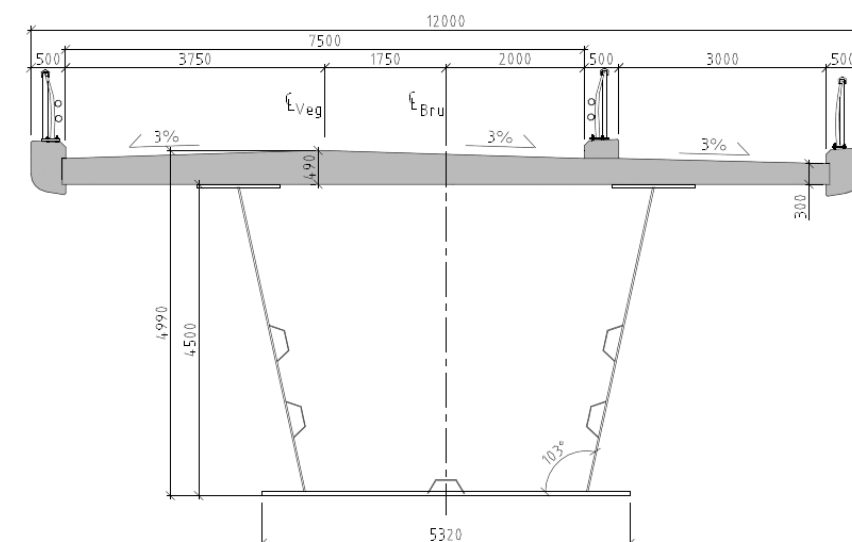
Dei viktigaste geometriske krava for Hø2 er:

- Minste horisontalkurveradius, $R_h = 200$ m.
- Minste vertikalkurveradius i høgbrekk, R_v , $h_{\text{øg}} = 2100$ m.
- Minste vertikalkurveradius i lågbrekk, R_v , $h_{\text{åg}} = 1600$ m.
- Maksimal stigning: 8 %.
- Krav til stigning gang- og sykkelveg ved stigningslengde lenger enn 100 m: 5 %.
- Horisontalkurve i kryss bør vere ≥ 350 m.
- Minimum avstand mellom kryss bør vere 500 m.

Sideterreng skal utformast i samsvar med N101 Rekkverk og vegens sideområde, som er forankra i Statens vegvesen sin nullvisjon om vesentleg færre drepne og hardt skadde i vegtrafikken.

FIGUR 5.1.2 TYPISK TVERRSNITT FFB-BRU I BETONG

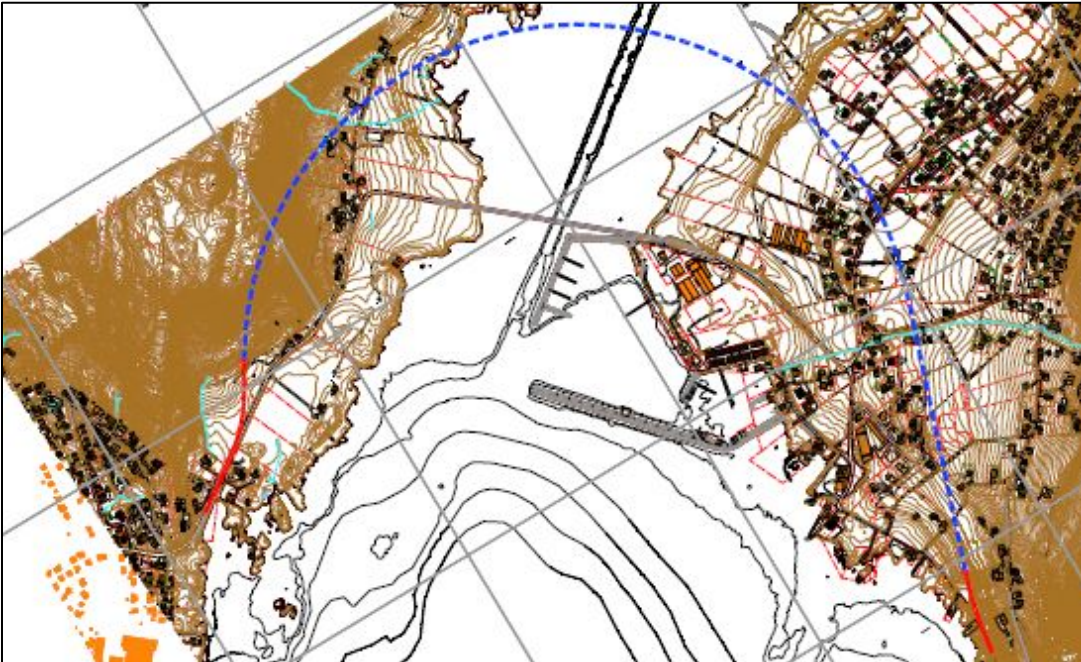
FIGUR 5.1.3 TYPISK TVERRSNITT STÅLKASSEBRU

5.2 Vurderte alternativ i forprosjektet

I 2014 og 2015 vart det gjennomført eit forprosjekt med ulike løysingsval (konsept). I dette forprosjektet vart det vurdert 3 ulike hovudalternativ (konsept) for kryssing av Søre Vaulen; dvs. undersjøisk fjelltunnel, betongtunnel og ulike brualternativ.

5.2.1 Fjelltunnel

Skisse av undersjøisk fjelltunnel:

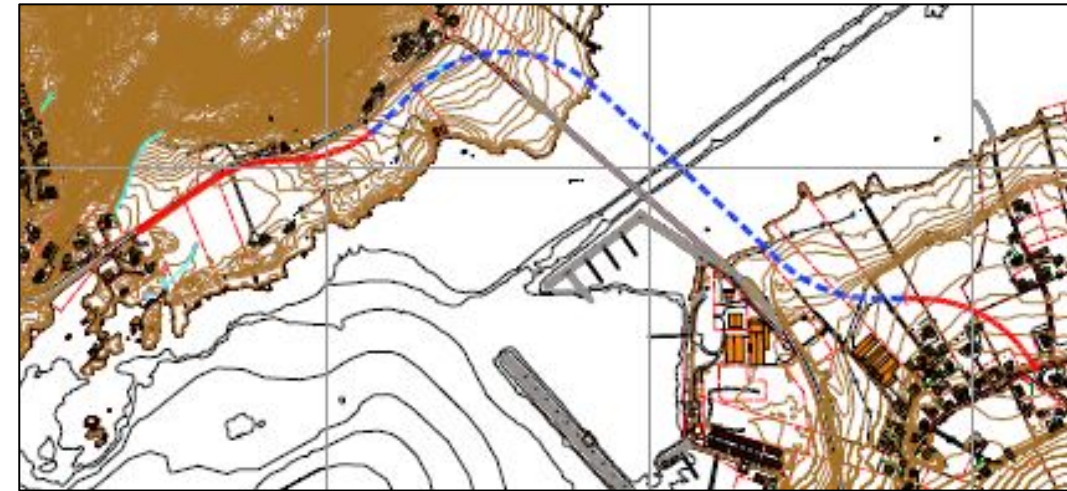
Tunnelen er planlagt med tunnelpåhogg aust for Igesundvegen på Bergsøya i eit område der det tidlegare har vore eit massetak. Tunnelen vil gå i ei lang høgrekurve mot sør og krysse under Søre Vaulen ca. 500 m sør for noverande Nerlandsøybrua. Vidare svingar tunnelen nordover igjen og tunnelpåhogg er teikna ved Teige med tilknytting til kommunevegen der. Det må byggjast ny veg frå kommunevegen og opp til fylkesvegen som går rundt Teigeneset. Her har det også tidlegare vore utarbeidd vegplanar for denne parsellen.

For fjelltunnelen er det lagt til grunn ei fjelloverdekning på 30 meter der tunnelen kryssar Søre Vaulen, slik at botnen i tunnelen kjem på ca. kote ±50.

Det er ikkje planlagt gang- og sykkelveg gjennom tunnelen og dette gjer at det ikkje blir noko tilbod for mjuke trafikantar gjennom tunnelen. Tunnellengda blir ca. 2,5 km og tunnelen er planlagt med 5 % stigning.

5.2.2 Betongtunnel

Skisse av betongtunnelalternativet:

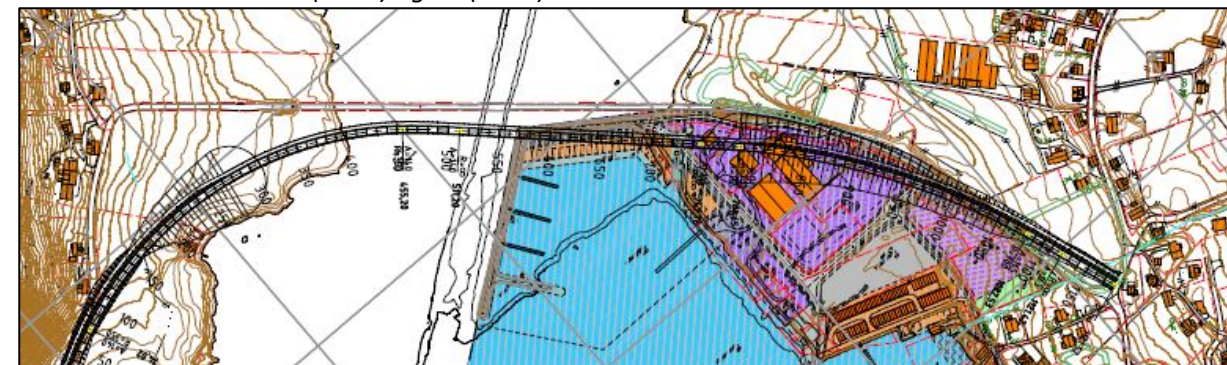

Det er sett på alternativ med betongtunnel for kryssing av Søre Vaulen. Dette fordi ein betongtunnel ikkje legg restriksjonar på seglingshøgda. Ved nærmare undersøkingar av grunnforholda og bruk av geoteknisk rapport frå 1961 viser det seg at bergnivået ligg på grunn djupne under terrenget og då vil tradisjonell senketunnel ikkje vere muleg. Tunnelen er tenkt utført som tørrstøyp i eit tørrlagt sund ved hjelp av til dømes spunting. Søre Vaulen må stengjast for båttrafikk i byggeperioden.

Betongtunnelalternativet er uaktuelt på grunn av svært høge kostnader. Skulle dette alternativet vore aktuelt måtte føresetnaden ha vorte endra til at det er dagens seglingsløp som skal kryssast. Seglingsløpet kan då ikkje utvidast i framtida. Vidare bør tunneltraseen liggje akkurat der noverande Nerlandsøybrua er plassert for å få ein kortast muleg betongtunnel. Det hadde vore ønskjeleg med lausmasse i heile tunnelen si lengde slik at spunting kunne utførast og kostbar sprenging blir unngått. Stigninga må også endrast frå 5 % til opp mot 10 % for å gjere betongtunnelen kortast muleg.

5.2.3 Bru parallelt med eksisterande bru

Skisse av brualternativ 9 (20 m) og 11 (30 m):

Brualternativ 9 er bru er planlagt med seglingshøgde 20 meter og brualternativ 11 med seglingshøgde 30 meter. Brualternativa er planlagt nord for eksisterande bru og er lagt parallelt med denne. På Igesundsida er veglinja

lagt med kurve i retning mot Fosnavåg for å komme lenger ifrå busetnaden. Brualternativa kjem i konflikt med industriområde på Nerlandsøya.

Det er føresett at det skal gå trafikk over eksisterande bru i anleggsfasen og at noverande bru blir fjerna når ny bru er opna for trafikk. Nesten alle brufundament vil bli ståande på tørt land og anleggsgjennomføringa vil vere sikker og er basert på kjente tekniske løysingar. Det er planlagt gang- og sykkelveg på vestsida av brua.

5.2.4 Bru over båthamna (valt alternativ)

Skildring av brualternativ 10 (20 m) og 5 (30 m):

Brualternativ 10 er bru med planlagt seglingshøgde 20 meter og brualternativ 5 med seglingshøgde 30 meter. Brualternativa er planlagt over båthamna. Brualternativa kjem i konflikt med interesser i båthamna og spesielt alternativ 10 med seglingshøgde på 20 meter kan gjere tilkomsten til båthamna for til dømes seglbåtar vanskeleg. Også for dette alternativet er det føresett at det skal gå trafikk over eksisterande bru i anleggsfasen og at noverande bru blir fjerna når ny bru er opna for trafikk. Alle brufundament vil stå på sikker grunn og er basert på kjente tekniske løysingar. Det er planlagt gang- og sykkelveg på vestsida av brua.

Dette alternativet medfører to openbare negative konsekvensar; arealbeslag og splitting av landarealet som er avsett til næringsbygg og naust i forslaget til reguleringsplan for Kvalsund hamn, og kryssinga over sjøve småbåthamna/hamnebassenget. Uavhengig av om brua blir forlenga inn over land, for å redusere veg på fylling eller ikkje, vil vegtraseen vere ein barriere og bryte opp eit areal med stort potensiale for bygg og næringsutvikling. Eit slikt areal vil vere tent med å byggast ut mest mogleg samanhengande for å ivareta ei estetisk god og praktisk funksjonell utbygging.

5.3 Arealformål og områdeføresegrer i plankartet.

Nedanfor følgjer ein gjennomgang av dei enkelte arealformåla:

5.3.1 Bygningar og anlegg

Bustader, B

Omfattar areal avsett til bustadområde på Kvalsund.

Sentrumsformål, BS

Omfattar areal avsett til sentrumsformål på Igesund. Før utbygging kan ta til må områda Kleivavika og Kleivaneset detaljregulerast.

Næringsbygningar, BN

Omfattar sju område i Kvalsund hamn som er avsett til næringsbygningar, dvs. maritimt retta næringsverksemd og sjøbuer for fiskerinæring, samt slipp og servicebygg for vedlikehald av båtar.

Naust, BUN

Omfattar fleire naustområde i Kvalsund hamn som skal brukast til oppbevaring av båt og tilhøyrande reiskap/vegn.

Kontor/Industri, BKB

Omfattar eit område i Kvalsund sør for ny veg som er avsett til kombinert kontor- og industriformål.

5.3.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, SA

Omfattar offentlege hamneområde og moloar i Kvalsund hamn.

Køyreveg, SKV

Omfattar offentlig veg, felles privat veg og privat køyreveg. På plankartet og i reguleringsføresegnene er det skilt mellom offentlig og annan køyreveg. Offentlig veg omfattar statleg og kommunal veg. Annan veg gjeld privat veg og felles privat veg.

Avkjørsler frå offentlig veg er regulert som del av formålet med eigarform offentlig. Vedlikehaldsansvaret ligg likevel på brukaren, jf. § 9 i «Forskrift om alminnelige regler om bygging og vedlikehold av avkjørsler fra offentlig veg.»

Gang- og sykkelveg, SGS

Omfattar offentlig gang- og sykkelveg.

Annan veggrunn – tekniske anlegg, SVT

Omfattar sideareala til vegen. Areal kan nyttast til skjering, fylling, grøft, siktsone og rekkverk. På plankartet og i reguleringsføresegnene er det på same måte som for vegar skilt mellom offentlig og anna (privat) areal.

Annan veggrunn – grøntanlegg, SVG

Omfattar sideareala til vegen. Areal kan nyttast til skjering, fylling, grøft, siktsone og rekkverk. På plankartet og i reguleringsføresegnene er det på same måte som for vegar skilt mellom offentlig og anna (privat) areal.

Kai, SK

Omfattar fleire kaiområde i Kvalsund hamn.

Kollektivhaldeplass, SKH

Omfattar haldeplasser for buss.

Parkering, SPA

Omfattar fleire areal avsett til parkering i hamneområdet i Kvalsund.

Køyrbar gang- og sykkelveg, SKF

Omfattar gang- og sykkelveg på Igesund som også kan trafikkerast med køyretøy for tilkomst til private eigedomar.

5.3.3 Grøntstruktur

Naturområde - grønnstruktur, GN

Omfattar areal avsett til grøntområde som buffer rundt kulturmine.

Vegetasjonsskjerm, GV

Omfattar areal avsett til vegetasjonsskjerm som buffer mellom ny veg og bustadområde og eit areal som buffer rundt elvemunninga i Kvalsund hamn.

5.3.4 Landbruk-, natur- og friluftsområde

Landbruksformål, LL

Omfattar areal avsett til landbruksformål. Omfattar også eksisterande spreidd busetnad innanfor LNF-område i samsvar med gjeldande kommuneplan.

5.3.5 Bruk og vern av sjø og vassdrag

Farleier, VF

Omfattar område i sjø som er avsett til farlei /skipslei.

Hamneområde i sjø, VHS

Omfattar område som er avsett til hamneområde i Kvalsund.

Naturområde i sjø og vassdrag, VNV

Omfattar naturområde i sjå. Eit areal (o_VNV2) er plassert mellom skipsleia og moloen til Kvalsund hamn og det andre arealet (o_VNV1) mellom skipsleia og strandlina på Igesund.

5.3.6 Omsynssoner

Faresone høgspenningsanlegg, høgspenningskablar, H370

Formålet med omsynssona er å ivareta sikkerheita knytt til høgspenninglinje og høgspenningskablar innanfor planområdet.

Bevaring og bandlegging av automatisk freda kulturminne, H570 og H730

Formålet med desse omsynssonene er å bevare/bandlegge automatisk freda kulturminne som ikkje kjem i direkte konflikt med det nye veganlegget. Det er knytt føresegner til omsynssonene som forbyr tiltak som skadar, flyttar, endrar, dekkje til, skjuler eller på annan måte utilbørlig skjemmer dei freda kulturminna eller framkallar fare for at det kan skje. Dei bandlagte områda er merka med omsynssone H730, og sikringssonen utanfor med omsynssone H570.

5.3.7 Områdeføresegner

Mellombels anleggs- og riggområde,

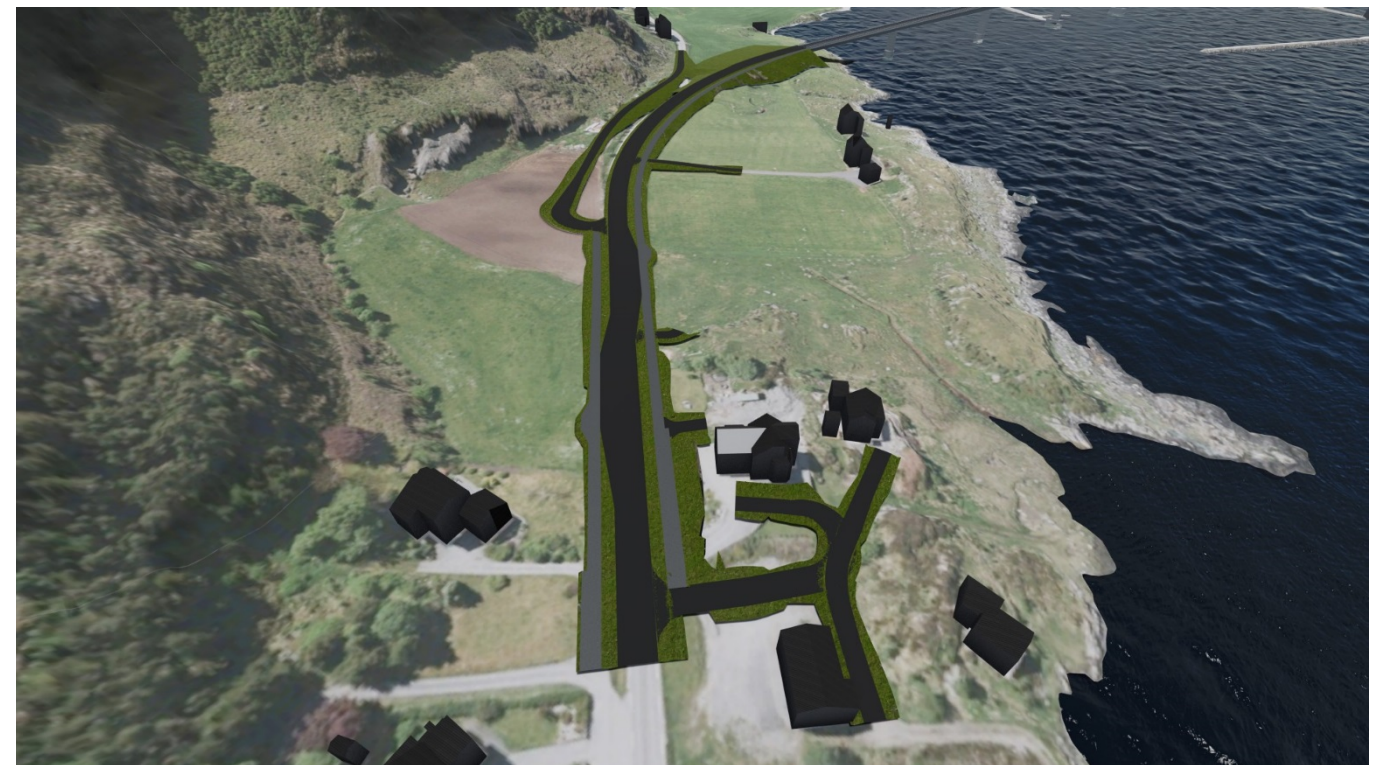
Omfattar alt areal som kan nyttast til mellombels anleggsbelte, massedeponi og rigg, med tilhøyrande føresegner om bruk, utforming og istandsetting. Dette er areal som er naudsynt for å gjennomføre utbygginga, men som ikkje inngår i det ferdige anlegget. Arealet blir tilbakeført i samsvar med underliggende arealformål.

Områdeføresegner RpBO – automatisk freda kulturminne

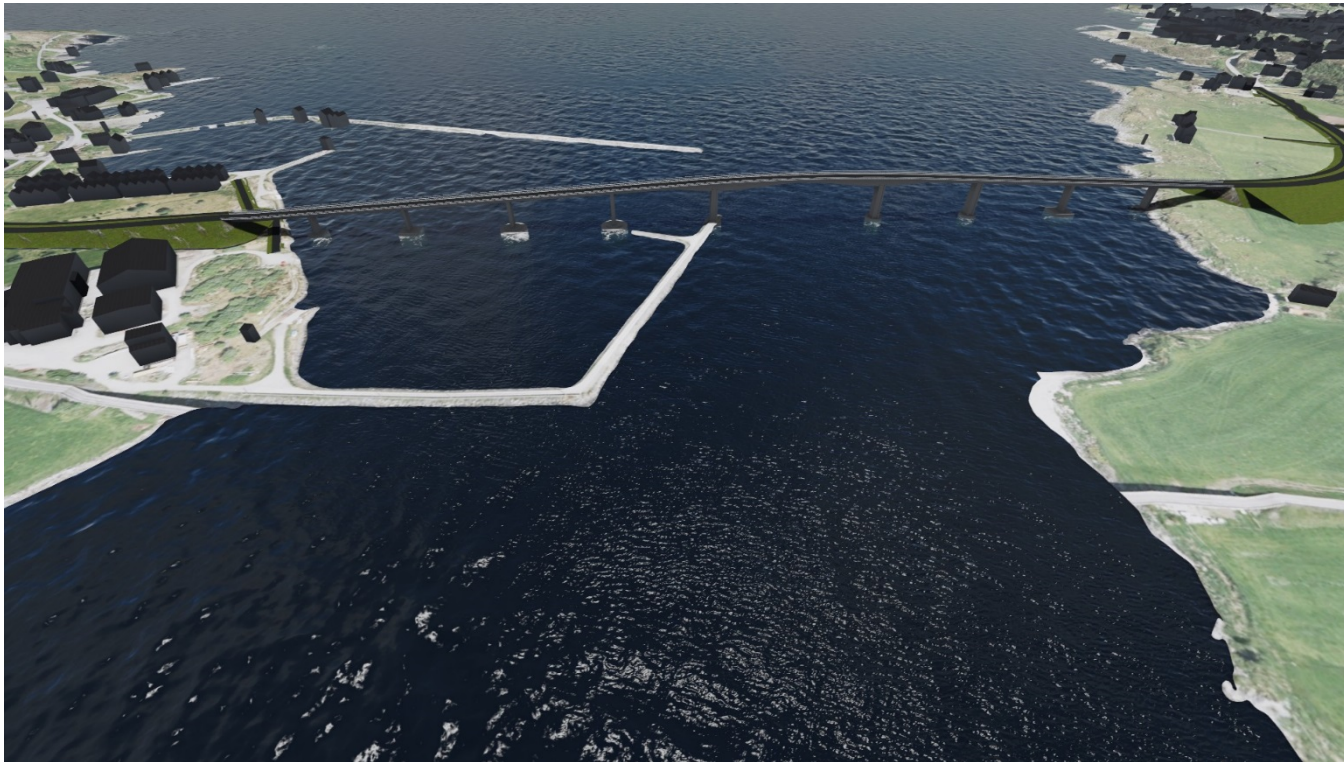
Før anleggsarbeid vert igangsett, skal automatisk freda kulturminne som er merka med rpBO_ gravast ut og registrerast. Det skal takast kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune i god tid før tiltaket skal gjennomførast, slik at ein har naudsynt med tid til å foreta utgraving og frigjeving av områda.

5.4 Planlagt arealbruk

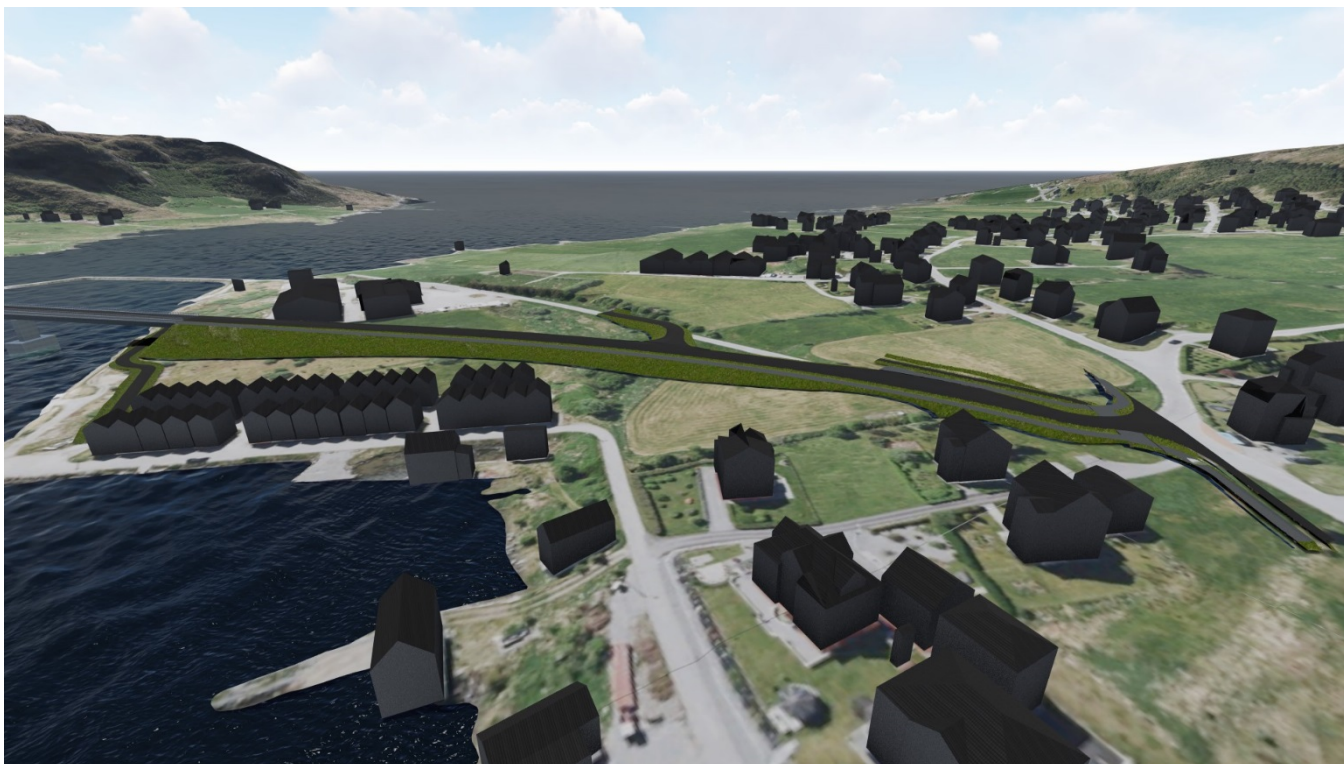
Veg- og brutraseen over båthamna er planlagt i samsvar med alternativ 10 i forprosjektet, samt vedtak i Herøy kommune og i samferdselsutvalet. Brutraseen over hamna er forsøkt lagt slik at hamna kan oppretthalde funksjonen som både småbåthamn og fiskerihamn. På Igesund er landkarfyllinga lagt på det skrinnaaste jordbruksarealet og landkaret er trekt så langt inn på land at det er moglegheit for passasje med traktor under brua.

FIGUR 5.4.1: 3D SKISSE AV BRUA OG VEGEN PÅ IGESUND SETT MOT SØR

FIGUR 5.4.1: 3D SKISSE AV BRUA OG VEGEN OVER SØRE VAULEN SETT MOT NORD

FIGUR 5.4.1: 3D SKISSE AV BRUA OG VEGEN I KVALSUND HAMN SETT MOT SØR

Gjennomgang av enkeltløsinger (jf. Plankart og tekniske teikningar):

- Felles avkøyrsløse ved profil 710 på nordsida av fylkesvegen. Avkøyrsløse til gnr. 35/79 har i dag dårlege stigningstilhøve og får no tilkomst frå nord frå den felles avkøyrsløse.
- Gnr. 35/78 får avkøyrsløse berre til gang- og sykkelvegen ved profil 760. Gang- og sykkelvegen blir breiddeutvida til 4 meter på strekninga mellom avkøyrsløse og profil 715.
- Gnr. 35/28 får ei driftsavkøyrsløse ved profil 795. I reguleringsføresegnene i pkt. 3.2 er det sett krav om detaljreguleringsplan for områda Kleivavika og Kleivaneset før arealet avsett til sentrumsformål i kommuneplanen på 35/28 kan byggjast ut.
- Busslommer er plassert på både sørsida og nordsida av fylkesvegen, sørsida mellom profil 735-810 og nordsida mellom profil 795-870.
- Gang- og sykkelvegen er planlagt på sørsida av vegen mellom profil 720 og krysset til Igesund ved profil 870. Årsaka til dette er for å gi trygg tilkomst til busslomma frå dei som kjem frå Igesund.
- Det er planlagt eit kryss ved profil 870 for tilknytning av vegen til Igesund som i framtida vil bli kommuneveg. Krysset er plassert så langt mot aust for å komme utanfor kurva og er plassert ei strekning med liten stigning.
- Gnr. 35/10 får avkøyrsløse ved profil 940 omtrent som noverande avkøyrsløse.
- Vegen til Igesund er planlagt slik at gnr. 35/23 må løysast inn. Årsaka til dette er at denne eigedomen er vanskeleg å støyskjerme og blir liggjande ugunstig til på baksida av ei «høg» vegfylling.
- Rett i forkant av landkarfyllinga er det teikna inn ein driftsveg under brua.
- Område merka #9 er riggområde for bygging av ny bru og etter at anleggsarbeidet er avslutta il arealet bli bakkeplanert med helling 1:6.
- Ved profil 1960 er det planlagt avkøyrsløse til Kvalsund hamn.
- Det er planlagt gang- og sykkelveg også på vestsida av fylkesvegen mellom profil 1960 og krysset ved profil 2100.
- Ei busslomme er plassert på sørsida av fylkesvegen, profil 2020-2095.

6 VERKNADAR AV PLANFORSLAGET

6.1 Trafikale forhold og trafiksikkerheit

Det er gjennomført ein trafiksikkerheitsrevisjon (TS-revisjon) som del av planarbeidet.

Som del av reguleringsplanen skal det i samsvar med § 3, 7. ledd i Veglovens *Forskrift om anlegg av offentlig veg* «fastlegges hvordan gang- og sykkeltrafikken skal avvikles».

På bakgrunn av innspel og ønskje frå folk i området er gang- og sykkelvegen planlagt på nordsida av brua. Dette blir grunngjeve med at gang- og sykkelvegen blir liggjande i le for vind frå sørvest, og det er mest naturleg å vidareføre ganglinene på denne sida på land.

Planen legg også til rette for vidareføring av gang- og sykkelveg heilt inn til Fosnavåg, og oppfordrar til meir sykling og gåing i kvardag og fritid.

6.2 Forslag til omklassifisering av eksisterande veggrunn

Dei delane av noverande fylkesveg som ikkje inngår i nytt vegområde, må enten bli omklassifisert til veg med annan status eller lagt ned som offentlig veg. Veg som blir lagt ned som offentlig veg kan enten bli:

1. Utlagt til bruk for dei vegfarande
2. Omklassifisert til privat veg
3. Tillagt tilstøytande eigedomar

Møre og Romsdal fylkeskommune vil framleis eige grunnen til veg som blir omklassifisert etter pkt. 1 og 2. Fylkeskommunen er ansvarleg for å vedlikehalde veger under punkt 1 dersom dei ikkje er stengt for alminnelig ferdsel fordi de er farlege å bruke. Vedlikehaldet av private vegar blir overlate til brukarane etter veglovas § 54. Fylkeskommunen er ikkje part i ein eventuell tvist om vedlikehald/fordeling. Brukarane er ikkje pliktige til å holde vegen open for allmenn ferdsel og kan stenge den med bom.

Spørsmålet om omklassifisering skal ikkje avgjerast gjennom vedtak i reguleringsplanen, men gjennom eige vedtak før grunnerverv. Det er derfor av interesse å få synspunkt på forslaget både frå kommunen og grunneigarane.

Det blir foreslått slik omklassifisering:

Igesund:

Noverande fylkesveg frå nytt kryss ved profil 870 og til eksisterande brukryss på Igesund blir omklassifisert til kommunal veg. Vegen frå brukrysset og til fram til landkaret på noverande bru blir tillagt tilstøytande eigedomar.

Kvalsund:

Noverande fylkesveg frå ny avkøyrsløp ved profil 1960 til hamna og industriområdet og fram til landkaret på eksisterande bru, blir omklassifisert til kommunal veg.

6.3 Byggegrenser

Byggegrense langs offentlig veg følgjer av veglova § 29, andre ledd, der ikkje anna er vist i plankartet, eller er fastsett i tilgrensande reguleringsplanar.

6.4 Landskapsbilde

Bygging av ny bru over til Nerlandsøya vil sette sitt preg på landskapet. Både utsjånad, plassering av brua og storleiken på den vil vere anna enn dagens situasjon. Ei estetisk flott bru med god linjeføring er viktig for landskapsbildet.

På Igesund vil vegen få anna kurvatur som vil betre trafikktryggleik og køyreoppleving, men som til ein viss grad går på bekostning av kulturlandskapet her. Totalt vil større areal vil bli beslaglagt som følgje av breiare veg og skråningsutslag, i tillegg til at eksisterande veg nordover langs busetnaden på Bergsøya vil ligge delvis som i dag. Det er viktig å ivareta strandlina og ein gjennomgåande passasje langs fjøra i heile området. Brua er difor trekt litt tilbake på land på Igesund, slik at denne samanhengande, urørte sjølina også i framtida er ivareteke. Fyllingane og vegskråningane skal revegeterast og/eller tilsåast, slik at desse etter kvart framstår som grøne og godt integrerte i jordbrukslandskapet på området. Tilbakeføring til LNF-formål etter ferdigstilling av ny bru og fjerning av dagens bru med tilkomstvegar er avgjerande for å minimere dei negative konsekvensane av tiltaket. Meir om handtering av jord i avsnitt 6.8, naturressursar.

På Nerlandsøya vil brua der den når land ligge på fylling. Også her er det viktig å ivareta framkomsten under brua, langs båthamna. Når eksisterande bru og vegtilkomsten til denne blir fjerna vil ein få ein større avstand til kulturlandskapet og gravplassen, noko som vil framstå som ei betring i forhold til dagens situasjon. Tilsåing av vegskråningar vil gjere fyllingane under bru og veg mindre dominerande i landskapsbildet.

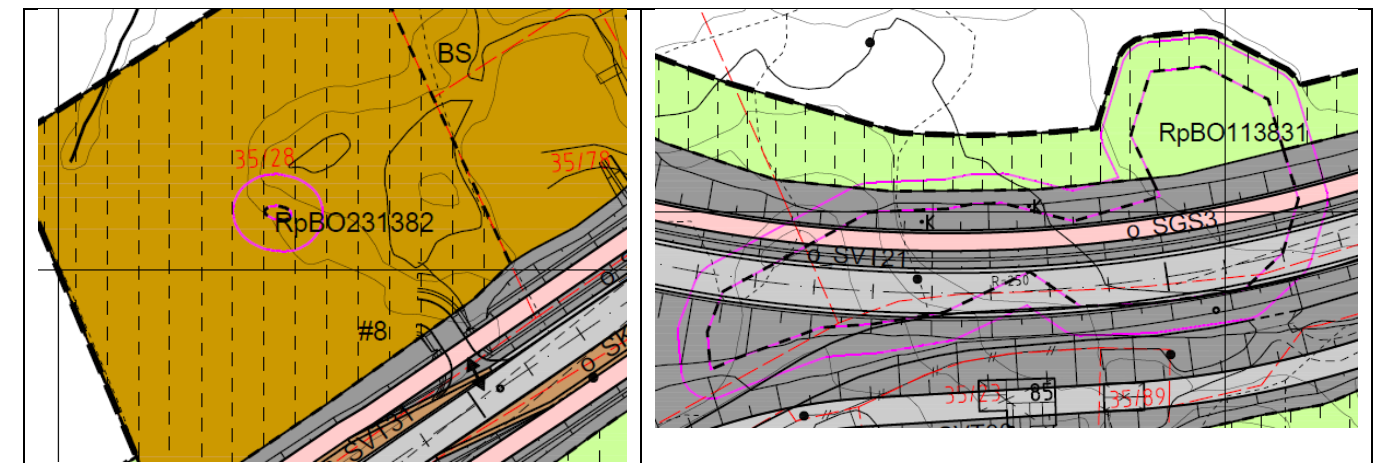
For mjuke trafikantar blir det ein betra situasjon, med fortau og gangvegar langs ny veg og bru. Gang- og sykkelvegane vil legge betre til rette for auka sykling og gange til Fosnavåg. Reiseopplevinga for alle trafikantgrupper vil bli betra som ei følgje av tiltaket.

6.5 Kulturminne og kulturmiljø

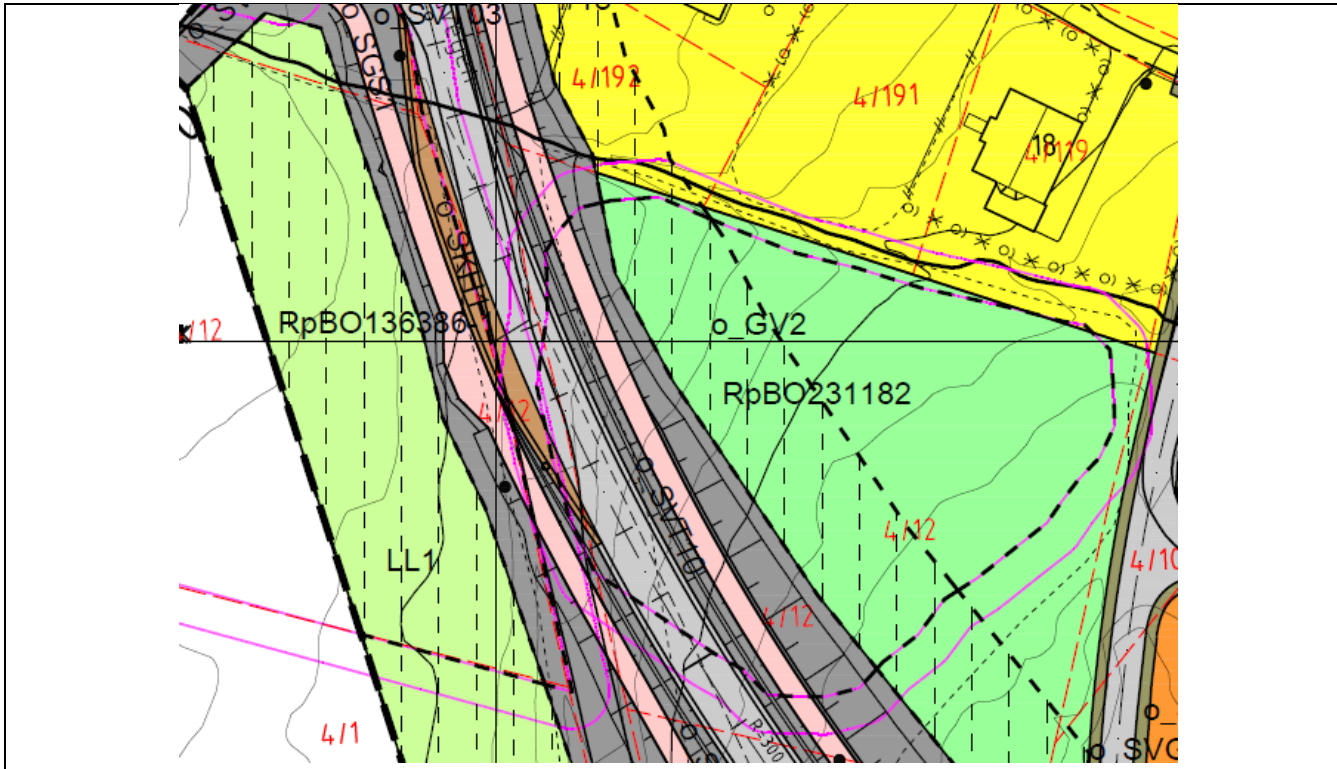
Ny planlagt bru mellom Nerlandsøya og Bergsøya vil verke negativt inn på fleire automatisk freda kulturminne. Begge dei automatisk freda kulturminna på Bergsøysida, ID 113831 og ID 231382 er i direkte konflikt med tiltaket. Det same gjeld for ID 231182 på Nerlandsøysida. For ID 136386 vil det vere delvis konflikt med plana. For alle desse fire kulturminna vil realisering av denne plana krevje søknad om dispensasjon frå Kulturminnelova, etter §8.4 i same lov.

Som ein del av planlagt tiltak skal eksisterande bru mellom øyene fjernast og ein del av tilkomstvegen til denne attførast til jordbruksareal. Dette vil verke noko positivt inn på gravfeltet med ID 45872 som får eit litt friare utsyn til sundet. Dette vil likevel ikkje føre området attende til opphavleg terreng i det dei utfylling og utbygging mot aust for kulturminnet ikkje skal endrast. Den nye brua vil komme lengre aust og i så måte skjule seg bak alle dei moderne tiltaka som allereie finnast mot denne sida. Det er elles viktig at det vert teke omsyn til dette kulturminnet gjennom arbeidet med å rive eksisterande bru.

Planlagt tiltak vil ikkje verke negativt inn på nokon av dei SEFRAK-registrerte bygningane som ligg i, eller i nærleiken av planområdet.

FIGUR 6.5.1 VISER DEI KULTURMINNA VED IGESUND SOM KREV SØKNAD OM DISPENSASJON

FIGUR 6.5.2 VISER DEI KULTURMINNA VED KVALSUND SOM KREV SØKNAD OM DISPENSASJON

6.6 Naturmangfold

FIGUR 6.6.1 NATURMANGFALD

Innanfor planområdet har vi naturtypen strandeng og strandsump. Ny brutrasé vil krysse lokaliteten i den nordaustlege delen nær avgrensinga av arealet. Når anlegget er ferdig bygd vil det stå maksimalt fire brusøyler ned på berggrunnen i vaulen på Igesundsida. Det skal kunne køyrast med traktor under brua.

Det er sett av anleggsområde på begge sider av brutraseen. Vi ser for oss at entreprenøren legg ut steinfylling på eine sida utanfor søyleområdet, ei steinfylling som vert arbeidsplattform for brubygginga. Steinfyllinga ligg over flomålet. Ved avslutninga av bruarbeidet skal steinfyllinga gravast opp og fjernast. Inntil brufundamenta må det tilbakefyllast med dei opphavlege stadlege massane. Strandlinja skal reetablerast lik opphavleg situasjon, slik at naturforholda på staden etter kort tid vil vere reetablert om lag som før inngrepet.

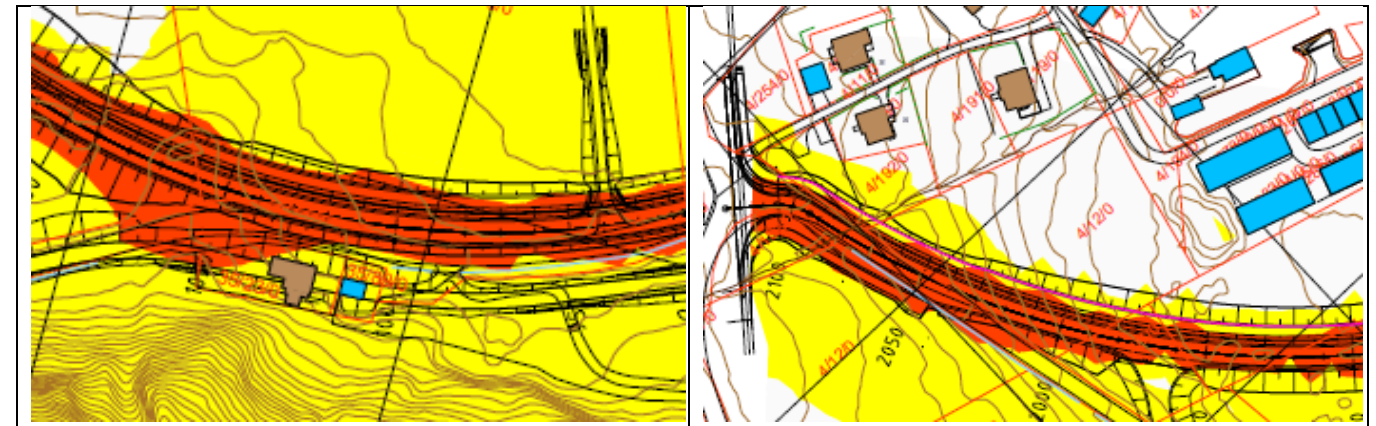
Som ein del av arbeidet med ny Nerlandsøybrua, så skal eksisterande bru (gamlebrua) med landkarfyllingar rivast og fjernast. Dette medfører at dagens trasé skal tilbakeførast til opphavsleg tilstand både på land og i vaulen. Høla for brufundamenta på gamlebrua kan også tilførast stadlege eigna massar flytta frå anna stad innanfor anleggsområdet. I sum inneber tiltaket difor ikkje noko meirbelastning på lokaliteten samanlikna med dagens situasjon.

Oppsummert meiner Statens vegvesen at verknadene på naturverdiane i området er små til ubetydelege. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkeleg til å ta stilling til tiltaket (nml § 8), og føre var-prinsippet får lite vekt (nml § 9). Den samla belastninga på naturmiljøet aukar ikkje som følge av tiltaket (nml § 10). I anleggsfasen vil det vere viktig å avgrense utfyllinga så langt det er praktisk mogleg, og sjå til at fyllinga blir fjerna på best mogleg måte (nml §§ 11 og 12).

6.7 Nærmiljø/støy

Asplan Viak AS har gjennomført støyberekning og rapporten er vedlagt reguleringsplanen.

Nokre bustader må utgreiast nærmare i byggeplanfasen både med omsyn til skjerming av uteplass og eventuelle fasadetiltak. Fasadetiltak er avhengig av planløyisinga for bustaden. Oversikt er vist i tabell 6.7.1. Bustad ved profil 1120, gnr/bnr 35/23 skal innløyast, og blir difor ikkje utgreia vidare.

FIGUR 7.6.1 – BUSTAD VED PROFIL 1120 SOM SKAL INNLØYSAST

FIGUR 6.7.2 – OMRÅDE MED STØYSKJERM PÅ KVALSUND

TABELL 6.7.1: Bustader som skal utgreiast nærmare i byggeplanfasen.

Profilnummer	Gnr/bnr
740	35/55
740	35/79
760	35/172
950	35/10
1130	35/75
2090	4/73

Kvar enkelt eigedom i tabell 6.7.1 vil i byggeplanlegginga bli utgreidd av uavhengig støyfagleg kompetanse, og forslag til støyskjermande tiltak vil bli utarbeidd. Endeleg fastsetting av støytiltak skjer i samarbeid mellom utbygger (Møre og Romsdal fylkeskommune) og grunneigar.

I utgreiinga av moglege støytiltak på enkeltbustader vil rettleiar M128 til retningslinje T1442 for behandling av støy i arealplanlegging ligge til grunn. Vi gjer spesielt merksam på avsnitt 3.6 om avbøtande tiltak med underpunkt om kostnader som grunnlag for avvik, side 64: For bygningar som er oppført før lydkrav kom inn i dåtidas byggeforskrifter (1987), kan det i ein del tilfelle vere vanskeleg å tilfredsstille krava i NS 8175 klasse C. Også for ein del nyare bygningar kan dette i gitte tilfelle vere uforholdsmessig kostbart. Avvik på opptil 5 dB frå retningslinene sine anbefalingar kan då akseptrast, tilsvarende NS 8175 klasse D.

6.8 Naturressursar

Sidan tiltaket i hovudsak går ut på å utvide eksisterande veg, har det stort sett små negative konsekvensar for dei fleste fagtema som er vurdert. Planen legg samla permanent beslag på rundt 15 dekar med fulldyrka og overflatedyrka jord.

Arealoversikt:

Nerlandsøybrua										
	Fulldyrka jord		Overflatedyrka jord		Beite		Åpen fastmark, tomtegrunn, gardstun		Vann	
	Permanent	Midlertidig	Permanent	Midlertidig	Permanent	Midlertidig	Permanent	Midlertidig	Permanent	Midlertidig
SUM(m2)	15236	9035	0	0	2546	7091	7420	1455	0	2086

For område der det blir lagt beslag på matjord skal det gjennomførast avbøtande tiltak. All eksisterande matjord skal takast vare på for flytting innanfor prosjektområdet eller nyttast til landbruksføre mål andre stader.

Ved fjerning av matjord og undergrunnsjord for mellomlagring og tilbakeføring skal det sikrast at jordsjiktet blir sortert og lagt tilbake i rett rekkefølge. For å avgrense ugrasetablering og gje betre resultat av lagringa bør lagra jord såast til manuelt med passande frøblanding.

På Igesund skal vegskråningar mot dyrkamark leggjast med ei helling på 1:8 slik at arealet kan nyttast til tilbakeføring av matjord/nydyrking.

Ved fjerning av dagens veg fram til brua på Igesundsida skal landskapet her tilbakeførast til landbruksføre mål, og det skal nyttast eigna massar som er mellomlagra anna stad på anleggsområdet. Tilbakeført areal er rekna til ca. 1,0 daa.

Planframlegget fører også til at 9 dekar dyrka jord kan bli midlertidig beslaglagt til rigg- og deponiområde i anleggsperioden. Det same gjeld midlertidig anleggsveg over landbruksareal. Etter at anlegget er ferdigstilt, skal areala førast tilbake til sitt opphavlege førmål som LNF-areal. Tilbake i ein permanent situasjon, vil tiltaket etter vår vurdering ha mindre betydning for drifta på gardsbruket som blir berørt.

Det skal sikrast at jordpakking, endra arrondering og endra jordsamansetjing ikkje reduserer kvaliteten på landbruksjorda ved tilbakeføring til LNF-areal.

6.9 Barn og unge sine interesser

Planen legg til rette for tryggare ferdsel for mjuke trafikantar. Dette bidrar positivt til barn og unge sine oppvekstvilkår i dette området. Nye gang- og sykkelveggar fram til busslommer tryggar også til born og unge sin ferdsel i nærområdet.

6.10 Universell utforming

Gang- og sykkelveg og kollektivhaldeplassar blir utforma etter prinsippa om universell utforming i samsvar med krav i handbok N100 *Veg og gateutforming*.

6.11 Teknisk infrastruktur

Omlegging av vass- og avløpsanlegg, og el- og telekablar, vil bli vurdert i detalj i byggeplanlegginga. I eksisterande bru ligg det ein høgspenkabel som er einaste forsyning til Nerlandsøya. Denne høgspenkabelen må leggjast gjennom den nye brua.

6.12 Massehandtering

Det finst ikkje massar til bruk i sjølve vegkroppen på anlegget. Prosjektet har masseunderskot og treng ca. 103000 m² steinmassar til landkar- og vegfyllingane. Alle massane på anlegget vert klassifisert som ubrukbare massar. Ein del ubrukbare massar kan brukast på anlegget, blant anna til bakkeplanering og som vekstgrunnlag i grøfter og på vegfyllingane. Resten av dei ubrukbare massane må deponerast i nærområdet. Det er ingen slike massedeponi i planområdet.

Eksisterande veg er foreslått fjerna frå vegkrysset på Igesund til fjøra i Vaulen og jordmassar skal nyttast til tilbakefylling på dette arealet for å få til nytt jordbruksareal. Sjå for øvrig om handtering av jordmassar på landbruksareal i avsnitt 6.8 Naturressursar.

6.13 Risiko- og sårbarheit (ROS)

Plan- og bygningslova § 4-3 fastset krav om risiko- og sårbarheitsanalyser i arealplanlegginga:

§ 4-3. Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarheitsanalyse
Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarheitsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap.

Kongen kan gi forskrift om risiko- og sårbarheitsanalyser.

6.13.1 Sjekkliste

Vi har gått gjennom Fylkesmannen i Møre og Romsdal si sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i arealplanlegginga, og kommentert punkt med mogleg risiko i tabellen. Konklusjonen er at det ikkje er knytt uakseptabel risiko til tema som inngår i sjekklista.

		Er det knytt risiko til følgjande element? <i>Dersom JA – kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunngje NEI etter behov.</i>	Ja	Nei	Kommentar
Naturgitte forhold	a	Er området utsett for snø-, flaum-, jord- og/eller steinskred?		X	Kommentar: På Igesund er deler av vegen innanfor NVE sine aktsemdsoner for snøskred. Tiltaket endrar ikkje risikotilhøva i området, og er ikkje i seg sjølv sårbart for skred, sjå omtale i punkt 4.6.
	b	Er området utsett for større fjellskred?		X	
	c	Er det fare for flodbølger som følgje av fjellskred i vatn/sjø?		X	
	d	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold)?		X	Sjå omtale i punkt 4.7. Grunnboringane viser at det ute i vaulen er moderate djupner med lausmasse over berg. Lågast berg og tjukkast lausmassemektigheit er det ved innseglinga til småbåthamna. Her ligg berget ned mot kote -18, med inntil 10 m med lausmasse over.
	e	Er området utsett for flaum eller flaumskred, også når ein tek omsyn til auka nedbør som følgje moglege av klimaendringar?		X	
	f	Er det kjente problem med overflatevatn, avløpssystem, lukka bekker, overfløyming i kjellar osb?		X	
	g	Kan det vere fare for skogbrann/lyngbrann i området?		X	
	h	Er området sårbart for ekstremvær/stormflo medrekna ei ev. havnivåstigning som følgje av endra klima?	X		Kommentar: Landkarfyllinga på Igesund ligg på berg på kote 5, og på Kvalsund på lausmasse på kote 3. I Kvalsund ligg landkarfyllinga skjerna inne i fiskerihamna. I tillegg er brua utsett for vind, og det må vurderast stenging ved ekstremvær.
	i	Treng det takast særskilte omsyn til radon?		X	
	j	Anna (Spesifiser)?			
Omgjevnad	a	Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?		X	
	b	Er det terrengformasjonar som utgjer spesiell fare (stup etc.)?		X	
	c	Vil tiltaket (utbygging/drenering) kunne føre til overfløyming i lågareliggande område?		X	
	d	Anna (spesifiser)		X	
Vassforsyning	a	Er det problem knytt til vassforsyning og avløp i området?		X	
	b	Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevatt, og kan dette utgjere ein risiko for vassforsyninga?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			
Kraftforsyning	a	Er området påverka av magnetfelt over 0,4µT frå høgspenlinjer?		X	
	b	Er det spesiell klatrefare i høgspenmaster?		X	Kommentar: Det er trestolpar og ikkje gittermaster.
	c	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningstryggleiken i området?		X	Kommentar: El-forsyning til Nerlandsøya blir som ein del av anlegget flytta frå eksisterande bru (skal rivast) til ny bru.
	d	Anna (spesifiser)?			
Samferdsel	a	Er det kjente ulukkespunkt på transportnettet i området?		X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar som kan inntreffe på nærliggande transportårer inkl. sjø- og luftfart utgjere ein risiko for området?		X	
	c	Er det transport av farleg gods til/gjennom området?	X		Kommentar: Tiltaket med to-felts bru med separat gang- og sykkelveg reduserer risikoen for ulykker på strekninga.
	d	Kan området bli isolert som følge av blokkert infrastruktur, eks som følge av naturhendingar?	X		Kommentar: Brua kan bli stengt ved svært sterk vind.
	e	Anna (spesifiser)?			
Miljø/ Landbruk	a	Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake forureining i form av lyd, lukt eller støv?	X		Kommentar: Det blir støy frå trafikken på strekninga, sjå omtale i punkt 6.7 og vedlagt støyrapport.

		Er det knytt risiko til følgjande element? <i>Dersom JA – kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg.</i> <i>Grunngje NEI etter behov.</i>	Ja	Nei	Kommentar
	b	Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake fare for akutt eller permanent forureining i området?		X	
	c	Vil tiltaket ta areal frå dyrka eller dyrkbar mark?	X		Sjå omtale i punkt 6.8.
	d	Anna (spesifiser)?			
Er området påverka/forureina frå tidlegare bruk	a	Gruver: opne sjakter, steintippar etc.?		X	
	b	Militære anlegg: fjellanlegg, piggtrådsperringar etc.?		X	
	c	Industriverksemd eller aktivitetar som t.d. avfallsdeponering, bålbrenning, skipsverft, gartneri etc.?		X	
	d	Anna (spesifiser) Fiskerihamn/småbåthamn.	X		Kommentar: Sjøbotn kan vere forureina av botnsmørjing frå båtar, sjå punkt 7.3.
Brann/ulukkesberedskap	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?		X	
	b	Har området dårlege tilkomstruter for utrykkingskjøretøy?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			
Sårbare objekt	a	Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet, - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/avløp?		X	
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?		X	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			
Verksemdsrisiko	a	Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?		X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemdar (industriføretak etc.), utgjere ein risiko?	X		Kommentar: Brann i bygningar eller båtar kan medføre at brua må stengjast.
	c	Er det storulukkesbedrifter i nærleiken som kan representere ein fare?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			
Ulovleg verksemd	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?		X	
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

Sjekklista er gjennomgått den 27.04.2018 av *sign:* GISFOS OG ROLHAM, Statens vegvesen Region midt

6.13.2 Geotekniske forhold

Dette kapittel avgrensar seg til trasé for brualternativ 5 og 10 i dette dokumentet, sjå punkt 5.2.4.

Langs traseen er det relativt flatt terreng. På lgesundsida blir det behov for masseutskifting av myr og humuslag i nokre djuprenner i berget. Omfanget av dette bør undersøkast nærare i forbindelse med byggeplanarbeidet. Det er elles mest berg og stabile grunnforhold i området.

Brua kan fundamentrast på pelar til berg. Det er ved mange bruaksar lite overdekning over berg, og blottgjeriing av berget for å sette fundament direkte på berg er då meir aktuelt. Også for fundament i sundet er dette aktuelt, då helst kombinert med bruk av senkekasser. Det bør undersøkast sikrare kor djupt fjellet ligg, og i den samanheng vil ein og få betre oversikt over lausmassane. Det kan då også bli aktuelt å direktefundamentere fleire bruaksar med senkekasser på dei hardaste lausmassane i sundet.

Ved fundamentering av brua på land på Kvalsundsida må det masseutskiftast i 3-4 meter djupne. Vidare undersøkingar av dei stadlege sandige fyllmassane vil avgjere om det blir nødvendig å masseutskifte desse også under større delar av tilløpsfyllinga til brua. Dette med omsyn til fare for setning av fyllinga, stabiliteten i området er elles veldig god.

På Hardausen kjem tilløpsfyllinga noko tett innpå Kvalsundhallen på eigedommen Gr.-/Br.nr. 4/124. Det må undersøkast om det er fare for at fyllinga kan gje setning på bygget, og kva for avbøtande tiltak som eventuelt kan bli naudsynt. Dersom det må masseutskiftast inn mot bygget, kan det til dømes bli behov for å sette ein mellombels spuntvegg mot bygget.

6.13.3 Konsekvensar i anleggsfasen

Anlegget er tenkt gjennomført slik at eksisterande bru skal vere i drift i heile anleggsperioden. Høgspenkabel må leggjast i ny bru og koplast på før eksisterande bru kan rivast.

Delar av sørmoloen må gravast vekk for å få plassert hovudfundamentet til brua. Dette kan føre til meir vind lokalt og endra straumtilhøve i hamna.

Eksisterande molo i hamna på Kvalsund skal nyttast for tilkomst til hovudaksen.

Flytebrygge som blir liggjande rett sør for brutraseen må flyttast. Tilkomst for småbåtar i hamna sør for ny brutrasé skal vere sikra i heile anleggsperioden.

Utfylling for anleggsveg frå fjøra i lgesund til hovudakse bru vil gå gjennom området med strandsump og strandeng.

6.14 Økonomiske verknader for kommunen

Planen vil ikkje ha økonomiske verknader for Herøy kommune.

7 GJENNOMFØRING AV GODKJENT REGULERINGSPLAN

7.1 Gjennomføring

Utsnitt frå økonomiplanen til Møre og Romsdal fylkeskommune for perioden 2018-2021 med budsjett for 2018, sak T-63/17:

Bruer

Det er sett av midlar til følgjande prosjekt i økonomiplanperioden:

Bruer	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	
Utbetring bereevne, div. bruer	25	15	10	-	
Nerlandsøybrua	5	50	100	60	
Steinvågbrua	15	22	-	-	
Jensholmbrua	10	3	-	-	
Søre Smestadbrua	-	5	-	-	
Rundebrua	-	-	30	31	
Hulvågbrua	-	-	15	15	
Åndalsnes	-	-	14	-	
Honndalsbrua	-	-	6	-	
Sållåsundbrua (Solheimssundbrua)	-	-	-	19	
Sum Bruer	55	95	175	125	

Fylkestinget vedtok i T-25/17 å ta ned kostnadane på Nerlandsøybrua og søkje andre bruløysingar for å krysse Vaulane, vidare vedtok fylkestinget at ein skulle undersøke tilstanden til Nerlandsøybrua og Remøybrua for om mogleg finne tiltak som kan forlenge levetida på bruene. Dette betyr at det ikkje ligg finansiering til bygging av den brua som no blir planlagt. Vidare arbeider fylkesrådmannen med å kartlegge om det er tiltak som kan gjennomførast for å forlenge levetida på bruene.

Kostnadsoverslaget for ny Nerlandsøybru med 20 m seglingshøgde er på 447 mill. (2017-kr) for betongalternativet og 477 mill. (2017-kr) for stålalternativet.

7.2 Grunnerverv

Vedtatt reguleringsplan dannar grunnlag for grunnerverv. Dersom ein ikkje får frivillige avtalar med grunneigarar så vil ein vedtatt plan vere grunnlag for ekspropriasjon av grunn og rettigheter. Normalt vil grunnervervet følgje formålsgrensene, slik at offentlege trafikkområde blir offentleg eigedom.

7.3 Ytre miljøplan (YM) for byggefasen

Ein Ytre miljøplan (YM-plan) skal skildre prosjektet sine utfordringar knytt til ytre miljø og korleis utbyggar skal handtere desse. YM-planen er i hovudsak eit dokument for byggherren som skal ta i vare miljøkrav som er heimla i lover og forskrifter.

Særlege miljøutfordringar som YM-planen må svare ut er:

- Handtering av framande og uønskete artar.

- Utarbeiding av rigg- og marksikringsplan. Bruk av myrmasar på anlegget.
- Forureina grunn i hamna/vaulen.
- Massehandtering i lokaliteten «strandeng og strandsump». Gjenbruk av stedlige massar ved og rundt brufundament, samt eventuelle steinfyllingar i vaulen for å bygge ny bru.
- Massehandtering i samband med bakkeplanering på Igesund.
- Reetablering av sideareal/landkarfyllingar/vegryllingar.
- Avbøtande tiltak for sauehaldet på Igesund.
- Tilbakeføring av «Bruvegen» både på Igesund og Kvalsund.
- Riving av eksisterande Nerlandsøybru, gjenbruk av stadlege massar rundt fjerna landkar.
- Tilkopling og reetablering av høgspent nær «Kvalsundskipet».
- Bruk av siltgardin ved graving og mundring i sjø og utlegging av midlertidig steinfylling.

8 INNKOMNE MERKNADER

8.1 Innspel til planarbeidet ved oppstart

Det er komme 18 innspel til planarbeidet.

Avinor, brev av 07.06.2016

Avinor viser til at dei nærmaste lufthamnene vil vere Ålesund lufthamn Vigra og Ørsta-Volda lufthamn Hovden, men at planområdet ikkje er berørt av restriksjonsområdet for desse lufthamnene.

Avinor gjer merksam på aktuelt regelverk for bruk av kranar i samband med bygging av den nye brua, samt regelverk for registrering av ferdig bygt bru.

Avslutningsvis nemner Avinor at planområdet ikkje er berørt av byggrestriksjonar for flynavigasjonsanlegg og heller ikkje flystøysoner.

Vår vurdering:

Innspelet vert teke til vitande.

Mørenett AS, e-post av 07.06.2016:

Mørenett har tre innspel. For det første at straumforsyninga til Nerlandsøya ligg på dagens bru utan ringmating, og at straumforsyninga difor må vere intakt til ny forsyning er på plass på den nye brua. For det andre at det er ein plasstøpt nettstasjon ved eksisterande brufeste på Kvalsund. Denne må kanskje erstattast før den gamle brua kan rivast. For det tredje at varselet er sendt til Tussa nett som er opphøyr, og at nytt selskap er Mørenett AS.

Vår vurdering:

Dagens bru skal vere i drift heilt fram til trafikken vert flytta over på den nye. Det er difor ikkje planar om å gjere noko med straumforsyninga før ny straumforsyning er på plass. Problemstillingar med nettstasjonen må handterast under byggeplanlegginga. Namneendringa tek Statens vegvesen til vitande.

Norges vassdrags- og energidirektorat, e-post av 13.06.2016:

NVE har ingen innspel til planarbeidet.

Vår vurdering:

Innspelet vert teke til vitande.

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard, brev av 13.06.2016:

DFM seier at dei ikkje kan sjå at den føreslegne planavgrensinga kjem i nærleiken av registrerte mineralressursar, og DMF har difor ingen merknader til oppstartsvarelet.

Vår vurdering:

Innspelet blir teke til vitande.

Søre Sunnmøre Landbrukskontor, brev av 30.06.2016

Innleiingsvis peikar landbrukskontoret på at dyrka mark og landbruksdrifta må takast i vare i planlegginga, samt både i byggjeperioden og for ferdig anlegg, slik at det vert rasjonelle driftseiningar på kvar side av brua. På Igesundsida er det sauehald, medan areala på Kvalsundsida har areala mindre utstrekning.

Etter landbrukskontoret si meining er brualternativ 10 det beste. Alternativet tek mindre fylldyrka dyrka areal enn til dømes alternativ 9, og areala på kvar side av vegen vert rasjonelle driftseiningar. Landbrukskontoret ber om at matjord frå fylldyrka mark vert fjerna og teken vare på, for å kunne nyttast til jordforbetring på areal som vert midlertidig omdisponert i anleggsperioden. Det må også ryddast opp i drenering og grøfter som vert skorne av i anleggsperioden, og område på dyrka mark må settast i stand til same kvalitet som før anlegget. Om det skal byggast gang- og sykkelveg så må han leggst på sørsida av vegen. Landbrukskontoret meiner at den gamle brua vert overflødig, og reknar med at ho skal rivast. Då bør vegen fjernast og arealet gå attende til dyrka mark. Avslutningsvis vil landbrukskontoret peike på at de må takast omsyn til at det går føre seg aktivt jordbruk i området undervegs i byggjearbeidet. Det er løyvd midlar til permanent gjerde rundt ein del av innmarksareala. Gjerda må erstattast med nye gjerde slik at areala kan nyttast som beitareal, samt at tilkomsten må vere sikra med nye avkøyringar.

Vår vurdering:

Det er endeleg reguleringsplan som viser kva for areal som vert nedbygt og kva som vert midlertidig disponert av anlegget. Det overordna målet er at midlertidig disponert areal skal tilbakeførast til slik det var før anlegg starta opp.

Det har vore fleire nyansar av alternativ 10 over fiskerihamna. På Igesund er plasseringa av landkaret for alternativet 10C meir eller mindre i samsvar med forslaget i reguleringsplanen, jf. også kommentar til Leif-Morten Igesund. På Kvalsund har det vore ein sørleg og ein nordleg trasé. I planforslaget er den sørlege traseen vald. Hovudaksen/brusøyla vil då bli i enden av moloen, noko som ei gunstig plassering i forhold til både leia og båtplassane.

Statens vegvesen har som intensjon at all matjord skal brukast opp på anlegget. Blant anna er det tenkt bakkeplanering, og matjorda kan brukast som toppdekke på dette området. Vidare er forslaget at Bruvegen på Igesund skal fjernast, og at det kan brukast matjord også her. Gjerde som vert fjerna må erstattast, og elles viser vi til grunnervervet der gjerdespørsmåla vert avklart.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, brev av 30.06.2016:

Innleiingsvis kjem fylkesmannen inn på at det burde utarbeidast planprogram med konsekvensutgreiing. Dette ville sikre ein planprosess der fleire alternativ kan bli vurdert breiast mogeleg, og ulike interesser og eventuelle interessekonfliktar kan vurderast på ein god måte.

Natur- og miljøvern: Eit større område ved Søre Vaulen er registrert som strandeng og strandsump, med viktig verdi (B), jf naturtyperegistreringar. Vaulen er viktig som yngleområde, og for trekkfuglar og overvintrande vass-

og sjøfuglar. Området bør ikkje utsetjast for fysiske inngrep. Vidare minner fylkesmannen om reglane i naturmangfaldlova § 7, jf §§ 8-12.

Visualisering/estetikk: Fylkesmannen meiner at det må leggst fram ei visualisering av bruløysinga og eventuelle vurderte alternativ.

Støy: Støytilhøva må avklarast etter gjeldande regelverk.

Landbruk: Landbruksinteressene vert i noko grad råka av utbygginga, og det må gjerast greie for konsekvensane for landbruket herunder nedbygt areal og fragmentering. Om det vert valt eit anna alternativ enn 10, kan fylkesmannen på eit seinare tidspunkt kunne fremje motsegn mot planen. Det må takast omsyn til landbruksdrifta i anleggsperioden, og areala i gamlevegen må tilbakeførast til jordbruksareal. Matjord som vert fjerna skal takast vare på og nyttast på anlegget til tilbakeføring av jordbruksareal. Dette må inn i føresegnene til planen.

Samfunnstryggleik: Det må gjennomførast ein risiko- og sårbarheitsanalyse for planområdet. ROS-analysar kan ta utgangspunkt i Fylkesmannen si sjekklister. Risikoreduserande tiltak for skred må vurderast.

Barn og unge: Ny bru må sikre gode forhold for mjuke trafikantar.

Konklusjon: Det er lagt opp til ein reguleringsplan som er i strid med kommuneplanen, og då bør det utarbeidast planprogram med konsekvensutgreiing. Under føresetnad av at planprosessen sikrar at både landbruk og miljøinteressene vert tekne tilstrekkeleg omsyn til, vil ikkje Fylkesmannen fremje motsegn.

Vår vurdering:

Statens vegvesen meiner ein ordinær planprosess etter plan- og bygningslova gjev ei tilstrekkeleg vurdering av interessene i planområdet, dette sett i lys av gjennomført forprosjekt og vedtak i Herøy kommune og Samferdselsutvalet om å gå vidare med alternativ 10.

Brua vil skjere av den nordlege delen av området for strandeng og strandsump, jf. planomtalen.

I planomtalen er det vist ei visualisering av valt bruløysing, samt for ein del av alternativ frå forprosjektet. Det er gjennomført støyanalyse, og resultatet er vist i planomtalen.

På Igesund er det den skrinna delen av innmarka med berg i dagen som er valt som ny trasé. På Kvalsundsida er det ny dyrka mark på muddermassar frå hamna og vaulen som vert råka. Den nye «Bruvegen» vil på Igesundsida naturleg nok dele opp innmarka, men dette vert kompensert med at gamle Bruvegen vert fjerna og gjort om til jordbruksareal. Nytt kryss for Igesundvegen vil leggje beslag på ein del jordbruksareal, og dette har vi valt å gjere for å få ei trafiksikker løysing. Matjord skal nyttast på anlegget, jf. også kommetar til landbrukskontoret. Dette er vidare omtalt i planomtalen (YM-planen) og føresegnene. ROS-analysen er gjennomført, og resultatet er framlagt i planomtalen. Ny bru er planlagt med gang- og sykkelveg.

Møre og Romsdal fylkeskommune, brev av 06.07.2016:

Det er registrert automatisk freda kulturminne i planområdet, idnr. 113831 (delvis utgraven tidlegare) og 136386. Fylkeskommunen viser til tidlegare brev av 21.10.2014, der dei er nøgde med at mange av alternativa ligg nordaust for dagens bru, men er likevel kritisk til høge bruløysingar nær verdifulle kulturminne (ID 45872). Dei vurderer at planområdet har potensiale for automatisk freda kulturminne, og stiller krav om arkeologiske registreringar som utbyggjar må betale. Sjøfartsmuseet har også vurdert saka, og dei kjenner ikkje til kulturminne

som vert direkte råka av reguleringa, og har ingen merknader til reguleringa. Tiltakshavar har likevel plikt til å melde frå om marine kulturminne som vert oppdaga under anleggsarbeidet.

Vår vurdering:

Statens vegvesen vil gjennomføre arkeologiske registreringar i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune, og desse er omtalte i planomtalen. Vi tek vidare til vitande at Norsk Sjøfartsmuseum ikkje har merknader til reguleringa, men at nye funn må meldast.

Kystverket Midt-Norge, brev av 29.09.2016:

Innleiingsvis kjem Kystverket inn på at det er gjennomført forprosjekt med bru og tunenlalternativ, og at det i det vidare skal arbeidast med alternativet over fiskerihamna. Kystverket viser til at fiskarlaget har peika på at 30 m bruhøgde er det einaste framtidsretta alternativet. Det vert også sagt litt om Kystverket sitt ansvar innan for blant anna nasjonal transportetat til sjøs, sjøsikring av norske farvatn, maritime tenester og akutt forureining.

Kystverket meiner den nye brua vil få verkander på både bileia og fiskerihamna. Traseen langs eksisterande bru er i samsvar med kommunedelplan. Bruhøgde og seglingslei vil vere hovudspørsmålet i planarbeidet, og om planlegginga skal leggje til rette for båtar som treng 20, 25 eller 30 m seglingshøgde.

Reguleringsarbeidet for ein trasé midt gjennom hamna må omfatte ny heilheitleg arealbruk for sjø- og landareala i heile hamna.

Kystverket viser til at utdjuping av Fosnavåg fiskerihamn er prioritert i Nasjonal transportplan, og at vi må anta at det i levetida for brua også vil vere rom for innaskjers segling for dei fartøya som Søre Vaulen er utdjupa for.

Kystverket kjem inn på den historiske utviklinga av Søre Vaulen som bilei, og kva slags betydning dette har hatt i fiskerisamanheng, og at dagens havgåande fiskeriflåte ikkje kan nytte vaulen. Mykje av årsaka til dette er det smale partiet mellom hovudsøyene på dagens bru, og at det ikkje er grunnlag for anna enn vedlikeholdsmuddring. Forprosjekt utført av Kystverket viser at båtar med djupne på 4,6 m ikkje kan passere på fjøre sjø. Ei ny bru gjev moglegheiter for seinare tilrettelegging av bileia. Ei ny bru med same seglingshøgde som i dag vil med 100 års levetid vere lite framtidsretta.

Alt. 5 (30 m) og alt. 10 (20 m): Går midt gjennom hamna på 5 søyler. Krev då at heile hamna på land og sjø skal regulerast. Kan forvente motsegn (innsigelse) om hamneinteressene ikkje er ivaretatt i tilstrekkeleg grad. Dei anbefalar at planavgrensinga vert utvida i nord til også å omfatte første eigedom nord for nordmoloen. Eigedommen er klausulert til fiskeriareal. Endefyllingane må avsluttast før hamnevegen, og traséen flyttast nærmare industri/lagerbygg. Søyleplassering og byggegrenser må visast. Oppsummeringsvis er dette dei minst gunstige alternativa for hamna, og bør ikkje vidareførast i planprosessen.

Alt. 9 (30 m) og alt. 11 (20 m): Er eit betre traséval enn over fiskerihamna, og samsvarar med nyleg vedteken kommunedelplan. Ved å justere dette alternativet kan de vere plass til naustrekkje ved sørmoloen, og ved redusert fyllingslengde kan vi spare bebyggelse. Om alt. 9 og 11 ikkje er aktuelt, anbefalar Kystverket å ta fram at forkasta alt. 6 langs nordmoloen. Avslutningsvis anbefalar Kystverket at søre trasé vert lagt til grunn i det vidare planarbeidet med 30 m over HAT.

Våre vurdering:

I forprosjektet konkluderte vi med at ny bru nord for og parallelt med dagens bru ville vere den sikraste kryssinga av Søre Vaulen. Herøy kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune har fatta vedtak om å gå for kryssing over

fiskerihamna med 20 m seglingshøgde. På bakgrunn av desse vedtaka er det valt å gå vidare med alternativ 10 (20 m). Det har ikkje vore grunnlag for å sjå meir på forkasta alternativ.

Bileia er i dag smal og 5-6 m djup, og det er ikkje gjennomført muddring for å utvide leia. Det einaste er vedlikehaldsmuddring. Avstanden mellom hovudsøyene er 40 m, og seglingsløpet ned mot 20 m. Det smale seglingsløpet under brua gjev ikkje grunnlag for bruk av større båtar. Det er ikkje aktuelt å utføre muddring så lenge passasjen under sjølve brua er flaskehalsen i systemet.

Statens vegvesen har regulert heile hamneområdet på Kvalsund, men området er ikkje utvida til også å omfatte første eigedom nord for nordmoloen. I forslaget til reguleringsplan er det fem søyler i hamnebassenget på Kvalsundsida (forprosjekt bru). Den første står nær land, medan den siste står nord for spissen av sørmoloen, men slik at det er utanfor leia. Landkarfyllinga (endefyllinga) går heilt ned mot hamna, men slik at det er plass til ein veg i mellomrommet. Forslaget til brutrasé er flytta nærmare Kvalsundhallen enn det alternativ 10 i forprosjektet viser.

Helge Kvalsvik, e-post av 10.06.2016:

Helge Kvalsvik har eigedomsinteresser på Kleivaneset. Han ønskjer avkøyrsløse for å kunne bygge bustader, og har vore i kontakt med Statens vegvesen i 2012 om spørsmålet. Han håpar at det vert regulert heilt til Huldalskrysset, slik at hans planar vert tekne med.

Vår vurdering:

Spørsmålet om regulering heilt inn til Fosnavåg sentrum for å sikre gode forhold for mjuke trafikantar har vore oppe til diskusjon. Møre og Romsdal fylkeskommune har som vegeigar bestemt at reguleringa i samband med Nerlandsøybrua skal avgrensast til berre å gjelde området som er nødvendig for å tilpasse den nye brutraseen til eksisterande veg. Dette medfører at reguleringa startar i Kleivavika, og ikkje ved Huldalskrysset. Det er difor ikkje aktuelt å sjå på avkøyrsløse spørsmål til Kleivaneset i denne reguleringa.

Leif-Morten Igesund v/adv. Ingvar Seth, brev av 22.06.2016:

Merknaden er systematisert i 10 enkeltpunkt. Innleiingsvis vert det sagt at eigedommen til Leif-Morten Igesund (gnr. 35 bnr. 1) er ein av dei eigedommane som er kraftigast berørt, og at det er eit monaleg sauehald på garden.

1. Plassere brua nordleg etter alternativ 10C som gjev minst inngrep i dyrka mark.
2. Ikkje bruke dyrka mark til riggområde i anleggsperioden, sidan Igesund har bruk for all mark i sauedrifta.
3. Må kunne passere med traktor under landkar/brukar på Igesund-sida.
4. Rydde og stelle til området heilt inn til fyllingsfot, slik at det er mogeleg med naturleg drift.
5. Ta ut planområdet på dyrka mark på sørsida av eksisterande veg mot Fosnavåg. Det einaste der det arealet som ei utvidinga av eksisterande fylkesveg treng på ei kort strekning.
6. Vil ha planområdet meir konkretisert slik at ein kan få oversikt over kva som blir berørt og ikkje berørt.
7. Ønsker at reguleringa går til Huldalskrysset.
8. At eksisterande fylkesveg til bru vert fjerna, og arealet blir tilbakeført til LNF. Igesund er interessert i og overta arealet.
9. Det er trangt mellom bebyggelse og fylkesvegen forbi tunet. Ønskjeleg at det blir betre avstand mellom hus og veg.

Vår vurdering:

Det har vore fleire nyansar av alternativ 10 over fiskerihamna. På Igesund er plasseringa av landkaret for alternativet 10C meir eller mindre i samsvar med forslaget i reguleringsplanen. Vi snakkar om ei forskyving ca. 20 m nordover for alternativ 10C.

Det blir ikkje lagt opp til meir bruk av dyrka mark til anlegg- og riggområde enn nødvendig for å gjennomføre bygginga av brua. Riggområde bør ikkje plasserast på dyrka mark, medan anleggsområdet nødvendigvis må følgje traséen for vegen og brua.

Det vil bli sett av nødvendig areal til passering for traktor under landkaret.

Som ein del av avslutninga av anlegget skal anlegg- og riggområde settast i stand. Korleis sluttresultatet skal vere vert også ein del av dialogen med grunneigarane, særleg i samband med sjølve grunnervet.

Området på oppsida av fylkesvegen mot Fosnavåg er gjort så lite som mogleg, og er regulert berre som eit heilt nødvendig anleggbelte.

Det har vore dialog med Igesund om planlegging av beiteareal til sauedrifta. Dette er areal utanfor det regulerte området. Reguleringsforslaget viser konkret kva for areal som blir berørte.

Når det gjeld spørsmålet om regulering til Huldalskrysset, viser vi til kommentarar til Helge Kvalsvik.

Det regulerte arealet ned til eksisterande bru på Igesund (Bruvegen), er i forslaget til reguleringsplan sett av til landbruksområde. Det er i reguleringsplanen ikkje teke stilling til kven arealet skal tilbakeførast til. Ei naturleg løysing ville vere å tilbakeføre arealet til den eigedommen som i si tid avstod det til vegformålet.

Statens vegvesen meiner at det ikkje bør gjerast noko med eksisterande veg forbi busetnaden ved bnr. 1. Trafikken vil gå kraftig ned når den nye brua er på plass, og på den bakgrunn vert tilhøva langt betre enn dei har vore fram til omlegginga.

I området ved Kleivavika er det i forslaget til reguleringsplan langa ny fellers avkøyrsløse på nedsida av vegen. Denne avkøyrsla er også tenkt brukt for bnr. 1 sin teig. På oppsida av vegen vil tilkomsten til teigen bli langs «nye Igesundvegen».

Oline Igesund v/Odd Ivar Igesund, e-post av 29.06.2016:

Det vert opplyst om at hovudvassleidninga til Igesund ligg langs fylkesvegen over heile eigedommen. Vidare vert det vist til at eigedommen er regulert til S1 i kommuneplanens arealdel, og at dette formålet skal oppretthaldast. Det er gode forhold for bustadbygging, og at Statens vegvesen må legge til rette for full infrastruktur (vasstilførsel, avkøyrsløse mv.) for gnr. 35 bnr. 28.

Vår vurdering:

Statens vegvesen tek til vitande at vassleidninga ligg over eigedommen. Kva som skal skje med leidninga må avklarast med leidningseigar. Dette vil først skje etter at planen er godkjent og byggeplanlegginga startar opp.

Statens vegvesen vil legge opp til at dagens situasjon vert oppretthalden i forslag til regulering med opparbeiding av ny driftsavkøyrsløse. Framtidig regulering av eigedommen må handterast etter føresegnene (pkt. 2.5) til kommuneplanen.

Nerlandsøy grendalag v/Torbjørn Hide, e-post av 29.06.2016:

Nerlandsøy grendalag viser til at planarbeidet med nye Nerlandsøybrua ikkje omfattar samanknytning med eksisterande gang- og sykkelvegnett i Fosnavåg, og at det er sær viktig at dette vert teke med i det pågåande planarbeidet.

Vår vurdering:

Det er i dette planarbeidet ikkje aktuelt å regulere slik at gang- og sykkelvegnettet for nye Nerlandsøybrua vert knytt saman med eksisterande gang- og sykkelvegnett inne i Fosnavåg, jf. elles kommentar til Helge Kvalsvik.

Teigetind AS v/Kari Sævik Kvalsund, brev av 29.06.2016:

Dei ber om at veg og bru vert utforma slik at næringsutvikling på bnr. 335, 110 og 112, samt dei delene av bnr. 106 og 109 Teigetind har forkjøpsrett på, kan gjennomførast som planlagt. Ønskjer også at forslag til detaljplan for Kvalsund hamn, utarbeidd av Rambøll på oppdrag for Herøy kommune, vert lagt til grunn i det nye planarbeidet med Nerlandsøybrua.

Vår vurdering:

Forslaget til reguleringsplan for nye Nerlandsøybrua vil i større og mindre grad fysisk berøre eigedommane gnr. 4 bnr. 335, 106 og 112, og særleg bnr. 335 vert kraftig berørt av steinfyllinga for landkartet. Brua vil gå over bnr. 109, men første brusøyla frå Nerlandsøysida vil stå nær eller delvis på denne eigedommen. Bnr. 110 vert ikkje berørt. Den nye brua vil medføre at forslaget til regulering for Kvalsund hamn må gjerast om for areala berørt av veg- og brutraseen, og også dei nærliggjande areala har fått nye reguleringsformål.

Odd Kvalsund, Trond Kvalsund, Egil Kvalsund og Jon Kvalsund, brev av 29.06.2016:

Innleiingsvis skriv dei at underteikna er grunneigarar og representantar for grunneigarar på gnr. 4 bnr. 195. Dei viser til forslag til detaljregulering for Kvalsund hamn, utarbeidd av Rambøll på vegne av Herøy kommune, og ber om at arealutnyttinga frå dette forslaget vert langt til grunn i det nye planarbeidet.

Vår vurdering:

Forslaget til detaljregulering frå tidlegare plan vert også lagt til grunn for reguleringa i det nye forslaget. Det er med andre ord ikkje lagt til grunn endringar i arealutnyttinga for denne eigedommen.

Jakob Kvalsund og Egil Kvaslund, brev av 30.06.2016:

Innleiingsvis skriv dei at underteikna er grunneigarar og representantar for grunneigarar på gnr. 4 bnr. 4, 67 og 259. Dei ønskjer at tidlegare planarbeid for Kvalsund hamn, utarbeidd av Rambøll på oppdrag frå Herøy kommune, vert lagt til grunn så langt som råd i det vidare planarbeidet for deira område. Dette gjeld fylling i hamnebassenget, kaifront langs denne og naustbygging på deira grunnareal i hamnebassenget, samt for næringsutvikling knytta til bnr. 110, 112 og 259.

Dei skriv også at ved eventuell riving av gamal bru kan også deira areal mellom gamal bru og molo nyttast til naustføremål, men dette likevel under føresetnad av at siktlinjer frå kulturminneområdet ikkje vert påverka, eller at nye tiltak får ein dominerande plass nær det verdifulle fornminneområdet.

Dei er opne for grunnforhandlingar om traseen skulle bli over deira del av hamnebassenget.

Vår vurdering:

Tidlegare planarbeid for Kvalsund hamn er så langt det er muleg lagt til grunn i forslaget til reguleringsplan, men det er ikkje til å unngå ein del endringar når ny bru er foreslått over hamna. Ein liten teig til bnr. 4 i hamna ligg i traséen for den nye brua, medan bnr. 259 er berørt av omlegging av gamle Bruvegen. Bnr. 67 ligg sør for og utanfor planområdet.

Frå gamle Bruvegen til sørmoloen er det i forslaget regulert vegtilkomst, og det er ikkje att areal til nytt naustføremål.

*Spørsmålet om grunnavståing tek Statens vegvesen til vitande.*Frode Voldsund, e-post av 30.06.2016:

Han viser til at han har båt med rigg på 17,5 meter over havflata, og at han av den grunn kanskje må ligge på nord av eventuell ny bru over hamna, eller at han må komme seg under den nye brua. Vidare kjem han inn på at det tek lang tid å få plass i hamna, og at plassen er 5 m brei med 10,25 m gangbar utriggar. Eit båtskifte kan også medføre høgare rigg. Til slutt har han eit håp om at båtplassen ikkje vert forringa ved denne utbygginga.

Vår vurdering:

Den omtalte flytebyggja vil bli flytta nord for nyebrua. Dette skulle medføre at mastene til seglbåten ikkje kjem i konflikt med brua. Statens vegvesen meiner difor at verdien av båtplassen ikkje er forringa.

Søre Vaulen Småbåtlag v/Ragnvald Kvalsvik og Aksel Kvalsvik, e-post av 30.06.2016:

Styret i Søre Vaulen Småbåtlag har behandla forslaget til traséval for den nye brua, og dei går inn for at ein vel alternativ 10C med gangbane på nordsida.

Vår vurdering:

Alternativet 10C vil for Kvalsundsida gå «midt» gjennom Kvalsundhallen. Forslaget til trasé er lengre mot nord, og berører ikkje Kvalsundhallen, men er meir i samsvar med slik alternativ 10 har vore frå utgangspunktet, jf. også kommentar til Leif-Morten Igesund. Gang- og sykkelvegen er plassert på nordsida av brua/vegen.

Sameiget Kvalsundhallen v/Jon Arild Goksøyr, e-post av 31.07.2016:

Innleiingsvis seier dei at dei ønskjer ny bru velkommen. Dei meiner at ny veg og bru må liggje så nær naustrekkjene som råd, fordi areala frå Byggsentert/Kvalsundhallen er viktig for vidare vekst og utvikling. I hamnebassenget må det vere lengst mogeleg avstand mellom bæresøylen for å gi god utnytting av omtalte hamnebasseng. Hovedspennet må tilfredsstillende 25 m seglingshøgde, noko som også vil gi god høgde i hamna. 25 m er det same som for Rundebrua. Sameiget meiner at dersom deira merknader ikkje vert hensyntatt, så vil det nedgradere bruken av hamna og farleia, samt forringe både bruksverdi og økonomisk verdi av eigedomane i området.

Jon Arild Goksøyr meiner som privatperson at gang- og sykkelvegen må ligge på nordsida av brua, slik at mjuke trafikantar vert verna mot ver og vind.

Vår vurdering:

Ny bru er trekt bort frå naustrekkjene og lagt nærmare Kvalsundhallen. Bakgrunnen for dette er plasseringa av hovudsøyla ved enden av sørmoloen, samt at ein unngår brua over store dalar av det «frie» hamnebassenget. Det er lagt opp til 5 brusøylar i hamnebassenget på Kvalsundsida med betongbru. Ved val av stålbua kan det reduserast til 3. Bru på 25 m har ikkje vore vurdert korkje i forprosjekt konsept eller under utarbeiding av reguleringsforslaget. Ønskje frå Herøy kommune og Kystverket har vore 30 m seglingshøgde. Forringing av bruksverdi og økonomisk verdi vert ein del av grunnforhandlingane og dei avtalane som skal inngåast før anleggsstart.

I forslaget til reguleringsplan er gang- og sykkelvegen lagt på nordsida av brua.

8.2 Merknader til planen ved offentlig ettersyn

Fiskeridirektoratet, brev datert 22.06.2018

Fiskeridirektoratet skriv at det er fleire ulike fiskeriinteresser i og nær planområdet.

Havforskningsinstituttet (HI) har i desember 2016 registrert eit regionalt viktig gytefelt for torsk i Dimna, og eit lokalt viktig gytefelt for torsk i Holmefjorden. Dei seier at begge desse felta ligg med ein liten del av «ytterkanten» innanfor planområdet.

Dei ber om at det blir gjennomført utgreiingar slik at vi kan få meir kunnskap om eventuelle påverknader tiltaket og utfylling i sjø kan få på gyteområda til torsk, blakking av sjøvatn på grunn av finpartiklar, og nedslamming lokalt i sjøområdet. Her vil HI kunne vere ein fagleg rådgivar. Det er også vurdert som nødvendig at det i føresegnene blir opplista ulike krav om eventuelle avbøtande tiltak ved utfylling i sjø.

Våre kommentarar:

Havforskningsinstituttet har uttalt seg i e-post datert 6. november 2018. HI uttaler at det vil være ei muligheit for at tiltaket vil kunne ha midlertidig påverknad på gyting gjennom det som blir gjort i gytetida. Spreiing av sediment frå graving/ mudring vil kunne påverke og eventuell sprenging vil også kunne forventast å påverke gytinga når dette foregår. HI anbefaler derfor på generelt grunnlag varsomheit i gyteperioden som strekker seg frå februar til slutten av april, og om mulig bruk av avbøtande tiltak for å redusere den midlertidige påverknaden.

Vårt forslag til avbøtande tiltak er at det blir nytta siltgardin ved graving og mudring i sjø. Dette tiltaket er teke med i pkt. 7.3 Ytre miljøplan i planomtalen.

Kystverket, brev av 09.07.2018

Kystverket viser i sin merknad til deira brev av 25.06.2012, og at dei merknadene ikkje er innarbeidd i den nye reguleringsplanen. Dette må til for at Kystverket kan akseptere det nye planforslaget.

Dei viser også til sitt innspel av 29.09.2016, og trekkjer der fram kortare vegfylling i fiskerihamna, og vidare erstattende næringsareal dedikert fiskeriformål i hamna.

I og med at forslaget er framlagt for kommunen før utlegging til offentlig ettersyn, er bruhøgda vurdert til tilstrekkeleg, men då meiner Kystverket at bru må plasserast i trasé nord for og parallelt med dagens bru.

Kystverket aksepterer ikkje reguleringsformål småbåthamn som hovudformål eller planformål i planen, og heller ikkje næringsformål på land i mangel av primærformålet som er fiskeriformål.

Vi gjer for ordens skuld kort greie for Kystverket sine innspel i brev av 25.06.2012. Dei har innspel til hamneområde i sjø mv., område til næringsverksemd langs nordre molo, at kai 1, 2 og 3 blir avsett til offentlig kai, at også området mellom kai 1 og 3 blir offentlig kai. Planen må vise tydelegare at Kvalsund er ei offentlig fiskerihamn blant anna ved at NV1, 2, 3 og 4 blir øymerka fiskeri, og gjere endringar i nokre reguleringsformål. Kystverket har motsegn til planen, men om merknadene blir etterkomne, kan dei akseptere planen.

Våre kommentarar:

Vi har delvis endra forslaget til reguleringsplan i samsvar med Kystverket sine strekpunkt frå 2012.

Den store kostnadsauken ved å redusere landkaryfyllinga og erstatte denne med bru, veg ikkje opp for dei ulempene ei lengre landkarylling vil ha. Det må vere tilstrekkeleg at hamnevegen kjem under brua. Dette sikrar tilkomsten til området. Ein bein hamneveg ville heller ikkje tilfredsstillende fri høgde på 4,6 m (4,9 m med sikkerheitsavstand) til undersida av sjøve brukonstruksjonen utan at høgda på bru og brufylling blir heva.

Statens vegvesen anbefalte i forprosjektrapporten i 2015 at ny bru vart plassert rett nord for og parallelt med dagens bru, men held seg til dei vedtaka som Herøy kommune og Samferdselsutvalet i Møre og Romsdal fylke har gjort. Ny brutrasé går difor over fiskerihamna, og ikkje nord og parallelt med dagens bru. Herøy kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune må gjere nye vedtak dersom brutraseen eventuelt skal flyttast nord for og parallelt med dagens bru.

I hamna er formålet småbåthamn (o_VS1 og 2) er endra til fiskerihamn (o_VHS). For o_VHS2 og 3 er det i føresegnene tillate med utlegging av flytebrygger.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, brev datert 20.08.2018

Planfagleg: Det er viktig at ein fin ei tilstrekkeleg god løysing for massehandtering av «ubrukbare» massar.

Natur- og miljøvern (naturmangfald, landskap, friluftsliv, grøntstruktur): I naturtypelokaliteten for strandeng og strandsump må ein så langt som råd unngå forstyrringar og unødig øydelegging under arbeidet med pelinga av brupilarane.

Vassdrag: Rundt Teigeelva må det sikrast eit vegetasjonsbelte. Vegetasjonsbelte må vere omfatta av «vegetasjonsskjerm».

Støy: Føresegnene må vere konkrete på kva for støytiltak som skal gjennomførast. Fylkesmannen rår til at støyskjermen er 1,2 m på Kvalsund. På Igesund må føresegnene liste opp kva bustad/fritidsbustad som skal få tilbod om lokal skjerming og/eller fasadetiltak for å oppfylle støykrava. Føresegnene skal også seie kva for bustadhus som er tenkt innløyst, og om så ikkje skjer, kva tiltak mot støy som skal gjerast. Dei rår vidare til at punktet om bygningar bygd før 1987, og der kostnadene med støytiltak vert uforholdsmessig høge, blir teke bort.

Våre kommentarar:

Vi har i møte med Herøy kommune den 20.09.2018 diskutert spørsmålet om massehandtering, og kommunen meinte det var tilstrekkelege areal for massehandtering i nærområdet på Bergsøya.

Det vil bli midlertidig inngrep i naturtypen strandeng og strandsump, men området skal tilbakeførast til same utsjånad som før anleggsarbeidet startar. Brusøylene vil naturleg nok bli permanente.

I plankartet (blad 1) er Teigeelva no sikra med eit vegetasjonsbelte.

Vi har gjort nødvendige endringar i plandokumenta. Støyskjermen på 1,2 m på Kvalsund er no vist på plankartet og planomtalen er supplert med utfyllande tekst.

Møre og Romsdal fylkeskommune, brev datert 05.10.2018

Møre og Romsdal fylkeskommune skriv at området tidlegare er registrert for automatisk freda kulturminne, og at kravet om registrering er oppfylt. Det er likevel elles nokre endringar som må gjerast i plankartet.

Gravfelt: Det må gjerast ei kontrollregistrering av gravfelt med id 45872 (H730_3). Dette medfører at dei ulike sonene ved og rundt gravfeltet må justerast/oppdaterast, samt at det har innverknad på føresegnene.

Steinalderlokaliteten: Omsynssone H730_2 må bli vist i kombinasjon med grøntstruktur/natur.

Våre kommentarar:

Vi har hatt møte med kulturavdelinga 07.11.2018 og plandokumenta er endra i samsvar med fylkeskommunen sine merknader.

Leif-Morten Igesund v/adv. Ingvar H. Seth, brev datert 09.08.2018

Adv. Seth kjem innleiingsvis inn på at han har bistått Igesund frå 2015, og at det har vore eit ønskje frå Igesund at minst mogeleg dyrka mark skal gå tapt. Brevet har vidare ei oppstilling i sju merknadspunkt. I første merknad blir det sagt at heile brutraseen grip inn i næringsverksemda i mindre grad enn han hadde frykta, men at han likevel har ønskje om endringar/tilpassingar. Vidare (nr. 2) ønskjer han at eksisterande veg blir flytta ei vegbreidde nedover forbi tunet, (nr. 3) at krysset til Igesund blir flytta søraustover og at det blir nytta utbetningsstandard, (nr. 4) at han er interessert i å motta tilbakeført areal frå «Bruvegen», (nr. 5) få kompensert for mista areal for lagring av rundballar og utstyr, (nr. 6) overta sjøfyllinga til bruk ved bygging av brua og (nr. 7) sjå på praktiske problemstillingar som må avklarast i forhold til arrondering og dyrkingsområde, tilstelling m.m. men at dette kjem i ein seinare runde.

Våre kommentarar:

(1) Vi meiner at forslag til reguleringsplan er forholdsvis skånsam med nedbygging av dyrka mark, men at trafikksikre løysingar grip meir om seg enn det ein i utgangspunktet kunne tenkje seg. Blant anna er det i forslaget til reguleringsplan lagt opp til eit forholdsvis «omfattande» gang- og sykkelvegssystem i området ved det nye krysset til Igesund. Dette for å sikre mjuke trafikkantar i området.

(2) Det er svært lite trafikk igjen forbi tunet til Igesund etter at brua er ferdigstilt, og vi meiner at trafikksituasjonen for ettertida må vere tilfredsstillande utan flytting av gamlevegen.

(3) Statens vegvesen held fast ved at det nye krysset til Igesund må ligge slik som det er i planforslaget. Det er ikkje tilrådeleg å legge krysset i kurva opp/ned frå brua. Vi har i samband med tidlegare innspel frå Leif-Morten Igesund flytta krysset så langt sørover som vi meiner er forsvarleg.

Krav i vegnormalen er bygt på nyaste kunnskap om trafikksikkerheit. Planløyisinga gir ikkje grunnlag for redusert fartsgrense. Inn mot Fosnavåg blir det nedskilting til 40 km/t, men vi veit ikkje kvar denne 40-sona kjem til å starte. Dette blir først avklart i samband med utbygginga. Utbetningsstandard kan veljast når store delar av ny veg vil ligge innanfor dagens vegareal. Det gjer det ikkje i dette tilfellet. Kravet i vegnormalen blir dermed minimumsstandarden Hø2 med fartsgrense 80 km/t på heile strekninga. Dette inneber at krysset må leggjast utanfor kurver ≥ 350 meter.

(4) I reguleringsplanen er arealet foreslått tilbakeført til landbruksformål. Ei naturleg løysing ville vere å tilbakeføre arealet til den eigedommen som i si tid avstod det til vegformål.

(5) Det er ikkje aktuelt å kjøpe tilleggsareal som kompensasjon for dei areala som går med til bygging av prosjektet. Kompensasjon for landsbruksareal som går tapt må avklarast under grunnforhandlingane.

(6) Midlertidige steinfyllingar for anleggsvegar blir fjerna igjen etter at anleggsarbeidet er avslutta.

Teigetind v/Jon Kvalsund, brev av 09.08.2018

Teigetind skriv at i dette planframlegget er konsekvensane av dei store omdisponeringane av areal ikkje utreia. Desse skadane kan bøtast på ved å trekke landkaret tilbake og at traseen for veg og bru vert justert slik at det er passasje mellom denne og Kvalsundhallen.

Våre kommentarar:

På grunn av kostnadane med forlenging av brua er det ikkje aktuelt å trekkje landkaret lenger inn på land. Dette medfører at det ikkje er mogleg med ei passasje mellom Kvalsundhallen og brufyllinga.

Odd Ivar Igesund for Oline Igesund, e-post av 10.08.2018

Dei ønskjer ei vanleg avkøyrslé, ikkje driftsavkøyrslé, inn på eigedommen ved grensa til 35/49. Det er også hensiktsmessig å samtidig planlegge uttak for vasstilførsel til deira eigedom. Dette medfører at busslomma for sørgåande trafikk må planleggast lengre sør – nærmare vegen til 35/10. Dei er også ueinig i å dimensjonere det nye veganlegget for 80 km/t (langdistansefart). Det er blant anna argumentert med at heile strekninga må reknast for tettstad, at vi må unngå standardsprang og at anlegget legg beslag på store areal.

Våre kommentarar:

Det er no lagt inn ei ordinær avkøyrslé og ikkje ei driftsavkøyrslé til eigedommen. Avkøyrsla må ligge i nordaustleg del av eigedommen mot grensa til gnr. 35 bnr. 78. Plasseringa av «Igesundkrysset» medfører at korkje busslommene og den nye avkøyrsla til gnr. 35 bnr. 28 kan plasserast på annan måte. Spørsmålet om vasstilførsel til eigedommen er sjølvstendig vesentleg, men høyrer heime i dialogen mellom grunneigarar og det offentlege i den etterfølgjande prosjekteringsfasen.

Når det gjeld spørsmåla knytt til dimensjonering og vegnormalar viser vi til vår kommentar til Leif-Morten Igesund sin merknad (3).

Trond Kvalsund og Jon Kvalsund, brev datert 10.08.2018

Dei ber om at plankartet vert retta i samsvar med ordlyden som er ute til høyring. Har ingen innvendingar om arealutnyttinga på tilgrensande eigedom i nordaust vert endra. Eigedommen 4/195 må tilretteleggast for vidare utvikling.

Våre kommentarar:

Det er riktig at reguleringsplanforslaget ikkje er i samsvar med tidlegare plan for Kvalsund hamn. Dei viser til forslag til detaljregulering for Kvalsund hamn, utarbeidd av Rambøll på vegne av Herøy kommune, og ber om at arealutnyttinga frå dette forslaget vert langt til grunn i det nye planarbeidet. På bakgrunn av verneinteressene og at området i nordaust kan ikkje området fyllast ut utan av området mister sitt historiske preg og vert øydelagt.

Håvard Arhaug og Ingebjørg Rønnestad, e-post av 15.08.2018

Det er heilt uaktuelt for dei at tilkomstvegen til huset deira blir lagt om. Dette vil medføre stor skade og store økonomiske utgifter.

Våre kommentarar:

Vi meiner at ei trafikksikker løysing krev store endringar av dagens situasjon. Arhaug/Rønnestad si avkøyrsløp er svært bratt og går direkte ned i vegen og den planlagde gang- og sykkelvegen. Noverande avkøyrsløp er svært vanskeleg eller umogeleg å oppretthalde med eit forsvarleg stigningsforhold. Ny avkøyrsløp vil som grunneigarane seier, gripe inn i ei opparbeida tomt. Dette må likevel til for å få ei god løysing for ettertida.

REGULERINGSFØRESEGNER FOR DETALJREGULERINGSPLAN FOR

Fv. 20 Nerlandsøybrua, Herøy kommune

Planidentifikasjon: 201803

Kommunens sak/arkivnr: 2015/596/9/L13

Planforslagsdato: 27.03.2019

Revidert etter innkomne merknader: 12.04.2019

Vedtatt i kommunestyret i sak xx/2018:

§ 1. Generelt

1.1 Planavgrensing

Reguleringsplanen omfattar planomtale, reguleringsføresegner, teikningar og reguleringsplankart i målestokk 1: 1000; blad 1-4. Regulert område er vist med reguleringsgrense på reguleringsplankarta. Reguleringsføresegnene gjeld for areal som ligg innanfor plangrensa.

1.2 Reguleringsformål

Planområdet er regulert til følgjande formål:

Bygningar og anlegg (PBL § 12-5, punkt 1):

- Bustader (B)
- Sentrumsformål (BS)
- Næringsbygningar (BN)
- Uthus/naust/badehus (BUN)
- Kontor/Industri (BKB)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, punkt 2):

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (o_SA)
- Køyreveg (o_SKV, f_SKV og SKV)
- Gang- og sykkelveg (o_SGS)
- Annan veggrunn – tekniske anlegg (o_SVT)
- Annan veggrunn – grøntanlegg (o_SVG)
- Kai (o_SK og f_SK)
- Kollektivhaldeplass (o_SKH)
- Parkering (o_SPA og f_SPA)
- Kjørbar gang- og sykkelveg (o_SKF)

Grøntstruktur (PBL § 12-5, punkt 3):

- Naturområde – grønnstruktur (GN)
- Vegetasjonsskjerm (GV)

Landbruks-, natur- og friluftsområde samt reindrift (PBL § 12-5, punkt 5):

- Landbruksformål (LL)

Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone (PBL § 12-5, punkt 6):

- Farleier (o_VF)
- Hamneområde i sjø (o_VHS)
- Naturområde i sjø og vassdrag (o_VNV)

Omsynssoner (PBL § 12-6):

- Faresoner:
 - o Høgspenningsanlegg, høgspenkablar (H370)
- Soner med særlege omsyn:
 - o Bandlegging kulturmiljø (H730)
 - o Bevaring kulturmiljø (H570)

Områdeføresegner (PBL § 12-7, punkt 1):

- Områdeføresegner, RpBo
- Mellombels rigg- og anleggsområde (#)

§ 2. Fellesføresegner

2.1 Kulturminne

Dersom det i samband med utbygginga blir oppdaga automatisk freda kulturminne som tidlegare ikkje er kjent, skal arbeidet stansast i den utstrekning det berørte kulturminnet eller sikringssona på 5 meter kjem i konflikt med anleggsarbeidet. Funn skal straks meldast til fylkeskommunen si kulturavdeling, jf. lov om kulturminne § 8, 2. ledd.

I samband med realisering av planen skal det i anleggsfasen førast opp eit midlertidig gjerde av stålnett langs austre grense til H730_3 og langs vestre grensa til RpBO136386. Dette for å hindre utilsikta skade på det automatisk freda gravfeltet (id 45872) som ligg innanfor H730_3 sonen og det som ligga att av busetnads - og aktivitetsområdet med id 136386 utanfor planområdet. Inngjerdinga skal skje i samråd med regional kulturstyresmakt, Møre og Romsdal fylkeskommune.

2.2 Universell utforming

Gang- og sykkelveg, busshaldeplassar og parkeringsplassar skal byggast etter prinsippa om universell utforming.

2.3 Støy

- Rettleiar for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) skal ligge til grunn for gjennomføring av reguleringsplanen. Målet er å oppfylle grenseverdi 55 dB (Lden) på uteopphaldsplass og utanfor vindauge til rom med støyfølsam bruk. For innandørs støynivå i bustader er ambisjonsnivået 30 dB (Leq24h). Naudsynte tiltak mot støy går fram av støyutgreiing for *Fv 20 Nerlandsøybrua - Støyrapport* datert 21.12.2017. Støyskjerm er planlagt på Kvalsund ca. profil 2000-2100 på venstre side, skjermen skal vere omlag 1,2 m høg.

- Bustader som etter dei fastlagte støytiltaka likevel får eit støynivå over Lden 55 dB på uteoppshaldsplass eller over 30 dB innandørs, skal få tilbod om lokal skjerming og/eller fasadetiltak i samband med gjennomføring av reguleringsplanen. Fritidsbustader skal tilsvarende ha tilbod om lokal skjerming av uteoppshaldsplass, og vere sikra ei stille side (Lden 55 dB på fasade utanfor første etasje). Ei oversikt over kva eigedomar som i byggeplan vil verte nærmare vurderte for mulige støytiltak, går fram av tabell 6.7.1 i planomtalen. Konkret utforming og utføring av lokale støytiltak blir avklart i samråd med den aktuelle eigaren, og eventuelt gjennom byggesaksbehandling dersom tiltaket er søknadspliktig. Ved fasadetiltak skal det sikrast tilfredsstillande ventilasjon i samsvar med byggtetnisk forskrift til plan- og bygningslova.
- For bygningar bygd før 1987 og der kostnadane med støytiltak blir uforholdsmessig høge, kan ein avvike frå grenseverdiane for innandørs støy med opp til 5 dB, tilsvarende krava i NS 8175 klasse D.
- Støytiltak skal være ferdigstilt før veganlegget blir opna for trafikk.

2.4 Byggegrense langs offentlig veg

Byggegrense til vegen følger veglova § 29 andre ledd, der anna ikkje er vist på plankarta. For hovudvegen vil byggegrensa vere 50 m frå senterlinja på vegen.

2.5 Tiltak langs offentlig veg

Ved tiltak langs vegen skal det ikkje gjerast terrenginngrep som gir vegkroppen dårlegare stabilitet.

2.6 Frisikotlinje ved vegkryss

Innanfor frisikotlinje ved vegkryss skal det vere fri sikt i høgde 0,5 meter over tilstøytande vegar.

2.7 Landskapsbehandling og terrengtilpassing

- Eksisterande botnvegetasjon og vekstmedium innanfor alle område som blir omfatta av vegbygginga (inkludert midlertidig rigg- anleggsområde), skal som første del av anleggsarbeidet takast av og mellomlagrast på bestemte område i anleggsperioden.
- Botnvegetasjon og vekstmedium skal mellomlagrast separat, og tiltak skal gjerast for at massane ikkje risikerer å bli infisert av ugras eller ureine massar. Resterande matjord, som ikkje inneheld ugras og uønskte artar, skal mellomlagrast og leggjast ut igjen, men då utan synlege rester av røter og plantemateriale. Jord frå jordbruksareal og grøfter skal ikkje brukast som vekstmedium i område der det skal gjennomførast naturleg revegetering. Alt nytta areal knytt til veganlegget skal settast i stand og såast til, med nemnte unntak for område der det skal gjennomførast naturleg revegetering.
- Tilbakeført/nydyrka areal skal ha ein jordstruktur og dreneringsstaus som sikrar produksjonsevna til arealet. Utbygginga må gjennomførast på ein måte som minimerer/reparerer jordpakking, og hindrar innblanding av stein i dyrkingslaga. Matjord- og ev. strukturlag som blir fjerna for mellomlagring og tilbakeføring skal vere lagra kvar for seg, og bli lagt ut att i rett rekkefølge. Matjord skal lagrast i opp til to meter høge rankar.
- Matjord og andre vekstmassar i område som blir rørt av utbygginga (inkludert mellomlags rigg- og anleggsområde), skal takast av. Matjord og andre vekstmassar som skal brukast til tilbakeføring av området kan mellomlagrast i tiltaksområdet. Eventuell ny jord som blir tilført anlegget skal tilfredsstillende krav i Håndbok R761 – Prosesskode 1.
- Nytt veganlegg skal utførast slik at det blir best mogleg tilpassa eksisterande terreng og omgivelnader. Alle skjeringar og fyllingar skal avsluttast inn mot terreng, slik at sideområda får ein estetisk god utforming, og slik at overgangen mot eksisterande terreng blir så naturleg som mogleg.

- Vilt- og sikringsgjerder skal plasserast på ein best mogleg estetisk måte i terrenget.

2.8 Tiltak i og langs vassdrag

Alle bekke-/elveomleggingar må ta omsyn til vassføring, erosjonssikring, biologisk mangfald og god istandsetting av landskapet. Det skal ikkje etablerast nye kulvertar/bruer som hindrar fisken i å passere. Det skal takast omsyn til kantsoner langs bekkar og elvar og dei må vernast på best mogleg måte. Det skal gjennomførast tiltak for å unngå tilslamming av vassdrag. Der kantsonen blir øydelagt, skal denne revegeterast/plantast så snart som mogleg.

2.9 Avvik i arealet for samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Grunnerverv skal skje i samsvar med godkjent reguleringsplan. Endringar innanfor område regulert til veg vil kunne skje som følge av som for eksempel grunnforhold, feil kartgrunnlag og optimalisering av løysing. Areal som ikkje blir brukt til vegformål, skal nyttast som tilstøytande formål eller gå tilbake til opphavleg formål.

2.10 Byggjemelding/byggjesøknad

Saman med byggjemelding/byggjesøknad skal det leverast plan for den ubygde delen av tomta (utomhusplan) i målestokk 1:200.

Planen skal vise:

- Plassering av bygning, møneretning, etasjetal, høgde og form
- Biloppstillingsplassar
- Planter, grøntområde
- Møblering
- Belysning
- Høgder og fall på terreng og murar
- Anlegg som støttemurar og liknande
- Gangliner

Kommunen skal også sjå til at nybygg har arkitektoniske kvalitetar som speglar si eiga tid. Bygg og uteområde skal opparbeidast med god estetisk standard. Utforminga skal vere avdempa i forhold til fargebruk. Det må ikkje nyttast utvendig kledning, faste bygningselement eller takteking som i material- og/eller fargebruk verkar dominerande (t.d. signalfargar) eller skjemmande for omgjevnadane.

2.11 Gesimshøgder

Gesimshøgde skal målast som definert i Teknisk forskrift til plan- og bygningslova. Tillate gesimshøgder er oppgitt under dei enkelte byggeområda i føresegnene.

2.12 Avfallscontainerar

Alle område skal haldast ryddig. Bygningar skal ha eigne rom for oppbevaring av avfallscontainerar. Ute-lagring er ikkje tillate.

§ 3. Bygningar og anlegg

3.1 Bustader (B)

Formål, utnytting og høgder

Område merka B på plankartet er sett av til bustader.

Bygningar kan førast opp med ei gesimshøgde på maksimalt 8 m.

For B er BYA sett til 30%.

3.2 Sentrumsformål (BS)

Formål, utnytting og høgder

Område merka BS på plankartet er sett av til sentrumsformål. Før utbygging kan ta til må områda Kleivavika og Kleivaneset detaljregulerast.

3.3 Næringsbygningar og småbåtanlegg (BN)

Formål, utnytting og høgder

Områda merka BN1 - BN4 og BN6 på plankartet er sett av til næringsbygningar, dvs. maritimt retta næringsverksemd og sjøbuer for fiskerinæring.

Bygningar kan førast opp med ei gesimshøgde på maksimalt 8 m.

For område BN1, BN2, BN3, BN4 og BN6 er BYA sett til 50 %.

Områda merka med BN5 og BN7 på plankartet er sett av til småbåtanlegg med landfunksjonar for småbåthamn. BN5 er sett av til slipp for sjøsetting / opptrekk av båtar.

Det kan oppførast anlegg og konstruksjonar som naturleg høyrer til småbåthamna som båtopptrekk og slipp. Det kan førast opp naudsynt servicebygg for stelling av båtar.

Utforming av bygningar og anlegg

Utfylling skal skje innanfor område avsett til næringsverksemd på plankartet med opparbeida avgrensing til sjø i naturstein eller tilsvarande materiale.

Nybygg skal i størst mogleg grad oppførast i likskap med stadleg sjøhusarkitektur og/eller vere i stil med eksisterande bygningar.

3.4 Naust (BUN)

Formål, utnytting og høgder

Område merka BUN1 og BUN2 på plankartet er naustområde som skal brukast til oppbevaring av båt og tilhøyrande reiskap/vegn. I naustområde skal det ikkje førast opp bygg anna enn i risikoklasse 1, jf. byggteknisk forskrift § 11-2. Det er forbod mot å innreie rom/loft i naust til varig opphald.

Når naustgrupper får større samla areal enn 480 m², skal det vere 8 m avstand til neste naustgruppe. Alternativ til 8 m avstand er brannskiljekonstruksjon som held klasse EI 60. Dobbeltnaust med storleik over 60 m² må ha brannskiljekonstruksjon som held klasse EI 60 mot andre naust.

Ferdig golv i naust skal plasserast i intervallet 1,5 – 2,5 over kote 0 avhengig av terrengtilhøva på staden, og alle konstruksjonar skal dimensjonerast og utformast til å kunne tole påkjenningar ved stormflo.

Mønehøgde, rekna frå topp golv nærast sjøen, skal ikkje vere større enn 6,5 m.

Naust skal ha saltak med takvinkel i intervallet 30 – 40 grader.

Vindauge må vere av avgrensa storleik og samsvare med behovet knytt til naustfunksjonen.

Vindaugearealet si dagslysflate skal ikkje overstige 3 prosent av hovudplanet sitt bruksareal (BRA).

Det skal ver mogeleg for ålmenta å ferdast framfor og mellom naust og naustgrupper. Det er ikkje tillate med gjerde/levegg eller andre stengsler i områda. Naust skal vere i tradisjonell stil med trekledning og enkel utforming utan ark, kvist og andre takopplett, balkongar, altan, karnapp eller liknande fasadeelement som ikkje er i samsvar med naustet sin funksjon. Fargebruken skal vere avdempa. Dette gjeld også fargen på lister og annan detaljering.

3.5 Kombinert kontor- og industriformål (BKB)

Formål, utnytting og høgder

Område merka BKB på plankartet er sett av til kombinert kontor- og industriformål.

Bygningar kan førast opp med ei gesimshøgde på maksimalt 6 m og ei mønehøgde på maksimalt 9 m.

For BKB er BYA sett til 50%.

Utforming av bygningar og anlegg

Kommunen skal godkjenne plassering av nybygg.

Nye bygg på område BKB skal innpassast i ei heilheitleg løysing for området.

Nybygg skal i størst mogleg grad oppførast i likskap med stadleg sjøhusarkitektur og/eller vera i stil med eksisterande bygningar.

§ 4. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

4.1 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

4.2 Køyreveg (SKV)

4.2.1 Offentleg køyreveg

- Køyreveg merka o_SKV skal nyttast til offentlig køyreveg, og omfattar vegbane med skulder, bruer, undergangar, kryssområde og stopplommer.
- Fv. 20 har regulert breidde i samsvar med profil vist i figur 5.1.1 i planomtalen (hovudveg Hø2 med breidde 7,5 m), og planlagt høgde er vist på C-teikningar vedlagt reguleringsplanen.
- Veg1 i Kvalsund hamn skal ha ei breidde på 6,5 m og Veg2 ei breidde på 4,5 m.
- Det er ikkje tillate med andre avkøyrslar til hovudvegen og på sidevegar enn dei som er vist på plankartet. Felles avkøyrslar og private avkøyrslar er regulert som ein del av køyrevegen, og skal vere eigd av det offentlege. Vedlikehaldet skal skje i samsvar med punkt 9 i «Forskrift om alminnelige regler om bygging og vedlikehold av avkjørsler fra offentlig veg».

4.2.2 Felles vegar

Det er regulert felles vegar merka med f_SKV lista opp nedanfor.

- f_SKV1 for gnr. 35/10, 35/11, 35/37, 35/72, 35/77, 35/79 m.fl.

	Vegane gjelder også for eventuelle eigarar av rettar.
4.2.3 Private vegar	Det er regulert private vegar merka med SKV for eigedomane lista opp nedanfor. • SKV for gnr. 35/10.
	Vegane gjelder også for eventuelle eigarar av rettar.
4.3 Gang- og sykkelveg (SGS)	• Område merka o_SGS skal nyttast til offentleg gang- og sykkelveg, og har ei regulert breidde på 3,0 meter. • Gang- og sykkelveger skal byggjast etter prinsippet om universell utforming.
4.4 Køyrbar gang-/sykkelveg (SKF)	Områda merka o_SKF1 og o_SKF2 skal nyttast til køyrbar gang- og sykkelveg med breidde på 4 m.
4.5 Gangveg/gangareal (SGT)	Område merka o_SGT skal nyttast til offentleg gangareal og venteareal for buss. På desse områda kan det settast opp busskur. Områda skal ha universell utforming.
4.6 Annan veggrunn – tekniske anlegg (SVT)	Sideareal merka o_SVT, f_SVT og SVT skal nyttast til skjeringar, fyllingar, grøfter, rekkverk, murar og eventuelle støyskjermingstiltak langs offentleg, felles og privat køyreveg. Teknisk infrastruktur som rør, kablar, slukar, skilt/skiltportalar, veglys og viltgjerder kan også plasserast innanfor arealet.
4.7 Annan veggrunn – grøntareal (SVG)	Sideareal merka o_SVG, f_SVG og SVG skal nyttast til skjeringar, fyllingar, grøfter, rekkverk, murar og eventuelle støyskjermingstiltak langs offentleg, felles og privat køyreveg. Teknisk infrastruktur som rør, kablar, slukar, skilt/skiltportalar, veglys og viltgjerder kan også plasserast innanfor arealet.
4.8 Kai (SK)	Formål, utnytting og høgder Kai o_SK1 Området er avsett til offentleg kai, og skal nyttast i samanheng med slipp og næringsbygningar knytt til BN3 og BN5. Kaia skal opparbeidast på ein robust og handverksmessig god måte. Søknad om tiltak skal innehalde teknisk dokumentasjon av robustheit og kvalitet. Kai o_SK2 og o_SK3 Områda er sett av til offentleg kai. I områda kan det tillatast oppføring av bygningar og anlegg som er naudsynt for offentleg trafikkavvikling. Områda skal vere allment tilgjengeleg og kan ikkje gjerdast inne på nokon måte. Kai o_SK4 Området er avsett til offentleg kai, og nyttast i samanheng med næringsbyggingar på områda BN4.

	Kaia skal opparbeidast på ein robust og handverksmessig god måte. Søknad om tiltak skal innehalde teknisk dokumentasjon av robustheit og kvalitet. Kai f_SK Området er avsett til felles kai i naustområde BUN2. Kaia skal opparbeidast på ein robust og handverksmessig god måte. Søknad om tiltak skal innehalde teknisk dokumentasjon av robustheit og kvalitet.
4.9 Kollektivhaldeplass (SKH)	Område merka o_SKH1 og o_SKH2 skal nyttast til haldeplassar for buss. Områda skal ha universell utforming.
4.10 Parkeringsplassar (SPA)	Parkeringsplassar skal ha fast dekke og skal planleggjast med ei hovudinndeling som gir rasjonell utnytting av plassen. • Områda merka o_SPA1 og o_SPA2 og skal nyttast til offentleg parkering i Kvalsund hamn. • Områda merka f_SPA1, f_SPA2 og f_SPA3 skal nyttast til felles parkering i tilknytning til næringsområda (BN) i Kvalsund hamn.
§ 5. Grøntstruktur	
5.1 Naturområde – grønnstruktur (GN)	• Område merka o_GN skal ikkje bebyggast eller gjerast inngrep i. Området skal vere allment tilgjengeleg.
5.2 Vegetasjonsskjerm (GV)	• Områda merka o_GV1 og o_GV2 skal nyttast til vegetasjonsskjerm. • Område o_GV1 er sett av som ein buffer rundt bekkemunninga i Kvalsund hamn og område o_GV2 er sett av som buffer mellom ny veg og eksisterande bustader i Kvalsund. • Områda skal behaldast slik som i dag og o_GV2 kan plantast til for å oppnå betre skjerming.
§ 6. Landbruk, natur og friluftsområde og reindrift	
6.1 Landbruks-, natur- og friluftsområde	Område merka LL skal nyttast til landbruksformål. I område med mykje vassig bak vegskjeringane er det tillate å bygge terrenggrøfter. I område LL5 skal det vere graveforbod innanfor H730/H570 sonene.
§ 7. Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone	
7.1 Farleier (VF)	Område merka med o_VF på plankartet er sett av til farleier.
7.2 Hamneområde i sjø (VHS)	Områd1 merka med o_VHS1 på plankartet er sett av til hamneområde. Det er ikkje tillate å legge leidningar eller rør i område til hinder for oppankring eller bruk av anker i samband med tillegging til kaier. Andre tiltak som kan bli til hinder for ferdsel på sjø skal ikkje tillatast. Før tiltak i sjø kan settast i verk må det ligge føre løyve etter hamne- og farvannslova.

Områda merka med o_VHS2 og o_VHS3 på plankartet er også sett av til hamneområde.

I desse områda er det tillate med etablering av landfaste flytebrygger. Det er også tillate med utlegging av mindre flytebryggjer og liknande som ein ser som naudsynt for å kunne utføre og tene det som naturleg høyrer med i drifta av ei småbåthamn. Godkjenning av tiltak og anlegg i sjø må godkjennast av Kystverket.

7.3 Naturområde i sjø og vassdrag (VNV)

Områda merka med o_VNV1 og o_VNV2 på plankartet er sett av til naturområde i sjø. Innanfor desse områda kan mellombelse tiltak knytt til gjennomføring av Nerlandsøybrua tillatast. I område o_VNV2 kan tiltak som er nødvendig for vedlikehald av eksisterande molo tillatast.

§ 8. Omsynssoner

8.1 Faresone høgspentanlegg

Område merka H370 gjelder sikkerheitssone under og rundt høgspentlinjer. Tiltak i desse områda skal godkjennast av leidningseigar. Det kan gjennomførast nødvendig flatehogst. Det er ikkje tillate med tiltak som legg til rette for varig opphald innanfor dette området.

8.2 Soner med særlege omsyn

8.2.1 Bandlegging kulturminne

Naustområde (Omsynssone H730_1). Verneverdige bygningar skal behaldast slik dei ligg i dag. Eksisterande bygningar i området kan berre ombyggast og moderniserast om eksteriøret blir behalde uendra. Det er ikkje tillate å gjere inngrep i strandsona.

Automatisk freda kulturminne (Omsynssone H730_2 og 3) er bandlagt etter kulturminnelova. Her ligg det eit busetnads- og aktivitetsområde frå steinalder og eit gravfelt frå jernalderen beståande av fire gravrøyser og ein bautastein. Det er ikkje tillate å setje i gong tiltak som er eigna til å skade, øydeleggje, grave ut, flytte, forandre, dekke til, skjule eller på annan måte utilbørleg skjemme dei automatisk freda kulturminna eller framkalle fare for at dette kan skje.

8.2.2 Bevaring kulturmiljø

Omsynssona H570_1 omfattar bufferareal for det automatisk freda kulturminne i H730_2. Innanfor H570_1 er det ikkje lov å køyre med tunge køyretøy, lagre anleggsutstyr eller byggemateriale, eller gjere inngrep i grunnen. Før arbeidet med riving av eksisterande bru tek til, skal Møre og Romsdal fylkeskommune kontaktast for å avklare om spesielle omsyn må takast gjennom anleggsarbeidet.

§ 9. Områdeføresegner

9.1 Mellombels massedeponi, rigg- og anleggsområde

Generelle føresegner for rigg- og anleggsområde:

- Rigg- og anleggsområde kan nyttast til all verksemd som er nødvendig for gjennomføring av veganlegget, slik som mellombelse bygningar og anlegg, mellombels lagring og vidareforedling av massar, lagring av stadeigen vegetasjon, oppstillingsareal for bilar/maskinelt utstyr m.v.

- Når områda blir tekne i bruk, skal dei sikrast på forsvarleg måte.
- Det kan anleggjast mellombelse vegar for handsaming av trafikk i bygge- og anleggsfasen.
- Der rigg- og anleggsbeltet kryssar avkøyrslar og tilkomstvegar/driftsvegar, skal anleggsdrifta planlegast og utførast slik at den ikkje hindrar bruken av desse i vesentleg grad.
- Matjord skal takast vare på og nyttast til tilbakeføring til landbruksareal. Matjord skal ikkje flyttast mellom ulike eigedomar.
- Det skal takast forholdsreglar for å unngå spreiding av framande artar og smittestoff, både gjennom flytting av vatn eller jord, samt bruk av utstyr eller massar som kan ha vore i kontakt med slike artar/smittestoff.
- Etter at anleggsperioden er over, og seinast i løpet av sommaren etter ferdigstilling av anlegget, skal alle berørte område settast i stand og såast i, eller vere naturleg revegetert. Områda skal deretter gå over til dei arealformåla som er vist i plankartet.
- Ved overskriding av støygrensene gitt i tabell 4 og 5 i retningsline for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442) skal tilrådingane i kapittel 4 i rettleiaren til retningslinene (M-128 2014) følgjast.

Spesielle føresegner for det enkelte område:

- Område merka #1 er område for riving av eksisterande bru inkludert fundament.
- Område merka #2 er tilbakeføring av bruvegen på Igesund til landbruksformål.
- Områda merka #3 er anleggsbelte i samband med riving av eksisterande bru og fjerning av landkarfylling på Igesund.
- Områda merka #4, #6, #7 og #11 - #13 og er anleggsbelte som kan nyttast til mellombelse vegar for avvikling av trafikk, lagring av massar og stadeigen vegetasjon mv. Når områda blir tekne i bruk, skal dei sikrast på forsvarleg måte. Matjord skal takast vare på og nyttast til tilbakeføring av landbruksareal.
- Område merka #8 vist på plankart 4/4 skal spesielt nyttast til riggplass med mellombelse bygg (brakker) og lagerområde for anleggsmaskiner og driftsutstyr.
- Område merka #9 vist på plankart 3/4 og 4/4 skal spesielt nyttast til riggplass for bygging av ny bru. Området kan også nyttast til mellombelse bygg (brakker), lagerområde for anleggsmaskiner og driftsutstyr og lagring av overskotsmasse. Etter avslutta anlegg skal området bakkeplanerast så langt det er tilgjengelege masser på anlegget.
- Område merka #5 vist på plankart 2/4 og 3/4 skal spesielt nyttast til anleggsveg for bygging av ny bru frå fjøra på Igesund og fram til hovudaksen til brua. Det skal berre byggjast anleggsveg på ei side av brua.
- Område merka #10 vist på plankart 1/4 og 2/4 er anleggsbelte for bygging av ny bru. Det er tillate å fjerne moloen i dette området i anleggsperioden.

9.2 Områdeføresegner RpBO – automatisk freda kulturminne

Før iverksetjing av tiltak i medhald av plan, skal det gjennomførast ei arkeologisk utgraving av dei automatisk freda kulturminna id 136386 og 231182 , som er merka som område for føresegn RpBO136386 o g RpBO231382 i plankartet.

Tiltakshavar skal ta kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune i god tid før tiltaket skal gjennomførast, slik at omfanget av den arkeologiske granskinga kan bli fastsett. Den arkeologiske granskinga skal dekkast av tiltakshavar, jf. kulturminnelova § 10.

Det automatisk freda kulturminnet, id 113831 og 231382, som er merka som område for føresegn,

RpBO113831 , RpBO231382, er allereie tilstrekkeleg undersøkt og kan bli fjerna utan vilkår. Den delen av sikringssona til id 45872 som er merka som område for føresegn RpBO45872 blir dispensert for gjennom planvedtak. Anleggsarbeidet i området skal bli gjort greie for i Ytre miljøplan og skje i samråd med regional kulturminnestyresmakt, Møre og Romsdal fylkeskommune.

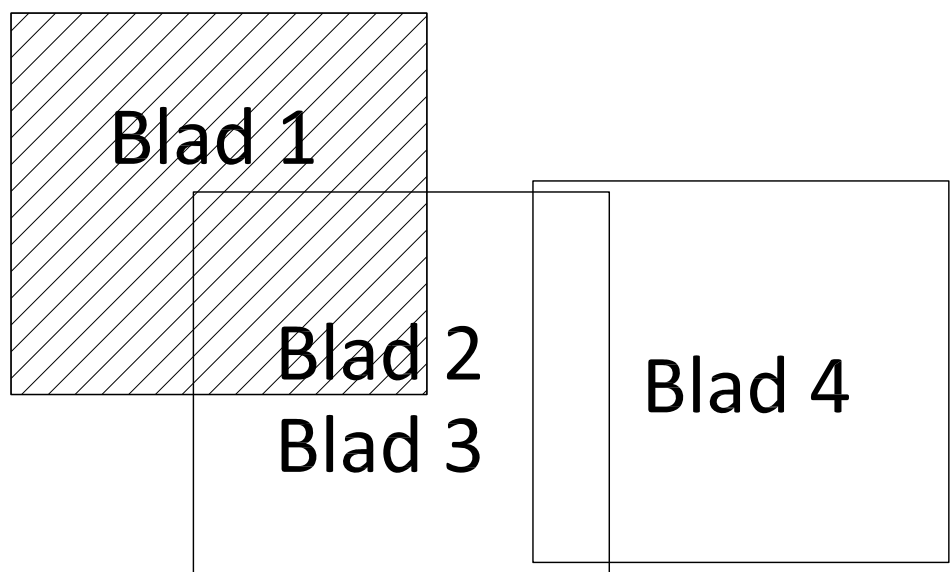
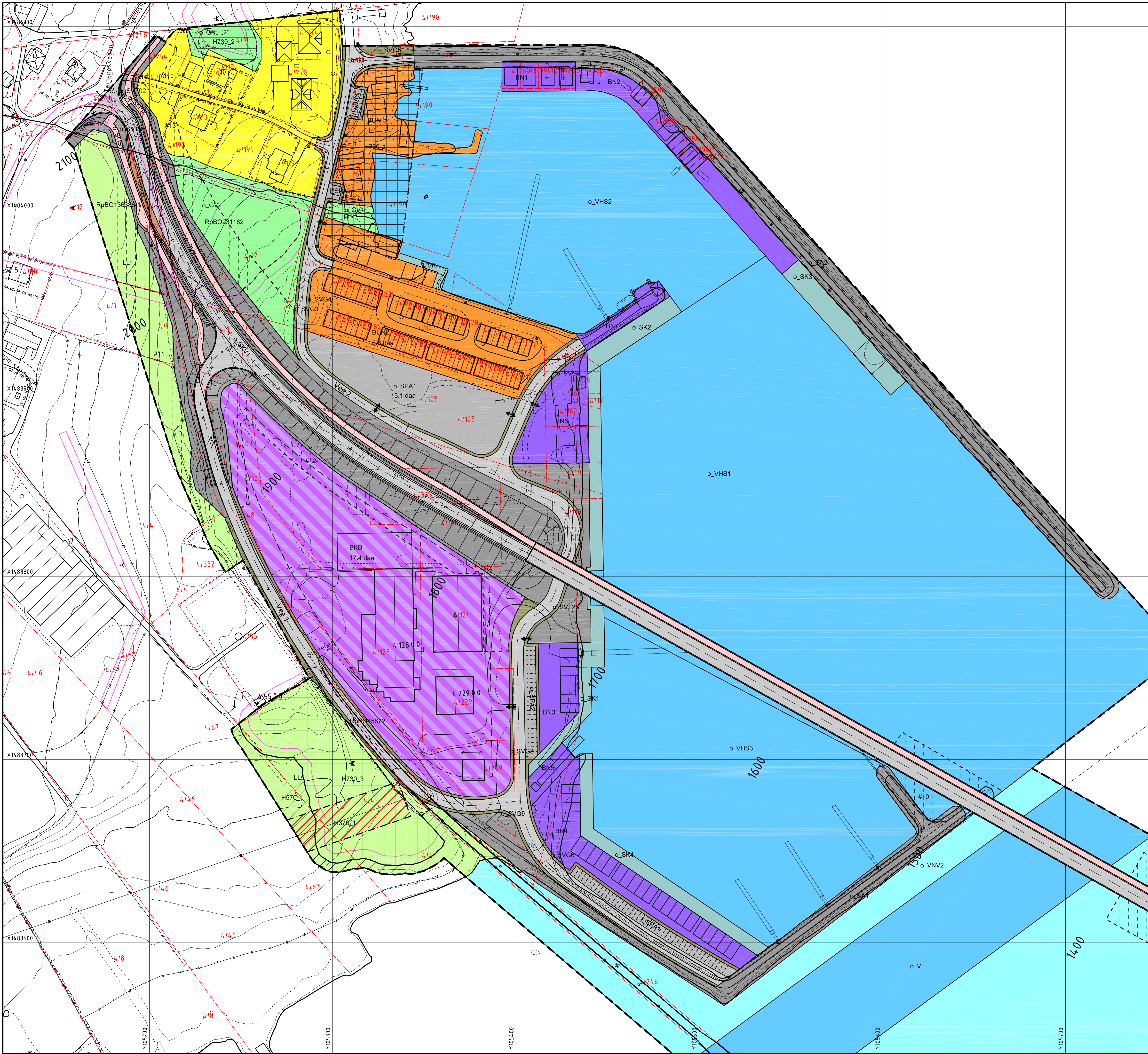
§ 10. Rekkefølgeføresegner

10.1 Ytre miljøplan

Før byggjearbeid kan setjast i gang, skal det vere utarbeidd ein ytre miljøplan som sikrar at føringar og krav for det ytre miljøet blir teke i vare på ein systematisk måte i den vidare detaljering og prosjektering. Særlege miljøutfordringar som YM-planen må svare ut er lista opp i punkt 7.3 i planomtalen.

10.2 Støytiltak

Støytiltak skal være ferdigstilt før veganlegget blir opna for trafikk.

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bygninger og anlegg

- B Bustader
- BS Sentrumsformål
- BN Nærings bygninger
- BUN Uthus/naust/badehus
- BKB Kontor/industri

§12-5. Nr. 2 – Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- SA Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (areal)
- SKV Køyreveg
- SGS Gang-/sykkelveg
- SVT Annan veggrunn – teknisk anlegg
- SVG Annan veggrunn - grøntareal
- SK Kai
- SKH Kollektivhaldeplass
- SPA Parkeringsplassar
- SKF Kjørbar gang-/sykkelveg

§12-5. Nr. 3 – Grøntstruktur

- GN Naturområde - grønnstruktur
- GV Vegetasjonsskjerm

§12-5. Nr. 5 – Landbruks-, natur- og friluftformål og reindrift

- LL Landbruksformål

§12-5. Nr. 6 – Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhøyrande strandsone

- VF Farleier
- VHS Hamneområde i sjø
- VNV Naturområde i sjø og vassdrag

§12-6 - Omsynssoner

- H370 Høgspenningsanlegg (inkl. høgsentekablar)
- H570 Bevaring kulturmiljø
- H730 Bandlegging etter lov om kulturminne

§12-7 - Bestemmelseområder

- # Utforming
- RpBO Krav om nærmere undersøkelser
- # Anlegg- og riggområde

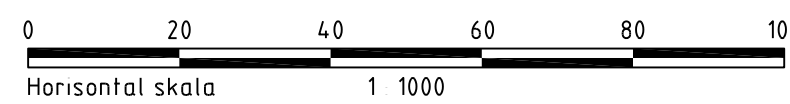
Linjesymbol

- RpGrense
- RpFormålGrense
- RpBestemmelseGrense
- RpFareGrense
- RpAngittHensynGrense
- RpBåndleggingGrense
- Byggegrense
- Planlagt bebyggelse
- Bebyggelse som inngår i planen
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Regulert senterlinje
- Friskitlinje
- Regulert parkeringsfelt
- Regulert støyskjerm
- Bru

Punktsymboler

- Avkjørsel - både inn og utkjøring
- Brukar

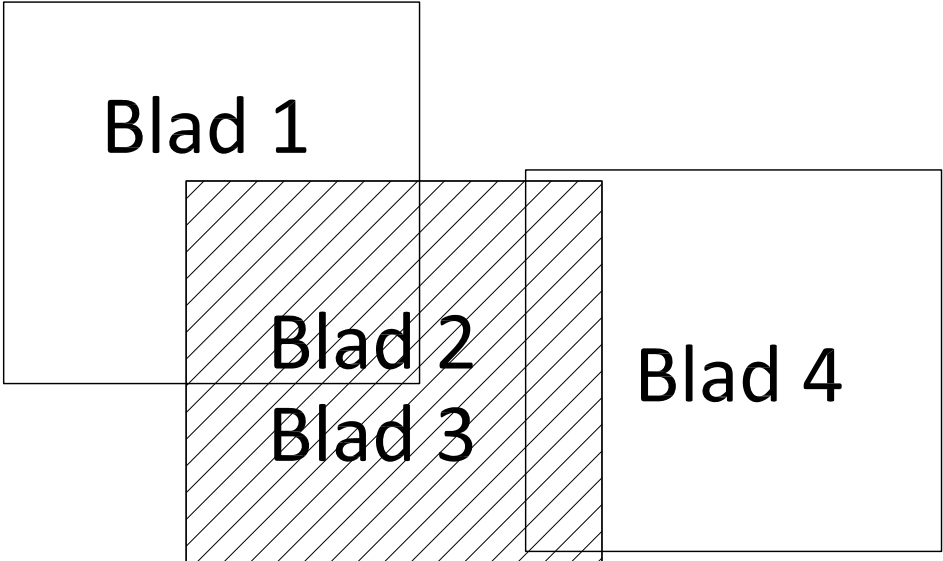
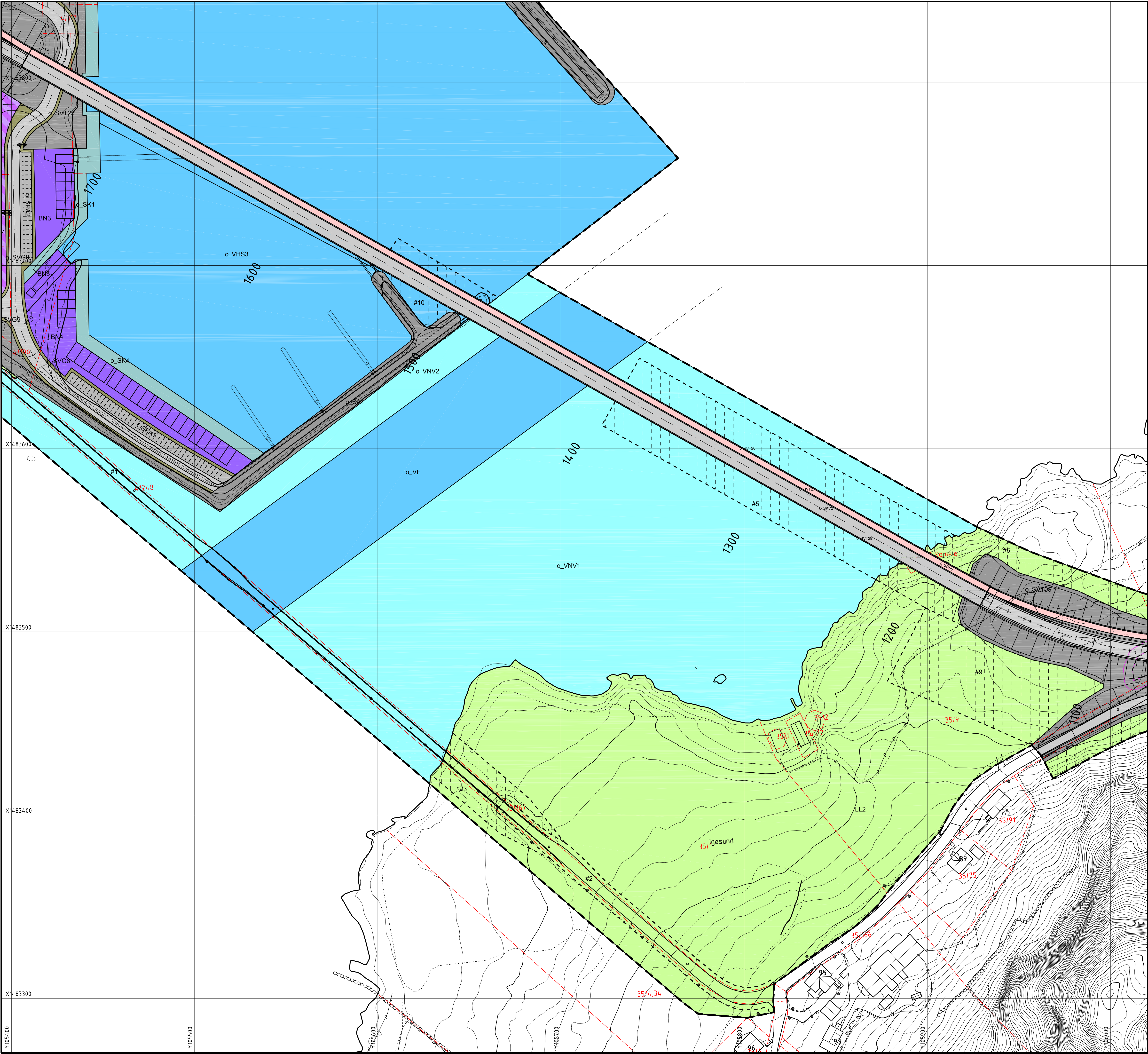
Ekvidistanse: 1 m

Saksbehandling etter plan- og bygningslova

Melding om oppstart av planarbeid.	mai 2016
Vedtak om offentlig ettersyn i sak 102/18	29.05.2018
Offentlig ettersyn	07.06.2018 / 10.08.2018
Revidert etter innkomne merknader	10.12.2018

Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kontr	Godkjent	Rev dato
	Kartgrunnlag tatt ut 2016-05-31, Euref 89 NTM Sone 5, NN54				
Statens vegvesen		HERØY kommune			
Fv 20 Hp 01		Tegningsdato	2018-03-23		
Nerlandsøybrua		Bestiller	sylvfb		
Plankart		Produsert for	Region midt		
		Produsert av	Region midt		
		Prosjektnummer	404949		
		Delprosjektnummer	15F0020R_001		
		Saksnummer			
		PlanID	201803		
		Målestokk	A1	11000	
Reguleringsplan		Tegningsnummer /			
Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av	Konsulentarkiv	revisjonsboks	Blad 1/4
resor	kurfllo				

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bygninger og anlegg

- B Bustader
- BS Sentrumsformål
- BN Nærings bygninger
- BUN Uthus/naust/badehus
- BKB Kontor/industri

§12-5. Nr. 2 – Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- SA Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (areal)
- SKV Køyreveg
- SGS Gang-/sykkelveg
- SVT Annan veggrunn – teknisk anlegg
- SVG Annan veggrunn - grøntareal
- SK Kai
- SKH Kollektivhaldeplass
- SPA Parkeringsplassar
- SKF Kjørbar gang-/sykkelveg

§12-5. Nr. 3 – Grøntstruktur

- GN Naturområde - grønnstruktur
- GV Vegetasjonsskjerm

§12-5. Nr. 5 – Landbruks-, natur- og friluftformål og reindrift

- LL Landbruksformål

§12-5. Nr. 6 – Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

- VF Farleier
- VHS Hamneområde i sjø
- VNV Naturområde i sjø og vassdrag

§12-6 - Omsynssoner

- H370 Høgspenningsanlegg (inkl. høgspenkkablar)
- H570 Bevaring kulturmiljø
- H730 Bandlegging etter lov om kulturminne

§12-7 - Bestemmelseområder

- # Utforming
- RpBO Krav om nærmere undersøkelser
- # Anlegg- og riggområde

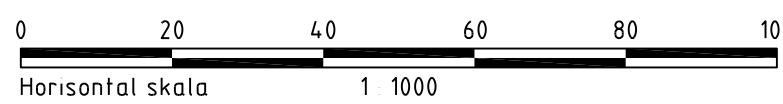
Linjesymbol

- RpGrense
- RpFormålGrense
- RpBestemmelseGrense
- RpFareGrense
- RpAngittHensynGrense
- RpBåndleggingGrense
- Byggegrense
- Planlagt bebyggelse
- Bebyggelse som inngår i planen
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Regulert senterlinje
- Friskitlinje
- Regulert parkeringsfelt
- Regulert støyskjerm
- Bru

Punktsymboler

- Avkjørsel - både inn og utkjøring
- Brukar

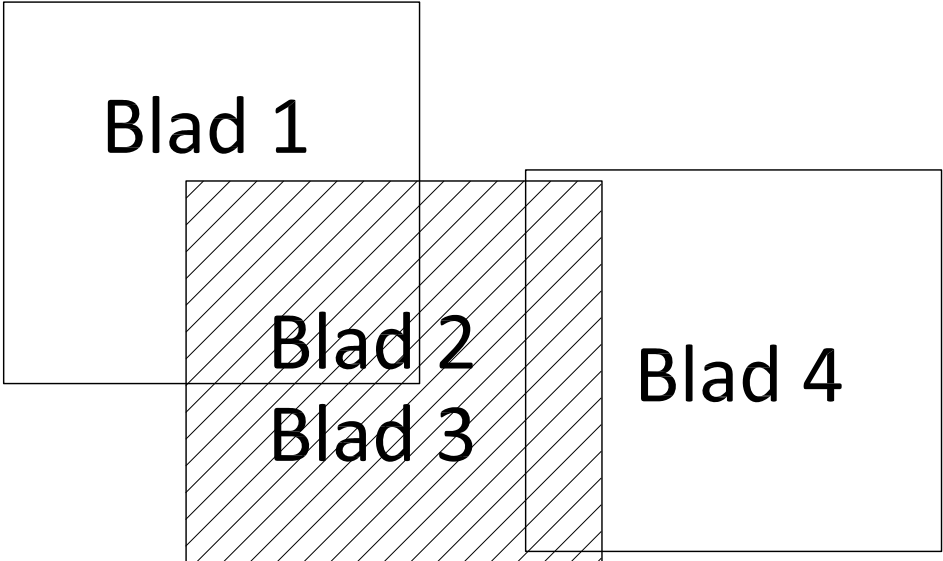
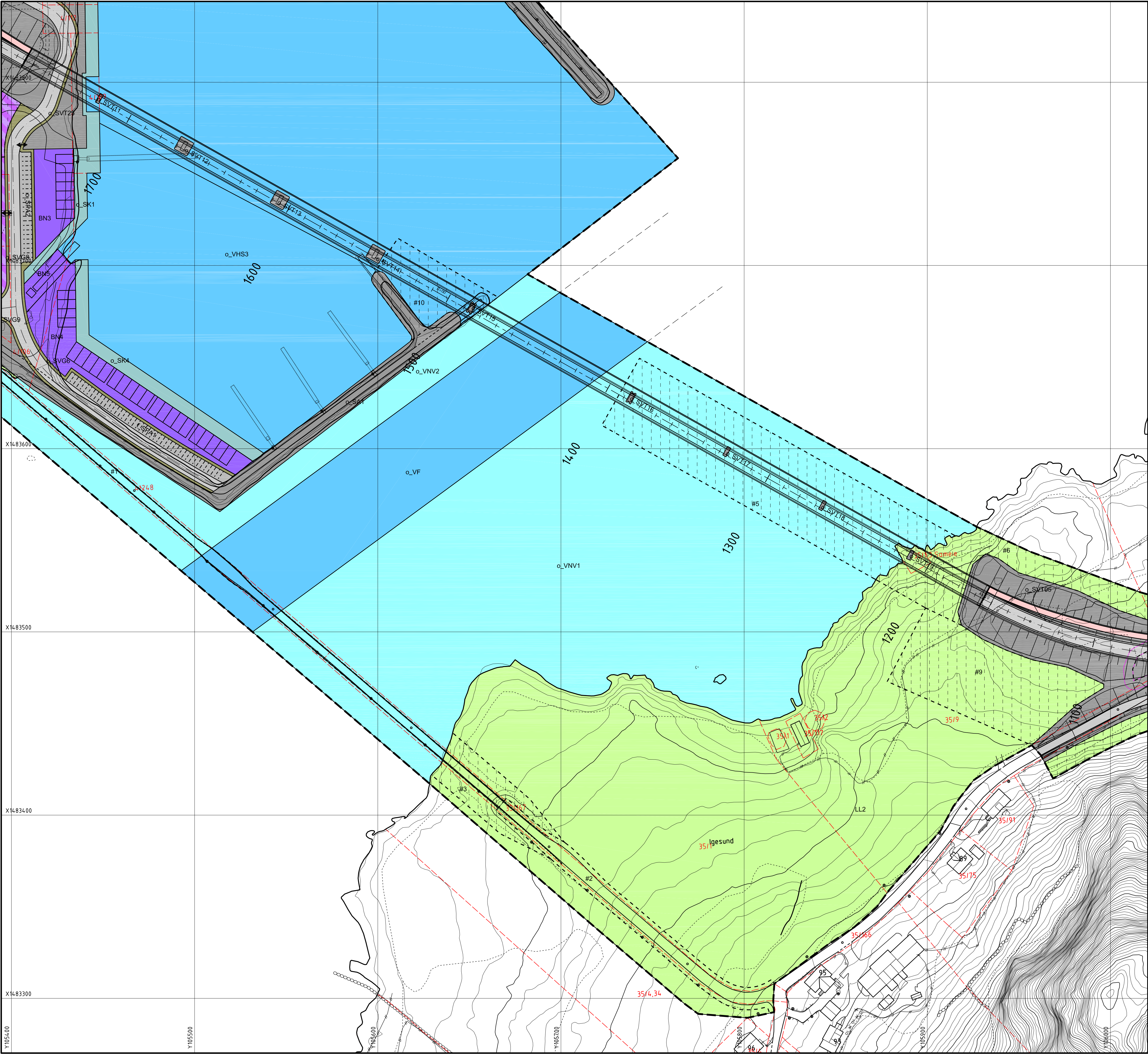
Ekvidistanse: 1 m

Saksbehandling etter plan- og bygningslova

Melding om oppstart av planarbeid.	mai 2016
Vedtak om offentlig ettersyn i sak 102/18	29.05.2018
Offentlig ettersyn	07.06.2018 / 10.08.2018
Revidert etter innkomne merknader	10.12.2018

Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kontr	Godkjent	Rev dato
Kartgrunnlag tatt ut 2016-05-31, Euref 89 NTM Sone 5, NN54					
Statens vegvesen		HERØY kommune			
Fv 20 Hp 01		Tegningsdato			
Nerlandsøybrua		2018-03-23			
Plankart		Bestiller			
		sylvfb			
		Prosjekt for			
		Region midt			
		Prosjekt av			
		Region midt			
		Prosjektnummer			
		404949			
		Delprosjektnummer			
		15F0020R_001			
		Saksnummer			
		201803			
		PlanID			
		Målestokk			
		A1 1:1000			
		Reguleringsplan			
		Tegningsnummer /			
		revisjonsboks			
		Blad 2/4			

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bygninger og anlegg

B

Bustader

BS

Sentrumsformål

BN

Nærings bygninger

BUN

Uthus/naust/badehus

BKB

Kontor/industri

§12-5. Nr. 2 – Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

SA

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (areal)

SKV

Køyreveg

SGS

Gang-/sykkelveg

SVT

Annan veggrunn – teknisk anlegg

SVG

Annan veggrunn - grøntareal

SK

Kai

SKH

Kollektivhaldeplass

SPA

Parkeringsplassar

SKF

Kjørbar gang-/sykkelveg

§12-5. Nr. 3 – Grøntstruktur

GN

Naturområde - grønnstruktur

GV

Vegetasjonsskjerm

§12-5. Nr. 5 – Landbruks-, natur- og friluftformål og reindrift

LL

Landbruksformål

§12-5. Nr. 6 – Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

VF

Farleier

VHS

Hamneområde i sjø

VNV

Naturområde i sjø og vassdrag

§12-6 - Omsynssoner

H370

Høgspenningsanlegg (inkl. høgspenkekablar)

H570

Bevaring kulturmiljø

H730

Bandlegging etter lov om kulturminne

§12-7 - Bestemmelseområder

#

Utforming

RpBO

Krav om nærmere undersøkelser

#

Anlegg- og riggområde

Linjesymbol

RpGrense

RpFormålGrense

RpBestemmelseGrense

RpFareGrense

RpAngittHensynGrense

RpBåndleggingGrense

Byggegrense

Planlagt bebyggelse

Bebyggelse som inngår i planen

Bebyggelse som forutsettes fjernet

Regulert senterlinje

Friskitlinje

Regulert parkeringsfelt

Regulert støyskjerm

Bru

Punktsymboler

↔

Avkjørsel - både inn og utkjøring

I

Brukar

Ekvidistanse: 1 m

0 20 40 60 80 100

Horisontal skala 1 1000

N

Saksbehandling etter plan- og bygningslova

Melding om oppstart av planarbeid.

mai 2016

Vedtak om offentlig ettersyn i sak 102/18

29.05.2018

Offentlig ettersyn

07.06.2018 / 10.08.2018

Revidert etter innkomne merknader

10.12.2018

Revisjon

Revisjonen gjelder

Utarb

Kontr

Godkjent

Rev dato

Kartgrunnlag tatt ut 2016-05-31, Euref 89 NTM Sone 5, NN54

HERØY kommune

Tegningsdato 2018-03-23

Bestiller sylvfb

Prosjekt for Region midt

Prosjekt av Region midt

Statens vegvesen

Fv 20 Hp 01

Nerlandsøybrua

Plankart

Nivå 2 under brua

Prosjektnummer 404949

Delprosjektnummer 15F0020R_001

Saksnummer

PlanID 201803

Målestokk A1 1:1000

Reguleringsplan

Utarbeidet av iresor

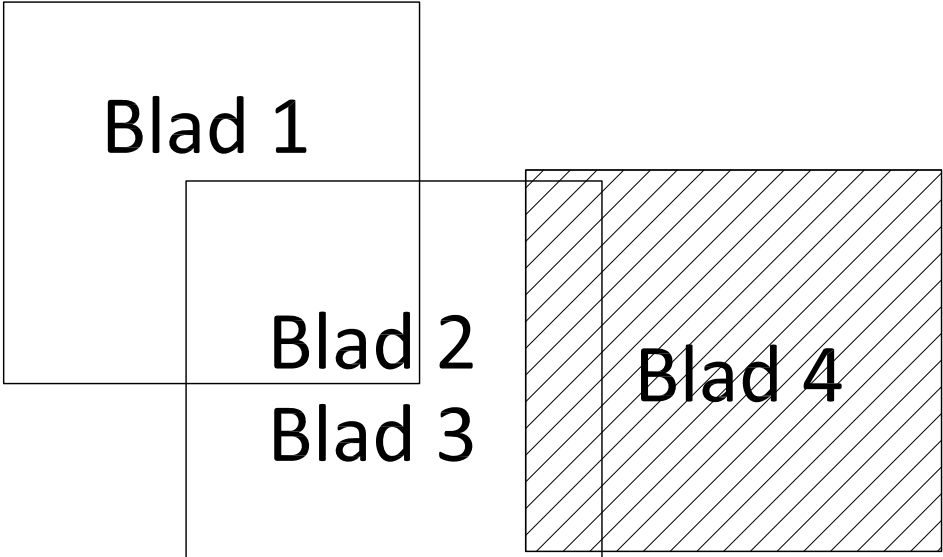
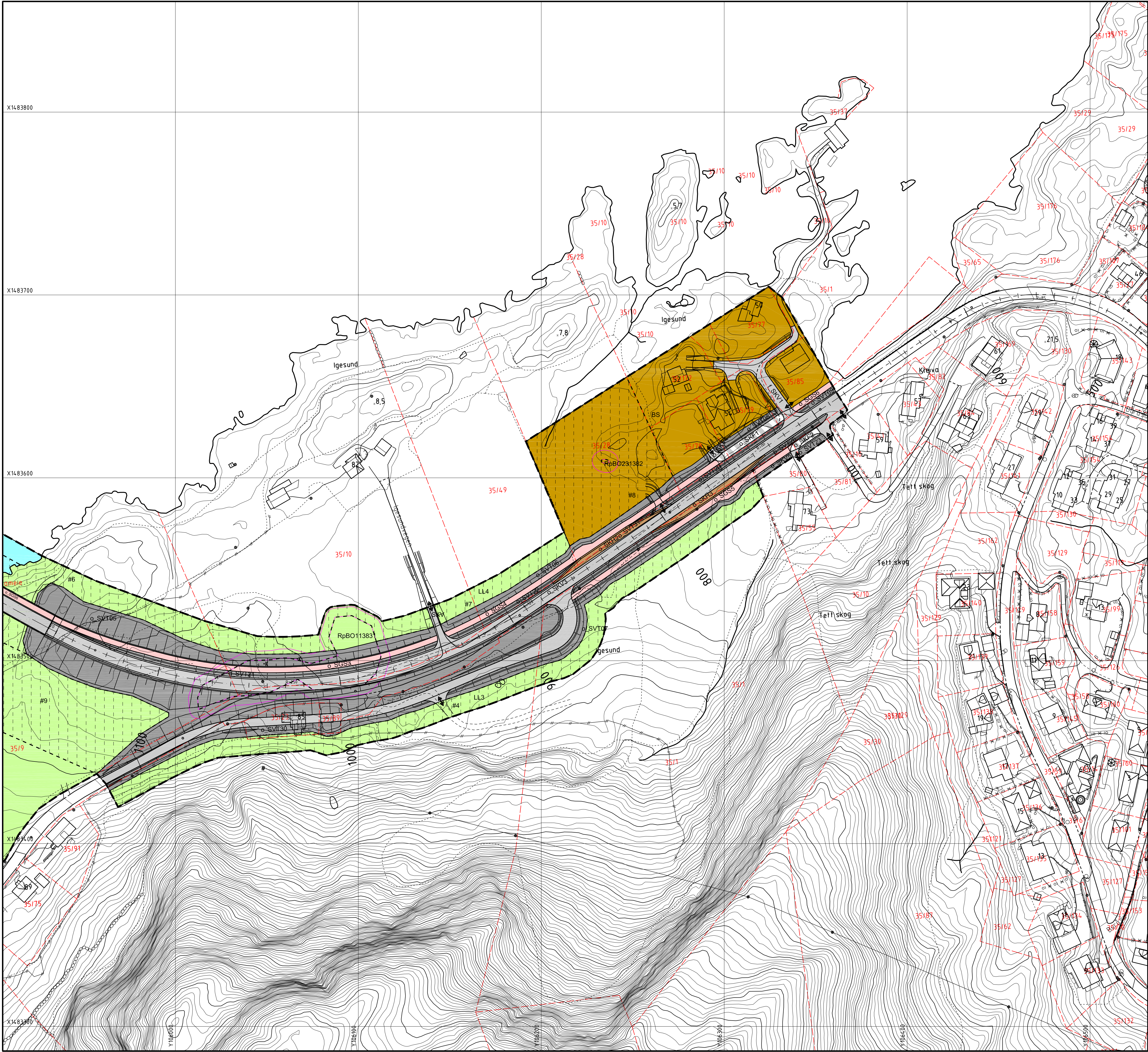
Kontrollert av kurfla

Godkjent av

Konsulentarkiv

Tegningsnummer / revisjonsboksnavn

Blad 3/4

Reguleringsplan PBL 2008

§12-5. Nr. 1 - Bygninger og anlegg

- B Bustader
- BS Sentrumsformål
- BN Nærings bygninger
- BUN Uthus/naust/badehus
- BKB Kontor/industri

§12-5. Nr. 2 – Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

- SA Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (areal)
- SKV Køyreveg
- SGS Gang-/sykkelveg
- SVT Annan veggrunn – teknisk anlegg
- SVG Annan veggrunn – grøntareal
- SK Kai
- SKH Kollektivhaldeplass
- SPA Parkeringsplassar
- SKF Kjørbar gang-/sykkelveg

§12-5. Nr. 3 – Grøntstruktur

- GN Naturområde - grønnstruktur
- GV Vegetasjonsskjerm

§12-5. Nr. 5 – Landbruks-, natur- og friluftsmål og reindrift

- LL Landbruksformål

§12-5. Nr. 6 – Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone

- VF Farleier
- VHS Hamneområde i sjø
- VNV Naturområde i sjø og vassdrag

§12-6 - Omsynssoner

- H370 Høgspenningsanlegg (inkl. høgspektralkablar)
- H570 Bevaring kulturmiljø
- H730 Bandlegging etter lov om kulturminne

§12-7 - Bestemmelseområder

- # Utforming
- RpBO Krav om nærmere undersøkelser
- # Anlegg- og riggområde

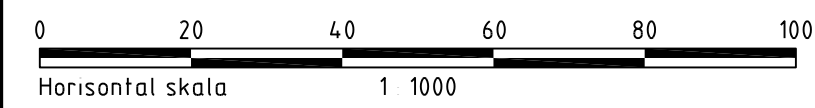
Linjesymbol

- RpGrense
- RpFormålGrense
- RpBestemmelseGrense
- RpFareGrense
- RpAngittHensynGrense
- RpBåndleggingGrense
- Byggegrense
- Planlagt bebyggelse
- Bebyggelse som inngår i planen
- Bebyggelse som forutsettes fjernet
- Regulert senterlinje
- Friskitlinje
- Regulert parkeringsfelt
- Regulert støyskjerm
- Bru

Punktsymboler

- Avkjørsel - både inn og utkjøring
- Brukar

Ekvidistanse: 1 m

Saksbehandling etter plan- og bygningslova

Melding om oppstart av planarbeid.	mai 2016
Vedtak om offentlig ettersyn i sak 102/18	29.05.2018
Offentleg ettersyn	07.06.2018 / 10.08.2018
Revidert etter innkomne merknader	10.12.2018

Revisjon	Revisjonen gjelder	Utarb	Kentr	Godkjent	Rev dato
Kartgrunnlag tatt ut 2016-05-31, Euref 89 NTM Sone 5, NN54					
Statens vegvesen		HERØY kommune			
Fv 20 Hp 01		Tegningsdato			
Nerlandsøybrua		2018-03-23			
Plankart		Bestiller			
		sylvfb			
		Prosjekt for			
		Region midt			
		Prosjekt av			
		Region midt			
		Prosjektnummer			
		404949			
		Delprosjektnummer			
		15F0020R_001			
		Saksnummer			
		201803			
		PlanID			
		Målestokk			
		A1 1:1000			
		Reguleringsplan			
		Tegningsnummer /			
		revisjonsboksnav			
		Blad 4/4			

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2017/1449
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
66/19	Formannskapet	30.04.2019
51/19	Kommunestyret	09.05.2019

KLAGE PÅ VEDTAK. DETALJREGULERINGSPLAN FOR NEDRE SØRLIA, PLANID 201801.

Møtebehandling:

Planleggar Tanja Rafteseth orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

Kommunestyret i Herøy opprettheld vedtaket frå K-sak 22/19.

Følgjande klager på vedtaket vert ikkje tekne til følgje:

- 1) Klage frå Per Odd Paulsen datert 25.02.2019 – Tema: Konflikt med Flåværlia
- 2) Klage frå Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid datert 29.03.2019 - Tema: Manglande støyanalyse

Saka vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal for endeleg avgjerd

Tilråding:

Kommunestyret i Herøy opprettheld vedtaket frå K-sak 22/19.

Følgjande klager på vedtaket vert ikkje tekne til følgje:

- 1) Klage frå Per Odd Paulsen datert 25.02.2019 – Tema: Konflikt med Flåværlia

2) Klage frå Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid datert 29.03.2019 - Tema:
Manglande støyanalyse

Saka vert sendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal for endeleg avgjerd.

Særutskrift:
Per Odd Paulsen,
Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid

Vedlegg:**Vedlegg**

- 1 Klage på vedtak - Nedre Sørliia – Frå Per Odd Paulsen, datert 25.02.2019
- 2 KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22/19
- 3 KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22-19, FRA MILJØVERN ORGANISASJONEN GRØNN FREMTID 29.03.2019
- 4 FAGKYNDIG RAPPORT TIL KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE, K-SAK 22/19.
- 5 Særutskrift K-sak 22/19. Detaljreguleringsplan for Nedre Sørliia - Slutthandsaming.
- 6 Plankart Nedre Sørliia revidert 21.01.19
- 7 Føresegner Nedre Sørliia revidert 30.01.19
- 8 Planomtale Nedre Sørliia revidert 21.01.19
- 9 ROS-analyse Nedre Sørliia 22.03.2018
- 10 F-sak 86/18. Privat reguleringsplan for nedre Sørliia - planforslag til høyring/offentleg ettersyn.
- 11 Innspel Nedre Sørliia, svar frå konsulent
- 12 Innspel til varsel om oppstart frå Per Odd Paulsen i høve forslag til reguleringsplan Gnr 36 Bnr 2 mfl i Toftestøda, datert 17.04.2018
- 13 Innspel til detaljreguleringsplan for Nedre Sørliia, datert 05.06.2018
- 14 Svar frå Herøy kommune til Paulsen på spørsmål angående detaljreguleringsplan for Nedre Sørliia, datert 07.06.2018.
- 15 Herøy kommune - detaljregulering - Nedre Sørliia, Høyringsuttale frå Fylkesmannen, datert 15.08.2018. Med tilsvar til innspel frå Paulsen.

Samandrag av saka:

Reguleringsplan for Nedre Sørliia, som legg til rette for etablering av ti nye einbustader, to leikeområde og tilhøyrande infrastruktur, var vedteken i kommunestyret i sak 22/19 den 21. februar 2019.

Det har kome inn to klager på vedtaket. Begge innan klagefristen.

- 1) Klage frå Per Odd Paulsen datert 25.02.2019 – Tema: Konflikt med Flåværlia
- 2) Klage frå (Qbic AS på vegne av) Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid datert 29.03.2019 - Tema: Manglande støyanalyse

Rådmannen stiller seg litt undrande til klagen som er kome inn, då ingen av dei to temaene som er innklaga har vore spelt inn tidlegare i planprosessen. ROS-analysen (Risiko- og sikkerheitsanalysen) for planen var gjennomført tidleg i prosessen og alle kjende fare- og omsynssoner er sjekka ut der. Tiltaket er i stor grad i samsvar med kommuneplanen sin arealdel, der omlag 80% av tiltaket ligg i område avsett til bustader, resten i LNF-område.

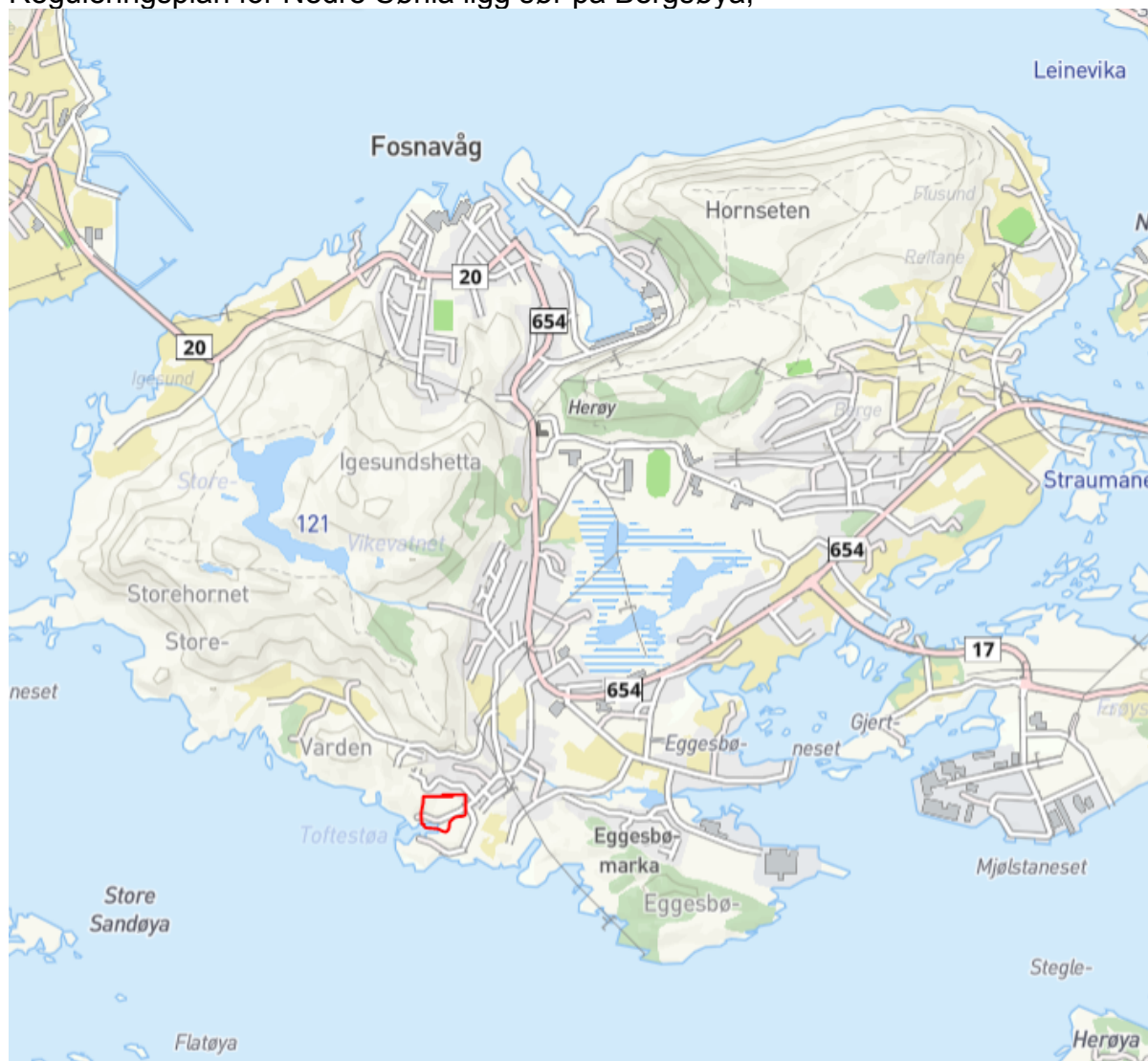
Vi er kjent med at Flåværlia er aktuelt som kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Vi har ikkje mottatt signal frå mynde som arbeider med dette (Riksantikvaren/Fylkeskulturavdelinga) om at reguleringsplanen for Nedre Sørliia skulle vere i konflikt med denne. Reguleringsplanen har vore sendt ut/varsla tre gongar, i samband med varsel om oppstart, høyring og slutthandsaming.

Tiltaket si konflikt med støy var drøfta i oppstartsmøte og er vurdert i ROS-analysen. Vegtrafikkstøy var den støykjelda som var vurdert som den mest aktuelle støykonflikta. Denne er vurdert til å vere klart under grenseverdiane og såleis ikkje til ulempe for tiltaket.

Rådmannen meiner planen er tilstrekkeleg utgreia gjennom planprosessen og ikkje har manglar som skulle vere grunnlag for oppheving av planen. Rådmannen rår til at klagene ikkje vert tekne til følgje og at vedtaket frå k-sak 22/19 vert opprettheldt og saka sendt til Fylkesmannen for endeleg avgjerd.

Saksopplysningar:

Reguleringsplan for Nedre Sørليا ligg sør på Bergsøya,

Figur 1: Reguleringsplan for Nedre Sørليا ligg sør på Bergsøya, raudt omriss.

Kort om planarbeidet

Reguleringsplanarbeidet for Nedre Sørليا var vedteke starta opp den 6. februar 2018, etter eit privat planinitiativ. I arealdelen av kommuneplanen er storparten av planområdet sett av til bustader, ein mindre del til landbruks-, natur og friluftsområde (LNF-område). Planen omfatta opprinneleg ti einebustadtomter, to leikeområde, infrastruktur og 12 naust med parkering. I samband med slutthandsaminga vart dei

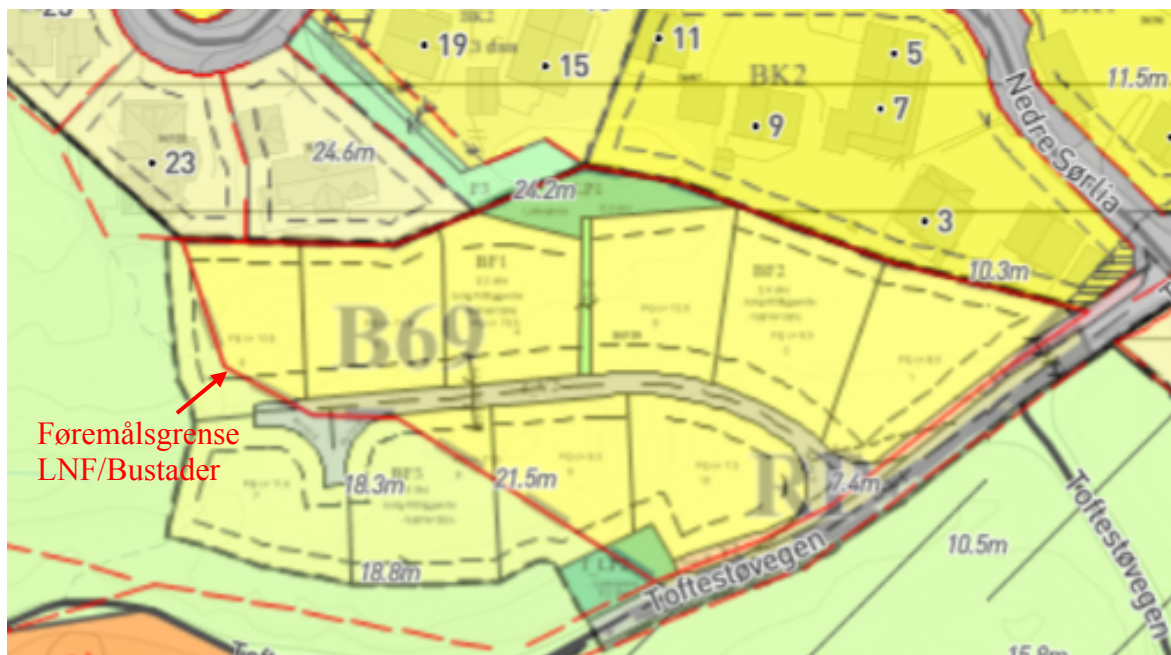
12 nausta med parkering trekt ut av planen då ein ikkje fekk på plass naudsynste privatrettslege avtalar med småbåtlaget. Planen vart vedteken i kommunestyret den 21.02.2019. Klagefrist på vedtaket var 29.03.2019.

Figur 2: Flyfoto av området. Detaljreguleringsplan for Nedre Sørli legg til rette for ti bustadtomter (gult), to leikeområde (grønt), adkomstveg og fortau. I nord/nord aust grensar planområdet til eksisterande bustader, i sørvest mot Toftestøda naust- og småbåthamn område.

Forhold til kommuneplanen

Storparten av planen er i tråd med føremål i kommuneplanen sin arealdel, bustader.

Figur 3: Ein stor del av planområdet ligg i område sett av til bustader i kommuneplanen. Areal nord for føremålsgrænse er sett av til bustader. Område sør for føremålsgrænse er sett av til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF-område).

Figur 3 viser areal avsett til bustader i kommuneplanen sin arealdel. Det som er nord for streken er avsett til bustader. Det som er sør for streken avsett til LNF-område og er del av eit større LNF-område mot vest.

I samband med vedtak om oppstart var planområdet si avgrensing vurdert. I tråd med søknaden i planinitiativet vart det gitt løyve til å utvide arealet noko sørvestover, for å legge til rette for bustader og naust. Nausta vart seinare trekt ut av planen og den delen av området ligg tilbake som LNF-område.

Vurdering av innkomne klager til sluttvedtaket.

1) Per Odd Paulsen, datert 25.02.2019 (vedlegg 1)

Klagar på vedtaket med bakgrunn i at det i vinter har kome fram at kulturlandskapet i Flåværlia blir omfatta av særlege omsyn i framtidig areal- og sektorplanlegging. Paulsen meiner at dette ikkje har kome med i vurderinga som har ført fram til vedtaket, og at ein i lys av dette må involvere Riksantikvaren. Orienterer om at han har sendt brev til Riksantikvaren i Møre og Romsdal v/Bjørn Ringstad og informert om dette.

Kommentar:

Litt bakgrunn om Flåværlia som aktuelt kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse.

På oppdrag frå Klima- og miljødepartementet har Riksantikvaren starta arbeidet med å utarbeide eit register over kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse. Dette skal bli eit verktøy for kommunane slik at dei kan ivareta viktige landskapsverdiar i si planlegging. Arbeidet er ei vidareføring av arbeidet med den Europeiske

landskapskonvensjonen som starta i 1994. Noreg er eitt av 40 land som har signert denne konvensjonen, som er den første internasjonale avtalen som er opptatt av alle dimensjonar av europeisk landskap.

Det er utarbeida ein rettleiar for faggrunnlag og arbeidsmåte (2018) og tre fylke har fått ferdigstilt sine register (Østfold i 2015, Hordaland i 2016 og Troms i 2018). Arbeidet er også starta opp i Møre og Romsdal fylke. 19. februar 2019 vart det helde informasjonsmøte for kommunane om arbeidet. I vårt fylke er Flåværlia peika ut som eitt av dei aktuelle landskapsområda, ilag med Alnes, Geirangerfjorden og Hjørundfjorden. Herøy kommune er med i prosessen og arbeider vidare ilag med Riksantikvaren, Møre og Romsdal fylke og dei andre kommunane i fylket. Arbeidet skal emne ut i ein rapport for «Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Møre og Romsdal».

Vurdering:

Klagar viser til at reguleringsplanen for Nedre Sørliia bør revurderast i samband med Flåværlia sin aktualitet som nasjonalt kulturhistorisk landskap. Riksantikvaren og fylkeskommunen har arbeidd med plan for nasjonale kulturhistoriske landskap sidan 2018. Herøy kommune vart invitert til informasjonsmøte den 19. februar i år og deltok der. Reguleringsplanen for Nedre Sørliia var vedteken i kommunestyret den 21. februar og ferdig førebudd før vi mottok invitasjon til informasjonsmøte.

Planen har likevel vore til høyring hos sektormynde i alle omgangar frå oppstart i februar 2018 og vi har ikkje motteke signal om at planen vil kunne vere til ulempe for Flåværlia som kulturhistorisk element. Landskapspåverknaden er likevel grundig vurdert gjennom planprosessen og det er stilt krav om og utarbeidd illustrasjonar og snitteikningar for å ha best mogleg grunnlag for å vurdere landskapsverknadane av tiltaket.

I samband med varsel om oppstart spelte Paulsen inn at landskapet tidlegare er vurdert som verdifullt landskap (vedlegg 12). Dokumentasjon på tidlegare uttalar frå sektormynde følgde merknaden. Innspelet frå Paulsen var drøfta i saksframlegget til vedtak om utlegging til offentleg ettersyn (vedlegg 10, heilt sist i saka, under «vurdering») og innspelet følgde saka når det var sendt ut på høyring. Fylkesmannen kom med følgjande tilsvar på det Paulsen meinte kunne vere forskjellsbehandling frå då og til no (utsnitt frå vedlegg 15) :

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgjande merknader:

Planfagleg

I vår fråsegn ved høyring av framlegg til siste revidering av kommuneplanen, skreiv vi følgjande om framlegget til B69 (Toftestøa): *Området består av svært kupert og bratt terreng mellom etablert busetnad og sjøen. Ny busetnad her vil vere eksponert mot sjøen, og vere konfliktfylt i høve landskapsinteressene i strandsona og bruken av området til uteaktivitetar i nærmiljøet. Fylkesmannen reiser motsegn til den vestlegaste delen av B69, som inneberer bygging i svært bratt og kupert terreng, eksponert mot sjø og seglingsleia. I framlegget til kommuneplanen strekte B69 seg mykje lenger vestover enn det som det er lagt opp til i dette reguleringsframlegget, og dei landskapsmessige konsekvensane av dette planframlegget er difor langt mindre. Vi vil difor ikkje gå imot ei utviding av bustadområdet slik dette framlegget legg opp til.*

Figur 4: Utsnitt frå høyringsinnspelet til Fylkesmannen, datert 15.08.2018.

Vurdering forts.:

Fylkesmannen presiserer at planområdet for Nedre Sørli er mykje mindre enn det bustadområdet som var foreslått satt av i høyringa for førre rullering av kommuneplanen sin arealdel. Den gongen hadde Fylkesmannen motsegn til bustadområdet B69 som var sett av i kommuneplanen. Kommunen reduserte bustadområdet betrakteleg og Fylkesmannen trekte motsegna. ***Fylkesmannen presiserer i siste setning her at dei ikkje vil gå imot ei utviding av bustadområdet slik planframlegget for Nedre Sørli legg opp til.***

Konklusjon:

Planområdet ligg like inntil eksisterande bustadbebyggelse, og Toftestøa naust- og småbåthamn område ligg mellom planområdet og sjøen.

Vi meiner tilhøva som gjeld planens verknad på landskapet er tilstrekkeleg vurdert i planprosessen og at tiltaket ikkje vil ha negative konsekvensar for Flåværlia som kulturlandskapsområde av nasjonal verdi.

2) Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid, datert 29.03.2019 (vedlegg 2)

Klagar meiner dei har funne tilhøve i vedteken reguleringsplan som er i strid med nasjonal lovgivning: «.. med sannsynlighet for forurensing eller belastning på miljøet over kriterier fastsatt i nasjonal lovgivning» (vedlegg 3).

Ein fagkyndig rapport, utarbeidd av Qbic AS, ligg ved klagen som grunnlag for å underbygge påstanden (vedlegg 4).

Fagrapporten refererer først til § 6f i føresegnene til reguleringsplan for Nedre Sørli, som lyder: «For område som er utsett for støy ut over grenseverdiane for ny bustadbygging, jf rettleiar T-1442 frå Miljøverndepartementet, skal tiltakshavar dokumentere støysituasjonen i samband med søknad om tiltak. Soverom skal ha vindu til ei side der støynivået er Lden=55 dB eller mindre. Private uteareal (MUA) skal leggjast på leside av støykjelda.

Fagrapporten viser vidare til veileidar frå DIBK (Direktoratet for byggkvalitet) «utbygging i fareområder», om at det på plannivå skal utgreiast reell fare og avsettast faresoner i plan. Den viser vidare til at ein arealplan som ikkje har lagt krava til tryggleik til grunn, ikkje vil kunne gjennomførast med utbygging. Poengterer at det difor må avklarast på planstadiet om utbyggingsområdet tilfredstiller krav til tryggleik, eventuelt om sikringstiltak kan bidra til å oppnå tilstrekkeleg tryggleik.

Til slutt oppsummerer fagrapporten klagen i to punkt:

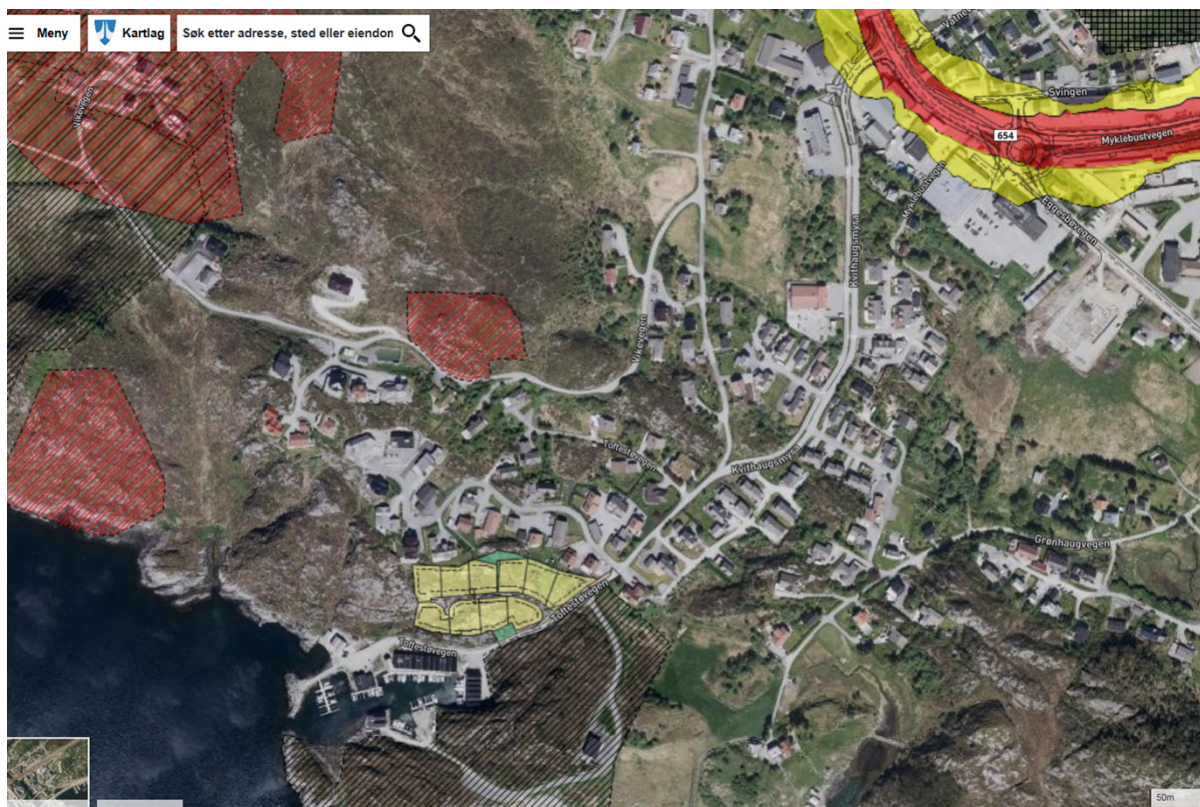
- «1. Det bes om at støyanalyse gjennomføres som del av planleggingen og at støysone med tilhørende bestemmelse vedtas som del av planen.
2. Det bes også om at bestemmelsene sikrer Lden=55 dB eller mindre på uteoppholdsareal.»

Kommentar:

I samband med planprosessen har potensielle fareområde og omsynssoner vore vurderte. Desse er sjekka ut i ROS-analysen til planen i forkant av høyring/utlegging til offentleg ettersyn (vedlegg 9). Analysen har ikkje avdekt konflikt med støy eller andre kjende omsynssoner eller fareområde.

Klagen/fagrapporten viser til krav som vi er pålagde å forholde oss til og som vi vurderer i samband med planprosessane. Vi kan ikkje sjå at her er utegløynde sjekkpunkt i samband med plansakshandsaminga for Nedre Sørli. Vi har heller ikkje fått indikasjonar på dette frå andre instansar/sektormynde.

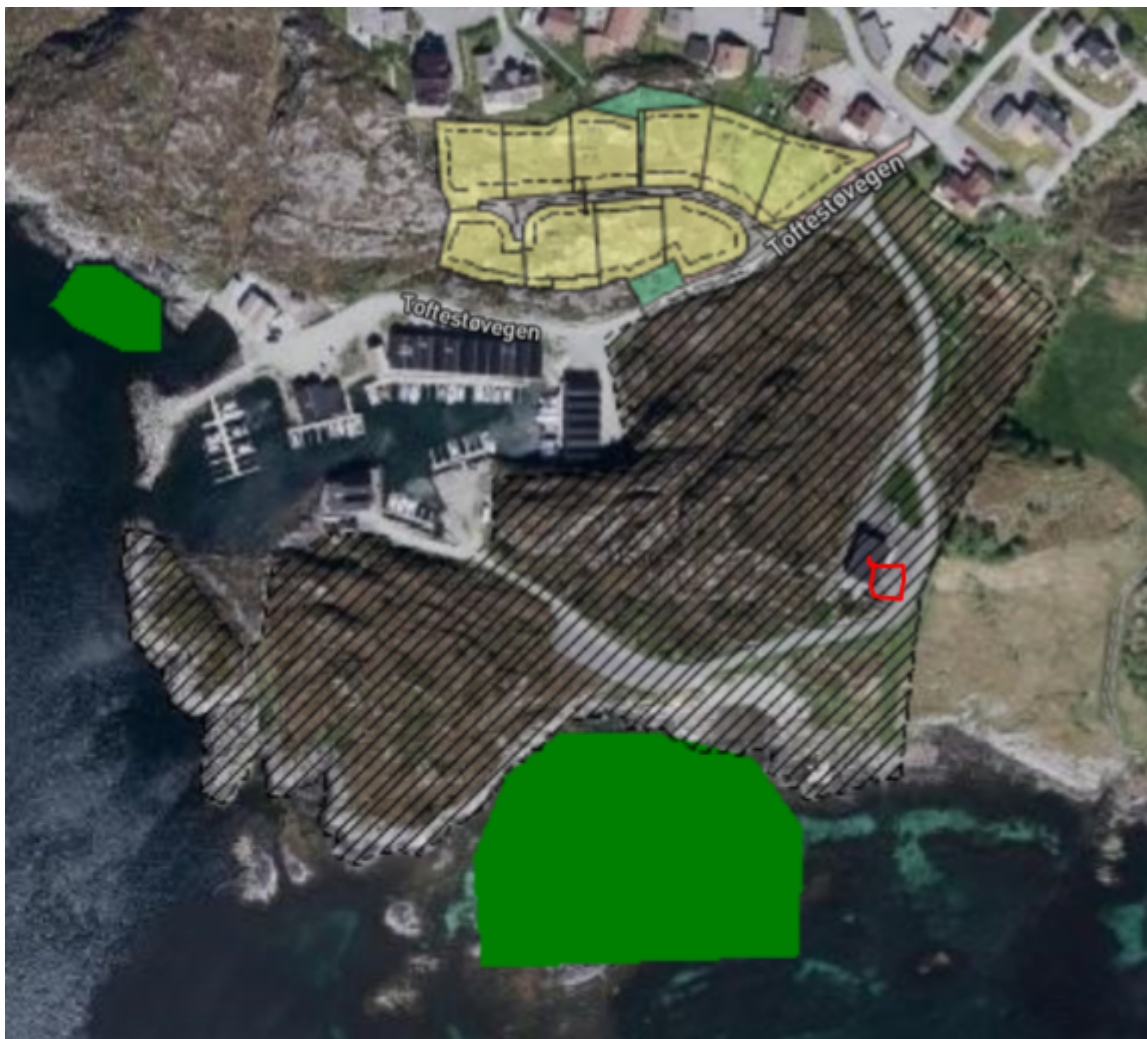
Her følgjer ei oppsummering av kva tilhøve som har vore vurdert i planprosessen og kva reiskap vi har nytta oss av for å avdekke særskilde faremoment og omsynssoner i kommuneplan og andre temaplanar vi har tilgjenge til:

Figur 5: Planområdet for Nedre Sørliå og avsette omsynssoner i kommuneplanen.

I figur 5 ser vi planområdet og avsette omsynssoner i kommuneplanen (frå temakart i kommunen si temakartbase). I nordaust har vi omsynssone for trafikkstøy som er knytt til FV 654. Rett sør for planområdet har vi omsynssone for friluftsliv. Denne startar sør for samlevegen Toftestøvegen og går sørover heilt til sjø. Ved sjøen ligg eit tilrettelagt badeområde med parkeringsplass og offentleg toalett. Nord og vest for planområdet er det to omsynssoner for skredfare (raudt område).

I samband med høyringa presiserte Fylkesmannen at det måtte utarbeidast ROS-analyse for planen. I saksutgreiinga til slutthandsaminga av planen beklager kommunen at ROS-analysen som var utarbeidd av konsulent 22.03.2018 ikkje følgde med høyringspapira. Denne har imidlertid heile tida vore tilgjengeleg og ville kunne blitt sendt ut på førespurnad. Tilhøva er gjort greie for i saksutgreiinga til slutthandsaminga. ROS-analysen er eit av vedlegga til planen.

Figur 6: Det er to tilrettelagde badeplassar i området. Parkering rett nord for den største, og offentlig toalett er tilgjengeleg i samband med det kommunale reinseanlegget (raud firkant).

Vurderingar i høve til støy/støyproblematikk

Vi kan ikkje sjå at det kan vere anna kjelde enn biltrafikk som kan vere bakgrunn for krav om støyanalyse i klagen. I det vidare tek vi såleis utgangspunkt i det, men samstundes utelukkar vi ikkje at det kan vere andre uforutsette tilhøve klagar meiner støyen kan gjelde. Vi gjer såleis ei utgreiing i høve kjende omsynssoner elles i området.

Vegen er definert som ein samleveg og har fartsgrense 30 km/t. Her er etablert fartshumpar som fartsdempande tiltak. Her ligg bustadar langs vegen på begge sider heilt fram til aktuelt reguleringsområde. Det var tidleg slått fast at vegsituasjonen (vegtype, fartsgrense, ÅDT) normalt sett ikkje vil føre til konflikt med omsøkt tiltak grunna vegtrafikkstøy. Det er likevel innarbeidd i den generelle delen av føresegnene § 6 f at tiltakshavar skal dokumentere støysituasjonen i samband med søknad om tiltak dersom dette vert kravd. Vanlegvis kan dette vere aktuelt å vurdere å krevje i samband med byggjesaka for dei bustadtomtene som ligg nærast vegen. I dette tilfelle vil det i utgangspunktet ikkje vere aktuelt å krevje slik dokumentasjon i samband med byggjesaka. Den generelle føresegna i § 6f kan i så måte betraktast som overflødig i desse føresegnene, fordi det i utgangspunktet ikkje vil vere reelt å krevje slik dokumentasjon i samband med byggjesakene som vil kome i kjølevatnet av denne reguleringa. Konsulenten har likevel valgt å ta med føresegna som ein sikkerheitsventil og ei moglegheit for kommunen til å krevje slik dokumentasjon om ein skulle finne det naudsynt.

Generelt sett brukar ein i ROS-analysen å gjere greie for dei einskilde tema som kan utgjere fare og utløyse krav om omsynssoner og/eller særskilde utgreiingar i samband med ei reguleringssak. I dette planarbeidet har ROS-analysen ikkje avdekt behov for ytterlegare utgreiingar og støytilhøva i området. Dette inneber at kommunen har vurdert at det ikkje er tilhøve som utløyser krav om støyanalyse for planområdet.

Konklusjon:

Flåværlia er viktig kulturhistorisk, både lokalt og nasjonalt. Vi ser det som naturleg og svært positivt at Flåværlia vert verdsett som eit nasjonalt kulturlandskap i Møre og Romsdal. Rådmannen kan imidlertid ikkje sjå korleis reguleringsplanen for Nedre Sørli vil kome i konflikt med ivaretaking av Flåværlia som nasjonalt kulturlandskap.

Vi er usikre på kva støykjelde som eventuelt skulle vere grunnlag for å starte arbeid med støyanalyse. Klagen/fagrapporten er ikkje spesifikk på dette. Vi meiner at vurderingane som er gjorde i ROS-analysen er tilstrekkeleg for å slå fast at det ikkje er behov for ei særskilt støyanalyse i samband med planarbeidet.

Vi kan heller ikkje sjå at det skal vere uteopphaldsareal som vil kunne bli belasta med meir enn 55 dB støynivå. Støy frå biltrafikk på samlevegen/Toftestøvegen er vurdert å ligge langt under krava. Kommunen sitt temakart for støysone viser at det berre er langs FV 654 at desse nivåa vert overskride. Som en sikkerheitsventil er føresegnene sin § 6 f tatt inn for å ta høgde for uforutsette tilhøve som kan kome fram i samband med byggjesaka og som kan vere grunnlag for å krevje særlege tiltak.

Med bakgrunn i dei vurderingane som er gjorde i denne saksutgreiinga rår rådmannen til at begge dei to klagenesom er komne inn vert avviste og at klagesakene vert sendt vidare til Fylkesmannen for endeleg avgjerd.

Fosnavåg, 11.04.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Andreas Chr. Nørve
Kommunalsjef samfunnsutvikling

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

Per Odd Paulsen

Vikevegen 14

6092 Fosnavåg

Fosnavåg 25.02.2019

Herøy kommune

v/sakshandsamar Tanja Rafteseth

KLAGE PÅ VEDTAK I HERØY KOMMUNESTYRE 21.FEBRUAR 201 – NEDRE SØRLIA

Eg vil med dette klage på vedtaket som vart gjort av Herøy kommunestyre på følgande grunnlag:

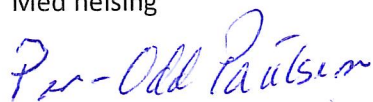
Det har i vinter kome fram at kulturlandskapet i Flåværleia blir omfatta av særleg omsyn i framtidig areal- og sektorplanlegging. Dette meiner eg ikkje har kome med i vurderinga som har ført fram til vedtaket, og at ein i lys av dette må involvere Riksantikvaren.

Til orientering har eg i dag sendt brev til Riksantikvaren i Møre og Romsdal v/Bjørn Ringstad og informert om dette.

Flåværleia nasjonalt interesseområde?

Riksantikvaren har Flåværleia (Sande, Herøy, Ulstein) på ei liste over kandidatar som kan bli med ei ein plan for kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. På lista er også Alnes, Geirangerfjorden og Hjørundfjorden. 19. februar vert det informasjonsmøte med kommunane. Landskapa blir omfatta av «særleg omsyn» i framtidig areal- og sektorplanlegging, heiter det.

Med helsing

Per Odd Paulsen

Fra: Lisbeth Moltu Espeseth[lisbeth.moltu.espeseth@heroy.kommune.no]

Sendt: 01.04.2019 09:07:10

Til: Lisbeth Moltu Espeseth

Tittel: KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22/19

Fra: Lars Holmgren <lars@qbic.no>

Sendt: 29. mars 2019 20:54

Til: Postmottak Herøy <postmottak.heroy@heroy.kommune.no>

Emne: KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22/19

Vedlagt følger klage på detaljregulering Nedre Sørliia Bustadfelt, Sak 22/19

Mvh

Lars Holmgren

Qbic AS

For Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid

www.grønn-fremtid.no

post@grønn-fremtid.no

Miljøvernorganisasjonen Grønn Fremtid

**KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22/19,
FRA MILJØVERN ORGANISASJONEN GRØNN FREMTID 29.03.2019**

Kommunestyret godkjente planen 21.02.2019, med klagefrist. 29.03.2019. Klagen er fremmet innen frist og av part med klagerett.

Miljøvernorganisasjonen Grønn Fremtid arbeider for å minimere belastningen på miljøet fra vedtak iht. lov om planlegging og byggesaksbehandling, gjennom engasjement i enkelte plan- og byggesaker, samt informasjons og kursvirksomhet. Vi arbeider også for å påvirke lovgiver for stadig mer restriktiv og forutsigbar miljøforvaltning i plan- og bygningsloven. Kommunen har iht. Konvensjon om tilgang til miljøinformasjon, allmenn deltakelse i beslutningsprosesser og tilgang til rettsmidler i saker vedrørende miljø artikkel 9, Adgang til overprøving punkt 2 og 3, plikt til å legge til rette for at interesseorganisasjoner som arbeider for å minimere negative konsekvensene på miljøet utover kriterier fastsatt i bestemmelser i nasjonal lovgivning vedrørende saker som omhandler miljøpåvirkning, blir gitt tilgang til administrative og rettslige prosedyrer for å bestride handlinger og unnlater av handlinger, begått av privatpersoner og offentlige myndigheter som er i strid med bestemmelsene i nasjonal lovgivning. Det vises også til Sivilombudsmannens dom 2016/802 som fastslår interesseorganisasjoners rett som berørt part, og interesseorganisasjoners klagerett jf. fvl § 28. Vedlagt ligger fagkyndig rapport om forhold i vedtatt detaljreguleringsplan som vi har funnet være i strid med nasjonal lovgivning, med sannsynlighet for forurensing eller belastning på miljøet over kriterier fastsatt i nasjonal lovgivning.

Med vennlig hilsen

Magne Pettersen

Magnus Backe

Styreleder
Miljøvernorganisasjonen Grønn Fremtid

Nestleder
Miljøvernorganisasjonen Grønn Fremtid

Hjemmeside: www.grønn-fremtid.no

e-post: post@grønn-fremtid.no

Att.: Magne Pettersen
Miljøvernorganisasjonen Grønn Fremtid
post@grønn-fremtid.no

Deres ref.:

Vår ref.: 1515-101/1

Fredag 29. mars 2019

FAGKYNDIG RAPPORT TIL KLAGE PÅ DETALJREGULERING FOR NEDRE SØRLIA BUSTADFELT, HERØY KOMMUNE – SAK 22/19.

Planens bestemmelse 6 FELLESFØRESEGNER Bokstav f) stiller følgende krav:

«For område som er utsett for støy ut over grenseverdiane for ny bustadbygging, jf. rettleiar T-1442 frå Miljøverndepartementet, skal tiltakshavar dokumentere støysituasjonen i samband med søknad om tiltak. Soverom skal ha vindu til ei side der støynivået er $L_{den}=55$ dB eller mindre. Private uteareal (MUA) skal leggjast på leside av støykjelda.»

Iht. pbl. § 4-3. Samfunns-sikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse skal område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Det bes om at planmyndigheten vedtar bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å sikre miljøet.

Iht. DIBK veilederen «utbygging i fareområder» 11-2 kommunen sine oppgaver, skal det på plannivå utredes reel fare, og eventuelt gjøre dette til kjenne med faresone og tilhørende bestemmelser Ifg. veilederens 2.5 arealplanlegging, er kravende for sikkerhet førende for arealplanlegging. En arealplan som ikke har lagt kravene til sikkerhet til grunn, vil ikke kunne gjennomføres med utbygging. Det må derfor avklares på planstadiet om utbyggingsområdet tilfredsstiller kravene til sikkerhet, eventuelt om sikringstiltak kan bidra til å oppnå tilstrekkelig sikkerhet.

Iht. T-1442 tabell 3 skal også støy fastsettes på uteoppholdsareal.

Klage:.

1. Det bes om at støyanalyse gjennomføres som del av planleggingen og at støysone med tilhørende bestemmelse vedtas som del av planen.
2. Det bes også om at bestemmelsene også sikrer $L_{den}=55$ dB eller mindre på uteoppholdsareal.

Lars Holmgren
Qbic AS

(Spørsmål rettes til oppdragsgiver)

Qbic AS

Kirkeveien 124, 3140 Nøtterøy
Organisasjonsnr.: 986 298 800

Konsulent tjenester innenfor Bygg og Anlegg, Plansaker og Konstruksjon

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2017/1449
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
27/19	Formannskapet	12.02.2019
22/19	Kommunestyret	21.02.2019

DETALJREGULERINGSPLAN FOR NEDRE SØRLIA - SLUTTHANDSAMING.

Tilråding:

I medhald av plan- og bygningslova § 12-12 godkjenner Herøy kommunestyre detaljreguleringsplan for Nedre Sørليا bustadfelt med tilhøyrande føresegnar. Plankart er datert 21.01.2019 og føresegnene er datert 30.01.2019.

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato.

Særutskrift:

Møtebehandling:

Planleggar Tanja Rafteseth orienterte.

Formannskapet si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Kommunestyret - 21.02.2019

I medhald av plan- og bygningslova § 12-12 godkjenner Herøy kommunestyre detaljreguleringsplan for Nedre Sørli bustadfelt med tilhøyrande føresegner. Plankart er datert 21.01.2019 og føresegnene er datert 30.01.2019.

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato.

Møtebehandling:

Planleggar Tanja Rafteseth orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 12.02.2019

I medhald av plan- og bygningslova § 12-12 godkjenner Herøy kommunestyre detaljreguleringsplan for Nedre Sørli bustadfelt med tilhøyrande føresegner. Plankart er datert 21.01.2019 og føresegnene er datert 30.01.2019.

Planvedtaket kan påklagast, jf. plan- og bygningslova, § 1-9 og 12-12 og Forvaltningslova kapittel VI innan tre - 3 - veker frå kunngjeringsdato.

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 201725_V1_Plankart rev 210119
- 2 Føresegner Nedre Sørliia revidert 30.01.19
- 3 201725_V3_Planomtale_rev 210119
- 4 201725_Vedlegg_ROS_analyse 220318_PDF
- 5 Innspel til detaljreguleringsplan for Nedre Sørliia
- 6 Innspel i høve forslag til reguleringsplan Gnr 36 Bnr 2 mfl i Toftesøda
- 7 Detaljreguleringsplan Nedre Sørliia - Offentleg ettersyn - Uttale.
- 8 NVE si generelle fråsegn - Offentleg ettersyn - Detaljreguleringsplan Nedre Sørliia - Herøy kommune. NVEs referanse: 201801829-4
- 9 Merknad til detaljreguleringsplan for Nedre Sørliia.
- 10 Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan nedre Sørliia gbnr 36/2 m.fl - fråsegn ved offentlig ettersyn
- 11 Herøy kommune - detaljregulering - Nedre Sørliia
- 12 Herøy kommune - detaljregulering - reguleringsplan for Nedre Sørliia gnr36 bnr2 mfl. - B. Tarberg AS

Samandrag av saka:

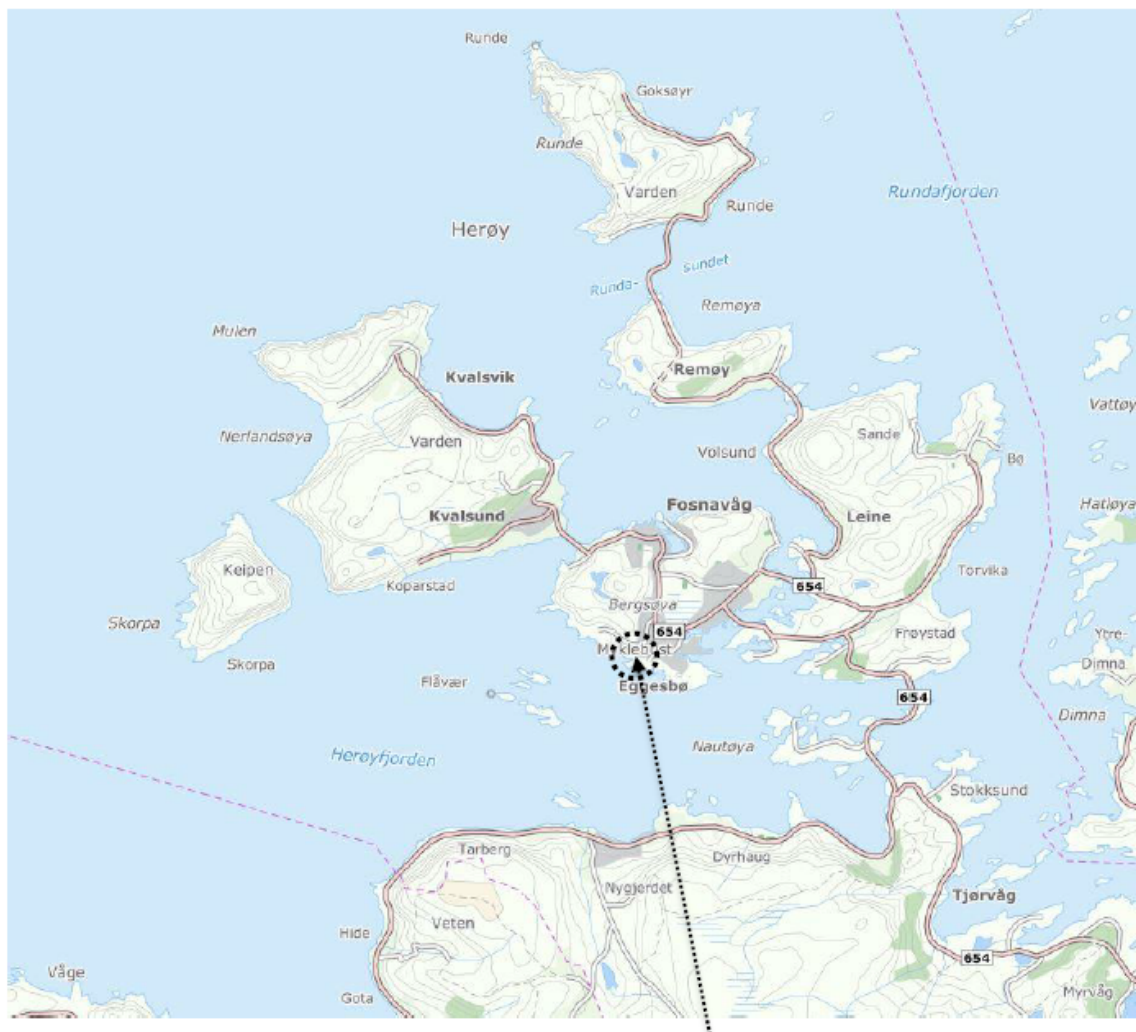
Eit privat planframlegg for Nedre Sørliia bustadfelt har lagt ute til offentlig ettersyn og vore til høyring hos offentlege instansar. Planframlegget la til rette for 10 nye bustadtomter, 12 naust, to leikeplassar, veg og gangveg.

Det kom inn 6 merknader til planen. Med bakgrunn i merknad frå Toftesøda småbåtlag var det behov for ein privatrettsleg avtale mellom utbyggjar av Nedre Sørliia og småbåtlaget, for den delen av planen som naustrekkja ligg på. Dette har ein ikkje lukkast med å få på plass.

I samråd med tiltakshavar/konsulent vert det no lagt fram sak om slutthandsaming av planen utan naustrekkja. Plangrensa er justert og i føresegnene og planomtalen er tatt ut føresegnene og omtalane som gjaldt naustrekkja og regulert veg framfor naustrekkja.

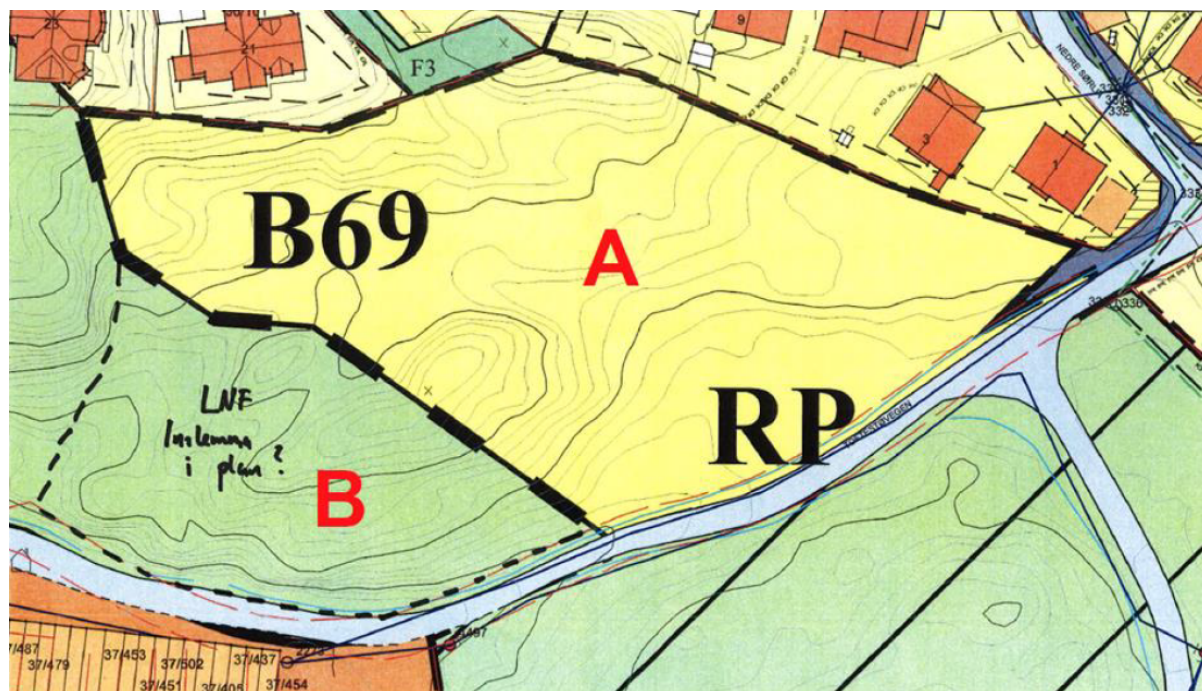
Justeringa er avklara med Fylkesmannen (vedlegg 12) og rådmannen rår til at planen vert godkjent slik den no ligg føre.

Saksopplysningar:

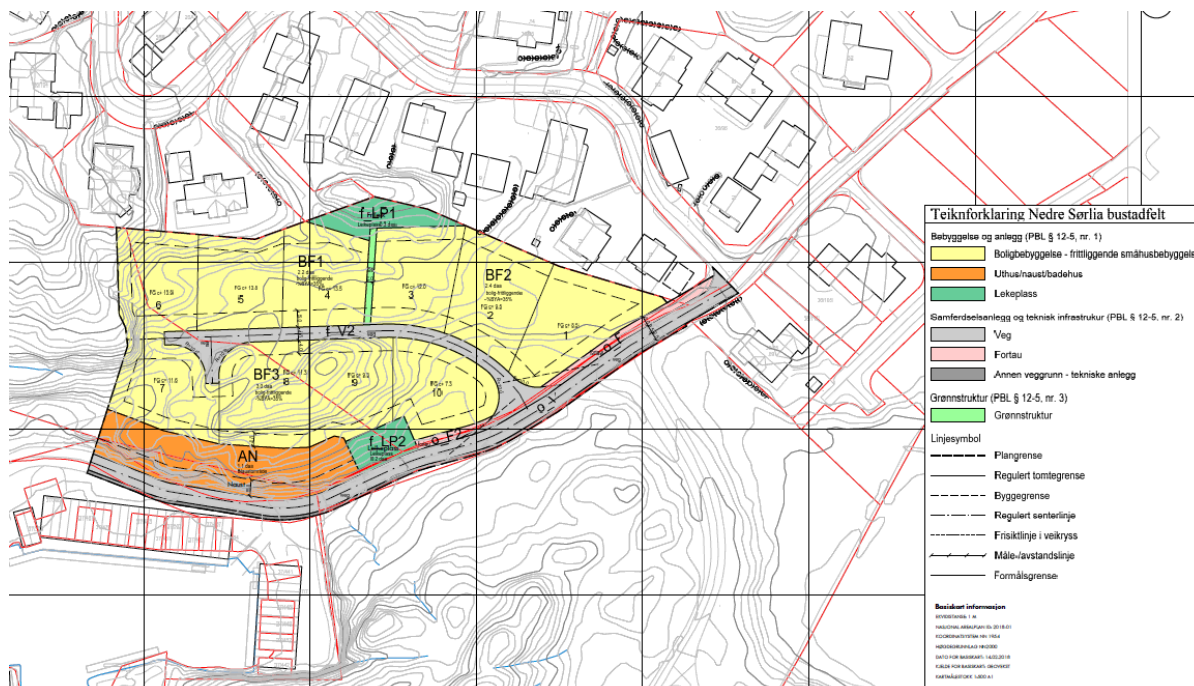

Planområde

Figur 1: Reguleringsområdet ligg sør på Bergsøya.

Figur 2: I kommuneplanen er reguleringsområdet sett av til bustader og landbruksnatur og friluftsområde.

Kommentar: Utbyggingsområdet i denne reguleringsplanen er, slik vi forstår det, mindre enn det som tidlegare har vore fremja. Formannskapet har gitt løyve til å ta inn aktuell del av LNF-område i denne reguleringa og Fylkesmannen poengterer i sin uttale at han *ikkje* går imot ei utviding av bustadområde slik dette framlegget legg opp til.

Ein kom ikkje til semje om rettane i området. Naustrekkja og vegen/parkeringa framfor denne vert difor tatt ut av planen og plangrensa justert deretter.

Brannmynde i Herøy uttalar dette i høve til branntryggleik: «...Ansvarleg prosjekterande må innhente informasjon hjå vassverket ift etablerte anlegg. Vidare så må da sjølv sagt nye anlegg dimensjonerast ift anten preaksepterte krav eller analyse basert på type og omfang av bygningsmasse».

Det er ikkje beskrive nærare kva vegrett det er snakk om, verken kven som er part eller kvar vegretten går. Så vidt vi kan sjå ut frå kartet, så grensar planområdet inn til eine spissen av det aktuelle gards-/bruksnummeret. Vi kan ikkje sjå at reguleringa skal vere til hinder for vegrett til området og især ikkje når naustområdet og vegen/parkeringa vert teke ut av planen.

Fortau/gang-/sykkelveg heilt fram til Kvithaugsmyravegen var drøfta ved oppstart. Vi fann det urimeleg å legge heile strekninga på tiltakshavar. Tiltakshavar har regulert og skal byggje ut fram til avkøyrsla til veg Nedre Sørli. Kommunal prioritering av 135 meter fortau for å knytte eksisterande g/s-veg/fortau saman vil bli vurdert i samband med neste rullering av trafikktryggingssplanen.

2. Statens vegvesen, 20.06.2018, vedlegg 7

Ingen merknad

3. NVE, 26.06.2018, vedlegg 8

Generell fråsegn som blir sendt ut i alle saker dei får melding om. Dersom ein treng NVE si hjelp i saka kan NVE Region Vest kontaktast med ein konkret førespurnad.

4. Toftestøda Småbåtlag, 27.06.2018, vedlegg 9

Dei er i utgangspunktet positive, men usikre på om planen for 12 nye naust er godt nok gjennomtenkt. Dei ynskjer å bli involvert i den vidare planlegginga. Toftestøda er eit sameige med 23 grunneigarar som alle har kvar sitt naust/tomt. Ei bruksordning, som jordskifteretten har bestemt, regulerer antal tillatte båtplassar og naust. Toftestøda småbåtlag har 45 båtplassar og 42 medlemmar.

Dei gjer merksam på at rekka med dei 12 nausta er plassert heilt inn til tomtegrensa til sameiget og at biloppstillingsplassane ligg på sameiget sin grunn.

Kommentar: Tiltakshavar/konsulent har vore i dialog med småbåtlaget for avklaring. Partane kom ikkje til semje. Naustrekkja vert tatt ut av planen.

5. Møre og Romsdal fylkeskommune, 06.08.2018, vedlegg 10

Er skeptisk til leikeplass LP2 på grunn av skygge frå naust, biltrafikken forbi og tilgjengelegheita for dei som skal bu i bustadfeltet. Stien mot 36/102 bør bevarast som snarveg. Rår til kotesett utomhusplan i samband med opparbeiding av leikeområde.

Kommentar: Nausta vert tatt ut av planen av andre grunnar. Då er ikkje sol/skygge tilhøva eit moment (må eventuelt analyserast ved ny regulering av naust).

Det vert gjerde mot bilveg og vi meiner tilkomsten er tilfredstillande, med fortau direkte inn mot området frå bustadområdet. At leikeplassen ligg ved vegen/fortauet gir god tilgjengelegheit for barn frå andre stader i området og for forbifarande, og er også med å signalisere at dette er ein open stad for alle.

Eksisterande sti går direkte inn på terrassen til bustadhuset på gnr. 36 bnr.102 og er ikkje naturleg tilgjengeleg som snarveg for nokon andre i bustadfeltet. Innregulert sti vil derimot ha ein god felles funksjon ved å bli knytt til eksisterande veg i området.

6. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 15.08.2018 (utsett frist), vedl. 11

Vil *ikkje* gå imot ei utviding av bustadområde slik dette framlegget legg opp til.

Reagerer på ordlyden «Felles *privat* leikeareal». Bør ikkje utelukke at også barn frå området elles skal kunne nytte seg av plassen.

Det må gjennomførast risiko- og sikkerheitsanalyse for planområdet, jfr. PBL § 4.3, og eventuelle omsynssoner må merkast av på plankartet. Gislink.no

viser at deler av planområdet ligg innanfor aktsemdområde for flaum. Vurdering for tilstrekkeleg tryggleik må gjerast og omsyn må takast gjennom utforminga.

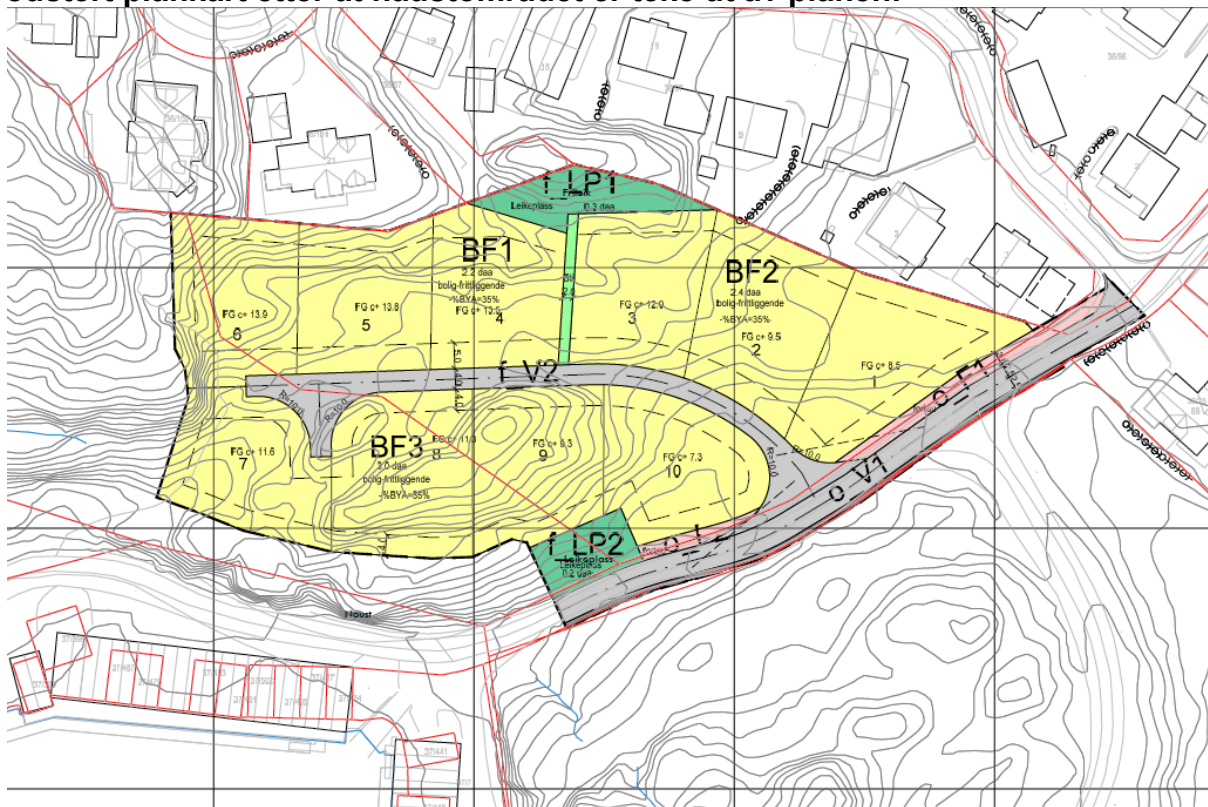
Minner om at dersom det vert gjort funn av automatisk freda kulturminne må arbeidet stoppe opp og kulturavdelinga varslast.

Kommentar: Felles privat leikeareal: Ordet «privat» er meint å vise til at ansvar for utbygging, vedlikehald og drift er av privat art. Vi ser likevel at dette kan mistydast og vel å klargjere dette ved å legge inn i føresegnene § 8 pkt 3 LP1a og LP2a: «Plassen er open for ålmenta».

Tiltakshavar har gjennomført ROS-analyse datert 22.03.2018. Vi må beklage at denne ikkje var sendt ut ilag med høyringspapira. Vi har sjekka aktsemdkarta for flaum (nve.no og gislink.no). Planområdet ligg i si heilheit utanfor definert aktsemdområde for flaum, noko som også kjem fram av ROS-analysen (vedlegg 4).

Siste punkt om arkeologi er innarbeidd i føresegnene § 4.

Justert plankart etter at naustområdet er teke ut av planen:

Vurdering og konklusjon:

Med bakgrunn i innkomne innspel/merknader er altså planframlegget justert ved at nausttrekkja er tatt ut av planen. Ny dato på plankart er 21.01.2019. Også føresegner og planomtale er justert med bakgrunn i dei endringar som framgår av denne merknadshandsaminga. Ny dato på føresegnene er 30.01.2019 og planomtale har ny dato 21.01.2019.

Det er avklara med Fylkesmannen (vedlegg 12) at planen ikkje treng ny

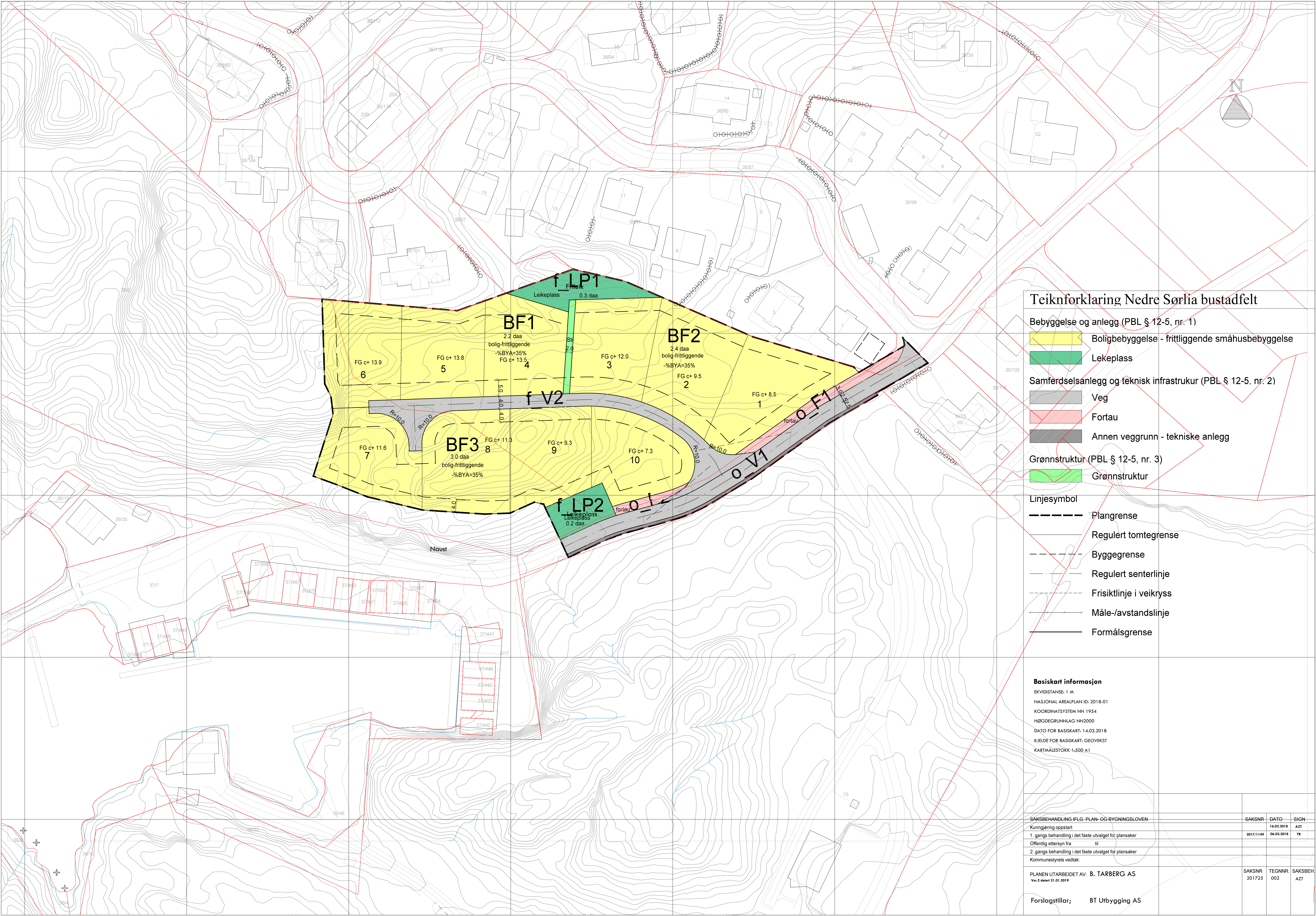
høyringsrunde sjølv om naustområdet vert teke ut av planen. Rådmannen let difor saka gå direkte til slutthandsaming etter slik justering.

Rådmannen rår til at plan med føresegner vert godkjent slik den no ligg føre.

Fosnavåg, 30.01.2019

Olaus Jon Kopperstad
Rådmann

Tanja Rafteseth
Sakshandsamar utviklingsavdelinga

Teiknforklaring Nedre Sørliå bustadfelt

Bebyggelse og anlegg (PBL § 12-5, nr. 1)

- Boligbebyggelse - frittliggende småhusbebyggelse
- Lekeplass

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12-5, nr. 2)

- Veg
- Fortau
- Annen veggrunn - tekniske anlegg

Grønnstruktur (PBL § 12-5, nr. 3)

- Grønnstruktur

Linjesymbol

- Plangrense
- Regulert tomtegrense
- Byggegrense
- Regulert senterlinje
- Friskitlinje i veikryss
- Måle-/avstandslinje
- Formålsgrense

Basiskart informasjon

EKVIDISTANSE: 1 M
NASJONAL AREALPLAN ID: 2018-01
KOORDINATSYSTEM NN 1954
HØDEGRUNNLAG NN2000
DATO FOR BASISKART: 14.02.2018
KJELDE FOR BASISKART: GEOVEKST
KARTMÅLESTOKK 1:500 A1

SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

Kunngjøring oppstart
1. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker
Offentlig ettersyn fra til
2. gangs behandling i det faste utvalget for plansaker
Kommunestyrets vedtak

PLANEN UTARBEIDET AV: B. TARBERG AS
Ver.2 datert 21.01.2019

Forslagstillar; BT Utbygging AS

SAKSNR	DATO	SIGN
2017/1149	14.02.2018	AZT
2017/1149	06.02.2018	TR

SAKSNR	TEGNNR	SAKSBEH
201725	002	AZT

HERØY KOMMUNE Planident:
201801

Saksnummer:

Eigengodkjenningssdato:
xx.xx.xxxxEigengodkjent_av:
Herøy kommunestyre**DETALJREGULERINGSPLAN FOR NEDRE SØRLIA BUSTADOMRÅDE
PLAN-ID: 201801****REGULERINGSFØRESEGNER**

§ 1 – Avgrensing av planområdet

Reguleringsføresegnene gjeld for området som på plankartet er vist med reguleringsgrenser. Innanfor grensene skal areala nyttast og bygningane plasserast som planen (plankartet og føresegnene) fastset.

§ 2 - Andre bestemmingar

Desse føresegnene kjem i tillegg til dei til ei kvar tid gjeldande sentrale og kommunale lover og føresegner.

§ 3 - Privatrettslege avtalar

Etter at reguleringsplanen med tilhøyrande føresegner er gjort gjeldande, kan det ikkje gjerast privatrettslege avtalar som er i strid med planen.

§ 4 – Forhold til kulturminne

Dersom det i samband med utbygginga vert oppdaga automatisk freda kulturminne som tidlegare ikkje er kjent, skal arbeidet stansast med ein gong, og regional kulturvern mynde skal varslast, jf. lov om kulturminne § 8, andre ledd.

§ 5 - REGULERINGSFORMÅL

Arealet innanfor reguleringsgrensene skal nyttast i samsvar plan- og bygningslova til følgjande føremål:

Bygningar og anlegg (PBL. § 12 – 5, nr.1)

- Bustader – frittliggjande småhus (BF1-3)
- Leikeplass (LP1-2)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (PBL § 12 – 5, nr. 2)

- Køyreveg (V1-2)
- Fortau (F1-2)
- Annan veggrunn tekniske anlegg (AVG)

Grønnstruktur (PBL § 12-5, nr 3)

- Grønnstruktur (Sti)

§ 6 – FELLESFØRESEGNER

- a. Detaljreguleringsplanen fastset hovudstrukturen for utbyggingsmønsteret. Dei viste vegane i plankartet ligg fast. I tillegg til dei viste vegane kan mindre korte tilkomstvegar etablerast innanfor BF-områda, som følgje av byggjesøknad.
- b. Bebyggelsen skal plasserast innanfor regulert byggegrense. BYA gir tillate bebyggd areal i prosent av tomte sitt nettoareal.
- c. Alle inngrep skal planleggast og utførast på ein slik måte at verknadene vert så små som mogleg. Nye bustader skal vere tilpassa tomte og nødvendige inngrep i terreng og vegetasjon skal utførast slik at skjeringar som følgjer av utgraving/planering av tomte skal tilplantast med stadeigen vegetasjon. Skråningane skal framstå med etablert vegetasjon i kombinasjon med murer eller bart fjell.
- d. Prinsippa bak universell utforming skal leggjast til grunn i størst mogleg grad, jf. plan- og bygningslova med tekniske forskrifter.
- e. Innanfor byggeområde kan det oppførast trafokioskar, pumpestasjonar eller andre tekniske innretningar, der nødvendig. Frittståande bygg til slike føremål skal ha dimensjon, form og farge som er tilpassa busetnaden elles i området.
- f. For område som er utsett for støy ut over grenseverdiane for ny bustadbygging, jf rettleiar T-1442 frå Miljøverndepartementet, skal tiltakshavar dokumentere støysituasjonen i samband med søknad om tiltak. Soverom skal ha vindu til ei side der støynivået er $L_{den}=55$ dB eller mindre. Private uteareal (MUA) skal leggjast på lesida av støykjelda.
- g. Innanfor området kan det byggjast nødvendige bygg og installasjonar for el- og telenett. Bygg skal ha dimensjon, form og farge som er tilpassa busetnaden elles i området.
- h. Vegareal er vist i plankartet. I tillegg til vist areal kjem nødvendig areal til skjeringar og fyllingar som følgje av detaljprosjektering. Slikt areal kan leggjast på tilgrensande tomtegrunn.

§ 7 – SITUASJONSPLAN / DETALJAR VED BYGGESØKNAD

Det skal utarbeidast ein situasjonsplan i samband med byggesøknad for kvar tomt innanfor BF-områda

Situasjonsplan skal handsamast av kommunen i samband med byggesøknad og skal vise:

- Tomtegrenser
- Grense mellom seksjonar
- Garasje og biloppstillingsplass
- Interne køyreveggar og gangveggar
- Murarar og nivåskilnader
- Minste ute opphaldsareal (MUA)
- Kotehøgder på utvendig terreng
- Terrengsnitt med kotehøgde for tak
- Plassering av bygning på tomta
- Avkøyrsløp

Som prinsipp for utbygging av konsentrerte småhusområde skal livsløpsstandard/universell utforming leggjast til grunn.

Universell utforming skal også leggjast til grunn ved utforming av leikeplassar og felles uteopphaldsareal, jf. TEK.

§ 8 – BYGNINGAR OG ANLEGG (PBL. § 12-5, nr.1)**1. Generelt**

Kommunen skal ved handsaming av byggjemelding sjå til at bygningane får ei god form. Bygningen si form skal samsvare med bygningen sin funksjon og gje uttrykk for tida sin arkitektur med eit godt materialval. Bygningar i same gruppe skal gjevast ei harmonisk utforming.

Kommunen krev at det vert lagt særleg vekt på det samla arkitektoniske uttrykket i høve ei harmonisk områdeoppfatning. Det skal ikkje nyttast reflekterande materialar på bygningar eller anlegg. Unnateke er glasfasade.

Parkeringsbehovet er føresett dekt på eige areal, i hht ei kvar tid gjeldande kommunale krav.

På situasjonsplan skal plassering av garasje (for tal bilar etter parkeringskravet) visast.

Grad av utnytting av tomtene er bestemt av tillate prosent utbygd areal (% - BYA):
Maks tillaten BYA for dei enkelte delområda:

- BF - område: maksimum BYA 35 %.

Dersom garasje ikkje vert bygd tilsvarende krav til tal parkeringsplassar, skal parkeringsplass reknast inn i grunnlaget for BYA med 18 m² pr. bilplass.

Parkeringsbehovet er føresettt dekt på eige areal.

Bustadbygg skal ha biloppstillingsplass på eiga tomt eller på fellesareal for fleire tomter for minst 1 bil pr. bueining pluss 0,5 bil pr. bueining til gjesteparkering.

For sjølvstendige einebustadtomter som ikkje samarbeider om felles parkeringsanlegg vi likevel kravet til gjesteparkering vere 1 bil pr. bueining.

- b. Som minste oppphaldsareal ute (MUA) på den enkelte tomt innan BF-områda skal det setjast av min. 25 m² eigna areal for leik. Arealet skal gå fram av situasjonsplan ved byggesøknad.

2. Bustader – frittliggjande og konsentrerte småhus (BF1-3)

- a. I område merka BF1-3 kan det byggjast frittliggjande småhus, med inntil to (2) bueiningar på kvar tomt.

Til alle areala høyrer naudsynthe anlegg for å oppfylle bygningane sin funksjon.

- b. I område merka BF skal bygningar ha ei maksimal gesimshøgde på 6.5 m og maksimal mønehøgde 8.5 m. Maksimal kotehøgde for lågast golv på kvar tomt er vist i plankartet.
- c. I område merka BF skal garasjar ikkje byggjast større enn 49 m² grunnflate og då berre i ei høgde. Garasjar skal ikkje ha større gesimshøgde enn 3 m og mønehøgde ikkje over 4,5 m. Garasje kan integrerast i bustaden eller vere frittliggjande på tomta.
- d. Plassering av garasje parallelt med veg kan førast opp med ein avstand på 3.0 meter frå vegkant. Plassering av garasje med portopning som er orientert vinkelrett på veg skal ha ein avstand på 5.0 meter frå vegkant.
- e. Val av takform og takvinkel skal fastsettast av kommunen ved byggjeløyve. Nye bygg skal framheve vår tid sin byggeskikk og medverke til vidare utvikling av denne.

3. Leikeplass

LP1 – Frileik

- a. Område merka med LP1 (LEIK) er felles privat leikeareal for frileik. Plassen er open for ålmenta. Terrenget skal ikkje opparbeidast, men opparbeidd sti skal gå gjennom området som vist i planomtalen og knyte saman eksisterande og

nytt bustadområde. Eksisterande terrengformasjon skal takast vare på som areal for fri lek og rekreasjon. Endeleg trase for sti gjennom leikeplass blir bestemt ved utbygging.

- b. Lek for born i alderen over 7 år skal prioriterast.

LP2 – Leikeplass

a. Områda merka LP2 (LEIK) er felles privat leikeplass som skal opparbeidast. Plassen er open for ålmenta. Leikeplassane skal ved utbygging setjast i ein slik stand som gjer det mogleg å opparbeide dei for lek og opphald. Leikearealet skal møblerast med minimum 3 leikeapparat. Prinsippa om universell utforming bør så langt råd, leggjast til grunn slik at leikeplassane heilt eller delvis kan nyttast av alle.

b. Lek for born i alderen 1-7 år skal prioriterast. Leikeplass skal opparbeidast i samsvar med til ei kvar tid gjeldande forskrift om leikeplassutstyr. Leikeplassen skal ha areal og utstyr nok til varierte aktivitetar som fremjar rørsleglede, gir allsidig rørsleerfaring, sanseerfaring og moglegheit for læring og meistring.

Leikeplassar opparbeidast i samsvar med utformingskrav i kommunedelplanen slik at dei er eigna for lek og opphald, minimum med sandkasse, benk og noko fast dekke. På nærleikeplassar skal lek for barn i alderen 1-7 år prioriterast.

Der leikeplassane grensar til trafikkareal (gangveg, veg, parkeringsplass etc.) skal det setjast opp klatresikkert gjerde.

§ 9 UTEAREAL TILHØYRANDE BYGGEAREAL

- a. For område BF1 skal dei ikkje utbygd delane av tomtene utformast tiltalande og terrenget mot eksisterande bustader skal i størst mogleg grad takast vare på.
- b. For område BF2 vert det tillate med planering av tomtene til angitt kotenivå og ei terrasering av terrenget mot tilstøytande vegar og friområde.
- c. Det skal førast opp gjerde som sikring der dette er naudsynt.
- d. Mot felles privatveg kan det førast opp mur.
- e. Opphaldsareal ute skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget.
- f. Ved ev. trinnvis utbygging skal utbyggingsareal som ikkje vert teke i bruk med ein gong opparbeidast førebels med vegetasjon. Uteareal skal opparbeidast og ferdigstillast samstundes med bygningane/anlegget elles.
- g. Innafor kvar tomt må utbyggjar syte for naudsynt drenering for overvatn og grunnvatn, og føre dette til avløp til bekk/vassdrag eller kommunalt leidningsnett etter godkjenning frå kommunen.

- h. Kommunen skal ha rett til å nytte uteareal i samband med naudsynt vedlikehald av kommunaltekniske anlegg som kryssar eller ligg inntil byggeområda.
- i. Terreng, gjerde og hekkar langs gater og i kryss skal ikkje vere høgare enn 0,7 m over vegnivået. Innanfor frisisiktsone skal det vere fri sikt over 0.5 meter frå vegnivå. Utover dette gjeld Herøy kommune sin eigen rettleiar for vegar og Statens Vegvesen sine krav til avkøyrslar i handbok N100.

§ 10 - SAMF.ANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL. § 12-5, nr. 2)

I trafikkområde skal det byggjast:

- køyreveg med tilhøyrande areal

Avkøyrslar for bustadtomtene skal vere frå felles privat veg.

Det er ikkje regulert inn avkøyrslar i planen. Desse skal godkjennast av kommunen ved handsaming av byggesøknad til kvar enkelt tomt.

Følgjande vegar er vist som felles private vegar

- f_V2

Følgjande vegar er vist som offentlege vegar.

- o_V1 (veg)
- o_F1-2 (fortau)

Felles privat veg f_V2 skal vere tilkomst for framtidige bustader i FS-områda.

Avkøyrslar skal leggjast til felles privat veg.

I tillegg til vist trafikkareal kjem nødvendig areal til vegskjeringar og fyllingar som kan leggjast på tomtegrunn/tilstøytande naboareal, jf. PBL. kap. 16.

Fyllingar i tilknyting til vegareal skal tilplantast med stadeigen vegetasjon.

Skjeringar i tilknyting til vegareal kan bearbeidast med mur, tilplanting eller ein kombinasjon av dette saman med bart fjell.

I vegareal og areal for annan veggrunn kan det leggjast VA-leidningar, kummar, skap, EL-, tele- og fiberkablar, veglysmaster og andre installasjonar som er naudsynt for framføring av infrastruktur til bustadareala.

§ 11 – GRØNNSTRUKTUR (PBL. § 12-5, nr. 3)

Innanfor området skal det opparbeidast ein 2 (1,8) meter brei grusa sti mellom leikeplass og felles privat veg. Stien skal opparbeidast gjennom leikeområde L1 og møte tilsvarande sti i tilgrensande plan.

§ 12 – REKKJEFØLGJEKRAV (PBL. § 12-7, nr. 10)

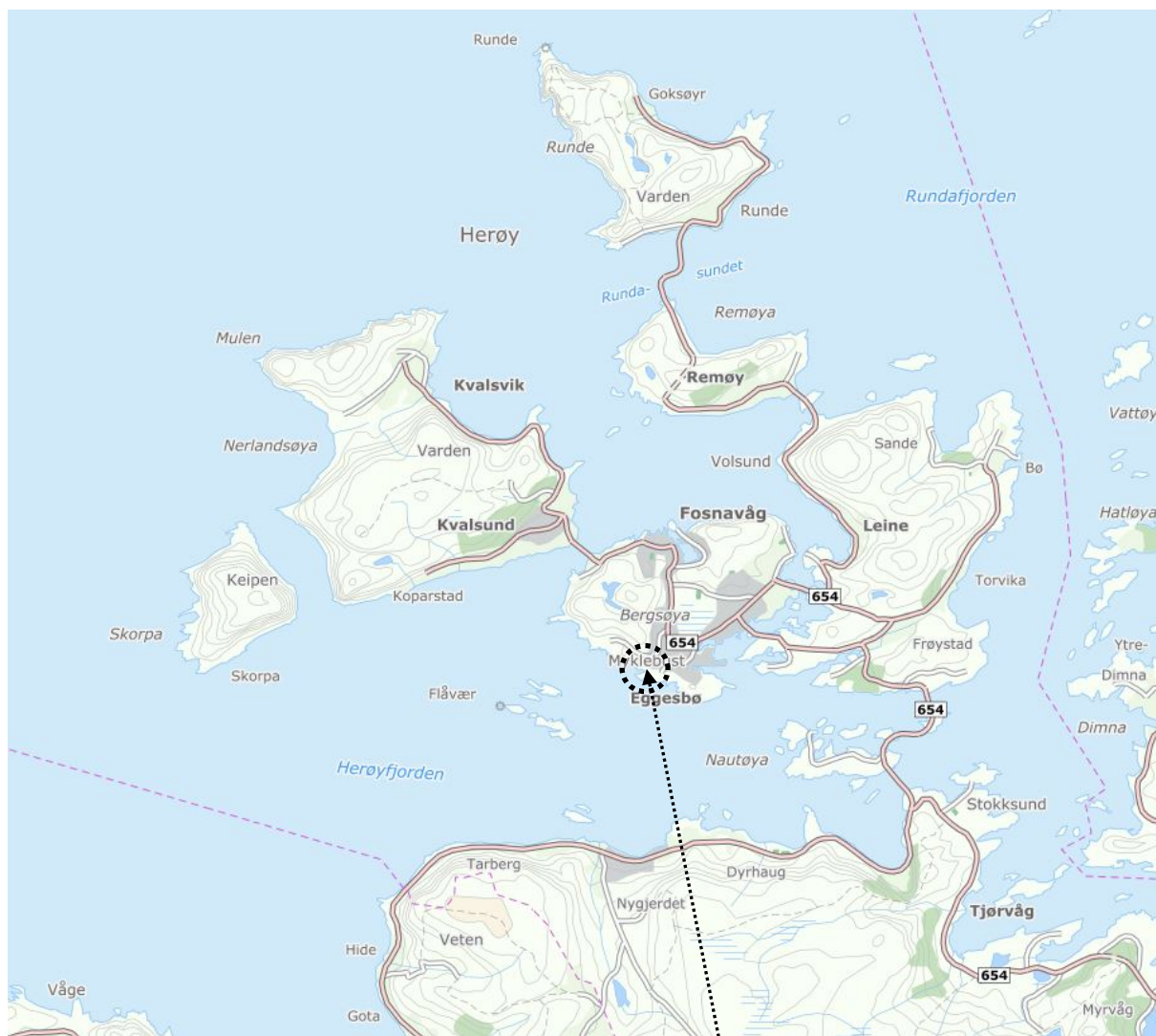
- a. Før det kan gjevast bruksløyve for nye bustader innanfor planområdet, skal felles privat veg f_V2 med tilhøyrande infrastruktur vere opparbeidd med grusdekke.
- b. Før det kan gjevast bruksløyve for nye bustader innanfor planområdet, skal offentlig veg o_V1 og fortau o_F1-2 vere opparbeidd etter kommunal standard av utbyggjar. Opparbeiding skal avklarast med kommunen i samband med utbygging av tekniske anlegg.
- c. Leikeplass LP2 skal opparbeidast, planerast og møblerast med minimum 3 leikeapparat som kan nyttast av born i alderen 0-7 år. Leikeplassen skal vere opparbeidd før det kan gjevast bruksløyve for nye bustader innanfor området.
- d. Før det kan gjevast bruksløyve for nye bustader innanfor planområdet, skal sti i meters breidde vere opparbeidd med grusdekke gjennom leikeplass LP1.

Føresegner revidert 11.03.2019

Reguleringsplan godkjent av kommunestyret i k-sak xx/xx i møte XXXX/201X

Fosnavåg, _____

ordfører

Planområde

DETALJREGULERINGSPLAN – PBL § 12-3

«Nedre Sørflia GNR. 36, BNR. 2 M:FL»

PLAN-ID: 201725

PLANOMTALE

21.01.2019

INNHALD

1. SAMANDRAG AV PLANFORSLAGET
2. NØKKELOPPLYSNINGAR
3. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET
4. PLANPROSESS
5. PLANSTATUS OG RETNINGSLINJER
6. PLANOMRÅDET – DAGENS SITUASJON
7. PLANFORSLAGET
8. KONSEKVENSAV PLANFORSLAGET
9. MEDVERKNAD I PLANPROSESSEN
10. VEDLEGG

1. SAMANDRAG

Forslagsstillars BT utbygging AS ynskjer med dette planarbeidet å utvikle området B69 til frittliggjande småhusbebyggelse med tilhøyrande infrastruktur og leikeplass.

Endring av området til bustad vil vere i samsvar med kommunens overordna planar og ønske om satsing på nye bustader sentralt på Bergsøya og det maritime med nye naust i Herøy kommune. Forslag til planavgrensing er vist på vedlagt kartskisse og omfattar eit areal på omlag 11,5 daa. Gjeldande arealstatus i kommuneplanens arealdel av 2015 er område for bustadformål B69, men planområdet omfattar også ein mindre del som er avsett til LNF-formål i kommuneplanen. Det er tenkt 10 bustadtomter, vegar, fortau og leikeplass.

Området var tidlegare avsett til bustadområde i forslag til kommuneplanen i den delen som no er LNF-område. Utbyggjar vil no regulere ein del av dette området for å oppnå eit meir heilheilskapleg område for utbygging. Formannskapet har vore positive til planavgrensinga og innspel basert på varsel om oppstart av planarbeid tilseier også at planområdet bør avgrensast slik det no er søkt om for å oppnå ei mest mogleg heilskapleg utnytting.

Framtidig tilkomst til området er tenkt frå felles veg som startar ved Toftestøvegen med ny avkøyrsløp. Alle bustadtomtene vil få tilkomst frå ein felles veg.

Forslagsstillar meiner denne utbygginga må sjåast i eit meir overordna perspektiv for styrking av busettingsgrunnlaget i kommunen. Her er det rom for både utvikling av bustader og naust i eit kvalitativt godt miljø med vekt på det lokale og maritime, med nærleik mellom bustad, naust, sjø og båtliv. Planane meiner vi vil passe godt inn i Herøy sin visjon og overordna målsettingar som lokalsamfunn.

Planarbeidet er utført av B. Tarberg AS v/ Aleksander Zahl Tarberg.

2. NØKKELOPPLYSNINGAR

Tettstad, bygd eller by:	Sørliia/Toftestøa (Bergsøya)
Adresse:	Nedre Sørliia, 6092 Fosnavåg
Eigedom (gnr / bnr):	Gnr.36 bnr.2 m.fl
Forslagstillar:	BT Utbygging AS
Plankonsulent:	B. Tarberg AS v/Aleksander Z. Tarberg
Eksisterande planstatus:	Kommuneplan for Herøy
Planområde sitt areal (daa):	11,5 daa
Nytt reguleringsføremål:	Bustad, køyreveg, leikeplass m.m
Grad av utnytting:	35%
Tal på nye einingar:	10 nye bustadtomter
Aktuelle problemstillingar:	
Kunngjering, dato:	16.02.2018
Krav om konsekvensutgreiing:	Nei
Medverknad	Ikkje særskilte tiltak utover varsling etter PBL

3. BAKGRUNN FOR PLANARBEIDET

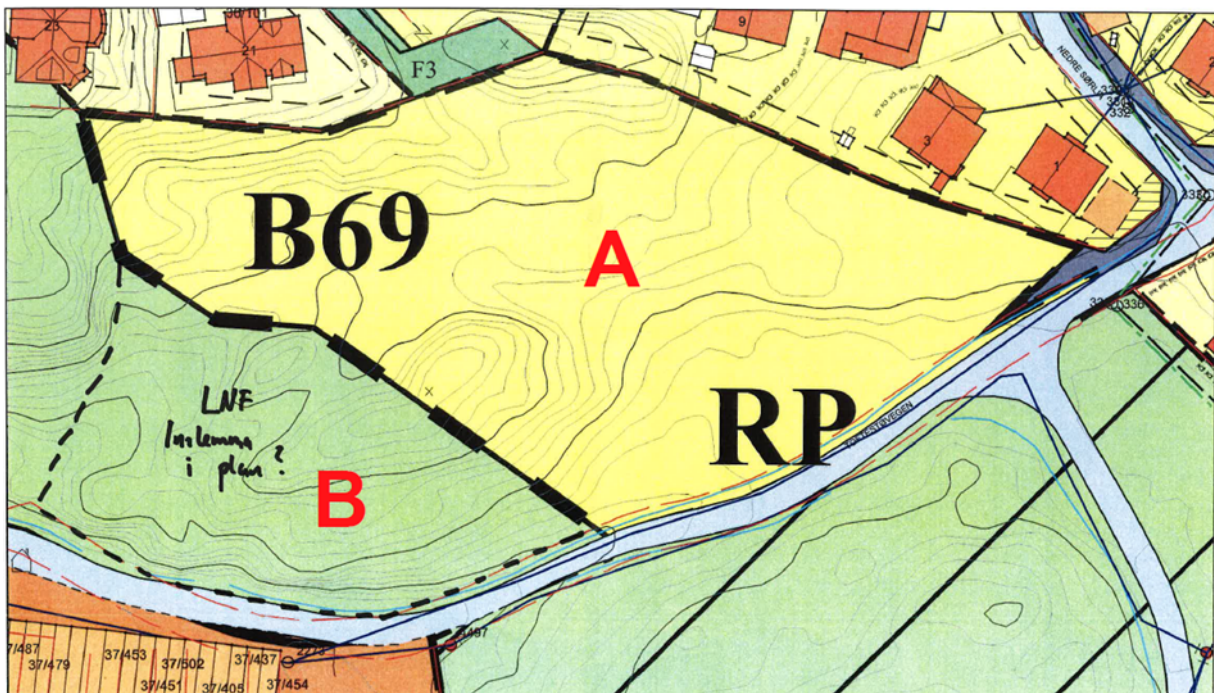
3.1 Planinitiativ

Forslagstillar ynskjer å omregulere arealet B69 til bustadføremål og nausttomter. Framtidig tilkomst til området er tenkt frå sør mot vest med ny avkøyring frå den offentlege Toftestøvegen. Det er tenkt etablert leikeplass internt i bustadområdet, interne vegar, gangstiar/korridorar som gir grunnlag for framføring av infrastruktur.

3.2 Føremål med planforslaget

Føremålet med planarbeidet er utarbeiding av detaljreguleringsplan for nye bustadtomter innanfor eit avgrensa område B69 i Sørli. Forslagsstillar ynskjer å utvikle området (A) til bustadområde i samsvar med overordna kommuneplan.

Ein er ikkje kjend med at det er registrert utvalde naturtypar, truga artar eller særskild sårbare økosystem i området. Planarbeidet vil omfatte vurderingar etter naturmangfaldslova i høve eksisterande kunnskap og Direktoratet for naturforvaltning sin database. I samband med utarbeiding av reguleringsplanen, vil ein gå gjennom ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) etter sjekklister frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

3.3 Krav om konsekvensutgreiing og planprogram

Det er ikkje registrert automatisk freda kulturminne i området eller utvalde naturtypar. Vi kan ikkje sjå at planarbeidet vil ha vesentlege verknader for miljø og samfunn og at det difor ikkje er naudsynt med konsekvensutgreiing (KU) utover det som er tenkt skildra av konsekvensar av planforslaget i planomtalen. Kommunen har i oppstartsmøte vore samd i

denne vurderinga og stadfesta detta. Det er heller ikkje registrert utvalde naturtypar, truga artar eller særskild sårbare økosystem innanfor planområdet. Planarbeidet vil omfatte vurderingar etter naturmangfaldslova i høve eksisterande kunnskap og Direktoratet for naturforvaltning sin database.

3.4 Tiltakshavar, plankonsulent og eigarskap

Tiltakshavar for planarbeidet er BT utbygging AS.

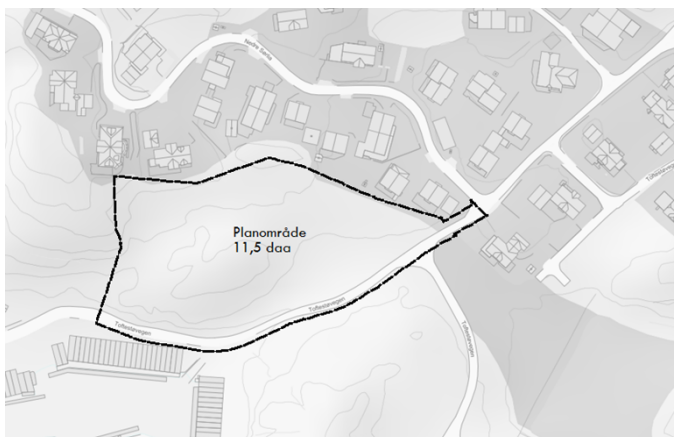
Planen er initiert som ein privat detaljreguleringsplan. Arbeidet med utarbeiding av reguleringsplan vil skje i regi av Aleksander Zahl Tarberg i B. Tarberg AS. Reguleringsplanen skal utarbeidast som ein detaljplan etter plan- og bygningslova (PBL)

4. PLANPROSESS

4.1 Varsel om oppstart av planarbeid

I samsvar med § 12-10 i plan- og bygningslova (PBL) blei det den 12.02.2018 varsla oppstart av privat planarbeid med utarbeiding detaljreguleringsplan etter PBL § 12-3. Varslinga retta seg til aktuelle grunneigarar, naboar, offentleg mynde, lag og organisasjonar som kan ha interesse i planarbeidet.

Oppstart av planarbeid blei varsla i form av varslingsbrev utsendt på e-post til grunneigarar, naboar, offentlege myndigheiter og relevante lag/organisasjonar. Varslingsdokumenta blei sendt til kommunen, men desse er ikkje registrert kunngjort på kommunen sine nettsider per dato. Varsel om oppstart av planarbeid blei kunngjort gjennom annonse i Vestlandsnytt 16.02.2018.

Bilete 1: Planområdet si avgrensing

4.2 Medverknad

I samband med oppstart av planarbeid er det kome i alt 7 innspel. Desse følgjer som vedlegg til planomtalen i sin heilskap. I vedlegg til planomtalen følgjer også forslagsstillar og plankonsulent sine vurderingar kring dei innspela som er kome. Det går der fram korleis innspela er teke omsyn til i planarbeidet.

I denne planen er det gjennomført tiltak for å sikre medverknad utover minstekrava i plan-og bygningslova (PBL). Det er den 01.03.2018 arrangert eit ope møte ute i planområdet, der utbyggjar presenterte ein del tankar rundt korleis ein ynskjer å bygge ut planområdet. Referat frå møte ligg vedlagt. Hovudinstrykket frå møtet var at dei frammøtte i utgangspunktet er positive til planane, men at dei naturleg nok har innspel sett ut i frå sine interesser som etablerte innbyggjarar i området.

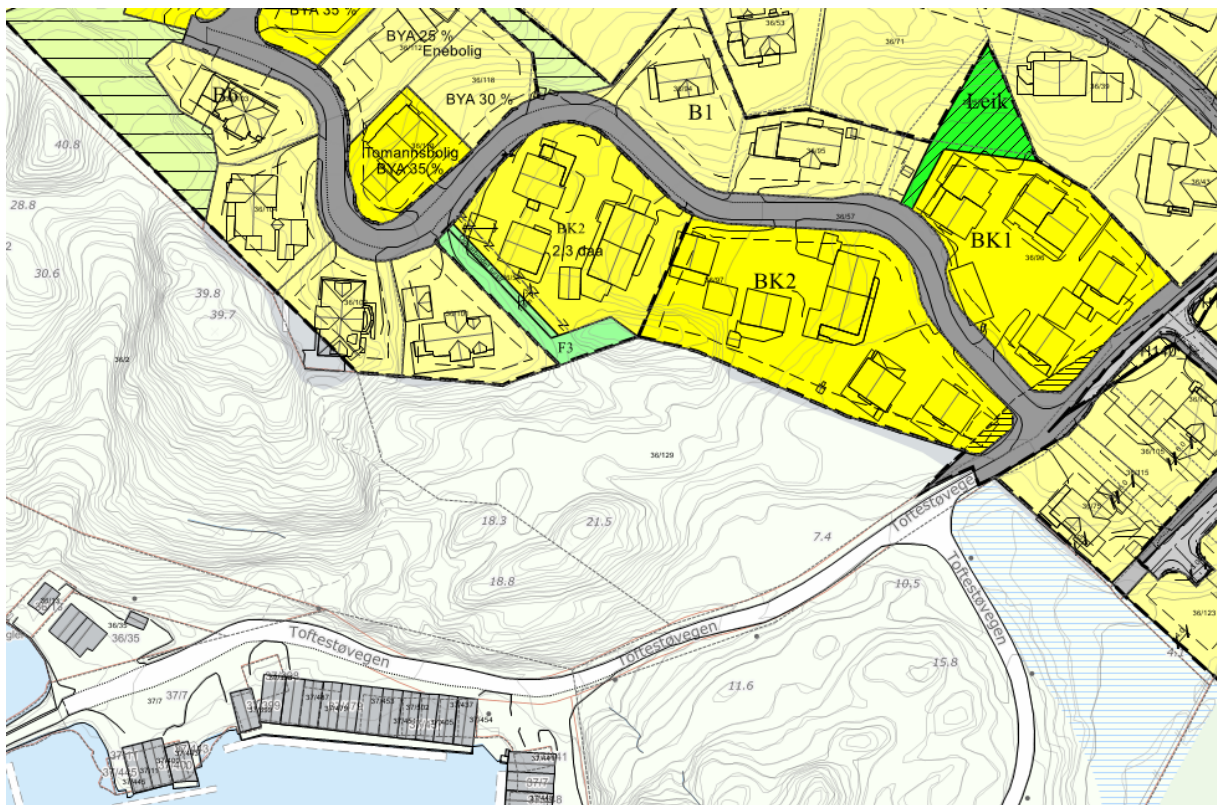
Vi viser elles til vedlagt referat frå møte og skjema for vurdering av innspel til planarbeidet for meir informasjon rundt medverknad.

5. PLANSTATUS OG AREALBRUK

5.1 Planstatus

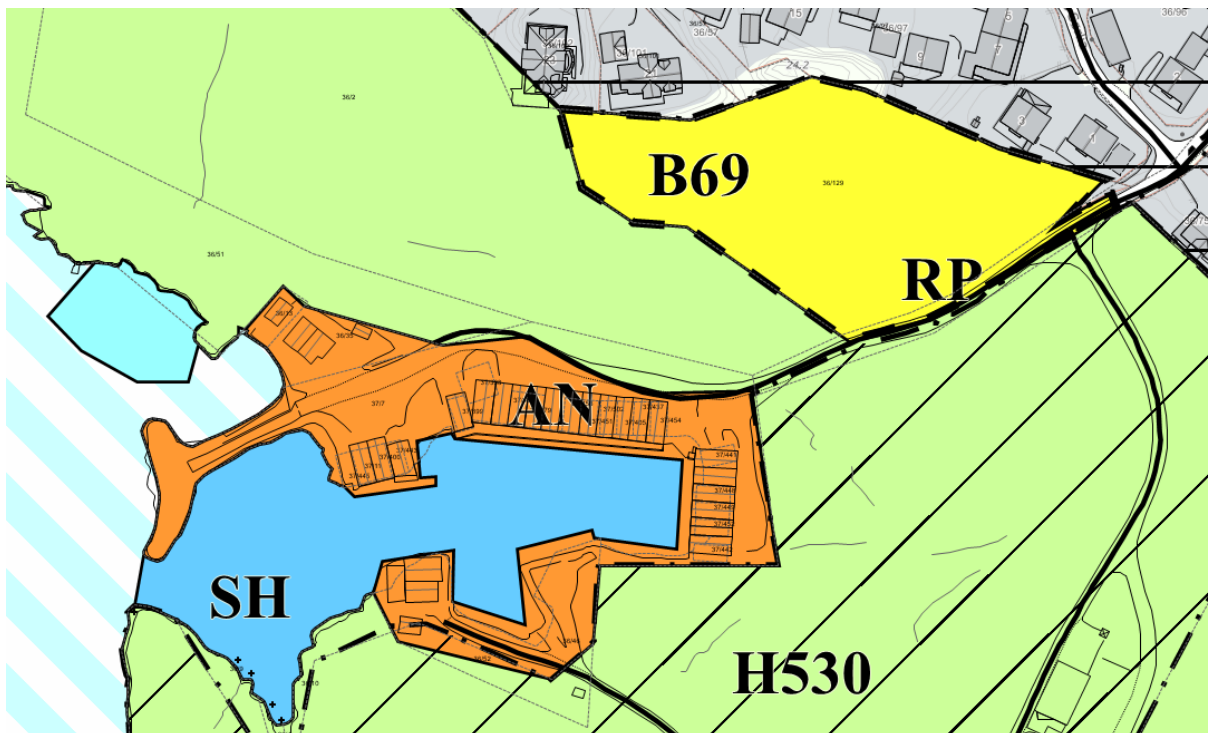
Reguleringsplanar:

Det er per i dag ingen reguleringsplan som omfattar området B69, men området grenser til gjeldande plan for Sørliå. PlanID 200205, vedtatt 17.08.2010.

Kartutsnitt med eksisterande plan for etablert bebyggelse i Sørliå.

Kommuneplan:

Kartutsnitt med eksisterande arealstatus for kommuneplan for området i Sørliå.

Gjeldande arealstatus i kommuneplanens arealdel av 2015 er eit område for bustadformål B69, men planområdet omfattar også ein mindre del som er avsett til LNF-formål i kommuneplanen. Reguleringsplanen vil i hovudsak vere i samsvar med kommunens overordna planar og ønske om satsing på nye bustader sentralt på Bergsøya og det maritime med nye naust i Herøy kommune.

Intensjonen med denne reguleringa er soleis i samsvar med dei overordna målsettingane i kommuneplanens areal for Herøy.

Samfunnsdel

I gjeldande samfunnsdel er satsingsområdet «Verdiskaping» omtalt som relevant punkt for planarbeidet. Det blir vist til tekst i samfunnsplanen: *«Herøy kommune ynskjer å leggje til rette for at bygdene kan fortsetje utviklinga og vere eit fundament for verdiskapinga i kommunen. Herøy kommune vil leggje til rette for ei auka verdiskaping i kommunen ved å samarbeide med næringsliv og bygdelag om felles prosjekt og støtte opp under prosjekt som kan vere med å auke verdiskapinga i lokalsamfunnet utan at det går på bekostning av lokale eller regionale samfunnsinteresser»*

Temaplanar

Ingen særskilde.

Statlege planretningslinjer, bestemmelser og regionale planar med relevans for planarbeidet:

SPR Styrking av barn og unges interesser i planleggingen

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen, bidrar til å oppfylle Norges forpliktelser etter FNs barnekonvensjon og skal synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

SPR Samordnet bolig, areal og transportplanlegging

Hensikten med statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

SPR Differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen

Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen følger opp den nye plan- og bygningsloven, der byggeforbudet i 100-metersbeltet langs sjøen er videreført og strammet inn. Målet er å ivareta allmennhetens interesser og unngå uheldig bygging langs sjøen. I 100-metersbeltet skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Retningslinjene deler kysten inn i tre områder. Det er strengest føringer der det er størst press på arealene, mens det i mindre sentrale strøk er større rom for å vurdere utbygging gjennom kommunale planer, spesielt til næringsutvikling, som for eksempel sjørettede reiselivsanlegg.

Vi ligg i sone 3: De mindre sentrale delene av kysten i Rogaland, Hordaland, Møre og Romsdal og Trøndelagskysten, og for alle kystkommunene i Sogn og Fjordane, Nordland, Troms og Finnmark: Ikke like strenge føringer.

6. PLANOMRÅDET – DAGENS SITUASJON

6.1 Lokalisering

Planområdet er lokalisert i Toftestøa på Bergsøya i Herøy kommune. Det er i dag etablert bebyggelse nord- og aust for planområdet, samt naust sørvest for området. Vegen til nausta i Toftestøa blir naturleg tilkomstveg til planområdet.

6.2 Avgrensing av planområdet

Gjeldande arealstatus i kommuneplanens arealdel av 2015 er område for bustadformål B69, men planområdet omfattar også ein mindre del som er avsett til LNF-formål i kommuneplanen.

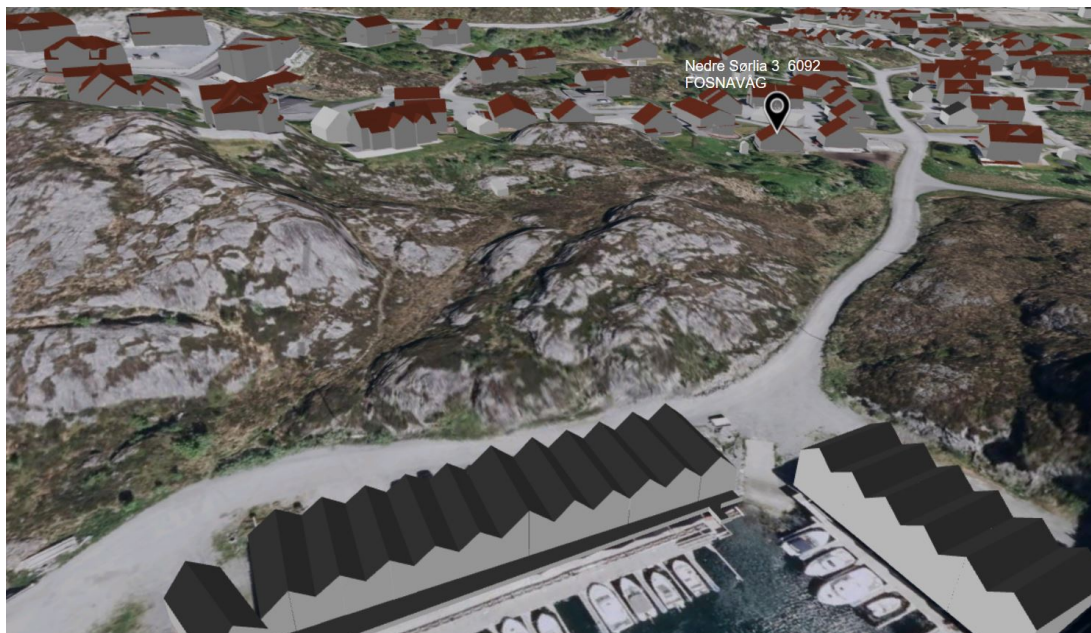
6.3 Dagens arealbruk og naboareal

Arealbruken for tilstøytande teigar og parseller blir i dag brukt til bustadføre mål, eksisterande bebygde bustadtomter og naust i sør mot Toftestøda.

6.4 Eksisterande busetnad i området

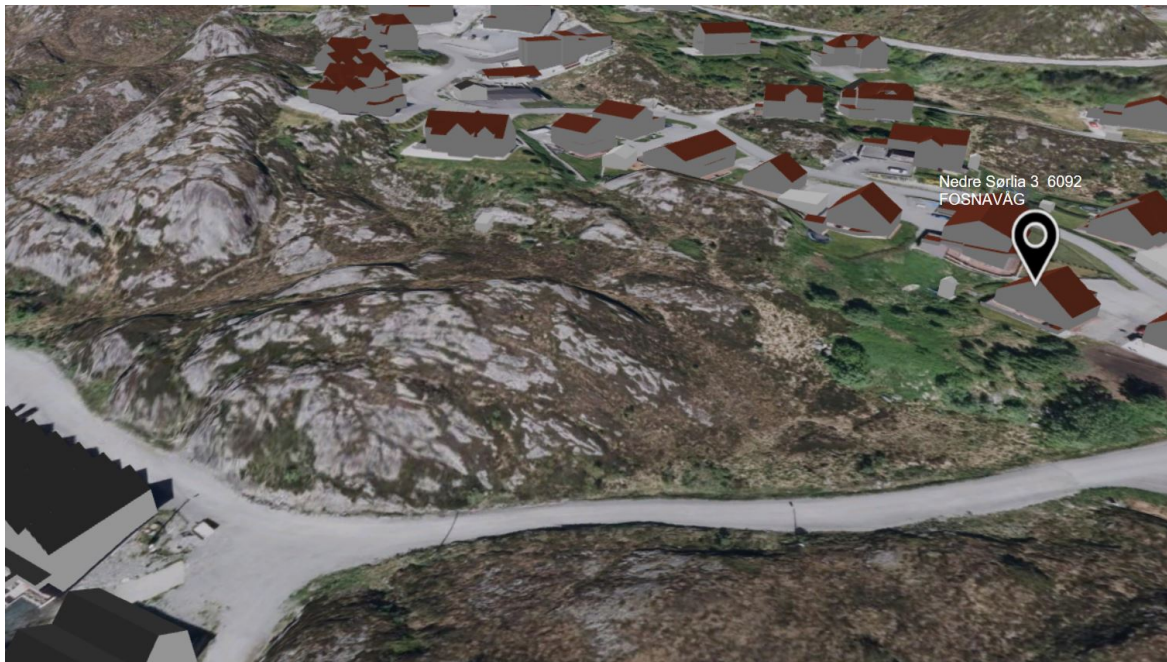
Det er ikkje lokalisert noko eksisterande busetnad innanfor planområdet.

6.5 Topografi og landskapstrekk

3D illustrasjon som viser dagens topografi i området.

Planområdet ligg i eit kuppert terreng, med tynt vegetasjonsdekke og grunnfjell i dagen. Kringliggjande bebyggelse har ved etablering gjort inngrep i terrenget for naboareal ved etablering. Dette gjeld både for naustområdet og for eksisterande bustadhus som er etablert i Sørli byggefelt.

3D illustrasjon som viser dagens topografi i området.

Landskapet i området er kuppert med ein typisk kystlandskap. Bart snaufjell er dominerande og med eit tynt vegetasjonsdekke. Det er frå eldre tider tippa noko steinmasser i området. Grunneigar opplyser at dette kjem frå gamle avtalar der området blei nytta som mellom lagring av stein for tidlegare entreprenør. Det er etablert ein markant fjellrygg i søndre, nordre og vestre del av planområdet.

Steinsprangskart frå NGU viser at det ikkje er fare for steinras i området.

6.7 Solforhold

Området ligg sørvendt med gode solforhold for både leikeplass, uteområde og nye bustadtomter.

6.8 Vegetasjon og dyreliv

Det er så vidt vi kjenner til ikkje utvalde naturtypar eller raudlista artar innanfor planområdet i dag. Området er etter vår kunnskap heller ikkje ferdselsområde for hjort eller småvilt.

6.9 Naturforhold

Etter ein gjennomgang i Direktoratet sin database og lokale kommunale rapportar, kan ein ikkje sjå at det føreligg kunnskap om utvalde naturtypar, sårbare områder eller områder med truga biologisk mangfald innanfor planområdet.

6.10 Barn og unge sine interesser

Deler av planområdet, det vil seie det som i plankartet er merka med LP1 vert i dag nytta av barn og unge. Området er tenkt bevart slik i reguleringsplanen ved at det blir regulert til leikeplass – frileik.

6.11 Kulturminneverdiar

Det er ikkje registrert arkeologiske funn i området eller automatisk freda kulturminne. Møre og Romsdal fylkeskommune v/kulturavdelinga har vore på synfaring i området og ynskjer å undersøke området med prøvestikk. Her er ikkje tidlegare gjort funn av kulturminne i området.

6.12 Veg og trafikkforhold

Det er i dag etablert ein veg i planområdet i nærleiken av planområdet og planlagt 1 ny veg. Veg 1 – Toftestøvegen (Kommunal veg). Denne vegen er tilkomst til naustområda i sør. Nye bustadtomter har tenkt å ha tilkomst frå ein felles privat veg (ny veg) som skal ha avkøyrsløse til Toftestøvegen.

Den etablerte Toftestøvegen har i dag ein varierende vegstandard og utbyggar er innstilt på ein dialog med kommunen rundt standard på vegen i samband med utbygginga.

6.13 Støy frå vegtrafikk

Det er ikkje registrert støykjelder i nærleiken av planområdet.

6.14 Offentleg kommunikasjon

Det er ikkje offentlig kommunikasjon eller bussforbindelse i området. Næraste er fylkesveg 654.

6.15 Vatn, avløp og overvatn

Vassleidningar: Det er i dag etablert private vassleidningar på sørsida av Toftestøvegen. Ein er ikkje kjend med at det går leidningar gjennom planområdet.

Dreneringssystemet: For nye tomter vert det planlagt system for handtering av overvatn som skal koplast til kommunalt ledningsnett. Detaljar kring dette vil gå fram av VA-plan for området.

Avløp: For nye tomter skal desse knytast til nytt felles avløpssystem som skal koplast til kommunalt hovudnett. Detaljar kring dette vil gå fram av VA-plan for området.

6.16 Energi- og teleløyisingar

Mørenett melder at dei kan forsyne feltet via straum frå sør RA2.

Utbyggar lokalisere trekkerør i Toftestøvegen og grave dette med seg fram til bustadfeltet for vidare fordeling av straumforsyning til feltet. I vidare offentlig høyring vil ein avklare behov for fiber. Detaljar rundt dette vil gå fram av IN-plan for området.

6.17 Privat og offentlig servicetilbod

Det eksisterer ikkje private eller offentlege servicetilbod innanfor eller i nærleiken av planområdet.

6.18 Risiko og sårbarheit (ROS)

Det er utarbeidd eiga risiko og sårbarheitsanalyse for denne reguleringsplanen. Analysen følgjer som vedlegg til denne planomtalen. Her er ingen særskilde moment.

6.19 Grunnforhold

Det er ikkje registrert særskilte forhold ved grunnforholda i området. Området er prega av eit tynt vegetasjonsdekke med grunnfjell i dagen mange stader i planområdet. Dette teikn på god byggegrunn. Ein har ikkje registrert at det er avsetningar som utgjer fare eller ustabile forhold kring utfylling og opparbeiding av terrenget i området. Tilgjengeleg kunnskap, erfaringar og kommunikasjon med kjentfolk i området kan heller ikkje peike på at det eksisterer usikre grunnforhold i nærområdet.

6.20 Havnivåstigning og bølgepåverknad

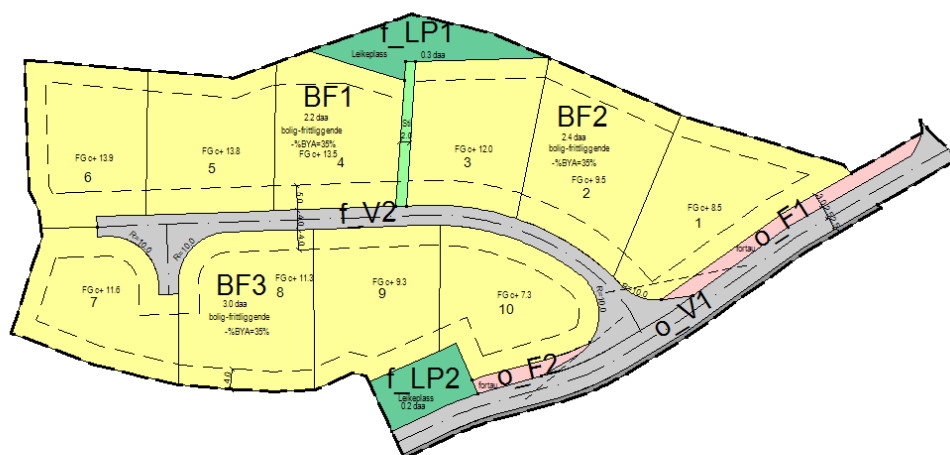
Området ligg såpass høgt over havet at dette ikkje er ei relevant problemstilling.

6.21 Luftforureining

Ein er ikkje kjend med at det er luftforureining innanfor eller i nærleiken av dagens planområde.

7. PLANFORSLAG

7.1 Arealbruk

Planforslaget legg til rette for totalt 10 områder for frittliggjande bustader. Det eine av desse områda omfattar to eksisterande bebygde bustadeigedomar, medan det andre område er tenkt som tilleggsareal til eksisterande bebyggelse. Dei to nye FS-områda omhandlar nye bustadtomter. Det vidare planlagt intern tilkomstveg med tilhøyrande annan veggrunn og nye leikeplassar.

7.2 Arealformål

Formål	Areal (daa)
BFF1 – Frittliggjande småhusbebyggelse	2,2
BFF2 – Frittliggjande småhusbebyggelse	2,4
BFF3 – Frittliggjande småhusbebyggelse	3,0
f_V1 – felles privat veg	0,7
o_V1 – Offentleg veg	0,7
O_F1 – Fortau	0,2
O_F2 – Fortau	0,06
AVG – Annan veggrunn tekniske anlegg	0,2
LP1 – Leikeplass	0,3
LP2 – Leikeplass	0,2
Sti – Grønnstruktur	0,04

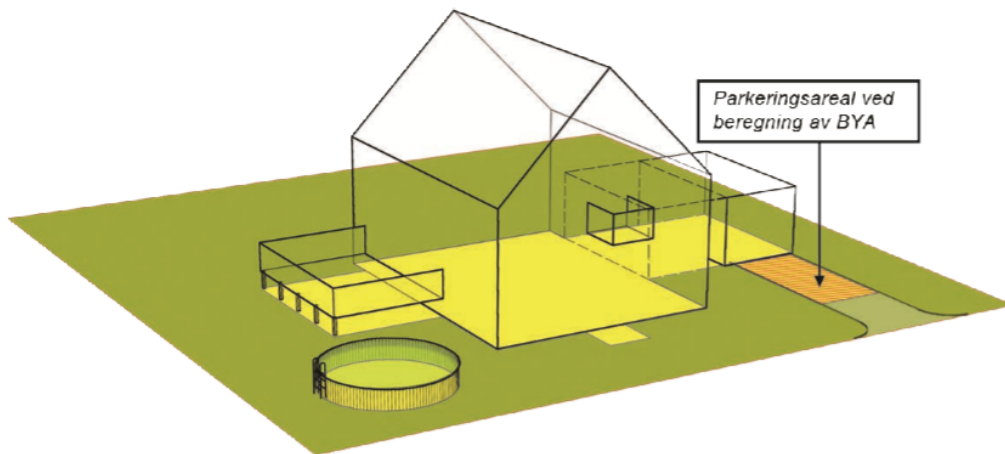
7.3 Byggjeareal

BFF – frittliggjande bustader

I område merka FS kan det byggjast frittliggjande småhus, med inntil to (2) bueiningar på kvar tomt. Til alle areala høyrer naudsynte anlegg for å oppfylle bygningane sin funksjon. Grad av utnytting for tomtene er maksimalt BYA= 35% pr tomt.

Beregning av bebygd areal (BYA)

Bebygd areal (BYA) for en tomt er summen av bebygd areal for alle bygninger, bygningsdeler og konstruksjoner over bakken, åpent overbygd areal og nødvendig areal for biloppstillingsplasser på tomte. Bebygd areal på en tomt skrives m²-BYA og angis i hele tall. Bebygd areal beregnes med utgangspunkt i NS 3940, tillagt nødvendig parkeringsareal etter TEK10 § 5-7.

Figur 2-4 Bebygd areal (BYA) for en tomt

I område merka FS skal bygningar ha ei gesimshøgde som ikkje overstig 6,5 m og ei mønehøgde som ikkje overstig 8,5 m. I område merka FS skal garasjar ikkje byggjast større enn 45 m² grunnflate og då berre i ei høgd. I FS-områda skal garasjar ikkje ha større gesimshøgde enn 3 m og mønehøgde ikkje over 4,5 m.

Det er planlagt i alt 10 tomter innanfor planområdet der det kan byggast anten to-mannsbustader eller einebustader med leilegheit på kvar tomt. Byggjehøgder og utnyttingsgrad er innanfor det som er normalt for eit frittliggjande bustadområde.

Dei 10 tomtene i planforslaget varierer i storleik mellom 718 m² til 847 m² og er fint plassert innanfor byggegrensen på 5.0 meter frå formålsgrense veg og 4.0 meter frå formålsgrense byggeareal.

7.4 LP - Leikeplassar

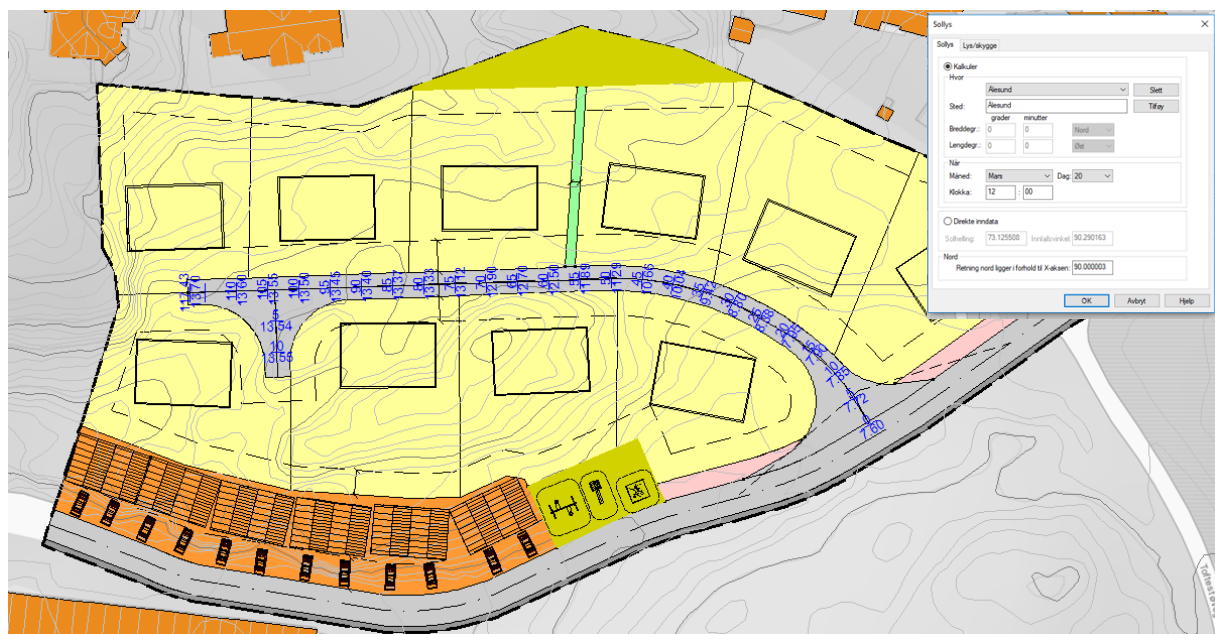
I planforslaget er det vist to leikeplassar:

Leikeplass f_LP2 er tenkt møblert opparbeidd leikeplass og leikeplass f_LP1 som areal for fri lek/klatring og basert på eksisterande terrengformasjon (haug). Ved å sikre det mest brukte arealet av barna, så vurderer ein det slik at det kan forsvarast at det kan gjerast terengingngrep andre stader i planområdet.

Ved å legge tilrette for to ulike typar leikeareal, vil ein sikre mangfald og variasjon for barna som veks opp i det nye bustadområdet. Her vil barn i ulike alder få møte sine behov for nærleik. Leikeplassane ligg sørvendt og har gode solforhold. Ei opparbeiding av leikeplassen i sør med minimum 3 leikeapparat vil sikre at barn og unge får kvalitativt gode areal som vil styrke deira interesser.

Nærleikeplass i samsvar med krava i kommuneplanens arealdel og i samsvar med krava i innspel frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Møre Romsdal fylkeskommune. Leikeplassen er over 200 m² stor. Leikeplassen blir definert som nærleikeplass og er i kort gåavstand frå bueiningane. Det er gjennomført ei sol/skuggeanalyse ved vårjamndøgn som syner at leikeplassen lengst mot sør har eit skuggeforhold under 50 % ved vårjamndøgn.

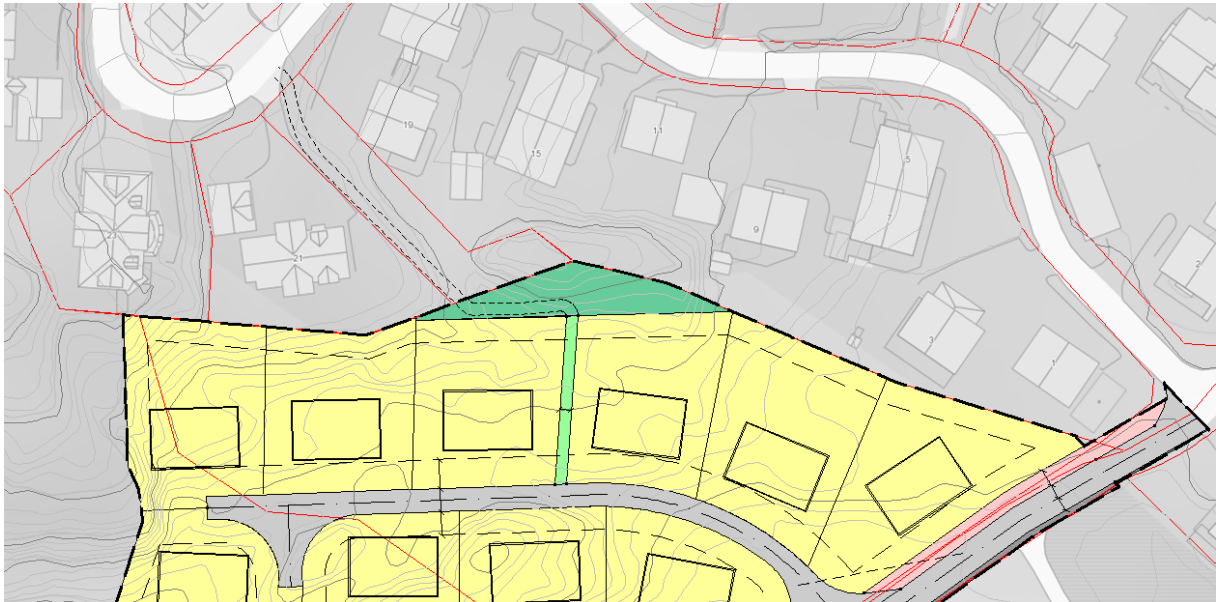
Leikeplassen er planlagt med rekkjefølgjekrav til møblering av leikeapparat og leikeplassane skal opparbeidast før nye bueiningar kan takast i bruk.

Sol/skuggeanalyse leikeplass 1 og 2

Leikeplass LP2 er lokalisert slik i planområdet at den er tilgjengelig frå vegen, noko som gir grunnlag for universell utforming og dei kan brukast av alle uansett funksjonsevne.

Etter vår vurdering er leikeplassen kvalitativt godt lokalisert og i samsvar med kommuneplanens arealdel, krav frå regionale og statleg instans, samt rikspolitiske retningslinjer for barn og unge. Leikeplassen ferdig opparbeidd vil styrke interessene for barn og unge i nærmiljøet.

Kartutsnitt som viser vidareføring av sti gjennom leikeplass.

Den er planlagde stien er tenkt vidareført gjennom leikeplassen og gjennom regulert friområde i eksisterande plan og tilslutta opparbeidd veg i Sørliå.

7.5 – Veg

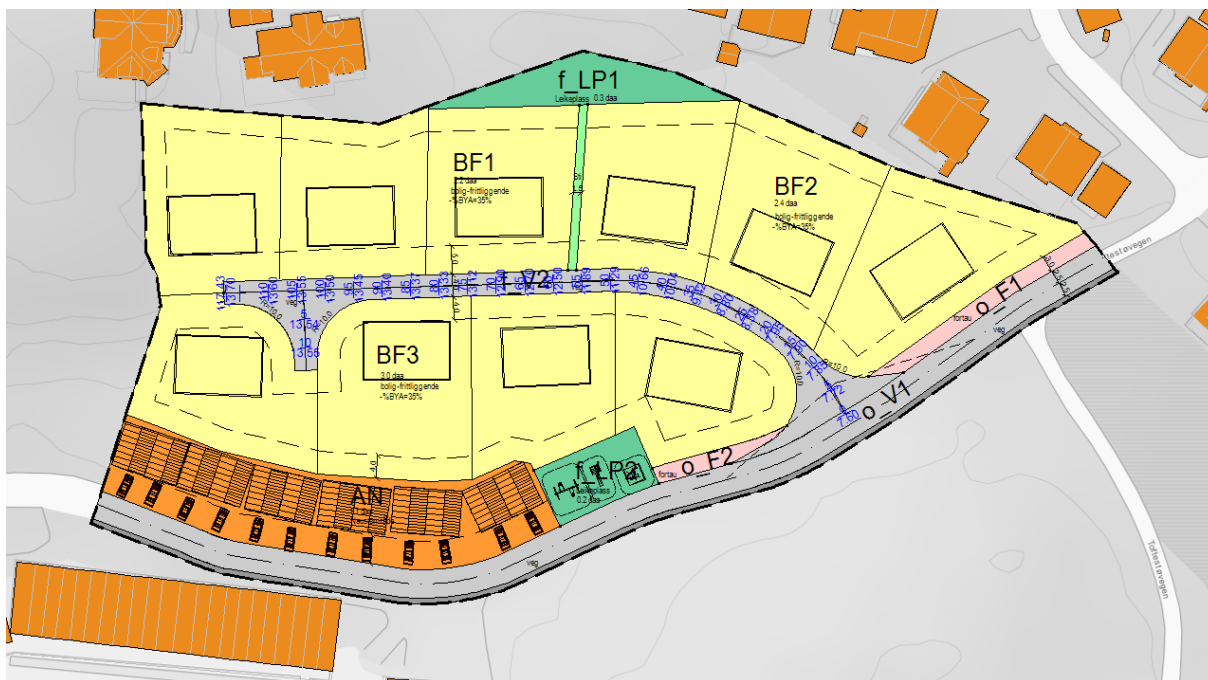
Vegen o_V1 i området er regulert som kommunal veg med o_F1 fortau. Vegen er regulert i ei breidde på 5.0 m og fortau 3.0 meter og anna veggrunn 1.0 meter. Dette vil gi moglegheit for ei vesentleg oppgradering av dagens vegstandard til Toftestøa.

Vegen f_V2 er regulert som felles privat med ei breidde på 4.0 meter.

Vendehammar er dimensjonert for LL (liten lastebil) utforma etter krava i rettleiaren.

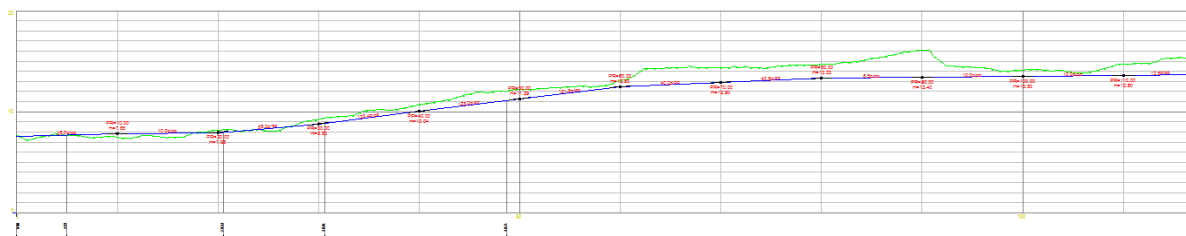
Vegen har ei lengde på 117.4 meter og er planlagt med ei maksimal stigning på 12.5 %.

Det er innteikna frisisiktslinjer i vegkryss mellom o_V1 og f_V2.

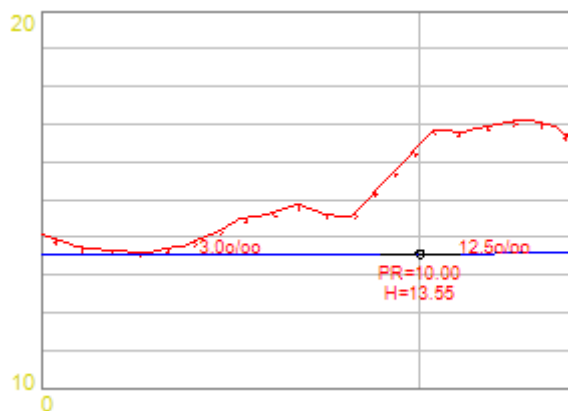

F_v2 med profilmerking

Lengdeprofil for intern tilkomstveg – f_V2

Lengdeprofil for snuplass tilkomstveg – f_V2

7.7 Parkering

Parkering skal opparbeidast på eigen grunn og kommunen sine parkeringsvedtekter heimla i føresegnene til kommuneplanens arealdel for Herøy skal vere gjeldande.

7.8 Renovasjon

Området har i dag renovasjonsløysing frå søre Sunnmøre reinhaldsverk. Det er lagt til rette for vendehammar som er dimensjonert for liten lastebil etter kommunen sin vegnormal, slik at mellom anna renovasjonsbil skal kunne ha moglegheiter for tilkomst til å hente avfall i bustadområdet.

7.9 Risiko og sårbarheit (ROS)

Det er utarbeidd ei ROS-analyse etter sjekkliste frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Ved ein gjennomgang av sjekklista ser ein at det ikkje er særskilde forhold knytt til risiko og sårbarheit for dette planområdet.

7.10 Universell utforming

Området ligg i lågtliggjande terreng med vegar og opparbeidde flater. Tilkomstveg frå aust til vest, gir gode moglegheiter for universell utforming. Vedlagt vegprofilar viser at terrenget i området ikkje bør by på utfordringar knytt til i ivareta krava om universell utforming ved planlegging og bygging av nye bueiningar.

7.11 Naturmangfald

Kunnskap (§8):

Vi oppfattar kunnskapsgrunnlaget i nasjonale databasar som tilfredstillande for vurderingar etter naturmangfaldslova i denne saka.

Førevar prinsippet (§9):

Vi har undersøkt tilgjengelege databaser for naturmangfald og teke utgangspunkt i tilgjengeleg kunnskap frå Miljødirektoratet. Med bakgrunn i dette ser vi ikkje på inngrepet i planframlegget som vesentleg for naturmangfaldet i Nedre Sørليا.

Samla belastning (§10):

Det er i Herøy kommune registrert om lag ca 160 andre førekomstar av artsområde. Sett i samanheng med dette vert den samla belastninga ikkje oppfatta som vesentleg.

Overvaking (§11):

Så langt vi kan sjå vil det ikkje vere naudsynt med ytterlegare overvaking av naturmiljøet enn det som allereie er etablert i dag.

Alternativ lokalisering (§12):

Alternativ lokalisering av utbygginga er ikkje aktuelt. Vi viser til at kommunen i gjeldande kommuneplan vurderte innspel om plassering av området.

Samla belastninga:

Basert på ovannemnde vurdering av planframlegget ikkje medfører vesentleg skade på naturmangfaldet i strid med forvaltningsmåla for naturtypar og økosystem (§4) og artar (§5).

7.12 Barn og unge

Nærleikeplassen i planområdet vil ivareta interessene til barn og unge. Det er stilt rekkjefølgjekrav til opparbeiding av leikeplassen for å sikre at den blir realisert og klargjort før nye innbyggjarane flyttar inn på tomtene. Dette vil bidra til å skape eit kvalitativt godt bumiljø.

7.13 Infrastruktur

Det vil vere naudsynt å bygge ut ny infrastruktur, særskilt leidningsnett for VA, EL/tele og veg, som følgje av nye bueiningar. Detaljar kring dette går fram av utarbeidd VA-plan for området. Endeleg detaljar rundt infrastruktur utover det som er fastsett i reguleringsplan vil kome fram i prosjektering og byggesøknad i forkant av utbygging.

Spillvann: Leidningsanlegget er planlagt ihht til vedlagt illustrasjon. Anlegget er tenkt felles privat og tilkopla det kommunale leidningsanlegget i aust.

Overvatn: For tomtene vert dette leia i privat fellesleidningsnett til kommunalt tilkoplingspunkt i felles grøft med spillvatn.

Sandfangkummer i grøft.

Vassforsyning: Privat vassforsyningsanlegg med brannvatn til brannkum i kryss. I brannkum blir fordeling til bustadtomter og naust.

7.14 Rekkjefølgjekrav i plan

Ein viser her til vedlagt reguleringsføresegner.

8 KONSEKVEN SAR AV PLANFORSLAGET

8.1 Overordna planar og vedtak

Ingen særskilde. Planforslaget følgjer stort sett opp hovudtrekka i kommuneplanen, med unntak av at noko LNF-område blir omregulert til naust og bustadområde.

8.2 Eksisterande reguleringsplanar

Ingen særskilde. Planforslaget grensar inn til eksisterande plan.

8.3 Barn og unges interesser i nærmiljøet

Positivt, då ein legg til rette for både fri leik og moglegheit for tilrettelagt for at born og unge kan opphalde seg i området. Leikeplassar blir sikra gjennom arealstatus og rekkjefølgjekrav.

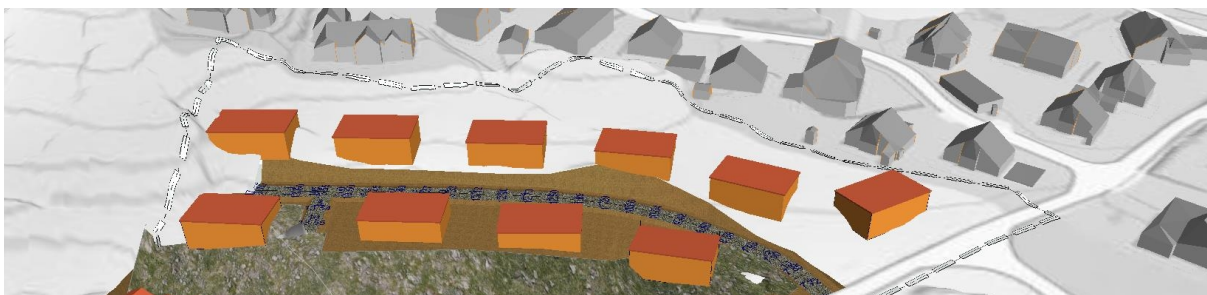
8.4 Estetikk, arkitektur og landskap

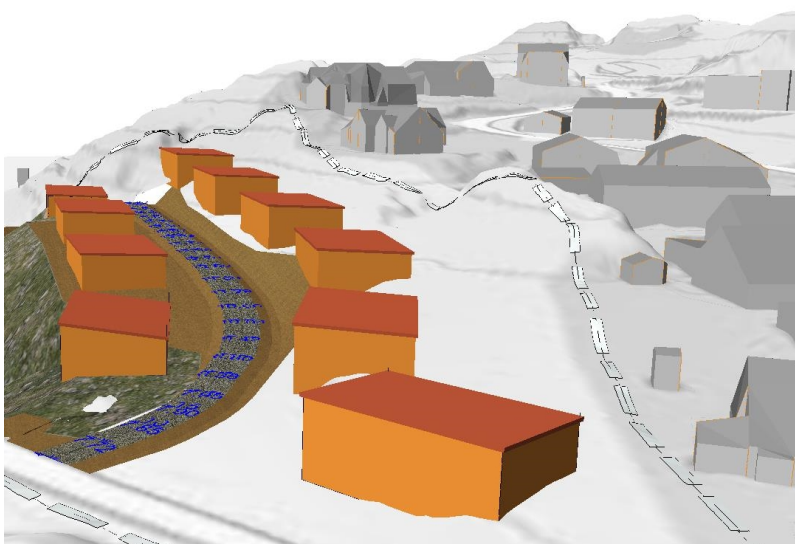
3D perspektiv av dagens situasjon

Utbygginga slik den er tenkt vil innebere 10 nye bustadtomter, 12 naust, 2 leikeplassar, sti og fortau/vegformål.

Plangrepet vil medføre inngrep i eksisterande terreng, noko anna vil vere bort i mot uråd dersom ein skal få til utbygging. Bustadfeltet er planlagt slik at byggeareala vil bli terrassert i terrenget med fleire nivå i forhold til veg og byggegroper. Dette vil mellom anna medføre ei endring av dagens landskap.

3D perspektiv utbygd område – sør

3D perspektiv utbygd område – aust

3D perspektiv utbygd område – fjernverknad ovanfrå (fugleperspektiv)

Ved planlegging har ein lagt vekt på fleire element i forhold til høgdskilnader mellom veg og tomteareal. Det er mellom anna forsøkt å legge vegen lågt i terrenget for å ta omsyn til etablert busetnad i Sørli, det vil seie dei bustadane som grenser inn mot bustadfeltet.

Ein har i planforslaget lagt vekt på innspela som har kome på den måten at ein har valt eit kotenivå for vegen som eit førande element for tomtene på begge nivå. Ein har her i størst mogleg grad valt å lytte til innspelet som har kome frå naboar i Sørli. Samstundes som kan få til ei fornuftig og økonomisk forsvarleg utbygging av bustadområdet slik planforslaget no er utforma. Vi meiner denne planen no er eit godt kompromiss mellom naboane sine interesser og utbyggar sine interesser.

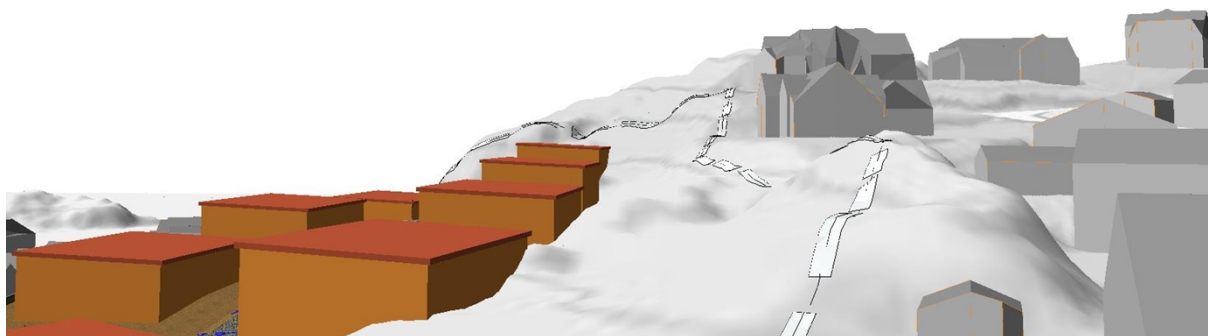
Plangrepet vil medføre ei utbygging etter trappetrinnsprinsippet, der tomtene i nord (nr 1-6) vil ligge på det høgaste nivået, deretter kjem vegkroppen med sitt stigande høgdenivå frå profil 0, for deretter å få tomtene i sør (nr 7-10) på eit lågare nivå enn vegen.

For å sikre at utbygginga resulterer i at området får ein estetisk god utsjånad etter utbygging, ser ein det som relevant å bruke tilbakefylling av jordmassar for å kle skråningar med solda (finbehandla) jordmassar og tilsåing som avbøtande tiltak. Særskilt vil dette gjelde etablering av ei skråning sør for tomtene nr 7-10. Men også øvrige overgangar mellom dei ulike nivå i landskapet vil jordskråning vere aktuelt. Dette er noko som vil medføre at dei områda som ikkje er bebygd areal vil framstå som grønne skråningar, framfor dominerande fjellskjeringar. I plasskrevjande tilfeller vil utbyggar sjå dei grønne skråningane i kombinasjon med natursteinsmurar. Dette meiner ein vil vere eit rett grep når det kjem til avbøtande tiltak i forhold til terrengbearbeiding for dette prosjektet.

Ein viser elles til dei 3D illustrasjonar, planteikningar og terrengsnitt som følger planforslaget.

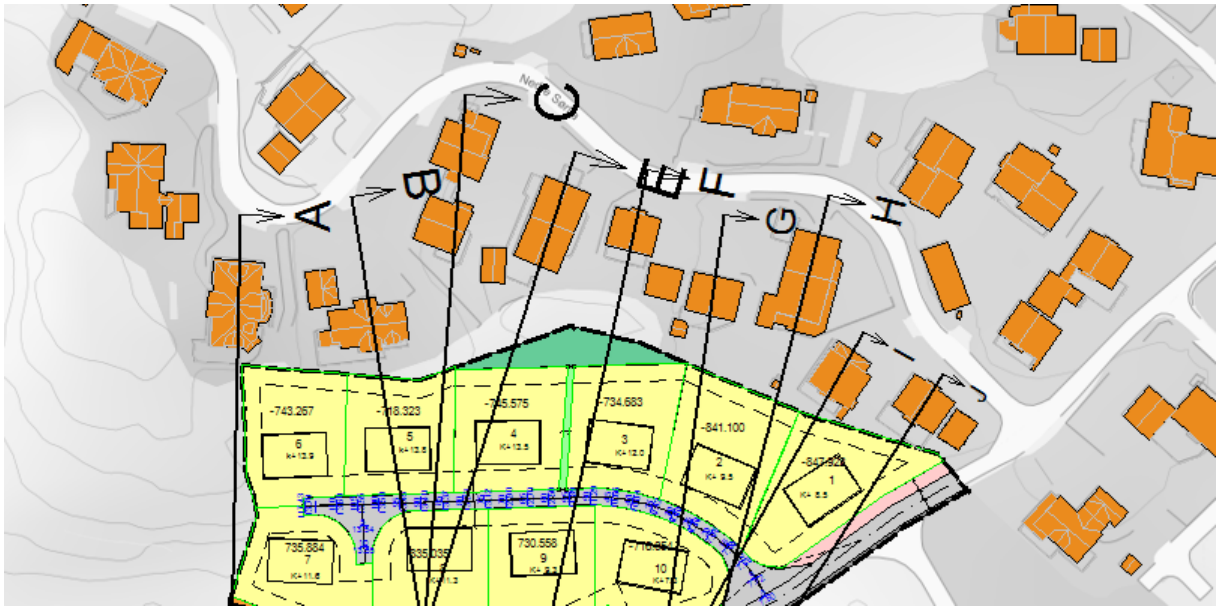
8.5 Naboar og tilstøytande areal

Det vil ikkje ha nemneverdige konsekvensar for naboane, då vi skal opparbeide tomtene etter «trappetrinns-prinsippet». Ingen av tomtene kjem på høgde med den bak, og husa vil såleis ikkje vere skjemma for husa bak. Sjå terrengsnitt nedanfor.

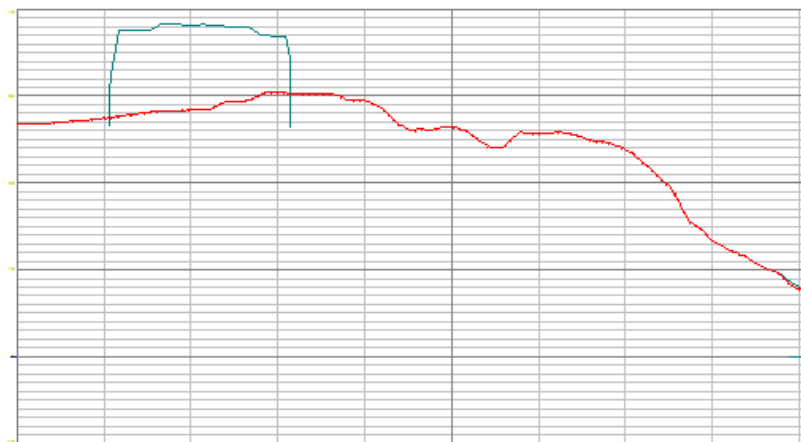
3D illustrasjon som viser at nye bygg kjem lågare i terrenget enn etablert bebyggelse.

TERRENGSNITT GJENNOM PLANOMRÅDE FRÅ NORD TIL SØR: A – H

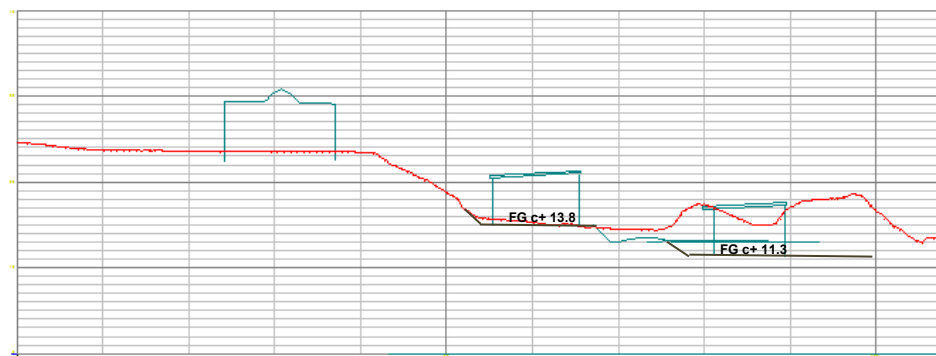

For å illustrerer konsekvensane av ei mogleg utbygging for naboar til planområdet har ein her laga snitt A-J frå vest til aust. Her er bygg og vegar plassert inn i terrenget i riktig målestokk i høve føresegnene. NB! Høgder på tomter og bygg kan endre seg som følgje av seinare byggesak, men ein meiner at dette vil gi eit realistisk bilete av konsekvensane.

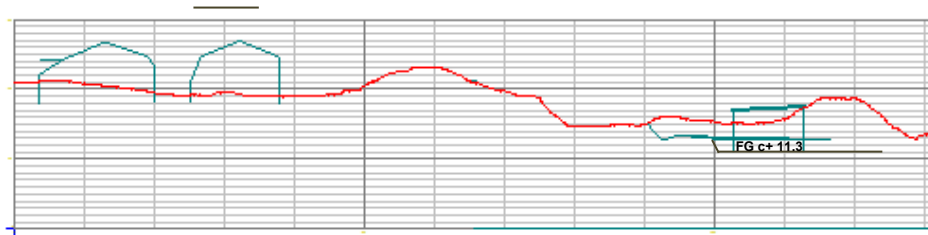
Terrengsnitt A

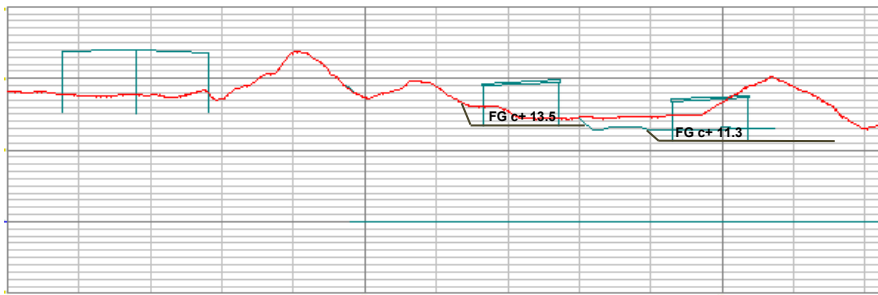
Terrengsnitt B

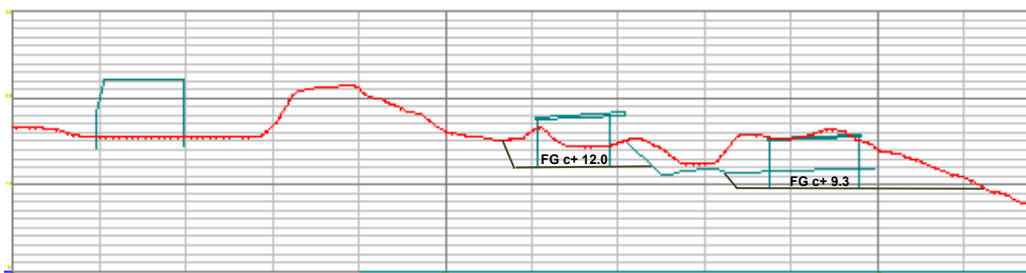
Terrengsnitt C

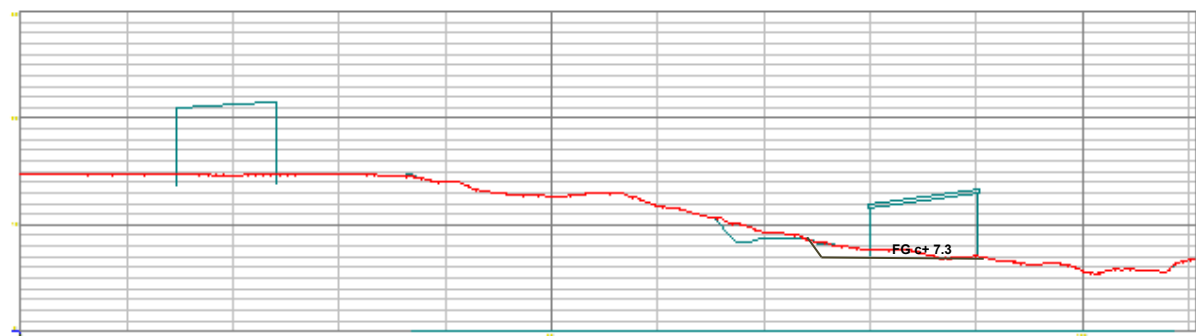
Terrengsnitt D

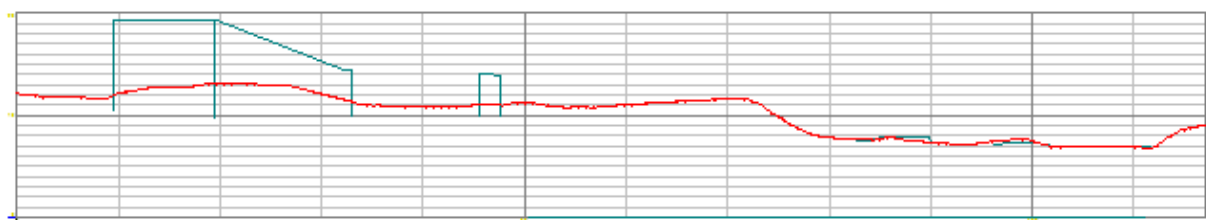
Terrengsnitt E

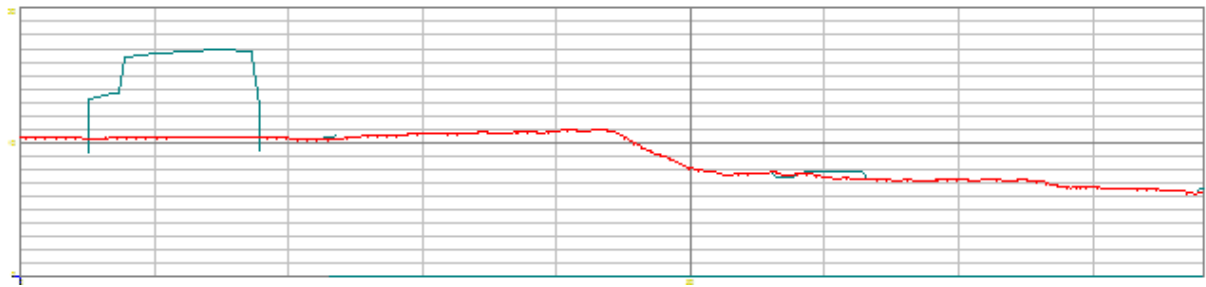
Terrengsnitt F,G

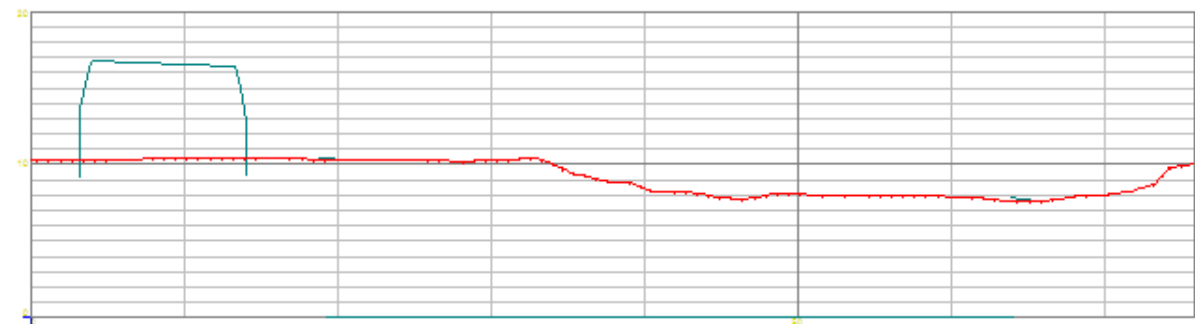
Terrengsnitt H

Terrengsnitt I

Terrenfsnitt J

8.6 Trafikk og parkeringsforhold

Offentleg veg fram til planområde, privat felles veg til tomtene. Parkering skal skje på eigedommane. Ved naustområde skal parkering skje framfor naustport. Sjå illustrasjonsplan.

8.7 Kulturminne og kulturmiljø

Vi har saman med kulturavdelinga hatt ei synfaring i området. Det skal gjennomførast ei avgrensa registrering i høve potensiale for automatisk freda kulturminne i området.

8.8 Friluftsliv

Ingen særskilde. Det går i dag ein privat sti gjennom området som rettighetshavar har avtale på skal fjernast ved utbygging. Kanalisering av trakk ynskjer ein skal skje på regulert sti.

8.9 Natur og miljøforhold

Ingen særskilde, ein viser til vedlagt vurdering i høve naturmangfald.

8.10 Privat og offentlege servicetilbod

Ingen særskilde

8.11 Risiko og sårbarheit (ROS)

Ingen særskilde, ein viser til vedlagt vurdering i sjekklste.

8.12 Infrastruktur

Planforslaget vil medføre bygging av ny felles privat infrastruktur. Reguleringsplan vil gi rom for oppgradering av offentlig veg og fortau.

8.13 Næringsinteresser

Ingen særskilde

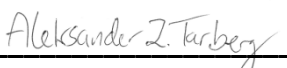
8.14 Økonomiske konsekvensar for kommunen

Ingen særskilde

8 MEDVERKNAD I PLANPROSESSEN

Vedlagt planomtalen følger dei innspela som har kome til planarbeidet og kommentar til korleis dei ulike innspela har blitt vurdert i høve utforming av planforslaget.

Det er gjennomført medverknadsmøte ute i planområdet. Sjå referat som oppsummerer dette møtet.

Aleksander Zahl Tarberg
Daglig leder / planleggar
B.TARBERG AS
Mob: 46674461
E-post: aleksander@btarberg.no

VEDLEGG

1. ROS-analyse
2. Vurdering av naturmangfald
3. Innspel til planarbeidet (samla)
4. Vurdering av innspel til varsel om oppstart
5. Referat frå medverknadsmøte
6. Referat frå oppstartsmøte
7. Varslingsdokument oppstart av planarbeid

ROS- ANALYSE FOR REGULERINGSPLAN

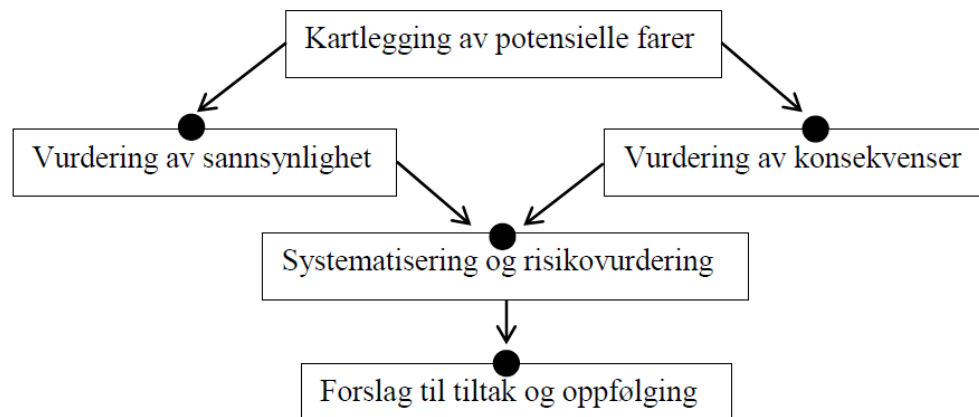
«Detaljreguleringsplan for Nedre Sørli bustadfelt» (PLAN-ID: 201801)

1. Bakgrunn

Ved utarbeiding av planar for utbygging stiller plan- og bygningslova krav til at det skal vere utarbeidd ROS-analyse for planområdet. (§4-3 Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarheitsanalyse.) Analysen skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som har relevans for utbyggingsplanane og eventuelle endringar i slike forhold som følgje av planlagt utbygging. Målet er at forhold som kan medføre alvorleg skade på menneskjer, miljø eller samfunnsfunksjonar skal klargjerast i plansaka og ligge til grunn for vedtak av planen.

2. Metode

Metoden i denne analysen er basert på rettleiar «Samfunnssikkerhet i arealplanleggingen.» (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, 2010.) Skjematisk kan arbeidet og metoden framstillast slik:

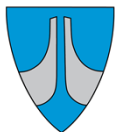
Gjennom dette arbeidet med ROS-analysen er det nytta fleire kjelder for innhenting av faktaopplysningar. Analysen byggjer soleis på eksisterande kunnskap frå ulike databaser, synfaringar i felt og lokal kunnskap om området.

Problemstillinger		Vurdering		
		Ja	Nei	Kommentar
Naturgitte farer				
Skred	Er planområdet utsett for snø-, is-, jord-, steinskred eller fjellskred (se Skrednett)?		x	
	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold, dårlig byggegrunn), eks. kvikkleire (se NGU, kart og data)?		x	
	Har det tidligere gått skred i eller nær området, eks er det identifisert skredvifter i området?		x	
	Planlegges det tiltak nærmere bratt /masseførende bekk enn 20 meter?		x	
Flom	Er planområdet utsett for flom eller flomskred, også når en tar hensyn til økt nedbør som følge klimaendringer (se NVE Atlas)?		x	
	Problemer med overflatevann, avløpssystem, lukkede bekker, oversvømmelse i kjellere osv?		x	
Stormflo	Er området utsatt for stormflo, også når en tar hensyn til havnivåstigning som følge av klimaendringer?		x	
	Er området utsatt for bølgepåvirkning eller oppstuvning av flomvann (elveutløp) i kombinasjon med stormflo?		x	
Vind og nedbør	Er området spesielt utsatt for sterk vind eller store nedbørsmengder eks. snø?		x	
Skog – og lyngbrann	Er området utsatt for tørke eller spesiell brannrisiko som følge av toglinje, veier, lynnedslag mm?		x	
Radon	Har kommunen rutiner for oppfølging av kravene om radonsperre i Tek10?		x	

Kritisk infrastruktur /samfunnsfunksjoner			
Samferdsel /transport	Vil uønskede hendelser på nærliggende transportnett, utgjøre en risiko for planområdet?		x
	- Vei, bru, tunnel?		x
	- Sjø, vann, elv, havneanlegg?		x
	- Jernbane?		x
	- Flyplass?		x
	Kan området bli isolert som følge av blokkert transportnett, eks som følge av naturhendelser?		x
	Er det transport av farlig gods i området?		x
	Er det kjente ulykkespunkter på transportnettet i området?		x
	Er det spesielle farer forbundet med bruk av transportnettet for gående, syklende og kjørende innen området?		x
	- Til skole og barnehage?		x
	- Til nærmiljøanlegg, idrettsanlegg mv.?		x
	- Til butikker og service?		x
	- Til busstopp?		x
Vann- forsyning	Ligger tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevann eller drikkevannskilde?		x
	Vil planlagt tiltak /virksomhet kunne medføre behov for å styrke /sikre vannforsyningen i området?		x
	Er planlagte tiltak / virksomhet spesielt sårbar for svikt i vannforsyningen?		x
Avløp	Vil planlagt tiltak /virksomhet kunne medføre behov for å styrke avløpsnettet i området, eks overflatevann og tette flater?		x
	Er utslipp, avfallshåndtering, spillvann, renovasjon osv. ei problemstilling?		x
Kraftforsyning	Er planlagte tiltak /virksomhet spesielt sårbar for svikt i kraftforsyningen?		x
	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningssikkerheten i området?		x
	Er området påvirket av magnetfelt fra høyspentlinjer?		x
Ekom	Er planlagte tiltak /virksomhet spesielt sårbar for svikt i ekom (telefon og internett)?		x
	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningssikkerheten i området?		x

Virksomheter som representerer spesiell fare				
	Medfører planen etablering av virksomhet (produksjon, lagring eller transport av farlige stoffer) som innebærer spesiell risiko?		x	
	Vil uønskede hendelser hos risikovirksomheter utenfor planområdet (industriforetak, lager eller tankanlegg) utgjøre en risiko for planen?		x	
	Fare for utslipp av farlige stoffer, kjemikalier, gasser eller væsker?		x	
	Fare for brann og eksplosjon?		x	
	Faller virksomheten innenfor storulykkesforskriften?		x	
	Ligger planområdet innenfor en dambruddssone?		x	
	Berøres planområdet av militært eller sivilt skytefelt?		x	
Virksomheter med kritiske samfunnsfunksjoner				
	Medfører planen etablering av samfunnsviktig virksomhet (helse- og omsorgsinstitusjon, skole, barnehage osv.) som er spesielt sårbar for bortfall av kritisk infrastruktur (samferdsel, vann og avløp, kraftforsyning, ekom mm)?		x	
	Er planlagt virksomhet sårbar for andre forhold?		x	
Farlige omgivelser				
	Er det regulerte vannmagasin med spesiell fare for usikker is i nærheten?		x	
	Er det terrengformasjoner som utgjør spesiell fare (stup etc.)?		x	
	Annet (spesifiser)?		x	
Er området påvirket eller forurensset som følge av tidligere bruk				
	Er området påvirket av tidligere virksomhet, eks forurensset grunn /sjøbunn /sediment?		x	
	Industrivirksomhet som for eks. avfallsdeponering?		x	
	Gruver: åpne sjakter, steintipper etc.?		x	
	Militære anlegg: fjellanlegg, piggtrådsperringer etc.?		x	
	Annet (spesifiser)?		x	
Ulovlig virksomhet				
	Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål?		x	
	Finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten?		x	
Brann- og ulykkesberedskap				
	Har området tilstrekkelig slukkevannforsyning (mengde og trykk)?		x	
	Utrykningstid, spesielle brannobjekt i området?		x	
	Har området tilstrekkelig adkomst for utrykningskjøretøy?	x		

Sjekklista er gjennomgått 22.03.2017 Sign.: Aleksander Zahl Tarberg

«MOTTAKERNAVN»«KONTAKT»
«ADRESSE»
«POST»«POSTSTED»
»

Saksnr	Arkiv	Dykkar ref	Avd /sakshandsamar	Dato
2017/1449	L12	«REF»	DOK	24.05.2018

**F-SAK 86/18. PRIVAT REGULERINGSPLAN FOR NEDRE SØRLIA -
PLANFORSLAG TIL HØYRING/OFFENTLEG ETTERSYN.**

Vedlagt følger F-sak 86/18.

Formannskapet gjorde i møte 15.05.2018 slikt vedtak i saka:

Herøy formannskap vedtek å legge privat planforslag for Nedre Sørليا ut til offentlig ettersyn i samsvar med plan- og bygningslova § 12-10.

Plankart, føresegner og planomtale datert 24.04.2018 er gjeldande.

Med helsing

Brit Berge
e.f.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSPROTOKOLL

Sakshandsamar:	TR	Arkivsaknr:	2017/1449
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
86/18	Formannskapet	15.05.2018

PRIVAT REGULERINGSPLAN FOR NEDRE SØRLIA - PLANFORSLAG TIL HØYRING/OFFENTLEG ETTERSYN.

Tilråding:

Herøy formannskap vedtek å legge privat planforslag for Nedre Sørليا ut til offentlig ettersyn i samsvar med plan- og bygningslova § 12-10.

Plankart, føresegner og planomtale datert 24.04.2018 er gjeldande.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Formannskapet - 15.05.2018

Herøy formannskap vedtek å legge privat planforslag for Nedre Sørليا ut til offentlig ettersyn i samsvar med plan- og bygningslova § 12-10.

Plankart, føresegner og planomtale datert 24.04.2018 er gjeldande.

Særutskrift:
BT Utbygging AS
Plankonsulent Aleksander Tarberg

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 V1_Plankart nedre Sør lia rev 240418
- 2 Førese gner_ rev 24042018
- 3 201725_V3_Planomtale_220318_PDF
- 4 Fråsegn etter arkeologisk registrering - Herøy kommune - detaljregulering -
reguleringsplan nedre Sør lia gbnr 36 2 m.fl
- 5 3. NVE generelle innspel 06.03.18
- 6 4. Geir Johan Bakke 1 kart
- 7 4. Geir Johan Bakke 1
- 8 4. Geir Johan Bakke 2 badestrand
- 9 4. Geir Johan Bakke 2 kart badestrand
- 10 4. Geir Johan Bakke
- 11 5. Kommentarer fra grunneiere i Nedre Sør lia 07.03 PDF
- 12 6. Fylkesmannen 07.03
- 13 Innspel i høve forslag til reguleringsplan Gnr 36 Bnr 2 mfl i Toftesøda
- 14 SV: Innspel Nedre Sør lia
- 15 201725_Vedlegg_behandling av innspel til oppstart_PDF

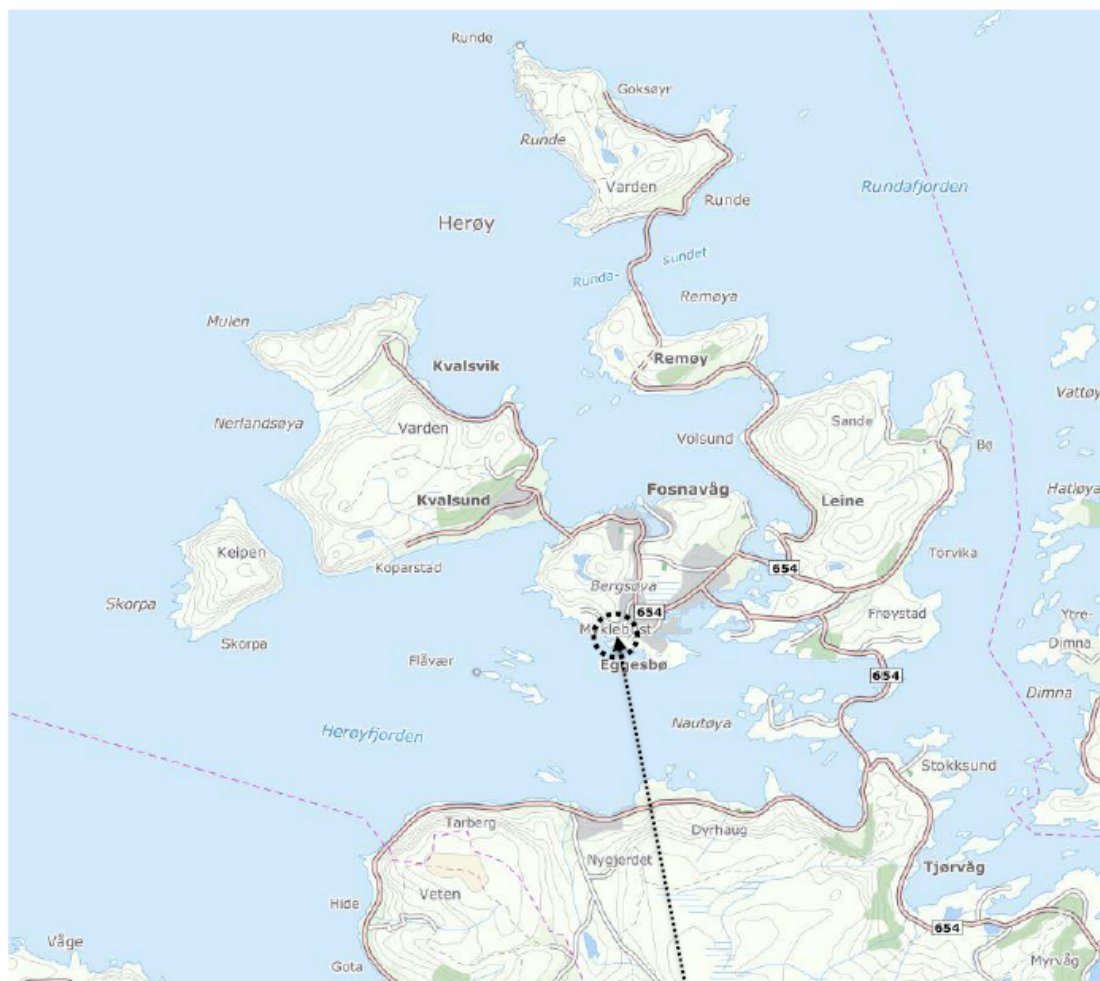
Samandrag av saka:

I F-sak 22/18 den 06.02.2018 vart det gitt oppstartsløyve for utarbeiding av privat reguleringsplan for Nedre Sør lia. Området omfattar eit avsett område for bustader i kommuneplanen og eit tilleggsareal for bustader og naust som i kommuneplanen er sett av til LNF-område.

Det ligg no føre eit planframlegg frå plankonsulent B. Tarberg AS i tråd med vedtatt avgrensing for planområde. Området legg til rette for 10 bustadtomter, 12 naust, to leikeområde, sti, fortau og køyreveg.

Rådmannen rår til at planforslaget vert lagt ut til høyring/offentleg ettersyn.

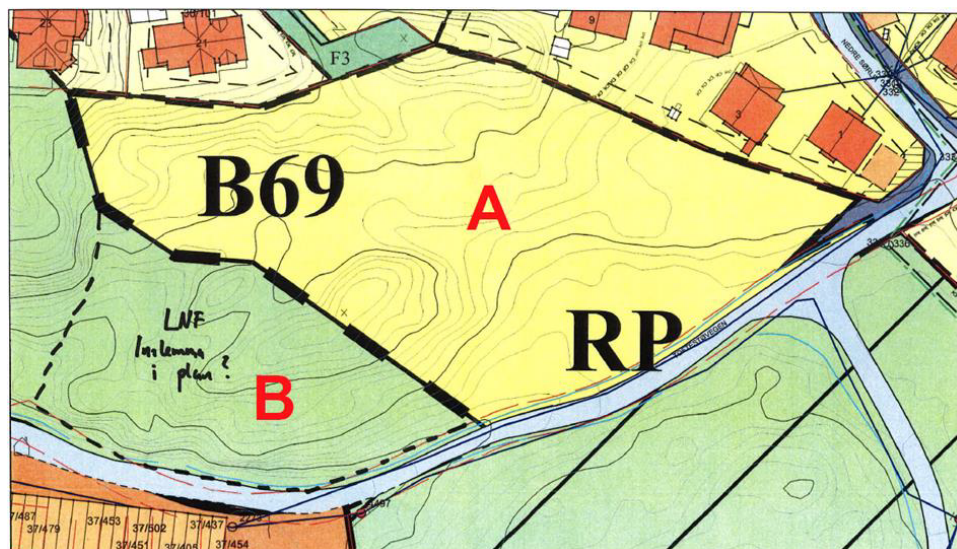
Saksopplysningar:

Planområde

Figur 1: Planområdet ligg i Vikane på Bergsøya, heilt ned mot Toffestøda.

I kommuneplanen er austlege del av området sett av til bustader. Sør-vestlege del er sett av til landbruk, natur og friluftsområde. Det er søkt om løyve til å planlegge for bustader/naust også i dette området.

Figur 2: Planområde omfattar område avsett til bustader og til landbruk, natur og friluftsområde.

Innkomne merknader til varsel om oppstart.

Til oppstartsvarselet er det kome inn 7 merknader innan fristen og eitt innspel etter fristen.

Merknadane har slike hovudtrekk:

5 av merknadane er frå offentlege organ:

- 1) Fylkeskommunen vil ha og har utført arkeologisk registrering og frigitt området.
- 2) NVE har generelt innspel og ynskjer planen til offentleg ettersyn.
- 3) Statens vegvesen har ingen merknader.
- 4) Fylkesmannen ber om gode illustrasjonar for å vise korleis landskapet vert påverka. Dei rår til at leikeplassen vert flytta vekk frå vegen og nærare husa.
- 5) Landbrukskontoret har ingen merknader.

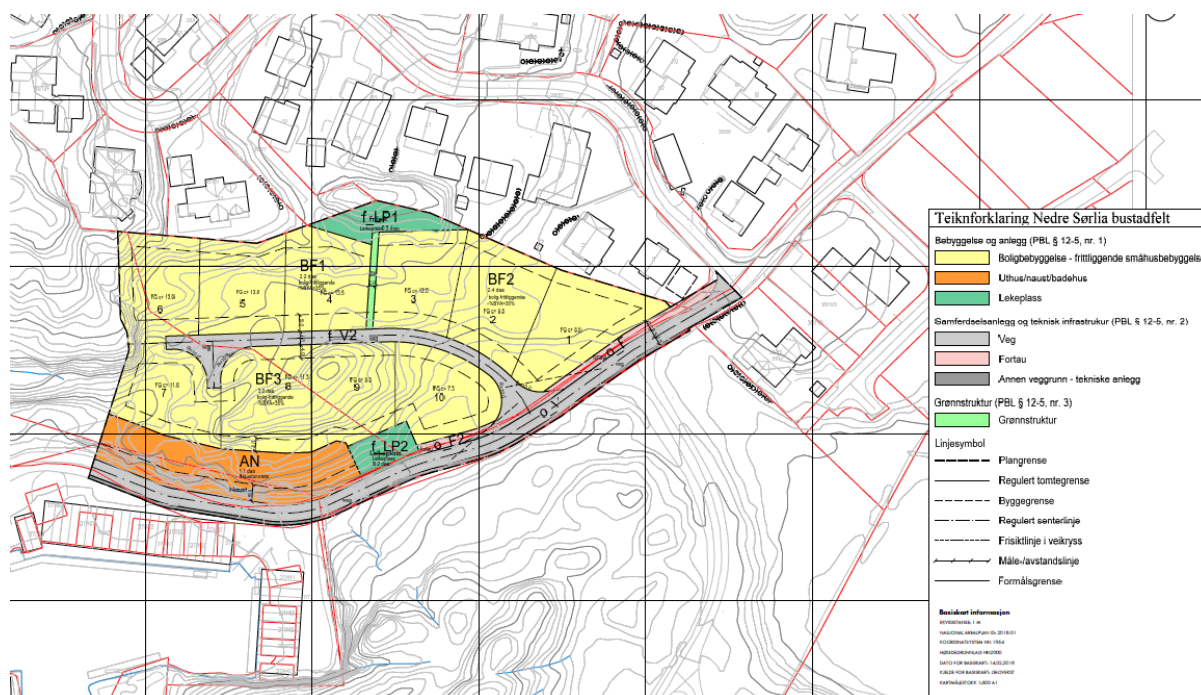
2 av merknadane er frå naboar

- 1) Geir Johan Bakke har diverse innspel til planarbeidet. Delar er imøtekome av plankonsulent, delar ikkje.
- 2) Grunneigarar i Nedre Sørliia ynskjer meir beskriving av byggjegransar, høgd på hus og hustype.

Innspel som er komne inn innan fristen er handsama av plankonsulent i vedlegg 15 som er lagt ved saka.

Det er i tillegg kome inn eit innspel ei stund etter fristen, frå Per Odd Paulsen. Innspelet kom etter at plankonsulent hadde levert forslag til høyring til kommunen. Plankonsulent har difor ikkje kommentert dette innspelet.

Planframlegget

Planforslaget har 10 bustadtomter, felles privat veg inn i området, fortau fram til leikeområde LP2, naustareal med plass til 12 naust og parkering i forkant og gangsti frå fellesveg fram til naturleikeområde LP1.

Det er fastsett møne- og gesimshøgder på husa og høgste kotehøgde på golv i nedste etasje. Dette gjer at ein ser kor høgt kvart hus på kvar tomt vil rage i terrenget. Det er også utarbeidd tverrsnitt og terrengmodellar (i planomtalen, vedlegg 3). Her ser ein korleis terrenget vil bli med skjeringar og fyllingar etter utbygging.

Leikeområde LP 1 skal ikkje opparbeidast, men vere ein naturleg klatreknaus for barna. Her skal opparbeidast ein grusa sti med 2 meter breidde mellom fellesvegen og leikeområdet. Denne stien går vidare nordvestover og opp til Nedre Sørليا-vegen. Leikeområde LP2 skal opparbeidast og vere for dei minste barna. Her skal opp gjerde mot veg for tryggleik på plassen. LP1 er lett tilgjengeleg med fortau fram til plassen.

Vurdering/konklusjon

Det er utarbeidd eit planframlegg og føresegner i tråd med planavgrensinga i løyve til oppstart. Førsteutkastet har vore justert noko slik at ein del merknader er imøtekomne. Plankonsulent har vore i dialog med administrasjonen i kommunen og justert planen i samsvar med våre tilbakemeldingar.

Kommentar til innspelet frå Per Odd Paulsen:

L innspelet (vedlegg 13) viser Paulsen til at det tidlegare vart søkt om å byggje ut bustader her, men at dei då fekk avslag pga at det var friluftsområde. Han er kritisk til planering/terrassering av området, til planlagt trafikkavvikling, og om her er plass til fleire naust. Han viser til rettsbok frå Sunnmøre jordskifterett av 08.01.2009 og

signaliserer at grunneigar av aktuelt utbyggingsområde ikkje har rettar i Toftestøda med tanke på naust eller båtplass. Dette ser vi på som eit privatrettsleg tilhøve som tiltakshavar må avklare med aktuelle partar.

Høyringa gir no høve til å kome med innspel med bakgrunn i eit konkret planforslag. Rådmannen rår til at planframlegget vert lagt ut til høyring slik det no ligg føre.

Fosnavåg, 03.05.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Tanja Rafteseth

Fra: Aleksander[aleksander@btarberg.no]
Sendt: 18.04.2018 18:32:14
Til: Tanja Rafteseth
Kopi: bjarne@btarberg.no; Jarl Martin Møller
Tittel: SV: Innspel Nedre Sørria

Hei Tanja.

Viser til oversendt innspel frå Per Odd Paulsen angående nedre Sørria.

No er det slik at innspelet har kome langt etter fristen som var oppgitt i annonse og varslingsbrev (jfr. dato i brevet) og innspelet er stila til kommunen og ikkje oss som plankonsulent. Innspelet har også kome etter at vi har sendt inn eit planforslag til kommunen for handsaming til offentleg ettersyn. Med tilvising til dette så kan ikkje eg sjå at vi skal vere forplikta til å kommentere innspelet.

Vi har i dag fått knipsa nokre gode dronebileter av området. Om kommunen ynskjer å nytte nokre av desse i saksframlegg til formannskapet eller til presentasjon av planforslaget, så er det berre å sei i frå så kan vi sende over på Wee transfer.

Eg ser at neste møte til formannskapet er 15. mai. Er det sjangs for at planforslaget kan kome opp til behandling i dette møtet?

Høyrer frå deg.

Med vennlig hilsen

Aleksander Zahl Tarberg
B.TARBERG AS
Sandvikvegen 174
6070 Tjørvåg
Mobil: 46674461

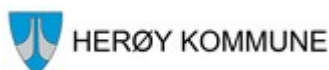
Fra: Tanja Rafteseth [mailto:tanja.rafteseth@heroy.kommune.no]
Sendt: 18. april 2018 15:26
Til: 'Aleksander Tarberg' <aleksander@btarberg.no>
Emne: SV: Innspel Nedre Sørria

Her er det.

Helsing

Tanja Rafteseth
Planleggar
Utviklingsavdelinga

Tlf. 70081300 Mob. 94160135

www.heroy.kommune.no

Fra: Aleksander Tarberg <aleksander@btarberg.no>
Sendt: 18. april 2018 15:21
Til: Tanja Rafteseth <tanja.rafteseth@heroy.kommune.no>
Emne: Re: Innspel Nedre Sørria

Hei.

Nei, har ikkje motteke det.

Med helsing

Aleksander Zahl Tarberg

B. Tarberg AS

+ 46674461

www.btarberg.no

18. apr. 2018 kl. 15:15 skrev Tanja Rafteseth <tanja.rafteseth@heroy.kommune.no>:

Hei Aleksander.

Eg mottok no eit innspel frå Per Odd Paulsen. Datert 17.04.2018. Har du mottatt dette innspelet sjølv?
Eg kan sende det til deg om ikkje.

Helsing

Tanja Rafteseth

Planleggar

Utviklingsavdelinga

Tlf. 70081300 Mob. 94160135

<image001.png>

www.heroy.kommune.no

Per Odd Paulsen
Vikevegen 14
6092 Fosnavåg

Fosnavåg 17.04.2018

Herøy Kommune, Planavdelinga

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Planavdelinga
Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga
Klima- og Miljødepartementet

ANG. FORSLAG TIL REGULERINGSPLAN PÅ GNR. 36 BNR 2 MFL. I HERØY

Vi viser til forslag til reguleringsplan for eit nytt bustadområde i Nedre Sørليا, utarbeidd av B. Tarberg AS.

Den 03.07.2014 sende vi inn eit brev til Herøy Kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal der vi påpeikte at vi på 80- og 90 talet gjorde forsøk på å få regulert inn dette området til bustadføre mål. Dette fekk vi ikkje godkjent **då området var definert som friluftsområde**. Kvifor er haldninga til dette endra berre nokre få år seinare? Kva er grunnen til ulik handsaming?

Når det gjeld omsynet til friluftsområde og miljø, viser vi til følgande høyringsutalingar frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal:

1. **Miljøvernleiaren hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Odd Høgset** rådde i brev av 22.01.1985 og 01.08.1986 at arealet mellom bustadfeltet Sørليا og Toftestøda skulle regulerast til friluftsområde. Han sa også vidare at det er også ønskeleg at det vert sett av parkeringsareal for Toftestøda friluftsområde.
2. **Fylkesfriluftsnemnda i Møre og Romsdal ved Harald Ørshal** sa i brev av 04.09.1986 at arealet ved sjøen (mellom bustadfeltet Sørليا og Toftestøda) kan regulerast til friluftsføre mål.

Vi meiner det er sær s uheldig at dette området som reguleringsforslaget omhandlar, skal planerast i den grad slik det er foreslått. Det særeigne landskapet med lave fjellknausar er eit kjennemerke for sørsida av Bergsøya som ein ikkje finn maken til, og bør bevarast for ettertida. Her må ein tenke området Eggesbønes, Grønhaug, Toftestøda, Vikane og mot lgesund (sørsida av Bergsøya) under eitt med tanke på bevaring av friluftsområde og natur.

I fylgje reguleringsforslaget er det planlagt 12 naust tett langs med Toftestøvegen. For det første så har ikkje eigar av Gnr 36 Bnr. 2/129 rettar i Toftestøda med tanke på naust eller båtplass. Toftestøda er allereie fylt opp til den maksimale grensa med tanke på kva som er og skal byggast av naust i høve til rettsbok frå Sunnmøre Jordskifterett datert 08.01.2009.

Vidare er vi sær s bekymra for den branntekniske delen slik som nausta er teikna inn. Til informasjon er det ingen tilknytning til sløkkevatn i området verken for naust eller bustadar.

Vidare har vi ikkje sett informasjon om korleis det er tenkt at drencvatnet frå dette bustadfeltet inkl. nausta skal leiast.

Dersom reguleringsplanen vert godkjent som foreslått, vil det innsnevre trafikkavviklinga til/frå Toftestøda. Vi er sær s bekymra for korleis dette evt. vil påvirke vår vegrett til eigedomen vår på Gnr 36 Bnr. 51. Vi kan ikkje akseptere at denne retten vert innskrenka som følge av dette. Vi ser også av planforslaget at det er avsett alt for liten plass til parkering av bilar/båtar framfor dei planlagde nausta. Dette kan lett bli konfliktfylt med tanke på passerande køyretøy.

Dersom desse planane vert realisert, vil det auke trafikkmengda til/frå Toftestøda og bustadfeltet i Sørliå. Korleis er det tenkt med tanke på omsynet til mjuke trafikantar? Vi kan ikkje sjå av planforslaget at det vert lagt opp til utviding av eksisterande Toftestøveg frå krysset ved Kvithaugsmyrvegen, slik at ein kan få etablere gang og sykkelveg.

Med helsing

Per Odd Paulsen

Diverse vedlegg

Per Odd Paulsen
Vikevegen 14
6092 Fosnavåg

Fosnavåg 03.07.2014

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesfriluftsnemnda i Møre og Romsdal
Herøy Kommune v/Planavdelinga

ANG. REGULERINGSPLAN AV 26/6 2014 FOR BERGSØYA, GNR. 36 BNR 2 I HERØY

Denne nye reguleringsplanen inneheld eit område (RP) som grensar til bustadfeltet Nedre Sørliia og land kommunevegen til Toftestøda.

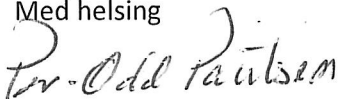
På 80- og 90 talet fekk vi godkjent regulering for eit bustadfelt i dette området som fekk namnet «Sørliia». Vi prøvde å få regulert inn det same området som no er merka med RP i vår regulering. Vi fekk ikkje godkjenning av dette på grunn av at området vart definert som friluftsområde.

Vi kan ikkje sjå nokon grunn til grunngjevingane frå **Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Fylkesfriluftsnemna, Planavdelinga hos Fylkesmannen og Miljøverndepartementet** ikkje skal stå ved lag i dag også. Sjå vedlegg med kopi av denne korrespondansen.

Vi meiner at dette særeigne området med til dels store bergknausar og kupert terreng bør bevarast.

Vi vil difor med dette kome med ei formelt innspel i at området merka RP på reguleringskartet av 26.06.2014 vert regulert til friluftsområde.

Med helsing

Per Odd Paulsen

Vedlegg: Fleire innspel frå Fylkesmannen, Planavdelinga, Fylkesfriluftsnemnda og Miljøverndepartementet

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

TELEFON NR. (072) 54 111 (SENTRALBORD)
ADRESSE FYLKESHUSA, 6400 MOLDE

Herøy kommune
Teknisk etat
6090 FOSNAVÅG

Fylkesmannen i Møre og Romsdal		
J. nr.	Mottatt	Arkiv
122	23 785	

DYKKAR
DERES REF.

VÅR REF. (BØR GJEVAST OPP VED SVAR)
(BØR OPPGIVS VED SVAR)

DATO

A 17109, 17543/84/714/KL/OW

22. januar 1985

FRANLEGG TIL REGULERINGSPLAN FOR BUSTADOMRÅDE I VIKANE

Vi viser til plan sist datert 20.11.84.

Fylkesmannen ved miljøvernavingdelinga finn i prinsippet å kunne rå til at kommunen legg til rette for bustadbygging i området. Husa vil truleg ikkje kome i konflikt med spesielle natur- eller friluftsiresser. Avstanden til Toftestøa friluftsområde skulle vere tilstrekkeleg, men vi ser det som ønskeleg at kommunen i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune, Planavdelinga, vurderer grundig dei landskapsmessige konsekvensane ved bygging.

I plansamanheng vil vi rå til at arealet mellom bustadfeltet og sjøen blir regulert som friluftsområde og at behovet for naust blir vurdert. Det er også ønskeleg at det under det vidare reguleringsplanarbeidet blir sett av parkeringsareal for Toftestøa friluftsområde.

Vi har ikkje merknader til den aktuelle avløpsløyising.

Planframlegget vil bli lagt fram for fylkesfriluftsnemnda til fråsegn.

Etter fullmakt

Odd Høgset
miljøvernleiar

Kjell Lyse

Gjenpart:

Møre og Romsdal fylkeskommune, Planavdelinga

Herøy kommune

6090 FOSNAVÅG

INNEN	
Mottatt	
1640	12/5-86 504.23

2

TEKNIK ETAT HERØY		
J. nr.	Mottatt	Arkiv
941	14 5-86	

Dykkar ref.:

Vår ref.:
1014/714/86/EKB/AMS

Dato:
07.05.86

REGULERINGSPLAN FOR BUSTADOMRÅDE PÅ VIKANE

I høve til vår tidlegare fråsegn, er det merknadane om utviding av planområdet som det ikkje er teke omsyn til i TU-sak 23/86.

Sjølv om denne merknaden berre gjeld størrelsen av eit reguleringsområde, er ein likevel inne på prinsippielt viktig plan- og regulerings spørsmål. Normalt bør reguleringsplanar for utbyggingsområda omfatte dei tilgrensande grøne områda, enten dette er jordbruksområde eller friområde. Uregulerte smale stiper mellom utbyggingsareal og sjøen vil lett bli utsett for utbyggingspress og ein meir tilfeldig utnytting. Dette er ikkje berre problematisk i høve til kommunens styrings- og reguleringsansvar men også i høve til dei som har busett seg i området, og dei krav desse har til å vite kva naboareala blir nytta til. Sjølv om vi ikkje vil gå imot eigengodkjenning, rår vi likevel til at spørsmålet om avgrensing av planområdet blir vurdert på nytt i dei kommunale organa.

Per Ekroll

Eiliv Berdal

Gjenpart:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvern avdelinga

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL

TELEFON NR. (072) 58 000
ADRESSE FYLKESHUSA, 6400 MOLDE

RÅDMANNEN I HERØY		
J.nr.	Mottatt	Arkiv
2650	4/8-86	504.23

Herøy kommune

6090 FOSNAVÅG

4

TEKNISK ETAT HERØY		
J.nr.	Mottatt	Arkiv
1387	5/8-86	

Herøy I

6090 F

DYKKAR
DERES REF.

VÅR REF. (BOR GJEVAST OPP VED SVAR)
(BOR OPPGÅS VED SVAR)

DATO

6137/86/714 KL

1.8.86.

REGULE

REGULERINGSPLAN FOR BUSTADOMRÅDE I VIKANE PÅ BERGSØYA

Fylkes
med sl

Vi vil vise til brev frå teknisk etat datert 22.4.86.

Miljøvernavingdelinga har vurdert planen på nytt samt dei synspunkt som kjem fram av TU-sak 23/86. Vi kan ikkje sjå at det i saka har kome fram opplysningar av ein slik karakter at vi finn grunn til å endre vårt tidlegare standpunkt. Jf. vår fråsegn datert 22.1.85. til Herøy kommune. Vår føresetnad for eventuell kommunal eigengodkjenning av planen blir såleis at arealet mellom sjøen og bustadfeltet også blir regulert. Dette bør leggjast ut som friluftsansreal og eventuelt med plass for nokre nausttomter eller andre føremål som er ein klar planmessig konsekvens av at det legges til rette for bustadbygging i området.

Etter fullmakt

Odd Høgset
Odd Høgset
miljøvernleiar

Kjell Lyse
Kjell Lyse

Gjenl

Gjenpart : Møre og Romsdal fylkeskommune, planavdelinga

Post skal adresserast til kontoret og ikkje til den enskilde saksbehandlar.
Post skal adresseres til kontoret og ikke til den enkelte saksbehandler.

NEN I HERØY	
Mottatt	Arkiv
8-86	504.23

TAT
Arkiv

FY FESFRILUFTSNEHND
I
MØRE OG ROMSDAL

Jnr.	Mottatt	Arkiv
3159	12/9-86	504.23

5

SENTRALBORD (072) 58 000
FYLKESHUSET
6400 MOLDE

Herøy kommune
6090 FOSNAVÅG

TEKNISK ETAT HERØY		
J nr.	Mottatt	Arkiv
1039	15/9.86	

Vår ref.
6137/86/714 KL

Dato
4.9.86

REGULERINGSPLAN FOR BUSTADOMRÅDE I VIKANE PÅ BERGSØYA

Fylkesfriluftsnemnda vedtok samrøystes i møte 29.8.86, sak 279, å kome med slik fråsegn :

"Fylkesfriluftsnemnda har vurdert saka på nytt, men vi er framleis av den meining at reguleringsområdet må utvidast slik at ein del av arealet ved sjøen kan regulerast til frilufsføremål. Jf. elles vår fråsegn i brev datert 28.2.85 til teknisk etat."

For fylkesfriluftsnemnda

Harald Ørsahl
Harald Ørsahl

Gjenpart : Herøy kulturstyre

t som
ome fram
vårt

av
blir
ed plass
essig
et.

hype
se

Fosnavåg, den 25. november 1986

TU-sak nr. 252/86

Ark.: 504

REGULERINGSPLAN FOR BUSTADOMRÅDE I VIKANE
PÅ BERGSØYA, framhald.....

Teknisk sjef viser til utgreiinga i TU-sak 23/86, der det vart rådd til at planområdet vart utvida til sjøen. Teknisk utval gjekk mot dette. Det har ikkje kome til nye vesentlege moment i saka om dette, og teknisk utval lyt vurdere om det er grunnlag for å endre vedtaket frå TU-sak 23/86 på dette punktet.

Etter at representantar frå fylkeslandbrukskontoret var på synfaring i området, den 7.4.-86, har fylkeslandbruksstyret handsama saka på nytt, under sak 439/86. Det vart gjort slikt vedtak:

"Fylkeslandbruksstyret viser til sin uttale i sak 271/85 som det held fast på."

I nemnde sak uttala fylkeslandbruksstyret m.a.:

".....Jordbruks-, natur- og friluftsområda under gnr. 36 Vike, bør derfor vurderast under eitt, anten som ein revisjon av soneplan for Bergsøy, eller som ein del av ei samla generalplan for kommunen."

Teknisk sjef viser også her til utgreiinga i TU-sak 23/86 og held fast ved at det aktuelle arealet bør vere utbyggingsområde. Arealet kan ikkje seiast å ha nokon verdi i jordbruks-samanheng.

Dette er også i samsvar med tidlegare uttalar frå landbruksstyresmaktene, som i frådelingssaker har uttalt at området er utan jordbruksmessig verdi. Ei arealvurdering som grunn-eigaren har fått utarbeidd konkluderer også med det same.

Fylkesmannen skriv i brev dagsett 1.8.-86 at miljøvern-avdelinga har vurdert planen på nytt. Dei kan ikkje sjå at det har kome fram opplysningar av ein slik karakter at dei finn grunn til å endre standpunkt. Dei held fast på at arealet mellom bustadfeltet og sjøen må regulerast, og det bør vere friluftssareal og naustområde.

Fylkesfriluftsnemnda har også vurdert planen på nytt i sak 279/86 og nemnda har same standpunkt som fylkesmannen. Teknisk sjef viser her til kommentarane til brevet frå plan-avdelinga som går på det same. Det er ikkje grunnlag for eigengodkjenning av denne planen.

Framhald.....

Kopi: teknisk,
Kartet "

RÅDMANNEN I HERØY		
J. nr.	Mottatt	Arkiv
2197	6/6-88	50423

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. (02) 34 90 90 - TELEFAKS (02) 34 95 60 - TELEKS 21480 env n
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013 DEP., 0030 OSLO 1

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkeshusa

6400 MOLDE

TEKNISK ETAT HERØY		
J. nr.	Mottatt	Arkiv
778	9/6.88	

Deres ref.
6456/87/714/EKB/TOS

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
87/5728 P JML/AaS/lsmc

Dato 26 MAI 1988

HERØY KOMMUNE - REGULERINGSPLAN FOR VIKANE

Fylkesmannen i sitt brev av 24. november 1987.

I medhald av § 27 i bygningslova av 18. juni 1965, jfr. § 120 i plan- og bygningslova av 14. juni 1985, stadfester Miljøverndepartementet Herøy kommunestyre sitt vedtak i møte 27. februar 1987 om nemnte reguleringsplan. Vidare dladfester departementet reguleringsføresegner tilknytta planen.

Vi viser elles til det som er sagt i merknadene nedanfor.

Miljøverndepartementet har desse merknadene:

Ovannevnte sak er sendt Miljøverndepartementet til avgjerd sidan fylkeslandbruksstyret hadde innvendingar mot planframlegget.

Av omsyn til landbruket sine interesser i planområdet har Miljøverndepartementet lagt saka fram for Landbruksdepartementet, som i brev av 8. mars 1988 har gjeve slik fråsegn:

"Landbruksdepartementet er i prinsippet enig med fylkeslandbruksstyret i at arealdisponeringen i området burde ha blitt avklart i oversiktsplan.

En har imidlertid merket seg at planområdet er et grunnlendt utmarksområde med små jordbruksinteresser og at det allerede er etablert noe boligbebyggelse i området. I det en ellers viser til vurderingen og tilrådingen fra fylkeskommunens planavdeling, jfr. skriv av 30. september 1987, finner Landbruksdepartementet ikke å ville reise innvendinger mot at reguleringsdforslaget

blir stadfestet."

Vi viser også til at fylkesmannen si miljøvernavdeling og fylkesfriluftsnemnda under handsaminga av saka har hatt merknader til planframlegget, men ikkje så sterke at dei ville gå mot eigengodkjenning.

Miljøverndepartementet finn etter dette å kunne stadfeste reguleringsplanen for Vikane.

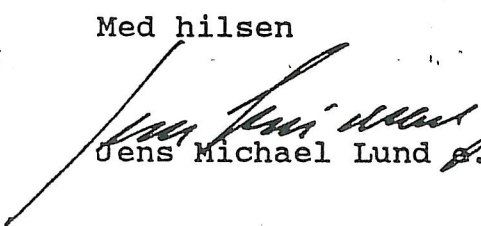
Vi vil elles vise til fylkeskommunen si fråsegn av 30. september 1987 til fylkeskommunen og rår til at areala mellom bustadområdet og sjøen vert teke opp til vurdering i plansamanheng så snart som mogleg.

Det stadfesta reguleringskartet følger vedlagt med påteikning om stadfestinga.

Vi ber om at kommunen vert gjort kjent med dette.

Gjenpart av brevet er lagt ved.

Med hilsen

Jens Michael Lund s.f.

Aasmund Stokke

Gjenpart:

- 1) Landbruksdepartementet
- 2) Herøy kommune, til foreløpig underretning
- 3) Møre og Romsdal fylkeskommune
- 4) Fylkeslandbrukskontoret i Møre og Romsdal, Jordbruksetaten

Fra: Brit Berge[Brit.Berge@heroy.kommune.no]
Sendt: 06.06.2018 08:15:16
Til: Brit Berge
Tittel: VS: Innspel til detaljreguleringsplan for Nedre Sør lia

Fra: Rune Paulsen <rune@xpro.no>
Sendt: 5. juni 2018 15:31
Til: Jarl Martin Møller <jarl.martin.moller@heroy.kommune.no>
Kopi: Postmottak Herøy <postmottak.heroy@heroy.kommune.no>
Emne: Innspel til detaljreguleringsplan for Nedre Sør lia

Hei,

Viser til innsendt innspel 18.04.2018, i høve forslag til reguleringsplan Gnr 36/2 i Toftestøda, datert 17.04.2018

På vegne av Per Odd Paulsen, ynskjer ein tilbakemelding på kvifor desse innspela ikkje er kommentert i forslag til reguleringsplan.

Det er også underleg at Herøy Kommune ikkje har regulert inn gang og sykkelveg frå Kvithaugsmyrvegen og fram til denne nye utbygginga i Toftestøda. Dette blir ein trafikal flaskehals og kjem til å vere særst farleg for mjuke trafikantar sidan trafikken kjem til å auke monaleg framover. Denne vegen vert nesten dagleg også nytta av fleire barnehagar og skular som er på tur til badeplassen og barnehagenaustet i Toftestøda.

Mvh
Rune Paulsen
rune@xpro.no
+4795087377

Hei.

Viser til epost av 5. juni d.å.

Innspel til oppstart frå Per Odd Paulsen datert 17.04.18 kom inn etter fristen som var 07.03.18. Det vart difor ikkje handsama av konsulenten som på det tidspunktet nesten var klar med eit framlegg til offentleg ettersyn. Det vart likevel lagt med til orientering i F-sak 86/18 den 15.05, der det vart gjort vedtak om utlegging til offentleg ettersyn/høyring.

Med bakgrunn i din epost av 5. juni der brevet er vedlegg, tolkar vi det som eit innspel til offentleg ettersyn. Momenta i innspelet vil bli gjenstand for vurdering i samband med slutthandsaming av saka.

Når det gjeld regulering av gangveg/fortau fann vi det rimeleg at tiltakshavar planlegg dette for "sitt område". Du har då rett i at her vert ei strekning på om lag 150 meter mellom Kvithaugsmyravegen og krysset til Nedre Sørli som ikkje har fortau. I og med at det ikkje vart krevd då området var regulert/utbygd må ein sjå dette som kommunen sitt ansvar. Vi har intensjonar om å regulere og bygge ut denne strekninga og vil fremje det for prioritering i samband med neste rullering av trafikktryggingssplanen.

Helsing

Tanja Rafteseth

Planleggar/folkehelsekoordinator

Utviklingsavdelinga

Tlf. 70081300 Mob. 94160135

www.heroy.kommune.no

HERØY KOMMUNE
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Herøy kommune

Detaljregulering - Nedre Sørليا

Offentleg ettersyn

Fylkesmannen er statens representant i fylket og har m.a. ansvar for å følge opp vedtak, mål og retningslinjer frå Stortinget og regjeringa. I den kommunale planlegginga skal vi sjå til at kommunane tar omsyn til viktige regionale og nasjonale interesser som gjeld arealforvaltning, landbruk, klima og miljø, oppvekst, helse og samfunnstryggleik.

Bakgrunn

Det er lagt fram eit planframlegg for Nedre Sørليا med føremål bustader og naust. Planområdet omfattar eit område avsett for bustader i tillegg til eit areal for bustader og naust som i kommuneplanen er sett av til LNF-område.

Fylkesmannen har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Planfagleg

I vår fråsegn ved høyring av framlegg til siste revidering av kommuneplanen, skreiv vi følgjande om framlegget til B69 (Toftestøa): *Området består av svært kupert og bratt terreng mellom etablert busetnad og sjøen. Ny busetnad her vil vere eksponert mot sjøen, og vere konfliktfylt i høve landskapsinteressene i strandsona og bruken av området til uteaktivitetar i nærmiljøet. Fylkesmannen reiser motsegn til den vestlegaste delen av B69, som inneberer bygging i svært bratt og kupert terreng, eksponert mot sjø og seglingsleia.* I framlegget til kommuneplanen strekte B69 seg mykje lenger vestover enn det som det er lagt opp til i dette reguleringsframlegget, og dei landskapsmessige konsekvensane av dette planframlegget er difor langt mindre. Vi vil difor *ikkje* gå imot ei utviding av bustadområdet slik dette framlegget legg opp til.

Barn og unge

Føresegnene punkt 3 – LP1 og LP2– seier at områda er felles *privat* leikeareal. Vi stiller spørsmål ved kva er det som er meint med at dette er privat. Ein bør ikkje utelukke at også barn frå området elles skal kunne nytte seg av plassen.

Samfunnstryggleik/klimatilpassing

Det må gjennomførast ein risiko- og sårbarheitsanalyse for planområdet, jf. plan og bygningslova § 4-3. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarheitsforhold som har betydning for om arealet er eigna til utbyggingsføremål, og eventuelle endringar i slike forhold som følgje av planlagt utbygging.

Område med fare, risiko eller sårbarheit skal merkast av i kartet som omsynssone, jf. plan- og bygningslova § 12-6.

For reguleringsplanar av denne typen kan ROS-analysen ta utgangspunkt i Fylkesmannen si sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i samfunnsplanlegginga. Sjekklista er å finne på Fylkesmannen sin nettstad

Gislink.no viser at deler av planområdet ligg innanfor aktsemdområde for flaum. Aktsemdskarta er eit grovt oversiktskart som gjev ein indikasjon på mogleg fare. Det må derfor gjerast ei vurdering om det er tilstrekkeleg tryggleik i området, jf. krava i plan- og bygningslova §§ 4-3 og 28-1. Dersom tiltaket ikkje kan plasserast tilstrekkeleg trygt, må den delen som kan overfløymast utformast på ein måte som toler overfløyming og bølgepåverknad. Vi minner derfor om rettleiar frå «Flaum- og skredfare i arealplanar» (september, 2016).

Konklusjon

Det må gjennomførast ei ROS-analyse for planområdet. Sidan området ligg innanfor aktsemdområde for flaum, må det gjerast ei vurdering av tryggleiken i området. Om tiltaket ikkje kan plasserast tilstrekkeleg trygt, må ein ta omsyn til dette gjennom utforminga.

Med helsing

Sveinung Dimmen (e.f.)
samordnar

Kari Bjørnøy
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Fagsaksbehandlarar

Samfunnstryggleik: Jon Erik Eik, tlf 71258489

Kopi:

Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	Molde
Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Eigedomsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IDAMYK	Arkivsaknr:	2019/229
		Arkiv:	223

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
67/19	Formannskapet	30.04.2019
52/19	Kommunestyret	09.05.2019

GODKJENNING AV LÅNEOPPTAK I HUSBANKEN - STARTLÅN 2019

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

1. Kommunestyret godkjenner låneopptak i Husbanken, stort kr. 12 000 000,- til vidare utlån som startlån på dei vilkår som går fram av tildelingsbrev og låneavtale frå Husbanken.

Tilråding:

2. Kommunestyret godkjenner låneopptak i Husbanken, stort kr. 12 000 000,- til vidare utlån som startlån på dei vilkår som går fram av tildelingsbrev og låneavtale frå Husbanken.

Særutskrift:
Eigedomsavdelinga, her
Økonomiavdelinga, her

Vedlegg:

1. Tilsagn frå Husbanken på låneopptak
2. Låneavtale og betalingsplan

Samandrag av saka:

Saka gjeld låneopptak i Husbanken for vidareutlån av startlån.

Saksopplysningar:Bakgrunn

Herøy kommune har søkt Husbanken om startlånmidlar for vidaretildeling for 2019 og fått innvilga kr. 12 000 000,-. Låneopptak føreset kommunestyrets etterfylgjande godkjenning. Godkjenning må ligge føre innan 08.05.2019, sjå prenta vedlegg 1.

Lov og føreskrift om startlån

Startlån er regulert i forskrift om startlån frå Husbanken av 01.04.2014. Forskrifta må sjåast i samheng med Husbankens tilhøyrande retningslinjer og rettleiar, samt forskrift om krav til nye utlån med pant i bustad av 15.06.2015 frå Finansdepartementet.

Formålet med startlån

Startlån skal «bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg egnet bolig og beholde den», jf. forskrift om startlån § 1.

Husbankens føringar gitt i tildelingsbrev

Eit av Husbankens mål er å medverke til at fleire langvarig vanskelegstilte på bustadmarknaden skal kunne eige sin eigen bustad. Eit nasjonalt mål er å hjelpe vanskelegstilte barnefamiliar til å kjøpe eigen bustad. Dette gjeld særleg familiar som leiger kommunal bustad, men også familiar som har ein ustabil busituasjon i ein ueigna privat utleigebustad. Startlån og tilskot brukt til refinansiering er gode verkemiddel for å unngå at barnefamiliar mister bustaden på grunn av høge buutgifter.

Startlån og tilskot til etablering er viktige verkemiddel for å busetje flyktningar. Flyktningar som leiger bustad og som har ein stabil økonomisk situasjon bør få høve til å kjøpe sin eigen bustad. Flyktningar vert rekna som vanskelegstilte på bustadmarknaden, og skal prioriterast ved tildeling av startlån og tilskot.

Det konkrete målet for 2019 er at talet på barnefamiliar som mottek startlån skal auke samanlikna med 2018. 83 % av alle startlån innvilga av Herøy kommune i 2018 var til barnefamiliar.

Grunnvilkår

Kommunen kan gi startlån til einskildpersonar som ikkje får lån eller tilstrekkelig lånebeløp i ordinære kredittinstitusjonar, jf. forskrifta § 2 og 3 fyrste ledd. Søkjaren må ha evne til å betene lånet over tid samt ha midlar att til livsopphald, jf. forskrifta § 3 tredje ledd.

Behovsvurdering

Startlån skal tildelast etter behovsvurdering, jf. forskrifta § 3 andre ledd. I tillegg til grunnvilkåra ovanfor skal kommunen i vurderinga leggje vekt på om søkjaren

forventast å ha langvarige problem med å finansiere eigd bustad og har nytta moglegheita for sparing innanfor dei økonomiske moglegheitene søkerens inntekt gir.

Vurdering og konklusjon:

Rådmannen rår kommunestyret til å godkjenne låneopptak i Husbanken, stort kr. 12 000 000,- for vidareutlån som startlån.

Husbankens startlån-ordning er eit av regjeringas velferdspolitiske verkemiddel. Den nasjonale strategien for bustadsosialt arbeid «Bolig for velferd» (2014-2020) angir retninga for det bustadsosiale arbeidet fram mot 2020. Visjonen til bustadpolitikken er at «alle skal kunne bu trygt og godt». Startlån kan bidra til å betre busituasjonen for vanskelegstilte på bustadmarknaden, samt betre oppvekstvilkåra for barn som er i ein utsett situasjon.

Rutinane for tildeling av startlån har dei siste åra blitt stramma inn av Husbanken, og lånet omfattar ikkje lenger *unge i etableringsfasen*, men heller personar som er varig vanskelegstilt på bustadmarknaden. Sett i samanheng med forskrift om krav til nye utlån med pant i bustad av 15.06.2015 frå Finansdepartementet er det no i større grad snakk om søknadar om fullfinansiering i staden for topplån og samfinansiering med ordinær bankar.

I tråd med kommunestyrets vedtak for sal av kommunale gjennomgangsbustadar er startlån eit viktig verkemiddel for å kunne gjennomføre eventuelle sal til eksisterande leigetakarar.

Konsekvensar for økonomi

Herøy kommune har overført kr. 10 700 000,- i startlånmidlar frå 2018. Herav ei aktiv førehandsgodkjenning pålydande kr. 4 800 000,-. Disponibelt for vidareutdeling per dags dato er såleis kr. 5 900 000,-.

Startlån kan bidra til å gjennomføre sal av kommunale bustadar, og frigjere kapital til reinvestering i nye bustadprosjekt.

Herøy kommune har per 31.12.18 restgjeld til Husbanken pålydande kr. 70,7 mill. Samla utlån med startlån/tilskot er kr. 56,1 mill. Differansen her skuldast overføring av startlånmidlar frå førre år, samt ulik nedbetalingstid mellom Husbanken/Herøy kommune og Herøy kommune/privat låntakar.

Av totalt 77 utlån melder Lindorff låneadministrasjon om at 5 lån er meldt til inkasso grunna restanse, samt er det rapportert restanse av mindre omfang på 10 lån. Risiko for tap er tidligare år vurdert som liten, men det kan tenkjast at risikoen for tap er noko aukande dei komande åra grunna antal innvilga lån til fullfinansiering samt den økonomiske situasjonen knytt til ein utfordrande arbeidsmarknad.

Konsekvensar for folkehelse

Startlån kan medverke til at personar som fell utanfor dei ordinære finansieringsordningane kan skaffe seg ein eigen plass og bu. Utan bustad er det vanskeleg å delta i samfunnet, i arbeidslivet og i sosiale relasjonar. Eit forsvarleg butilbod er difor eit av fundamenta i den norske velferdspolitikken.

Konsekvensar for drift

Startlån kan bidra til å frigjere kommunale bustadar.

Fosnavåg, 22.03.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Robert Myklebust
Eigedomslar

Bustadkonsulent: Ida Myklebust

HERØY KOMMUNE
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Tildeling av startlån for 2019

Vi viser til søknad om vidaretidelingsmidlar for 2019.

For 2019 delar vi opp tildelinga av startlån og tilskot i løyvingar. Kommunar som har søkt om både startlån og tilskot vil få søknaden om tilskot behandla innan midten av mars.

Husbanken sitt vedtak

Husbanken har løyvd kommunen:

- **12.000.000,- kr** i startlånsmidlar

Husbanken tildelar heile søknadsbeløpet med ein gong. Dersom behovet for midlar endrar seg i løpet av året kan de søkje om ytterlegare midlar. De finn det elektroniske søknadsskjemaet på Husbanken.no (<https://husbanken.no/startlaan/kommune>). Søknadsfristen er **1.september**.

Kva må de gjera for å få midlane utbetalt?

Startlån vil bli utbetalt innan kort tid, så framt Husbanken har motteke:

- underskriven låneavtale
- stadfesting av kommunestyret sitt lånevedtak

Dersom kommunen er oppført i registeret for godkjenning og kontroll, må også Fylkesmannen si godkjenning leggjast ved som dokumentasjon. Dokumenta skal sendast til:

Husbanken, Postboks 1404, 8002 BODØ

De har frist på tre månader fra løyvinga er gitt. Etter dette fell løyvinga bort.

Kva skal startlånet brukast til?

Eit av Husbanken sine mål er å bidra til at fleire langvarig vanskelegstilte på bustadmarknaden skal kunne eige sin eigen bustad. Eit nasjonalt mål er å hjelpe fleire vanskelegstilte barnefamiliar til å kjøpe eigen bustad. Dette gjeld særleg familiar som leiger kommunal bustad, men også familiar som har ein ustabil busituasjon i ein ueigna privat utleigebustad. Startlån og tilskot brukt til refinansiering er gode verkemiddel for å unngå at barnefamiliar mistar bustaden på grunn av høge buutgifter.

Målet for 2019 er at talet på barnefamiliar som motteke startlån skal auke samanlikna med 2018.

Rente- og avdragsvilkår

Startlån er gitt med flytande rente som serielån med ei løpetid på totalt 50 år, jamfør vedlagte betalingsplan. Dersom kommunen ønskjer fastrente, ta kontakt med Husbanken etter utbetaling.

Rapportering og kontroll

Kommunen skal rapportere om bruken av startlån.

Kommunar som brukar StartSak

Alle søknadar som vert behandla i StartSak og som får status utbetalt eller avslag, vert automatisk rapportert til Husbanken.

Kommunar som brukar Startskudd

Alle søknadar som vert behandla i Startskudd og får status utbetalt eller avslag blir automatisk rapportert til Husbanken.

Kommunar som ikkje brukar StartSak eller Startskudd

Alle søknader som blir utbetalt eller avslått, skal rapporterast fortløpande som enkeltsaker i rapporteringsmodulen StartRap.

Alle kommunar må sende inn årsrapportering for 2019 i StartRap i januar 2020.

Er de usikre på korleis de rapporterar i StartRap, les meir i rettleiaren [«Veileder for rapportering på startlån og tilskudd til tilpasning og etablering»](#) (HB 7.C.19).

Husbanken og Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan kontrollere at kommunane tildelar og forvaltar midlane i samsvar med forskrift om startlån.

Klagerett

Husbanken si avgjersle er ikkje eit enkeltvedtak, og de kan difor ikkje klage på dette vedtaket.

Informasjon

Ta gjerne kontakt med dykkar regionkontoret dersom de ønskjer meir informasjon. De kan også lese meir om ordningane på www.husbanken.no.

Aktuelt regelverk

- Startlån skal videretildelast i samsvar med [forskrift om startlån](#).
- Rente- og avdragsvilkåra er regulert i [forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken](#) og utfyllande føresegner i [retningslinjer om rente- og avdragsvilkår](#) (HB 4.B.5).
- Reglar for tapsdeling og tapsfond finn de i [Retningslinjer om tapsdeling, tapsfond og administrering av startlån](#) (HB 7 B.15)

Helsing
HUSBANKEN

Geir Arnulf Striger
Avdelingsdirektør

Vigdis Ulleberg
Rådgiver

Vedlegg

- 1 Låneavtale
- 2 Betalingsplan

Undertegnede **Herøy kommune**, org.nr. **964978840**,
erkjenner å skyldte Husbanken, org.nr. 942114184,

kr 12 000 000,- tolvmillioner kroner.

Rente- og avdragsvilkårene fastsettes av Kommunal- og moderinseringsdepartementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget. For tiden fastsettes renten på grunnlag av renteutviklingen i markedet. Stortinget kan endre retningslinjene.

Rentevilkår

Flytende rente - nominell rente 1,554 % pr. år. - effektiv rente 1,560 % pr. år.

Den oppgitte renten er gyldig fram til neste justering. Den flytende renten i Husbanken kan endres inntil seks ganger i året. Renten beregnes og forfaller til betaling etterskuddsvis. I beregning av effektiv rente inngår for tiden termingebyr. Effektiv rente beregnes i samsvar med Forskrift om låneavtaler.

Husbanken kan ensidig endre renten på grunnlag av renteutviklingen i markedet og/eller etter vedtak av departementet eller Stortinget. Ved renteendringer reguleres terminbeløpet slik at avtalt løpetid opprettholdes. Renteendringer varsles minst 6 uker før iverksettelse. Renteendringer, som skjer før lånet er utbetalt, må låntaker selv holde seg orientert om på www.husbanken.no eller ved å kontakte Husbanken.

Nedbetalingsvilkår

Lånet gis som serielån uten avdragsfri periode og med en total løpetid på 50 år. Etter avtale med Husbanken kan nedbetalingsvilkårene eventuelt endres. Ytterligere opplysninger om nedbetaling av lånet framgår av vedlagte betalingsplan.

Renter og avdrag betales uoppfordret innen forfallsdager som banken bestemmer. Lån med flytende rente kan til enhver tid innfris helt eller delvis uten at det påløper ekstra kostnader.

Gebyrer

Hver termin belastes med et gebyr. Gebyret er for tiden kr 30,-.

Husbanken kan ensidig endre og innføre nye gebyrer når endringen er saklig begrunnet ut fra endringer i bankens kostnader eller i omlegging av bankens gebyrstruktur. Endringer varsles minst 6 uker før iverksettelse.

Forsinket betaling

Innbetalinger anses først å være skjedd når beløpet er godskrevet Husbankens konto. Betales ikke renter og avdrag i rett tid, skal det fra forfall svares forsinkelsesrente fastsatt med hjemmel i forsinkelsesrenteloven av 17. desember 1976.

Låntakerens plikter

Låntakeren forplikter seg til å oppfylle de vilkår som fremgår av bevilgningsbrev og låneavtale.

Husbankens rett til å kreve full innfrielse

Husbanken har rett til å kreve full innfrielse straks hvis

- låntaker vesentlig misligholder låneavtalen
- det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger til Husbanken som låntaker forsto eller burde ha forstått kunne ha vesentlig betydning for Husbanken

Dersom låntaker ikke straks betaler Husbankens kostnader, herunder gebyrer ved eventuell inndrivelse av gjelden (purregebyr og lignende), kan banken belaste lånekontoen for utgiftene eller kreve utgiftene dekket på annen måte.

Utbetalingsfullmakt

Husbanken har ugenkallelig fullmakt til å utbetale lånet til kommunen på konto nr. 8647.11.04630.

Aksept av lånevilkår

Vedlagt betalingsplan er en del av låneavtalen. Undertegnede bekrefter å ha mottatt betalingsplan.

Denne låneavtalen er utferdiget i to eksemplarer hvorav låntaker beholder det ene. Undertegnede aksepterer med dette vilkårene i denne avtalen.

(Sted)

(Dato)

(Stempel og underskrift av ordfører)

(Gjentas med blokkbokstaver)

Dersom andre enn ordføreren undertegner avtalen, skal det legges ved dokumentasjon som viser at vedkommende kan forplikte kommunen.

Ved retur av låneavtalen skal kommunen legge ved:

Utskrift av kommunestyrets lånevedtak datert, sak nr.....

Kopi av Fylkesmannens godkjenning datert, hvis kommunen i henhold til kommuneloven §60 nr. 1 er oppført i registeret om betinget godkjenning og kontroll.

Vedlegg: Betalingsplan

Dato: 06.02.2019

HTVU

Herøy kommune
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Saksnr
14638775 8

STARTLÅN VIDEREUTLÅN - SERIELÅN - FLYT

Lånebeløp i kr 12,000,000

Løpetid i år	50	Effektiv rente i %	1.560
Avdragsfri periode i år	0	Gebyr pr. termin i kr	30.00
Terminer pr år	2	Totalkostnad	16,723,450.45
		Herav renter og gebyrer	4,723,450.45

For tiden er den flytende renten 1,504%. Fra 01.03.2019 er renten fastsatt til 1,554%. Denne betalingsplanen forutsetter uendret rente resten av lånets løpetid. Rente- og avdragsvilkårene fastsettes av departementet og Husbanken etter retningslinjer vedtatt av Stortinget. For tiden fastsettes renten på grunnlag av renteutviklingen i markedet.

Betalingsplanen viser terminbeløp/årlige beløp for et lån som blir utbetalt inneværende måned. Endelig betalingsplan utstedes først ved utbetaling av lånet.

Tabellen nedenfor viser hva som må betales i renter, avdrag og evt. gebyrer for hver termin i hele lånets løpetid.

TERMIN/ÅR	RENTER/GEBYR	AVDRAG	Å BETALE	RESTGJELD
01.09.2019	105,409	120,000	225,409	11,880,000
01.03.2020	92,001	120,000	212,001	11,760,000
01.09.2020	91,904	120,000	211,904	11,640,000
01.03.2021	89,564	120,000	209,564	11,520,000
01.09.2021	90,276	120,000	210,276	11,400,000
01.03.2022	87,879	120,000	207,879	11,280,000
01.09.2022	88,395	120,000	208,395	11,160,000
01.03.2023	86,030	120,000	206,030	11,040,000
01.09.2023	86,515	120,000	206,515	10,920,000
01.03.2024	84,569	120,000	204,569	10,800,000
01.09.2024	84,404	120,000	204,404	10,680,000
01.03.2025	82,179	120,000	202,179	10,560,000
01.09.2025	82,755	120,000	202,755	10,440,000
01.03.2026	80,482	120,000	200,482	10,320,000
01.09.2026	80,875	120,000	200,875	10,200,000
01.03.2027	78,632	120,000	198,632	10,080,000
01.09.2027	78,995	120,000	198,995	9,960,000
01.03.2028	77,137	120,000	197,137	9,840,000
01.09.2028	76,904	120,000	196,904	9,720,000
01.03.2029	74,795	120,000	194,795	9,600,000
01.09.2029	75,235	120,000	195,235	9,480,000

14638775 8 forts. SERIELÅN

TERMIN/ÅR	RENTER/GEBYR	AVDRAG	Å BETALE	RESTGJELD
01.03.2030	73,084	120,000	193,084	9,360,000
01.09.2030	73,354	120,000	193,354	9,240,000
01.03.2031	71,234	120,000	191,234	9,120,000
01.09.2031	71,474	120,000	191,474	9,000,000
01.03.2032	69,705	120,000	189,705	8,880,000
01.09.2032	69,404	120,000	189,404	8,760,000
01.03.2033	67,411	120,000	187,411	8,640,000
01.09.2033	67,714	120,000	187,714	8,520,000
01.03.2034	65,686	120,000	185,686	8,400,000
01.09.2034	65,834	120,000	185,834	8,280,000
01.03.2035	63,836	120,000	183,836	8,160,000
01.09.2035	63,954	120,000	183,954	8,040,000
01.03.2036	62,273	120,000	182,273	7,920,000
01.09.2036	61,904	120,000	181,904	7,800,000
01.03.2037	60,027	120,000	180,027	7,680,000
01.09.2037	60,194	120,000	180,194	7,560,000
01.03.2038	58,288	120,000	178,288	7,440,000
01.09.2038	58,313	120,000	178,313	7,320,000
01.03.2039	56,438	120,000	176,438	7,200,000
01.09.2039	56,433	120,000	176,433	7,080,000
01.03.2040	54,841	120,000	174,841	6,960,000
01.09.2040	54,404	120,000	174,404	6,840,000
01.03.2041	52,642	120,000	172,642	6,720,000
01.09.2041	52,673	120,000	172,673	6,600,000
01.03.2042	50,890	120,000	170,890	6,480,000
01.09.2042	50,793	120,000	170,793	6,360,000
01.03.2043	49,041	120,000	169,041	6,240,000
01.09.2043	48,913	120,000	168,913	6,120,000
01.03.2044	47,409	120,000	167,409	6,000,000
01.09.2044	46,904	120,000	166,904	5,880,000
01.03.2045	45,258	120,000	165,258	5,760,000
01.09.2045	45,153	120,000	165,153	5,640,000
01.03.2046	43,492	120,000	163,492	5,520,000
01.09.2046	43,272	120,000	163,272	5,400,000
01.03.2047	41,643	120,000	161,643	5,280,000
01.09.2047	41,392	120,000	161,392	5,160,000
01.03.2048	39,977	120,000	159,977	5,040,000
01.09.2048	39,404	120,000	159,404	4,920,000
01.03.2049	37,874	120,000	157,874	4,800,000
01.09.2049	37,632	120,000	157,632	4,680,000
01.03.2050	36,094	120,000	156,094	4,560,000
01.09.2050	35,752	120,000	155,752	4,440,000
01.03.2051	34,245	120,000	154,245	4,320,000
01.09.2051	33,872	120,000	153,872	4,200,000
01.03.2052	32,545	120,000	152,545	4,080,000
01.09.2052	31,904	120,000	151,904	3,960,000
01.03.2053	30,490	120,000	150,490	3,840,000
01.09.2053	30,111	120,000	150,111	3,720,000
01.03.2054	28,696	120,000	148,696	3,600,000
01.09.2054	28,231	120,000	148,231	3,480,000
01.03.2055	26,847	120,000	146,847	3,360,000

14638775 8 forts. SERIELÅN

TERMIN/ÅR	RENTER/GEByR	AVDRAG	Å BETALE	RESTGJELD
01.09.2055	26,351	120,000	146,351	3,240,000
01.03.2056	25,113	120,000	145,113	3,120,000
01.09.2056	24,404	120,000	144,404	3,000,000
01.03.2057	23,105	120,000	143,105	2,880,000
01.09.2057	22,591	120,000	142,591	2,760,000
01.03.2058	21,298	120,000	141,298	2,640,000
01.09.2058	20,711	120,000	140,711	2,520,000
01.03.2059	19,449	120,000	139,449	2,400,000
01.09.2059	18,831	120,000	138,831	2,280,000
01.03.2060	17,681	120,000	137,681	2,160,000
01.09.2060	16,904	120,000	136,904	2,040,000
01.03.2061	15,721	120,000	135,721	1,920,000
01.09.2061	15,070	120,000	135,070	1,800,000
01.03.2062	13,901	120,000	133,901	1,680,000
01.09.2062	13,190	120,000	133,190	1,560,000
01.03.2063	12,051	120,000	132,051	1,440,000
01.09.2063	11,310	120,000	131,310	1,320,000
01.03.2064	10,249	120,000	130,249	1,200,000
01.09.2064	9,404	120,000	129,404	1,080,000
01.03.2065	8,337	120,000	128,337	960,000
01.09.2065	7,550	120,000	127,550	840,000
01.03.2066	6,503	120,000	126,503	720,000
01.09.2066	5,670	120,000	125,670	600,000
01.03.2067	4,653	120,000	124,653	480,000
01.09.2067	3,790	120,000	123,790	360,000
01.03.2068	2,817	120,000	122,817	240,000
01.09.2068	1,904	120,000	121,904	120,000
01.03.2069	953	120,000	120,953	0

Lengden på første termin avhenger av utbetalingsdato og vil variere fra 6 til 7 måneder. Renten beregnes etterskuddsvis.

Av renter og avdrag som ikke betales i rett tid, betales det forsinkelsesrente.

Post: Postboks 2438 Sluppen
7005 TRONDHEIM
Besøk: Peter Egges plass 2

Kontonr: 6345 05 03594 Tlf: 22961600
Org. nr: 942 114 184 Fax:
firmapost.trondheim@husbanken.no

Helse og omsorg

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2012/2168
		Arkiv:	223

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
68/19	Formannskapet	30.04.2019
53/19	Kommunestyret	09.05.2019

SØKNAD OM EKSTRA TILSKOT TIL DRIFT AV SENTER MOT INCEST OG SEKSUELLE OVERGREP MØRE OG ROMSDAL.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

Herøy kommunestyre gir etter ei samla vurdering ekstra støtte til SMISO MR for 2019. Søknaden om ekstra tilskot for 2019 på kr. 18.000,- vert imøtekommen..

Støtta vert finansiert slik:

Konto 14700 (overføring til andre), ansvar 1298 (Krisesenter/overgrepsmottak med meir), funksjon 242 (Råd, rettleiing og sosial førebygging) – opp kr 18.000

Konto 19400 (bruk av disp fond), ansvar 1298, funksjon 243 – opp kr 18.000.

Tilråding:

Herøy kommunestyre gir etter ei samla vurdering ekstra støtte til SMISO MR for 2019. Søknaden om ekstra tilskot for 2019 på kr. 18.000,- vert imøtekommen..

Støtta vert finansiert slik:

Konto 14700 (overføring til andre), ansvar 1298 (Krisesenter/overgrepsmottak med meir), funksjon 242 (Råd, rettleiing og sosial førebygging) – opp kr 18.000

Konto 19400 (bruk av disp fond), ansvar 1298, funksjon 243 – opp kr 18.000.

Særutskrift: SMISO MR

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Søknad om ekstra tilskot til drift av Senter mot Incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal.
- 2 Årsrapport 2018 SMISO
- 3 Søknad - oversikt

Samandrag av saka:

Senter mot incest og seksuelle overgrep i Møre og Romsdal (SMISO MR) har søkt søkte kommunen om eit ekstra tilskot på kr. 18.000,- for året 2019. Bakgrunn for søknaden er den økonomiske situasjonen ved senteret. Den årlege betalinga frå kommunane i fylket har ikkje vore endra på fleire år. Rådmannen tilrår at det ekstra tilskotet på kr. 18.000,- vert gitt.

Saksopplysningar:

SMISO MR søkte kommunen og fekk innvilga tilskot til drifta frå 2016. For 2019 fekk dei kr. 46.000 i støtte. Dette beløpet var søkt om og handsama i budsjettet for 2019. Dei søker no på eit ekstra tilskot for 2019 på kr. 18.000,-. Som bakgrunn for søknaden vert det vist til at den økonomiske situasjonen ved senteret tilseier at dei treng meir midlar til drift for 2019. Den årlege betalinga frå kommunen har ikkje vore endra på fleire år.

SMISO er ein organisasjon som lokalt har hovudsete i Molde. Dei har nå også desentralisert tilbod. SMISO er eit lavterskeltilbod for alle som har opplevd seksuelle overgrep, pårørande, nettverk og andre samarbeidspartar. Dei har særskilte tilbod til brukarar med etnisk minoritetsbakgrunn, menn og fleirkulturelle. I tillegg driv dei og førebyggjande arbeid for barn og unge. Dei har dei seinare åra særskilte hatt opplysningstiltak for russ og også for 9. klassar. I Møre og Romsdal har 26 kommunar avtale med SMISO.

Vurdering og konklusjon:

Kommunen valde å inngå avtale med SMISO frå 2016. Denne har vore vidareført, og det i desse åra vore eit godt samarbeid mellom SMISO og helsesjukepleiare i kommunen. No i april 2019, er dei igjen på plass i den vidaregåande skulen her i Herøy. Dei har også vore i ungdomsskulen. Dette arbeidet er viktig, og ein vil difor tilrå at det ekstra tilskotet på kr. 18.000,- vert innvilga.

Konsekvensar for folkehelse:

Ved at barn og unge får enda betre kunnskap om moglegheitene for seksuelle overgrep vil det kunne hindre at den einskilde unge vert utsett for det. Det vil og kunne føre til at dei som vert utsett søker hjelp på ei tidleg tidspunkt.

Konsekvensar for drift:

Dersom ekstrasøknaden vert innvilga vil det føre til ei utgift i 2019 på kr. 18.000,-. Beløpet belastast disposisjonsfondet.

Fosnavåg, 01.04.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen

Senter mot incest og seksuelle
overgrep i Møre og Romsdal

Samarbeidande kommune
Ordfører og Rådmann

Molde 20.03.19

Søknad om ekstra tilskudd til drift av Senter mot incest og seksuelle overgrep for Møre og Romsdal for 2019

Senter mot incest og seksuelle overgrep, Møre og Romsdal, (SMISO MR) opplever i år at den økonomiske situasjonen no tilseier at vi trenger meir midler til drift for dette året.

Vi går no derfor ut å ber våre 18 samarbeidende kommuner, dvs kommuner vi har skriftlige 4 års-avtaler med om ekstra økonomisk støtte for 2019.

I 2018 fekk vi tilgang i BUF Dir til å øke budsjettet vårt med 7,8 %, noko vi gjorde og vi valgte då å utvide med ett 1,0 årsverk for å styrke alle delane av tilbudet vårt.

Vi er ett av det minste sentrene i årsverk på landsbasis og trenger våre 6,0 årsverk for å kunne nå alle i Møre og Romsdal med tilbudet vårt.

Vi har en stadig økende etterspørsel på alle tilbuda.

Vi håper difor at alle 18 kommunane kan bidra med 2 kr ekstra pr innbygger i 2019 til vår daglige drift(Se vedlegg)

Dette vil kunne gi oss eit samla ekstra tilskudd på kr 401 000,-

Håper alle 18 kommunane ser at dette er eit viktig bidrag til å opprettholde tilbudet for alle utsatte for seksuelle overgrep i Møre og Romsdal.

På førehand hjertelig takk.

Svar frist er 15.04.19

<mailto:svanhild@smiso-mr.no>

Med vennlig hilsen

Svanhild Lillebostad

Svanhild MN Lillebostad
Daglig leder Smiso MR
Tlf 97607804

Vedlegg:
Tilskuddsliste 2019
Årsmelding 2018

Årsmelding 2018
Senter mot incest og seksuelle
overgrep
Møre og Romsdal

Innhold

Innhold	1
Organisasjon	3
Styret for SMISO MR 2018	3
Vedtektsendring og styreendringssammensetning	4
SMISO MR sitt formål og virke	5
FMSO – Fellesskap mot seksuelle overgrep	5
Lokalene til SMISO MR	6
Kontaktinformasjon til SMISO MR:	6
Ansatte på SMISO MR 2018	7
Fagkompetanse hos ansatte i 2018	7
Forsikring og pensjonsordninger	8
Fagorganisasjoner i Smiso MR	8
Samarbeid med andre	8
Samarbeid med helseforetak	9
Besøk av organisasjoner og etater	10
Tilbud til menn	10
Tilbud til brukere med etnisk minoritetsbakgrunn	10
Tre desentraliserte tilbud i fylket\Satelitter	10
Tilbud til barn og unge	11
Advokatbistand	11
Undervisning til barn og unge i 2018	12
Ungdomskuler	12
Videregående skuler	13
Andre undervisningsoppdrag	13
Brukermedvirkning	14
Økonomi og tilskudd	15
Regnskap og Revisjon	15
De som har bidratt med økonomisk støtte i 2018	17
Styrets Årsberetning 2018	19
Driftsåret 2018	20
Styrehonorar	21
Arbeids- og utviklingsoppgaver	22
Ord fra daglig leder	23

Organisasjon

Senter mot incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal har eksistert siden 2002. Vi er nå inni vårt 17.driftsår.

Senterets forkortelse er SMISO MR. Vertskommune er Molde kommune.

SMISO MR er organisert som en stiftelse og styret for stiftelsen består av fem personer/representanter.

- En representant fra vertskommunen Molde
- En representant fra Kommunenes Sentralforbund
- En representant som skal være en særlig fagperson/helseforetaket
- En representant som har særlig engasjement for stiftelsens formål
- En ansattrepresentant

Daglig leder for SMISO MR er sekretær uten stemmerett i styret.

Styret for SMISO MR 2018

Styreleder	Tone H Silseth	Kommunenes Sentralforbund	Vara Monica Molvær
Nestleder	Kirsti Hoemsnes	Vertskommune representant	Vara Inger Cecilie Frisvoll
Styremedlem	Tone I Skjerven	Fagrepresentant	Vara Erik Gudbrandsen
Styremedlem	Brynulf Bakkenget	Engasjement representant	Vara Inger Lise Sevaldsen
Styremedlem	Laila A Nøsen	Ansatt representant	Vara Merete Nerland
Sekretær	Svanhild Lillebostad	Daglig leder Smiso	
Møte og talrett	Anne Stokke	Brukerrepresentant	

Vedtektsendring og styreendringssammensetning

På styremøte 29.08.18 vedtok styret for SMISO MR ei vedtektsendring i forhold til styret sine medlemmer.

Sak 15\18

Endring av vedtekter

Vedtak: §4 OG 5. Styrets sammensetning, valg av styre , endres til ; brukerrepresentant går fra å være styremedlem til brukerrepresentant med møte og talerett, ikke stemmerett.

Styret erstatter dette styremedlemmet med ett styremedlem med særlig engasjement for stiftelsens formål. Styrets honorarsatser opprettholdes.

§ 4 STYRESAMMENSETNING

Stiftelsen skal ha et styre bestående av 5 personer

- 1 representant for Molde kommune (vertskommune) m/vararepresentant
- 1 representant for andre kommuner oppnevnt av KS m/vararepresentant
- 1 representant for de ansatte m/vararepresentant
- 1 uavhengig representant med kompetanse av særlig betydning for stiftelsen m\vara
- 1 uavhengig representant med ett særlig engasjement for formålet til stiftelsen m\vara

En representant for brukerne med møte og talerett velges blant brukerne av senteret i Møre og Romsdal på samarbeidsmøtet som er 4 ganger i året

Styret velger selv sin leder og nestleder.

§5 a) VALG AV STYRE, VALGPERIODE

Molde kommune oppnevner selv sin representant.

En representant for andre kommuner utpekes i samarbeid med Kommunenes Sentralforbund i Møre og Romsdal.

Ansatte ved senteret i Møre og Romsdal velger en representant.

Styret supplerer seg selv med en person med en særlig kompetanse og en person med særlig engasjement for stiftelsen sitt formål som stiftelsen har behov for.

En representant for brukerne med møte og talerett,men ikke stemmerett, velges blant brukerne av senteret i Møre og Romsdal på samarbeidsmøtet i første kvartal og velges for 2 år.

Styrets medlemmer velges for en periode på to år. For å ivareta kontinuitet i styret skiftes offentlig oppnevnte styremedlemmer på ulike årstall, øvrige styremedlemmer på like.

Styremedlemmer kan ikke sitte i styret ut over to valgperioder sammenhengende, dvs. fire år.Vedkommende kan likevel velges inn i styret på et senere tidspunkt.

§ 5 b) GODTGJØRING AV STYREMEDLEMMENE

Møtegodtgjørelsen for alle styremedlemmene fastsettes til kr 8000,- pr år med inntil 4 møter. For ytterligere møter ytes kr 2000,- pr møte pr styremedlem.

Styretsleder gis den samme godtgjørelsen som øvrige medlemmer av styret , men med et tillegg på kr 1000,- pr møte.

Varamedlemmer mottar kr 2000,- pr møte de deltar på ,men dog ikke til høyere godtgjørelse til sammen for året enn faste medlemmer i styret.

Det ytes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste som følge av styrevervet. Attestasjon fra arbeidsgiver er påkrevet.

Dersom styreleder/styremedlemmer utfører nødvendig arbeid for stiftelsen ut over styremøtene, gis en kompensasjon lik styregodtgjørelsen. Arbeid som medfører mer enn ½ dags arbeid, kompenseres med dobbel styregodtgjøring.

Det kan inngås særavtale med hensyn til honorar for person(er) med særskilt kompetanse som stiftelsen har behov for. Det kan da utbetales dokumentert timehonorar lik det representanten ellers ville hatt i sitt virke begrenset opp til kr. 3.000,- pr. møte. Beløpet er skattepliktig og det beregnes arbeidsgiveravgift, men gir ikke rett til feriepenger og teller ikke med for sykepenger

Reisegodtgjørelse tilstås etter gjeldende reiseregulativ for statens satser.

Billettstammer, kvitteringer heftes ved reiseregning.

Godtgjøring til styrerepresentantene reguleres

SMISO MR sitt formål og virke

- SMISO MR har som formål å gi hjelp til selvhjelp for mennesker av begge kjønn som er utsatt for incest og seksuelle overgrep og deres nærstående.
- SMISO MR skal forbygge og kjempe mot seksuelle overgrep ved å synliggjøre og motarbeide forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger og opprettholder overgrepene.
- SMISO MR skal arbeide for å spre kunnskap om incest og seksuelle overgrep.
- SMISO MR skal drive virksomheten i nært samarbeid med andre senter mot incest og seksuelle overgrep og paraplyorganisasjonen FMSO.
- Personalet skal bestå av personer med tverrprofesjonell relevant kompetanse.

FMSO – Fellesskap mot seksuelle overgrep

SMISO MR er medlem av FMSO.

Dette er en paraplyorganisasjon for 19 av 24 senter på landsbasis.

Det koster 5 promille av brutto driftsbudsjett å være medlem.

FMSO fungerer som et kontaktledd mellom sentrene og arrangerer fire ledersamlinger i året på ulike steder/sentrer og muliggjør ett godt og tett samarbeidsklima mellom sentrene.

FMSO er medarrangør av dei årlige landskonferansene for sentrene.

Organisasjonen blir brukt som høringsinstans for departementene.

Lokalene til SMISO MR

Stiftelsen SMISO MR eier 1 etasje i sameiet moldelivn 9, seksjon 4.

Huset ligger i Moldeliveien 9 i sentrum av Molde. Det er gåavstand til både ferge og bussterminal.

Senteret sin seksjon er på ca 200 m² og Senterets lokaler består av 1.etasje med 5 kontor, fellesrom som stue og kjøkken, to bad\toalett, sanserom, møterom og ett ekstra samtalerom. Vi har i tillegg en fin overbygd terrasse.

Huset ble bygd i 1930 og rehabilitert i 2007.

Sanserommet inneholder massasjestol, løvbladstol og fargeeffekter som skal kunne gi en god, rolig og trygg sanseopplevelse. Det er ikke overnattingsmuligheter i lokalene til SMISO MR.

Adkomsten til våre lokaler er tilrettelagt for rullestolbrukere med rampe inn i seksjonen og handicaptoalett.

Kontaktinformasjon til SMISO MR:

- Telefon 71 11 51 55/ 97 41 55 80
- E- post: smiso@smiso-mr.no
- Hjemmeside: www.smiso-mr.no
- Facebook: Facebook/Smiso M og R
- Besøksadresse: Moldelivn 9,6415 Molde

Åpningstider

Telefontid	Tidspunkt	Tilbud	Tidspunkt
Mandager	09.00-15.00	Besøk/avtaler	09.00-15.00
Tirsdager	09.00-15.00	Telefonåpent/avtaler	09.00-15.00
Onsdager	09.00-15.00	Besøk/avtaler	09.00-15.00
Torsdager	09.00-18.00	Turdag/besøk/avtaler	10.30-18.00
Fredager	09.00-15.00	Telefonåpent/avtaler	09.00-15.00

Vi holdt stengt i romjulen, påskedagene, og nokre inneklemt dager.

Vi har tre satelitter ; Ørsta Ålesund og Kristiansund en gang i måneden , med samtaletilbud frå kl 14-18

Ansatte på SMISO MR 2018

SMISO MR består i dag av 6 ansatte alle fast 100% stilling, 6 årsverk.

Daglig leder Svanhild Lillebostad

Seniorveileder Ann Kristin Skurtveit

Veileder Merete Nerland

Veileder Elin Hamnes

Veileder Bente Hovde

Veileder Laila A Nøsen

SMISO MR har i 2018 ikkje hatt langtidsfravær men har korttidsfravær utover det ønskelige.

Smiso MR jobber målrettet med IA arbeidet og fokus på nærvær hos alle ansatte.

Det har vært gjennomført nettverkssamlinger for ansatte i RVTS Midt \v Knut Hermstad sin regi i Trondheim 2 ganger over 2 dager.

Vi har i tillegg hatt en dag faglig veiledning med Inge Nordhaug frå RVTS Vest med fokus på brukere og komplekse traumeskader\reaksjoner, sekundærtraumatisering.

Vi har arrangert landskonferansen for alle Smisoane\medlemmene i FMSO i juni.

Vi hadde 155 deltagere på dei to første dagene med SMISO ansatte og eksterne fagfolk påmeldte mens vi var ca 70 interne på siste dagen som kun var for ansatte i SMISOane.

Dette var en tredagers-konferansen med fokus på søskenincest, barn og unge med skadelig seksualisert adferd. I tillegg arrangerte vi en flott festmiddag på Vardestua som vi fikk mange gode tilbakemeldinger på.

Fagkompetanse hos ansatte i 2018

.

Veiledere:

- Vernepleier med spesialkompetanse (Snoezelen - psykiatrikompetanse) og MCT.

- Barnevernspedagog med master og videreutdanning, lang erfaring frå barnevernsarbeid
- Sykepleier med videreutdanning i psykisk helse
- Vernepleier med masterfag\meistring og myndigjering og sexologisk rådgiver

Seniorveileder:

- Sykepleier med lederutdanning i helse og sosialtjenesten samt ledererfaring fra AMK sentral\avdeling, MCT og seksuell helse.

Daglig leder:

- Sykepleier med lederutdanning i helse og sosialtjenesten, samt dokumentasjon, EPJ og helseinformatikk utdanning.
- Familieterapeut, PREP instruktør

De ansatte har hatt lønnsforhandlinger med styret i 2018 og arbeidstidsavtalen fra 2017 skal evalueres på styremøte februar 2019

Daglig leder er direkteplassert etter styrevedtak og forhandler lønn årlig.

Forsikring og pensjonsordninger

SMISO MR har yrkesskadeforsikring og gruppelivsforsikring for de ansatte. De ansatte opparbeider pensjonsrettigheter i KLP offentlig pensjonordning.

SMISO MR betaler 2 % av bruttoinntekt for alle ansatte til Statens pensjonskasse.

Fagorganisasjoner i Smiso MR

SMISO MR er medlem av Virke.

Våre ansatte er organiserte i Fagforbundet, Fellesorganisasjonen, Norsk Sykepleieforbund, og Akademikerne.

Samarbeid med andre

SMISO MR samarbeider med aktuelle instanser i vertskommune og andre kommuner i MR med sikte på å øke kompetansen til hjelpepersonell og andre fagetater.

Dette mener vi bidrar til at flere brukere blir fanget opp av hjelpeapparatet og får den hjelpen de har behov for.

Vi samarbeider med følgende instanser:

Helsesøstre

Statens Barnehus i Ålesund

Politi

Støttesenter for kriminalitetsutsatte

Barnevern

Familievern

Skoler (grunnskoler, videregående og høyskoler)

Konsultasjonsteam

Habiliteringstjenesten Helse MR

Psykisk helse

NAV

Tannhelsetjeneste

Helseforetaket\ somatikk og DPS

Flyktningetjenesten

RVTS Midt, andre RVTser

Den norske kirken, andre trossamfunn, Humanetikere og ateister

RVTS-Midt ved St.Olavs Hospital er en viktig samarbeidspartner, både på et faglig og et overordnet nivå for SMISO MR. Kunnskap om RVTS-Midt og hvilken funksjon RVTS har, er nyttig for andre i hjelpeapparatet som SMISO MR samarbeider med.

Traumeenheten på Østmarka Psykiatriske Sjukehus\DPS er også blitt en viktig samarbeids og kompetansepartner for oss.

Forskning viser en overrepresentasjon av ulike psykiske og somatiske lidelser blant mennesker som er utsatt for seksuelle overgrep. Erfaring fra brukere viser at det går alt for lang tid før overgrepssproblematikk blir avdekket og jobbet med.

Målsettingen med samarbeid på systemnivå er å bygge opp samarbeid og kompetanse på en slik måte at kommunene selv viderefører kompetanseoppbygging og kvalitetsutvikling når det gjelder tilbud til mennesker som er utsatt for seksuelle overgrep og deres pårørende.

Videre samarbeider SMISO MR med kommunenes støtteapparat på individnivå for å bidra til at brukere får nødvendig bistand.

Samarbeid med helseforetak

SMISO MR mottar midler fra Helse–Midt RHF. Midlene disponeres i h.h.t vedtekter og retningslinjer for senterets faglige virksomhet og er gitt for å støtte oss som et brukerfokusert tilbud.

Brukermedvirkning og hjelp til selvhjelp er viktige nøkkelord for organiseringen vår.

Besøk av organisasjoner og etater

Vi har i 2018 hatt samarbeidsmøter og besøk mange ulike etater og organisasjoner.

Mellom anna Barnevern, PPT, NAV Konfliktrådet, barnehage ansatte, helsesøstre, politiet, psykisk helse, tiltak funksjonsnedsettelse, habiliteringstenesta, grunnskoleansatte og rektorer og ansatte VGS.

Felles for alle disse møta og besøka er å kunne dele kunnskapen om virket og mandatet til SMISO MR, og hvordan dele kunnskap og kompetanse til beste for utsatte for seksuelle overgrep.

Tilbud til menn

SMISO MR er et tilbud også for menn. Vi får tilbakemelding fra våre mannlige brukere om at senteret er et godt sted å komme til.

Tilbud til brukere med etnisk minoritetsbakgrunn

Mennesker med en etnisk minoritetsbakgrunn er viktige å nå ut til fordi mange av de som kommer til Norge ikke kjenner til lover og holdninger til seksuelle overgrep i Norge. Mange kommer også fra en kultur der det ikke finnes begrep for seksuelle overgrep.

Vi tror gruppen brukere er altfor liten i forhold til det reelle behov. Vi har derfor fokus på opplysning og informasjon om tilbudet vårt til denne delen av befolkninga og hjelpeapparatet rundt de som er bosatt i Møre og Romsdal.

Tre desentraliserte tilbud i fylket\Satelitter

Tilbudet i Ørsta har vi hatt siden 2012. Vi leier lokale hos Ørsta Kommune i Trico bygget. Vi er tirsdager i Ørsta Vi opplever å ha bra besøk på tilbudet og er nå godt etablert og kjent av omgivelsene og nærliggende kommuner. Vi markedsfører tilbudet med å legge ut på Facebooksiden vår, under «Hva skjer» på Sunnmørsposten og egne plakater som sendes ut til skoler, helsestasjoner mm.

Vi har hatt desentralisert tilbud på Nordmøre fra september 2013. Vi er der en onsdag i måneden. Der får vi låne lokale på Nordmøre Krisesenter i Kristiansund. Vi har et godt samarbeid med Krisesenteret. Vi markedsfører oss på samme måte på Nordmøre, men da i Tidens Krav.

I september 2015 startet vi opp tilbud i Ålesund. Vi er der siste onsdag i måneden. Vi fikk nye lokaler gjennom Ålesund Kommune ved Moa Helsehus.

Ålesundtilbudet er nå et veletablert tilbud med godt besøk. Vi markedsfører oss på samme måte, men da i Sunnmørsposten. Vi jobber med nye lokaler i Ålesund då vi opplever at mange trenger vårt tilbud og vi trenger litt meir plass til det.

Satelittene er viktige tiltak for å kunne tilby et fylkesdekkende tilbud. Ved å ha slike desentraliserte tilbud, gir vi brukerne muligheten til å møte personalet i sitt eget nærmiljø og slippe mye reising.

Åpningstidene for de desentraliserte tilbudene er fra 1400-1800.

Tilbud til barn og unge

SMISO MR er tilgjengelig for barn og unge under 18 år, jmf. vedtekter juni 2007.

Dette praktiseres gjennom undervisningsopplegget på ungdomsskoletrinnet (åttende eller niende trinn). Dette er et tre timers undervisningsopplegg som gir ungdommene kunnskap og handlingskompetanse.

Gjennom evalueringsskjema til elevene etter undervisningen, fremkommer det at ca 70% av elevene SMISO MR underviste i 2015 (totalt 1400 elever), ikke hadde hatt undervisning om incest og seksuelle overgrep i løpet av skoletiden. Vi har fått tilbakemeldinger fra både barnevern, Statens Barnehus i Ålesund og lærere ved skolene om at elever forteller om egne opplevelser etter å ha fått undervisningen vår.

SMISO MR tilbyr også samtaler til ungdommer etter samtykke fra verge/voksne med ansvar for ungdommene. Ofte tar det noe tid før hjelpeapparatet kan bistå, blant annet BUP. Da kan samtalene på SMISO MR ha en stabiliserende effekt inntil hjelpeapparatet kan overta. Vårt tilbud er et gratis lavterskeltilbud. Barn som har opplevd seksuelle overgrep trenger og har rett på et offentlig tilbud som er målretta med dokumentasjon det kan ikke SMISO MR tilby.

SMISO MR samarbeider alltid med barnevern, politi og Statens barnehus når det gjelder barn som står i fare for å utsettes for overgrep.

Advokatbistand

Vi samarbeider tett med advokater fra Advokatfirmaet Øverbø Gjørtz. Vi tilbyr advokatrådgivning, både med tanke på straffesak og voldsoffererstatning. Dette tilbudet er gratis og viktig for våre brukere

Undervisning til barn og unge i 2018

Ungdomskuler	Antall elever Antall Voksne
Skjevika U skule 8 trinnet	23 elever 2lærer 1 helsesøster
Fræna U skule 8 trinnet	80 elever 6 lærere 1 helsesøster
Dalsfjord U skule	34 elever 5 lærere 1 helsesøste
Bekkevoll U skule 8 .og 9. trinnet	470 elever 21 lærere 1 helsesøster
Batnfjorden U skule 8. trinnet	50 elever 5 lærere 1 helsesøster
Kolvikbakken U skule 9 trinnet	120 elever 8 lærere 1 helsesøster
Bud U skule 8 trinnet og 10 trinnet	45 elever 4 lærer 1 helsesøster
Ellingsøya U.skule 8 og 9 trinnet	80 elever 10 lærere 1 helsesøster
Julsundet U skule	33 elever 7 lærere 1 helsesøster
Aure U skule 8-10 trinnet	93 elever 12 lærere 1 helsesøster 2 assistenter 1 tolk
Vågsetra U skule 8 trinnet	97 elever 7 lærere 1 helsesøster
Volda U skule 8 trinnet	120 elever 7 lærere 1 helsesøster 2 assistenter
Aukra U skule 8 trinnet	36 elever 6 lærere 1 helsesøster
Misund U skule 8 trinnet og 8 trinnet	60 elever 8 lærere 1 helsesøster 1 ped.student
Straumsnes U skule 8 trinnet	24 elever 3 lærere 1 helsesøster
Spjelkavik U skule 8.trinnet	210 elever 7 lærere 2 helsesøstre
Tingvoll U skule 8 trinnet	25 elever 1 lærer 1 helsesøster
Åndalsnes U skule	63 elever 5 lærere 2 helsesøstre
Giske U skule 8 trinnet	80 elever 5 lærere 2 helsesøtsre
Åfarnes U skule 8 trinnet	13 elever 2 lærere
Sekken U skule 8 og 9 trinnet	8 elever 2 lærer 1 helsesøster
Tingvoll U skule 8 og 9 trinnet	30 elever 2 lærere 1 helsesøster 1 assistent
Eresfjord U skule 8 trinnet	16 elever 2 lærere
Norlandet U skule 8 trinnet	100 elever 6 lærere 1 helsesøster
Totalt elever: 1850	Totalt Voksne rundt elevane : 180

Videregående skuler	
Gjermundnes VGS	51 elever 6 lærere
Borgund VGS	58 elever 2 lærere 2 helsesøstre 2 politi
Romsdal VGS	385 elever 6 lærere 2 helsesøstre
Rauma VGS	45 elever 1lærer 1 helsesøstre
Brattvåg VGS	61 elever 2 lærer 1 helsesøster
Fræna VGS	73 elever 3 lærere 2 helsesøstre
Akademiet Molde	32 elever 2 lærere 2 helsesøstre
Ålesund VGS	140 elever 4 lærere 2 helsesøstre
Akademiet Ålesund	150 elever
Tingvoll VGS	10 elever 1 helsesøster 1 politi NKS 1
Sunndal VGS	107 elever 3 lærere 1 helsesøstre 3 politi
Ulstein VGS	193 elever 5lærere 1 helsesøster 1 politi,NKS 4
Kristiansund VGS Atlanten VGS	129 elever 2 lærere 1 helsesøster NKS 5
Sykkylven VGS	67 elever 2 lærere 1 helsesøster 1 politi NKS 1
Volda VGS	157 elever 4 lærere 1 helsesøster 1 politi NKS 5
Molde VGS	190 elever 1lærer 1 helsesøster 1politi
Spjelkavik VGS	193 elever 4 lærere 1 helsesøster 1 politi
Totalt elever 2469	115 Voksne rundt elever

Andre undervisningsoppdrag

Stader	Antall oppmøte
Hi Molde Sykepl studenter	120 studenter
HI Molde vernepl	149 studenter
HI Volda PPU	44 elever

Hi Molde Fadderuka	100 elever
Ulike arbeidsplasser:	

Misund Barnehage Ansatte	35 ansatte
Hustad barnehage	20 ansatte
Ålesund Barnehager	489 ansatte 3 oppdrag
Tornes Skule	13 ansatte
Fannefjord VGS	16 ansatte
Sekken Skule	4 ansatte
Fræne VGS	8 ansatte
Valderøy u skule	30 ansatte
Aure U skule	20 ansatte
Romsdal VGS	146 ansatte
Foreldre:	
Aure U skule	120
Fræna U skule	130
Hustad B hage	35
Andre:	
Idrettskretsen	10
ALOR-Kurs	122
Soroptimist	75
Kirkesn SOS	50
Redd Barna	
DPS VEGSUND	25
Asylmottak\Voksneopplæringa	
Ulsteinvik	25 pluss 3 ansatte
Ørsta Voksenopplæring	27 pluss 2 ansatte

Brukermedvirkning

Brukerrepresentanten med møte og talerett i styret er brukernes stemme for saker brukergruppen ønsker å ta opp i styret eller med daglig leder. Brukerrepresentant-

valget gjøres i samarbeid med daglig leder og representanten sitter 2 år av gangen. Velges i samarbeidsmøtet mellom brukere og ansatte på SMISO MR

Brukerrepresentanten og daglig leder har hatt møter ved behov.

I 2018 har vi avholdt to samarbeidsmøter der alle brukere og ansatte har vært velkomne.

Det er avholdt en brukerkvelder på initiativ fra brukerrepresentanten.

Ny valgt brukerrepresentant for 2 år er Anne Stokke.

Økonomi og tilskudd

Senter mot incest og seksuelle overgrep Møre og Romsdal fikk i 2018 økonomisk støtte fra 28 av 35 kommuner i fylket.

Vi har 4 års driftsavtale for tilskudd med 19 kommuner og 9 kommuner har valgt å ikke inngå 4-års avtale, men dei bidrar med økonomisk tilskudd..

Vårt langsiktige mål er at alle kommuner vil bidra og at kommunene innarbeider støtten i sine økonomiplaner og inngår 4- års driftsavtaler med oss.

Helse Møre og Romsdal RHF- bidrog med kr 300 000,- gjennom tilskuddsordning som skal komme brukerorgansasjoner og drift av tilbud til brukere til gode. Inntekter:

På inntektssiden for 2018 hadde SMISO MR en inntekt på kr 5 019 927,- mot 4 905 650 i 2015. Dette er en økning på over 8%

Vi har i 2018 ett merforbruk på heile 500 000.

Det er særlig lønn og pensjonskostnadene som har vore økte og for store i 2018.

Vi har også utgifter på datautstyr og reklameutgifter som vart større enn budsjettert

Regnskap og Revisjon

SMISO MR har i 2018 benytta regnskapsbyrået Økonomisenteret A\S i Molde til å føre regnskapet. Fram til 01.11.Da valgte vi å skifte system og har no ett digitalt system som heiter Tripletex og forvaltes av Iregnskap A\S

Dette opplever vi har gitt oss ett kvalitetsmessig bedre og oversiktlig grunnlag for å forankre økonomien i ett godt system etter norsk standard og lover og regler forøvrig.

Årsrevisjonen er utført av statsautorisert revisor i firmaet BDO A/S .

Balanse

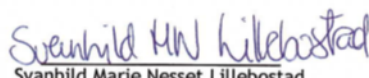
Egenkapital og gjeld	Note	2018	2017
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	5	50 000	50 000
Sum innskutt egenkapital		<u>50 000</u>	<u>50 000</u>
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	5	786 789	1 294 109
Sum opptjent egenkapital		<u>786 789</u>	<u>1 294 109</u>
Sum egenkapital		<u>836 789</u>	<u>1 344 109</u>
Gjeld			
<i>Avsetning for forpliktelser</i>			
<i>Annen langsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	696 707	748 007
Sum annen langsiktig gjeld		<u>696 707</u>	<u>748 007</u>
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	344 776	0
Leverandørgjeld		116 508	88 662
Skyldig offentlige avgifter		299 632	244 350
Annen kortsiktig gjeld		403 467	405 945
Sum kortsiktig gjeld		<u>1 164 383</u>	<u>738 957</u>
Sum gjeld		<u>1 861 090</u>	<u>1 486 964</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>2 697 880</u>	<u>2 831 073</u>

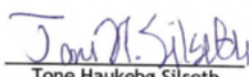
Molde / -2019

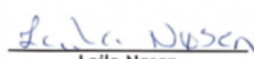
Styret i Senter Mot Incest Og Seksuelle Overgrep Møre Og Romsdal

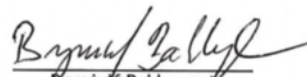

Tone Ingunn Skjerven
styremedlem

Kirsti Hoemsnes
vara styremedlem

Svanhild Marie Nesset Lillebostad
daglig leder

Tone Haukeba Silseth
styreleder

Laila Nøsen
styremedlem

Brynjulf Bakkengen
styremedlem

Senter Mot Incest Og Seksuelle Overgrep Møre Og Romsdal

De som har bidratt med økonomisk støtte i 2018

Tilskudd 2018

Innbygger2C	5 kr pr innbygger\index 2,9%	Avtale	Innvilget
Instans			
Fylkeskommunen			0
Primærkommuner			
Aure	3 597	18 500 Avtale 2021	18 500
Aukra	3 590	18 500 avtale 2022	18 500
Averøy	5 852	30 000 Avtale 2019	30 000
Fræna	9 748	50 000 Avtale 2017-2021	50 000
Giske	8 267	43 000	5 000
Eide	3 454	18 000 Avtale 2021	18 000
Gjemnes	2 604	13 000 Avtale 2020	13 000
Halsa	1 584	8 000 Avtale 2019	8 000
Haram	9 323	48 000 Avtale 2020	48 000
Hareid	5 165	27 000	avslag
Herøy	8 977	46 000	46 000
Kristiansund	24 396	126 000	126 000
Misund	2 081	11 000	11 000
Molde	26 788	138 000 Vertskommune	138 000
Neset	2 974	15 000 avtale 2020	15 000
Norddal	1 687	9 000	avslag
Rauma	7 515	39 000 Avtale 2020	39 000
Sande	2 559	13 000	avslag
Sandøy	1 251	6 000 Avtale 2018 trer ut 2019	6 000
Skodje	4 670	24 000	avslag
Smøla	2 173	11 000	avslag
Stordal	983	5 000	avslag
Stranda	4 622	24 000 Avtale 2021	24 000
Sula	9 067	46 000	11 900
Surnadal	5 970	30 000 Avtale 2020	30 000
Sunndal	7 162	37 000 Avtale 2019	37 000
Sykkylven	7 682	40 000	avslag
Tingvoll	3 102	16 000 Avtale 2020	16 000
Ulstein	8 496	44 000	13 000
Vanylven	3 209	16 000	16 000

Vestnes	6 592	34 000		34 000
Volda	9 072	47 000	Avtale 2019	47 000
Ørskog	2 301	12 000		1 000
Ørsta	10 783	55 000	Avtale 2020	55 000
Ålesund	47 336	243 455		112 000
Helse Midt		350 000		300 000
Totalt primærkommu	264 632	1 711 455		986 900
Totalt tilskudd		3 422 910		1 398 900
Statstilskudd				

Senter mot incest og seksuelle overgrep
for Møre og Romsdal

Styrets Årsberetning for 2018

1. Virksomhetens art og lokalisering

Senter mot incest og seksuelle overgrep for Møre og Romsdal er en privat stiftelse. Den har som formål å gi hjelp til selvhjelp for barn, ungdom og voksne av begge kjønn som er utsatt for incest/seksuelle overgrep, deres familier og andre pårørende. Videre har stiftelsen som formål å forebygge og kjempe mot seksuelle overgrep, samt spre kunnskap om incest/seksuelle overgrep og de utsattes situasjon. Stiftelsen drives fra hovedkontor i Molde, og har tre satelitter i Ålesund, Ørsta og Kristiansund.

2. Fortsatt drift

Styret og daglig leder mener det er riktig å legge forutsetningen for fortsatt drift av stiftelsen til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet som i år viser ett underskudd på kr 507 302,-

Styret har avholdt 4 styremøter i 2018

Når det gjelder stiftelsen sitt virke viser statistikken for 2018 at senteret har ett økende aktivitetsnivå og henvendelsesprosent, samt en markant økning av henvendelser fra samarbeidspartnere i ulike etater. Det er flere i hjelpeapparatet som tar kontakt med senteret slik at vi kan arbeide tett på formålet vårt: i tillegg til øvrige hjelpeapparat. Vi har også i 2018 en svært høy aktivitet i det utadretta undervisningsarbeidet i ulike utdanningsinstitusjoner og fagetater i heile fylket.

3. Disponering av stiftelsens kapital

Styrets oppfatning er at det fremlagte resultatregnskap og balanse gir fyldestgjørende informasjon om driften og stillingen for stiftelsen.

Revidert årsregnskapet viser ett underskudd på kr 507 302,-

Det er den kollektive pensjonsforsikring som dette året har gitt økte utgifter knytt til innmelding av 3 nyansatte og at vi har øket årsverkene med 5,0 til 6,0, dette er knytt til statens retningslinjer 10\2018 som åpnet for at sentrene kunne øke budsjettene med 7,8 % for å kunne øke årsverkene i dei minste sentrene.

Vi har 01.11.18 bytta regnskapsfører til Iregnskap ved Arild Rogne.

Styret har ikke kjennskap til forhold etter regnskaps-årets utgang som er av betydning ved bedømmelsen av årsregnskapet og stiftelsens stilling.

4. Arbeidsmiljø

Senteret jobber målrettet med nærvær, samhandling og videreutvikling av fagfeltet vårt.

Driftsåret 2018

Statstilskuddet utgjør 80 % av samlet kommunale og regionale tilskudd.

Det er viktig å påpeke at statens tilskudd utløses på grunnlag av bidrag fra kommunene, fylkeskommunen og Helse Midt.-RHF

Gaver , prosjektmidler og andre inntekter utløser ikke statstilskudd.

Det er fortsatt en utfordring for senteret at finansieringen ikke er klar før 2-6 måneder ut i budsjettåret. Uforutsigbar økonomi er en belastning for brukere og ansatte. Brukergruppen har behov for stabilitet og forutsigbarhet og senteret har behov for mest mulig sikker og forutsigbar drift for å kunne ansette og beholde kvalifiserte ansatte.

Senteret har som mål i virksomhetsplanen for 2018-2023 at alle kommuner i fylket skal bidra med tilskudd til senterets drift og ha det som fast post i sine budsjetter.

En del av denne målsettinga er også å kunne jobbe frem en fullfinansiering av senteret gjennom BUF.dir.

Dette jobber vi målrettet med både lokalt og sentralt gjennom FMSO

Senteret møter meget stor velvilje fra kommunene og har god kontakt med hjelpeapparat og andre brukere av senterets kompetanse. Dette tar senteret som en bekreftelse på at kommunene og helseregionen ser at senter mot incest og seksuelle overgrep er et rimelig og viktig tilskudd.

Dette er et tilbud som gir kommunene tilgang til spisskompetanse innenfor et vanskelig felt.

2018 har vært ett år med økende antall alvorlige saker i det offentlige rom der seksuelle overgrep er en del av saksinnholdet, både på landsbasis og i Møre og Romsdal. Vi har også mange henvendelser som ikke er i det offentlige rommet og dermed ikke registrert i samme grad. Særlig ungdom og jenter under 20 år en gruppe vi ser er økende i 2018. Dette viser oss at behovet for ett slikt senter ikke er avtagende.

Fylket vårt har sitt eget Statens Barnehus i Ålesund som åpnet i november 2012, og dette ser vi på som ett viktig bidrag til at økt tverrfaglig kompetanse og ivaretagelse av barn som er utsatte for vold og seksuelle overgrep i fylket vårt.

Støttesenter for kriminalitetsutsatte i politiet lokalisert til Molde politistasjon åpnet våren 2018 håper vi også blir ett viktig bidrag til at anmeldelser av seksuelle overgrep får en bedre etterforskning og oppfølging i politisystemet.

Vi har i år som i fjor ført vår statistikk webbasert. Sentio Research har i samarbeid med BUF-dir utarbeidet dette verktøyet.

Dette verktøyet skal gi sentrene på landsbasis ett bedre og likere system for å registrere aktiviteten på sentrene.

Vi har hatt opplæring og vært på samarbeidsmøter for beste tilpassing av verktøyet.

Vi registrer på tre ulike skjema:

A skjema-registrerer alle henvendelser til senteret som ikke er rent administrative.

B skjema-registrerer alle brukere og aktiviteter for brukere på senteret.

C skjema- registrerer generell statistikk på individnivå for Buf dir.

D skjema som er samletall I for drifta av senteret til Buf dir.

Ut av dette er systemet for registrering av aktiviteten i 2015 ytterligere forbedret.

Statistikken for 2016 er offentlig i løpet av starten på sommeren 2017.

Styrehonorar

Godtgjøring av alle styremedlemmer er i henhold til SMISO MR sine vedtekter § 5 b , nye fra 29.08.18

Møtegodtgjørelsen for alle styremedlemmene fastsettes til kr 8000,- pr år med inntil 4 møter. For ytterligere møter ytes kr 2000,- pr møte pr styremedlem.

Styretsleder gis den samme godtgjørelsen som øvrige medlemmer av styret, men med et tillegg på kr 1000,- pr møte.

Varamedlemmer mottar kr 2000,- pr møte de deltar på, men dog ikke til høyere godtgjørelse til sammen for året enn faste medlemmer i styret.

Det ytes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste som følge av styrevervet. Attestasjon fra arbeidsgiver er påkrevet.

Dersom styreleder/styremedlemmer utfører nødvendig arbeid for stiftelsen ut over styremøtene, gis en kompensasjon lik styregodtgjørelsen. Arbeid som medfører mer enn ½ dags arbeid, kompenseres med dobbel styregodtgjøring.

Det kan inngås særavtale med hensyn til honorar for person(er) med særskilt kompetanse som stiftelsen har behov for. Det kan da utbetales dokumentert timehonorar lik det representanten ellers ville hatt i sitt virke begrenset opp til kr.

3.000,- pr. møte. Beløpet er skattepliktig og det beregnes arbeidsgiveravgift, men gir ikke rett til feriepenger og teller ikke med for sykepenger.

Reisegodtgjørelse tilstås etter gjeldende reiseregulativ for statens satser. Billettstammer, kvitteringer heftes ved reiseregning.

Godtgjøring til styrerepresentantene tatt opp og regulert 29.08.18..

Arbeids- og utviklingsoppgaver

Ansattgruppen har brukt året målrettet og jobbet opp mot virksomhetsplanen for 2016-2018. Virksomhetsplanen er evaluert og oppdatert.

Vi har utarbeide en kompetanseplan for oss ansatte som kan bidra til at vi har den kompetansen som vi skal ha for å bedre kunne utføre arbeidsoppgavene våre.

Vi arbeider med å innføre HMS og Internkontrollhåndboka fra Virke. I desember avholdt vi ett styreseminar med Virke som medarrangør for å utvikle styrearbeidet videre.

Ansattgruppen jobber også kontinuerlig med dens interne samarbeidsevne og følelse av tilhørighet til arbeidsplassen. Ansattgruppen søker å ha fokus på teambygging og planlegging med deltakelse i alle ledd.

SMISO MR har videreført IA-arbeidet med nærvær og målrettet arbeid i forhold til tilrettelegging som viktige element.

Det brukes elektronisk stemplingsur for å gi alle ansatte sin egen oversikt over arbeidstid. Daglig leder har den administrative totaloversikten med mulighet for rapporter og andre verktøy som de ansatte har behov for i forhold til lønn og personalressurs.

Vi har bedriftshelsetjeneste til alle ansatte gjennom Medi 3. Skifter i nyårskiftet til Stamina A\S

Ansattgruppen har arbeidet etter årshjulet. Det er videreført erfaringen vedrørende omlegging av søknadsprosessen i forhold til både bruk av verktøy og tidspunkt det søkes om tilskudd hos kommunene på.

Vi opplever at samarbeidet og tilbudet vårt når fram til både vertskommunen og alle andre kommuner i fylket. Vi fokuserer på å utvikle dette videre framover ved at vi stadig er ute informasjon og undervisning til kommuner som bidrar økonomisk.

Alle brukere og andre får kontakt og tilbud fra oss når de tar kontakt.

Vi har stort faglig og menneskelig utbytte av å samarbeide med de andre sentrene rundt oss, både i Trøndelag og Sogn og Fjordane.

Vi har i 2018 arrangert landskonferansen for alle SMISO er i landet.

En tredagers konferanse med godt faglig innhold, flott festmiddag på Vardestua og gode tilbakemeldinger etterpå.

Vi har arrangert Messe for Verdighet i Molde Domkirke, der det dessverre var få deltakere.

Vi videreførte det forebyggende og holdningskapende opplegget for Russen/avgangselever i tett samarbeid med helsesøster og politi NKS er fortsatt med på eget initiativ noen stader.

Vi har deltatt på kurs og seminar sammen med ansatte på andre sentre. Dette har vært nyttig for oss, både faglig og menneskelig.

Vi har hatt ei rekk samarbeidsmøter og drøftningsmøter med ulike faggrupper på senteret dette året og ser fram til at vi skal fortsette det gode samarbeidet.

Ord fra daglig leder

Daglig leder vil gjerne bruke anledningen til å takke alle ansatte og brukere for året som har gått.

Det oppleves svært meningsfullt å samarbeide med dere alle.

Føler at vi har nådd mange mål dette året, men at vi aldri må slutte å jobbe målretta med å nå ut med informasjon og kunnskap om seksuelle overgrep.

Takk også til ett flott styret for SMISO MR for god støtte og tilgjengelighet i året som har gått og velkommen til nye styremedlemmer som er i gang for å gjøre en viktig jobb for oss

Desse retter vi også ein ekstra takk til:

- Vår vertskommune Molde ved vår kontaktperson Runar Malmedal Hosen ved NAV.
- Videre også takk til alle 27 av 35 kommuner i Møre og Romsdal som bidrar økonomisk til drifta vår.
- Helse Midt Norge-RHF, Fylkeskommunen og Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet som alle har bidratt med driftsmidler til senteret gjennom 2017
- Stor takk til alle dere brukere som vi blir kjent med og møter gjennom dette flotte og utfordrende arbeidet her på Smiso MR

Gleder meg til alle flotte møtene med dere brukere og fagfolk i 2018☺

Mvh

Daglig leder

Svenhild Lillebøsteg

Ekstra Tilskudd

Instans	Innbygger2016		Avtale	ekstrasøknad
Primærkommuner	266 856	5 kr\index 2,9%	Avtale	ekstra 2 kr
Aure	3 590	18 500	Avtale 2021	8 000
Aukra	3 557	18 500	avtale 2022	8 000
Averøy	5 859	30 000	Avtale 2019	12 000
Fræna	9 775	50 000	Avtale 2017-2021	20 000
Eide	3 440	18 000	Avtale 2021	7 000
Gjemnes	2 623	14 000	Avtale 2020	6 000
Halsa	1 571	8 000	Avtale 2019	4 000
Haram	9 345	48 000	Avtale 2020	19 000
	5 150			
Herøy	8 965	46 000		18 000
Kristiansund	24 300	126 000		50 000
Misund	2 049	11 000		5 000
Molde	26 900	138 000	Vertskommune/Avtale	55 000
Nesset	2 946	15 000	avtale 2020	6 000
	1 670			
Rauma	7 507	39 000	Avtale 2020	15 000
	2 522	13 000		
Sandøy	1 263	6 000	Avtale 2018 trer ut 2019	3 000
	4 680	24 000		
	2 172	11 000		
	972	5 000		
Stranda	4 587	24 000	Avtale 2021	10 000
	9 131	46 000		
Surnadal	5 987	30 000	Avtale 2020	12 000
Sunndal	7 119	37 000	Avtale 2019	15 000
	7 695	40 000		
Tingvoll	3 078	16 000	Avtale 2020	7 000
	8 555	44 000		
Vanylven	3 187	16 000	16 000	7 000

Vestnes	6 559	34 000	34 000	
Volda	9 188	47 000	Avtale 2019	19 000
	2 267	12 000		
Ørsta	10 812	55 000	Avtale 2020	
Ålesund	47 510	243 455	115 000	95 000
				401 000
Totalt primærkommu	256 531			

Helse og omsorg

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	RRK	Arkivsaknr:	2016/244
		Arkiv:	064

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
17/19	Komite for helse og omsorg	08.05.2019
69/19	Formannskapet	30.04.2019
54/19	Kommunestyret	09.05.2019

PROSJEKTET FELLES HELSEPLATTFORM

Møtebehandling:

Konsulent i pleie og omsorg Tommy Dahl orienterte.

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

1. Kommunestyret syner til prosjektet for innføringa av Helseplattforma og sluttar seg til organiseringa som er skissert i saksutgreinga. Kommunestyret er kjent med at prosjektet vil medføre prioritering av interne ressursar.
2. Kommunestyret oppmodar staten om å ta medansvar for finansiering av Helseplattforma, og sikre innføringa av «Ein pasient – ein journal» skjer på like vilkår for alle kommunane i landet sjølv om Midt-Norge er først ut som eit regionalt utprøvningsprogram.

Møtebehandling:

Tilråding/Vedtak i Komite for helse og omsorg - 08.05.2019

Tilråding:

1. Kommunestyret syner til prosjektet for innføringa av Helseplattforma og sluttar seg til organiseringa som er skissert i saksutgreiinga. Kommunestyret er kjent med at prosjektet vil medføre prioritering av interne ressursar.
2. Kommunestyret oppmodar staten om å ta medansvar for finansiering av Helseplattforma, og sikre innføringa av «Ein pasient – ein journal» skjer på like vilkår for alle kommunane i landet sjølv om Midt-Norge er først ut som eit regionalt utprøvingsprogram.

Bakgrunn og motivasjon for prosjektet

I følge St. melding 9, *Én innbygger – én journal* (2012-2013) Har regjeringa som mål at helsepersonell raskt og effektivt skal få tilgang til nødvendige pasientopplysningar og at all skriftleg informasjonsutveksling skal skje elektronisk. Dei seier at tilgang til relevant informasjon er nødvendig for at helsepersonell raskt kan danne seg eit heilheitleg bilete av pasient eller bruker og på den måten og ha eit godt grunnlag for å velje riktig utreiing eller behandling. Dette bidrar også til at pasientar og brukarar, så langt det er mogleg, slepp å gjenta det same opplysningane kvar gong dei oppsøker helse- og omsorgstenesta.

For å oppnå dette ynskjer regjeringa å modernisere IKT-plattformen og arbeide mot ein felles nasjonal løysning som inkluderer hele helse- og omsorgssektoren. For å kunne anbefale tiltak foreslår regjeringa at det startast eit arbeid for å utrede alternative løysingar. Regjeringas hovudmål er «én innbygger – én journal».

Direktoratet for e-helse anbefaler ein felles journal- og samhandlingsløsning for kommunene. Løysinga vil gi innbyggjar ein meir heilhetleg helsetjeneste og helsepersonell i kommunene et bedre arbeidsverktøy. Kommunane har eit stort behov for betre journalløysingar og enklare samhandling med andre aktørar i helse- og omsorgssektoren. IKT-systema i kommunane er silobaserte og i hovudsak avgrensa til kvar einskilte verksamheit. Dermed delast ikkje helseinformasjon om innbyggjar mellom dei ulike delane av helsetenesta.

Behovet for betre løysingar i kommunane vil bli forsterka dei neste årane på grunn av ein aukande antal eldre og meir samansatte sjukdommer hos innbyggjane. Dette førar til auka behov for helsetenester. I tillegg vil fleire oppgåver som i dag

utførast i spesialisthelsetenesta flyttast til primærhelsetenesta. Totalt sett stiller dette høge krav til digital samhandling både internt i kommunane, med spesialisthelsetenesta og med innbyggjar.

Politiske mål om ein koordinert og samanhengende helsetaeneste vil ikkje kunne oppfyllest utan ein meir heilheitleg og koordinert utvikling av fremtida sine IKT-løysningar. For å ivareta pasientsikkerheita og å kunne tilby heilheitlege tenestar er det difor behov for ein samordna nasjonal forbetring av kvaliteten på journalløysningar i kommunal helse- og omsorgsteneste.

I granavolden-plattformen 17. januar 2019, seier regjeringen at;

«Digitalisering og bruk av nye e-helseløysingar er ein føresetnad for å skape helse- og omsorgstenesta for pasienten og gjere tenesta berekraftig for framtida. Difor vil regjeringa realisere «Éin innbyggjar – éin journal» og digital helseteneste for pasientane. Digitale løysingar og ny teknologi må gå frå pilotstadiet til å bli den nye måten å jobbe på. Bruk av nasjonale e-helseløysingar må vere ein del av sørge-for-ansvaret til helse- og omsorgstenesta.»

Våren 2016 fekk Helse Midt-Norge RHF i oppdrag å vere eit regionalt utprøvningsprogram for det anbefalte nasjonale målbilde, og eit mogleg startpunkt for ein felles nasjonal løysing for kommunal helse- og omsorgstenester. Gjennom programmet Helseplattformen planlegger Helse Midt-Norge RHF å etablere ein regional journalløysing i samarbeid med kommunane og sjølvstendige næringsdrivende avtaleparter i Midt-Norge. Helseplattformen som eit mogleg startpunkt, inneberer å bygge vidare på deira konkurransegrunnlag i ein eventuell seinare nasjonal anskaffing, inkludert å vidareføre forankrande beslutningar som blir tatt innan områder som er sentrale for å styrke samhandlinga på tvers av verksemd og ulike IKT-løysingar. Kontrakten som inngås og løysinga som anskaffast i Helseplattformen kan imidlertid ikkje nyttast av verksemd utan for Midt-Norge.

Hausten 2016 fekk Direktoratet for e-helse i oppdrag å etablere et samarbeid med Helseplattformen og å utarbeide eit beslutningsunderlag for innføring av en nasjonal løysing for kommunal helse- og omsorgsteneste. Oppdraget om å utarbeide et beslutningsunderlag for en nasjonal kommunal løysing ble bekrefta i tildelingsbrevet for 2017. I tillegg fikk Direktoratet for e-helse i oppdrag å utarbeide et veikart for den samlande gjennomføringa av arbeidet med én innbygger – én journal.

Direktoratet for e-helse anbefaler at Éin innbygger – én journal realiseres gjennom tre strategiske og parallelle tiltak:

1. Etablering av Helseplattformen i region Midt-Norge
2. Vidareutvikling av eksisterande løysningar i spesialisthelsetenesta i Helse Nord, Helse Vest og Helse Sør-Øst
3. Etablering av en nasjonal løysing for kommunal helse- og omsorgstenesta for kommunane utenfor Midt-Norge.

Helseplattformen

Programmet Helseplattformen (www.helseplattformen.no) skal anskaffe og innføre ny pasientjournal ved sjukehus, kommunar, fastlegar og private spesialistar i Midt-Norge. Helse Midt-Norge og Trondheim kommune er hovudaktørar i anskaffelsen, og alle kommunane i Møre og Romsdal og Trøndelag er med via opsjonsavtalar.

Helseplattformen er også ein regional pilot for den nasjonale målsetjinga «Én innbygger – én journal». Det er berre i Midt-Norge at ein får det same systemet både i spesialist- og primærhelsetenesta (sjå referanse 1: Konseptutvalgutredning frå Direktoratet for e-helse, side 10 og 11). Signering av kontrakt med vald leverandør, Epic, er planlagt april 2019.

Helseplattformen skal legge til rette for pasientane sine ønske om tilgang til eigne helseopplysningar, betre informasjon om diagnose, meir involvering i eiga behandling, tettare dialog med helsetenesta og ei helseteneste som vert opplevd som samanhengande mellom alle aktørane i tenesta. Dei tilsette både i primær- og spesialisthelsetenesta ønskjer delt informasjon om pasientane, samanhengande og standardiserte pasientforløp, beslutningsstøtte, samhandlingsverktøy og ein strukturert journal. Kommunane har behov for betre verktøy for å arbeide førebyggjande og betre analyseverktøy for styring og folkehelsearbeid. Desse måla kan ein nå dersom det vert innført eit digitalt samhandlingsverktøy både på sjukehus, i kommunane, hos fastlegane og med gode innbyggjartenester. Helseplattformen er eit slikt samhandlingsverktøy.

Før Helseplattformen kan innførast må det gjerast eit større arbeid i alle kommunar. Dette arbeidet omfattar analyse av arbeidsprosessar, og førebuing av organisasjonen på innføring av ny arbeidsflyt og nye måtar å jobbe på. Dette krev mellom anna eit kontinuerleg forankrings- og informasjonsarbeid. Før kommunane kan flytte over til Helseplattformen må det også gjerast ei dataanalyse av helsesystema i kommunen slik at dagens helsedata kan overførast til den nye plattformen og sikre ei trygg migrering til det nye systemet. Alle system i kommunen som inneheld journalopplysningar vil bli erstatta av Helseplattformen, mellom anna journalsystemet i pleie- og omsorgstenesta og på helsestasjonen. Fastlegane har også opsjon på å bytte sine system, noko som er vesentleg for å ta ut full effekt av Helseplattformen.

Helseplattformen-prosjektet har no kome inn i ein fase der alle kommunar med opsjonsavtalar må involverast for å kunne påverke resultatet. Når kontrakten med leverandør vert signert april 2019 bør alle 85 kommunar vere einige om kva for arbeidsprosessar det nye systemet skal støtte, samt kor stor grad av lokale tilpassingar vil vere naudsynte. I perioden august 2019 til juni 2020 er det planlagt at

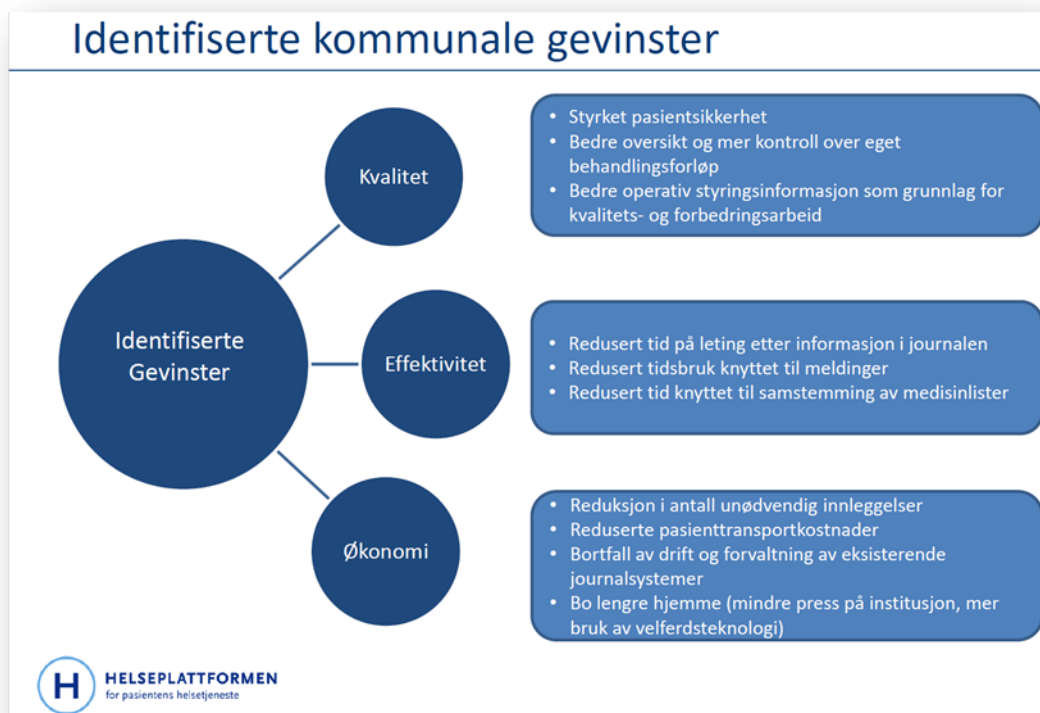
hele systemet skal tilpassast – også for opsjonskommunane. Det må riggast ein organisasjon og ein avgjerdsstruktur der Helseplattformen-prosjektet på Søre Sunnmøre arbeider tett saman med alle andre kommunar overfor leverandøren i denne perioden.

Effektmål og gevinstar:

Gjennomsnittsalderen aukar i de fleste kommunar i Midt-Norge, og trykket på helsetenesta aukar også frå dei yngre innbyggjarane. Det medfører at det blir stadig færre yrkesaktive for kvar tenestemottakar. Helsepersonell må derfor få høve til å jobbe smartare og meir effektivt, i tillegg til at innbyggjarar vert tettare involvert i eiga helse. Helseplattformen har definert følgjande 11 effektmål for prosjektet:

1. **Høgare behandlingsskvalitet** og færre pasientskader.
2. Tilgang til **kontinuerleg oppdatert klinisk kunnskap** basert på beste praksis.
3. Innbyggjarane i Midt-Norge får **enkel tilgang til eigen journal** og større moglegheit til å påverke eige behandlingsforløp.
4. **Betre samhandling** i og mellom primær- og spesialisthelsetenesta.
5. **Betre data- og informasjonsgrunnlag** for forskning og innovasjon.
6. Auka effektivitet og **betre ressursbruk**.
7. Betre styringsinformasjon som **grunnlag for kvalitets- og forbetningsarbeid** i dagleg drift.
8. **Redusert tidsbruk** på dokumentasjon og leiting etter helseopplysningar.
9. Tilfredsstillende **nasjonale krav og standardar**.
10. Innbyggjarane i Midt-Norge skal få høve til å **bu lengre i eigen bustad**.
11. Behovet for offentleg tenesteyting skal reduserast ved at tenester som blir gitt gjennom generiske forløp ivareteke ei **heilheitleg funksjonsvurdering**.

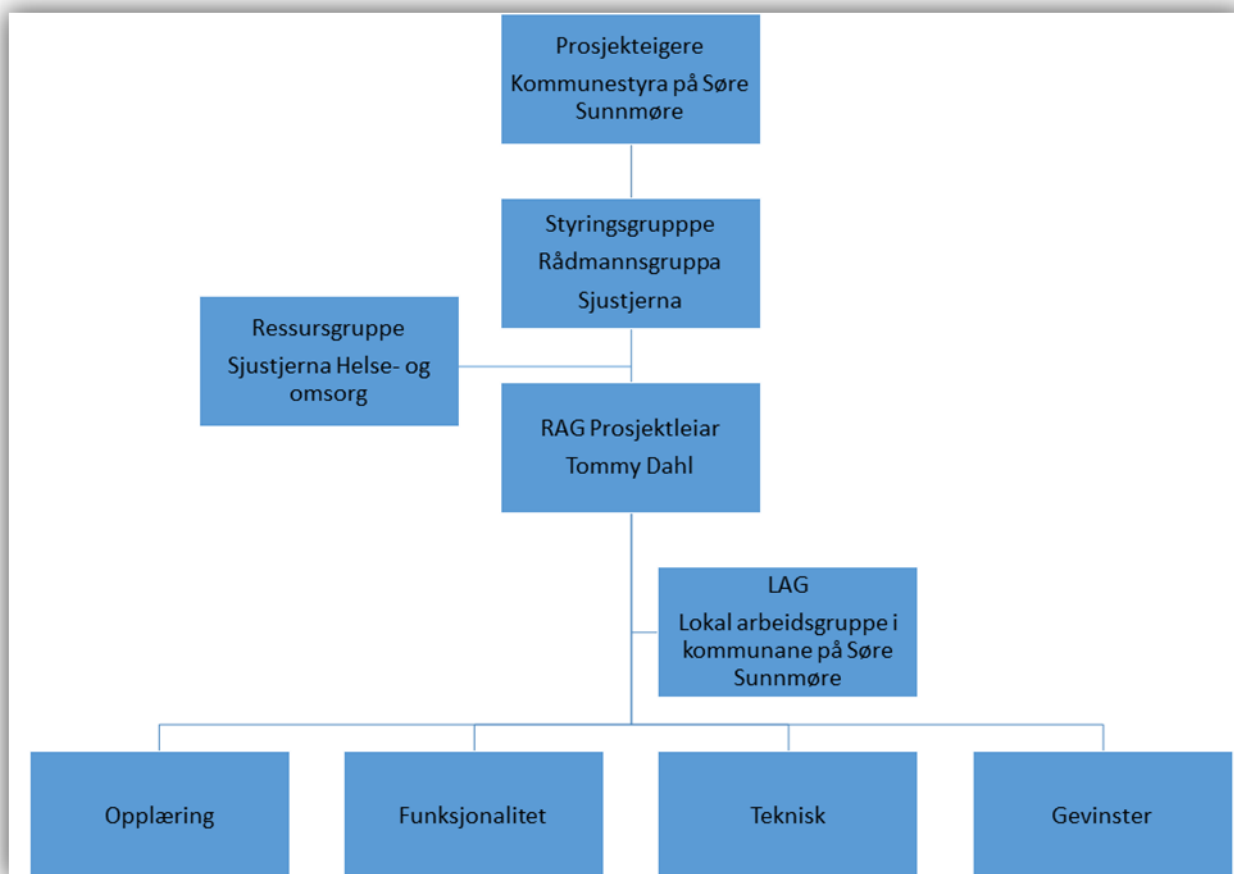
Desse effektmåla vil i arbeidet framover bli operasjonalisert i meir tydelege resultatmål også for den enkelte kommune som en del av arbeidet med gevinstplanlegging i prosjektet. Dei kommunale gevinstante kan skisserast slik:

Desse gevinstane er ikkje konkretisert enno, men ein indikasjon kan ein få gjennom referanse 1: Konseptvalgutredning: «Nasjonal løsning for kommunal helse-og omsorgstjeneste», kapittel 3, 4 og 6. Trondheim kommune har starta sitt arbeid med gevinstanalysar, og det er naturleg å kople seg på dette.

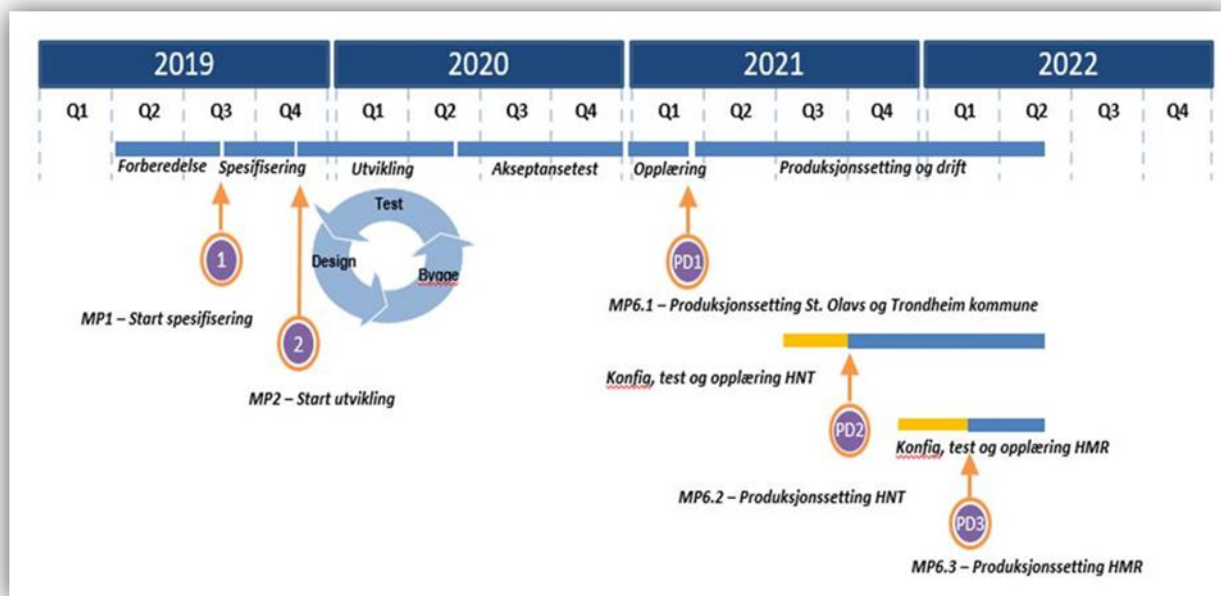
Organisering:

Helseplattformen-prosjektet på Søre Sunnmøre vil vere ein del av det heilheitlege prosjektet for Midt-Norge. Det øvste organet for opsjonskommunane er Samarbeidsrådet, der kvart fylke er representert ved rådmenn og fagpersonar. Kvar kommuneregion skal vidare peike ut ein person til å delta i en «regional arbeidsgruppe». For Søre Sunnmøre deltek prosjektleiar Tommy Dahl. Det er i tillegg etablert lokal arbeidsgruppe med medlemar frå kvar kommune. Vidare er det rekruttert personar frå kvar kommune som skal vere med som faggruppe i beslutningsstruktur i det forberedande arbeidet, når Helseplattformen skal tilpassast norske kommune-forhold.

Framdriftsplan:

Framdriftsplan for prosjektet Helseplattformen kan visuelt framstillast slik:

Økonomi:

Kostnader knytt til sjølve anskaffelsen og innføringa av Helseplattformen

Desse kostnadane er ikkje kjende på noverande tidspunkt, då Helseplattformen er i ein anskaffelsesfase fram til april 2019. Det pågår også forhandlingar i forhold til kostnadsdeling mellom kommunane og spesialisthelsetenesta.

Kostnader knyttet til prosjektleiing og det sentrale prosjektet på Søre Sunnmøre

Dette utgjør hovudkostnadene tilknyttet dette mandatet. Hovudkostnadene for prosjektet på Søre Sunnmøre frikjøp av stilling frå Herøy Kommune, her knyttet til prosjektleiing og administrasjon i Helseplattformen. Det er i utgangspunktet forutsatt at disse kostnadene dekkes av eksterne midlar, unntak frå dette blir behandla i styringsgruppa. Det ble i mars 2018 søkt om skjønnsmidler frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal for dette, og Fylkesmannen har tildelt følgende midlar for 2019:

- Fylkesmannen i Møre og Romsdal har for 2019 tildelt til saman 4,2 millionar kroner til Helseplattformprosjektet. Desse midlane fordeler seg slik:
- Kommunane i Romsdal: 1 million kroner. Blir utbetalt til Molde kommune.
- Kommunane på Nordmøre: 1,2 millionar kroner. Blir utbetalt til Kristiansund kommune *)
- Nye Ålesund kommune: 1 million kroner. Blir utbetalt til Ålesund kommune
- Dei øvrige kommunane på Sunnmøre: 1 million kroner. Blir utbetalt til Ålesund kommune.
- Avklaring av midlar til Prosjektet på Søre Sunnmøre blir gjort i Samhandlingsgruppa i Sunnmøre Regionsråd 22.02.19
- Den 22.02.19 blei det avklart at Prosjektet på Søre Sunnmøre fekk midlane på 1 million. Midlane vil bli utbetalt til Herøy kommune og disponerast av prosjektleiar.

Budsjett oppstilling over utgifter og korleis utgiftene vert finansiert i 2019:

Prosjektbudsjett Helseplattformen 2019		
Hva	Kommentar / begrunnelse	Sum
Kostnader		
Lønn, arb.giveravgift etc	Prosjektleder i 80% stilling	701 743
Reiser, mat, materiell, workshops etc	Estimert tall	180 000
Frikjøp av andre	Rest til frikjøp	118 257
Sum:		1 000 000
Inntekter		
Fylkesmannen skjønnsmidler		1 000 000
Sum:		1 000 000
Balanse		
Inntekter minus kostnader		-

Intern ressursbruk i eigen kommune

Det er ikkje eit eksplisitt krav om eigeninnsats knytt til dei tildelte midlane. Men for at eins skal lykkast med prosjektet må kvar kommune involverast tett både i forhold til informasjons- og forankringsarbeid, prosessarbeid og anna arbeid knytt til prosjektet. Det er for tidleg å estimere kva for innsats som vil krevjast i 2019, men det vil i hovudsak vere knytt til brei informasjon og involvering av fagpersonar og IT. Den største innsatsen vil kome når Helseplattformen faktisk skal rullast ut i forhold til opplæring, innføring og bytte av journalsystem, som vil vere ein krevjande jobb. Dette vil truleg skje i 2022.

Helseplattformen i statsbudsjettet

Helseplattformen er omtalt i statsbudsjettet (jfr Prop. 1S (2018-2019) punkt 2.2):

Det foreslås til sammen 575 mill. kroner i lån og tilskudd til Helseplattformen i 2019. ... For å sikre finansiering av Helseplattformen vil Helse Midt-Norge bli gitt et lån tilsvarende 70 pst. av investeringskostnaden for spesialisthelsetjenesten, med en lånebevilgning på 465 mill. kroner i 2019. I tillegg vil det bli etablert en tilskuddsordning tilsvarende 100 pst. av den faste investeringskostnaden for kommunene og fastlegene, med en bevilgning på 110 mill. kroner i 2019. Dette er et tilskudd som skal betales tilbake med renter etter hvert som kommuner og fastleger tar i bruk løsningen. Ordningen er etablert for å legge til rette for deltakelse fra kommuner og fastleger i Midt-Norge, slik at verken Helse Midt-Norge eller de kommunene som går inn i prosjektet skal bære risikoen for manglende deltakelse. Regjeringen vil komme tilbake til låneramme og tilskuddsramme etter at avtale om kjøp av løsningen er inngått.

Vurdering og anbefaling:

Det er ikkje naudsynt å ta stilling til om kommunen skal nytte opsjonen på Helseplattformen på dette tidspunktet, sidan ein ikkje er kjend med kostnads- og gevinstbiletet. Bystyret i Trondheim skal etter planen handsame saka i mai 2019. Det vil på eit seinare tidspunkt bli lagt fram sak der politisk nivå skal ta stilling til om opsjonen skal utløysast. I første omgang er det behov for å gi informasjon til politisk nivå, samt ei politisk forankring for prosjektet.

Det er prosjektleiar si tilråding at kommune på Søre Sunnmøre deltek i dette prosjektet. Prosjektet markerer eit viktig sprang i digitaliseringa av heile helse- og omsorgssektoren, og kan gi ei markant forbedring i korleis tenestene i denne sektoren vert utøvd både i kommunar, sjukehus, hos fastlegar og ved innbyggjarane sjølv. Helseplattformen vil bli eit særskild viktig bidrag til kunne løyse dei store velferdsutfordringane vi ser kjem spesielt innan dei kommunale pleie- og omsorgstenestene.

Dette er eit stort prosjekt som har ein viss risiko da ein ikkje veit kostnadene med kjøp, innføring og gevinsten. Samtidig er dette eit prosjekt som vi ikkje har noko alternativ til, og at kommunane må vere med på denne prosessen for å kunne innføre dei nasjonale krava til felles elektronisk journalløyving.

Referanse:

1. Fra Direktoratet for e-helse, Konseptvalgutredning: «Nasjonal løsning for kommunal helse- og omsorgsteneste» (<https://ehelse.no/strategi/n-innbygger-n-journal/nasjonal-journallosning-for-kommunal-helse-og-omsorgsteneste>)
2. Fra Direktoratet for e-helse, Konseptvalgutredning: «*Én innbygger – én journal*» Nasjonal løsning for kommunal helse- og omsorgstjeneste (<https://ehelse.no/Documents/En%20innbygger%20-%20en%20journal/KVU%20%c3%89n%20innbygger%20-%20%c3%a9n%20journal%20Nasjonal%20I%c3%b8sning%20kommunal%20helse-%20og%20omsorgstjeneste.pdf>)
3. St. melding 9, «*Én innbygger – én journal* (2012-2013)» (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-9-20122013/id708609/>)

Særutskrift: Helse og omsorg

Fosnavåg, 25.03.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef helse og omsorg

Sakshandsamar: Tommy Dahl

Anlegg- og driftsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ELDHAN	Arkivsaknr:	2017/986
		Arkiv:	233

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
70/19	Formannskapet	30.04.2019
55/19	Kommunestyret	09.05.2019

ØKONOMISK AVSLUTNING AV PROSJEKT 70046 - TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK SENTRUM 2018 MED 50/50 STØNAD

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Formannskapet - 30.04.2019

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalforbruk på 54.111,- kr.
2. Det vert gjort slik budsjettendring:

Til: konto 02300, ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 70046 - kr. 54.111,-

Frå: konto 02300, ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 70028 (trafikktrygging) - kr. 54.111,-

Tilråding:

1. Prosjektrekneskapen vert godkjent med eit totalforbruk på 54.111,- kr.
2. Det vert gjort slik budsjettendring:
 - Til: konto 02300, ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 70046 - kr. 54.111,-
 - Frå: konto 02300, ansvar 5011, funksjon 301, prosjekt 70028 (trafikktrygging) - kr. 54.111,-

Særutskrift:
Økonomi, her

Samandrag av saka:

Prosjektet er ferdigstilt, denne saka gjeld økonomisk avslutning.

Saksopplysningar:

I 2017 vart det søkt om stønad til Statens vegvesen vedr. trafikksikkerheitstiltak 2018 med kommunetilskot, såkalla 50/50 midlar. Eit av tiltaka Herøy kommune fikk stønad til var utbetring av overgangsfelt i Fosnavåg sentrum, nedsenk av kantstein, samt oppsetting av gjerde for sikring av mjuke trafikantar i Tjørvåg ved Storeneskrysset. Dette er tiltak som ligg inne i trafikktryggingsplanen.

Midlane blei brukt til å etablere nedsenka kantstein på begge sider av overgangsfeltet over Igesundvegen ved Huldalskrysset. Ein har også fått merka opp fire overgangsfelt med "sebrastriper" i sentrum. I tillegg har det blitt montert gjerde ved Storeneskrysset i Tjørvåg for å sikre mjuke trafikantar. Arbeidet blei utført hausten 2018.

Finansiering (tal er ekskl. mva):

Kommunedel (trafikktrygging)	110.000,-
+ 50/50 midlar frå Statens vegvesen	110.000,-
= Samla finansiering	220.000,-

Rekneskap (tal er ekskl. mva):

Forbruk	110.111,-
- 50/50 midlar frå Statens vegvesen	56.000,-
= Samla kostnad for kommunen	54.111,-

Samla kostnad for kommunen er 54.111,- kr som skal finansierast av trafikktryggingsmidlane.

Vurdering og konklusjon:

Arbeidet er utført. Prosjektet kan avsluttast og rådmannen tilrår at rekneskapen vert godkjent slik den ligg føre ovanfor.

Fosnavåg, 19.03.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Fred Arnesen
Avd.leiar

Sakshandsamar: Eldar Hansen

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2019/351
		Arkiv:	004

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
56/19	Kommunestyret	09.05.2019

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2018

Tilråding:

Kommunestyret tek til etterretning kontrollutvalet si årsmelding for 2018.

Særutskrift:
Vest kontroll

Vedlegg:

[Årsmelding for kontrollutvalet 2018](#)

Fosnavåg, 19.03.2019

Jostein Støylen

Dagleg leiar Vest kontroll

UTSKRIFT

frå

M Ø T E PROTOKOLL

Saksnr.:	Arkivnr.:	Dato:	Møtedato:	Saksbehandlar:
05/19	033	24.01.2019	20.02.2019	KS

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2018

Samrøystes innstilling

Kommunestyret tek årsmeldinga for kontrollutvalet 2018 til vitende.

Vedlegg

Årsmelding for kontrollutvalet 2018. Utarbeidd av Vest Kontroll.

Saksopplysning

Viser til vedlagd årsmelding for kontrollutvalet 2018.

Rett utskrift

Åram, 12. Mars 2019

VEST KONTROLL
SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVAL

Karoline Sigthaug
Karoline Sigthaug
Konsulent

Utskrift til: **Kommunestyret for endeleg behandling.**
Skal som sak i kommunestyret (ikkje som melding).
Saka går direkte frå kontrollutvalet til kommunestyret.

Kontrollutvalet

5

Saksnr.:	Arkivnr.:	Dato:	Møtedato:	Saksbehandlar:
05/19	033	24.01.2019	20.02.2019	KS

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2018

Forslag til innstilling

Kommunestyret tek årsmeldinga for kontrollutvalet 2018 til vitende.

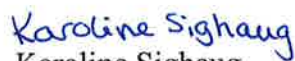
Vedlegg

Årsmelding for kontrollutvalet 2018. Utarbeidd av Vest Kontroll.

Saksopplysning

Viser til vedlagd årsmelding for kontrollutvalet 2018.

Jostein Støylen
Dagleg leiar

Karoline Sighaug
Konsulent

ÅRSMELDING 2018

FOR

KONTROLLUTVALET

I

HERØY KOMMUNE

1. INNLEIING

1.1 Heimel

Ansvar for tilsynet med kommunen er lagt til kommunestyret, jfr. Kommuneleva § 76. Ordninga med kontrollutval i kommunen er heimla i kommunelova § 77 nr 1.

Oppgåvene til kontrollutvalet er heimla i Kommuneleva § 77 og i forskrift om kontrollutval.

1.2 Kontrollutvalet sitt formål

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret føre det løpande tilsynet med forvaltninga i kommunen.

Kontrollutvalet sitt formål er todelt. Den eine oppgåva rettar seg mot tilsyn med forvaltninga i kommunen. Den andre rettar seg mot utføringa av revisjonsoppgåvene (rekneskap og forvaltningsrevisjon). Kontrollutvalet må og basere seg på det arbeid som blir utført av revisjonen.

I kommunelova seier og at tilsyn og kontroll skal skje i alle kommunale organ, folkevalde og administrative, og dei har eit **sjølvstendig ansvar** for tilsyn og kontroll på sine områder.

1.3 Kontrollutvalet sin plass i organisasjonen

Det direkte underordningsforholdet til kommunestyret medfører at kontrollutvalet har ein **uavhengig** ståstad i høve til andre kommunale politiske og administrative organ. Det er **berre kommunestyret som kan instruere kontrollutvalet**. Kontrollutvalet er det organet som i praksis utfører det generelle tilsynsansvaret som ligg til kommunestyret. Kontrollutvalet har då fylgjeleg **ikkje eit tilsynsansvar overfor kommunestyret**, men det hindrar ikkje utvalet i å kunne **uttale seg** om kommunestyret er i ferd med å gjere eller har gjort eit ulovleg vedtak.

Kontrollorgana må vere **fristilte i høve til dei som skal kontrollerast**, dersom kontrollen skal vere truverdig.

1.4 Kontrollutvalet si samansetjing

For valperioden 2015- 2019 har kontrollutvalet slik samansetjing:

(H, Frp, Krf, Folk, Sp):

Nestleiar:	Stian Elveseter	1. vara:	Frank Lied
Medlem:	Kristin Helsem Sævik	2. vara:	Terje Krogset
Medlem:	Ove Kåre Remøy	3. vara:	Mette Lokna Nedreberg
Medlem:	Oddbjørg Remøy	4. vara:	Gunnar Sævik
		5. vara:	Malene F. Remøy
		6. vara:	Eilert Geir Kvalsvik

(AP, V):

Leiar:	Gerhard Ole Furø	1. vara:	Anna Aasmo
		2. vara:	Magne Nærø
		3. vara:	Eva Måløy

Gerhard Furø er kommunen sin representant i styret for Vest kontroll med Stian Elveseter som vara.

2. MØTER, SAKSBEHANDLING OG SAKER

2.1 Møteverksemd

Kontrollutvalet har i 2018 hatt 5 møte og behandla 41 saker. Ei oversikt over sakene følger under. Møtebøkene frå utvalet sine møte vart sende kommunestyret som melding etter kvart.

2.2 Saksbehandling/rolle

Kontrollutvalet sine oppgåver etter lov og forskrift

Oppgåver ved rekneskapsrevisjon

Oppgåver ved forvaltningsrevisjon

Selskapskontroll

Særlege oppgåver

Sekretariatet

Vert ivareteken av Vest kontroll. Medlemskommunane i samarbeidet er: Hareid, Herøy, Sande, Selje, Ulstein, Vanylven, Volda, Vågsøy og Ørsta.

Revisjonen

Revisjonen vert ivareteken av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS.

Revisjonen sitt arbeid og tilhøve revisjonen tek opp eller informerer om vil framleis vere tilhøve i kontrollutvalet sitt arbeid. Utgangspunktet for revisjonsarbeidet er at det skal rettast mot dei risikoutsette områda i kommunen.

Kontrollutvalet og revisjonen har inngått skriftleg samarbeidsavtale etter delegasjon frå kommunestyret.

Rådmannen

har innanfor kontrollutvalet sitt mynde ikkje høve til å instruere eller avgjere noko overfor sekretariatet. Eit godt samarbeid med rådmannen er viktig for felles forståing og best mulig resultat og læring.

2.3 Saker i året

Møte 01-18 – 07.03.2018

Saksnr.	Tittel	Status
01/18	Godkjenning av innkalling og sakliste. Møteprotokoll	Ferdig.
02/18	Godkjenning av møteprotokollen frå siste møte	Ferdig.
03/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2017	Ferdig.
04/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2018	Ferdig.
05/18	Meldingar	Ferdig.
06/18	Møteplan for kontrollutvalet 2018	Ferdig
07/18	Årsmelding for kontrollutvalet 2017	Behandla i kommunestyret i sak 52/18.
08/18	Kontrollrapport – årsmelding 2017 skatteoppkrevjarfunksjonen	Kontrollutvalet hadde ingen merknader til Skatteetaten sin kontrollrapport, Skatteoppkrevjaren si årsmelding, Skatterekneskapen og Årsmelding interkommunal arbeidsgivarkontroll for det som gjeld Herøy kommune for 2017. Jf. Kommunestyresak 88/18

Møte 02-18 – 25.05.2018

09/18	Godkjenning av innkalling og sakliste. Møteprotokoll	Ferdig.
10/18	Godkjenning av møteprotokollen frå siste møte	Ferdig.
11/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2018	Ferdig.
12/18	Meldaingar	1.Kontrollutvalet tek meldingane 1-4 til vitende. 2.Kontrollutvalet viser til artikkel i Bodøposten vedkomande uttale frå barnevernet og ber rådmannen om orientering.
13/18	Forvaltningsrevisjonsprosjekt – tidleg innsats.	1.Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet – Tidleg innsats, Herøy kommune. (Utarbeida av Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS, datert 05.03.18). 2.Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal følgjast/utførast. 3.Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane, og eventuelt vidare framdrift, til kontrollutvalet innan 20.08.2018. Behandla i kommunestyret i sak 51/18. Jf. Kontrollutvalssak Sak 30/18
14/18	Neste forvaltningsrevisjonsprosjekt	1.Kontrollutvalet ber om å få utført eit prosjekt innan barnevern på tilsynsførarordninga. Viser til diskusjonane i møtet. 2.Kontrollutvalet ber Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS utarbeide prosjektplan som skal leggjast fram på neste møte Jf. Sak 21/18 og sak 37/18

Møte 03-18 - 15.05.2018

15/18	Godkjenning av innkalling og sakliste. Møteprotokoll	Ferdig.
16/18	Godkjenning av møteprotokollen frå siste møte	Ferdig.
17/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2018	Ferdig.
18/18	Meldingar	Ferdig.
19/18	Revisjonen sitt arbeid med finansiell revisjon 2017	Kontrollutvalet har ut frå dei opplysningane som ligg føre ingen merknader til revisjonen sitt arbeid med finansiell revisjon for revisjonsåret 2017.
20/18	Kommunerekneskapen med årsmelding 2017	1. Kontrollutvalet viser til revisjonsmelding for 2017 datert 28.04.2018. 2.Kontrollutvalet meiner at Herøy kommune sitt årsrekneskap som viser kr 488.461.156 fordelt på rammeområda, eit netto driftsresultat på kr 9.533.132 og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr

		10.059.561, som er sett saman av balanse per 31.12.2017, driftsrekneskap, investeringsrekneskap og økonomiske oversikter, notar medreknsamandrag og viktige rekneskapsprinsipp, <u>kan godkjennast</u> . Jamfør kommunestyresak 55/18 . Godkjenning av kommunerekneskapen for 2017
21/18	Prosjektplan – Tilsynsførarordning barnevern	Kontrollutvalet ber Søre Sunnmøre kommunerevisjon utarbeide forvaltningsrevisjonsprosjekt Tilsynsførarordning barnevern, jf. prosjektplan. Jf. 37/18

Møte 04-18 – 26.09.2018

22/18	Godkjenning av innkalling og sakliste. Møteprotokoll	Ferdig.
23/18	Godkjenning av møteprotokollen frå siste møte	Ferdig.
24/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2018	Ferdig.
25/18	Meldingar	1.Kontrollutvalet gjer merksam på at eit folkevalt organ berre kan treffe vedtak dersom minst halvparten av medlemmane er til stades. Jf kommunelova § 33. 2.Kontrollutvalet tek meldingane elles og orienteringa til vitende.
26/18	Budsjett for kontrollutvalet 2019	Kontrollutvalet ber kommunestyret løyve kr. 50.000,- til fri disposisjon for kontrollutvalet i budsjett for 2019. Leiar og møtegodtgjersle kjem i tillegg.
27/18	Tilsynsrapport – kommunal beredskapsplikt	1.Kontrollutvalet tek tilsynsrapport Kommunal beredskapsplikt til vitende. 2.Kontrollutvalet ber rådmannen kome med tilbakemelding på oppfølging av avvika. Viser til sak 36/18
28/18	Etiske prinsipp – orientering	1.Kontrollutvalet registrerer rådmannen/administrasjonen/politikarane sitt arbeid med utarbeiding og implementering av etiske prinsipp for alle tilsette og alle politikarar i kommunen. 2.Ut frå den grundige orienteringa som rådmannen har gitt på tilhøve som er omtala i Vestlandsnytt 21.08 og 21.09.2018 registrerer utvalet at dette gjeld få enkeltsaker som er løyste ut frå Arbeidsmiljølova sitt regelverk og gjeldande avtaleverk (Hovudavtalen) i kommunal sektor. 3.Med bakgrunn i framkomne opplysningar ser ikkje kontrollutvalet grunnlag for forvaltningsrevisjon på område etikk
29/18	Kommunal sektor – orientering	Ferdig.

30/18	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt tidleg innsats	Kontrollutvalet tek tilbakemelding vedkomande forvaltningsrevisjonsprosjektet Tidleg innsats til vitende, og ser på oppfølginga som avslutta.
31/18	Årsberekning og rekneskap 2017 for Fosnavåg konserthus AS	Kontrollutvalet tek årsberetning og rekneskap 2017 for Fosnavåg konserthus AS til vitende
32/18	Budsjettkontroll og finansrapport	Kontrollutvalet tek budsjettkontroll per 31.03.2018 og 30.04.2018 og finansrapport per 30.04.2018 til vitende

Møte 05-18 – 21.11.2018

33/18	Godkjenning av innkalling og sakliste. Møteprotokoll	Ferdig.
34/18	Godkjenning av møteprotokollen frå siste møte	Ferdig.
35/18	Gjennomgang av møteprotokollar 2018	Ferdig.
36/18	Meldingar	Rådmannen sin tilbakemelding, vedkomande avvik beredskapsplikt, jf. 27/18, vart lagt fram som melding.
37/18	Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Tilsyn og oppfølging	1.Kommunestyret tek til vitande Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Tilsyn og oppfølging – barevern – Herøy kommune. (Utarbeida av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, datert 25.09.2018). 2.Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal følgjast/utførast: 3.Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane, og eventuelt vidare framdrift, til kontrollutvalet innan 01.05.2019 . Oppe i kommunestyret som sak 164/18, men vart utsett og endeleg behandla i kommunestyret i sak 11/19 . Tilrådinga frå kontrollutvalet vert vedteken.
38/18	Neste forvaltningsrevisjonsprosjekt	Kontrollutvalet ber om at Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS utfører eit forvaltningsrevisjonsprosjekt på helse/pleie/omsorg, og ber revisjonen utarbeide prosjektplan til neste møte, då med utgangspunkt i diskusjonane (heimesjukepleia) i møtet (20.02.2019).
39/18	Revisjonsplanlegging 2018 – finansiell revisjon	Kontrollutvalet tek til vitende Revisjonsplanlegging 2018 – finansiell revisjon, for Herøy kommune, utarbeida av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS.
40/18	Orientering om implementering av GDPR	Kontrollutvalet tek orienteringa frå rådmannen til vitende.
41/18	Tertialrapport per 01.09.2018	Kontrollutvalet tek tertialrapport per 01.09.2018 til vitende.

Det vert vist til kommunestyret sine møteprotokollar for saker frå kontrollutvalet som har vore behandla der.

3. MEIR OM KONTROLLUTVALET SINE OPPGÅVER

3.1 Omfang og avgrensing

Kontrollutvalet sine oppgåver er nærare lista opp i forskrift om kontrollutval kap. 3 til kap. 7.

3.2 Oppgåver

3.2.1 Alminnelege reglar om kontrollutvalet sitt ansvar og oppgåver. Kap. 3 i forskriftene.

§ 4. Tilsyn og kontroll.

- Kontrollutvalet har, med dei tilgjengelege ressursar dei har hatt, ført tilsyn med forvaltinga og revisjonen.

§ 5. Henting av opplysningar

- Utvalet har fått alle opplysningar dei har bede om.

3.2.2 Kontrollutvalet sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon. Kap 4 i forskriftene.

§ 6 Rekneskapsrevisjon. Kommunen sin årsrekneskap for 2018 som har vore avlagde i året, har vore reviderte av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS. Så langt kontrollutvalet kjenner til var lover, forskrifter og standar for revisjon følgde.

- Kontrollutvalet har i **sak 19/18** hatt opp sak om revisjonen sitt arbeid med finansiell revisjon for **2018**.
- Revisor har gitt skriftlege og munnlege orienteringar om arbeidet sitt til kontrollutvalet.

§ 7 Uttale om årsrekneskapet

- Kontrollutvalet har i **sak 20/18** uttala seg om kommunerekneskapen for **2017**.

§ 8 Oppfølging av revisjonsmerknader.

- Kontrollutvalet har ikkje fått melding frå revisor om merknader som ikkje er følgt opp.

3.2.3 Kontrollutvalet sine oppgåver ved forvaltningsrevisjon. Kap. 5 i forskriftene.

§ 9 Forvaltningsrevisjon

- Det er kommunestyret som i siste instans skal sjå til at det vert utført forvaltningsrevisjon.

§ 10 Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

- Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2019 vart behandla i kontrollutvalet i **sak 27/16** og kommunestyret **PS 196/16**.

§ 11 Rapportar om forvaltningsrevisjon.

- Tidleg innsats. Kontrollutvalssak **13/18**. Kommunestyresak **51/18**
- Tilsyn og oppfølging. Kontrollutalssak **37/18**. Kommunestyresak **11/19**.

”§ 12 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapportar.

Kontrollutvalet har følgt opp flg. forvaltningsrevisjonsprosjekt:

30/18	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt tidleg innsats	Kontrollutvalet tek tilbakemelding vedkomande forvaltningsrevisjonsprosjektet Tidleg innsats til vitende, og ser på oppfølginga som avslutta.
-------	--	---

3.2.4 Selskapskontroll. Kap. 6 i forskriftene.

§13 Selskapskontroll.

- Plan og retningslinjer for selskapskontroll for perioden 2016 – 2019 vart behandla i kontrollutvalet sak **28/16**, og i kommunestyret **PS 197/16**.

§ 14 Selskapskontrollens innhald.

Kontrollutvalet skal sjå til det vert ført kontroll med forvaltninga av interessene ved å eige i dei selskap som er omfatta av slik kontroll, i dette kontrollere om den som utøver kommunen si interesse ved å eige i selskapa gjer dette i samsvar med kommunestyret sine vedtak og vilkår (eigarskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon .

§ 15 Rapportering om selskapskontrollen.

- Kontrollutvalet har ikkje behandla eigne selskapskontrollar i året.
- Kontrollutvalet har saman med kontrollutvalet med dei andre kontrollutvala i eigarkommunane bestilt selskapskontroll av Søre Sunnmøre reinhaldsverk IKS. Kontrollen er under arbeid av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS og kjem til politisk behandling i 2019.
- Kommunestyret vedtok i **sak 76/16** Rutine for eigarskapsstyring.
- Kommunestyret behandla i sak **123/18** Eigarskapskontroll rekneskapsåret 2017, med slikt vedtak «Herøy kommunestyre tek eigarskapskontroll rekneskapsåret 2017 til vitande.

3.3 Tilsynsrapportar frå fylkesmannen/statlege tilsyn

Kontrollutvalet har behandla tilsyn i 2018:

27/18	Tilsynsrapport – kommunal beredskapsplikt
-------	---

3.4 Orienteringsbesøk

Kontrollutvalet har ikkje vore på orienteringsbesøk i 2018.

Kontrollutvalet i Herøy kommune, 20. februar 2019

Gerhard Ole Furø
Leiar

Jostein Støylen
Dagleg leiar Vest kontroll

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Skuleavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	BST	Arkivsaknr:	2019/552
		Arkiv:	B00

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
14/19	Komite for oppvekst	30.04.2019
57/19	Kommunestyret	09.05.2019

TILSTANDSRAPPORT FOR GRUNNSKULEN 2018.

Møtebehandling:

Tilråding i Komite for oppvekst - 30.04.2019

Tilråding:

Kommunestyret tek tilstandsrapporten til vitande.

Særutskrift:

- Oppvekst

Vedlegg:

Tilstandsrapport for grunnskulen 2018.

Samandrag av saka:

Målet med denne rapporten er å gje kommunestyret som skuleeigar og andre betre forståing, innsikt og oversikt over sentrale område i det arbeidet som går føre seg i Herøyskulen.

Saksopplysningar:

Jfr. Opplæringslova §13-10, skal skuleigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I Meld. St. nr 31 2007 – 2008, «Kvalitet i skolen», pkt. 4.5.3 - Krav til årleg tilstandsrapport, heiter det innleiingsvis:

«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte».

Tilstandsrapporten skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, og den skal vere eit sentralt element i høve til det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg kan rapporten verte utvida med fagområde som leiinga meiner er formålstenleg ut i frå lokale behov.

Rapporten skal handsamast av skuleigar, dvs. kommunestyret.

Rapporten byggjer på opplysningar frå www.udir.no/skoleporten som er Utdanningsdirektoratet sin portal der all informasjon som vert innmeldt frå skulane, vert lagra. Der er ikkje berre læringsresultat, men også anna informasjon om skulane som vert innmeldt gjennom den årlege GSI-rapporteringa.

Vi har gjort eit utval frå Skoleporten, og presenterer det i den vedlagte tilstandsrapporten.

Vurderingar:

Skulane arbeider systematisk og godt på mange ulike område, og skuleleiinga forventar positiv utvikling over tid. Ein ser resultat av dette arbeidet, men også svingingar mellom årskull og skular.

Analysane etter nasjonale prøver 2018 viser fleire årsaker til at somme skular skårar lågare enn forventa. Lite fritak gjer at mange minoritetsspråklege elevar på trinna vart målte på lik linje med elevar som er fødte og har vakse opp her. Det er mange overgangar for elevar på 5. trinn, også i høve det dei blir målte på og måten det blir gjort på. Dei yngste elevane treng meir øving i å halde ut i 90 minutt. Manglande leseforståing – kan gi utslag også i rekning. Alle skular har analysert og meldt inn funn og forslag til tiltak.

Det som ofte pregar resultatet på nasjonale prøver, er den store spreinga i resultat på same trinn. Det er også stor skilnad på resultat mellom gutar og jenter. Dette er ikkje utprega funn berre i Herøy, men gjeld for resultatet generelt både i fylket og i nasjonen.

Elevundersøkinga vart hausten 2017 gjennomført på 7. og 10.trinn. Målingane på trivsel, meistring, motivasjon og mobbing er dei viktigaste i høve det å ha eit godt læringsmiljø. Ein ser at elevane i Herøy trivst godt på barneskulen, medan det er noko fallande gjennom ungdomsskuletida. På ein skala frå 1 – 5 der 5 er best, viser målingane 4,5 – 3,8 skalapoeng. Same trenden ser ein i høve meistring, frå 4,2 – 3,7 og motivasjon 3,9 – 3,1.

Spørsmåla om mobbing i Elevundersøkinga vart frå hausten 2017 endra til tre likeverdige spørsmål som omhandlar mobbing av elevar, av vaksne og digitalt. Eit delsvar tel med i oppsummeringa. På 7.trinn er andelen mobbing i prosent så lav, at resultatet er prikka/ikkje

offentleggjort. På 10. trinn gir svara eit resultat på 14,1 %. Det er eit høgt resultat. Eter nærare undersøkingar, viste det seg at det skuldast enkeltepisodar frå ein einskild elev på eit lågare trinn. Tiltak er sett i verk.

Det er nulltoleranse mot mobbing og trakassering, men ein kan aldri garantere at mobbing og krenkande åtferd ikkje skjer. Men det førebyggjande arbeidet er viktig, og etter at § 9a i Opplæringslova vart skjerpa hausten 2017, og nye retningslinjer og rutinar innførte ute i skulane, melder skulane om positiv utvikling. Den nye handlingsplikta, som seier konkret kva som skal gjerast for å oppdage mobbing og krenkande åtferd, er eit godt hjelpemiddel for skulane.

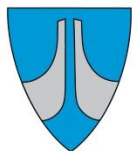
Rektorane har i tillegg til støtte i sitt eige nettverk, også høve til å søkje råd hos «Beredskapsteamet» i vanskelege situasjonar. Det har vore, og er, ein aukande tendens til at mobbing føregår på område der ein lærar ikkje er til stades, som t.d. digitale og sosiale media. Denne type mobbing kan kome inn under Straffelova, og det er difor oppretta eit samarbeid med politiet, som tek slike saker vidare.

Fosnavåg, 24.04.2019

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef Oppvekst

Sakshandsamar: Brit-Synnøve Torvik

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Tilstandsrapport for grunnskulen i Herøy 2018

«Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få erfaring med å se muligheter og omsette ideer til handling».
(Kunnskapsløftet, generell del)

INNHALD

INNLEIING	3
RESSURSAR I GRUNNSKULEN	4
SATSINGSOMRÅDER OG MÅL FOR HERØYSKULEN 2018	8
RESULTAT	12
NASJONALE KVALITETSINDIKATORAR GRUNNSKULE 2018:	13
KVALITETSVURDERINGSSYSTEMET I GRUNNSKULEN	21
Statlege føringar som påverkar undervisninga:	23
Tiltak for vidare utvikling og støtte for læring 2019-20:	23
Oppsummering	24

INNLEIING

Sektor Oppvekst ynskjer med denne rapporten å gi kommunestyret som skuleeigar og andre, oversikt over dei mest sentrale områda i arbeidet som går føre seg i Herøyskulen.

Jfr. Opplæringslova § 13-10, skal skuleeigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I St.meld. nr 31 2007-2008: «Kvalitet i skolen», punkt 4.5.3 - krav til årleg tilstandsrapport heiter det innleiingsvis: *«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte».*

I 2015 utarbeidde sektor Oppvekst strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia». Ein strategiplan for skuleutvikling 2015 – 2018. Dokumentet vart revidert i 2018 og gjeld no fram til 2022. Det inneheld felles visjonar og grunnprinsipp for skulane i Herøy, pedagogiske satsingsmål, fokus på godt elevmiljø og døme på faktorar som støttar læring. Skulane sine utviklingsmål i arbeidet mot meir læring tek utgangspunkt i dei felles overordna måla i strategidokumentet.

Tilstandsrapporten 2018 omhandlar det arbeidet som er gjort i skulane i høve utviklingsmåla i strategidokumentet og andre relevante område som påverkar læringsmiljø og resultat. Den skal vere eit sentralt element i høve det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg vil rapporten omhandle fokusområde for neste skuleår 2019-20 sett i lys av kartlegging av læring, med særleg fokus på nasjonale prøver og elevundersøkinga 2018, samt nasjonale krav og retningslinjer. Rapporten skal handsamast av skuleeigar, dvs. kommunestyret.

Det som omhandlar resultat og tabellar i rapporten er utarbeidd med bakgrunn i viktige opplysningar og fakta henta frå www.skoleporten.no, <https://gsi.udir.no> og rapportportalen.

Bildet på framsida er henta frå Einedalen skule.

RESSURSAR I GRUNNSKULEN

ELEVAR

Talet på elevar i Herøyskulen skuleåret 2018-19 var pr. 1. oktober 2018 (GSI) 1037 elevar. Dei siste fem åra har vi opplevd ein gradvis nedgang i talet på elevar. Nedgangen er generell i alle krinsar, men det er særleg Stokksund som opplever stor nedgang. Om vi ser på elevtalsutviklinga for området Myrvåg og Tjørvåg frå 1998 og fram til 2018, så viser det ein stor nedgang av elevar som vel Stokksund som sin skule frå 1. trinn. I 1998 var det 228 elevar som sokna til skulane i Myrvåg og Tjørvåg. Hausten 2018 var det 139 elevar ved Stokksund skule. Det er ein nedgang på 89 elevar. Det er sjølvsagt ulike årsaker til ein slik nedgang. Noko skuldast at mesteparten av borna i Myrvåg/Dragsund byrjar på Møre. Siste åra har det også vore ein trend at 7.trinn frå Leikanger melder overgang til ungdomsskulen på Møre. Dette har mellom anna med transporttidene til busselskapet å gjere. På desse 20 åra har det også vore ein generell nedgang i fødselstala.

Elevar i Herøyskulen pr. 1. oktober 2018 (GSI-tal).

Dei 1037 elevane fordeler seg på skulane slik:

Bergsøy 1.-7. trinn	Einedalen 1.-7. trinn	Leikanger 1.-7. trinn	Moltu 1.-7. trinn	Nerlandsøy 1.-7. trinn	Stokksund 1.-10. trinn	YHU 8.-10. trinn	Møre 1.-10. trinn
275	189	67	45	70	139	252	148 *

*102 av desse frå Herøy.

Klassevise elevtal skuleåret 2018-19 (GSI pr. 1.okt 2018)

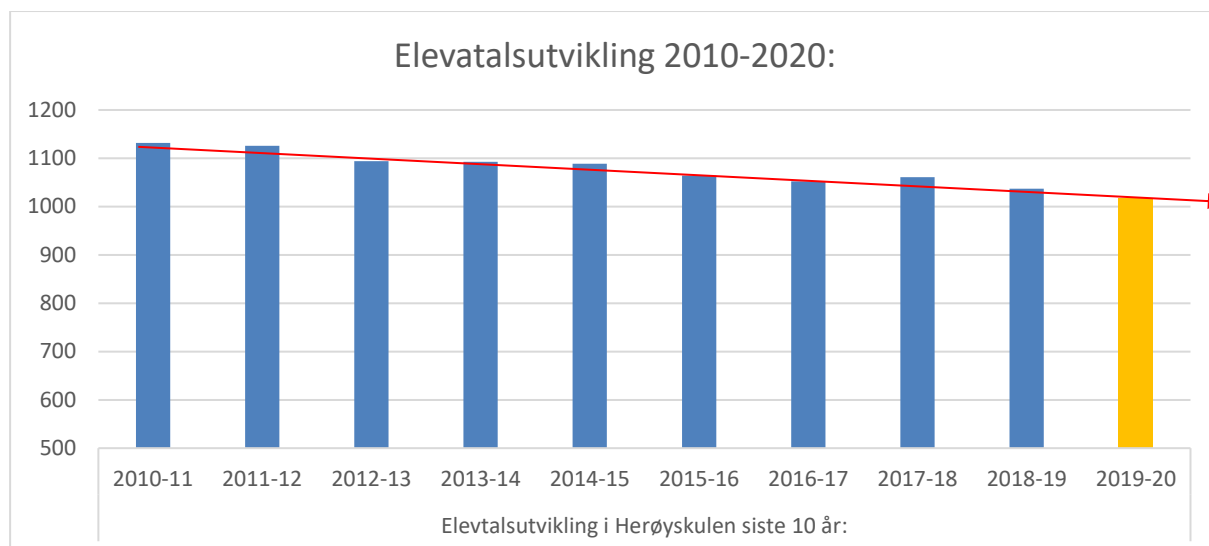
Trinn	Bergsøy	Einedalen	Leikanger	Moltu	Nerlandsøy	Stokksund	YHU	Møre
1.	32	23	7	8	13	13		8
2.	52	34	5	4	10	5		11
3.	33	20	12	8	12	11		15
4.	46	28	6	3	10	12		10
5.	45	25	12	5	7	9		6
6.	40	35	14	14	6	13		11
7.	27	24	11	3	12	17		12
8.						14	83	24
9.						24	90	22
10.						21	79	29
SUM	275	189	67	45	70	139	252	148

Elevtalsutvikling i Herøyskulen 2010 – 2020 (GSI pr. 1. okt 2018):

2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1132	1126	1094	1093	1089	1064	1052	1061	1037	1017

NB! Elevar i den offentlege skulen.

Tabellen over og under syner den totale elevtalsutviklinga i Herøyskulen over ti år (GSI), perioden 2010 - 2020. Prognosane viser ein nedgang på over 115 elevar i perioden. Det er om lag 10%. Talet på skulestartarar går ned i same periode.

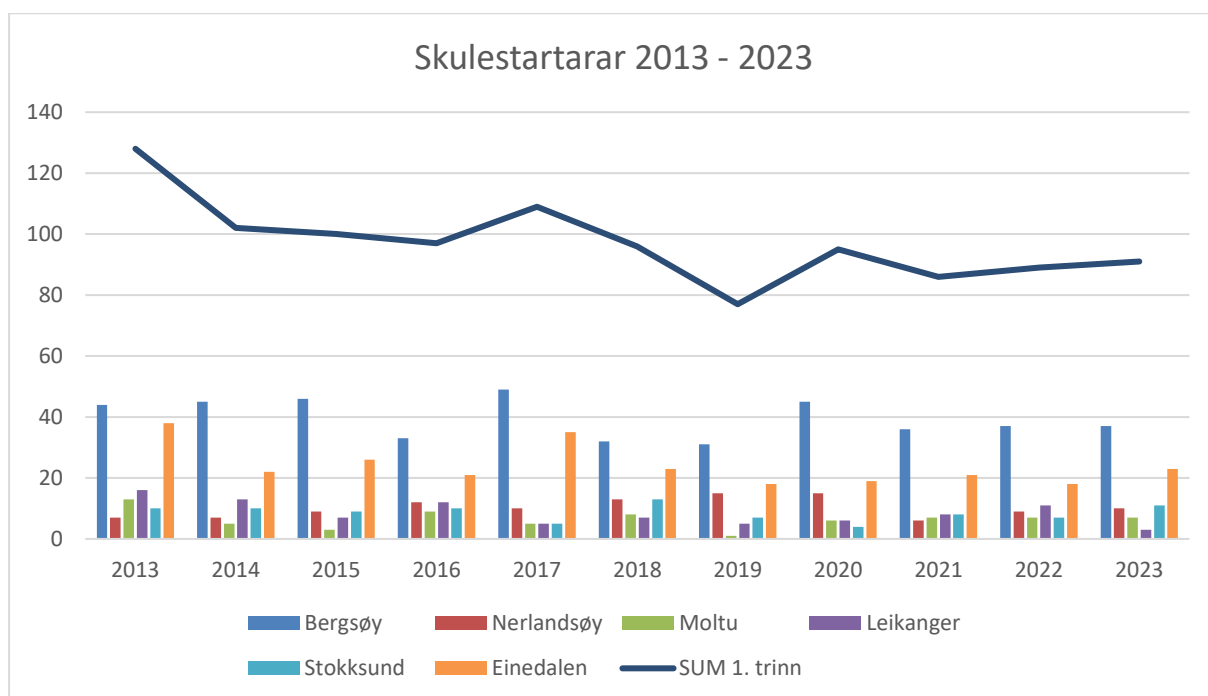
Tal henta frå GSI.

Som nemnt så viser altså trenden at talet på born som byrjar i første klasse går gradvis ned over tid. Trass at nokre kull er relativt store enkelte år, så peikar pila nedover over tid. Tabellane under syner elevtalsutviklinga blant skulestartarar i Herøyskulen skuleåra 2013-14 til 2023-24. Dette er fødselstala frå 2007 – 2017, som samla sett desse åra viser ein gradvis nedgang jfr. folketalsregistreringa. Skuleåret 2013-14 hadde Herøyskulen 122 førsteklasingar. Frå 2014-15 ser vi ein gradvis nedgang i skulestartarar, berre avbrote av eit hopp skuleåret 2020 - 21. Utsiktene framover ser ut til å gå i negativ retning. Dersom prognosane viser seg å halde stikk, kan talet på førsteklasingar vere nede i om lag 87 om seks år. Det er ein nedgang på nesten 29 %, og etter den nye norma svarer det til 8 klasser med 15 elevar i kvar.

Skulestartarar 2013 – 2023:

Prognose!

Fødselsår	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Skulestart	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bergsøy	44	45	46	33	49	32	32	45	36	37	37
Nerlandsøy	7	7	9	12	10	13	14	15	6	9	10
Moltu	13	5	3	9	5	8	1	6	7	7	7
Leikanger	16	13	7	12	5	7	5	6	8	11	3
Stokksund	10	10	9	10	5	13	7	4	8	7	11
Einedalen	38	22	26	21	35	23	17	19	21	18	23
SUM 1. trinn	128	102	100	97	109	96	76	95	86	89	91

Forventa tal på skulestartarar hausten 2019:

Trinn	Bergsøy	Einedalen	Leikanger	Moltu	Nerlandsøy	Stokksund	SUM
1.	32	17	5	1	14	7	76

Utviklinga har variert frå krins til krins og frå år til år. Dei største barneskulane våre, Bergsøy og Einedalen, har hatt størst grunnlag for å oppretthalde eit generelt stabilt elevtal. I det samla biletet går elevtala ned også ved desse skulane. Herøyskulen har også ein del elevar i skulen som er born av arbeidsinnvandrarar. Talet på denne elevgruppa svingar i takt med utviklinga i arbeidsmarknaden. Særleg Moltu skule merkar dette, då mange arbeidsinnvandrarar vel å slå seg ned i bygda. Talet på flyktningar er relativt stabilt. I 2018 kom det to familiar med til saman 10 born.

PEDAGOGISK PERSONALE OG RESSURSAR I GRUNNSKULEN (skuleåret 2018-19):

Lærartettleik i ordinær undervisning er definert som forholdet mellom elevtimar og ordinære undervisningstimar, minus timar til spesialundervisning og særskild norskopplæring. Tabellen under viser lærarårsverk og elevar pr. lærar i ordinær undervisning. Stortinget bestemte i 2017 at det skulle innførast ei øvre grense for kor mange elevar det skal vere pr. lærar i offentlege grunnskular. For inneverande skuleår er denne grensa: På 1.-4. trinn: 16 elevar. På 5.-10. trinn: 21 elevar. For skuleåret 2019-20 er tala anslagsvis 15 og 20 elevar.

Indikator og nøkkeltall	2014–15	2015–16	2016–17	2017–18	2018–19
Årsverk for undervisningspersonale >	97,5	99,7	100,0	98,5	96,5
Antall elever per årsverk til undervisning	12,7	12,4	12,2	12,3	12,1
Antall assistentårsverk i undervisningen	13	12	12	13	14
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	86,2	90,1	88,7	82,2	76,0
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	13,0	11,8	11,9	13,1	14,1
Lærertetthet 1.–7. trinn	13,1	12,9	12,6	12,6	12,3
Lærertetthet 8.–10. trinn	15,8	14,9	15,3	15,8	16,1
Lærertetthet i ordinær undervisning	16,2	15,9	15,7	15,9	15,3
Lærertetthet i ordinær undervisning 1.–4. trinn					13,0
Lærertetthet i ordinær undervisning 5.–7. trinn					15,7
Lærertetthet i ordinær undervisning 8.–10. trinn					18,1
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	99,7	98,4	97,0	98,6	99,3

(Data henta frå Utdanningsdirektoratet/Skoleporten)

NOKRE SAMANLIKNINGAR FOR 2018 (skuleåret 2018-19)

Tal på elevar pr. lærar

	Herøy	Fylke	Nasjonalt
Tal på elevar pr. årsverk til undervisning	12,1	11,3	12,0
Årstimar gitt av godkjent personale	99,3 %	95,3 %	95,8 %
Lærartettleik ordinær undervisning 1.-4. trinn	13,0	14,8	14,8
Lærartettleik ordinær undervisning 5.-7. trinn	15,7	16,8	16,8
Lærartettleik ordinær undervisning 8.-10. trinn	18,1	18,3	18,3

(Data henta frå Utdanningsdirektoratet/Skoleporten)

LÆRARAR

Talet på lærarar held seg stabilt i kommunen. Det er god tradisjon for stor søknad til ledige stillingar. Talet på lærarar med godkjend utdanning er difor høgt samanlikna med fylke og nasjon. Pr. 1. oktober 2018 hadde 114 lærarar arbeidsstaden sin i Herøyskulen (heiltid og deltid). Lærarane som underviser i skulane i Herøy har høg fag- og realkompetanse, og alle tilsette pr. 1. august 2018 har godkjend utdanning.

Sett i høve dei nye krava om 30/60 studiepoeng i faga matematikk, norsk og engelsk innan 2025, viser ein statistikk utsend av Kunnskapsdepartementet at 41 % av engelsklærarane (19 lærarar) i Herøy manglar kompetanse i høve dei nye krava. Tala for norsk er 12 % (8 lærarar) og for matematikk 19 % (11 lærarar). Vi har mange lærarar på vidareutdanning kvart år, og målet er å vidareutdanne og tilsetje nok lærarar som fyller dei nye nasjonale kompetansekrava innan fristen som er 1. august 2025. Ved rekruttering og tilsetjing er det dei nye reglane som gjeld.

Om vi skal halde tritt med den teknologiske utviklinga som skjer i samfunnet og i skulen no, er det ikkje berre dei nye kompetansekrava i hovudfaga som er viktige i rekrutteringssamanheng. I framtida sin skule vil også kunnskap og kompetanse om pedagogisk bruk av digitale verkty vere viktige kriterium ved tilsetjing av nye lærarar.

ASSISTENTAR

Herøyskulen har mange dyktige assistentar, og mange har fagbrev. Talet på assistentar er også relativt stabilt. Sjølv om bruk av assistentar for elevar med rett til spesialundervisning har gått noko ned siste åra, så er det ein auke i elevar med andre særskilde behov. Mange av assistentane har etter kvart lang erfaring og er dyktige på ulike område. Det er ikkje krav til særskild utdanning for assistentar, men vi har mange med fagbrev b/u. Sidan hausten 2015 har det vore halde årlege interne kurs for alle assistentane der rolle, ansvar, relasjonsbygging, elevåtferd, mobbing/trakassering, læreplanen, heim-skule-samarbeidet m.m. har vore tema. Kursa heng saman med utfordringar ein ser i skulen elles. Mange av assistentane er dyktige på relasjonsbygging, noko som for enkelte elevar kan vere avgjerande for korleis kvardagen vil vere.

SATSINGSOMRÅDER OG MÅL FOR HERØYSKULEN 2018

Med bakgrunn i dei overordna utviklingsmåla for Herøyskulen som er nedfelt i strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia» 2018 - 22, og årleg skulebasert vurdering jfr. forskrift til opplæringslova §2-1, vert årlege satsingsområde for Herøyskulen fastsette. Kvar einskild skule set sine delmål, som samla sett har til hensikt å auke læringsutbytte for elevane. Det overordna satsingsområdet for Herøyskulen 2018 var **inkludering og læringsmiljø**. I tillegg var 2018 prega av fleire pågåande satsingar som har involvert skulane i stor grad. Satsingar som på sikt er meint å vere ein styrke for skulen og elevane i framtida.

1. Inkluderande barnehage- og elevmiljø
2. Innsatsteam mot mobbing
3. Tidleg innsats
4. Fagfornyninga (overordna del)
5. Innføring av nytt administrativt program for sektor Oppvekst
6. Digitalisering

1. INKLUDERING

I 2017 vart det gjort endringar i Opplæringslova §9A om elevane sitt skulemiljø. Endringane vart sett i verk frå 1. august 2017 og dermed gjeldande for skuleåret 2017-18. Målet med dei nye reglane er å sikre eit effektivt regelverk mot mobbing og krenkande åtferd, og betre handheving av reglane. Nokre av dei viktigaste endringane er at det er lovfesta eit krav til

nulltoleranse mot mobbing, vald, diskriminering og trakassering. Elevane har, etter den innskjerpa lova, ein individuell rett til eit trygt og godt skulemiljø. Alle som arbeider i skulen, eller regelmessig oppheld seg på skulen, er omfatta av plikta til å følgje med, gripe inn og varsle rektor. (Dette gjeld t.d helsesøster, PPT, reinhaldarar, vaktmeistertenester, kulturskule, leksehjelp og sfo).

Aktivitetsplikta omfattar fem delplikter:

1. Plikt til å følgje med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle
4. Plikt til å undersøkje
5. Plikt til å setje i verk tiltak og evaluere

Tilbakemeldingane vi får frå skulane etter at aktivitetsplikta kom inn i lovverket, er at arbeidet med å avdekke trakassering og krenkande åtferd er ryddigare og meir oversiktleg no enn før. Situasjonar som kan utvikle seg til mobbing blir avdekt på eit tidleg tidspunkt og handling og tiltak i enkeltsituasjonar blir sett i gang. Dei offentlege skulane i Herøy hadde i 2018 ei sak vedkomande handsaming i ei elevmiljøsak, som vart klaga inn til Fylkesmannen etter nytt regelverk. Kommunen har ikkje tilgang til tala for den private skulen, sjølv om det gjeld elevar frå Herøy kommune.

«Inkluderande barnehage- og skulemiljø (IBSM) Pulje 1 i regi av Utdanningsdirektoratet er eit tilbod til kommunar med barnehagar og skular som ynskjer å jobbe med styrking av læringsmiljøet, der direktoratet gir støtte og rettleiing. Nerlandsøy og Leikanger skular og barnehagane Sirlihaugen, Leikanger og Myrsnipa, har delteke i satsinga frå Herøy. Pulje 1 av IBSM starta 1. januar 2017 og gjekk formelt fram til 31. desember 2018. På grunn av personaltekniske utfordringar hos fylkesmannen i Møre og Romsdal, som leier satsinga i fylket, måtte vi nytte våren 2019 for å fullføre arbeidet.

Skulane og barnehagane som fekk høve til å delta i IBSM har jobba i nettverk både lokalt og på fylkesnivå i prosjektperioden. Alle leiarar og ressurspersonar i barnehage og skule, skule- og barnehageeigar og representant for PPT har fått fagleg påfyll frå nasjonale samlingar (totalt 8 dagar), fylkesvise samlingar (totalt 6 dagar) og kommunale kurs/nettverk.

I prosjektperioden har både barnehage og skule fått nytt lovverk i høve barn sin trivsel og tryggleik. Barnehagen fekk ny rammeplan i 2018 og skulane fekk ny § 9A-4 i Opplæringslova. Dette er styringsdokument som alle skular og barnehagar skal implementere i si daglege drift, uavhengig av om dei deltek i læringsmiljøprosjekt.

Alle einingar som har delteke har arbeidd godt i høve vaksne si rolle i førebygging og avdekking av mobbing og negativ åtferd mellom barn. Ein har lært mykje om kor sårbare born er og korleis ein kan møte dei og leggje til rette for at dei vert inkludert i barne- og elevgrupper. Ein har også lært ein del om å vurdere eigen praksis og utvikle den ved hjelp av

analyse og kollegarettleiing. Dette er metodar for læring og utvikling i eit kollegium som kan nyttast inn mot alle typar utfordringar ein kjem opp i.

Denne satsinga starta samstundes med at barnehageavdelinga og skuleavdelinga i Herøy vart slått saman til sektor Oppvekst. IBSM har vore eit glimrande samarbeidsprosjekt til felles beste for god og trygg oppvekst for alle barn i Herøy. Vi har lært mykje av å jobbe på tvers av barnehage og skule både nasjonalt og lokalt.

Kunnskap om at mobbing og utanforskap er mekanismar som startar i tidleg barnehagealder og forsterkar seg gjennom skulealder, har vist oss kor avgjerande det er med godt og medvete arbeid i alle einingar frå barna er små. Ein er ikkje i mål med satsinga sjølv om prosjektperioden er over. Dette er arbeid som for alltid må ha sterkt fokus i barnehagar og skular i samarbeid med barn og føresette.

Mål for auka inkludering er:

- At ingen barn og unge skal oppleve mobbing eller trakassering
- Å utvikle og oppretthalde eit trygt og godt barnehage- og skulemiljø, der alle barn og unge trivast og opplever at dei høyrer til
- At alle barn og unge skal bli sett og verdsett
- Alle tilsette i barnehage og skule skal lære aktuelle lover og regelverk, observasjon og system for avdekking
- Alle vaksne skal vere synlege og tett på
- Utvikle gode relasjonar tidleg og vere autoritative vaksne
- Kollegarettleiing
- Involvere elevar/elevrådet i arbeidet
- Styrka samarbeid med føresette

2. SKULANE SITT INNSATSTEAM MOT MOBBING (SIM):

Våren 2018 fekk kommunane i Sjustjerna tilbod om å melde på skular til kompetansehevingsprosjekt i høve avdekking og stopping av mobbing. I Herøy var det YHU, Bergsøy skule avd. Borga, Einedalen og Stokksund skular som melde seg på. I tillegg til skulane har kommunen sitt beredskapsteam mot mobbing følgd skulane i satsinga.

Skulen sitt innsatsteam mot mobbing er samansett av ei leiinga og nokre lærarar på kvar skule. Dei har fått opplæring av Læringsmiljøsenteret.

Våren 2018 deltok SIM-gruppene i to samlingar à to dagar, der dei fekk opplæring i analyse av sosiale mekanismar og system som påverkar mobbing. Mellom samlingane har skulane hatt mellomarbeid og øvingar. SIM-gruppene fekk opplæring i avdekkingsmetodar og metodar for å stoppe mobbing.

I august 2018 starta alle skulane i Herøy med ein felles studiedag der alle tilsette fekk eit innblikk i korleis ein skal jobbe for å avdekke sosiale prosessar som er komne på avvegar, og korleis ta positiv styring av det sosiale miljøet i barnegrupper.

SIM-gruppene jobbar no vidare med førebygging og avdekking på eigne skular og Beredskapsteamet i kommunen støttar dei og bidreg dersom skulen melder behov for dette.

3. TIDLEG INNSATS

I mai 2018 gav Stortinget si støtte til forslaget om å innføre ny plikt til å gi intensiv opplæring til elevar på 1. – 4. trinn som står i fare for å henge etter i opplæringa.

«Alle barn skal bli sett og få den hjelpen og støtten de behøver, og på et så tidlig tidspunkt som mulig», sa kunnskapsminister Jan Tore Sanner. Intensivopplæringa er ein del av den ordinære opplæringa som skulen pliktar å gi alle elevar. Slik opplæring skal prøvast før eleven eventuelt blir tilvist PPT og eventuell utgreiing for spesialpedagogisk hjelp. Dette skal bidra til at elevar får hjelp så tidleg som råd.

4. FAGFORNYINGA

Med bakgrunn i mld.st 28, *«Fag – Fordypning – Forståelse, en fornyelse av Kunnskapsløftet»* har Utdanningsdirektoratet sitt arbeid med fornying av Kunnskapsløftet vore i gang ei tid, og skal settast inn frå august 2020. Dette krev førebuing ute i kommunane, og fram til no har fokuset i vår kommune vore å følgje med på høyringane som har vore og sette oss inn i verdiar og prinsipp i den overordna delen. Den er bygd rundt tre tverrfaglege tema som skal prioriterast i dei ordinære faga der det er relevant:

- Demokrati og medborgarskap
- Berekraftig utvikling
- Folkehelse og livsmeistring

Fagplanane får ny struktur og er ikkje ferdige før hausten 2019. Då startar arbeidet med kva dette vil ha å seie for elevar og lærarar i det daglege arbeidet. Det vil bli lagt opp til samarbeid mellom skulane både internt i kommunen og mellom samarbeidande kommunar.

5. NYTT ADMINISTRATIVT PROGRAM FOR OPPVEKST – TIETO EDUCATION

I tillegg til at skulane har hatt stort fokus på inkludering og læringsmiljø, har 2018 vore prega av innføring av nytt administrativt program for Oppvekstavdelinga. Sektor Oppvekst inngjekk i 2013 kontrakt med Oppad om oppvekstadministrativt program. I 2017 gjekk Oppad konkurs, og dermed mista vi mogelegheit for oppgraderingar og support. Samstundes gjekk kommunane i Sjustjerna saman om å opprette SSIKT. Fleire av kommunane hadde behov for slikt program, og dermed var arbeidet i gang med å innhente

tilbud frå ulike leverandørar. Kontrakt vart inngått med Tieto Education, samt den integrerte timeplanleggar Time Edit. Dermed var eit storstilt samarbeid mellom kommunane i gang, med opplæring i både Tieto Education og i Time Edit. Det vart brukt mykje tid på dette i 2018, og arbeidet med innføringa held fram i 2019. Med det vi ser i dag, så har vi fått eit godt og intuitivt program, noko som er viktig for å effektivisere planlegging og administrasjon.

6. DIGITALISERING

I 2017 vart det bestemt å nytte I-Pad i begynnaropplæringa, og ei gradvis innføring vart sett i gang frå hausten 2017. Då fekk alle første- og andreklassingar i Herøyskulen utdelt kvar sin I-Pad. Grundig opplæring vart sett i gang. Våren 2018 vart ein plan for innføring av digitalt verktøy 1:1 for alle elevar drøfta og bestemt. Frå hausten 2020 skal alle elevar i Herøy ha kvar sitt digitale hjelpemiddel til bruk i opplæringa. Då skal alle på 1. – 4. trinn ha I-Pad og 5. – 10. trinn skal nytte Chrome Book. Vi er allereie langt på veg med denne digitale satsinga. Hausten 2019 er det berre 5. – 7. trinn som står att i denne satsinga, men nyttar PC fram til hausten 2020. Eksamen 2019 skal for første gang gjennomførast på Chrome Book.

Vi ser det som nødvendig å styrke kunnskap og kompetanse innan digitale verktøy og undervisningsmetodar, då dette vil vere nødvendig for skulen i framtida. Utviklinga på dette området i samfunnet elles har gått veldig raskt siste åra, og skal vi henge med må ei slik satsing til. Fagfornyinga og ny læreplan LK20 vil også føre til større bruk av digitale læremiddel.

RESULTAT

Nasjonale prøver blir kvar haust gjennomført på 5., 8. og 9. trinn. Resultata frå dei nasjonale prøvene gir eit avgrensa bilete av dei ferdigheitene og den kompetansen elevane har. Ein må difor alltid sjå resultata i samanheng med annan relevant informasjon ein har om elevane, skulen og kommunen.

Nasjonale prøver gir informasjon om elevar på alle kunnskapsnivå. Difor har prøvene både lette og vanskelege oppgåver. Det er veldig få elevar som får alt rett på prøva, somme får ingen. Det er fordi prøva må ha nokre svært vanskelege oppgåver, som dei aller beste kan bryne seg på.

Prøvene er elektroniske, og dei består av ulike tekstar, bilete og oppgåver med spørsmål. På opne oppgåver skal elevane svare med eigne ord eller med tal. På fleirvalsoppgåver skal elevane velje eitt av fleire svaralternativ.

NASJONALE KVALITETSINDIKATORAR GRUNNSKULE 2018:

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 5. kl	47 (-3)	49	50
Rekning 5.kl	48 (-2)	50	50
Engelsk 5. kl	48 (-2)	50	50

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 8.trinn	46 (-4)	49	50
Rekning 8.trinn	47 (-3)	49	50
Engelsk 8.trinn	48 (-2)	50	50
Lesing 9.trinn	49 (-4)	52	53
Rekning 9.trinn	52 (-2)	53	54

NB! 4 pp. svarer til eitt skuleår med læring.

Tala i parentes viser kommunen sine resultat i høve resultat nasjon.

Resultata i nasjonale prøver for 5., 8. og 9. trinn hausten 2018 ligg alle under gjennomsnittet samanlikna med både fylke og nasjon. Oppvekst ser alvorleg på dette og særleg er resultatet i lesing urovekkjande. Med eit resultat som viser at alle dei tre trinna ligg om lag eitt skuleår etter resultat nasjon, er dette noko vi må fokusere endå meir på framover.

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane samsvarer med mål for den grunnleggjande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt. Elevane skal vise at dei kan:

1. finne informasjon
2. forstå og tolke tekst
3. reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Lesing er grunnleggjande viktig i alle fag. Svake lesarar oppnår svakare resultat i fag generelt. Difor kan ein aldri slutte å fokusere på lesing. Lesing er ikkje ein aktivitet og eit ansvar som berre ligg til norsklæraren. Alle lærarar er leselærarar. Det er viktig å øve seg på å kunne lese og orientere seg i alle slags tekstar gjennom heile skuleløpet. Historisk sett er ikkje årets resultat i lesing ein overraskelse. Trass fleire satsingar på lesing ute i skulane så maktar ein altså ikkje å heve resultatet samla sett i kommunen. Slik sett er eit dårleg resultat ein skuffelse. Og vi innser no at vi kjem ikkje utanom ein grundigare analyse av resultata og eit samarbeid om undervisningsmetodane som blir brukte. Vi må finne ut kva faktorar som kan vere med på å oppretthalde eit utilfredsstillande resultat over år.

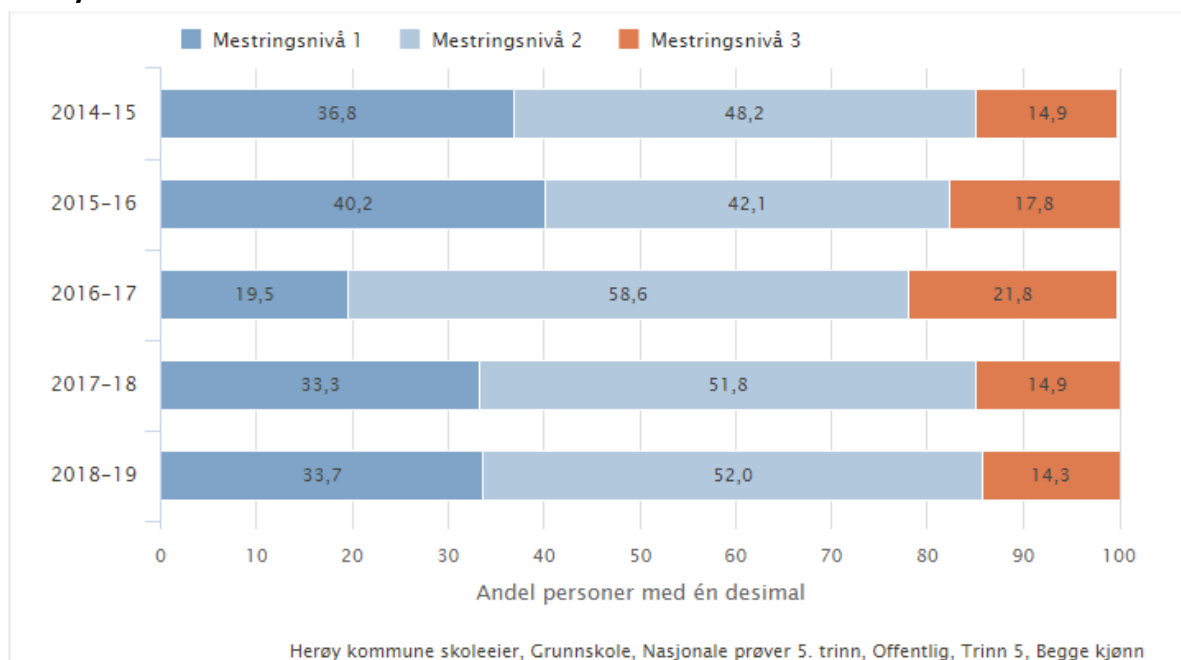
Vidare i rapporten vil vi fokusere på resultata i lesing. Alle resultat er henta frå www.skoleporten.no

RESULTAT NASJONALE PRØVER I LESING HERØY KOMMUNE 2018:

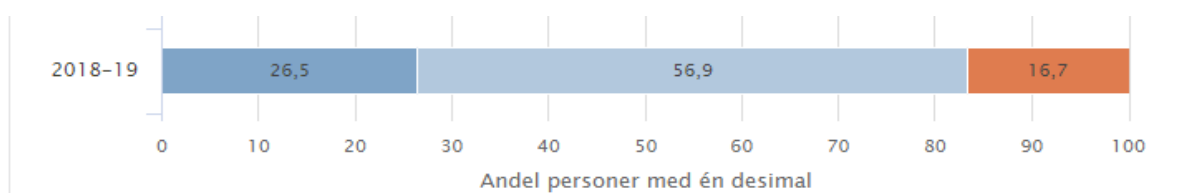
Det var i 2018 totalt 98 av 103 elevar på 5.trinn som gjennomførte leseprøva. På 8. trinn gjennomførte 104 av 109 elevar leseprøva, medan det på 9. trinn var 127 av 138 elevar som gjennomførte. Dei som ikkje gjennomførte hadde vedtak om fritak slik lova legg til grunn. Det er strenge føringar for fritak, og sjølv med 6 % fritak har Herøy stor deltaking samanlikna med landet forøvrig. Dei fleste skulane har klassestorleikar som gir målbare og relativt pålitetelege resultat, bortsett frå to klasser på 5. trinn med berre 5 og 4 elevar. Med så få elevar i klassen blir talmaterialet for tilfeldig som grunnlag for samanlikning med resultat tidlegare år på eigen skule. Men dei tel sjølvsgatt i det totale bildet for kommunen.

Lesing 5. trinn

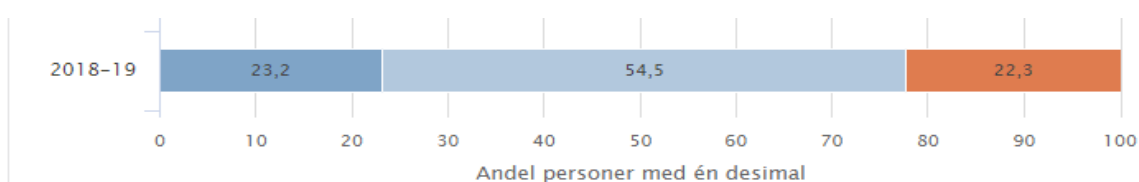
Herøy:

Fylke:

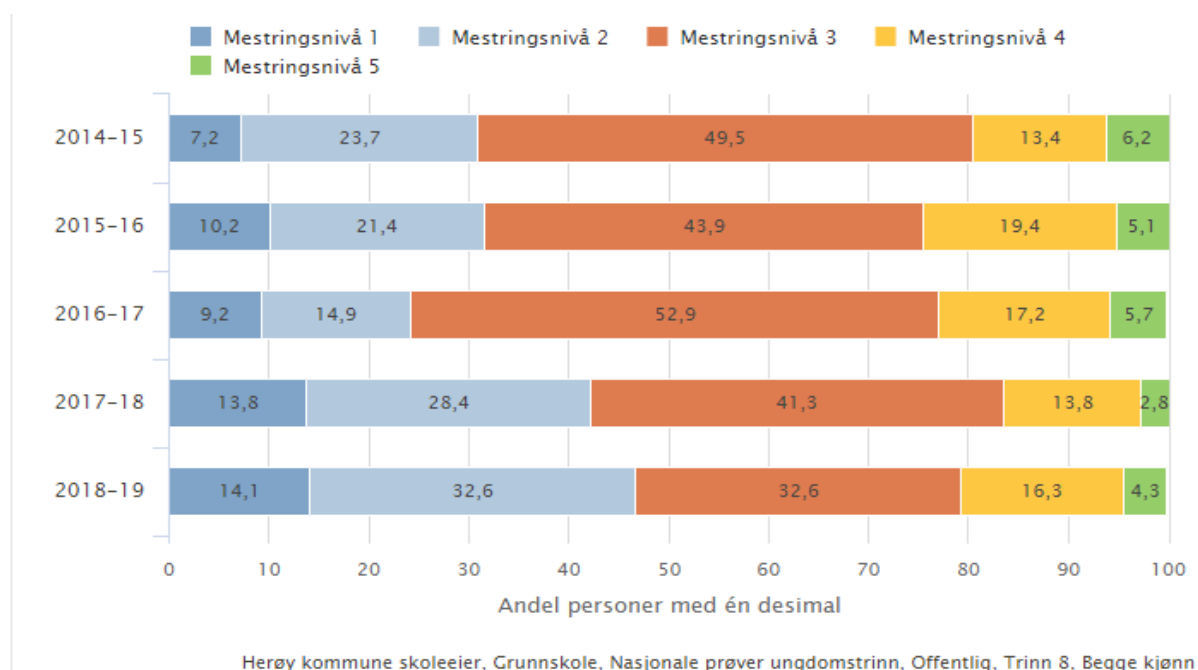
Nasjon:

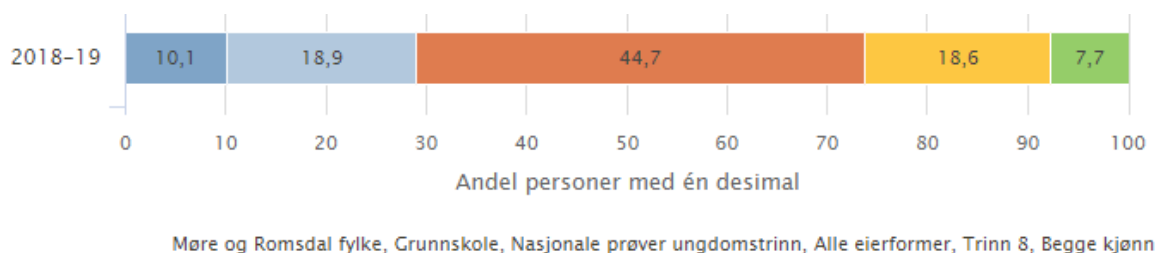
Kommentar til resultatet:

Årets 5. trinn ligg om lag på same nivå som 5. trinn i 2017-18. Herøy har ein historikk med litt for høg prosent elevar på lågaste utviklingsnivå. Resultatet er relativt stabilt, noko som betyr at vi slit med å få fleire over på nivå 2 og 3. Men om vi ser på resultata skule for skule, så varierer resultata noko. Vi ser også at det er skilnad på jente og gut, slik det er i landet elles. På nivå 1 er det beste resultatet 25 %, som er på høgde med fylkessnittet, og det dårlegaste 100 %. På nivå 3 er det beste resultatet 25 %, som er over landssnittet, og det dårlegaste 0 %. Om vi samanliknar resultatet i Herøy med nasjonen, så ligg 5. trinn 10,5 prosentpoeng under landsgjennomsnittet på nivå 1, og 8 prosentpoeng på nivå 3. For snittelevane svarer denne skilnaden til om lag eit år forventa læring.

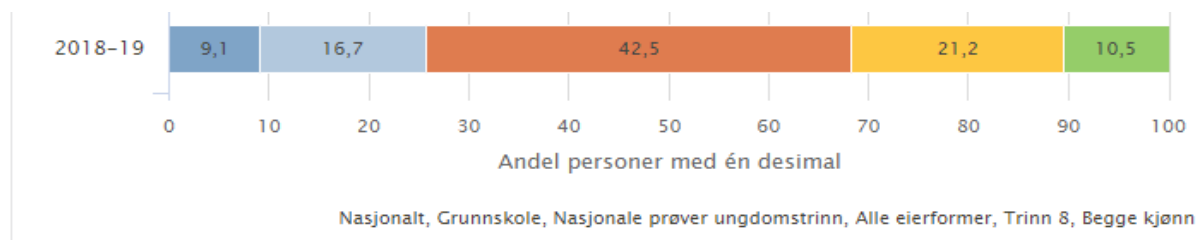
Lesing 8. trinn Herøy:

Fylke:

Nasjon:

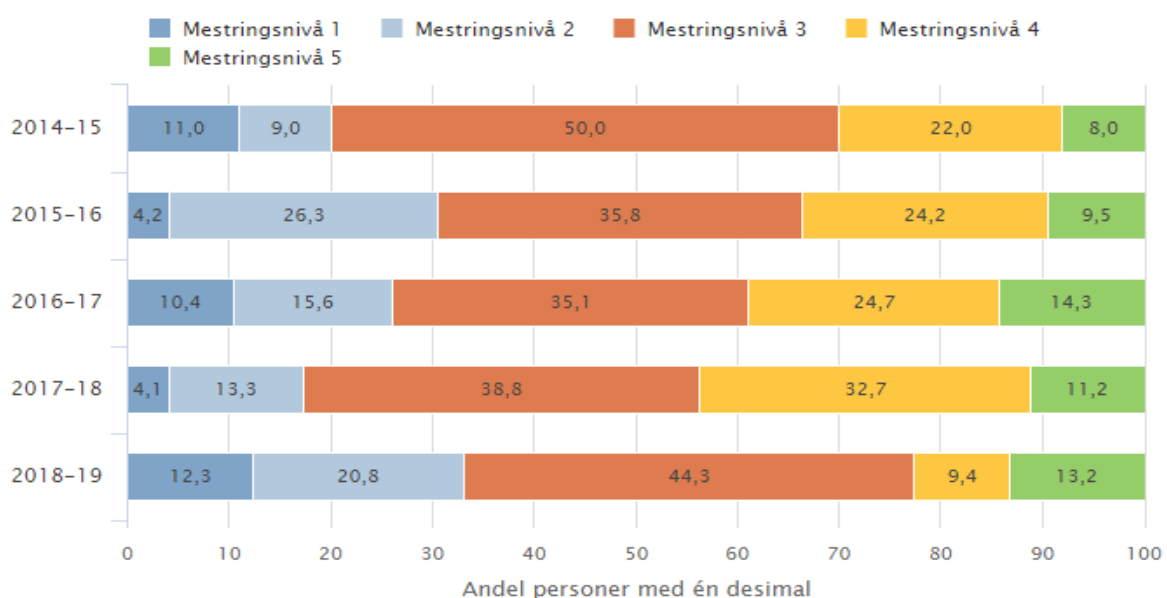
Kommentar til resultatet:

Årets 8. trinn har eit høgare tal på elevar som presterer på nivå 4 og 5 i lesing enn resultatet var for 8. trinn i 2017. Men ser vi på resultatet dei fem siste åra, så er ikkje endringane vesentlege. Samanlikna med fylke og nasjon:

Nivå 1 og 2 (lågt nivå): Kommune 46,7 – som er nesten 50 % av 8. trinn. Fylke har 30 % og nasjon 25,8 %.

Nivå 4 g 5 (høgt nivå): Kommune 20,6 %. Fylke har 26,3 % og nasjon har 31,7 %.

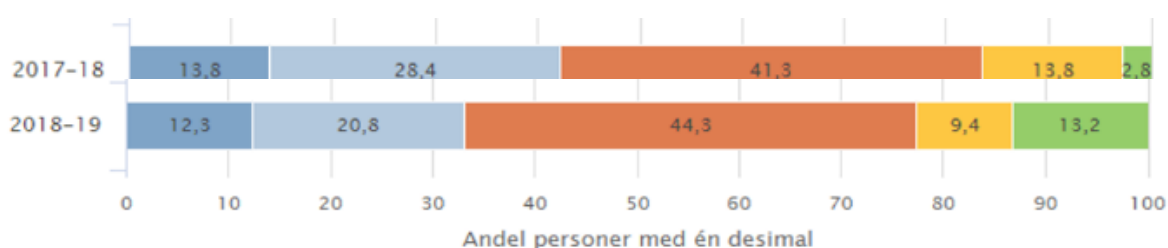
Lesing 9. trinn Herøy:

Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, Trinn 9, Begge kjønn

Kommentar til resultatet:

Elevar på 9. trinn gjennomfører nasjonale prøver i lesing og rekning. Prøvene på 9. trinn er dei same som for 8. trinn, og resultata på dei to trinna kan samanliknast med kvarandre. I tillegg er det interessant å samanlikne resultata for 8. trinn det eine året med dei same elevane det neste året. Tradisjonelt har elevane vist framgang frå 8. – 9. trinn på nasjonale prøver.

Kommentar til framgang same elevgruppe frå 8. – 9. trinn:

Nivå 1 frå 14,8 % til 12,3 %. Ein framgang på 2,5 p.p.

Nivå 2 frå 28,4 % til 20,8 %. Ein framgang på 7,6 p.p.

Nivå 3 frå 41,3 % til 44,3 %. Ein framgang på 3 p.p.

Nivå 4 frå 13,8 % til 9,4 %. Tilbake 4,4 p.p.

Nivå 5 frå 2,8 % til 13,2 %. Ein framgang på 10,4 p.p.

Vi kan forklare resultata på nasjonale prøver sett i ulike perspektiv, men vi kan ikkje forklare oss vekk frå resultata sett i landssamanheng. Vi er med å påverke nasjonen sitt snitt, og forskning viser t.d. at resultat på 5. trinn er viktig for den vidare skulegangen til elevane, og kan gi ein peikepinn på korleis det vil gå med elevane i vidaregåande skule. Så dette må vi ta på største alvor.

Sjølv om årets resultat på nasjonale prøver i lesing ikkje var av dei beste, så skal vi ikkje gløyme at her er mange elevar som faktisk gjer det svært bra. Det mest utprega er vel at det er så stor spreiding i resultat. Både mellom elevar i same klasse og mellom skulane. Det er viktig at skulane jobbar med å finne kva område ein skårar dårlegast på og fokuserer på det i undervisninga. Samstundes skal dei sterkaste også oppleve utfordring og meistring. Dette handlar om tilpassa opplæring (TPO) i klasseromet, og er krevjande og utfordrande for lærarane.

ELEVUNDERSØKINGA 2018

Elevundersøkinga er ein del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Lovgrunnlaget for Elevundersøkinga finn ein i forskrift til Opplæringslova §2-3. I personopplysningslova §19, finn ein kravet om å informere dei som deltek, om formålet, kva resultata skal brukast til, kven som er behandlingsansvarleg og at deltakinga er frivillig.

Skulane kan invitere elevar frå 5. trinn og oppover til å svare på spørsmål i denne undersøkinga. Det er obligatorisk for 7. og 10. trinn, og på Vg1. Det er frivillig for elevane å delta. Dei kan hoppe over spørsmål dei ikkje ynskjer å svare på. På denne måten er ikkje undersøkinga hundre prosent påliteleg. Svara må sjåast i samanheng med andre observasjonar av elevane. Hausten 2018 deltok 7. og 10. trinn i Herøy. Målinga går frå 1-5, der 5 er best.

Motivasjon og meistring heng nært saman med læring og resultat. Det er viktig korleis elevane svarer på desse, kva som er grunnen til svara og kva som skal til for at dei skal bli meir motiverte for læring.

På 7. trinn har 88 av 90 elevar (97,8 %) svart på undersøkinga.

På 10. trinn har 92 av 101 elevar (91,1 %) svart på undersøkinga.

Skoleporten – Elevundersøkinga – 7. trinn	Herøy kommune skuleeigar, Grunnskole, Elevundersøkinga, Offentleg, trinn 7, Begge kjønn				
Eining: Herøy kommune, skuleeigar					
Indikator og nøkkeltall	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Læringskultur	4,2	3,8	4,1	4,1	4,3
Elevdemokrati og medvirkning	3,9	3,7	3,9	4,0	4,0
Faglig utfordring	3,9	4,0	4,0	3,8	3,8
Felles regler	4,3	4,2	4,4	4,5	4,6
Trivsel	4,2	4,1	4,5	4,4	4,5
Mestring	4,0	3,9	4,1	4,1	4,2
Støtte fra lærerne	4,5	4,4	4,5	4,7	4,7
Motivasjon	3,9	3,8	4,1	3,9	3,9
Vurdering for læring	4,0	3,8	4,0	4,1	4,1
Støtte hjemmefra	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3

Skoleporten – Elevundersøkinga – 10. trinn	Herøy kommune skuleeigar, Grunnskule, Elevundersøkinga, Offentleg, trinn 10 begge kjønn:				
Eining: Herøy kommune, skuleeigar					
Indikator og nøkkeltall	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Læringskultur	4,0	3,8	3,4	3,9	3,6
Elevdemokrati og medvirkning	3,4	3,0	3,0	3,5	3,0
Faglig utfordring	4,1	4,2	4,0	4,1	4,2
Felles regler	4,0	3,8	3,6	4,1	3,9
Trivsel	4,3	4,0	4,0	4,2	3,8
Mestring	4,0	3,8	3,8	3,9	3,7
Utdanning og yrkesveiledning	3,9	3,8	3,6	4,0	3,5
Støtte fra lærerne	4,1	3,8	3,9	4,2	3,6
Motivasjon	3,7	3,3	3,4	3,3	3,1
Vurdering for læring	3,4	3,0	2,8	3,4	3,0
Støtte hjemmefra	4,1	3,7	3,7	3,8	3,8

Spørsmåla om mobbing vart endra hausten 2017. Dei er ikkje tatt med i oversikta over, fordi tala er ikkje samanliknbare med tidlegare år.

Kommentar til resultatet:

Dei mest positive resultata i elevundersøkinga finn vi på 7. trinn. Elevane er lojale mot felles bestemte reglar (4,6). Dei har ein god kultur for læring og føler at dei meistrar godt. Dei har god støtte både hos lærar (4,7) og heime. Men dei er likevel ikkje heilt topp motiverte for skulearbeidet (3,9). Ser vi nærare på svara som handlar om motivasjon så viser dei at elevane har stor interesse for læring (4.2) og liker skulearbeidet bra (3.7). Dei gler seg stort sett til å gå på skulen (3.9) og prioriterer å bruke tid på skulearbeid (4.2). Heimane har høge forventningar til dei (4.8) og dei føler at dei får hjelp og støtte. Nokre elevar vil gjerne ha litt meir utfordringar i læringsarbeidet. Undervisningsforma er framleis lærarstyrt, der læraren underviser (4.0) medan elevane arbeider på eiga hand (3.7). Gruppe- og prosjektarbeid er det lite av (1.6).

Undersøkinga viser også at det framleis er litt å gå på i å involvere elevane i eige læringsarbeid (3.5). Forsking på dette viser at elevane blir meir engasjerte i læringssituasjonar der dei deltek aktivt i drøfting og samarbeid med lærar og medelevar. Læringssituasjonar må i større grad knytast til situasjonar dei kjenner og interesserer seg for, og dei må i større grad få vere med å velje kva dei skal lære innafor aktuelle emne.

Vi ser at trivsel og motivasjon for læring er fallande i løpet av ungdomsskuletida, ikkje berre i Herøy men også nasjonalt er dette ein trend. Elevundersøkinga på 10. trinn viser eit lågare resultat på viktige indikatorar som påverkar motivasjon for læring.

Trivsel (3.8) – nasjon (4.1)

Meistring (3.7) – nasjon (3.9)

Vurdering for læring (3.0) – nasjon (3.3)

Elevdemokrati og medverknad (3.0) – nasjon (3.4)

Motivasjon (3.1) – nasjon (3.4)

Det er ikkje lett å beskrive eintydig kvifor motivasjon for skule og læring er fallande i løpet av ungdomsskulen, men noko av forklaringa kan vere endringar i faglege krav når elevane byrjar på ungdomsskulen. Det kan også vere individuelle utfordringar denne tida, då dei unge er i ei brytningsfase og utviklingsperiode i livet. Elevane kan også vere skuleleie etter ti år i grunnskulen. Det er uansett viktig å sjå resultata i samanheng med andre observasjonar ein gjer av elevane, og at ein drøftar både resultata og kva som skal til for å halde motivasjonen oppe, med elevane.

MOBBING

Spørsmåla om mobbing i elevundersøkinga vart endra hausten 2017. I staden for eitt spørsmål om mobbing generelt, er det no fem spørsmål som vedkjem mobbing:

1. Har du blitt mobba av andre elevar på skulen siste månadane?
2. Har du blitt mobba digitalt (mobil, Ipad, PC)siste månadane?
3. Har du sjølv mobba andre på skulen siste månadane?
4. Har du mobba andre digitalt (mobil, Ipad, PC)siste månadane?
5. Er du blitt mobba av vaksne på skulen siste månadane?

Resultatet viser ikkje dersom 1-4 elever har svart at de opplever mobbing på skolen. Dette visest med ei * og teksta «*Tall er unntatt offentlighet*».

Resultatet på 7. trinn er delvis prikk. Det betyr at under fire elevar stadfestar at dei har opplevd mobbing og/eller krenkande åtferd av medelevar i skulen ein sjeldan gong.

Tabellen under viser at 14,1 % av elevane på 10.trinn har opplevd mobbing/krenking på skulen. Det er null-toleranse for mobbing/krenking i skulen, men ein kan ikkje garantere at vonde handlingar ikkje skjer. Det som er viktig er tidleg intervensjon, og etter at den nye aktivitetsplikta vart sett i verk hausten 2017, melder skulane at rutinane er innskjerpa. Det betyr at hendingane bak resultatet er avdekte og årsaka oppklara. Det skreiv seg frå spesifikke episodar med ein einskild elev frå ei anna trinn.

Indikator og nøkkeltall	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Mobbing på skolen (prosent) >			10,6	8,0	14,1
Herøy kommune skoleier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn					

GRUNNSKULEPOENG VÅREN 2018

Det er viktig at elevane når eit høgt kompetansenivå i den tida dei er elevar i grunnskulen, både med tanke på opptak til og gjennomføring av vidaregåande skule. I Herøy har elevane historisk lege høgt på grunnskulepoeng, men siste åra har det svinga litt opp og ned. Sjå tabell under. Målet for avgangskulla er heile tida å bli betre enn året før. Resultatet for 2018-kullet ligg i snitt 1 poeng under 2017-kullet. Jentene ligg eit hakk over gutane også i grunnskulepoeng har eit snitt på 42,1. Gutane ligg på 39,4.

Grunnskulepoeng siste fem åra:

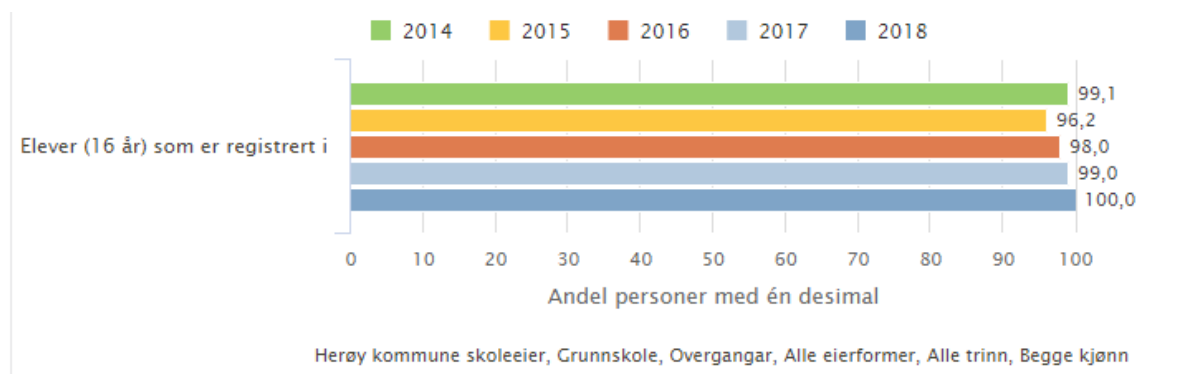
2013	2014	2015	2016	2017	2018
38,6	39,9	42,1	39,1	41,6	40,6

Eksamensresultat 2018 – hovudfaga:

Fag eksamen	Herøy 2018	Møre og Romsdal	Nasjonalt
Engelsk skriftleg	3,6 (+0,2)	3,7	3,7
Matematikk skriftleg	3,3 (-0,2)	3,5	3,6
Norsk skriftleg HM	3,1 uendra	3,4	3,5
Norsk skriftleg SM	3,2 (-0,1)	3,4	3,4
Engelsk munnleg	3,9 (-0,1)	4,6	4,5
Matematikk munnleg	4,1 (+0,4)	4,2	4,2
Naturfag munnleg	4,4 (+0,4)	4,2	4,3
Norsk munnleg	4,4 (+0,2)	4,5	4,5
KRLE munnleg	4,3 (+0,1)	4,3	4,4
Samfunnsfag munnleg	4,9 (+0,3)	4,5	4,4

Gjennomføring vidaregåande skule:

Tabellen er henta frå Skoleporten og viser delen av 16-åringar som går i vidaregåande opplæring same år som dei avslutta grunnskolen. Det er òg mogleg å sjå mengda elevar som delane er berekna ut frå. Statistikken erstattar Gjennomføringsbarometeret og kan såleis ikkje samanliknast med tala der frå tidlegare år.

Overgangar frå grunnskolen vert rekna ut ved å kople elevdata frå grunnskolen med elev- og lærlingdata frå vidaregåande opplæring same år.

Elevar som er registrert ved offentlege og private grunnskular som finst i Nasjonalt skuleregister og som har levert karakterdata, er med. For å teljast med i overgangen, må eleven registrerast som elev ved ein gyldig vidaregåande skole per 1. oktober eller som lærling per 1. oktober. Elevar som tek vidaregåande opplæring i utlandet ved andre skular enn dei godkjende, vert ikkje fanga opp av indikatoren. Lærlingar som startar i lære etter 1. oktober, vert heller ikkje fanga opp av indikatoren.

Statistikken inkluderer berre elevar som fyllar 16 år i løpet av året dei avslutta grunnskolen.

Elevar med fiktive fødselsnummer (D-nummer) er ikkje inkludert i statistikken.

Elevar som byrjar i tilbod som førebur ungdomen til vidaregåande opplæring, som norskopplæring og førebuande kurs for minoritetsspråklege elevar, vert heller ikkje fanga opp av indikatoren.

Gjennomføringsprosenten i vidaregåande studieretningar og yrkesfag har på landsbasis vore jamt stigande siste ti åra (kjelde: Gjennomføringsbarometeret 2016). Det er kjekt å registrere at gjennomføring for elevane frå Herøy på dei seinaste målingane ligg over landssnittet.

KVALITETSVURDERINGSSYSTEMET I GRUNNSKULEN

Det vert årleg gjennomført ei rekkje kartleggingar og målingar i skulen. Ikkje alle målingar er like synlege for ålmenta som Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn. Til saman er alle desse kartleggingane med på å danne grunnlaget for den årlege skulebaserte vurderinga som

dannar grunnlaget for vidare satsing og fokusområde i skulane. I Herøy blir desse kartleggingane gjennomførte:

Brukarundersøkingar: Alle skulane i Herøy gjennomfører elevundersøkinga årleg i perioden oktober-november. Elevar frå 5. – 10. trinn kan inviterast til å vere med. I 2018 gjekk invitasjonen til alle elevar på 7. og 10. trinn, totalt 207 elevar. Alle rektorar analyserer og drøftar resultatet på sin skule, og rapporterer resultat og tiltak til kommunalsjefen. Funn blir drøfta i leiargruppa og er med å danne grunnlag for vidare utviklingsmål i skulen.

Nasjonale prøver: I løpet av hausthalvåret vert det gjennomført nasjonale prøver i lesing, rekning og engelsk på 5. og 8. trinn, medan 9. trinn gjennomfører nasjonale prøver i lesing og rekning. Kartleggingane av elevane sine læringsresultat skal saman med annan vurdering ligge til grunn for vurdering av tiltak retta mot einskildelevar, grupper, skular eller på kommunenivå. Rektorane rapporterer til kommunalsjef etter faste prosedyrar.

Eksamen: Eksamen på 10. trinn blir gjennomført i mai/juni. Heile siste skuleåret i grunnskulen er ei jamn opptapping til eksamen. Elevane øver på prøveeksempel og prøveform. Det vert gjennomført skriftleg heildagsprøve i matematikk, norsk (H og S) og i engelsk. I munnleg øver elevane seg i eit trekkfag (prøvemunnleg).

Læringsstøttande prøver: Læringsstøttande prøver er frivillige og kan gjennomførast fleire gongar om nødvendig. Prøvene er eit nyttig verkty i undervegsvurderinga, som grunnlag for læringsfremjande tilbakemeldingar til elevar på alle nivå.

Karakterstøttande prøver: Dei karakterstøttande prøvene kan brukast på alle trinn i ungdomsskulen, men er basert på kunnskapsmåla etter 10. trinn. Prøvene inneheld oppgåver frå alle hovudområda i læreplanen. Formålet med prøvene er:

- Å sjå undervegsvurdering og sluttvurdering i samanheng
- Å sjå eleven sin heilskaplege kompetanse i faget
- Å samanlikne gruppa/klassa mot nasjonalt nivå

Andre kartleggingsprøver: Skulane i Herøy gjennomfører årleg nasjonale kartleggingar innafor dei grunnleggjande dupleikane i 1. – 4. trinn. Ein nyttar Utdanningsdirektorat sine kartleggingsprøver i lesing, rekning, engelsk og digitale ferdigheiter. Prøvene avdekkjer kven av elevane som treng styrking, og gir eit godt grunnlag både for tidleg innsats og tilpassa opplæring.

Internasjonale undersøkingar: Ingen.

Tilsyn: PPT hadde våren 2018 tilsyn frå Fylkesmannen med fokus: «Sakkunnige vurderingar og tilrådingar i høve spesialundervisning etter opplæringslova sin §5.1».

Kartleggaren: I tillegg til Utdanningsdirektoratet sitt kvalitetssystem i opplæringa, har skulane i ei årrekke brukt Kartleggjaren, eit digitalt kartleggingsverkty frå Fagbokforlaget, for 5. – 10. trinn. Prøvene har vore gjennomførte som ein før-test ved skulestart om hausten, og ein ettertest påfølgjande vår, i mai. Det er no bestemt at dette er siste året med

Kartleggaren, då den er lite oppdatert i løpet av desse åra, og er ikkje heilt i tråd med det vi forventar av eit kartleggingsverktøy. Oppvekstavdelinga er i gang med å utarbeide eit årshjul for skulebasert vurdering, der også analyse og oppfølging av kartlegging, prøver og resultat vil inngå – alt basert på Utdanningsdirektoratet sitt kvalitetssystem. Årshjulet er tenkt sett i verk frå hausten 2019.

Statlege føringar som påverkar undervisninga:

Opplæringslova med forskrifter utgjer det viktigaste styringsverktøyet for arbeidet til sektor Oppvekst. Dette lovverket vert stadig endra, slik at krava og ansvaret til kommunen som skuleeigar aukar. Siste åra har ein sett ei auka grad av detaljert styring.

Kunnskapsløftet (LK 06) legg nasjonale føringar for innhaldet i undervisninga (læreplanar), samt fastset kompetansemål for elevar på ulike årstrinn. I Herøy har vi utarbeidd lokale læreplanar i fellesskap, og med utgangspunkt i det arbeidet er det også innkjøpt same lærebøker i dei fleste fag i grunnskulen. Elevar flyttar mellom skular i større grad enn før, og difor er det viktig at Herøyskulen har ei felles plattform på viktige områder. I Herøyskulen har vi felles overordna utviklingsmål på målbare område innan t.d. klasseleiing, grunnleggjande dugleikar, felles fokus på pedagogisk leiing, psykisk helse og læringsmiljø.

Tilpassa opplæring er eit nasjonalt og kommunalt satsingsområde, nedfelt i Opplæringslova og i Kunnskapsløftet. Alle elevar skal ha like høve til å utvikle evner og anlegg både individuelt og i fellesskap med andre. I tillegg til Opplæringslova, kjem dei generelle lovverka som styrer kommunen si verksemd.

Opplæringslova fastset krav til formell kompetanse for undervisning i basisfaga matematikk, norsk og engelsk både på barnetrinna og ungdomstrinna, med anslagsvis 30 stp og 60 stp. Dette fører til at lærarar må skaffe seg den auka kompetansen for å kunne undervise i faga innafor tidsromet 2015 – 2025.

Det finnst også ei rekkje Stortingsmeldingar som legg føringar for skulen. Den 24. mars 2017 kom Meld. St. 21 (2016-2017) «Lærelyst – tidleg innsats og kvalitet i skolen». Basert på denne stortingsmeldinga vart det tildelt nasjonalt øyremerka midlar til arbeidet med tidleg innsats.

Tiltak for vidare utvikling og støtte for læring 2019-20:

Strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia 2018 - 2022» er førande for arbeidet med skuleutvikling og fokus på danning og læring i Herøyskulen. Utviklingsmåla i skulane heng saman med dei overordna måla strategidokumentet, og med det dokumentet i botn, skal mål og måloppnåing spegle utviklinga gjennom resultat og nye tiltak.

Visjonen og grunnprinsippa kvalitet, mestring, kunnskap, læring og utvikling er felles for alle skulane. Under paraplyen «Meir læring for alle» vert det sett fokus på læringsmiljø, leiarkompetanse, klasseleiing, læringsmål og forventningar, samarbeid heim-skule, variert undervisning, menneskesyn og relasjonar m.m. Arbeidet med å bygge kompetanse og fagkunnskap i alle ledd, styrke samarbeidet mellom skular og nettverk og skape trivsel mellom tilsette og elevar, held fram. Godt læringsmiljø, god klasseleiing, gode relasjonar mellom lærar og elev er blant dei viktigaste faktorane for læring.

Ny læreplan LK20 trer i kraft 1.august 2020. Førebuande arbeid med ny overordna del og nye læreplanar i fag vil ha sterkt fokus i 2019 og utover våre 2020.

Oppsummering

Sektor Oppvekst arbeider målretta på alle nivå, med godt samarbeid internt på den enkelte skule og mellom skular, både på leiar- og lærarnivå. Ute i skulane fungerer elevråda godt, med barn og unge som er med og tek ansvar for at skulen skal vere ein god stad å vere for alle. Herøy er MOT-kommune, og MOT-kontaktane arbeider aktivt ute i ungdomsskulane. Gjennom arbeidsgruppa «Ungdom med MOT», får ressurssterke ungdomar vere med å påverke elevmiljøet i positiv retning. Dette arbeidet dannar eit godt grunnlag for dei flotte ungdomane som engasjerer seg på fritida gjennom Ungdomsrådet i kommunen.

Ein har dei siste åra sett eit aukande tal på ungdomar som slit psykisk av ulike årsaker. Tverrfagleg samarbeid, med faste team i alle skulane, gjer at ein får til raskare og meir målretta hjelpetiltak for barn og unge med utfordringar av ulikt slag. I tillegg også godt førebyggjande arbeid ute på dei ulike skulane, som t.d. MOT, ressursteam/miljøarbeidarar, aktivitetsvakter i friminutta, «psykologisk førstehjelp» og «Mitt val».

Foreldra er viktige medspelarar i læringsarbeidet. Det er viktig at foreldre er bevisste den viktige rolla dei har i arbeidet med danning av barn og unge, og at dei er viktige medspelarar for skulen.

Fagleg kunnskap er viktig og vil alltid ha eit sterkt fokus. I Opplæringslova §1-1 står det: *«Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine, og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartronge. Elevane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad».*

Men det er også viktig å understreke at kunnskapen som vert framstilt i tal og tabellar, berre er ein del av den kompetansen ein legg vekt på at elevane skal tileigne seg.

Formålsparagrafen for skulen tilseier at ein skal bygge kompetanse for livet, gjennom utdanning og danning. Dette finn ein igjen i strategien for Herøyskulen, der det står at:

«Vi skal kunne legge til rette for å utvikle trygge og vel fungerande barn og unge. Dei skal få ein kompetanse som gjer at dei når draumane sine, bygge verdiar og haldningar som fører dei på rett veg».

I den generelle delen av læreplanen står det at opplæring består av tre dimensjonar:

1. praktisk virke og læring gjennom erfaring
2. skulefagleg, der ny innsikt er henta gjennom teoretisk utvikling og er prøvd ved logikk og erfaring, fakta og forskning
3. kulturell tradisjon, knytt til menneskeleg formidling ved kropp og sinn, i idrett, kunst og handverk, i språk og litteratur, i teater, song, musikk og dans

Dette er kunnskap som vanskeleg kan målast, men er noko vi ser igjen i klasserom og på scener rundt omkring. Trygge og dyktige elevar, innan musikk, dans, drama – og ikkje minst god samhandling og gode relasjonar. Kulturskulen i Herøy fostrar også mange talent som vi har glede av å fylgje i utviklinga. For samfunnet er det nødvendig med både teoretikarar og dei som kan handtere eit praktisk arbeid.

For meir informasjon om status og vidare arbeid, viser vi til strategidokumentet - «Herøyskulen - ein los i leia».

Teoretisk grunnlag for rapporten:

[Skoleporten](#)

[Opplæringslova](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)

[Forsking.no](#)

Referatsaker

RS 12/19 Høringsbrev - Ny takst - og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal
fylkeskommune

I følge adresseliste

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		25221/2019	Øyvind Herigstad, 71 28 02 76	15.03.2019

Høringsbrev - Ny takst - og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal

Møre og Romsdal Fylkeskommune vil invitere kommunar og andre interessentar til å kome med innspel på ny forslag til ny takst- og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal.

Rapport om ny takst og sonestruktur for buss

Møre og Romsdal Fylkeskommune har fått Møreforsking Molde til å utarbeide ei analyse av ny takst- og sonestruktur for buss. Oppdraget til Møreforsking Molde hadde som føresetnader at ny takst- og sonestruktur skulle vere provenynøytral (inntektene for fylkeskommunen skal ikkje påverkast negativt), og samtidig bidra til fleire kollektivreiser. Oppdraget var også å foreslå ein enklare struktur enn dagens sonestruktur med om lag 500 soner.

Rapporten er no levert frå Møreforsking, og dei har utarbeidd ein rekke alternativ til takstnivå for dei tre sonestrukturane som er analysert. Dei tre strukturane er:

- Halde fram med dagens struktur med om lag 500 soner
- Nytt 16-soners system
- Nytt 7-soners system

Møreforsking har utgreidd alternativ som har tilnærma same takst som i dag (slik at inntektene våre ikkje blir påverka), og dei har også utgreidd eit alternativ der billettprisen for enkeltbillett går ned mot den opplevde kostnaden av å køyre eigen bil. Vi vil presisere at vi i denne omgang vil be om innspel på kva av dei tre sonesystema som kommunar og andre interessentar føretrekk. Det er også viktig å merke seg at det slik vi ser det, berre er A- og E-alternativa i rapporten (S7A, S7E, S16A, S16E) vi har moglegheit til å finansiere på det noverande tidspunkt.

Om skuleskyssen

Fylkeskommunen er også i ferd med å utarbeide eigne analyser for skuleskyssen. Den nye strukturen vil betyr eit inntektstap på i overkant av 4 mill. kroner dersom dei same prinsippa som i dag blir vidareført (betaling per elev som enkeltbillett barn for aktuelle tal på soner). Det betyr at vi må vurdere to løysingar for skuleskyssen:

- Eigen takststruktur for skulereiser for å behalde dagens inntektsnivå for fylkeskommunen, og dagens utgiftsnivå for kommunane
 - Bruke ny takst- og sonestruktur også for skulereiser, og finne finansiering for inntektstapet
- Dei nye forslaga til takst-struktur frå Møreforskning inneber auke frå 37 til 40 kroner for enkeltbillett vaksen, noko som betyr at reiser som tidlegare var berre ei takstsone gir kommunane auka kostnader frå 18-20 kroner (inkl. mva) for kvar skulereise, mens reiser som er i to takstsoner får ein redusert kostnad frå 21 til 20 kroner (inkl. mva).

Spørsmål til kommunar og andre interessentar

Kommunar og andre interessentar blir dermed bedt om å uttale seg om:

- Sonestrukturen
 - halde fram med dagens takst- og sonestruktur
 - gå for eit 16-soners system gjennom alternativ S16A eller S16E
 - innføre 7-soners system gjennom alternativ S7A og S7E.
- Konsekvensane for skuleskyss

Høyringsfrist er satt til **20. mai 2019**.

Prosessar i fylkeskommunen

Vi vil i same periode som ny takst- og sonestruktur er ute på høyring også ha prosessar på produkta våre, betalingsløysingar og vurderingar av løysingar for skuleskyssen.

Om det er spørsmål, så kan desse rettast til Hilde Johanne Svendsen ved samferdselsavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune, e-post: hilde.johanne.svendsen@mrfylke.no

Med helsing

Arild Fuglseth
samferdselssjef

Hilde Johanne Svendsen
Seksjonsleiar

Vedlegg

- 1 Saksframlegg høyring
- 2 Protokoll SA 06.03.2019
- 3 Sonetakstar buss 2019
- 4 Takster i Kollektivtransporten i Møre og Romsdal rapport
- 5 Takstretningslinjer for bussrutene
- 6 Adresseliste utsending høyring

Møre og Romsdal
fylkeskommune

saksframlegg

Dato:	Referanse:	Vår saksbehandlar:
21.01.2019	6169/2019	Øyvind Herigstad

Saksnr

Utval

Samferdselsutvalet

Møtedato

06.03.2019

Høring - Takster i kollektivtransporten i Møre og Romsdal

Bakgrunn

Møre og Romsdal fylkeskommune har som mål å auke bruken av kollektivtrafikk i fylket. For å få til dette må det gjerast tiltak som gjer det meir attraktivt å nytte kollektiv reisemåte. I Møre og Romsdal er det Møre og Romsdal fylkeskommune som har takstmynde for kollektivtrafikken. Det vil seie at fylkeskommunen sjølv kan bestemme takstar og takstsystem som skal nyttast.

Finansieringa av kollektivtrafikken kjem frå offentlige midlar og billettinntekter. Det er ein knapphet på offentlege midlar og det er derfor avgjerande å finne takstsystem som gir nok inntekter. Kollektivsystema skal gi innbyggjarane i fylket ein moglegheit til å reise uavhengig av om dei har bil eller ikkje. Tilgangen til kollektivtransport er varierende rundt om i fylket. Nokre stader er det mest skoleskyss, mens i byane er det bussavgangar fleire gangar i timen og andre stader er det eit tilbod som heiter FRAM Flexx kor ein kan bestille transport når ein har behov for det.

Kollektivtransporten skal også tilretteleggast for passasjerar med svak mobilitet. Døme på slik tilrettelegging er TT- ordninga (tilrettelagt transport), handikappeisar på bussar, høge kantar på haldeplassar for lettare innstigning o.s.v. I denne saka er fokuset på buss, men Møre og Romsdal fylkeskommune har også ansvaret for tilrettelegging av hurtigbåt og ferjetrafikken i samband med fylkesvegane. Å få til eit godt tilbod er kostnadskrevjande og krev god oversikt. Møre og Romsdal fylkeskommune jobbar no med å gjere ting litt enklare (mest med tanke på passasjerane) og ynskjer no å få litt tilbakemelding på nye ideer.

Fylkesrådmannen har, gjennom rammeavtalen mellom fylkeskommunen og Møreforsking Molde, bedt om ei utgreiing av ny takst- og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal. Dette arbeidet har vart i om lag eitt år i 2 fasar. Fase 2 er no ferdig og i den samanheng ynskjer fylkesrådmannen og sende resultatet av arbeidet på høyring.

Proessen

Arbeidet og utgreiinga er eit resultat av politiske bestillingar på ein større gjennomgang av takst- og sonestrukturen i fylket. Samferdselsavdelinga tok initiativ til eit krevjande prosjekt som inkluderte bruk av den regionale transportmodellen for personreiser. Fylkeskommunen har levert data som har gjort at Møreforsking Molde har hatt moglegheit til å vidareutvikle kollektivtransportdelen i den regionale transportmodellen. Dette er årsaken til at utgreiinga har tatt noko lengre tid enn det som var signalisert tidlegare.

Arbeidet med utgreiing av takster har vore organisert i to fasar. Det har vore oppstartsmøte og midtveismøte for kvar fase, samt dialog undervegs. Det er levert omfattande statistikk og rutedata frå ruteplanleggingssystem og billetteringssystem til Møreforsking.

I tida mellom fase ein og fase to brukte Møreforsking eit 7-soners system som døme på korleis ei slik analyse med bruk av den regionale transportmodellen ville bli. Dette forslaget vart noko omarbeidd før arbeidet i fase 2 starta, men er tilnærma slik Møreforsking brukte som utgangspunkt. Eit 7-soners system er inspirert frå til dømes Rogaland. Forslaget om 16 sonarar utarbeidd i administrasjonen. Dette forslaget bygger på ein struktur som i best muleg grad tek omsyn til pendlarstrømmar, men som har noko finare inndeling.

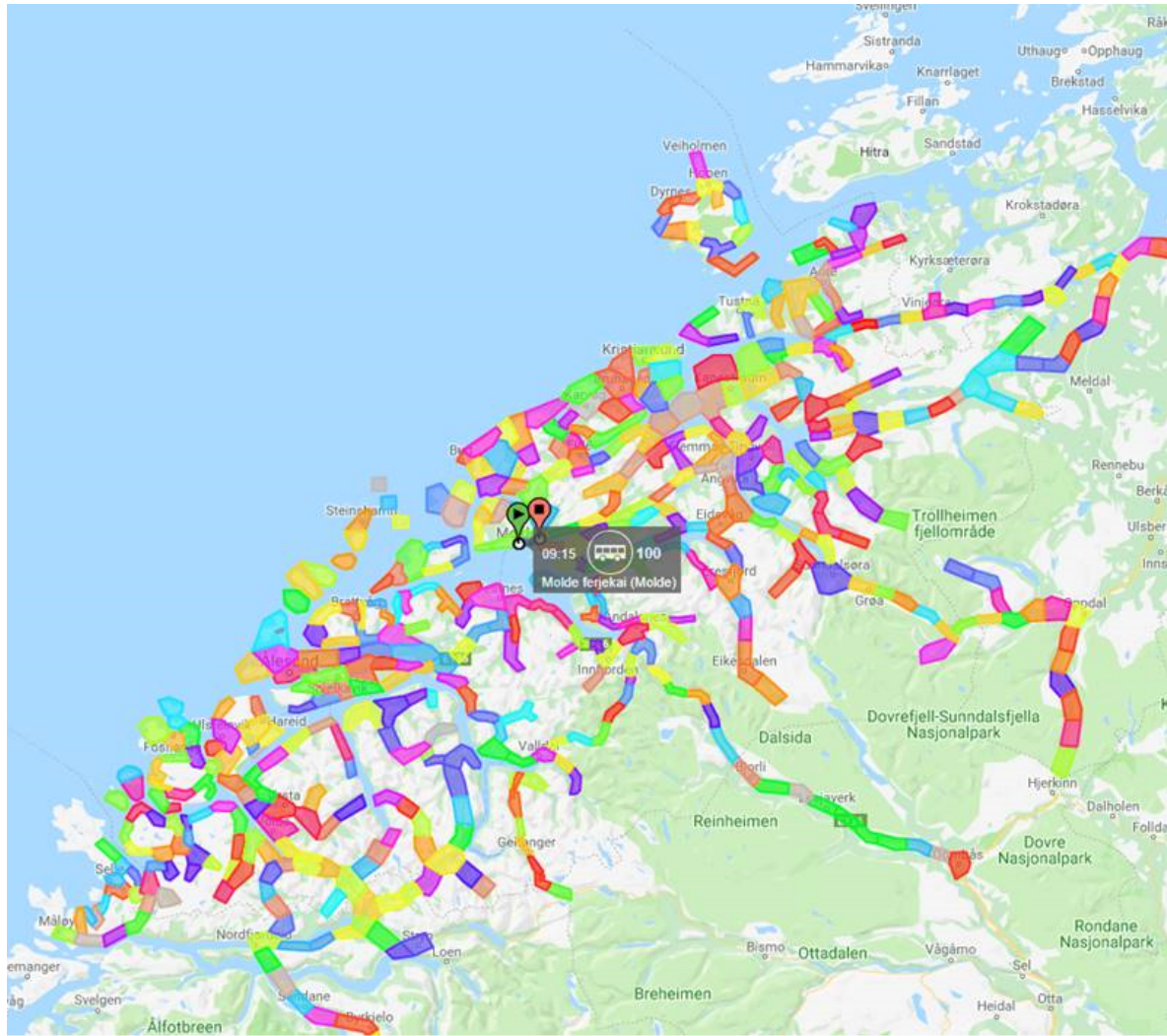
Fylkesrådmannen ynskjer å sende resultatet frå Møreforsking sitt takstarbeid på høyring. Dette fordi dei foreslåtte endringane kan gi betydelege endringar for folk flest. Det vere seg endringar i sonestruktur som foreslås endra frå dagens 500 soner til 16 eller 7 soner samt endringar i takstane. Dette vil også ha innverknad for skulane sin eigenandel på skuleskyssen. Høyringsfrist blir satt til 8. mai.

Om dagens takst- og sonestruktur

For å gi eit litt betre grunnlag for gjere samanlikningar mellom dagens situasjon og forslaga til Møreforsking vil vi nedanfor gi kort informasjon om dagens system.

I dag er fylket delt inn i om lag 500 sonar. Med nokre avvik er desse sonene om lag 6 kilometer lange. Nokre av desse sonene er fylkeskryssande. Dette gjelder i hovudsak rutene til Trondheim og over grensa til Sogn og Fjordane. Det er tal på sonepasseringar som avgjer kor mykje ein må betale på ei bussreise. I første reisesone betaler ein en slags «starttakst» (37 kr på enkeltbillett i 2019) så kjem det på eit tillegg for kva sonegrense ein passerer. Det er i dag ein trend der mange fylkeskommunar går mot eit forenkla sonesystem med færre og større sonar. I Oslo og Akershus vart talet sonar redusert frå 88 til 8 sonar allereie i 2011. Når ein legg om til større sonar må ein også gjere noko med takstane for at fylkeskommunen ikkje skal tape pengar. Det er i slike samanhenger at vi bruker begrepet «provenynøytralitet». Ei omlegging av slike sonesystem fører gjerne til at korte reiser blir litt dyrare og lange reiser blir noko billegare enn i dag.

Dagens sonekart (frå reiseplanleggaren)

Produkt og betaling

Nedanfor følger ein oversikt over dei mest selde produkta.

Produktnavn	Pris 2018	Informasjon/gyldighet
Enkeltbillett Vaksen	37 (sone 1)	Frå fylte 16 år og oppover
Enkeltbillett barn	19 (sone 1)	Kan kjøpast fram til man fyller 16 år
Enkeltbillett honnør	19 (sone 1)	Kan kjøpast av alle med honnørbevis og dei som er fylt 67 år.
Periodebillett «område» 30 dagar	Vaksen 460-725 kr , Barn 310- 405 kr	Periodebillett som seles i utalte områder (hovudsakleg byområder) i fylket. Desse er ekstra rabatttert.
Periodebillett vaksen 30 dagar	Frå 688 kr -2664 kr	Kjøper frå sone til sone så langt ein ønsker
Periodebillett vaksen 15 dagar	Frå 354 – 1342 kr	Kjøper frå sone til sone så langt ein ønsker

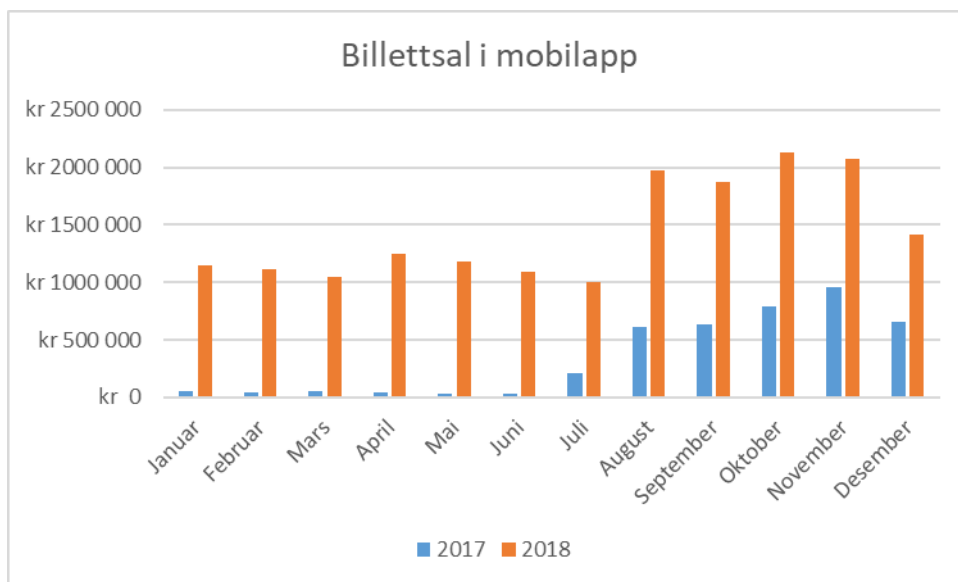
Periodebillett student 30 dagar	Frå 413-1598 kr	Kjøper frå sone til sone så langt ein ønsker
Periodebillett student 15 dagar	Frå 212 – 805	Kjøper frå sone til sone så langt ein ønsker
Fram Ung	426 kr	Med denne billetten kan ein reise fritt i heile fylket med unntak av flybuss, nattbuss og Kystekspresen. Gjeld fram t.o.m. fylte 22 år.

For komplett oversikt over produkta våre viser vi til nettsidene våre (<https://www.frammr.no/FRAM/Billett/Billettoversikt> - lenke 21.01.19)

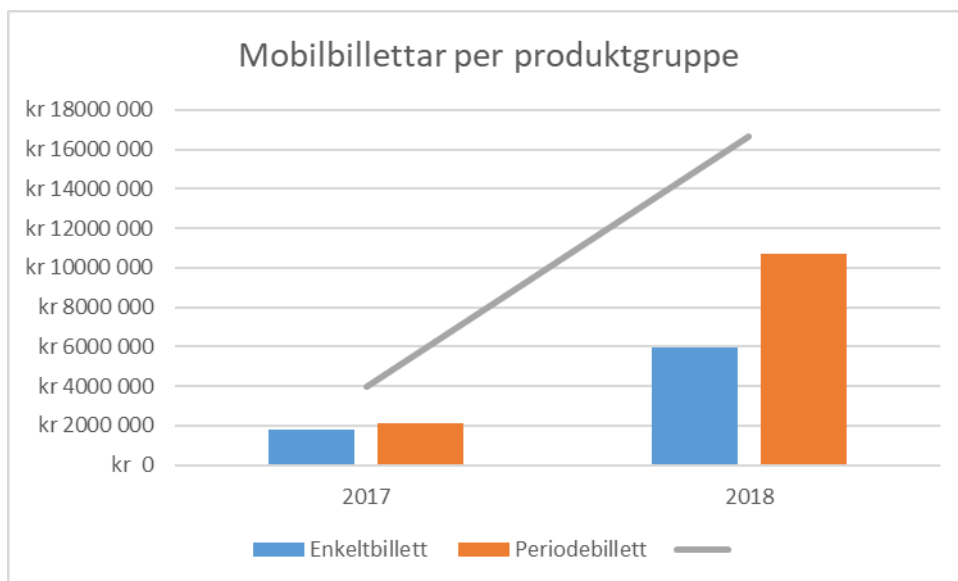
Billettar kan kjøpast på bussen, på salskontor i Molde, Kristiansund, Moa og i Volda. Både kontantar og bankkort kan brukast på salskontor og om bord i bussen. I tillegg kan ein nytte mobilapp og kjøpe billettar på nettbutikk.

Om mobilapp

Den «nye» mobilappen(den som nyttast no) blei lansert i juli 2017. Før den hadde Møre og Romsdal fylkeskommune ein mobilapp kor ein berre kunne kjøpe enkeltbillettar i Ålesund, Molde og Kristiansund. Salet på denne var lågt. Nedanfor kan dykk sjå korleis salet av billettar på mobilapp har endra seg frå den «nye» appen vart teken i bruk.

Ein ser tydeleg at den mobilappen vi har i dag har blitt populær. Salet har auka mykje og ein kan sjå at salet varierer mykje frå månad til månad. Desember er ein månad med svak omsetning på buss og hurtigbåt.

I 2017 var salet samla på mobilapp om lag 4 mill. kroner, og i 2018 om lag 17 mill. kroner inklusive mva. Disse tala inkluderer også sal av mobilproduktar for hurtigbåt. Omsetninga på mobilappen for 2018 er om lag 9 prosent av total omsetning på buss og hurtigbåt.

Utgreiinga

Møreforsking Molde skriv i si oppsummering at dei har analysert 15 alternativ: 5 alternativ med takstendringar i dagens system (D2–D6) og 5 alternativ (A–E) med eit 7- og eit 16-sonerssystem. Ein føresetnad for analysen har vore å endre takstsystem på ein måte som aukar kollektivreiser utan å redusere inntektene for Møre og Romsdal fylkeskommune (provenynøytralt).

Med dagens system viser modellanalysane at lågare enkeltbillettprisar kan auke kollektivtrafikken betydeleg, men alternativa gir lågare inntekt enn i referansesituasjonen. To alternativ (D5 og D6) gir moderat inntektsnedgang på 5 mill. per år, på lang sikt. Inntektsbortfallet er betydeleg større på kort sikt.

7-soners system

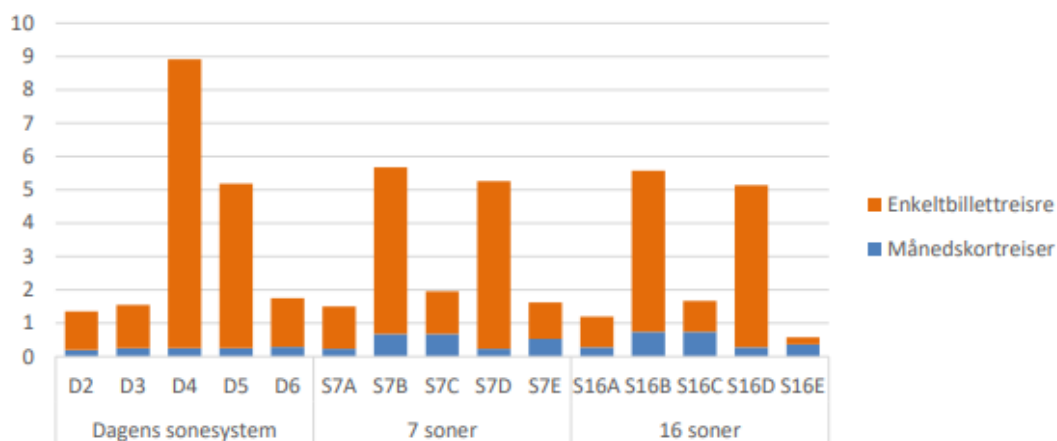

16-soners system

Dei alternative sonessystem (7-soner og 16-soner) gir noko høgare inntekter enn dagens system. Forskjellane mellom sonessystema er små og på generelt grunnlag ser vi ikkje grunn til å anbefale det eine framfor det andre. B-alternativa aukar kollektivreisene mest, men gir ein vesentlig inntektsnedgang på kort sikt.

Endring i kollektivreiser (avvik fra referanse)

Turer per virkedøgn i tusen

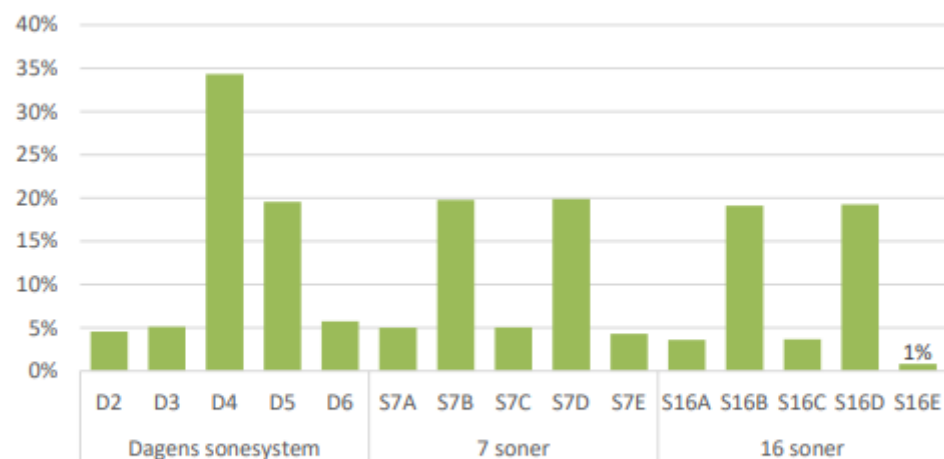

Figur 7 Endringer (nye reiser) i kollektivtrafikk ved alternative takstsystemer

Av figuren (henta frå rapporten) ser vi at det er alternativ D4 som gir størst auke i kollektivreiser, med 9000 nye reiser kvar dag (virkedøgn = måndag til fredag utanom heilagdag/kvardagar). I dette alternativet blir takstane betydelig redusert, og kjem ned mot det det kostar å bruke bil i dag. Her blir taksten for enkeltbillett satt ned med heile 50 prosent. Maksprisen blir satt ned til 50 kroner – tilsvarande om lag ei sonepassering i dag. Månadskort på over 800 kroner får også en prisreduksjon på 50 prosent for den delen av prisen som overstig 800 kr. Alternativ D5, B- og D-alternativa med 7- og 16-soners system gir også ein god trafikkvekst på om lag 5000 reiser per døgn. Til samanlikning er det 22 000 kollektivreiser på ein virkedag i dag (skulereiser er ikkje med i dette talet). Figuren under viser auken i prosent. Ut frå denne figuren ser vi at sjølv med betydeleg takstreduksjon som i alternativ D4, så vil vi berre oppnå ein auke på 35 prosent i talet på kollektivreiser i fylket.

Endring i kollektivreiser, avvik fra referanse

Prosent

Figur 8 Endring i kollektivreiser i Møre og Romsdal av alternative takstsystemer

Alternativ som gir provenynøytralitet innanfor fem år er A-alternativet og E-alternativet med 16 soner. A-alternativa gir sterkast trafikkvekst, men E-alternativet med 16 soner blir raskast provenynøytralt. Valet mellom desse avhenger av risikovilje og evne til å tåle kortsiktig nedgang i inntekter. Ein muleg strategi kan vere å velje alternativ E med 16 soner og trinnvis endre takstane i retning av B-alternativet.

Tabell 13 Inntekter på lang sikt for ulike alternativer. Mill. 2018-kroner per år.

	Beregnete kollektivinntekter i Møre og Romsdal. Mill. kroner per år				Provenynøytralitet*
	Nye periodekortreiser	Nye enkeltbillettreiser	Eksisterende trafikk	Sum	
REF			200	200	..
D2	-3	12	175	184	..
D3	-2	15	173	185	..
D4	-2	55	137	190	..
D5	-2	39	157	195	10 - 15 år
D6	-2	17	181	196	10 - 15 år
S7A	-1	14	193	206	1 - 5 år
S7B	2	39	162	203	5 - 15 år
S7C	2	15	187	204	5 - 10 år
S7D	-1	39	167	205	5 - 10 år
S7E	0	10	190	201	5 - 10 år
S16A	0	16	193	209	1 - 5 år
S16B	3	42	161	206	5 - 10 år
S16C	3	16	188	206	5 - 10 år
S16D	0	42	166	209	5 - 10 år
S16E	0	6	198	204	1 - 2 år

Merknad: *Antar at mellom 1/3- og 1/2-del av økningen oppstår etter 1 år. Deretter fases effekten inn med 5 og 10 prosentpoeng per år. Spennet som dannes av disse antagelsen gir grunnlag for anslagene på år. Årene er rundet av til nærmeste 5-år for alle alternativer bortsett fra S16D.

I tabellen over (frå rapporten) ser vi gjennom kolonne «Eksisterende trafikk» at referansen i rapporten er 200 mill. kroner i inntekter (hurtigbåt og buss samla). I alternativ D4 som gir størst auke i reiser, så er beløpet i kolonna 137 mill. kroner. Dette gir ein betydeleg risiko for fylkeskommunen sine inntekter, men er utan tvil det alternativet som gir den optimale utviklinga i kollektivtrafikken. For A- og E-alternativa for 7- og 16-soners system varierer beløpet i «Eksisterende trafikk»-kolonna mellom 190 og 198 mill. kroner. Det betyr at fylkeskommunen dei første åra kan risikere ein inntektsnedgang som følgje av omlegginga. I «Sum»-kolonna i tabellen finn vi samla inntekt i eit langsiktig perspektiv. Anslag på kor lang tid det tar før vi har ei inntekt tilsvarande det vi finn i «Sum»-kolonna er lista opp i kolonne «Provenynøytralitet».

Billettprisant i 7-soners alternativet er vist under (inkluderer ikkje «ferjedelen» av billetten):

Alternativ A			
Sone	Enkelt-billett	Mnd. Kort	Turer per mnd. kort
1	40	720	18
2	70	1120	16
3	100	1400	14
4	130	1560	12
5	130	1560	12
6	130	1560	12
7	130	1560	12

A-alternativet

Alternativ E			
Sone	Enkelt-billett	Mnd. Kort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15
2	80	1200	15
3	120	1800	15
4	160	2400	15
5	200	2400	12
6	240	2400	10
7	240	2400	10

E-alternativet

Billettprisane i 16-soners alternativet (inkluderer ikkje «ferjedelen» av billetten)::

Alternativ A			
Sone	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort
1	40	720	18
2	55	880	16
3	70	980	14
4	85	1020	12
5	100	1200	12
6	115	1380	12
7	130	1560	12
8	130	1560	12
9	130	1560	12
10-16	130	1560	12

A-alternativet

Alternativ E			
Sone	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15
2	80	1200	15
3	120	1800	15
4	160	2400	15
5	200	2400	12
6-16	240	2400	10

E-alternativet

Pris for hurtigbåt er likt som i dag.

Vurdering

Rapporten som Møreforskning Molde har levert vil vere eit viktig verktøy for fylkeskommunen framover. Rapporten viser kva takst- og sonestruktur som vil vere provenynøytralt både på kort og på lang sikt, i tillegg til at vi har fått ei utgreiing som viser kva rolle takst har i verkemiddelapparatet vi vurderer for å få fleire til å reise kollektivt. Rapporten viser tydeleg at for å nå dei ambisiøse måla vi har sett oss i byane i fylket, så må fleire verkemiddel takast i bruk.

Om vi definerer eit av hovudmåla for samferdsel i fylkesplanen som grunnlag for å velje alternativ, så skulle fylkeskommunen ha tilrådd at vi valte alternativ D4 eller eit alternativ med tilsvarande takstnivå for 7- og 16-soners takstsystem. Dette alternativet ser vi ikkje at vi har økonomi til å finansiere no.

I omtalen av rapporten finn vi at det er fire alternativ som kan vere aktuelle på kort sikt, i tillegg til dagens takst- og sonestruktur. Dette er alternativ S7A, S16A, S7E og S16E. Desse gir i verste fall eit inntektsbortfall for fylkeskommunen på 10 mill. kroner det første året ved innføring. Trafikkauken varierer mellom 1 prosent og 5 prosent.

Det er òg viktig å merke seg at Møreforsking si utgreiing ikkje omtalar skulereiser. Dette er også inntekter som er med på å finansiere kollektivtilbodet. Fylkeskommunen har ikkje enda rekna på konsekvensane for inntektene av skuleskyssen. Dette vil bli rekna på i den perioden ny takst- og sonestruktur er ute på høyring, og vil vere ein del av vurderingane når tilråding for nytt takst- og sonesystem skal leggst fram for endeleg behandling seinare i år.

Gjennom denne rapporten har vi indikasjonar på kva ulike takstnivå vil bety på kort og lang sikt for fylkeskommunen. På bakgrunn av økonomi, og føresetnad om provenynøytralitet, så vel administrasjonen å tilrå at vi ber om innspel på A- og E-alternativa for 7- og 16-soners system sett i forhold til dagens takst- og sonestruktur. Det å be om innspel på eit takstnivå vi har vanskar med å finansiere (til dømes D4), vil vere å skape falske forhåpningar blant kundar og elles i samfunnet. Framover vil vi kunne bruke denne rapporten for å justere oss inn mot dei alternativa som gir størst auke i talet på reiser, men med det tempoet som dei samla vurderingane av fylkeskommunen sin økonomi gir opning for.

Betalingsmiddel

I dag er det ikkje prismessige fordelar med å nytte mobilappen. Det har vore vurdert at appen sine mange praktiske fordelar er gode nok argument for at folk skal velje å nytte app framfor tradisjonelle billetter og kort. Salet av mobilapp har vore aukande, men det er no ein tendens til at auken stagnerer. Nokon av fordelane med mobilapp og vanlege reisekort(månadskort o.l.) er at billetteringa går mykje raskare enn ved bruk av enkeltbilletter. Det blir da lettare for bussane å holde tida på ruta. Det er viktig med presise bussar for å auke bussens attraktivitet. Andre fylkeskommunar har valt å differensiere prisane for app og enkeltbilletter. Nokon har rabatt ved kjøp av billetter på app og nokon har valt å auke prisen på enkeltbilletter selt på bussen. Administrasjonen vil i saka som blir lagt fram etter høyring legge fram ei vurdering av takstnivået både generelt, og om det skal vere differensiert prising alt etter kva betalingsmiddel som blir brukt.

Prosessen vidare

Rapporten frå Møreforsking i fase 2 gir svar på kva for sonestruktur og takstnivå dei meiner kan være best for å nå føresetnad om fleire passasjerar utan at det blir reduserte inntekter. Møreforsking presiserer at dei analysane dei har utarbeidd viser resultat på lang sikt, noko om inneber at det kan ta fleire år før vi har fått full effekt av tiltaka. Endringa kan også skje tidlegare, men dette er usikkert. Tidsperspektivet er presentert for kvart alternativ i rapporten.

Fram mot samferdselsutvalet sitt møte i juni vil fylkesrådmannen tilrå eventuelle endringar i takst- og sonestrukturen for buss i Møre og Romsdal, samt rutinar for årleg justering av takster i kollektivtrafikken. Saka skal leggst framfor fylkestinget i juni.

Fylkeskommunen vil i høyringsbrevet be om innspel på

- Sonestrukturen
 - halde fram med dagens takst- og sonestruktur
 - gå for eit 16-soners system gjennom alternativ S16A eller S16E
 - innføre 7-soners system gjennom alternativ S7A og S7E.
- konsekvensane for skuleskyss

Mogleg framdriftsplan:

- 8. mai: Frist for høyringsinnspel
- 8. mai – 15.mai: Administrasjonen går gjennom innspel frå høyringa og utarbeider forslag til ny takst- og sonestruktur for buss i Møre og Romsdal
- 12. juni: Samferdselsutvalet
- 17. juni: Fylkesutvalet
- 18. juni: Fylkestinget

Forslag til vedtak:

Samferdselsutvalet vedtek å sende rapporter frå Møreforsknings sitt utredningsarbeid om takstar på høyring.

Ottar Brage Guttelvik
fylkesrådmann

Arild Fuglseth
samferdselssjef

Vedlegg

- 1 Fase 1 - Takstutredning MRFK
- 2 Takster i Kollektivtransporten i Møre og Romsdal rapport

Samrøystes vedtak i Samferdselsutvalet - 06.03.2019

Samferdselsutvalet vedtek å sende rapporter frå Møreforsknings sitt utredningsarbeid om takstar på høyring.

Sonetakster buss 2019

	Enkeltbillett					Periodebilletter			
Antall soner du er innom på reisen	Voksen	Barn / honnør	Student	Makspris Volda-Kristiansund	Sykkel / sparkstøtting o.l.	Voksen 30 dager	Voksen 15 dager	Student 30 dager	Student 15 dager
1	37	19	37	37	19	688	354	413	212
2	42	21	42	42	21	835	428	501	257
3	48	24	48	48	24	986	503	592	302
4	59	30	59	59	30	1139	580	683	348
5	72	36	72	72	36	1268	644	761	386
6	84	42	78	84	42	1423	722	854	433
7	96	48	78	96	48	1587	804	952	482
8	108	54	78	108	54	1718	869	1031	521
9	127	64	78	127	64	1902	961	1141	577
10	138	69	78	138	69	2048	1034	1229	620
11	144	72	78	144	72	2199	1110	1319	666
12	156	78	78	156	78	2338	1179	1403	707
13	168	84	84	168	84	2488	1254	1493	752
14	185	93	93	185	93	2664	1342	1598	805
15	197	99	99	197	99				
16	209	105	105	209	100				
17	221	111	111	221					
18	233	117	117	233					
19	245	123	123	245					
20	257	129	129	257					
21	269	135	135	269					
22	280	140	140	280					
23	292	146	146	292					
24	304	152	152	292					
25	318	159	159	292					
26	333	167	167	292					
27	345	173	173	292					
28	357	179	179	292					
29	369	185	185	292					
30	381	191	191	292					
31	393	197	197						
32	405	203	203						
33	417	209	209						
34	430	215	215						
35	442	221	221						
36	454	227	227						
37	466	233	233						
38	478	239	239						
39	490	245	245						
40	502	251	251						
41	514	257	257						
42	526	263	263						
43	538	269	269						
44	550	275	275						
45	562	281	281						
46	574	287	287						

47	586	293	293		
48	599	300	300		
49	611	306	306		
50	623	312	312		
51	635	318	318		
52	647	324	324		
53	659	330	330		
54	671	336	336		
55	683	342	342		
56	695	348	348		
57	707	354	354		
58	719	360	360		
59	731	366	366		
60	743	372	372		
61	755	378	378		
62	767	384	384		
63	780	390	390		
64	792	396	396		
65	804	402	402		
66	816	408	408		
67	828	414	414		
68	840	420	420		
69	852	426	426		
70	864	432	432		
71	876	438	438		
72	888	444	444		
73	900	450	450		
74	912	456	456		
75	924	462	462		
					
					100
					
					2664
					
					1342
					
					1598
					
					805

TAKSTER I KOLLEKTIVTRANSPORTEN I MØRE OG ROMSDAL

Analyse av takstnivå og sonesystem for buss

TITTEL	Takster i kollektivtransporten i Møre og Romsdal: Analyse av takstnivå og sonesystem for buss
FORFATTERE	Eivind Tveter, Jens Rekdal, Karoline Hoff og Wei Zhang
PROSJEKTLEDER	Eivind Tveter
RAPPORT NR.	1902
SIDER	57
PROSJEKTNUMMER	2726
PROSJEKTTITTEL	Utredning av takster, rammeavtale MRFK
OPPDRAGSGIVER	Møre og Romsdal fylkeskommune
ANSVARLIG UTGIVER	Møreforskning Molde AS
UTGIVELSESTED	Molde
UTGIVELSEÅR	2019
ISSN	0806-0789
ISBN (ELEKTRONISK)	978-82-7830-308-2
DISTRIBUSJON	Høgskolen i Molde, Biblioteket, pb 2110, 6402 Molde tlf 71 21 41 61 epost: biblioteket@himolde.no www.moreforsk.no

SAMMENDRAG

På oppdrag for Møre og Romsdal fylkeskommune har Møreforskning Molde AS utredet takst- og sonesystemet for kollektivtrafikken. Oppdraget har vært løst i to faser. Fase 1 så på dagens bruk av kollektivtransport, muligheter for prising og sammenlignet takstsystem i Møre og Romsdal mot andre fylker. Fase 2 har analysert endringer i takstsystem med bruk av transportmodellen RTM.

Vi har beregnet 15 alternativer: 5 beregninger med takstendringer i dagens system (D2–D6) og 5 alternativer (A–E) med et 7- og et 16-sonesystem. Et premiss for analysen har vært å endre takstsystem på en måte som øker kollektivreiser uten å redusere inntektene for Møre og Romsdal fylkeskommune (provenynøytralt).

Med dagens system viser modellberegningen at lavere enkeltbillettpriser kan øke kollektivtrafikken betydelig, men alternativene gir lavere inntekt enn i referansesituasjonen. To alternativer (D5 og D6) gir en moderat inntektsnedgang på 5 mill. per år, på lang sikt. Inntektsbortfallet er imidlertid betydelig større på kort sikt.

Alternative sonesystem (7-soner og 16-soner) gir noe høyere inntekter enn dagens system. Forskjellene mellom sonesystemene er imidlertid små og på generelt grunnlag ser vi ikke grunn til å anbefale det ene fremfor det andre. B-alternativene øker kollektivreisene mest, men gir en vesentlig inntektsnedgang på kort sikt. Alternativer som gir provenynøytralitet innenfor fem år er A-alternativene og E-alternativet med 16 soner. A-alternativene gir sterkest trafikkvekst, men E-alternativet med 16 soner blir raskest provenynøytralt. Valget mellom disse avhenger av risikovilje og evne til å tåle en kortsiktig nedgang i inntekter.

En mulig strategi kan være å velge alternativ E med 16 soner og trinnvis endre takstene i retning av B-alternativet. Med en trinnvis endring kan kursen endres hvis resultatene fra denne analysen skulle vise seg å være misvisende.

© FORFATTER/MØREFORSKING MOLDE

Forskriftene i åndsverksloven gjelder for materialet i denne publikasjonen. Materialet er publisert for at du skal kunne lese det på skjermen eller fremstille eksemplar til privat bruk. Uten spesielle avtaler med forfatter/Møreforskning Molde er all annen eksemplarfremstilling og tilgjengelighetsgjøring bare tillatt så lenge det har hjemmel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavere til åndsverk.

FORORD

På oppdrag for Møre og Romsdal fylkeskommune har Møreforsking Molde AS analysert takstsystemet for kollektiv transport. Oppdraget har vært delt i to faser: Fase 1 gikk gjennom dagens system i Møre og Romsdal og gjorde en sammenligning mot andre fylker. Her ble også inntektene og trafikken fra dagens system presentert. I tillegg ga fase 1 en teoretisk gjennomgang av samfunnsøkonomisk optimal prissetting av kollektivtransport. I fase 2 har hovedvekten ligget på å analysere virkninger av endringer i takster på dagens system samt vurdering av forenklinger av dagens sonesystem. Denne rapporten omhandler begge faser.

Fase 1 ble gjennomført med Hilde Svendsen (nå ansatt i Møre og Romsdal fylkeskommune) som prosjektleder. I tillegg bidro Wei Zhang og Johan Holmgren i arbeidet. Wei sto for strukturering av inntektsdata, mens Johan skrev delen om prising av kollektivtransport.

Fase 2 har blitt gjennomført med Eivind Tveter som prosjektleder. I denne fasen har en stor del av arbeidet med transportmodeller blitt gjort av Jens Rekdal. I tillegg har Karoline Hoff og Wei Zhang deltatt. Svein Bråthen og Johan Holmgren har bidratt i diskusjoner og med kvalitetssikring av arbeidet. Rapporten er skrevet av Eivind.

Arbeidet har vært gjort i tett kontakt med Møre og Romsdal fylkeskommune. Hilde Svendsen, Rolf Stavik og Øyvind Herigstad har vært kontaktpersoner og bidratt med data og innspill i prosessen.

Molde, 10. februar 2019

Forfatterne

INNHold

Forord	5
Innhold	7
1 Innledning	9
2 Oppsummering av fase 1	10
2.1 Generelt om Dagens takstsystem i Møre og Romsdal	10
2.2 Takststruktur i Møre og Romsdal sammenlignet med andre fylker	11
2.3 Kollektivreiser i Møre og Romsdal med dagens sonesystem	11
2.4 Priselastisiteten for kollektivreiser	14
2.5 Samfunnsøkonomisk optimale kollektivtakster	14
3 Bruk av dagens produkter på kategorinivå med sikte på forenkling	16
4 Analyse av takstsystemer med transportmodell	18
4.1 Kort om transportmodellen	18
4.2 Takstelastisiteter fra transportmodellen	20
4.3 Implementering av dagens takster og sonesystem i transportmodellen	22
4.4 Endringer av takster og takstsoner i transportmodellen	24
4.5 Inntekter på lang sikt med alternative takstsystem	32
4.6 Virkning på kollektivtrafikk	35
4.7 Endringer i kollektivtrafikk i byene	36
4.8 Virkninger av innføring av autopass	37
5 Vurdering av alternativer	38
5.1 Vurdering av alternativer med dagens sonesystem	38
5.2 Vurdering av alternative sonesystem	39
5.3 Anbefaling av alternativ	39
Vedlegg 1: Antall reiser innad i produktkategorier	40
Vedlegg 2: Nærmere om modellkalibreringen	43
Vedlegg 3: Generelt om usikkerhet i forbindelse med prosjektanalyser med transportmodeller	51
Vedlegg 4: Nærmere om beregning av inntektsvirkningen	54
Vedlegg 5: Detaljerte tabeller	56
Referanser	59
Figur 1 Kollektivreiser i Møre og Romsdal 2013–2017 etter by og distrikt	12
Figur 2 Kollektivreiser i Møre og Romsdal etter betalingsmåte (man.–fred.). 2013–2017	13
Figur 3 Kart over dagens takstsoner i Møre og Romsdal	22
Figur 4 Kart over et 7-sonesystem for kollektivtakster i Møre og Romsdal	26
Figur 5 Kart over 16-sonesystemet. Kart: OpenStreetMap.	28
Figur 6 Kollektivinntekter på lang sikt for ulike takstsystem. Mill. kroner per år	33

Figur 7 Endringer (nye reiser) i kollektivtrafikk ved alternative takstsystemer.....	35
Figur 8 Endring i kollektivreiser i Møre og Romsdal av alternative takstsystemer	58

Tabell 1 Antall reiser etter hovedkategorier. 2017.	17
Tabell 2 Totale elastisiteter for Møre og Romsdal etter reisemål og reisemiddel	21
Tabell 3 Elastisiteter for kollektivreiser for enkeltbilletter og månedskort	21
Tabell 4 Takster implementert i transportmodellen: enkeltbillett og periodekort etter alder	23
Tabell 5 Takster på periodekort etter område	23
Tabell 6 Billettinntekter og passasjerer med buss i Møre og Romsdal. 2017.	24
Tabell 7 Takstendringer i alternativ D1–D6	25
Tabell 8 Takstsystemet med 7 soner	26
Tabell 9 Takster i 7-sonesystemet. Alternativ A–D.....	27
Tabell 10 Soneinndeling i et takstsystem med 16 soner	29
Tabell 11 Takster for enkeltbillett og månedskort med 16 soner. Alternativ A–D.....	30
Tabell 12 Takstendring i byene for korte og lange reiser. Alle tall i prosent endring fra referanse.....	31
Tabell 13 Inntekter på lang sikt for ulike alternativer. Mill. 2018-kroner per år.....	34
Tabell 14 Endring i kollektivreiser i byene. Prosent avvik fra referanse.....	36
Tabell 15 Kollektivtransport etter innføring av Autopass. Reiser per virkedøgn.	37
Tabell 16 Endring i reiser av Autopass for rammetall. Endring i reiser per virkedøgn	38
Tabell 17 Reiser i hovedkategori 1.....	40
Tabell 18 Reiser i hovedkategori 2.....	41
Tabell 19 Reiser i hovedkategori 3.....	41
Tabell 20 Reiser i hovedkategori 4.....	41
Tabell 21 Reiser i hovedkategori 6.....	42
Tabell 22 Reiser i hovedkategori 9.....	42
Tabell 23 Reiser i hovedkategori 10.....	42
Tabell 24 Takster for alternativ D6. Kroner per sone.	56
Tabell 25 Takstelastisiteter mellom viktige kommunepar	57

1 INNLEDNING

På oppdrag for Møre og Romsdal fylke har Møreforskning Molde AS utredet takstene og sonesystemet for kollektivtrafikken. Utredningen har som utgangspunkt å se på:

- Dagens bruk av kollektivtrafikk
- Vurdere muligheter for takstendringer
- Sammenligne takstsystemet i Møre og Romsdal med andre fylker
- Vurdere muligheter for endringer i takster og sonesystem og beregne konsekvenser av kollektivinntekter ved å endre på dagens kollektivtakster. Hensikten med takstendringen skal være å bidra til økt bruk av kollektivreiser, men uten at inntekter fra kollektivtransport reduseres – altså en provenynøytral takstendring.

Oppdraget har vært løst i to faser. I fase én ble det levert et notat som så på dagens bruk av kollektivtransport, muligheter for prising samt en sammenligning av dagens takstsystem i Møre og Romsdal mot andre fylker. I fase to har Møreforskning Molde analysert endringer i dagens takstsystem med bruk av transportmodellen RTM. I tillegg har det blitt gjort en rapportering av dagens bruk av de ulike produktene. Denne rapporten inkluderer i tillegg til dokumentasjonen av fase 2 en oppsummering av notatet fra fase 1, som gis i kapittel 2 i denne rapporten.

En stor del av arbeidet i fase to har vært å tilrettelegge transportmodellen for analysen. Analysen av virkninger av endringer i kollektivtakster har krevd flere justeringer av dagens transportmodell, både med tanke på innkoding av dagens kollektivruter og innlesing av dagens takster. I tillegg har det vært utført et betydelig arbeid med å tilpasse modellen slik at den gjenspeiler dagens kollektivtrafikk og priser.

I samråd med Møre og Romsdal fylkeskommune har det blitt analysert 15 alternativer til dagens kollektivsystem. Det har blitt gjort beregninger av ulike reduksjoner i kollektivtakstene ut fra dagens system. Her har vi sett på fem endringer av takstnivåene ut fra dagens sonesystem. Det har også blitt gjort analyser med et sonesystem som er betydelig enklere enn dagens system. Det har blitt sett på både et sonesystem med 7 og 16 soner. Her har det blitt analysert fem alternativer for begge sonesystemene.

Ut fra virkninger de ulike systemene har på samlet inntekt, inntekstrisiko for fylkeskommunen og virkninger av økt kollektivtrafikk vurderes de ulike alternativene mot hverandre. Alternativene hvor takstene reduseres i dagens sonesystem gir en økning i kollektivreiser, men inntekten går gjennomgående noe ned. Slike takstendringer gir trolig en gradvis økning i kollektivtrafikken, noe som innebærer en kortsiktig nedgang i inntekter. Denne tregheten i adferd er imidlertid ikke inkludert som en del av transportmodellen.

Ut fra modellanalysen kommer alternativene med 7 eller 16 soner best ut: de gir en bedre balanse mellom økning i kollektivreiser og inntektsreduksjon på kort sikt. B-alternativene gir størst økning i kollektivtrafikk, men reduserer inntektene betydelig på kort sikt. Tre alternativer (S7A, S16A og S16E) gir en kortsiktig inntektsreduksjon på under 5 mill. kroner. A-alternativene gir høyest økning i kollektivreiser, men på bekostning av en litt større

nedgang i inntekter fra dagens passasjerer. Vi anslår at S7A og S16A er provenynøytrale på 1 til 5 års sikt, mens S16E er provenynøytralt etter 1 til 2 år. En mulig strategi kan være å velge S16E og trinnvis endre takstene i retning av B-alternativet som gir størst økning i kollektivreiser. Med en trinnvis endring vil en kunne endre kursen hvis resultatene fra transportmodelleanalysen skulle vise seg å være misvisende.

2 OPPSUMMERING AV FASE 1

Som beskrevet i kapittel 1 består Møreforskning sin utredning av takstsystemet av to faser. I dette kapitlet presenteres hovedresultatene fra notatet fra fase 1 hvor det ble gitt en situasjonsbeskrivelser og et teoretisk grunnlag for videre utredning. For ytterligere detaljer henviser vi til Svendsen m. fl. (2018).

I fase 1 beskrives dagens takster og bruk av billett kategorier i Møre og Romsdal. Det gis videre en sammenligningsstudie for takststrukturen i tre andre fylker (Rogaland, Troms og Nordland). I tillegg ble det sett på kollektivtaksternes rolle i virkemiddelapparatet. Notatet avsluttes med anbefalinger av takststruktur som har vært grunnlaget for analysene i denne rapporten.

2.1 GENERELT OM DAGENS TAKSTSYSTEM I MØRE OG ROMSDAL

Dagens takstsystem i Møre og Romsdal for buss og hurtigbåt er komplisert. Det er et stort antall soner, billettkategorier og rabattmuligheter.

For buss er det totalt 500 aktive soner. Bakgrunnen for denne soneinndelingen er at den forrige takststrukturen var kilometerbaserte. Uten hjelp fra digital teknologi er det krevende å beregne kostnaden for lange reiser: Først må en bruke sonekartet og telle antall sonepasseringer. Deretter må en slå opp i en tabell for å finne prisnivå for disse sonepasseringer. Ved sonepasseringer øker prisen tilnærmet lineært. Beregningen kompliseres ytterligere dersom en del av reisen gjøres med ferje. Vel å merke er det betydelig enklere å finne og sammenligne priser ved å bruke digitale løsninger. Etter lanseringen i 2017 kan en bruke reiseplanleggeren på frammr.no og FRAM-appen til både prisoppslag og billettkjøp. Her kan en legge inn start- og endepunkt for en reise og enkelt finne riktig pris, og bestille billett via internett eller mobiltelefon. Dette har gjort det vesentlig enklere å beregne takster for passasjerene.

For hurtigbåt gjelder egne prismatriser med «til- og frapriser». Dette er intuitivt enkelt å forstå, og passasjerene vet hvilket prisnivå de har å forholde seg til. Prisene har imidlertid ikke en direkte lineær sammenheng: Grunnbeløp per reise er 56 kroner med et påslag på 2,58 kroner per kilometer (2015-prisnivå). Til sammenligning har Troms et lavere «startbeløp» og et høyere påslag per kilometer.

Dagens betalingsmåter består av å betale kontant om bord, med bankkort, med reisekort eller via mobilappen FRAM.

2.2 TAKSTSTRUKTUR I MØRE OG ROMSDAL SAMMENLIGNET MED ANDRE FYLKER

For å få et inntrykk av takststrukturen i Møre og Romsdal har vi sammenlignet denne med andre fylker. I tillegg til sone- og billettstruktur ser vi på produserte vognkilometer, antall passasjerer, areal, makspriser og takstnivå. Det er valgt ut tre ulike fylker: Det første, Rogaland, har svært få takstsoner og er et fylke med både båt- og bussruter. Det andre, Østfold, har takstsoner definert av kommunestørrelse og kun buss som reisemiddel. Det tredje, Nordland, har en kilometerbasert sonestruktur med en makspris etter 30 soner (300 km).

Når vi ser på takststruktur er Nordland fylket som er likest Møre og Romsdal. For Nordland viser vår sammenligningsstudie en relativt lik sone- og billettstruktur. Produserte vognkilometer og antall passasjerer imidlertid lavere i Nordland enn i Møre og Romsdal. Arealet i Nordland er derimot 2,5 ganger større enn i Møre og Romsdal. Tettheten av kollektivtilbudet og bruken er altså vesentlig lavere i Nordland enn for Møre og Romsdal.

Makspriser for månedskort ligger i et mellomsgikt for Møre og Romsdal. Maksprisen i Møre og Romsdal er 2500 kroner, mens den ligger på 720 i Vestfold som har den laveste maksprisen og på 4750 i Nordland som har den høyeste maksprisen. Dette kan sies å gjenspeile den maksimale kjøreavstanden i fylket.

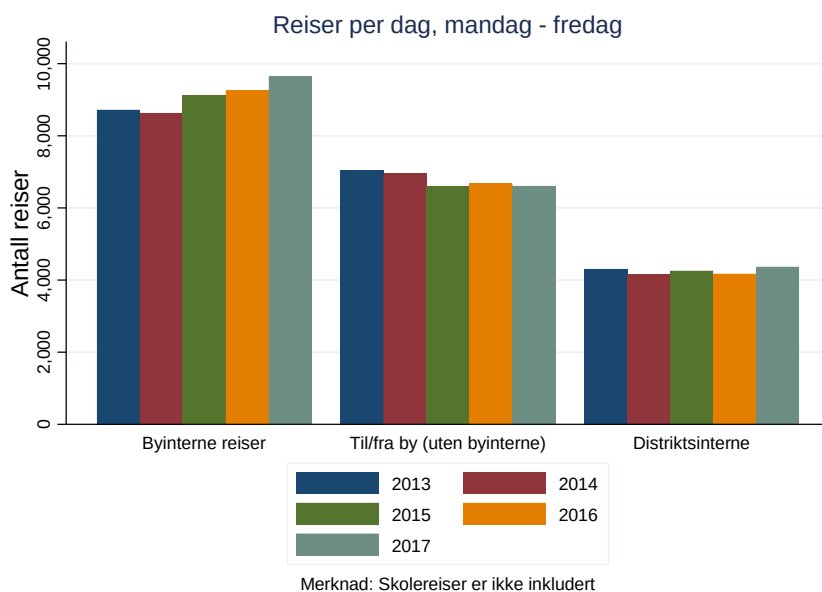
Takstnivået i Møre og Romsdal er ikke helt enkelt å vurdere. Siden soneinndelingen er veldig ulik mellom fylker vil minsteprisen (betaling for én sone) gjelde for svært ulike reiselengder. En direkte sammenligning av takster per sone blir dermed sterkt misvisende.

Møre og Romsdal er fylket med flest soner. Fylket har i dag hele 500 soner. Antallet er imidlertid bare litt lavere i Nordland hvor det er 470 soner. Siden arealet i Nordland er betydelig større betyr dette at sonestørrelsen er klart større i Nordland enn i Møre og Romsdal. Justert for størrelse er det altså klart flest soner i Møre og Romsdal. Rogaland er med sine 7 soner fylket med færrest soner (her ser vi bort fra Oslo som bare har 1 sone).

2.3 KOLLEKTIVREISER I MØRE OG ROMSDAL MED DAGENS SONESYSTEM

Basert på tall fra billettsystemet til Møre og Romsdal fylkeskommune har vi sett på kollektivreisene de siste årene. I presentasjonen av tallene skiller vi mellom by og distrikt og betalingsmåte. Med by menes her Molde, Ålesund og Kristiansund (takstsone 500, 300–302, 700 og 701). Skolereiser er holdt utenfor tallmaterialet.

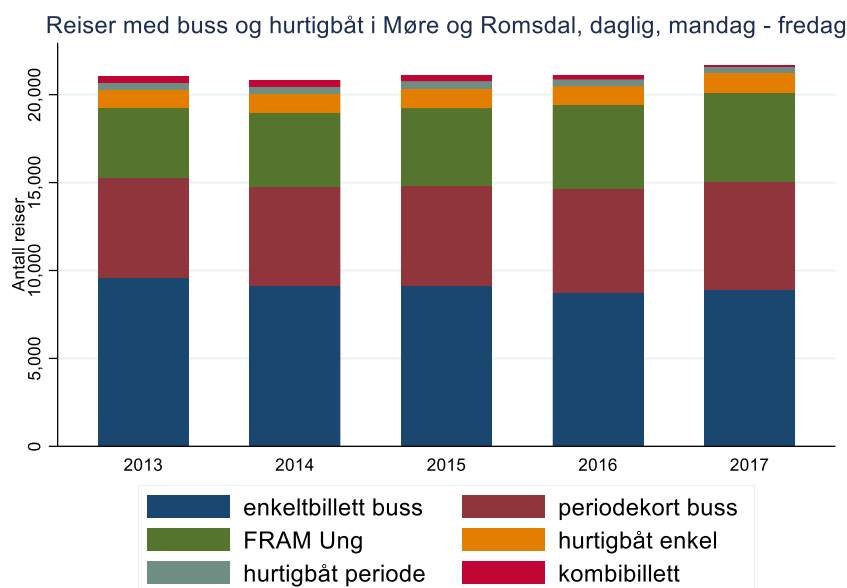
Figur 1 viser kollektivreiser i Møre og Romsdal fra 2013 til 2017 etter by og distrikt. I figuren betyr derfor «Byinterne reiser» reiser innad i disse byene, «til/fra by» betyr reiser til eller fra disse byene, mens «Distriktsinterne» betyr reiser internt i distriktene.

Figur 1 Kollektivreiser i Møre og Romsdal 2013–2017 etter by og distrikt

Antall kollektivreiser har økt svakt de siste årene. Figuren viser en svak økning i antall reiser i perioden 2013–2017 (mandag–fredag). De byinterne reisene står her for både størst andel av reisene og mest av økningen. Reisene til og fra byer har imidlertid gått ned, mens de distriktsinterne reisene har holdt seg stabilt.

Antall kollektivreiser per dag i Møre og Romsdal var i 2017 rundt 22 tusen på hverdager og litt over 6 tusen i helgen (Figur 2). Fra 2013 til 2017 har det vært en stigende tendens i antall reiser både på hverdager og i helgen. Litt under halvparten av reisene har enkeltbillett som betalingsmåte. Når vi ser på betalingsmåtene i helgen øker andelen enkeltbilletter.

Figur 2 Kollektivreiser i Møre og Romsdal etter betalingsmåte (man.–fred.). 2013–2017.

Økning i kollektivtrafikken de siste årene kommer i hovedsak fra byområdene Molde og Kristiansund. Det har også vært en generell økning utenfor byområdene og en økning for ekspressbussen. For reiser i Ålesund viser tallene imidlertid en nedgang.

Reiser innad i byområdene står for om lag halvparten av alle reisene i Møre og Romsdal og bidrar derfor tungt til totalresultatet. Nedenfor går vi mer detaljert inn på disse resultatene:

- I Stor-Ålesund (Ålesund, Giske og Sula kommuner) går antall reiser litt ned. Reiser med enkeltbilletter går mest tilbake, mens reiser med periodekort øker. Tilbakegangen for enkeltbillett er imidlertid høyere enn økning i bruk av periodekort. Vi ser en liknende utvikling for reiser lørdag og søndag.
- I Molde kommune øker antallet reiser. Reiser med periodekort og FRAM Ung står for størstedelen av økningen, mens antall reiser med enkeltbilletter har holdt seg stabilt. Antall reiser på lørdag og søndag har også økt. I helgen øker reiser for alle betalingsmåter.
- Reiser i Kristiansund økte i perioden 2013 til 2016, men det er en svak tilbakegang i 2017. Bruk av både enkeltbilletter og periodekort har økt, men reiser med FRAM Ung har gått ned. Det er også en økning i antall reiser i helgen. Her kommer økningen fra reiser med periodekort og enkeltbillett.
- Utenfor bykommunene øker antallet kollektivreiser. Bruk av både enkeltbilletter og periodekort har økt, mens det er en reduksjon i bruk av FRAM Ung. For helg (lørdag og søndag) ser vi en økning i antall reiser – økningen gjelder både for enkeltbillett og FRAM Ung. Bruk av periodekort er forøvrig lav på lørdag og søndag utenfor byområdene.
- Reiser med FRAM Ekspress har også økt. Mørelinjen står for den største veksten med en økning på 44 passasjerer per dag. Ålesund–Åndalsnes følger med en økning på 29

passasjerer. Molde–Åndalsnes hadde en vekst på 14 passasjerer mens Volda-Kristiansund hadde en nedgang på 61 passasjerer.

2.4 PRISELASTISITETEN FOR KOLLEKTIVREISER

Inntektsvirkningen av endringer i kollektivtakster og sonesystem kan deles i to: i) En direkte inntektsreduksjon ved at inntekt fra eksisterende reiser reduseres. ii) Økt inntekt fra nye reiser på grunn av økt etterspørsel. Om den samlede virkningen er positiv eller negativ er derfor ikke gitt på forhånd. Hvor følsom ønsket om å reise med kollektivtrafikk (etterspørselen) er for endringer i reisekostnaden måles med priselastisiteten.

Det teoretisk riktige målet på reisekostnader skal inkludere alle kostnader forbundet med å forflytte seg fra start- til endestasjon. Bruken av et kollektivt transportmiddel er også bare en del av den samlede reisen. De samlede kostnadene for en reise, som inkluderer alle relevante kostnader, kalles generaliserte reisekostnader. For en kollektivreise består generaliserte reisekostnader både av billettprisen, ombordtiden på bussen, men også ventetid og gangtid til og fra bussholdeplassen.

Priselastisiteten angir den prosentvise endringen i etterspørselen for én prosents endring i generalisert reisekostnad. Elastisiteter varierer mellom områder, kundegrupper og tidsperioder. En tommelfingerregel er at priselastisiteten for busstrafikk – på kort sikt – ligger på $-0,3$. Det betyr at dersom prisen øker med 1% reduseres etterspørselen med 0,3%. Nyere forskning tyder på at gjennomsnittet for kortsiktige priselastisiteter er på om lag $-0,4$ og at den langsiktige priselastisiteten kan være så høy som -1 (Balcombe m. fl., 2004; Holmgren, 2007).

Nivået på elastisiteten avhenger også av demografiske forhold, reisemål og kvaliteten av kollektivtilbudet.

- For eksempel avhenger elastisiteten av tilgangen til bil i husholdningen. Aldersgrupper med lav tilgang til bil (barn og ungdom) er derfor mer sensitive når det gjelder endringer i takstene enn grupper med god biltilgang.
- Type reise som skal gjennomføre (reisemål) har også betydning for priselastisiteten. Arbeidsreiser er lite prisfølsomme, siden antall arbeidsreiser i det store og det hele er utenfor den reisendes kontroll. Det samme gjelder reiser for å hente eller levere. Reiser i rent fritidsøyemed er derimot mer prisfølsomme.
- Nivået på elastisiteten avhenger også av kvaliteten på kollektivtilbudet. I tilfeller der kollektivtilbudet er svært dårlig (målt mot konkurrerende reisemåter) og få reiser gjennomføres med kollektivtrafikk, er antakelig effekten av prisendringer liten. Dette er fordi hoveddelen av de som reiser ikke har gode alternativer (de er f.eks. unge eller eldre uten førerkort). Utenfor de større byene er generaliserte reisekostnader for kollektivtrafikk ofte vesentlig høyere enn generaliserte reisekostnader med bil. I slike tilfeller er det vanskelig å få til en omfattende overføring fra bil til kollektivtransport uavhengig av takstpolitikk.

2.5 SAMFUNNSØKONOMISK OPTIMALE KOLLEKTIVTAKSTER

Samfunnsøkonomisk optimale kollektivtakster skal i henhold til velferdsøkonomisk teori maksimere det samfunnsøkonomiske overskuddet. Prinsippet for en slik prissetting er at

prisen settes lik kostnaden ved at én ekstra kollektivreise gjennomføres (grensekostnaden). Slik marginalkostnadsprising kalles ofte for «*first-best pricing*».

I praksis vil grensekostnaden for kollektivtrafikk ofte være tilnærmet lik null. Det kommer av at kostnadsøkning med én ekstra passasjer er null frem til bussen er full. En pris som settes lik grensekostnaden vil imidlertid ikke dekke kostnadene til tilbyderen av kollektivtrafikk (gjennomsnittkostnaden ligger over grensekostnaden). Dette er noe av årsaken til at kollektivtrafikk burde subsidieres.¹ Den optimale prisen vil også variere over døgnet. Årsaken er at sannsynlighet for at en ekstra buss må settes inn er høyere i høytrafikkperioden på dagen enn om kvelden når trafikken er lavere.

Marginalkostnadsprisen er imidlertid vanskelig å gjennomføre i praksis. Det vil for eksempel være både praktisk og politisk vanskelig å sette kollektivtakster som varierer over døgnet, og kanskje per rute. For eksempel innebærer en slik pris lave priser utenfor rush og høyere priser i rushtrafikken med en sterk differensiering av takster avhengig av kapasitetsutnyttelse av tilbudet. I tillegg til politiske problemer vil en prissetting per linje kreve betydelig analysearbeid og sette store krav til å oppdrive informasjon om relevante forhold på linjenivå. En slik pricing vil også kreve betydelige subsidier. Disse argumentene mot optimal pricing leder over til regler for «optimalt avvik» fra optimal pris (*nest-best-prinsippet*).

Pricing basert på nest-best-prinsippet innebærer at avviket fra optimal pricing skal være størst der det får minst mulig effekt på antall reiser (se for eksempel Baumol og Bradford, 1970). Det betyr at avviket skal være størst i delmarkedene hvor priselastisiteten er lavest.

Pricing av kollektivtransporten burde i tillegg sees opp mot kostnaden av å benytte alternative reisemåter og markedssvikt i andre markeder:

- Vegtrafikk er underpriset i købelastede byområder. For å konkurrere med bilreiser bør derfor kollektivtakstene holdes lave og kollektivtilbudet bør subsidieres.
- Vegprising (rushtidsavgift) kan benyttes som et virkemiddel for å få en mer riktig pris på biltrafikken. Vegprising vil gjøre kollektivtilbudet mer attraktivt uten at kollektivtakster nødvendigvis må reduseres. En slik logikk innebærer også at kollektivtakstene burde variere over døgnet.
- Parkeringsrestriksjoner i bykjerner (avgift eller antall tilgjengelige parkeringsplasser) kan være en erstatning, eller et tillegg, til vegprising som bidrar til riktigere pris på biltrafikken. Dette taler også for at det nødvendigvis ikke er takstnivået i kollektivtrafikken som bør endres, men det avhenger av hvor treffsikker parkeringspolitikken er.
- Nivået på betaling for innfartsparkering kan benyttes som et virkemiddel for å stimulere til økt kollektivbruk.

Optimal pricing av kollektivtrafikk avhenger altså av pricing av alternativ transport, om reisen foretas innenfor eller utenfor rushtid, karakteristika ved reiser (i by eller utenfor,

¹ En annen grunn til at kollektivtransport burde subsidieres er Mohring-effekten (Mohring, 1972). Denne effekten kommer av stordriftsfordeler i kollektivtransport på grunn av at et bedret tilbud gjennom økte avgangsfrekvenser reduserer ventetiden og dermed generaliserte reisekostnader for passasjerene.

lange eller korte reiser) og etter elastisiteten for kollektivtrafikk i det aktuelle området. Nivået på takster i kollektivtrafikken avhenger dermed i betydelig grad av hvordan alternativer er priset, i tillegg til kostnaden ved å produsere tilbudet og den optimale prisen for kollektivmarkedet isolert.

Betydningen og dimensjoneringen av prising og parkering vil også avhenge av bystørrelse. Det er kostnader knyttet til innkreving, kapasitetsøkning mv. som bør analyseres i hvert enkelt tilfelle. Innkrevingskostnadene er, med moderne elektroniske systemer, lavere enn før.

3 BRUK AV DAGENS PRODUKTER PÅ KATEGORINIVÅ MED SIKTE PÅ FORENKLING

I dagens kollektivsystem i Møre og Romsdal er det en rekke ulike takstkategorier. I tillegg til et stort antall soner, bidrar alle produktene til kompleksiteten i dagens takstsystem.

Dagens kollektivtakster er inndelt i 10 hovedkategorier med mellom 1 og 26 produkter i hver kategori (Tabell 1). Et så stort produktspekter er utfordrende å administrere og det kan være vanskelig å forstå for passasjerene. Ikke alle produktene er vel å merke tilgjengelig for publikum. Enkelte produkter er interne «hjelpesprodukter» for at taksten skal bli riktig. Disse produktene merkes som «telles ikke» i tabellen nedenfor.

Som en innledende øvelse for å eventuelt forenkle dagens system ser vi på bruken av de ulike produktene for Møre og Romsdal totalt. Bak disse aggregerte tallene vil det derfor kunne skjule seg forskjeller per rute. En analyse basert på rutenivå vil imidlertid føre til en detaljeringsgrad som vil gjøre analysen vanskelig å overskue. Vi foretar derfor analysen på fylkesnivå.

Tabell 1 Antall reiser etter hovedkategorier. 2017.

Kategorinummer	Kategorinavn	Ant. Produkter	Reiser	%
Hovedkategori 2	Periodekort buss	15	2 603 374	35.5 %
Hovedkategori 1	Enkeltbillett buss	26	2 383 823	32.5 %
Hovedkategori 3 ^a	Skole	2	1 614 828	22.0 %
Hovedkategori 6	Hurtigbåt enkel	7	290 071	4.0 %
Hovedkategori 12*	Ferge	4	234 560	3.2 %
Hovedkategori 10	Hurtigbåt periode	1	75 278	1.0 %
Hovedkategori 9	Fribillett	9	44 999	0.6 %
Hovedkategori 11*	Bom	1	29 364	0.4 %
Hovedkategori 13*	Autoinkludering båt	2	23 177	0.3 %
Hovedkategori 4	Kombibillett	9	23 123	0.3 %
Hovedkategori 8*	Kommersiell	8	4 800	0.1 %
Hovedkategori 5*	Gods	4	2 043	0.0 %
Hovedkategori 7*	Diverse	1		
Sum		90	7329440	100 %

^aAntallet gjelder registrerte skolereiser. Det faktiske antallet antas å være vesentlig høyere.

*Telles ikke.

Tabell 1 viser antall reisende etter hovedkategorier. Kategoriene er sortert etter antall reiser i hver kategori. Tallene er hentet fra billettsystemet (Fara) og gjelder antall reiser i 2017, som er det siste året vi har hatt tilgang til. Vi fokuserer her ikke på utviklingen over tid og ser derfor bare på tall for det siste tilgjengelige året.

Tre av betalingsproduktene utgjør over 90 prosent av antall reiser. Produktene enkeltbillett buss, periodekort buss og skole utgjør henholdsvis 32,5%, 35,5% og 22,0%.

I vedlegg 1 lister vi opp den prosentvise fordelingen innad i hver hovedkategori. Her gir vi en kort gjennomgang av disse tabellene. Vi fokuserer på antall produkter per kategori og om det er mange produkter innad i kategoriene som blir lite brukt.

- Bruk av hovedkategori 1 (Enkeltbillett buss). Her er det hele 26 produkter. De aller fleste reisende (99%) blir midlertidig gjort med bare 7 av kategoriene: enkeltbillett Kristiansund, enkeltbillett Molde, enkeltbillett buss, flybuss hurtigbåt, flybuss Ålesund, minigruppe Buss og telleknapp buss. Her er det en rekke produkter som blir brukt lite. Dette er spesialprodukter som nattbusstilbud og turistprodukter.
- Bruk av hovedkategori 2 (Periodekort buss). Her er det 15 produkter. Fem av produktene utgjør 50 prosent av reisene i denne kategorien. Disse produktene er periodebilletter for de største byene (Molde, Kristiansund og Ålesund) samt Periodebillett Ungdom og Periodebillett buss 30 dager.
- Bruk av hovedkategori 3 (Skole). Her er det bare to kategorier hvor mesteparten av reisene er produktet Telleknapp buss.
- Bruk av hovedkategori 4 (Kombibillett). Her er det 9 produkter. «Sula Ålesund med Langevåg båten» står her for over halvparten av reisene. For de andre produktene variere bruken mellom 4 og 12 prosent.

- Bruk av hovedkategori 6 (Hurtigbåt enkel). Her er det 7 produkter. Her er det to produkter som blir lite brukt. Tur/retur Hurtigbåt utgjør 1 prosent av reisene i denne kategorien, mens Spesialbillett Hurtigbåt utgjør 0,03 prosent. Merk at Tur/Retur Hurtigbåt, og andre tur/retur-produkter, er kun hjelpeprodukt for å lette billettering av f.eks. turister som kommer i store grupper. Med dette slipper billettør å billettere den samme mengden passasjerer også på retur, da de har returbillett klar ved ombordstigning. Enkelte samband har kort overfartstid, og det kan bli vanskelig å rekke å billettere alle.
- Bruk av hovedkategori 9 (Fribillett). Det er 9 ulike fribilletter. Disse er registrert i forhold til takstsoner. Det er også en egen kategori for Fylkeskommunen.
- Bruk av hovedkategori 10 (Hurtigbåt periode). Denne hovedkategorien har bare ett produkt.

4 ANALYSE AV TAKSTSYSTEMER MED TRANSPORTMODELL

Møreforskning har analysert virkninger av 15 ulike takstsystemer med bruk av den regionale transportmodellen. Dette inkluderer både beregninger gitt dagens sonesystem og alternativer til dagens system. De ulike alternativene er satt sammen for å forsøke å øke antall kollektivreiser uten at inntektene fra kollektivtransporten går ned for Møre og Romsdal fylkeskommune. I dette kapitlet går vi gjennom hovedresultatene fra disse beregningene.

4.1 KORT OM TRANSPORTMODELLEN

Analysene i denne rapporten er gjort med en versjon av den regionale transportmodellen for personreiser som dekker Møre og Romsdal fylke. Denne varianten dekker regionale/daglige reiser inntil 10 mil per retning og den kjøres kun for befolkningen som er bosatt i grunnkretser innenfor fylket.

Formålet med bruk av transportmodeller er å finne reiseetterspørsel og trafikkfordeling for ulike reisemåter og reisehensikter. I dette arbeidet er det kollektivreiser (og inntekter) som er av hovedinteresse, men transportmodellen beregner virkninger for reiser med bil, sykkel og til fots som er de mest benyttede transportmåtene i dagliglivet. I modellen antas det at transportbrukerne har full kjennskap om reisekostnad og reisetid for sine planlagte turer. Transportbrukerne antas også å kjenne til alle mulige rute- og transportmiddelvalg som finnes. Generalisert reisekostnad ligger til grunn for trafikantenes reisevalg.

Transportmodellene tar i bruk en stor mengde data. Registerdata på grunnkretsnivå benyttes for befolkning (alder, kjønn, husholdningsstørrelser, bilhold), arbeidsplasser (type og lokalisering). Disse dataene kobles sammen med data for transportnett (vegnett og kollektivrutenett) og data fra nasjonale reisevaneundersøkelser. Samlet gir dette et grunnlag for å modellere etterspørselsfunksjoner for ulike markedssegmenter. For en detaljert beskrivelse av transportmodellen se Rekdal m. fl. (2013).

I forbindelse med dette prosjektet (og et tidligere prosjekt) har vi utviklet modellen til å inkludere kollektivnettverket i Møre og Romsdal vesentlig mer detaljert og oppdatert enn

tidligere. Vi har også utvidet billettkategoriene for å bedre kunne gjenspeile de relevante kollektivtakstene i Møre og Romsdal.

Det har vært gjort en stor innsats i å tilpasse modellen slik at den gjenspeiler den faktiske kollektivtrafikken i Møre og Romsdal så godt som mulig (se vedlegg 2 for flere detaljer). Denne trafikken brukes til å generere billettinntekter fra kollektivtrafikken. Endringer i trafikk og kollektivtakster er grunnlaget for beregningen av inntekter.

Selv om transportmodellen innehar mange detaljer er det likevel en sterk forenkling av virkeligheten. Noe viktige forenklinger/begrensinger for vår analyse for takstendringer i kollektivtrafikken er:

- Modellen benytter opplysninger fra folkeregisteret når det gjelder befolkningstall. Dette betyr blant annet at studenter som bor i Møre og Romsdal, men er folkeregistrert et annet fylke ikke inkluderes i befolkningen. Reisene studentene faktisk gjør er derfor utelatt i modellanalysen. Dette gjelder også andre tilflyttede personer som ikke er registrert bosatt i fylket
- Modellen inkluderer hovedsakelig kollektivruter innad i Møre og Romsdal. Bare noen få fylkesgrensekryssende kollektivruter er med. Inntekter fra fylkeskryssende reiser er derfor ikke godt ivaretatt i analysen. Modellanalysen inkluderer derfor ikke de lengste reisene som krysser fylkesgrensene, eksempelvis til Trondheim. For denne type reiser konkurrerer bussene bl.a. med fly og tog, som ikke er med som reisemåter i de regionale modellene. Disse reisene utgjør imidlertid en liten andel av de samlede reisene.²
- Modellen dekker ikke skolereiser. For grunnskolen og videregående skoler er ikke dette et stort problem fordi denne takstutredningen ikke omfatter prisingen av denne type reiser. For reiser til universitet/høyskoler er det et noe større problem, delvis fordi vi ikke kan si noe om prisingen/rabattordningene for studenter, og delvis fordi denne type skolereiser er vanskeligere å skille ut fra datamaterialet modellen er kalibrert mot.
- Reisevalgene gjøres av rasjonelle aktører. Et forenklet sonesystem – som kanskje er lettere å forstå – har derfor ingen direkte påvirkning på kollektivreiser i transportmodellen. Det som gir endringer er takstene og de andre reisekostnadene aktørene står overfor.
- Modellen gir virkninger på lang sikt. Alle virkninger oppstår med en gang i transportmodellanalysen. Det er imidlertid grunn til å tro at det tar tid før folk endrer sin reiseadferd. Noen effekter oppstår ganske raskt (valg av transportmåte), mens endringer som går på bilhold og -tilgang, valg av bosted/arbeidsplass kan ta vesentlig lenger tid. Det er imidlertid krevende å modellere hvor lang tid slike tilpasninger tar. I transportmodellen ser en derfor bort fra tregheter i tilpasninger.

² For eksempel er antall påstigende passasjerer fra Trøndelag på busslinje 905 (Mørelinjen) om lag 150 passasjerer per dag. Med retningsbalanse utgjøre dette det dobbelt per år. Dette utgjør en liten andel av de samlede daglige reisene i fylket på rundt 20 tusen per dag.

Modellanalysen er også heftet med usikkerhet. Dette betyr at endringene i trafikk som følger av takstendringene er usikker og burde derfor tolkes med tilhørende varsomhet. I vedlegg 3 finnes et forsøk på å systematisere litt rundt usikkerhetsmomenter knyttet til bruk av transportmodeller i prosjektanalyser. I denne analysen er det nok de to første punktene, «modellusikkerhet» og «analyseusikkerhet» som gir størst risiko for misvisende eller feilaktige resultater. Vi klarer imidlertid ikke komme opp med noen form for usikkerhetsmargin, eller noe konfidensintervall rundt resultatene som presenteres.

Denne transportmodellen, og liknende modeller implementert for andre områder, er benyttet i en lang rekke modellanalyser av tiltak innenfor samferdsel, om enn ikke så mange isolerte analyser av kollektivtiltak.

4.2 TAKSTELASTISITETER FRA TRANSPORTMODELLEN

Den direkte elasticitet for antall reiser med reisemiddel m med hensyn på en endring i $Takst_{ms}$ skrives som:

$$El(Y_{ms}; Takst_{ms}) = (1 - p_{ms})\beta_m Takst_{ms}$$

Hvor Y_m er antall reiser med reisemiddel (mode) m , $Takst_{ms}$ er takstnivået for reisemiddel m i segment s . Segment er kombinasjoner av aldergrupper, kjønn, familietype og biltilgang, p_m er markedsandelen til reisemiddel m . For eksempel er $p_{kollektiv,s}$ andelen av reisene som utføres med kollektivtransport. β_m er absoluttverdien til koeffisienten for reisekostnader. Vi ser fra ligningen at elasticiteten er økende i koeffisienten og takstnivået, men avtakende med økt markedsandel.

Tabell 2 viser priselastisiteter fra transportmodellen. Vi ser at samlet priselastisitet for kollektivtrafikk for hele Møre og Romsdal fylke er -0.65 . Her endres månedskort- og billettpriser med 10 prosent. Elasticiteten er høyest for arbeidsreiser og hente-/leveringsreiser. Disse elasticitetene må tolkes som langsiktige effekter på kollektivtrafikken. Den kortsiktige effekten er trolig en del mindre. I ifølge en omfattende litteraturgjennomgang er den kortsiktige effekten (1–2 år) bare halvparten eller en tredjedel av den langsiktige effekten (Balcombe m. fl., 2004). Ifølge samme studie kan det mer enn 10 år før den totale effekten slår inn.

Tabell 2 Totale elastisiteter for Møre og Romsdal etter reisemål og reisemiddel

	Reisemiddel						Sum
	Bilreiser	Bilpassasjer	Kollektiv	Sykling	Gange	Innfartsparkering	
Arbeid	0.03	0.04	-0.77	0.06	0.05	-0.03	0.00
Tjeneste	0.02	0.02	-0.63	0.08	0.05	0.00	-0.01
Fritid	0.01	0.01	-0.55	0.01	0.01	0.00	0.00
Hente/levere	0.01	0.02	-0.77	0.05	0.02	0.00	0.00
Privat	0.01	0.01	-0.58	0.05	0.03	0.00	-0.01
Sum utreiser	0.02	0.01	-0.65	0.05	0.03	-0.03	0.00
Hjemreiser	0.02	0.01	-0.63	0.04	0.03	-0.03	0.00
I alt	0.02	0.01	-0.65	0.04	0.03	-0.03	0.00

Merknad: Pris- og krysspriselastisitet hvor både periodekortpris og enkeltbillettpris øker med 10 %.

Tabellen viser også overgangen til andre transportmidler når kollektivtakstene endres (krysspriselastisitetene). Disse er i hovedsak positive – noe som betyr en overgang til andre transportmidler når kollektivtakstene øker. Mest interessant er at overgang fra sykkel og gange er relativt sett større enn overgangen fra bilreiser. Overgangen fra bil er oftest den ønskede virkningen, men overgangen fra gang og sykkel er sterkere relativt sett. I absolutte tall er imidlertid overføringen fra bil langt større enn overføringen fra gang og sykkel fordi bilreisere har en markedsandel på over 70 prosent av de daglige/regionale reisene i fylket. Overføringen av reiser fra bil til kollektivtransport ligger på mellom 40 % og 50 % av de nye kollektivreisene som genereres i de alternative takstsystemene vi har sett på i denne analysen.

Tabell 3 Elastisiteter for kollektivreiser for enkeltbilletter og månedskort

Reisemål	Enkeltbillett	Månedskort
Arbeid	-0.52	-0.26
Tjeneste	-0.63	-0.01
Fritid	-0.55	0.00
Hent og levere	-0.77	0.00
Privat	-0.58	0.00
Sum utreiser	-0.56	-0.09
Hjemreiser	-0.51	-0.12
I alt	-0.54	-0.11

Det er grunn til å tro at priselastisiteten varierer mellom reiser betalt med enkeltbillett og periodekort. Vi ser derfor også på elastisiteter hvor vi endrer prisen for enkeltbilletter og periodekort hver for seg.

Tabell 3 viser at reisene med enkeltbilletter har betydelig høyere elastisitet enn reiser med månedskort. Elastisiteten for enkeltbillett er -0,54, mens den bare er -0,11 for månedskort. En grunn til dette er at de som reiser med enkeltbillett i utgangspunktet er mindre avhengig av kollektivtransport enn de som kjøper månedskort. Siden reiser med månedskort er gratis

hvis du først har kjøpt kortet vil slike reiser også være mindre prissensitive. For eksempel: personer som allerede i dag kjøper månedskort til dagens takster vil ikke øke sitt reiseomfang hvis prisen på månedskort settes ned. For reiser med enkeltbilletter vil det imidlertid være billigere å reise flere reiser med en takstreduksjon. Ut fra teorien om optimalt avvik burde avviket fra optimal pris være lavere for enkeltbilletter enn for månedskort på grunn av forskjellen i elastisiteter.

4.3 IMPLEMENTERING AV DAGENS TAKSTER OG SONESYSTEM I TRANSPORTMODELLEN

Som forklart tidligere er dagens prising av kollektiv reiser i Møre og Romsdal basert på et høyt antall takstsoner. Det er i dag 424 interne takstsoner og totalt 500 hvis vi inkluderer fylkeskryssende soner. Kollektivreiser prises for de fleste billettyper ved at man belastes for antall sonepasseringer, enten for en enkeltreise eller for et periodekort. Et unntak er FRAM Unget som gir ubegrenset antall reiser og sonepasseringer i hele fylket i 30 dager. Et annet unntak er områdebilletter som «Periodebillett Ålesund Giske Sula» og andre produkter i denne kategorien hvor man kan reise med samme månedskortpris innenfor et større område uavhengig av antallet takstsoner man passerer.

Figur 3 Kart over dagens takstsoner i Møre og Romsdal

Takster på enkeltbilletter settes etter antall sonepasseringer. For en voksen er taksten for 1 sone i dag kr 37,-. Taksten øker tilnærmet lineært når antall sonepasseringer øker. For hver sonepassering økes taksten med om lag 12 kroner. I tillegg eksisterer det en rekke skiller på alder samt en rekke rabattordninger. I denne rapporten er det ikke vurdert endringer i rabattene eller aldersinndelinger.

I transportmodellen implementeres takstene i henhold til Tabell 4 og Tabell 5. Enkeltbilletter er takstsonebasert med to prisnivåer (voksen og barn/honnør). Periodekortpris for voksen

(og honnør) er Periodebillett Område der disse finnes og ellers takstsonebaserte månedskortpriser. For barn fra 13 til 17 år benyttes priser for områdekort barn der disse finnes, og ellers FRAM Ung. For ungdom fra 18 til 22 år benyttes FRAM Ung. For barnebillettene samsvarer ikke takstene i modellen helt med de faktiske grensene. I modellen gis personer opp til 17 år barnebillett, mens i virkeligheten takseres personer på 16-17 år som en voksen. Denne feilen har å gjøre med den demografiske strukturen i modellen, som ikke er enkel å korrigere. Det er imidlertid lite trolig at dette vil ha betydning for resultatet.

Transportmodellen håndterer ikke student- og skolereiser til og fra skole/studiested. Alle disse reisene er derfor ikke med i grunnlaget for transportmodellkjøringene. Studenter som er folkeregistrert i Møre og Romsdal sine reiser i dagliglivet inkluderes imidlertid. Disse rabatteres med FRAM Ung for de som er under denne aldersgrensen og ellers med standard takster for voksne.

Tabell 4 Takster implementert i transportmodellen: enkeltbillett og periodekort etter alder

Alder	Enkeltbillett	Periodekort
13-17	Voksen*0.5	Periodebillett Område, der disse finnes, FRAM Ung ellers
18-22	Voksen	FRAM Ung
23-66	Voksen	Periodebillett Område, der disse finnes; Takstsonebasert periodekort Voksen ellers
67+	Voksen*0.5	Periodebillett Område, der disse finnes; Takstsonebasert periodekort Voksen ellers

Merknad: Studenter og skolereiser håndteres ikke i transportmodellen.

Periodekortene har ulike pris per område. Kortene som gjelder innenfor Molde, Kristiansund, Ørsta og Volda, og Ulsteinvik sentrum er relativt billige (445 kroner), mens kortet som gjelder innenfor Ålesund, Giske og Sula er litt dyrere (575 kroner).

Merk i tillegg at ikke alle produkter inkluderes i transportmodellanalysen. For eksempel inkluderes ikke kombibilletter og Fribilletter. Disse utgjør imidlertid en veldig liten andel av samlede reiser (se Tabell 1). Denne forenklingen vil derfor trolig ikke påvirke resultatet i beregningen nevneverdig.

Tabell 5 Takster på periodekort etter område

Gyldighet	Voksen	Barn	Område
Kristiansund	445	300	Sone 700-701
Kristiansund–Frei	700	300	Sone 700, 701 og 703-707
Molde	445	300	Sone 500
Hjelset/Kleive	700	300	Sone 503-504-505-522-521-524-523
Ålesund, Giske og Sula	575	390	Kommune 1504-1531-1532
Ørsta og Volda	495	290	Kommune 1519-1520 (avgrensede takstsoner)
Sykkylven	495	290	Kommune 1528 (avgrensede takstsoner)
Ulsteinvik sentrum	495	290	Sone 340
Elnesvågen-Molde	700	300	Sone 547-548-549-550->500

For å få et sammenligningsgrunnlag i transportmodellen har vi forsøkt å trekke ut reisene som ikke inkluderes i transportmodellen fra inntektsstatistikken til Møre og Romsdal fylkeskommune. Dette resulterer i et samlet inntektsgrunnlag slik det fremgår av Tabell 6. Vi

ser fra tabellen at samlede inntekter er 188 millioner kroner per år når vi ekskluderer student og skolereiser (samt andre kategorier som ikke er personreiser). Merk imidlertid at kollektivreiser på ferger ikke er med i inntektsstatistikken i tabellen. Dette er inntekter fra passasjerer som reiser med buss på fergestrekningen, og fra passasjerer som benytter fergeren som et kollektivtransportmiddel (kommet med bil eller buss til fergeleiet og reist videre uten bil over fergestrekningen). I modellkalibreringen er altså sammenligningsgrunnlaget et årlig inntektsnivå på 188 mill. kr per år pluss inntekter fra ferjepassasjerer nevnt over.

Tabell 6 Billettinntekter og passasjerer med buss i Møre og Romsdal. 2017.

	Inntekter (mill. kr)	Antall kjøp	Antall reiser	% reiser	Inntekt/ reise	Reiser/kjøp
Enkel voksen	97	1 317 561	1 419 033	31 %	68	1
Enkel barn/honnør	36	1 206 139	1 222 211	19 %	30	1
Periode voksen	30	42 974	1 440 760	23 %	21	34
Periode barn	3	9 016	253 884	3 %	11	28
Periode ung	22	54 643	1 475 479	24 %	15	27
I alt	188	2 630 333	5 811 367	100 %		

Merknad: Alle tall eksklusive student- og skolereiser. I tillegg ekskluderes kategoriene: barnevogn, hund, sykkel og pakker (alt som ikke er transport av personer).

4.4 ENDRINGER AV TAKSTER OG TAKSTSONER I TRANSPORTMODELLEN

I tillegg til dagens system (D1) beregnes 15 ulike takstsystemer. Vi har sett på fem variasjoner av dagens system (D2–D6) hvor takstene reduseres. I tillegg har vi sett på takstsystemer med 7 og 16 soner. For hver av disse ser vi på fem ulike varianter.

Følgende holdes fast i alle alternativene: Takstene inkluderer ferjetillegg. Barn og honnør får halv enkeltbillettpris. Honnør har pris som voksne på periodekort. Barn får halv månedskortpris, men maks 412 kr. Ungdom har FRAM Ung til kr 412. Ingen endring i fergetakster eller priser for hurtigbåt.

4.4.1 TAKSTENDRINGER MED DAGENS SONESYSTEM

I dette alternativet beholdes dagens sonesystem. Vi beregner fire varianter hvor takstene reduseres i ulik grad. Reduksjonen i takstene gjøres i henhold til Tabell 7. D1 er dagens takster.

Alternativ D2 og D3 reduserer takstene forsiktig for de billigste billetten (10 prosent), men noe mer for billetter som koster over 100 kroner. Billettene som koster over 100 kroner reduseres med 25 prosent i D2 og 50 prosent i D3. For periodekortene reduseres prisen med 10 prosent for de som i dag koster under 1000 kroner, og med 25 prosent for de over 1000 kroner i D2 og med 50 prosent i D3. Områdekortene settes ned med 10 prosent.

D4 og D5 gir betydelige reduksjoner i takstnivået. I D4 reduseres takstene betydelig og kommer ned mot det det koster å bruke bil. Her settes taksten for enkeltbillett ned med hele 50 prosent. Maksprisen settes også til 50 kroner – tilsvarende om lag én sonepassering i dag. Månedskort på over 800 kroner får også en prisreduksjon på 50 prosent for den delen av

prisen som overstiger 800 kr. I D5 reduseres sone- og månedskort som i D4, men enkeltbillettprisene reduseres med 33 prosent med en makspris på 100 kroner.

I D6 reduseres billettprisen for de korte reisene mer forsiktig, mens prisen for de lange reisene reduseres ved å legge inn noe høyere makspriser. Enkeltbilletter og månedskort for én sone reduseres med 9 prosent. Deretter økes takstene per sone, grovt sett, med 7 kroner per sone for enkeltbilletter opp til et tak på 200 kroner. Månedskortet økes med om lag 90 kroner per sone opp til en makspris på 1560. Se Tabell 24 i Vedlegg 5 for detaljer.

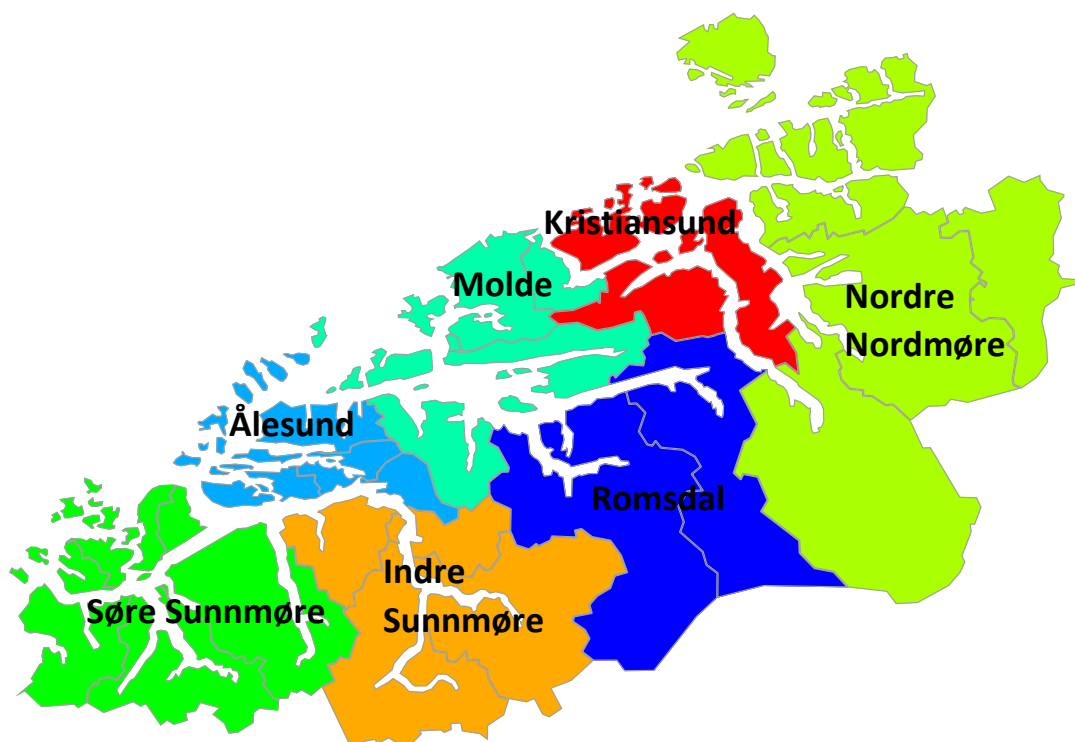
Tabell 7 Takstendringer i alternativ D1–D6

Alternativ	Enkeltbillett	Sone- og månedskort
D1 (REF)	Dagens	Dagens
D2	10 % reduksjon (for priser under 100 kr). 25 % reduksjon (for beløp over 100 kr).	10 % reduksjon i de takstsonebaserte månedskortprisene under 1000 kr. 25 % reduksjon i de takstsonebaserte månedskortprisene over 1000 kr. 10 % reduksjon i områdemånedskortprisene.
D3	10 % reduksjon (for priser under 60 kr). 50 % reduksjon (beløp over 60 kr).	10 % reduksjon i de takstsonebaserte månedskortprisene under 800 kroner. 50 % reduksjon i de takstsonebaserte månedskortprisene over 800 kr. 10 % reduksjon i områdemånedskortprisene.
D4	50 % reduksjon, makspris 50 kroner.	Som D3
D5	33 % reduksjon, makspris 100 kroner.	Som D3
D6	9 % reduksjon, makspris 200 kroner. Se Tabell 24 i Vedlegget 5 for detaljer.	9 % reduksjon, makspris 1560 kroner. Se Tabell 24 i Vedlegg 5 for detaljer.

Merknad: Ingen endring i FRAM Ung. Ingen endring i fergetakster eller priser for hurtigbåt.

4.4.2 ALTERNATIV MED 7 TAKSTSONER

Som et alternativ til dagens sonesystem har vi sett på et sonesystem som er sterkt forenklet i forhold til dagens. Sonesystemet har bare 7 soner og gir en betydelig reduksjon fra dagens 500 soner. Inndelingen i sonesystemet følger av Tabell 8. Dette systemet har mye til felles med det nylig innførte systemet i Rogaland som også har 7 soner.

Figur 4 Kart over et 7-sonesystem for kollektivtakster i Møre og Romsdal

Tabell 8 Takstsystemet med 7 soner

Sone	Kommuner i sone						
1. Søre Sunnmøre	Hareid	Ulstein	Herøy	Sande	Vanylven	Volda	Ørsta
2. Ålesund	Ålesund	Sula	Giske	Haram	Skodje	Ørskog	
3. Indre Sunnmøre	Stordal	Sykkylven	Stranda	Norddal			
4. Molde	Molde	Vestnes	Midsund	Sandøy	Aukra	Fræna	Eide
5. Romsdal	Rauma	Neset					
6. Kristiansund	Kristiansund	Averøy	Gjemnes	Tingvoll			
7. Nordre Nordmøre	Smøla	Aure	Halsa	Surnadal	Rindal*	Sunndal	

Merknad: Kommuneinndeling er basert på inndelingen fra 2018. Hornindal blir en del av Møre og Romsdal fra 1. januar 2020. Rindal og Halså blir en del av Trøndelag fra 1. januar 2020.

Vi ser av Figur 4 at 7-sonesystemet består av de tre største byene, Molde, Ålesund og Kristiansund inkludert omland. I tillegg er det soner for Søre Sunnmøre, Indre Sunnmøre, Romsdal og Nordre Nordmøre. I beregningene ligger kommunestrukturen i Møre og Romsdal som i 2018. Dersom nytt system innføres i 2019 må imidlertid Rindal fjernes fra sone 7 siden denne kommunen har blitt en del av Trøndelag. Det samme gjelder for Halså kommune etter 2020. Hornindal kommune innlemmes imidlertid i Møre og Romsdal fra 1. januar 2020.

En konsekvens av et 7-sonesystem er at en kan reise ganske langt innad i samme sone til taksten av bare én sone. Vi har sett på fem ulike alternativer i dette sonesystemet: alternativ A–E. Takster for enkeltbilletter og månedskort settes i henhold til Tabell 9.

Tabell 9 Takster i 7-sonesystemet. Alternativ A–D

Sone	Alternativ A			Alternativ B		
	Enkelt-billett	Mnd. Kort	Turer per mnd. kort	Enkeltbillett	Mnd. kort	Turer per mnd. kort
1	40	720	18	30	600	20
2	70	1120	16	55	990	18
3	100	1400	14	80	1280	16
4	130	1560	12	105	1470	14
5	130	1560	12	130	1560	12
6	130	1560	12	130	1560	12
7	130	1560	12	130	1560	12

Sone	Alternativ C			Alternativ D		
	Enkelt-billett	Mnd. Kort	Turer per mnd. kort	Enkeltbillett	Mnd. kort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15	30	720	24
2	70	990	14	55	1120	20
3	100	1280	13	80	1400	18
4	130	1470	11	105	1560	15
5	130	1560	12	130	1560	12
6	130	1560	12	130	1560	12
7	130	1560	12	130	1560	12

Sone	Alternativ E		
	Enkelt-billett	Mnd. Kort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15
2	80	1200	15
3	120	1800	15
4	160	2400	15
5	200	2400	12
6	240	2400	10
7	240	2400	10

Merknad: Barn og honnør får halv enkeltbillettpris. Honnør har pris som voksne på periodekort. Barn får halv månedskortpris, men maks 412 kr. Ungdom har FRAM Ung periode til kr 412. Ingen endring i FRAM Ung. Ingen endring i fergetakster eller priser for hurtigbåt. Takster og sonepasseringer inkluderer ikke ferjebillett som kommer i tillegg inntil Autopass blir innført.

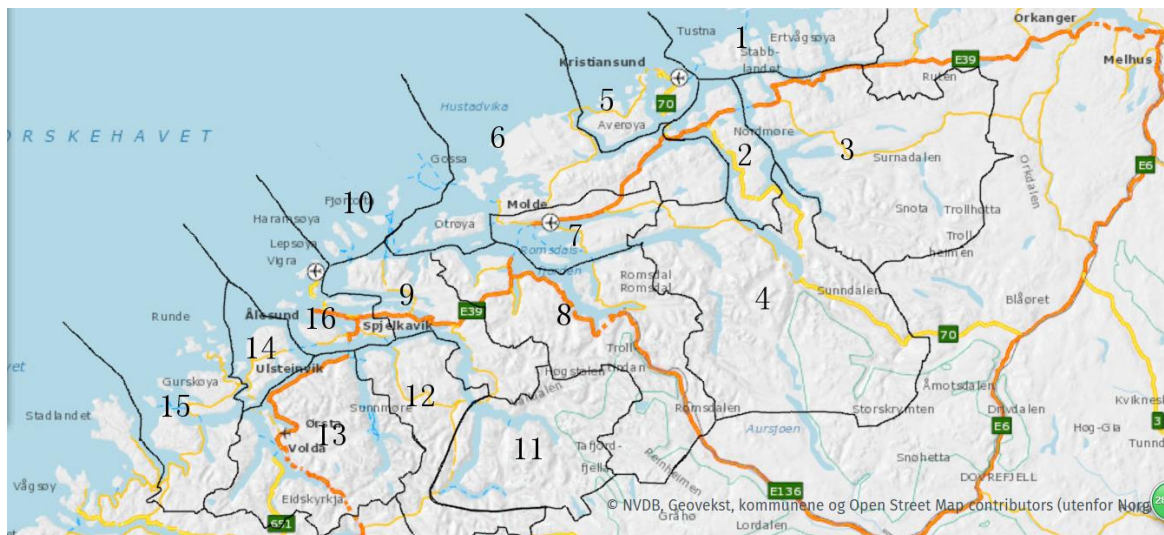
I alternativ A blir enkeltbilletter for korte reiser litt dyrere enn i dag. Siden sonestørrelsen er vesentlig større enn i dagens system vil imidlertid prisen for alle reiser som i dag passerer en sonegrense reduseres og ganske kraftig ettersom reiselengden øker. En sonepassering øker taksten med 30 kroner. Maksprisen settes til 130 kroner for enkeltbilletter. På grunn av de store sonene kan en nå reise mellom Ålesund og Kristiansund for bare 100 kroner (pluss ferjebillett inntil Autopass er innført). I dag koster en slik reise 283 kroner.³ Takstene for

³ I følge frammr.no koster det 337 å reise fra sentrum i Kristiansund til Ålesund sentrum. Tallet 283 fremkommer etter at ferjetaksten på 54 kroner for Molde–Vestnes er trukket fra.

Sammenlignet med områdekortene i byene går taksten litt opp, men for lengre reiser går takstene betydelig ned. For de fleste reisene som i dag bruker sonekort gir dette alternativet en økning i takstene. Maksprisen for enkeltbilletter settes til 130 kroner, noe som betyr at en reise gjennom hele Møre og Romsdal vil koste bare 130 kroner (pluss fergebilletter inntil Autopass er innført).

Alternativ C, D og E er kombinasjoner og varianter av de to første. I alternativ C reduseres taksten på månedskort slik som i B, mens enkeltbillettprisene holdes som i A. I alternativ D reduseres enkeltbillettprisen som i B, mens månedskortprisen holdes som i A. I alternativ E settes enkeltbillettene litt opp (40 kroner), månedskortprisene holdes lavt, men sonepåslaget og maksprisene nær dobles i forhold til de andre alternativene.

Etter forslag fra Møre og Romsdal fylkeskommune har vi også beregnet inntektsvirkninger ved en overgang til et takstsystem på 16 soner. Inndelingen i 16-sonesystemet fremkommer i Tabell 10 og Figur 5. Sonesystemet baserer seg på kommunestrukturen i Møre og Romsdal fra 2018.

16-sonesystemet beregnes også med fem alternativer. Takstsystemet er i stor grad det samme som for 7-sonesystemet. Kostnaden for enkeltbilletter og månedskort er den samme for 1 sone. Sidene sonene er litt mindre med 16-sonesystemet enn 7-sonesystemet betyr det dette imidlertid en liten økning i takstene. Sonene er imidlertid fortsatt betydelig større enn i

dagens system. Maksprisene holdes som i 7-sonesystemet for enkeltbilletter og månedskort i både A og B alternativet.

Tabell 10 Soneinndeling i et takstsystem med 16 soner

Sone	Kommuner i sone
1	Aure og Smøla
2	Tingvoll til og med Bergsøy (Krifast)
3	Surnadal, Halså og Rindal
4	Sunndal og Nesset
5	Kristiansund og Averøy
6	Fræna inkl. Aukra fastland, Aukra (ekskl. Aukra fastland), Midsund, Eide og Gjemnes
7	Molde
8	Vestnes og Rauma
9	Stordal, Ørskog, Haram fastland og Skodje
10	Sandøy inkl. øyene i Haram
11	Nordal inkl. Liabygda og Geiranger
12	Stranda (ekskl. Liabygda og Geiranger) og Sykkylven
13	Ørsta og Volda
14	Ulstein og Hareid
15	Vanylven, Sande og Herøy
16	Ålesund, Giske og Sula

Merknad: Kommuneinndeling er basert på inndelingen fra 2018. Hornindal blir en del av Møre og Romsdal fra 1. januar 2020. Rindal og Halså blir en del av Trøndelag fra 1. januar 2020.

Hovedforskjellen mellom 7- og 16-sonesystemet takstpåslaget for sonepasseringer. I A-alternativet er påslaget 15 kroner, mens det er 10 kroner i B-alternativet. Sonepåslaget er gjennomgående lavere i 16-sonesystemet enn i 7-sonesystemet.

Tabell 11 Takster for enkeltbillett og månedskort med 16 soner. Alternativ A–D

Sone	Alternativ A			Alternativ B		
	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort
1	40	720	18	30	600	20
2	55	880	16	40	720	18
3	70	980	14	50	800	16
4	85	1020	12	60	840	14
5	100	1200	12	70	980	14
6	115	1380	12	80	1120	14
7	130	1560	12	90	1260	14
8	130	1560	12	100	1400	14
9	130	1560	12	110	1540	14
10–16	130	1560	12	120	1680	14

Sone	Alternativ C			Alternativ D		
	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15	30	720	24
2	55	720	13	40	880	22
3	70	800	11	50	980	20
4	85	840	10	60	1020	17
5	100	980	10	70	1200	17
6	115	1120	10	80	1380	17
7	130	1260	10	90	1560	17
8	130	1400	11	100	1560	16
9	130	1540	12	110	1560	14
10–16	130	1680	13	120	1560	13

Alternativ E			
Sone	Enkeltbillett	Månedskort	Turer per mnd. kort
1	40	600	15
2	80	1200	15
3	120	1800	15
4	160	2400	15
5	200	2400	12
6–16	240	2400	10

Merknad: Barn og honnør får halv enkeltbillettpris. Honnør har pris som voksne på periodekort. Barn får halv månedskortpris, men maks 412 kr. Ungdom har FRAM Ung periode til kr 412. Ingen endring i FRAM Ung. Ingen endring i fergetakster eller priser for hurtigbåt. Takster og sonepasseringer inkluderer ikke ferjebillett som kommer i tillegg inntil Autopass blir innført.

4.4.4 TAKSTENDRING FOR REISER I BYENE

Før vi presenterer modellberegningene ser vi først på takstendringen for passasjerene i byene av de ulike takstsystemene. Vi fokuserer på spesifikke strekninger. Vi sammenligner kostnader ved å foreta korte reiser opp mot dagens system og mellomlange reiser opp mot dagens system. Med mellomlange reiser mener vi en av de lengste mulige reisene som kan foretas innad i samme sone i 7-sonesystemet.

Tabell 12 Takstendring i byene for korte og lange reiser. Alle tall i prosent endring fra referanse

Molde/Kristiansund	Dagens sonesystem							7 soner							16 soner						
	Nivå	REF	D2	D3	D4	D5	D6	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E				
Enkeltbillett (kort)	37	33	28	33	24	34	40	40	30	40	30	40	40	30	40	30	40				
Enkeltbillett (lang)	108	97	97	97	71	98	40	30	40	30	40	55	40	55	40	80					
Områdekort (kort)	450	338	338	405	405	410	720	600	600	720	600	720	600	600	720	600					
Områdekort (lang)*	1587	1428	1190	1428	1428	1444	1120	990	990	1120	1200	880	720	720	880	1200					

Endring

Enkeltbillett (kort)	-10 %	-25 %	-10 %	-34 %	-9 %	8 %	-19 %	8 %	-19 %	8 %	-19 %	8 %
Enkeltbillett (lang)	-10 %	-10 %	-10 %	-34 %	-9 %	-63 %	-72 %	-63 %	-49 %	-63 %	-49 %	-26 %
Områdekort (kort)	-25 %	-25 %	-10 %	-10 %	-9 %	60 %	33 %	33 %	60 %	33 %	60 %	33 %
Områdekort (lang)*	-10 %	-25 %	-10 %	-10 %	-9 %	-29 %	-38 %	-38 %	-29 %	-24 %	-45 %	-55 %

* Molde - Vevang (8 soner)

Ålesund	Dagens sonesystem						7 soner					16 soner					
	Nivå	REF	D2	D3	D4	D5	D6	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E
Enkeltbillett (kort)	37	33	28	33	24	34	40	40	30	40	30	40	40	30	40	30	40
Enkeltbillett (lang)	108	97	97	97	71	98	40	30	40	30	40	55	40	55	40	80	
Områdekort (kort)	575	405	338	405	405	410	720	600	600	720	600	720	600	600	720	600	
Områdekort (lang)**	1587	1428	1190	1428	1428	1444	1120	990	990	1120	1200	880	720	720	880	1200	

Endring

Enkeltbillett (kort)	-10 %	-25 %	-10 %	-34 %	-9 %	8 %	-19 %	8 %	-19 %	8 %	-19 %	8 %	-19 %	8 %
Enkeltbillett (lang)	-10 %	-10 %	-10 %	-34 %	-9 %	-63 %	-72 %	-63 %	-72 %	-63 %	-49 %	-63 %	-49 %	-26 %
Områdekort (kort)	-30 %	-41 %	-30 %	-30 %	-29 %	25 %	4 %	4 %	25 %	4 %	25 %	4 %	4 %	25 %
Områdekort (lang)**	-10 %	-25 %	-10 %	-10 %	-9 %	-29 %	-38 %	-38 %	-29 %	-24 %	-45 %	-55 %	-55 %	-24 %

** Ålesund sentrum – Brattvåg ferjekai: 8 soner.

Tabell 12 viser takstendringer for reiser innad og til byene Molde, Kristiansund og Ålesund. Den øverste halvdelen av tabellen gjelder for Molde og Kristiansund. Vi slår sammen Molde og Kristiansund fordi dagens nivå på områdekortene er like. I de fire nedersteradene for Molde/Kristiansund ser vi først endring i enkeltbillettpriser for korte reiser (tilsvarende 1 sone i dag). Den neste raden viser endring i takst for lange reiser. Med lange reiser menes her den lengste reisen det er mulig å foreta innenfor Molde eller Kristiansund i 7-sonesystemet. Vi har her sett på en reise fra Vevang til Molde sentrum og fra Brunnes (Tingvoll) til Kristiansund (sentrum). Dette er en av de lengste reisene som er mulig å gjøre innenfor samme sone i 7-sonesystemet. Vi skiller ut Ålesund siden de har et annet nivå på områdekortet. I Molde og Kristiansund koster et områdekort 450 kroner, mens områdekort i Ålesund (som inkluderer Giske og Sula) koster 575 kroner.

Et av hovedtrekkene fra tabellen er at områdekortene blir dyrere med alternative sonesystem. Korte reiser hvor det benyttes områdekort får altså økt pris. Økningen er større i Molde og Kristiansund enn for Ålesund på grunn av dagens prisforskjell på områdekortene. Lange reiser med periodekort blir imidlertid billigere for alle alternativer, men kostnaden går mest ned ved endret sonesystem.

Når det gjelder enkeltbillettpriser går disse ned for mellomlange - og lange reiser. For alternativene med dagens sonestruktur går takstene ned for enkeltreiser, men ved endret sonesystem får vi en økning i alternative A, C og E på 8 prosent. I alternativ B og D får vi en reduksjon i takstene også for korte reiser.

4.5 INNTEKTER PÅ LANG SIKT MED ALTERNATIVE TAKSTSYSTEM

Alle variantene av takst-/sonesystemene er beregnet med transportmodellen. Vi går her rett på resultatene. For en videre forklaring av beregningene, se vedlegg 4.

Figur 6 viser beregnede inntekter (i mill. kroner per år) for de ulike alternativene. Høyden på de grå stolpene angir inntekter fra dagens trafikanter. De blå stolpene viser endring i inntekt på grunn av nye reiser med månedskort, mens de oransje viser inntekten fra nye enkeltbillettreiser. Størrelsen på de blå og oransje søylene gir derfor en god indikasjon av økning i kollektivreiser fra dagens nivå. Den første søylen viser inntektene fra dagens system (merket med REF), mens stolpene til høyre angir inntekter for ulike alternative takstsystem. Virkningene beregnet i transportmodellen er langsiktige virkninger. I praksis vil disse oppstå gradvis. Meta-analyser om priselastisiteter konkluderer med at virkningen på kort sikt (1–2 år) er ½-del eller 1/3-del av den langsiktige virkningen (Paulley m. fl., 2006). Lang sikt betyr her 12–15 år, kanskje opp til 20 år.

Vi ser at inntektene varierer med +/- 10 prosent for de ulike alternativene, målt fra referansenivået på 200 mill. per år. Inntektsnivået på 200 mill. per år skal sammenlignes med tallet på 186 mill. kroner fra Tabell 6. Vi ser altså at transportmodellen gir en overvurdering av inntekten på 8 prosent. Vi klarer altså ikke å eksakt gjenskape inntektsnivået i transportmodellen, men avviket er etter vår vurdering akseptabelt.

D2 og D3 alternativene gir både lavere inntekt enn i dag og en liten økning i kollektivtrafikken.

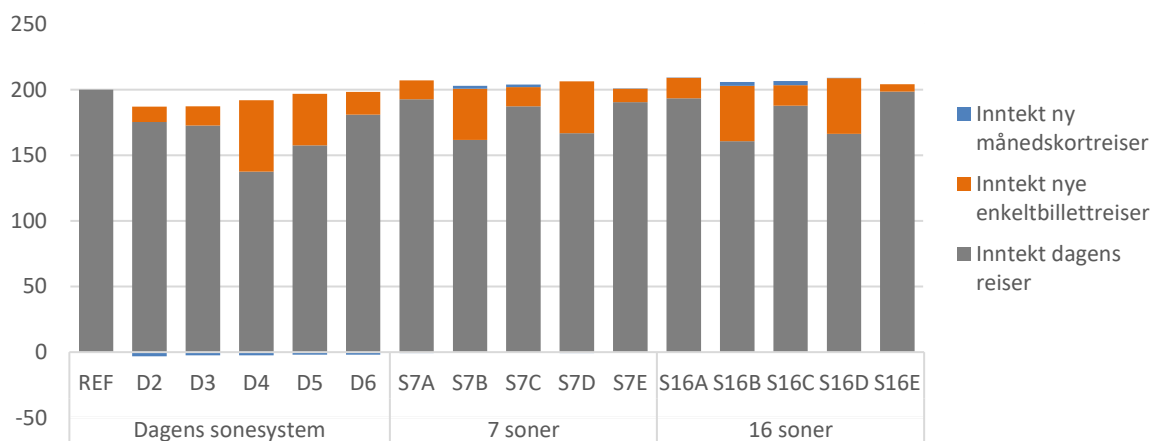
Alternativ D4 hvor takstene på enkeltbilletter halveres gir en kraftig økning i reiser. All effekten kommer av økt bruk av enkeltbilletter, mens antall reiser med månedskort går ned. Inntektsnivået er imidlertid litt lavere enn i dag. Dette alternativet vil trolig gi en kraftig nedgang i inntekter på kort sikt. Kanskje opp mot 50 mill. kroner det første året hvis bare 1/3-del av effekten oppstår i løpet av ett år.

Alternativ D5 gir mye av de samme effekten som D4. Her reduseres enkelbillettprisene med 1/3-del. Dette gir litt høyere totalinntekt og litt lavere effekt fra nye reiser.

Alternativ D6 gir høyest inntekt av alternativene som er basert på dagens sonestruktur og tilnærmet det samme nivået som i dag. Sammenlignet med D2 og D3 gir D6 både lavere inntektsnedgang fra dagens og høyere virkning fra nye reiser. Økningen i nye reiser er derimot betydelig lavere enn for D4 og D5. Dersom bare 1/3-del av effekten oppstår det første året vil inntektsreduksjonen bli rundt 10 mill. kroner det første året.

Inntekter fra kollektivtrafikk

Mill. kroner per år

Figur 6 Kollektivinntekter på lang sikt for ulike takstsystem. Mill. kroner per år.

7- og 16 sonealternativene gir grovt sett like resultater. Hvis vi sammenligner A-alternativene med hverandre og tilsvarende parvis for de andre alternativene ser vi at det er en litt høyere inntektseffekt for 7-sonesystemet, men forskjellene er små. Det eneste alternativet med en interessant forskjell mellom 7- og 16-sonesystemet er E-alternativet. I gjennomgangen nedenfor skiller vi derfor ikke mellom 7- og 16-sonealternativene – bortsett fra for E-alternativet.

A-alternativene gir det høyeste samlede inntektsnivået. Dette alternativet gir en ganske liten reduksjon i inntektene fra dagens reiser på 7 mill. kroner, men også høyere inntekter på lang sikt. Inntektsbortfallet på kort sikt er rundt 5 mill. kroner hvis 1/3-del av effekten oppstår etter 1 år.

B-alternativene gir sterkest økning i kollektivreiser. Her reduserer takstene for enkeltbilletter til 30 kroner for én sonepassering (med soner som er betydelig større enn i dag). Effekten av nye reiser med enkeltbilletter i B-alternativet er nesten tre ganger høyere enn i A-alternativet. Her er det imidlertid en betydelig reduksjon i inntekter fra dagens reiser.

C- og D-alternativene er kombinasjoner av A- og B-alternativene. C-alternativet gir litt høyere trafikkøkning men også større inntektsnedgang på kort sikt, sammenlignet med A. D-alternativet gir litt lavere nedgang/økt trafikk enn for B, men også marginalt høyere inntekter på lang sikt. D-alternativet fremstår således bedre enn B-alternativet.

E-alternativet er en variant av C-alternativet med høyere sonepåslag og makspriser. Dette alternativet gir på lang sikt litt høyere inntekter i dag. Her er reduksjonen i inntekter fra dagens trafikanter også lav. I 16-sonealternativet er inntektsnedgangen på 1 mill. kroner det første året hvis 1/3-del av effekten oppstår innen det første året.

Tabell 13 Inntekter på lang sikt for ulike alternativer. Mill. 2018-kroner per år.

	Beregnete kollektivinntekter i Møre og Romsdal. Mil. kroner per år				Provenynøytralitet*
	Nye periodekortreiser	Nye enkeltbillettreiser	Eksisterende trafikk	Sum	
REF			200	200	..
D2	-3	12	175	184	..
D3	-2	15	173	185	..
D4	-2	55	137	190	..
D5	-2	39	157	195	10 - 15 år
D6	-2	17	181	196	10 - 15 år
S7A	-1	14	193	206	1 - 5 år
S7B	2	39	162	203	5 - 15 år
S7C	2	15	187	204	5 - 10 år
S7D	-1	39	167	205	5 - 10 år
S7E	0	10	190	201	5 - 10 år
S16A	0	16	193	209	1 - 5 år
S16B	3	42	161	206	5 - 10 år
S16C	3	16	188	206	5 - 10 år
S16D	0	42	166	209	5 - 10 år
S16E	0	6	198	204	1 - 2 år

Merknad: *Antar at mellom 1/3- og 1/2-del av økningen oppstår etter 1 år. Deretter fases effekten inn med 5 og 10 prosentpoeng per år. Spennet som dannes av disse antagelsen gir grunnlag for anslagene på år. Årene er rundet av til nærmeste 5-år for alle alternativer bortsett fra S16D.

Tabell 13 viser tallene bak Figur 7. Her angis også et grovt anslag på antall år det vil ta før provenynøytralitet oppnås. Antall år før inntektene kommer opp på samme nivå som i referansen avhenger både av den initiale reduksjonen i inntekter fra dagens passasjerer og størrelsen på økningen i inntekter på lang sikt. For å anslå antall år det tar før provenynøytralitet oppstår legger vi til grunn et øvre og nedre nivå. Vi trekker her på resultatene fra Paulley m. fl. (2006) for å fase inn effektene. For det nedre nivået antar vi at halvparten av den langsiktige effektive (trafikkøkningen) oppstår i løpet av ett år. Deretter øker effekten med ti prosentpoeng de neste årene. Totaleffekten oppstår dermed etter seks år. For det øvre nivået antar vi at 1/3-del av effekten oppstår etter ett år og deretter en økning på fem prosentpoeng hvert år. Her vil totaleffekten oppstå etter 15 år.

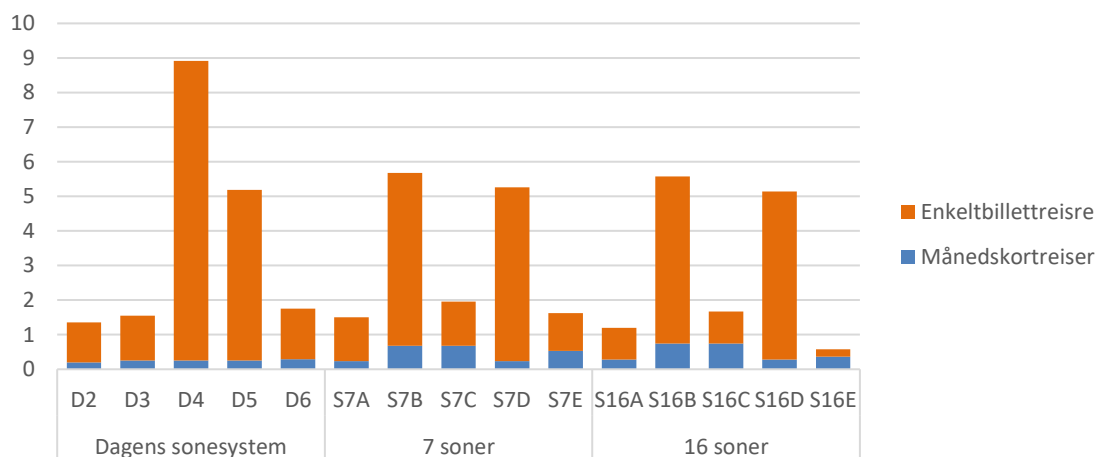
Bare tre av alternativene oppnår provenynøytralitet innen 1–5 år. Vi anslår at provenynøytralitet oppstår etter 1–5 år for A alternativene og for alternativ E i 16-sonesystemet. For S16E oppnås provenynøytralitet innen to år. For de andre alternativene (alternativene med dagens sonesystem og B-, C- og D-alternativene) vil det ta minimum fem år før provenynøytralitet oppnås – kanskje opp til 10 eller 15 år.

4.6 VIRKNING PÅ KOLLEKTIVTRAFIKK

I Figur 7 vises endringer i antall reiser med kollektivtransport per virkedøgn. Høyden på stolpene viser endring i antall turer (fra referanse) for hele Møre og Romsdal fylke for alle alternativer. Andelen av stolpen som er oransje viser hvor mange av de økte turene som kommer fra enkeltbilletter, mens den blå andelen viser andelen som kommer fra månedskort. Variasjonen mellom alternativene avspeiler nøyaktig variasjonen i inntekter fra nye reiser i Figur 6. Ved å se direkte på trafikken er det imidlertid litt lettere å se variasjonen mellom alternativene når det gjelder nye reiser.

Endring i kollektivreiser (avvik fra referanse)

Turer per virkedøgn i tusen

Figur 7 Endringer (nye reiser) i kollektivtrafikk ved alternative takstsystemer

Hvor stor prosentvis endring i kollektivtrafikk er i forhold til dagens nivå fremkommer i Figur 8 i Vedlegg 5. Disse tallene gir den prosentvise økningen i kollektivreiser for hele Møre og Romsdal, sammenlignet med referanseberegningen. Alternativ D4 gir den største økning i kollektivtrafikk på hele 35 prosent. Fem av alternativene gir en økning på rundt 20 prosent (D5, S7B/S16B, S7D/S16D). De resterende alternative gir økninger på rundt 5 prosent eller lavere. Den klart laveste økningen er for S16E med en økning på bare 1 prosent.

4.7 ENDRINGER I KOLLEKTIVTRAFIKK I BYENE

I Tabell 14 vises endring i kollektiv trafikk, i prosent, i byene Ålesund, Molde og Kristiansund. Tabellen viser for hver av byene endringen i byen, til/fra byen og samlet effekt.

Tabell 14 Endring i kollektivreiser i byene. Prosent avvik fra referanse.

Dagens sonesystem					
Molde	D2	D3	D4	D5	D6
I byen	5 %	5 %	31 %	20 %	5 %
Til/fra	9 %	15 %	70 %	33 %	19 %
I alt	6 %	8 %	45 %	24 %	10 %
Ålesund					
I byen	6 %	6 %	34 %	21 %	6 %
Til/fra	-5 %	-3 %	25 %	9 %	-1 %
I alt	2 %	3 %	31 %	17 %	3 %
Kristiansund					
I byen	5 %	5 %	32 %	20 %	5 %
Til/fra	9 %	14 %	90 %	37 %	18 %
I alt	6 %	7 %	42 %	23 %	8 %

7 soner					
Molde	S7A	S7B	S7C	S7D	S7E
I byen	-6 %	10 %	-4 %	8 %	-4 %
Til/fra	51 %	79 %	54 %	76 %	48 %
I alt	15 %	34 %	17 %	33 %	15 %
Ålesund					
I byen	-5 %	11 %	-4 %	10 %	-4 %
Til/fra	14 %	31 %	17 %	29 %	11 %
I alt	2 %	18 %	4 %	16 %	2 %
Kristiansund					
I byen	-6 %	10 %	-4 %	9 %	-4 %
Til/fra	67 %	96 %	69 %	93 %	60 %
I alt	7 %	26 %	9 %	24 %	7 %

16 soner					
Molde	S16A	S16B	S16C	S16D	S16E
I byen	-6 %	9 %	-4 %	8 %	-4 %
Til/fra	34 %	70 %	38 %	66 %	3 %
I alt	8 %	31 %	11 %	29 %	-1 %
Ålesund					
I byen	-6 %	11 %	-4 %	9 %	-4 %
Til/fra	13 %	31 %	15 %	29 %	3 %
I alt	1 %	18 %	3 %	16 %	-2 %
Kristiansund					
I byen	-6 %	10 %	-4 %	8 %	-4 %
Til/fra	60 %	98 %	62 %	95 %	32 %
I alt	6 %	26 %	8 %	24 %	3 %

Fra Tabell 14 ser vi at de største virkningene i kollektivtrafikken er inn/fra byene. Unntaket her er virkningene i Ålesund med dagens sonesystem. Vi ser også at trafikkøkning i byene er sterkest ved endringer i dagens sonesystem.

Vi ser at effektene av alternativene som kommer best ut når det gjelder inntekter alle sammen reduserer kollektivtrafikken i byene. Alternativ S7A/S16A reduserer kollektivbruken med om lag 6 prosent mens alternative S16E reduserer kollektivbruken med 4 prosent. For alle disse tre alternativene økningen i kollektivreiser inn til Kristiansund klart størst.

4.8 VIRKNINGER AV INNFØRING AV AUTOPASS

Innføring av Autopass på ferjer vil medføre at kun bilfører betaler. Bilpassasjerer, busspassasjerer og ferjepassasjerer, derimot, får gratis transport. Dette tiltaket er analysert i transportmodellen.

Tabell 15 Kollektivtransport etter innføring av Autopass. Reiser per virkedøgn.

Reiseformål	REF	Autopass	Endring i kollektivreiser	Endring i prosent
Arbeid	4751	4836	85	2 %
Tjeneste	872	894	22	2 %
Fritid	1711	1736	25	1 %
Hent/levere	379	386	7	2 %
Privat	5361	5436	75	1 %
Sum utreiser	13074	13288	214	2 %
Hjemreiser	9866	10021	155	2 %
IP	2295	2832	537	23 %
I alt	25235	26141	907	4 %

Tabell 15 viser effekter av Autopass for kollektivtransport. Modellen viser endringer i reiser fra referansebanen til en beregning hvor Autopass innføres. Avhengig av reiseformål, øker kollektivreiser med mellom 1 og 3 prosent ved innføring av Autopass.

Tabell 16 Endring i reiser av Autopass for rammetall. Endring i reiser per virkedøgn

Reiseformål	Reisemiddel						Sum
	Bilreiser	Bilpassasjer	Kollektiv	Sykling	Gange	Innfartsparkering	
Arbeid	-274	-2	85	-12	-20	269	45
Tjeneste	-22	1	22	-1	-1	0	0
Fritid	-25	1	25	0	-2	0	0
Hent/levere	-13	0	7	0	1	0	-5
Privat	-52	2	75	0	-10	0	15
Sum utreiser	-385	2	214	-13	-32	269	55
Hjemreiser	-341	-1	155	-12	-30	269	40
I alt	-726	1	369	-25	-62	537	94

Tabell 16 viser virkningene for alle reisemidler. Modellen beregner et bortfall av bilreiser på ferjene i fylket på drøye 700 biler per virkedøgn, og en økning i passasjerer på ferjene på vel 900. Over 1/3-del av økningen i innfartsparkering kommer, ifølge modellen, på Vestnes ferjekai. Vi ser også her at noe av virkningen kommer fra reduksjoner i reiser med sykkel og gange.

5 VURDERING AV ALTERNATIVER

Ut fra vårt oppdrag vurderes ulike takstalternativer etter følgende kriterier:

- * De skal øke kollektivtrafikk
- * De skal ikke redusere inntektene på kort sikt vesentlig

Vi vurderer altså ikke alternativene etter hvilke som gir størst økningen i kollektivtrafikk og heller ikke hvilke alternativer som er mest samfunnsøkonomisk lønnsomme.

5.1 VURDERING AV ALTERNATIVER MED DAGENS SONESYSTEM

Modelleanalysen viser at takstreduksjoner med dagens sonesystem kan øke kollektivbruken, men gir lavere inntekter på både kort og lang sikt. Reduksjon i enkeltbillettpriser med dagens sonesystem kan bidra til å øke kollektivtrafikken betydelig. Effekten oppnås gjennom en kraftig reduksjon enkeltbillettprisene og viser at dette er den klart mest effektive endringen i takstsystemet for å øke antall kollektivreiser. Inntektene går imidlertid ned (i varierende grad mellom alternativene) på kort og lang sikt.

Alternativet D6 virker som det beste alternativet med dagens sonesystem. Alternativene D2–D4 gir vesentlig lavere inntekt på både kort og lang sikt, mens D4 og D5 gir en kraftig inntektsnedgang det første året. For D6 går inntektene ned med kanskje 10 mill. kroner det første året (forutsatt at 1/3-del av trafikkøkningen skjer det første året). Selv på lang sikt - 10 og 15 år – er imidlertid inntektene 4 mill. lavere enn i dag. Økning i kollektivreiser er her om lag 5 prosent. I tillegg til usikkerheten om hvor fort virkningene oppstår er også den

langsiktige trafikkøkningen usikker. Om så store økninger i kollektivtrafikken oppnås som beregningen viser er også usikker.

5.2 VURDERING AV ALTERNATIVE SONESYSTEM

De nye sonesystemene (7-soner og 16-soner) gir gjennomgående litt høyere inntekter enn dagens system. Årsaken til at de alternative sonesystemene gir høyere inntekter er først og fremst gjennom økning inn til byene og på litt lengre distanser. Disse effektene kommer fra lavere enkeltbillettpriser.

Lite skiller 7- og 16-sonesystemene fra hverandre. Eneste unntaket er at E-alternativet fremstår som best i 16-sonesystemet.

A-alternativene og S16E er de eneste som ikke reduserer inntektene med mer enn 5 mill. kroner etter ett år. Hvis 1/3-del av effekten oppstår etter ett år reduseres inntektene med rundt 4 mill. kroner for A-alternativene og om lag 1 mill. kroner for S16E. Disse alternativene gir også økte inntekter på lengre sikt.

Valget mellom S7A/S16A og S16E avhenger av evne til å tåle en kortsiktig nedgang i inntekter og risikovilje. For S7A/S16A kan inntektsbortfallet gi økte inntekter etter noen få år dersom trafikantene tilpasser seg raskt de nye takstene, men det kan også ta opp til 5 år før inntektsnivået er det samme som i dag. Denne beregnede trafikkøkningen er imidlertid også usikker. For alternativ S16E er risikoen for inntektsbortfall vesentlig lavere, men økningen i kollektivreiser er beskjedent.

5.3 ANBEFALING AV ALTERNATIV

Alternativ S16E er det eneste alternativet som fra første år er tilnærmet provenynøtralt – det gir også en svak økning i kollektivtrafikken. Basert på vurderingskriterien anbefales derfor alternativ S16E.

For å øke kollektivtrafikken på sikt kan en strategi være å endre takstene trinnvis mot B-alternativene over noen år. Med en trinnvis prisendring vil man kunne endre kursen hvis resultatene fra denne analysen skulle vise seg å være misvisende.

VEDLEGG 1: ANTALL REISER INNAD I PRODUKTKATEGORIER

Tabell 17 Reiser i hovedkategori 1

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Elevbillett Aukra	2 679	0.1 %	0.0 %
Enkeltbillett Flybuss Aukra/Fræna	680	0.0 %	0.0 %
Enkeltbillett Interrail	218	0.0 %	0.0 %
Enkeltbillett Kristiansund	177 557	7.4 %	2.5 %
Enkeltbillett Molde	110 237	4.6 %	1.6 %
Enkeltbillett buss	1 585 587	66.5 %	22.5 %
Enkeltbillett buss/båt	1 267	0.1 %	0.0 %
Flybuss hurtigbåt	58 097	2.4 %	0.8 %
Flybuss Ålesund	89 245	3.7 %	1.3 %
Flybuss Ålesund Tur/Retur Papir	10 939	0.5 %	0.2 %
Forsinkelsesbillett buss	77	0.0 %	0.0 %
Makspris Volda-Kristiansund	561	0.0 %	0.0 %
Minigruppe Buss	51 481	2.2 %	0.7 %
Molde-Atlanterhavsveien t/r	665	0.0 %	0.0 %
Nattbuss Fræna	1 968	0.1 %	0.0 %
Nattbuss Kristiansund	626	0.0 %	0.0 %
Nattbuss Molde	5 354	0.2 %	0.1 %
Nattbuss Moldejazz	1 430	0.1 %	0.0 %
Nattbuss Ålesund_Giske_Valderøy	4 352	0.2 %	0.1 %
Nyhamna-Molde Flyplass m/ferge	158	0.0 %	0.0 %
Periodebillett Kristiansund 24t	31	0.0 %	0.0 %
Periodebillett Molde 24t	18	0.0 %	0.0 %
Periodebillett Ålesund Giske Sul	442	0.0 %	0.0 %
Telleknapp buss	278 244	11.7 %	4.0 %
Turistprodukt Geiranger Dalsnibb	110	0.0 %	0.0 %
Turistprodukt Åndalsnes Geiranger	1 800	0.1 %	0.0 %
Total	2 383 823	100 %	34 %

Tabell 18 Reiser i hovedkategori 2

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
FRAM Ung	70	0.0 %	0.0 %
Periodebillett Buss-Hurtigbåt	24 099	0.9 %	0.3 %
Periodebillett Elnesvågen-Molde	16 180	0.6 %	0.2 %
Periodebillett Frei-Kristiansund	53 390	2.1 %	0.8 %
Periodebillett Hjelset-Kleive	26 749	1.0 %	0.4 %
Periodebillett Kristiansund	146 580	5.6 %	2.1 %
Periodebillett Molde	200 231	7.7 %	2.8 %
Periodebillett Sula-Ålesund båt/	45	0.0 %	0.0 %
Periodebillett Sykkylven	6 050	0.2 %	0.1 %
Periodebillett Ulsteinvik	3 663	0.1 %	0.1 %
Periodebillett Ungdom	1 170 435	45.0 %	16.6 %
Periodebillett buss 15 dager	36 550	1.4 %	0.5 %
Periodebillett buss 30 dager	185 723	7.1 %	2.6 %
Periodebillett Ålesund Giske Sul	708 997	27.2 %	10.1 %
Periodebillett Ørsta Volda	24 612	0.9 %	0.3 %
Total	2 603 374	100.0 %	37 %

Tabell 19 Reiser i hovedkategori 3

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Skolekort Grunnskole i Møre og R	25 825	1.6 %	0 %
Telleknapp buss	1 589 003	98.4 %	23 %
Total	1 614 828	100.0 %	23 %

Tabell 20 Reiser i hovedkategori 4

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Kombibillett Hareid Ålesund	2 355	10.2 %	0.033 %
Kombibillett Ålesund Ulsteinvik	938	4.1 %	0.013 %
Periode Hamnsund Ålesund	2 121	9.2 %	0.030 %
Periode Haram Ålesund Lepsøy	2 690	11.6 %	0.038 %
Periode Haramsøy Lepsøya Ålesund	955	4.1 %	0.014 %
Periode Haramsøy Ålesund	2 081	9.0 %	0.030 %
Sula Ålesund med Langevågsbåten	11 972	51.8 %	0.170 %
Total	23 112	100.0 %	0.329 %

Merknad: 11 reiser som er registrert med produkt navn «Periode Kombi-billett Vågstranda» og «Periode Kombi-billett Åndalsnes» er utelatt. Dette er produkter som ikke skulle være i salg i 2017 og kommer kanskje av en feilregistrering.

Tabell 21 Reiser i hovedkategori 6

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Enkeltbillett hurtigbåt	145 203	50.1 %	2.06 %
Familiebillett hurtigbåt	35 557	12.3 %	0.51 %
Gruppebillett hurtigbåt	4 827	1.7 %	0.07 %
Rundreise båt	11 459	4.0 %	0.16 %
Spesialbillett Hurtigbåt	99	0.0 %	0.00 %
Telleknapp båt	90 029	31.0 %	1.28 %
Tur/Retur Hurtigbåt	2 897	1.0 %	0.04 %
Total	290 071	100 %	4.12 %

Tabell 22 Reiser i hovedkategori 9

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Fribillett 241	11 186	25 %	0.16 %
Fribillett 247	6 272	14 %	0.09 %
Fribillett 248	6 742	15 %	0.10 %
Fribillett 249	9 671	21 %	0.14 %
Fribillett 250	3 384	8 %	0.05 %
Fribillett 256	3 870	9 %	0.06 %
Fribillett 257	899	2 %	0.01 %
Fribillett 258	2 239	5 %	0.03 %
Frikort MR FK 241 247	709	2 %	0.01 %
Total	44 972	100 %	0.64 %

Merknad: 27 registreringer med "Fribillett Møre Fylkeskommune" er utelatt fra tabellen. Dette er et utgått produkt og registreringer skyldes trolig feilregistreringer.

Tabell 23 Reiser i hovedkategori 10

	Antall reisende	%	Av alle kategorier
Periodebillett hurtigbåt	75 278	100 %	1.07 %
Total	75 278	100 %	1.07 %

VEDLEGG 2: NÆRMERE OM MODELLKALIBRERINGEN

MFM notat av 12.11.18
Jens Rekdal

Oppsummering

- MFM har oppdatert transportmodellen med ytterligere billettyper for å få bedre samsvar med produktene i Møre og Romsdal.
- De nye billetttypene avviker i forhold til takstnivået for personer mellom 16–17 år. Vi anser dette som en akseptabel forenkling.
- Med unntak av noen få ruter klarer modellen å generere faktiske priser.
- For kollektivreiser på kommunenivå treffer modellen varierende, men uten systematiske forskjeller. Det er spesielt jobbet med nettverket i Molde – hvor modellen gir for få reiser – for å få bedre samsvar. Dette har imidlertid ikke bedret samsvaret
- For reiser med ulike lengder treffer modellen godt på det fleste lengder. Unntaket er reiser på mellom 15 og 25 km hvor det er avvik på mellom 2 og 5 prosentpoeng.

Koding av nye billettyper

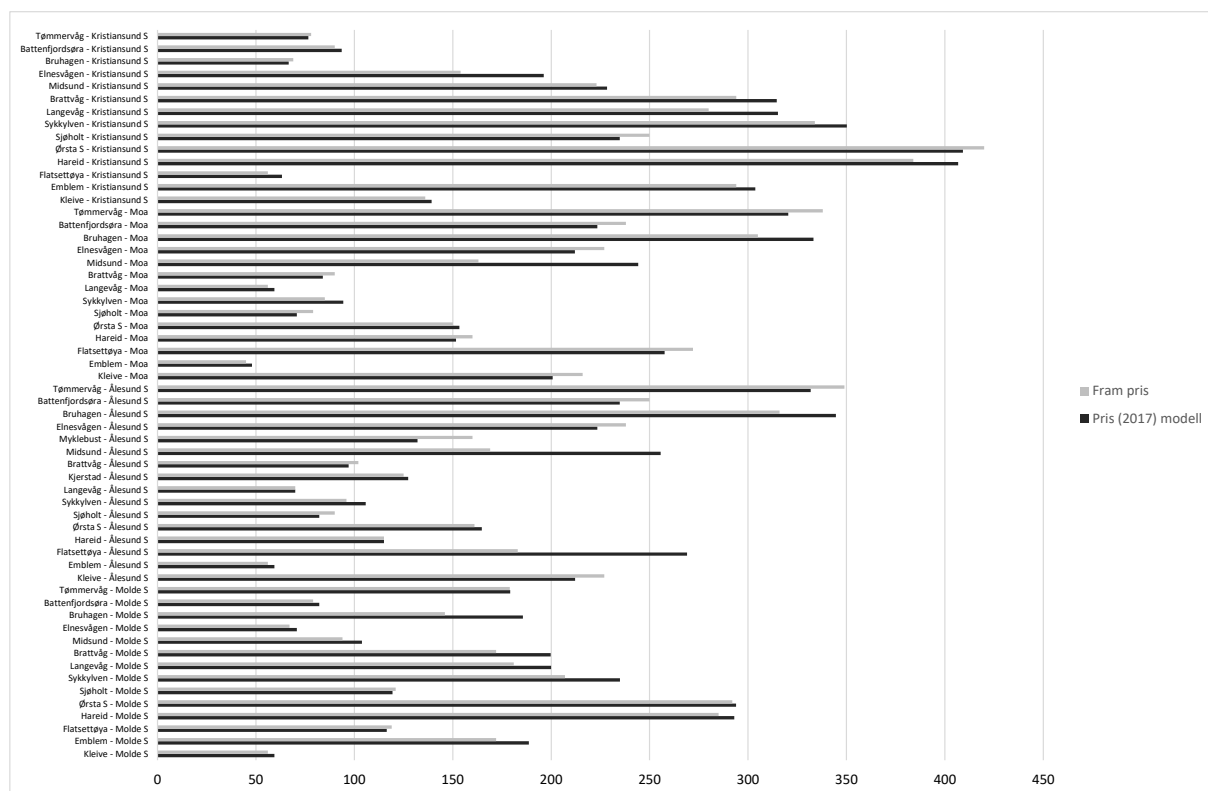
Den siste tiden er følgende gjort med modellen for M&R.

Det er laget en ny kode til transportmodellen hvor billetttypene er tilpasset for å få bedre samsvar med de produktene man har i fylket. Det skilles nå på 13-17 åringer, 18-22 åringer, 23-66 åringer og 67+. Disse blir tilordnet følgende prisregimer for enkeltbillett og periodekort:

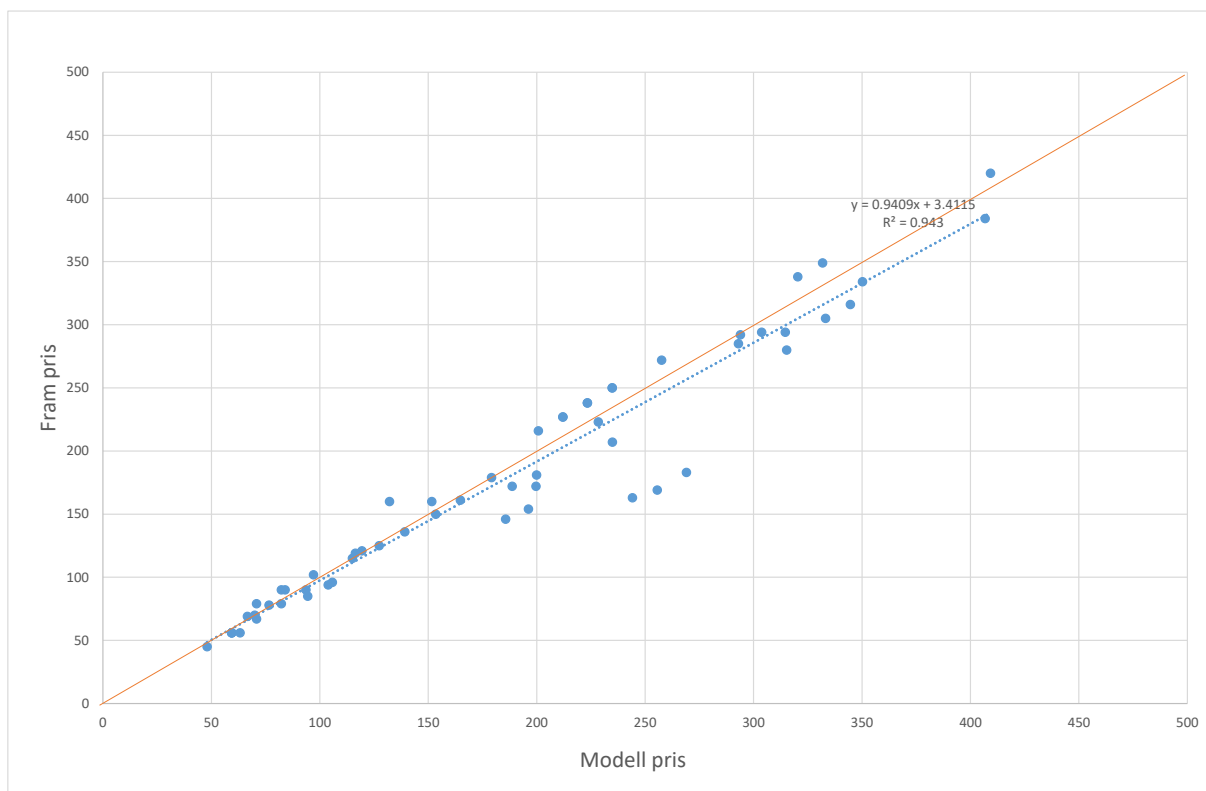
	Enkeltbillett - takstzonebasert	Periodekort
13-17	Voksen*0.5	Områdekort Barn, der disse finnes, FRAM Ung ellers
18-22	Voksen	FRAM Ung
23-66	Voksen	Områdekort Voksen, der disse finnes, Takstzonebasert periodekort Voksen ellers
67+	Voksen*0.5	Områdekort Voksen, der disse finnes, Takstzonebasert periodekort Voksen ellers

Dette er så nært vi kommer virkeligheten med modellen. Det eneste ankepunktet her, er at 16-17 åringene egentlig skal ha voksenpris på enkeltbilletter. Det at vi har droppet dette lille alderssegmentet er akseptert i #ruter-miljøet i Oslo.

Det er arbeidet litt videre med å beskrive billettprisene i dagens sonesystem og blant annet tatt høyde for områdekortene der disse finnes. Enkeltbillettprisene ser nå slik ut i forhold til reiseplanleggeren til Fram:

I diagrammet under er prisene plottet mot hverandre. Prisene til FRAM blir beregnet som billigste vei mellom tilgrensende takstsoner, mens vi i nettverksmodellen teller opp takstsonepasseringer langs de faktiske rutene. Modellen vil tendere til å gi høyere priser der rutene rent faktisk passerer flere takstsonegrenser enn det man får ved å telle opp antall passeringer mellom tilgrensende takstsoner.

Modellen vil gi lavere priser enn det Fram beregner hvis enkelte ruter ikke stopper i en takstzone. Dette kan være rent faktisk (kun lokalruten i Brusdalen stopper eksempelvis på holdeplasser i takstsonen som heter Brusdalen, de alle fleste andre ruter f.eks. Timeekspresen har ingen stopp i denne sonen) eller fordi regtopp-konverteringen av ruter til nettverksmodellen ikke fant noen holdeplasser i den aktuelle takstsonen.

Når det gjelder de takstzonebaserte månedskortene vil disse følge de prishopp vi får for enkeltbilletter når soner passerer og vi vil ha de samme unøyaktigheter som for enkeltbillettene. Områdekort/miljøkort er vesentlig billigere enn de takstzonebaserte månedskortene og er lagt inn som den prisen man betaler (i stedet for takstzonebaserte priser) i følgende områder:

Gyldighet	VOKSEN	BARN	Område
Kristiansund	445	300	Sone 700-701
Kristiansund - Frei	700	300	Sone 700, 701 og 703-707
Molde	445	300	Sone 500
Hjelset/Kleive	700	300	Sone 503-504-505-522-521-524-523
Ålesund Giske Sula	575	390	Kommune 1504-1531-1532
Ørsta og Volda	495	290	Kommune 1519-1520 (avgrensede takstsoner)
Sykkylven	495	290	Kommune 1528 (avgrensede takstsoner)
Ulsteinvik sentrum	495	290	Sone 340
Elnesvågen-Molde	700	300	Sone 547-548-549-550->500

For barn forutsettes bruk av områdekort der disse finnes og bruk av FRAM Ung ellers (gir mulighet for å reise med buss, ferge og hurtigbåt overalt i fylket til en pris på 412 kr/mnd.).

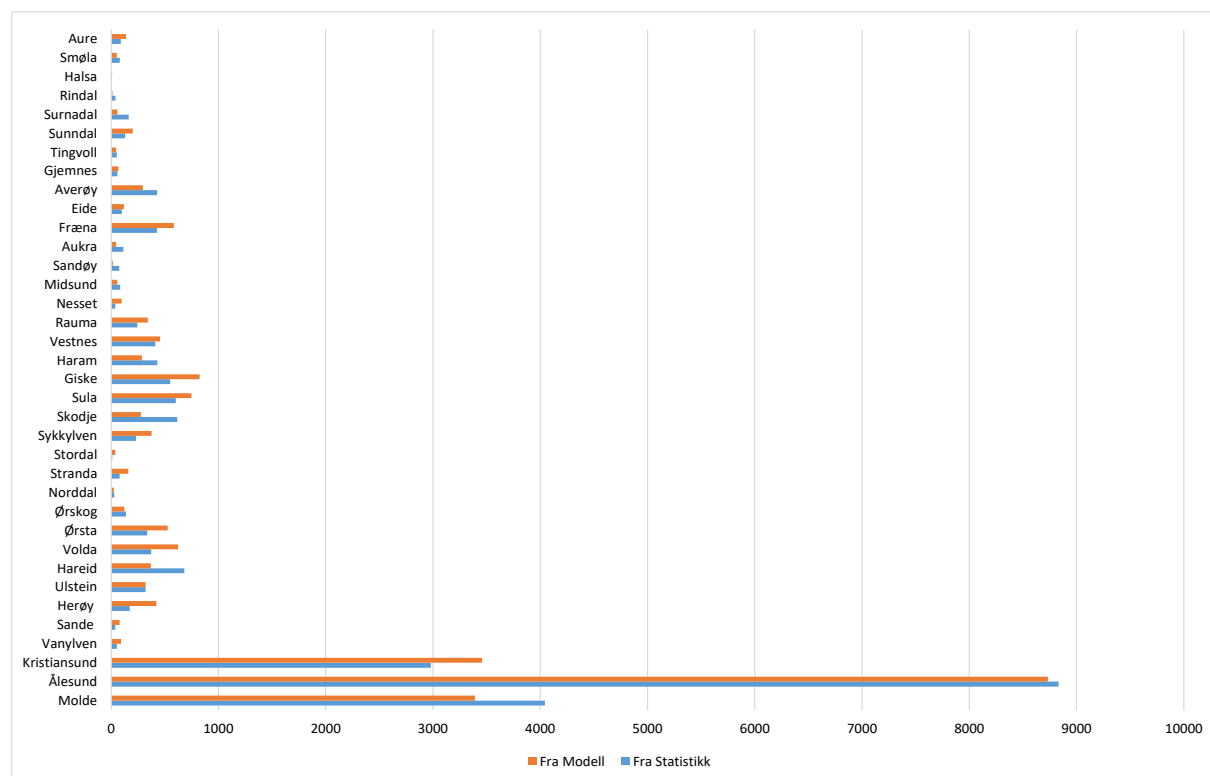
Nå har vi altså en mye bedre beskrivelse at prisregimet i fylket enn det vi hadde når beregningene av elasticiteter og 7 soners-systemet ble gjennomført første gang.

Det er gjennomført noen nye kalibreringsrunder med bruk av den nye kosen, og med de nye billettprisene. I siste runde ser rammetallene slik ut målt i 1000 turer per virkedøgn.

	Bilreiser	Bilpassasjer	Kollektiv	Sykling	Gange	Innfartsparkering	Sum	Prosent
Arbeid	80	3	4	4	9	1	101	16 %
Tjeneste	17	1	1	1	1	0	20	3 %
Fritid	45	9	2	2	18	0	75	12 %
Hent/levere	40	1	0	0	2	0	44	7 %
Privat	92	12	5	1	21	0	131	21 %
Sum utreiser	273	26	12	9	51	1	372	59 %
Hjemreiser	183	19	9	7	38	1	257	41 %
I alt	456	44	21	16	89	2	629	100 %
Prosent	73 %	7 %	3 %	3 %	14 %	0.3 %	100 %	

Vi har altså ca. 21000 kollektivreiser per døgn og det er 3 % av alle reiser gjennomført av bosatte i fylket. Skolereiser er ikke med her heller.

Døgnmatrisen for kollektivreiser sammenliknet med den turmatrise som er laget (basert på statistikk) for en tid tilbake, ser slik ut når det gjelder reiser generert i kommuner:

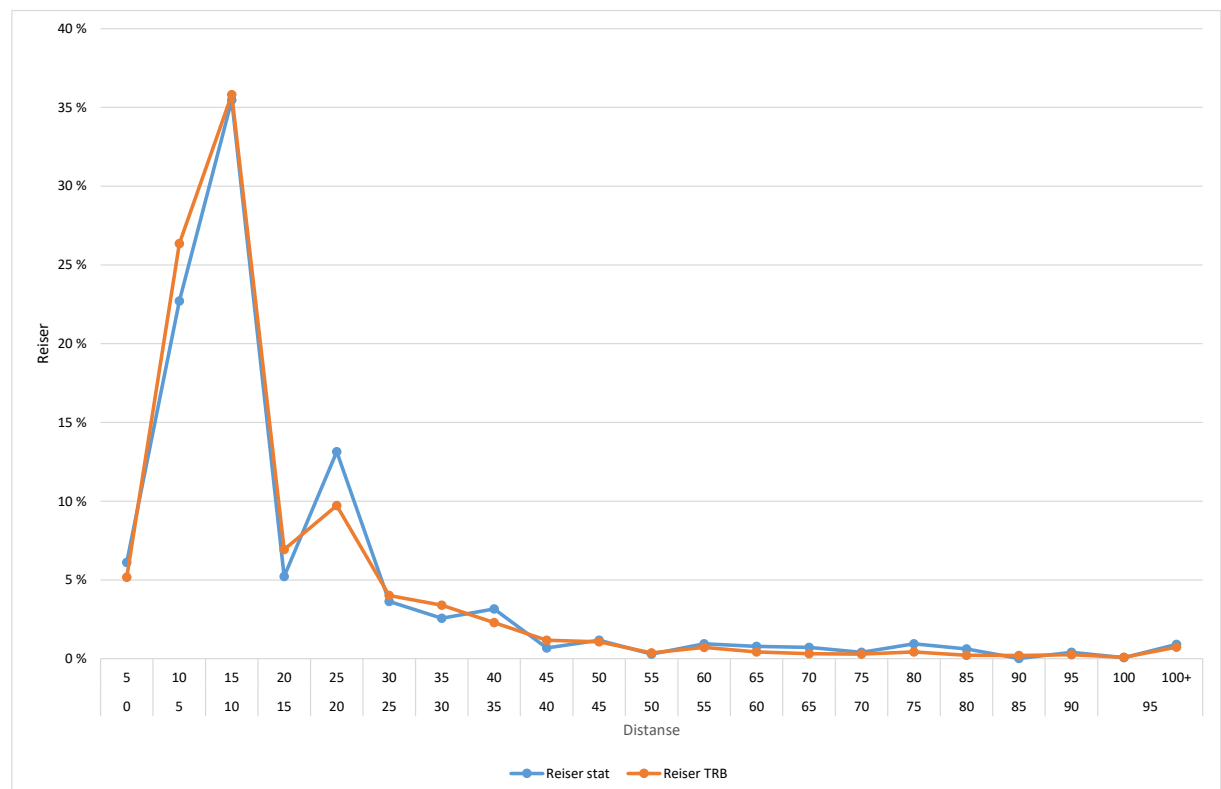

Som vi ser er modellmatrisen lav i Molde, på nivå i Ålesund, og over i Kristiansund.

Modellmatrisen er høy fra Fræna, Rauma, Giske, Sula, Sykkylven, Ørsta, Volda og Herøy. Den er lav fra Averøy, Haram, Skodje og Hareid.

Det er jobbet en del med nettverket i Molde i forsøk på å få opp omfanget av kollektivreisene. Dette har imidlertid ikke hjulpet så mye, dessverre. Det er ganske store soner i Molde (sentrumssonen strekker seg som en smal tarm fra Seilet til bussterminalen dvs. over en strekning på over 1 km som sikkert tar 15-20 minutter å gå), og dette bidrar selvsagt til problemet. Og så er det dette med studentene ved Høyskolen i Molde. Mange er sikkert tilflyttet og for disse vil vi mangle både skolereisene og reiser på fritiden. Hvis 500 av de ca. 3000 studentene er tilflyttet og disse gjennomfører ca. 3.5 reiser per dag med ca. 50 % kollektivandel så er det snakk om kanskje i underkant av 1000 kollektivreiser i omfang. I figuren over mangler vi ca. 650 reiser i Molde. Nå er det gjort forsøk på å fjerne skolereiser i den statistikkbaserte matrisen, men det vil nok først og fremst vil gjelde reiser i grunnskole og videregående, og i mindre grad studenter fordi mange av disse vil kunne bruke FRAM Ung.

Avstandsfordelingen ser nå slik ut:

Sammenlikningsgrunnlaget er her den samme turmatrise som ligger til grunn for den forrige figuren. Ifølge dette er modellen litt høy på reiser mellom 5 og 10 km og lav på reiser mellom 20 og 25 km (pendlingsdistansene rundt byene). På siste prosjektmøte ble det uttrykt skepsis rundt hvor godt man fanger opp hvor folk går av i statistikken (avhengig av at sjåførene registrerer dette). Dette vil vel spesielt gjelde de som reiser med periodekort i områdene hvor det tilbys områdekort, og alle reiser med FRAM Ung, men også ved de takstbaserte kortene kan man tenke seg at noen eksempelvis kan finne på å gå av på Moa selv om kortet gjelder reiser helt til Ålesund sentrum. Man kan dermed tenke seg at statistikken kan tendere til å gi noe lengre reiser enn det man egentlig skal ha.

Den neste figuren kan det være verdt å bruke litt tid på. Her vises antall påstigninger fra modellen aggregert opp til døgn (3 timer morgen * 2.2 + 6 timer dag * 1.8) i oransje, mot statistikkens tall med (blå) og uten (gul) skolereiser. Beklageligvis er det så mange ruter at bare 1/3 av rutenavnene kommer med i figuren (hvert tredje navn). Beklageligvis er også navnene sikkert vanskelig å lese.

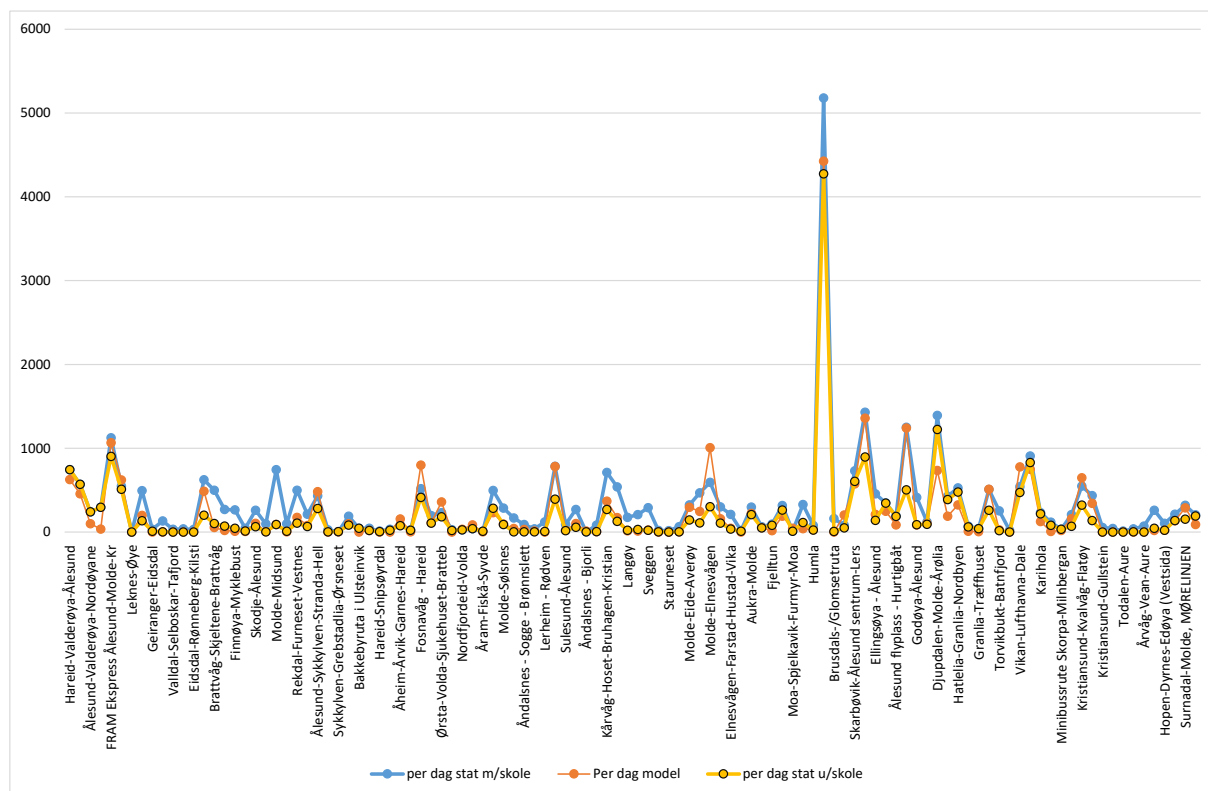
De første tre rutene er hurtigbåter hvor det er brukbart sammenfall. Den neste er hurtigbåten Molde-Vestnes hvor modellen er lav (selv med IP på hurtigbåtkaia på Vestnes). De neste to rutene er timessekspressene hvor vi nå treffer bra. Den neste er Valldal-Sjøholt-Ålesund hvor vi treffer bra. Så kommer noen lokalruter i Norddal/Geiranger som nesten kun har skolereiser og modellen ikke gir noe trafikk. Den neste litt «større ruten» er Brattvåg-Ålesund som får en del for mye trafikk sammenliknet med statistikk u/skole. Dette motstrider litt mot kommunefiguren over, der Haram er en av kommunene hvor modellen genererer for lite trafikk. På de lokale rutene i Haram gir riktignok modellen litt for lave tall.

Det samme fenomenet finner vi også for Skodje. Her genererer modellen for lite trafikk ifølge kommunefiguren, mens ruten Skodje-Ålesund får for mye. På den lokale ruten i Skodje treffer modellen eksakt (3 reiser per døgn utenom skole).

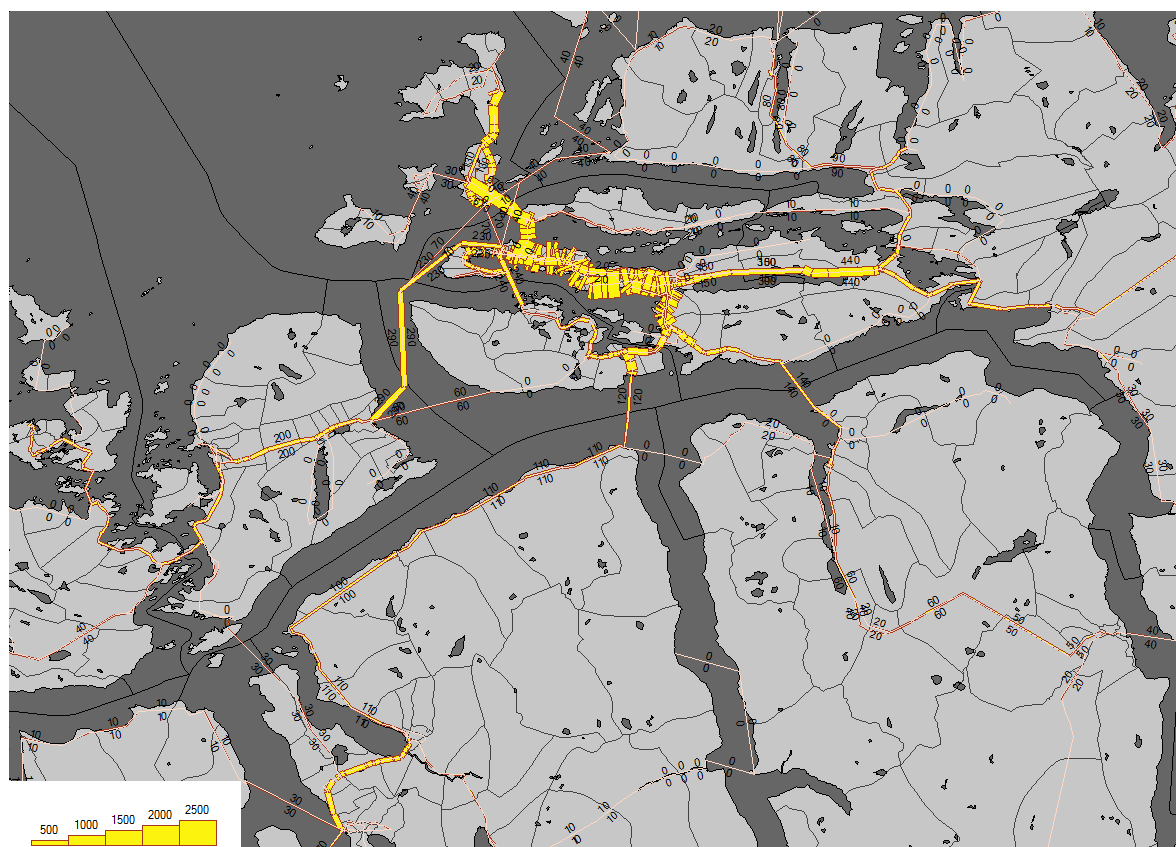
På Molde-Midsund treffer modellen også eksakt. På Ålesund-Sykkylven-Stranda-Hellesylt gir modellen for mye trafikk, og her viser kommunetallene det samme. Så kommer noen lokale ruter før den neste større ruten som er Fosnavåg – Hareid. Her ligger også modellen for høyt, og kommunetallene viser at det blir spesielt for mye turer fra Herøy. Ørsta-Volda ruten får for høye tall i begge kilder. Den neste ruten det er verdt å nevne er Molde – Åndalsnes hvor modellen er litt lav.

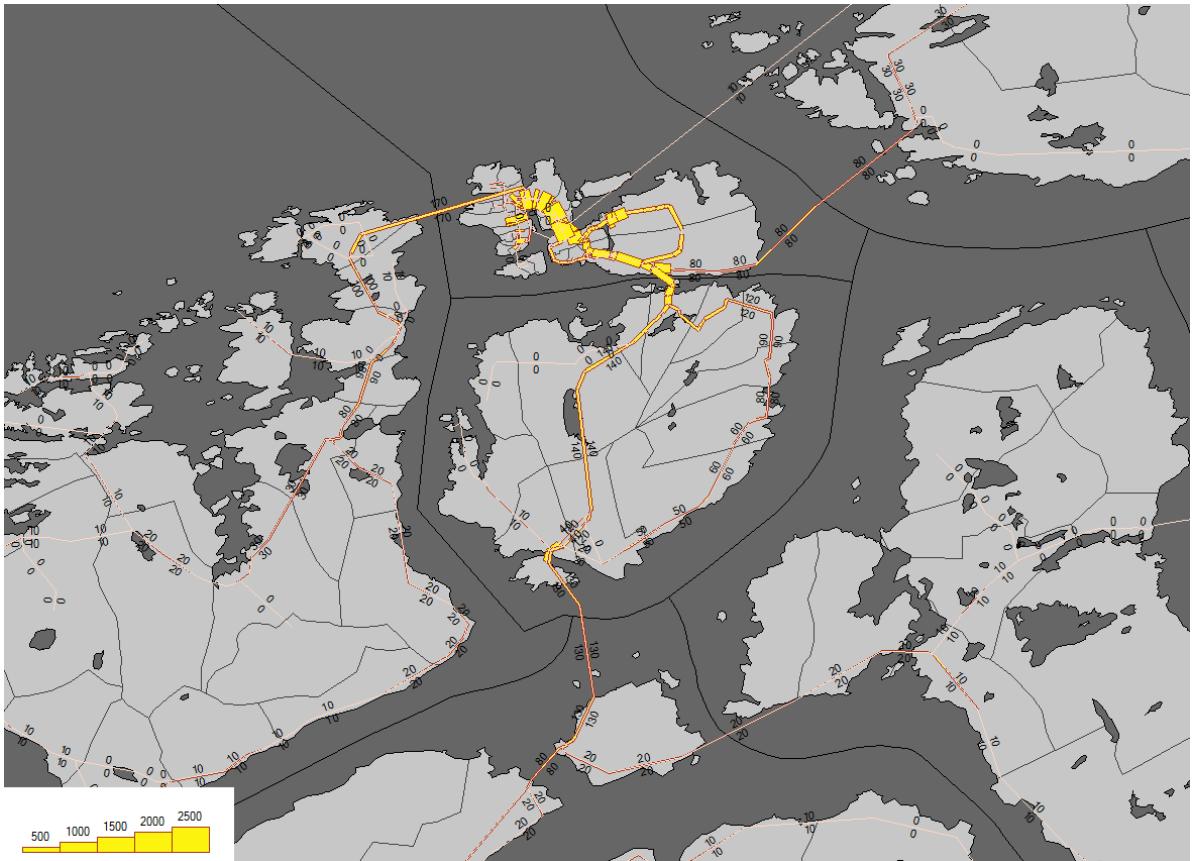
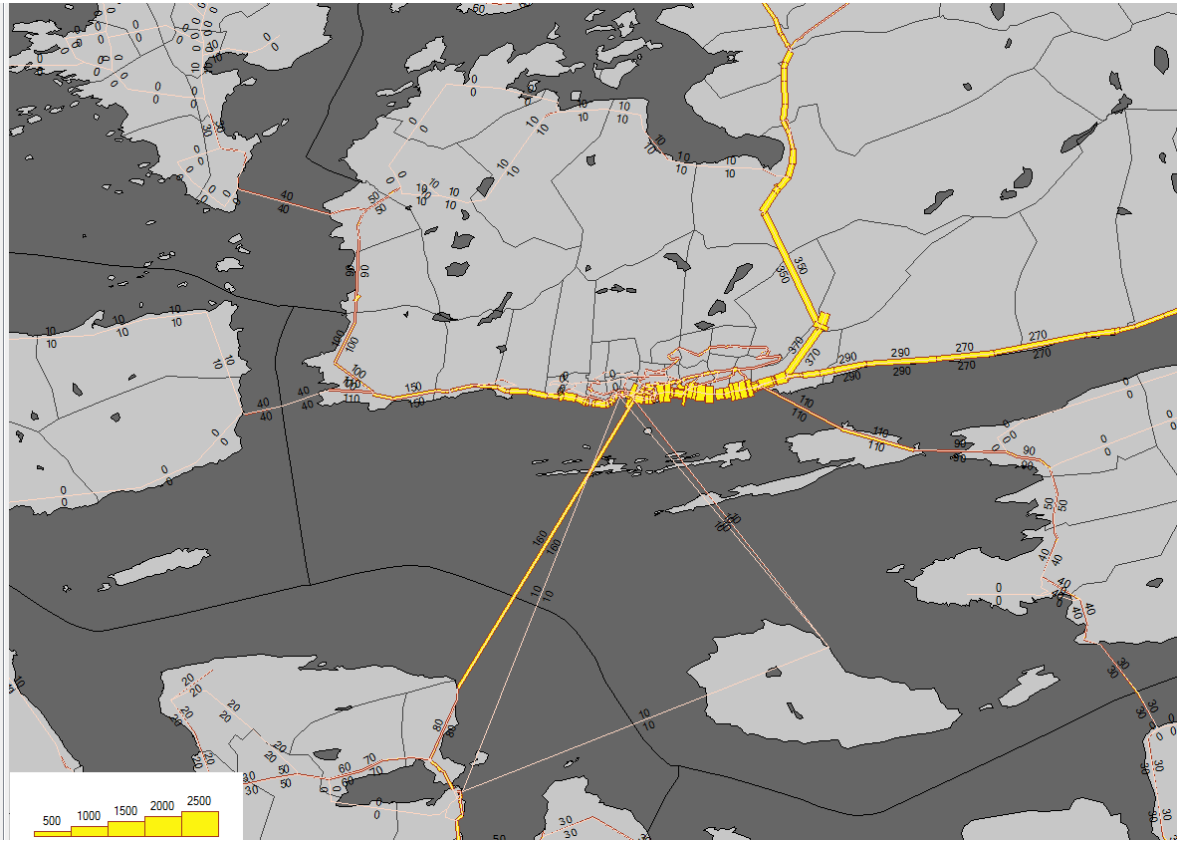
Mellom Langevåg og Ålesund er modellen også for høy, og dette gjenspeiles også i kommunetallene. Det største avviket har vi imidlertid mellom Molde og Elnesvågen. Her gir modellen 1000 turer per døgn mens statistikken viser 300. Avviket i kommunetallene er mye mindre. Aukra-Molde treffer meget bra. På bybussen i Ålesund treffer modellen nå bra, men er ellers litt høy på mange av de andre litt større rutene.

I Molde er modellen lav som også gjenspeiles i kommunetallene. Det er spesielt rute 701 Djupdalen-Årø, som får lite trafikk. Det er jo en av rutene som betjener Høyskolen i Molde så dette med de manglende studentene og reisene til/fra høgskolen har sikkert betydning. I Kristiansund er det nå litt for mange reiser, omtrent med samme nivå som det er for lite reiser i Molde.

Påfølgende figurer viser virkedøgntrafikk i antall kollektivreiser på nettverket slik modellen nå beregner den.

VEDLEGG 3: GENERELT OM USIKKERHET I FORBINDELSE MED PROSJEKTANALYSER MED TRANSPORTMODELLER

Selv om det er gjennomført noen følsomhetsanalyser i dette arbeidet, kan det likevel være grunn til å påpeke at usikkerheten i analysen på langt nær er eliminert. De resultater som er presentert er imidlertid våre beste anslag på de forholdene vi har regnet på. Det er flere forhold som kan skape systematisk risiko i denne og liknende analyser. Siden man nå i stor grad benytter transportmodeller til å gjennomføre denne type prosjektanalyser er det kanskje verdt et forsøk å systematisere litt når det gjelder systematisk risiko og usikkerhet. Umiddelbart kan det pekes på følgende momenter (sikkert ikke uttømmende liste):

a) **"Analyseusikkerhet".**

Dette er usikkerhet som bringes inn i enhver analyse, men som er spesielt stor når analysene baserer seg på omfattende og relativt komplekse modeller. Det er relativt lett for en modelloperatør, å gjøre større eller mindre feil, som gir seg utslag i resultatene fra analysen. En del av disse eventuelle feilene er lett å avdekke og luke ut, og andre er vanskeligere både å påvise og eliminere. Selv med grundig kvalitetssikring vil man aldri kunne fjerne denne type usikkerhet helt. Det er også klart at det med samme modellsystem og verktøysett for analyser av samferdselsprosjekter i Norge, kan gjøres både gode og dårlige analyser. Kompetanse og tilgjengelige ressurser er nøkkelord i denne sammenheng.

b) **"Modellusikkerhet".**

Usikkerheten skyldes følgende:

- Modellspesifikasjon, fordi modellene er basert på én av flere mulige modellspesifikasjoner og denne kan medføre en systematisk "bias" i den ene eller andre retning.
- Parameterestimer i modellene. Disse vil alltid ha en viss innbygget (statistisk betinget) usikkerhet som man normalt har en viss kontroll med, hvis parametrene er estimerte med gode statistiske metoder. For å kunne si noe om hvordan usikkerhet i alle parameterestimer til sammen slår ut i usikkerhet i modellprediksjoner, trenger man egentlig en ganske omfattende tilleggsanalyse. I tillegg vil systematiske endringer i folks preferanser og adferd kunne gjøre at de "korrekte" parametre også endres over tid.

Analyseusikkerhet og modellusikkerhet er spesiell i den forstand at den ikke påvirker den faktiske avkastning eller resultater fra et prosjekt, men bare våre forhåndsestimat på forventet resultat/avkastning.

c) **"Inputusikkerhet".**

Dette skyldes at man for langsiktige framskrivninger må gjøre forutsetninger om befolkningsutvikling, inntektsutvikling og utvikling av relative priser både innen transportsektoren og mellom denne og andre sektorer mm. Stort sett baserer man seg her på "offisielle" framskrivninger uten at de nødvendigvis blir mer sikre av den grunn. Når det gjelder usikkerhet i total befolkning over f. eks. en 30-års periode, så vil denne i stor grad skyldes usikkerhet om innvandringens omfang. Befolkningsstruktur (eldrebølge, etc.) har vi antagelig et brukbart grep på. Det vil være vesentlig større usikkerhet knyttet til den regionale fordeling av befolkningen. Dette kan medføre at prosjekter i noen områder går bedre enn forventet, mens det i andre regioner vil være motsatt. Det har vært mye snakk om konjunkturer og inntektsutvikling i forbindelse med systematisk usikkerhet. Betydningen har kanskje vært litt overdrevet i forhold til relativt kortvarige svingninger som vi har sett mest av de siste 50 år. En nedgang eller avdemping vil vanligvis følges av en periode med sterkere vekst. Det sentrale er vel egentlig om man i langsiktig perspektiv får en *utviklingsbane* som avviker vesentlig – i positiv eller negativ retning – fra det som er forutsatt når det gjelder BNP og privatdisponibel inntekt. I lys av utviklingen hittil er det vel minst like sannsynlig at den norske økonomi på lengre sikt stagnerer som at den plutselig skulle begynne å vokse med i gjennomsnitt 5 -6 % pr år. Den største usikkerhet i denne kategori er kanskje knyttet til framtidig prisutvikling på olje. En kraftig prisøkning på olje kan ha en positiv inntektseffekt for Norge som nasjon, men kan samtidig slå negativt ut når det gjelder etterspørselen, spesielt for biltrafikk og flyreiser. I samme retning vil selvsagt en sterk økning av særavgiftene trekke. De inputdata man baserer seg på vil alltid forutsette en "normal" utvikling i den forstand at man opererer med jevne utviklingsbaner hvor det ikke forutsettes brå og store skift. Inputusikkerhet gjelder imidlertid også en rekke andre variable som beregnes og benyttes av modellene og dreier seg naturligvis ikke bare om variable man må lage langsiktige prognoser for.

d) "Systemusikkerhet".

Her kan vi plassere slikt som katastrofer, kriger, store klimaendringer, langvarig verdensomspennende lavkonjunktur, mm. Slike hendelser – både i inn og utland - kan stor direkte og indirekte effekt på etterspørselen, i kortere eller lengre perioder.

e) "Teknologiusikkerhet".

Det kan tenkes teknologigjennombrudd som kan ha stor betydning for transportsektoren på lang sikt, men slik teknologi må antagelig være på tegnebrettet nå dersom vi skal forvente et stort gjennomslag i f eks 30-års perspektiv. Hjulet er tross alt oppfunnet allerede.

f) "Levetidsusikkerhet".

For alle prosjekter vil det være en usikkerhet for at en eller annen "begivenhet" inntreffer på et eller annet framtidig tidspunkt som gjør

prosjektet uhensiktsmessig, ubrukelig eller at en stor nyinvestering er nødvendig for å få anlegget funksjonsdyktig igjen. Prosjektet (eller "nyttestrømmen") kan også opphøre eller kraftig reduseres som følge av politiske beslutninger som vi i dag ikke kan forutse. Vi kan kanskje kalle dette for prosjektspesifikke "katastrofer".

Felles for praktisk talt alle typer usikkerhet som her er nevnt, er at hvis vi tenker oss et anslag på trafikk tall eller forventet nytte for et gitt år, så er usikkerheten knyttet til dette anslag større jo lenger fram i tid dette året ligger. I lys av erfaring vil det vel kunne hevdes at usikkerhetsmomentene knyttet til prosjektkostnader og nødvendige investeringsrammer, vil være en del større enn usikkerhetsmomentene knyttet til de hovedresultatene som fremkommer i denne analysen, spesielt for den type prosjekt vi her har å gjøre med

VEDLEGG 4: NÆRMERE OM BEREKNING AV INNTEKTSVIRKNINGEN

Bakgrunnen for dette vedlegget er at transportmodellen ikke beregner turmatriser fordelt etter billetttyper, men kun etter reisehensikter. Det ble derfor klekket ut en metodikk for å kunne beregne inntektene noe mer presist enn de anslag man vil få ved å benytte faste andeler for billettbruk fra statistikken (gulmarkerte tall i tabellen under). I alle alternativer det er gjort beregninger for endres både prisene for enkeltbilletter og periodekort. Hvis endringene er i prisenivåene er forskjellig så er det grunn til å anta at bruken av dem også vil endre seg. Metodikken består i at det for hvert alternativ gjøres to modellberegninger; først én hvor bare periodekortprisen endres, og så én hvor både periodekort og enkeltbilletter endres. Etterspørselseffekten for endringer i periodekortpris vil da kunne finnes som differansen mellom turmatrisen ved endret periodekortpris og turmatrisen for referanse, og etterspørselseffekten for endringer i enkeltbillettpriser vil kunne finnes som differansen mellom turmatrisen der både enkeltbillettprisene og månedskortprisene er endret og turmatrisen der kun månedskortprisen er endret. Da er etterspørselseffektene for partielle endringer i månedskortpris og enkeltbillettpris isolert. Metodikken er nærmere beskrevet i avsnittene under og bygger på opplysningene i tabellen (som er identisk med tabell 6 i kapittel 4.3 foran i hovedrapporten).

	Faktiske inntekter 2017 (mill. kr)	Antall kjøp	Antall reiser	% reiser	Inntekt/ reise	Reiser/ kjøp
Enkeltbillett voksen	97	1 317 561	1 419 033	31 %	68	1
Enkeltbillett barn/honnør	36	1 206 139	1 222 211	19 %	30	1
Periodekort voksen	30	42 974	1 440 760	23 %	21	34
Periodekort barn	3	9 016	253 884	3 %	11	28
FRAM Ung	22	54 643	1 475 479	24 %	15	27
I alt	188	2 630 333	5 811 367	100 %		

Basert på denne kan det etableres et forslag til beregning av inntekter per år:

$$\text{Inntekt}_{\text{ref}} = (\text{MKB} \cdot .03/28 + \text{MKU} \cdot .24/27 + \text{MKV} \cdot .23/34 + \text{EBB} \cdot .19 + \text{EBV} \cdot .31) \cdot X_{\text{ref}} \cdot .74 \quad (1)$$

MKB = periode barn

MKU = periode ung

MKV = periode voksen

EBB = enkeltbillett barn/honnør

EBV = enkeltbillett voksen

De gulmarkerte tallene i formelen er andelen av reisene som gjennomføres med de ulike billetttypene og de rødmarkerte tallene er antall reiser som gjennomføres i gjennomsnitt per periodekorttype. 0.74 er en faktor for omregning fra virkedøgn til ÅDT. Inntekter for referanse i tabellen under er beregnet med formelen over. Vi får 200 mill. kr i inntekter som er litt høyere enn faktiske inntekter i tabellen over. I tabellen over mangler imidlertid (så langt vi kan skjønne) inntekter for busspassasjerer på ferge og inntekter for fergepassasjerer som ikke i tillegg er passasjerer i bil (dvs. fergepassasjerer som verken er passasjerer i bil eller buss).

Problemet med formelen over er at den er basert på faste fordelinger på billettyper fra statistikken. Vi klarer ikke å beregne disse fordelingene i modellen; vi får kun ut totalmatriser for antall turer med kollektivtransport og ikke matriser per billettype.

Et alternativ til dagens system vil ha litt ulik dosering av prisendringer for de ulike billettypene. Periodekort for ungdom, hurtigbåtpriser (EB & MK) og fergepriser (EB & MK) vil ikke endre seg. Månedskortpriser for voksen og barn, samt enkeltbillettpriser for voksen, barn og honnør vil imidlertid kunne endre seg med ulik dosering. Bruk av faste andeler for disse billettypene som i formelen over for alternativene vil medføre unøyaktigheter fordi forskjellene vi medføre at andelen vil endres litt.

Vi har derfor utviklet en metodikk for delvis å ta høyde for dette. For hvert alternativ kjører vi 2 modellberegninger;

- en for isolerte endringer i månedskortpriser, da vet vi at etterspørselseffektene kun skyldes endringer i disse prisene,
- og en for endringer i både månedskortpriser og enkeltbillettpriser, da vet vi at forskjellen i etterspørselseffekter til kjøringen med kun endringer i månedskortpris kun dreier seg om endringer i priser for enkeltbilletter.

Totaleffektene på etterspørselen vil da kunne dekomponeres på effekter for endringer i månedskortpris: $(X_{mk} - X_{ref})$ og effekter for endring i enkeltbillettpris $(X_{mk+eb} - X_{mk})$.

For et alternativ kjøres modellen først for endringer i månedskortpriser (alternativene merket med KMK i etterspørselstabellene over), og etterspørselen for dette delalternativet er X_{MK} . Her er enkeltbillettprisene identisk med referanse, mens månedskortprisene endret i henhold til beskrivelsen for alternativet. Inntekt for ny trafikk i dette alternativet er:

$$\text{Inntekt}_{MK, \text{nyskapt}} = (MKB * \frac{12}{28} + MKV * \frac{88}{34}) * (X_{mk} - X_{ref}) * .74 \quad (2)$$

(MERK: MKU endres ikke så endringer i billettinntektene skyldes kun endringer for barn (12%) og voksne (88%) i formelen over).

Så kjøres modellen i neste omgang for endringer i månedskortpriser som over OG endringer i enkeltbillettpriser i henhold til beskrivelsen for alternativet. Etterspørselen blir $X_{MK\&EB}$.

Inntekt for ny trafikk blir:

$$\text{Inntekt}_{EB, \text{nyskapt}} = (EBB * \frac{38}{62} + EBV * \frac{62}{62}) * (X_{MK\&EB} - X_{MK}) * .74 \quad (3)$$

Da har vi beregnet inntekter for nyskapt trafikk fra REF til MK og fra MK til EB. Det gjenstår da å beregne inntekter med endrede månedskortpriser og enkeltbillettpriser for referansetrafikken (dagens reiser). Dette gjøres med formel (1), men hvor prisene ikke lenger er fra referanse, men er skiftet ut med de endrede MK og EB prisene for alternativene:

$$\text{Inntekt}_{MK\&EB, \text{ref}} = (MKB * \frac{.03}{28} + MKU * \frac{.24}{27} + MKV * \frac{.23}{34} + EBB * \frac{.19}{62} + EBV * \frac{.31}{62}) * X_{ref} * .74 \quad (4)$$

Resultatet fra disse beregningene vises i tabell 13 foran i hovedrapporten. Tabellen viser hvilke inntekter de ulike alternativene vil gi for dagens trafikanter, og hvilke inntekter som vil genereres fra nye trafikanter som følge av endringer i månedskortpriser og av endringer i enkeltbillettpriser. Etterspørselseffektene fremgår bl.a. i figur 7 foran i hovedrapporten.

VEDLEGG 5: DETALJERTE TABELLER

Tabell 24 Takster for alternativ D6. Kroner per sone.

Sone	Enkeltbillett	Månedskort
1	32	579
2	33	686
3	44	774
4	51	863
5	58	952
6	66	1041
7	73	1129
8	80	1218
9	87	1307
10	94	1396
11	101	1484
12	108	1560
13	116	1560
14	123	1560
15	130	1560
16	137	1560
17	144	1560
18	151	1560
19	158	1560
20	165	1560
21	173	1560
22	180	1560
23	187	1560
24	194	1560
25	200	1560
26	200	1560
27	200	1560
28	200	1560
29	200	1560
30	200	1560

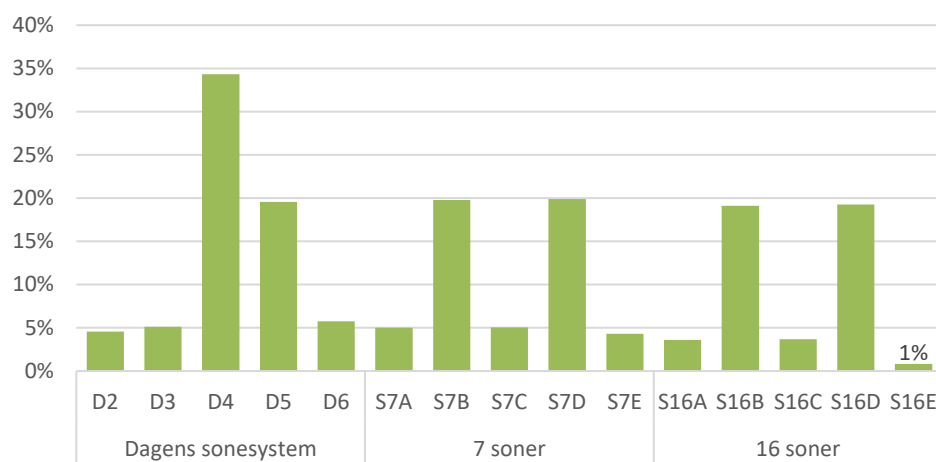
Tabell 25 Takstelastisiteter mellom viktige kommunepar

	Molde	Ålesund	Kristiansund
Molde	-0.6	-1.6	-1.4
Ålesund	-1.7	-0.6	-3.5
Kristiansund	-1.4	-2.3	-0.6
Vanylven	0.0	-1.6	0.0
Sande	0.0	-0.8	0.0
Herøy	0.0	-1.5	0.0
Ulstein	0.0	-1.6	0.0
Hareid	0.0	-1.6	0.0
Volda	0.0	-1.8	0.0
Ørsta	0.0	-1.1	0.0
Ørskog	-1.3	-1.1	0.0
Norddal	-1.2	-1.5	0.0
Stranda	0.0	-1.5	0.0
Stordal	-0.6	-1.4	0.0
Sykkylven	-0.9	-4.8	0.0
Skodje	-1.0	-0.6	0.0
Sula	-0.5	-0.8	0.0
Giske	0.0	-0.5	0.0
Haram	-0.8	-1.1	0.0
Vestnes	-1.3	-1.3	-1.5
Rauma	-1.0	-1.8	-2.3
Nesset	-1.2	0.0	-1.1
Midsund	-1.0	-1.6	0.0
Sandøy	0.0	-2.1	0.0
Aukra	-0.9	-3.5	-1.1
Fræna	-0.9	-2.7	-1.4
Eide	-1.2	-2.6	-1.8
Averøy	-1.0	0.0	-1.2
Gjemnes	-1.1	-4.3	-1.0
Tingvoll	-0.9	0.0	-0.9
Sunndal	-1.0	0.0	-1.0
Surnadal	-0.9	0.0	-1.0
Rindal	0.0	0.0	0.0
Halsa	-0.6	0.0	-1.3
Smøla	-1.4	0.0	-0.9
Aure	-0.7	0.0	-0.7

Merknad: Tall med **fet skrift** indikerer kommunepar som både er elastiske (tallverdi over én) og ikke neglisjerbar trafikk (mer enn 40 reiser per dag).

Endring i kollektivreiser, avvik fra referanse

Prosent

Figur 8 Endring i kollektivreiser i Møre og Romsdal av alternative takstsystemer

REFERANSER

- Balcombe, R., Mackett, R., Paulley, N., Preston, J., Shires, J., Titheridge, H., Wardman, M. og White, P. (2004). The demand for public transport: a practical guide.
- Baumol, W. J. og Bradford, D. F. (1970). Optimal departures from marginal cost pricing. *The American Economic Review*, 60, 265-283.
- Holmgren, J. (2007). Meta-analysis of public transport demand. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, 41, 1021-1035.
- Mohring, H. (1972). Optimization and scale economies in urban bus transportation. *The American Economic Review*, 62, 591-604.
- Paulley, N., Balcombe, R., Mackett, R., Titheridge, H., Preston, J., Wardman, M., Shires, J. og White, P. (2006). The demand for public transport: The effects of fares, quality of service, income and car ownership. *Transport Policy*, 13, 295-306.
- Rekdal, J., Larsen, O. I., Løkketangen, A. og Hamre, T. N. (2013). TraMod_By Del 1: Etablering av nytt modellsystem. *Møreforsking Molde AS: Rapport*, 1313.
- Svendsen, H. J., Holmgren, J. og Zhang, W. (2018). Takster i kollektivtransporten i Møre og Romsdal. Fase 1: Situasjonsbeskrivelse, det teoretiske grunnlaget og forslag til videre utredninger. Notat av 11.02.2018, Møreforsking Molde.

MØREFORSKING
MOLDE

MØREFORSKING MOLDE AS

Britvegen 4

NO-6410 Molde

TEL +47 71 21 40 00

mfm@himolde.no

www.moreforsk.no

NO 984 369 344

MØREFORSKING

Høgskolen i Molde

Vitenskapelig høgskole i logistikk

Takstretningslinjene for bussrutene

Gjeld frå og med 01.10.2017 (for Møre og Romsdal)

Innhald

1. Reisebilletter.....	2
<i>Reisekort</i>	2
1.1 Vaksen enkeltbillett.....	2
1.2 Overgangsbilletter.....	2
1.3 Periodebillett.....	2
1.4 Periodebillett «område»	2
1.5 Reisepenger / Verdikort	2
1.6 Periodebillett Ungdom	2
1.7 Grupperabatt på enkeltbillett	3
1.8 Barn	3
1.9. Skule- og studentrabatt.....	3
1.9.1 Skule- og studentrabatt på enkeltbillett	3
1.9.2. Skule- og studentrabatt på periodebilletter.....	3
1.10 Fri reise for ledsager til funksjonshemma	3
1.11 Honnørrabatt.....	3
1.12 Vernepliktig personell og siviltenestepliktige	4
1.13 Periodebillett buss / ferje eller buss / hurtigbåt	4
2. Reisegods, sykkel, hund.....	4
2.1 Reisegods, sykkel, sparkstøtting mv.....	4
2.2 Hund	4
3. Refusjonar og gebyr.....	4
3.1 Periodebillett	4
3.2 Refusjon av periodebillett ved sjukdom.....	4
3.3 Gebyr	4

1. Reisebilletter

Reisekort

Reisekortet er eit plastkort som du fyller opp med billetter eller reisepengar. Ved fornying av billetter og påfyll av reisepengar beheld du same reisekort - du fornyar berre innhaldet. På kortet kan du leggje inntil åtte ulike billetter (periodebilletter og enkeltbilletter m.m.). I tillegg har kortet ein verdidel kor du kan setje inn pengar og nytte verdidelen til kjøp av enkeltbilletter og periodebilletter.

FRAM-appen

I FRAM-appen kan du kjøpe både enkeltbillettane og periodebillettane rett på mobilen din. For ytterlegare informasjon om appen, sjå [sals- og bruksvilkåra for FRAM-appen](#).

1.1 Vaksen enkeltbillett

Det er sonebillettering i Møre og Romsdal, og taksten bereknast utifrå tal soner frå og med avreise, til og med reisas sluttpunkt. For pris sjå vedlagte takstabell.

1.2 Overgangsbilletter

Det kan løysast gjennomgåande billett på bussrutene i Møre og Romsdal. Billetten er gyldig for ny reise innanfor ankomstsone i det tidsrommet som framgår av billetten (vanligvis innan 1 time etter berekna ankomsttid).

1.3 Periodebillett

Periodebilletten gjeld ein bestemt person på ei bestemt reisestrekning. Det gjeld for eit uavgrensa tal reiser i perioden det er gyldig. Periodebilletten gjeld frå dato til dato.

Reisekortet skal innehalde eit fotografi av den reisande.

Dersom ferje/hurtigbåt er ein del av reisestrekninga, sjå punkt 1.13.

Eventuelle bompenger er inkludert i billettprisen.

1.4 Periodebillett «område»

Periodebillett «område» er gyldig innanfor avgrensa ruteområder.

Takstar for dei ulike områda i Møre og Romsdal finnes i takstabellen.

1.5 Reisepenger / Verdikort

Reisekortet har ein verdidel kor du kan fylle på pengar. Med reisepenger kan kortet nyttast som betalingsmiddel på buss og hurtigbåt. Kortet kan nyttast til betaling av enkeltbillett, gruppebilletter, månadskort og til betaling av frakt.

Bruk av verdikort / reisepenger gir 17% rabatt på vaksen enkeltbillett.

1.6 FRAM Ung

Periodebillett ungdom gir rett til eit uavgrensa tal reiser innan Møre og Romsdal fylke i den perioden billetten gjeld for. Billetten gjeld for aldersgruppa til og med 22 år, og gjeld reiser med buss-, hurtigbåt- og ferjeruter og med bussrute gjennom bomstasjon. Kortet gjeld ikkje på nattbussar, flybussar og kommersielle ruter.

1.7 Grupperabatt på enkeltbillett

Grupper på to eller fleire som reiser saman og løyser felles billett, får 25 % rabatt på enkeltbillett når strekninga er 7 sonar eller lengre.

Grupperabattane gjeld berre vaksne og barn, ikkje for t.d. vernepliktige og honnørreisande, men dei kan telje med for å utgjere ei gruppe.

1.8 Barn

Barn under 4 år: Reiser fritt når reisa skjer samen med en voksen person. Barnehagar krevjast for barnetakst også for yngre barn enn 4 år.

Barnetakst skal betalast frå og med fylte 4 år til og med 15 år. Barnetaksten er 50 % av vaksen enkeltbillett takst.

1.9. Skule- og studentrabatt

Reisande må syne gyldig skule- eller studentbevis for å oppnå skule- og studentrabattar. For å ha rett til studentrabatt må den reisande være heiltidselev ved vidaregåande skule, eller ein av fagskulane i fylket, eller heiltidsstudent ved høgskule eller universitet. Godkjent legitimasjon er skulebevis frå vidaregåande skuler i fylket, skulebevis frå fagskolen i Ålesund eller Kristiansund, eller studentbevis med kvittering for betalt semesteravgift frå universitet eller høgskule. Studiebevis for vårsemesteret gjeld til og med august, og høstsemesteret til og med januar.

1.9.1 Skule- og studentrabatt på enkeltbillett

Skuleelevar og studentar får 50 % rabatt på enkeltbillett på reiser frå 12 soner ein veg i Møre og Romsdal og reiser til/frå Sør-Trøndelag. For kortare reiser enn 12 soner kan ein løyse billett for 12 soner.

På fylkesoverskridande ruter mellom Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane, sjå kringom.no

1.9.2. Skule- og studentrabatt på periodebilletter

Skoleelevar og studentar får 40 % rabatt på ordinære periodebilletter (gjeld ikkje Periodebillett «område»).

1.10 Fri reise for ledsager til funksjonshemma

Ledsager til funksjonshemma som har ledsagerbevis reiser fritt saman med den funksjonshemma.

Ledsagerbevis skal vere utskrive av kommunen der den funksjonshemma høyrer heime.

1.11 Honnørrabatt

Honnørrabatt er 50 % av vaksen enkeltbillett takst, og gjeld alle som er over 67 år eller som mottar uførepensjon etter folketrygdloven eller er blinde.

Ektefelle, registrert partner eller sambuar i følgje med person som har rett til honnørbillett har sjølv rett på honnørbillett.

Honnørrabatt kan ikkje kombinerast med andre rabatterte billettformer.

Dei som gjer krav på honnørbillett må vise godkjent legitimasjon.

1.12 Vernepliktig personell og siviltjenesteppliktige

Vernepliktig mannskap og siviltjenesteppliktige får 50 % rabatt på vaksen enkeltbillett. Vernepliktige og siviltjenesteppliktige har ikkje krav på andre rabattformer (som t.d. studiemoderasjon eller grupperabatt) i tillegg.

Vernepliktbooka tener som legitimasjon. For innkallingsreiser gjeld innkallingsordren som legitimasjon.

1.13 Periodebillett buss / ferje eller buss / hurtigbåt

Det blir selt gjennomgåande periodebillett buss / ferje.

Buss / hurtigbåt: Samordna periodebillett seljast på enkelte strekningar.

2. Reisegods, sykkel, hund

2.1 Reisegods, sykkel, sparkstøtting mv.

Reisegods inntil 20 kg kan fritt takast med.

For større gods som sykkel, sparkstøtting og liknande skal det betalast barnetakst – maksimalt kr. 100,-. Det er gratis med liten, men ikke stor, sparkesykkel på buss.

2.2 Hund

Hund kan tas med mot betaling av barnetakst. Hunden skal haldast i band under transporten og ikkje være til sjenanse for andre. Førarhund saman med blind, politihund og anna tenestehund i teneste reiser fritt.

3. Refusjonar og gebyr

Krav om refusjon meldast til billettavdelinga ved Fram Kundesenter.

3.1 Periodebillett

Periodebillett kan løysast inn i den perioden det er gyldig for. Det vert sett på som om billetten er nytta t.o.m. den dag billetten vert sperra. Refusjon vert gjeve etter denne formelen:

Pris for periodebillett med frådrag av 2 reiser pr. dag til enkeltbillett minus 17% rabatt.

3.2 Refusjon av periodebillett ved sjukdom

Billetten blir sperra for bruk, og refusjon vert gjeve mot legeerklæring med 1/30 av kortprisen (30-dagers kort) pr. dag kortet ikkje har vore nytta.

3.3 Gebyr

Reisande som ved kontroll ikkje kan vise gyldig billett eller kort, skal i tillegg til billett betale eit gebyr på kr 500,- ved betaling på staden. Viss det må sendast faktura, vert gebyret sett til kr. 750,-.

Selskap/Organisasjon

Ungdomspanelet (Anne Wold)

NHO Transport

Blindeforbundet

Norges Taxiforbund Møre og Romsdal

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon M&R

Rådet for Likestilling av funksjonshemmede

Helse Møre og Romsdal

Romsdal Regionråd

Orkide

Søre Sunnmøre Regionråd

Sunnmøre Regionråd

E-postadresser for utsending høring takst

E-postadresse

anne.wold@mrfylke.no

post@transport.no

m.og.r@blindeforbundet.no

taxiforbund@mimer.no

Post.moreogromsdal@ffo.no

Marita.helene.halvari@mrfylke.no

postmottak@helse-mr.no

Alf.reistad@romsdalregionrad.no

Ellen.engdahl@nordmoreregionrad.no

Per.Ernst.Lundberg@volda.kommune.no

jan.kare.aurdal@sunnmoreregionrad.no

post@aukra.kommune.no

postmottak@aure.kommune.no

post@averoy.kommune.no

postmottak@eide.kommune.no

postmottak@frana.kommune.no

post@giske.kommune.no

post@gjemnes.kommune.no

post@halsa.kommune.no

postmottak@haram.kommune.no

postmottak@hareid.kommune.no

postmottak@heroy.kommune.no

postmottak@kristiansund.kommune.no

postmottak@midsund.kommune.no

postmottak@molde.kommune.no

postmottak@nesset.kommune.no

post@norddal.kommune.no

post@rauma.kommune.no

post@rindal.kommune.no

postmottak@sande-mr.kommune.no

post@sandoy.kommune.no

postmottak@skodje.kommune.no

postmottak@smola.kommune.no

postmottak@stordal.kommune.no

post@stranda.kommune.no

postmottak@sula.kommune.no

post@sunndal.kommune.no

post@surnadal.kommune.no

postmottak@sykkylven.kommune.no

postmottak@tingvoll.kommune.no

postmottak@ulstein.kommune.no

postmottak@vanylven.kommune.no

postmottak@vestnes.kommune.no

postmottak@volda.kommune.no

post@orskog.kommune.no

postmottak@orsta.kommune.no

postmottak@alesund.kommune.no

Årsmelding 2018

Om samarbeidet

Søre Sunnmøre IKT er eit interkommunalt samarbeid med utgangspunkt i §27 i kommunelova. Vi leverer tenester innan IKT-drift og utvikling til kommunane i samarbeidet. Driftssenteret og kontorlokala knytt til drifta er lokalisert i rådhuset på Hareid. Målsettinga til selskapet er å levere stabile og kostnadseffektive IKT tenestar, samt å ha fornøygde brukarar.

Vi er eit eige rettssubjekt og alle dei tilsette er tilsett i selskapet. Selskapet vert ofte omtala som SSIKT, som er ei forkorting for Søre Sunnmøre IKT. 2018 er det fyrste året som Søre Sunnmøre IKT er organisert som eit eige selskap.

Kommunane som er med i samarbeider er: Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein, Hareid, Volda og Ørsta. Det er til saman ca. 49.000 innbyggjarar i desse kommunane.

Selskapet vart skipa 17.10.2017, men formelt starta 01.01.2018 då dei fleste tilsette frå kommunane sine IKT avdelingar vart ført over til det nye selskapet.

Samarbeidet på IKT mellom deltakar kommunane strekker seg tilbake til 2005, då det vart kjøpt nytt sak/arkiv system på eit felles anbud. Sidan dette har samarbeidet utvikla seg til eit eige selskap som no leverer alle dei IKT tenestane i kommunane som tidlegare var ivaretatt av lokale IKT avdelingar.

Selskapet har per 31.12.2018, 25 årsverks heimlar, med 23 tilsette fordelt på 22 årsverk. Dei tilsette er fordelt på 8 kvinner og 17 menn.

Sjukefråværet i 2018 var på 4,3 %, fordelt på 2,4 % langtid og 1,9 % korttid.

Selskapet har ikkje aktivitet som påverkar det ytre miljøet.

Styret

Styret til Søre Sunnmøre IKT består av ein representant frå kvar av eigarkommunane

Styremedlemar per 31.12.2018:

Dag Vaagen - Sande kommune (styreleiar)

Ane Malene Sjøvik Nygård - Vanylven kommune

Arnulf Goksøyr - Herøy kommune

Knut Erik Engh - Ulstein kommune

Egil-Andre Ness Mortensen - Hareid kommune

Asbjørn Moltudal - Volda kommune

Eldar Rune Øye - Ørsta kommune

Det har vært halde 8 styremøter i 2018.

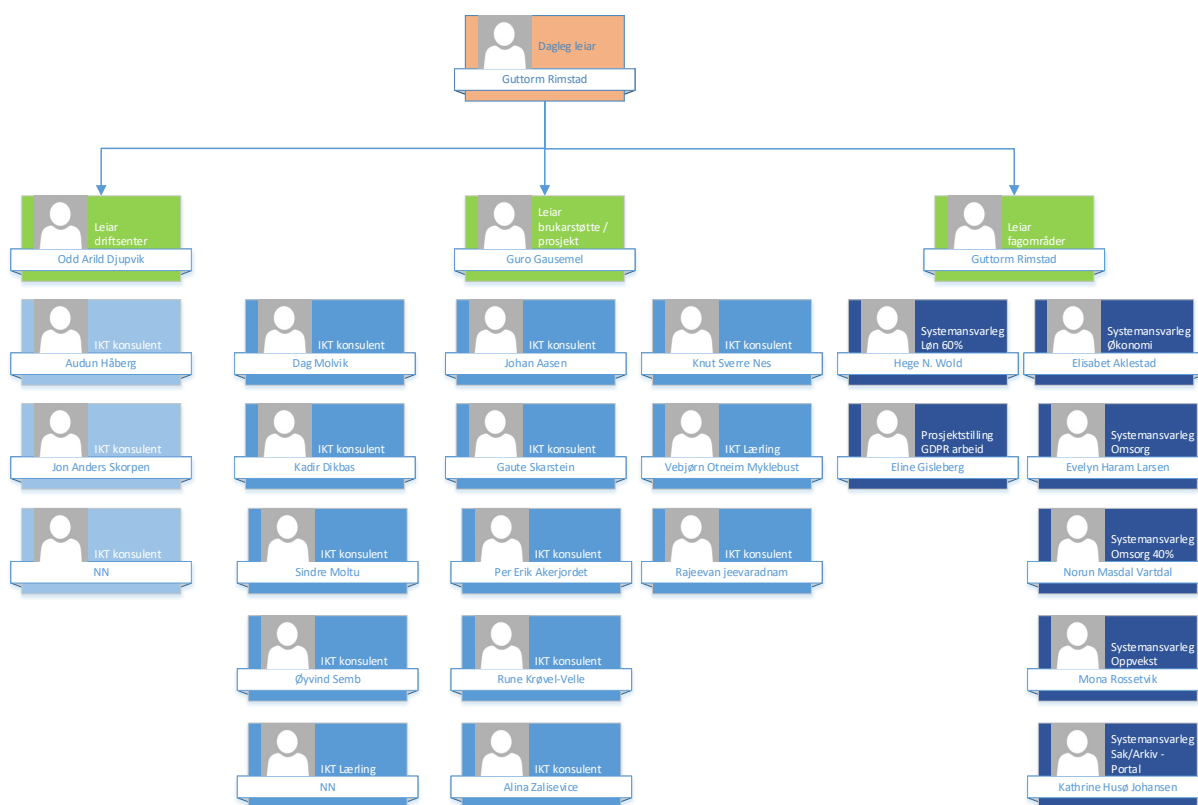
Aktivitetar

I 2018 har det vært arbeida mykje med å få på plass den nye organisasjonen. Det er 23 personar frå 7 forskjellige kommunar/organisasjonar som no er samla i eit nytt selskap og vi må jobbe fram egne rutinar og prosedyrar.

Lokala våre på Hareid er ikkje lenger store nok som felles kontorlokale, då vi treng meir plass for å samlast og bygge ein eigen organisasjons kultur. Vi har også behov for å sitte samla for å sikre kompetanseoverføring mellom dei tilsette som kom frå forskjellige kommunar. Frå 01.01.2019 flyttar vi inn i større lokalar på Reiten bygget i Ulsteinvik, servera og anna sentral infrastruktur vert fortsatt plassert i rådhuset på Hareid.

Hareid kommune har i 2018 hatt ansvaret for rekneskap, løn, personal og arkiv tenester.

Organisasjons kartet ser slik ut:

Leiargruppa består av Guttorm Rimstad, Guro Gausemel og Odd Arild Djupvik.

Vi har organisert oss i tre avdelingar:

- Driftssenteret
- Brukarstøtte / prosjekt
- Fagområder

Kvar avdeling presenterer sine aktivitetar i egne avsnitt seinare i årsmeldinga.

Søre Sunnmøre IKT

For å gje informasjon om status i selskapet, vert det kvar månad sendt ut ein rapport om økonomi, brukarstøtte og andre styringstal. Fyrste slike rapport vert levert i juni 2018 og vert publisert på intranetta til kommunane.

Gjennom 2018 har Guttorm Rimstad og Evelyn Haram Larsen vært med i to forskjellige referansegrupper for Helseplattformen. Dette er eit prosjekt som er initiert av helse Midt-Norge og har som mål å skaffe eit felles IKT system innanfor helseområdet for heile regionen. Dette vil gje tilgang på alle nødvendige helseopplysningar på tvers av fagområda i regionen. Vi deltek i desse referansegruppene for å sikre at kommunane sine interesser vert ivaretekne.

Etiske retningslinjer:

Selskapet har ikkje utarbeida egne etiske retningslinjer, men jobbar ut i frå etikk reglementet til Hareid kommune. Med tanke på arbeidsoppgåvene vi har, er teieplikta eit av dei områda vi har mest fokus på, dette kjem også inn under den nye GDPR regelverket som trådde i kraft i 2018. Det er også eit fokusområde å sikre at innkjøp av varer og tenester vert gjort innanfor regelverket om offentleg innkjøp. Vi tek ikkje imot gåver av verdi frå leverandørar og utgifter til seminar og liknande vert betalt sjølve.

Økonomi/rekneskap

Drift

Selskapet har for 2018 eit driftsbudsjett på Kr. 32.471.319.-

Rekneskapet viser eit mindreforbruk på Kr. 4.547.844.-

Av mindreforbruket vert Kr.2.000.000.- satt av til fond, Kr. 2.547.844.- vert betalt tilbake til kommunane etter fordelingsnøkkelen for 2018.

Tilbakebetalinga vert slik:

Hareid	Herøy	Ørsta	Volda	Sande	Vanylven	Ulstein
12,50 %	16,40 %	18,30 %	16,60 %	9,80 %	10,50 %	15,90 %
307 230,50 kr	403 086,42 kr	449 785,45 kr	408 002,10 kr	240 868,71 kr	258 073,62 kr	390 797,20 kr

Fult rekneskap ligger ved som vedlegg til årsmeldinga.

Oversikt over rekneskap pr. avdeling:

Vedlegg 2

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

Tall i 1 kroner	Opprinneli			
	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Reguleringer 2018	g budsjett 2018
Netto driftsutgifter pr Ansvar				
Driftsenteret	-20 820 418	-19 429 298	-1 923 000	-17 506 298
Brukarstøtte/prosjekt	8 919 854	10 051 020	455 000	9 596 020
Strategi	432 824	805 200	-53 000	858 200
Fag-Omsorg	2 563 843	2 625 738	1 131 000	1 494 738
Fag-Økonomi og lønn	3 087 302	3 606 540	210 000	3 396 540
Fag-Sak/arkiv og web	915 569	1 145 400	90 000	1 055 400
Fag-Oppvekst	405 818	1 180 400	75 000	1 105 400
Netto for Avdeling	-4 495 208	-15 000	-15 000	0

Investering

Investerings budsjettet var for 2018 på Kr. 18.239.480,- (inkludert mva). Selskapet aktiverer ikkje investeringane i balansen, men vidarefakturerer deltakar kommunane etter vedteke fordelingsnøkkel.

Følgande prosjekt var planlagde for 2018:

Prosjekt	Budsjett, inkl mva
Gjenståande prosjekt 2017	kr 2 383 230,00
Maskinvare driftsenterer	kr 5 375 000,00
Programvare driftsenteret	kr 3 125 000,00
IP telefoni	kr 1 875 000,00
GDPR teknisk	kr 625 000,00
Antivirus	kr 437 500,00
Egenkapitaltilskot	kr -
Gerica/omsorg	kr 400 000,00
Velferdsteknologi	kr 1 200 000,00
Agresso M7 oppgradering	kr 437 500,00
ID-Porten	kr 125 000,00
System for utfasa program	kr 125 000,00
Sak/arkiv	kr -
Tieto skule system	kr 2 131 250,00

Frå 2017 vart det vidareført Kr 4.504.480,- for prosjekt som ikkje vart avslutta.

P.g.a. blant anna mindre bemanning en planlagt i 2018, har vi ikkje fullført alle prosjekta som var planlagt dette året.

Alle summene i investerings budsjettet for 2018 er inklusiv mva, då kostnadane vart vidarefakturert kommunane i samarbeidet. Ingen investeringar er aktivert i Søre Sunnmøre IKT.

Frå 2019 vert dette endra slik at investeringane vert gjort i eige selskap. Investeringane som kommunane har aktivert i eige rekneskap i perioda 2012-2018, vert også kjøpt tilbake i 2019.

Det vert vidareført Kr. 7.766.932,- (inkl mva) til investerings budsjettet i 2019, fordelt på følgande oppstarta prosjekt:

12001	Maskinvare driftsenterer	kr 2 499 256,00
12003	IP telefoni	kr 1 241 470,00
12002	Programvare driftsenteret	kr 1 433 324,00
12302	Velferdsteknologi (helsestasjon)	kr 1 200 000,00
12401	Agresso M7 oppgradering	kr 646 650,00
12503	Sak/arkiv (2019)	kr -669 202,00
12601	Tieto skule	kr 1 415 434,00
		kr 7 766 932,00

Dei andre prosjekta vert avslutta.

Fordeling av kostnader:

Kostnadane til selskapet vert fordelt på kommunane via ein fast fordelingsnøkkel. For 2018 er den nøkkelen 50% på antal deltakar kommunar og 50% på innbyggjar talet i kommunane.

Prosentvis fordeling vert som følger:

Hareid	Herøy	Ørsta	Volda	Sande	Vanylven	Ulstein
12,5 %	16,4 %	18,3 %	16,6 %	9,8 %	10,5 %	15,9 %

Enkelte områder vert ikkje fordelt på alle deltakar kommunane, so den eksakte summen vil avvike litt frå desse % tala.

Brukarundersøking

Vi har i 2018 utført brukarundersøking for tredje året. Resultatet viser ei lita auke på den samla brukartilfredsheten. Dette er ei viktig undersøking for oss, då det gjer oss tilbakemelding på korleis brukarane opplever tenestane våre.

Spørsmål	Snitt SSIKT 2016	Snitt SSIKT 2017	Snitt SSIKT 2018
IKT-avdelingen er imøtekommende når jeg tar kontakt	4,8	5	5
IKT-avdelingen yter god service ved henvendelser	4,5	4,8	4,8
IKT-avdelingen har evne til å sette seg inn i aktuelle problemstilling	4,6	4,8	4,7
IKT-avdelingen viser tilstrekkelig fleksibilitet i forhold til mine behov	4,3	4,5	4,5
IKT-avdelingen er løsningsorientert	4,6	4,8	4,7
IKT-avdelingen leverer tjenester med god kvalitet	4,4	4,6	4,7
IKT-avdelingen gir svar/tilbakemelding innen det tidspunktet de har lovet	3,9	4,3	4,5
IKT-avdelingen er tilgjengelig i arbeidstiden	4,1	4,4	4,7
IKT-avdelingen er tydelige på hva de kan hjelpe meg med	4,4	4,5	4,5
IKT-avdelingen har tilstrekkelig kapasitet/tid til å imøtekomme mine behov	3,5	3,8	4,2
Alt i alt, jeg er fornøyd med tjenesten jeg får fra IKT-avdelingen	4,3	4,6	4,7
Snitt	4,3	4,5	4,6

Medarbeidarundersøking

Vi har også i år hatt medarbeidar undersøking. Dette gjer os verdigfull informasjon om korleis dei tilsette er fornøgd med arbeidsforholda. Frå 2017 til 2018 ser vi at tala for heilhets vurderinga og samla snitt er stabile, enkelte andre områder har variert litt opp og ned. Vi tek tak i dei områda med svakast resultat og vil jobbe med å forbetre desse områda.

Medarbeidarundersøking	2017	2018
Organisering av arbeidet	5,0	4,6
Innhold i jobben	5,1	5,1
Fysiske arbeidsforhold	4,4	4,3
Samarbeid og trivsel med kollegene	4,9	5,1
Mobbing diskriminering og varsling	4,8	4,9
Nærmeste leder	4,9	4,9
Overordnet ledelse	4,1	4,4
Faglig og personlig utvikling	4,8	4,9
Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,8	4,8
Stolthet over egen arbeidsplass	5,1	4,9
Helhetsvurdering	5,2	5,1
Snitt	4,8	4,8

Driftssenter

2018 vart eit hektisk fyrsteår med alle saman formelt tilsette i Søre Sunnmøre IKT. Vi har på denne avdelinga vore underbemanna, og det gjer også sitt til at vi ikkje kom i mål med alt vi hadde tenkt å gjennomføre i 2018. Særleg gjeld dette oppstart med overgang til sentralt levert IP telefoni, slik at vi kan kutte stort i linjekostnaden ute i kommunane, og prosjektet med å etablere backuplokasjon for alle våre løysingar i Volda.

Nettverk

Det mest ressurskrevjande gjennom året har vore opprydding, vekst og planlegging for ny vekst innan nettverk. I tidsromet juni 2018 - desember 2018 hadde vi ei heil stilling oppteken med dette arbeidet, og vi opplevde ein større vekst i nettverket i 2018, enn det vi gjorde i 2017. I tillegg nytta vi også gjennom året om lag 160% stillingsressursar frå brukarstøtteavdelinga til arbeidet med utbetring av nettverk i kommunane. Skular og omsorg er dei store drivarane bak dette. Innan skule opplever vi at stadig fleire kommunar siktast seg inn på 1:1 forhold mellom eining og elev, noko som krev ein solid trådløs infrastruktur. Ingen kommunar har hatt skulebygg som har vore dimensjonerte eller korrekt sett opp for å handtere veksten i talet på einingar på ein god måte, men vi opplever å ha ein god dialog med kommunane på dette no. For omsorgssektoren er det velferdsteknologi som driv utbygginga framover. Vi opplever forståing for at det er viktig å budsjettere med infrastrukturtiltak før ein investerer i nye einingar, og at kommunane vert stadig flinkare til å melde inn og be om råd frå oss på dette feltet. Det er veldig bra og gjer opplevinga ute hos brukarane langt betre, når ein kjem med nye einingar og løysingar som skal takast i bruk.

Annan sentral infrastruktur:

I løpet av våren 2018 gjorde vi også eit bytte av ytre brannmurcluster. Der hadde vi rett og slett vekse ut av maskinvaren om lag eit år før vi hadde rekna med. For lite maskinvareressursar på ein slik sentral komponent fører til mykje misnøye og ikkje minst ei dårleg brukaroppleving. Reint teknisk måtte vi også slå av fleire viktige tryggleiksmekanismar i dei siste månadane dei gamle boksane var i sving, slik at trafikkmengda skulle flyte gjennom i ei akseptabel fart. Det er eit omfattande arbeid å gjere arbeid på slike sentrale komponentar, då kravet om oppetid berre aukar og aukar. Så planlegging og gjennomføring av dette var arbeidskrevjande.

Vidare gjennom året bytta vi også ut ein annan sentral maskinvarekomponent, Citrix Netscaler clusteret for interne soner. Dette er eit nav i leveransen av våre tenester og 100% oppetid er heilt avgjerande for at personar i det heile teke skal kunne logge på svært mange av tenestene vi leverer. Her gjorde vi eit gradvis skifte, sette opp ny maskinvare, og deretter flytta teneste for teneste over til det nye clusteret. Det tok litt tid å gjere det på denne måten, men samstundes så er det ein trygg måte og brukarane opplever ikkje nedetid.

Nye fagsystem:

På vårhalvåret tok Tieto Education ein god del tid. Leveransen viste seg å ikkje vere klar frå Tieto si side, og det vart mykje aktivitet for å få dette i fungerande stand til skulestart. Det er eit system som har mange trådar, mellom anna får ikkje ein gong elevane logga inn på systema våre, eller nytte Feide-integrerte tenester dersom ikkje alt er korrekt her. Tieto Education er det systemet som skal

levere grunnlagsdata om elevar, som trengs for å mellom anna generere konto for dei lokalt hos oss, og hos Feide.

Etter sommaren var det oppsett og konfigurasjon av Sensio. Dette er plattformproduktet som kommunane har valt for overvaking og drift av velferdsteknologi, som til dømes tryggleiksalarmar i bustadar, pasientvarslingsanlegg i institusjon i tillegg til ein god del andre sensorar til overvaking av pasientar. Her viste det seg, at alt for mykje kring kommunikasjonen som trengs mellom serverane i Sensio, dei ulike sensorane og mobile terminalar for mottak av alarmar, ikkje var godt nok dokumentert og testa frå leverandør. Vi brukte særskilt mykje tid og ressursar på å få opp dette på ein måte som vi kan kalle trygg, både med tanke på teknisk tryggleik i kommunikasjonen og at løysinga er robust nok til å handtere så viktige funksjonar. Til jul kom vi så langt, at vi kunne ta til med utrullinga av alarmar og sensorar i januar/februar.

Brukarstøtte

Det er 12 IKT-tilsette som tek seg av brukarstøtte for dei 7 kommunane tilknytt Søre Sunnmøre IKT. Det er sett opp ein vaktplan der det er 3-4 tilsette som jobbar dedikert med brukarstøtte kvar dag. Vi har etablert eit eige rom for brukarstøttefunksjonen på Reiten der dei som har vakt sit samla. Vi ser at dette har stor verdi i forhold til kunnskapsdeling og det å danne eit fagmiljø. I tillegg har det ein verdi i forhold til å få sitje samla med resten av dei tilsette i organisasjonen og få bygge arbeidsmiljø og samarbeid på tvers av avdelingane.

Det er no innarbeidd ein praksis der dei tilsette i kommunane er flinke til å nytte seg av SSIKT si brukarstøtte og melder i all hovudsak inn saker i rette kanalar. Skillet mellom kommunane vert stadig svakare, sjølv om det framleis er nokre lokale skilnader. I løpet av 2018 har vi løyst i overkant av 10 000 supportsaker i vår avdeling, det utgjer omlag 90% av alle innkomne saker. Vi har hatt fokus på at flest moglege saker skal løysast ved fyrste kontakt og meiner vi leverer eit godt resultat på det området. Tala frå 2018 viser at vi løyser 66% av sakene same dag som dei vert meldt inn med ei gjennomsnittleg løysingstid på under ein time. Tilbakemeldingane frå dei tilsette rundt om i kommunane er positive, noko som syner igjen i resultatane frå brukarundersøkinga.

I løpet av året har vi arbeidd med å etablere «team» på kryss av avdelingane i SSIKT. Vi har etablert team innan nettverk, klient og velferdsteknologi. Dette gir dei tilsette høve til å fordjupe seg innan eit område samstundes som vi kan arbeide meir strukturert med ulike prosjekt som kjem inn til Søre Sunnmøre IKT. Fokus framover vil vere å utnytte ressursane der det er mest hensiktsmessig. Det vil gjerne vere å løyse oppgåver på tvers av kommunegrensene i endå større grad enn i dag og då særskilt med tanke på dei oppgåvene som ikkje gjeld brukarstøtte.

Fagområda

Fagområde – omsorg

Gerica har hatt stabil drift og samarbeidet mellom SSIKT og lokale systembrukarar fungerer godt. Det er lite feil. Programmet vart oppgradert i mai og november. Det er rundt 3000 tilsette som regelmessig brukar systemet, for dokumentasjon av helsehjelp ytt til litt over 5000 pasientar. Tal på elektroniske meldingar til og frå systemet, har auka betydeleg siste året. (58821 meldingar inn/ut mot 36842 i 2017)

eRom:

Sande var pilot knytt til bustad med heildøgns omsorg frå mai og tok ansvar for opplæring ved Myrvåg, 2 sjukeheimsavdelingar etter sommarferien. Dei brukar IPAD. Erfaringane frå pilotane vil vere avgjerande for korleis andre kommunar tek i bruk eRom i 2019/2020. Hovudinstrykket er at ein får dokumentere helsehjelp fortløpande og har verktøyet for hand. Det fungerer betre for langtidsbuarar, enn dei med korte og intensive opphald på sjukeheim.

Skifte av leverandør for medisin og multidose:

Norsk Medisinaldepot overtok leveranse frå Apotek 1 frå 01.01.2019. Det medførte mykje ekstraarbeid i desember med oppsett og test av elektroniske ordinasjonskort til Gerica. Leverandør har kjøpt tenester frå eksterne for det som gjeld elektronisk samhandling og brukar ikkje vedteken standard. Det har dei lovd skal på plass vår 2019.

Rapportering til Kommunalt Pasientregister (KPR, tidlegare IPLOS-rapportar)

Helsedirektoratet endra rapporteringsmåte frå IPLOS-rapportering via SSB/ Skatteetaten til ny løysing via NHN og sending til KPR-registeret. Endring, test og gokjenning var på plass i januar 2019.

Helsestasjonsprogram:

5 kommunar brukar HsPro med meldingstenar Visma Link, medan 2 kommunar brukar CGM helsestasjon med Dips meldingstenar. CGM kontora vart oppdatert i november og alle stasjonane samhandlar no etter godkjent standard for elektroniske meldingar, så langt det er teknisk mulig. I løpet av året er det etablert meir samhandling mellom tenestene og eksterne.

Begge leverandørar har hatt tekniske utfordringar for at meldingsflyt skal gå som forventa. Fagkonsulentane har også dette året brukt om lag 15 % ressurs i oppfølging. Det er ingen frikjøp i kommunar for systemansvar lokalt, men nokre av leiarane har noko administrativ tid som dei prøver å bruke til oppfølging av fag/program, meldingsflyt og rutinar.

Fagprogramma ved helsestasjonane er pr.i dag ikkje tilknytt godkjent arkivkjerne, noko som er lovpålagt. Dette medfører ekstraressurs til scanning /utskrifter ved arkivering av journalar og utsending av brev. Godkjent arkivkjerne er med i kravspesifikasjon for anbod i 2019.

Fagkonsulentane i SSIKT møter faggruppa av helsesjukepleiarar regelmessig, knytt opp til nytt felles prosjekt for digital helsestasjon, møter omkring samhandling og rutinar, samt anbod nytt helsestasjonsprogram. Prosjektmidlar i høve til digitalisering av helsestasjon er kanalisert til Ulstein som vertskommune og sjustjerna helse og omsorg som styringsgruppe. Inge Pettersen vart tilsett som prosjektleiar frå oktober 2018. Han har fått hovudansvar saman med faggruppa for utarbeiding av kravspesifikasjon for ny felles programvare for helsestasjonstenestene. Anbodsarbeidet vart vedteke i strategigruppa i juni. Arbeid med kravspesifikasjonen starta etter sommarferien og levert til strategigruppa i desember 2018. Anbod skal lysast ut vår 2019.

Fagområde – oppvekst

I slutten av 2017 signerte SSIKT kontrakt om innkjøp av nytt oppvekstadministrativt system, på vegne av Hareid, Herøy, Ulstein, Sande, Vanylven og Volda. Dette skal vere ei fullstendig administrasjonsløyning for både skule, SFO og barnehage, samt eit verkty for kommunikasjon mellom føresette og den enkelte eining.

Søre Sunnmøre IKT

I løpet av første halvår i 2018 rigga kommunane seg for å ta i bruk systemet - utarbeiding av malar, registrering av grunndata og kursing av superbrukarar og skuleleiarar.

Løysinga for skule vart tatt i bruk ved skulestart i august, til tross for store manglar i høve til kontrakta. I slutten av august vart det tilsett ny prosjektleiar/systemansvarleg, som har hatt som hovudoppgåve å halde kontakt med leverandøren (Tieto) og sjå til at det vert framdrift i prosjektet.

Tieto har gjennom hausten oppgradert med nye funksjonar og feilrettingar med 3-4 vekers mellomrom, noko som viser at systemet framleis er under utvikling.

Samla sett har ein likevel fått på plass mykje ved årsslutt:

Administrasjonsløysing med opplysningar om alle einingar, i tillegg til register over tilsette, barn og føresette.

«Lærarmodul» der ein kan føre fråvær, merknadar og karakterar.

Integrasjon mot Agresso - personalimport kvar natt, i tillegg arbeider ein med fil for fakturagrunnlag for SFO. Herøy vert første kommune ut.

Sikker arbeidsflyt der ein handterer sensitive dokument som til dømes IOP'ar og melding til barnevernet.

App for føresette der det er mogleg å melde fråvær og sjå barnet sin timeplan i skulen.

TimeEdit – ekstern timeplanleggar som synkar mot lærarmodulen og appen for føresette.

Import av folkeregisteruttrekk. Frå 1.1.2019 vert det manuelt importert endringsuttrekk kvart kvartal, noko som sikrar oss oppdaterte opplysningar om barn og deira familier.

I november heldt Tieto oppfriskingskurs i barnehageløysinga som skal ha oppstart 1.1.19. SFO har til no vorte nytta i liten grad, grunna manglane i leveransen.

Prosjektet har så langt vore prega av store forseinkingar frå leverandøren, men elles eit svært godt samarbeid mellom dei involverte kommunene. Målet frå dag ein har vore å halde på eit likt oppsett for å lettare kunne støtte kvarandre og det har ein lukkast med.

Fagområde – Økonomi og løn

Hege Nærum Wold vart tilsett som vikar for Elisabet Aklestad i første del av 2018. Hege hadde systemansvar for økonomi og lønnsområdet i 60-70 % stilling fram til august 2018, då Elisabet kom tilbake frå svangerskapspermisjon. Etter dette fekk Søre Sunnmøre IKT tilsette Hege på permanent basis i 60 % stilling, med fagansvar for lønnsområder, medan Elisabet har hatt 80 % stilling med fagansvar for økonomi.

Pågåande prosjekt i 2018 har vore innføring av ny, heilelektronisk reiserekning, koordinering av faggrupper, integrasjon mot Tieto Education og oppgradering til Unit4 Business World (tidlegare kalt Agresso) versjon Milestone 7.

Ny, heilelektronisk reiserekning: i desember 2017 blei det inngått avtale med Evry om innføring av Unit4 Travel & Expenses (Current Reise og Utlegg). Førespeila driftsstart for Vanylven og SSIKT var

Søre Sunnmøre IKT

datert april 2018. Pga. ei rekke uføresette hendingar hos leverandør, kom ikkje desse i produksjon før i slutten av desember 2018. Avtalen er inngått for alle kommunane i samarbeidet, og resten vil kome i drift primo 2019.

Koordinering av faggrupper: det har blitt gjennomført faggruppemøter for både økonomi- og lønnsområdet i løpet av 2018. Hege og Elisabet har vore til stade på desse, og har ansvar for innkalling, referat og koordinering.

Integrasjon mot Tieto Education: seks av kommunane på Søre Sunnmøre har teke i bruk nytt, oppvekstadministrativt system i løpet av 2018. Hege og Elisabet har bistått med å sette opp personalimport frå UBW til TE, filimport av kundefiler og ordrefiler for SFO og oppsett for filimport av variable lønnsstransaksjonar innan skule- og førskule. Dette prosjektet vil halde fram i 2019.

Oppgradering til M7: avtale om oppgradering til nyaste versjon av Unit4 Business World vart inngått i september 2018. Bakgrunnen for oppgraderinga var spesielle systemkrav i samband med nytt refusjonsreglement som ikkje vart stetta i gammal versjon. Grunna forseinka leveranse av ny refusjonsmodul, vart gjennomføring av oppgradering utsett til januar 2019.

I slutten av 2018 tok systemansvarlege innanfor dei ulike fagområda i bruk Søre Sunnmøre IKT sitt felles system for innmelding av supportsaker. Vi har hatt fokus på å få brukarane til å nytte dette systemet for innmelding av feil og endringsynskje. Dette vil bli eit godt verktøy for oversikt over innmeldte saker og tidsbruk per sak, og vil bli rapportert på i komande år.

Fagområde – Sak/arkiv og portal

Stillinga som systemansvarleg for sak- arkiv og portal for dei 7 medlemskommunane kom på plass frå 1. februar 2018.

Oppgradering og redesign heimesider:

Alle kommunane sine Internettportalar vart samla i ein felles installasjon i prosjektet for oppgradering og redesign av heimesidene til kommunane. Ørsta kommune hadde allereie siste versjon av Internettportalen og var ikkje med i det felles oppgraderingsprosjektet. Ørsta måtte likevel gjere nokre tilpassingar til heimesidene for å vere med i den felles installasjonen. Sande kommune hadde ikkje heimesider frå Acos frå før, slik at for dei vart dette også eit innføringsprosjekt for ny Internettportal.

Prosjektet var i praksis å bygge opp heimesidene for kommunane på nytt heilt frå grunnen av.

Prosjektet vart gjennomført av kommunane på ein svært god måte, og grunnstrukturen på heimesidene til kommunane er no lik og brukarane kjenner seg igjen på heimesidene til alle kommunane på Søre Sunnmøre. Ved vidare oppgraderingar går no kommunane i takt, alle er på same versjon og ved oppgradering av Internettportalen blir alle kommunane oppgradert til same versjon samstundes. Dei nye heimesidene vart lansert 16. oktober 2018.

Nytt sak- arkiv system anbodskonkurranse:

Våren 2018 vart det oppretta ein prosjektstruktur for anskaffing av nytt sak- arkiv system.

Prosjektgruppa vart satt saman av arkivleiarane i kommunane og rådmannsgruppa vart styringsgruppa. I tillegg vart det oppretta ei referansegruppe der saksbehandlarar frå dei fleste saksområda var representert.

Prosjektgruppa og arbeidsgruppa jobba etter ein stram tidsplan for å få lyst ut konkurransen i god tid før sommaren. I praksis vart arbeidet med kravspesifikasjonen gjennomført på rundt 2 mnd. Det vart

Søre Sunnmøre IKT

Reiten 22

6065 Ulsteinvik

www.ssikt.no

post@ssikt.no

Org nr: 919 824 573

halde leverandørdialog med tre leverandørar. Det vart gjennomført ei anbodskonkurranse med prekvalifisering og forhandlingar. Konkurransgrunnlaget for prekvalifiseringa vart kunngjort i byrjinga på mai. I byrjinga av september var det klart at Acos vann anbodskonkurransen.

Innføring av Acos WebSak:

Arbeidet med innføring av Acos WebSak starta raskt etter kontraktskriving med Acos.

Prosjektgruppa danna strukturen for innføringsprosjektet og starta opp med arbeidsgrupper for dei største fagområda som nytta sak- arkiv systemet til saksbehandling.

Før utgangen av 2018 var det gjennomført oppstartsmøte med Acos, ein prosjektplan var på plass med tidfesta datoar for alle kurs for saksbehandlarane. Den tekniske installasjonen av programmet var på plass og systemet var klart til kursing rett over nyttår.

GDPR og databehandlaravtalar:

Våren 2018 var SSIKT også aktivt med i den interkommunale gruppa for GDPR. Denne gruppa jobba for å få på plass rutinar i kommunane knytt til den nye personvernforordninga. Arbeidet resulterte i ei «Personvernhandbok» med rutinar knytt til alle relevante punkt i personvernforordninga, samt eit sett med malar som kommunane kan nytte.

Som følge av GDPR var det også naudsynt å revidere alle eksisterande databehandlaravtalar for kommunane og inngå nye databehandlaravtalar der dette ikkje var på plass. SSIKT var med i ei nedsett gruppe som skulle vurdere databehandlaravtalane før kommunane skreiv under på dei. Dette viste seg å vere eit svært omfattande og arbeidskrevjande arbeid. Resultatet var at kommunane ved nyttår vedtok å tilsette ein jurist i eit vikariat i 6 mnd for å ta hand om dette for kommunane.

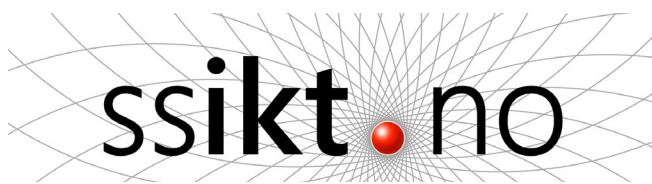
Guttorm Rimstad

Dagleg leiar

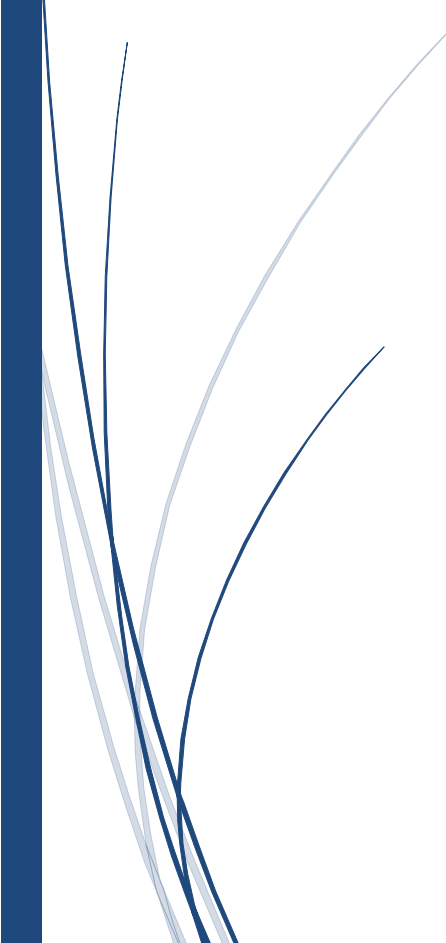
Søre Sunnmøre IKT

Ulsteinvik 12.03.2018

SØRE SUNNMØRE IKT

REKNESKAP 2018

INNHALD

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT	2
REKNESKAPSSKJEMA 1A – DRIFTSREKNESKAPEN	3
REKNESKAPSSKJEMA 1B – DRIFTSOMRÅDET	4
ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING	5
REKNESKAPSSKJEMA 2A – INVESTERINGSREKNESKAPEN	6
REKNESKAPSSKJEMA 2B – INVESTERINGSREKNESKAPEN FORDELT PÅ PROSJEKT	7
BALANSEREKNESKAPEN	8-9
NOTE 1: KRETSLØP 1 – ARBEIDSKAPITALEN	10
NOTE 2: KRETSLØP 2 – EIGENKAPITALEN	11
NOTE 3: FORDRINGAR	12
NOTE 4 GJELD	13
NOTE 5 EGENKAPITALTILSKOT	14

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Søre sunnmøre IKT				
Økonomisk oversikt - Drift				
Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Reguleringer 2018	Opprinnelig budsjett 2018
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalingar	0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-33 053 812	-32 471 319	0	-32 471 319
Rammetilskudd	0	0	0	0
Andre statlige overføringer/Sjukelønn	-403 792	0	0	0
Andre overføringer	-2 908 218	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt	0	0	0	0
Eiendomsskatt verk og bruk	0	0	0	0
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-36 365 822	-32 471 319	0	-32 471 319
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	13 599 124	15 497 581	-869 000	16 366 581
Sosiale utgifter	3 316 302	5 583 438	32 000	5 551 438
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	11 806 428	11 375 300	822 000	10 553 300
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.	240 541	0	0	0
Overføringer	2 908 218	0	0	0
Avskrivninger	0	0	0	0
Fordelede utgifter	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	31 870 614	32 456 319	-15 000	32 471 319
Brutto driftsresultat	-4 495 208	-15 000	-15 000	0
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-59 988	0	0	0
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån	0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter	-59 988	0	0	0
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	7 353	15 000	15 000	0
Avdrag på lån	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	7 353	15 000	15 000	0
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-52 635	15 000	15 000	0
Motpost avskrivninger	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-4 547 844	0	0	0
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	0	0	0	0
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	0	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	0	0	0	0
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-4 547 844	0	0	0

REKNESKAPSSKJEMA 1A – DRIFTSREKNESKAPEN

Vedlegg 1

Regnskapsskjema 1A - Driftsregnskapet

	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018
Tall i 1 kroner			
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER			
Skatt på inntekt og formue	0	0	0
Ordinært rammetilskudd	0	0	0
Eiendomsskatt verk og bruk	0	0	0
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	0	0	0
Sum frie disponible inntekter	0	0	0
FINANSINNTEKTER/-UTGIFTER			
Renteinntekter og utbytte	-59 988	0	0
Gevinst finansielle instrument (omløpsmidler)	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	7 352	15 000	15 000
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Netto finansinntekter/-utgifter	-52 636	15 000	15 000
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER			
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger	0	0	0
Til bundne avsetninger	0	0	0
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	0
Bruk av bundne avsetninger	0	0	0
Netto avsetninger	0	0	0
FORDELING			
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0
Til fordeling drift	-52 636	15 000	15 000
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	-4 495 208	-15 000	-15 000
Regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk	-4 547 844	0	0

REKNESKAPSSKJEMA 1B – DRIFTSOMRÅDET

Vedlegg 2

Regnskapsskjema 1B - Driftsregnskapet

Tall i 1 kroner	Regulert			Opprinneli
	Regnskap 2018	budsjett 2018	Reguleringer 2018	g budsjett 2018
Netto driftsutgifter pr Ansvar				
Driftsenteret	-20 820 418	-19 429 298	-1 923 000	-17 506 298
Brukarstøtte/prosjekt	8 919 854	10 051 020	455 000	9 596 020
Strategi	432 824	805 200	-53 000	858 200
Fag-Omsorg	2 563 843	2 625 738	1 131 000	1 494 738
Fag-Økonomi og lønn	3 087 302	3 606 540	210 000	3 396 540
Fag-Sak/arkiv og web	915 569	1 145 400	90 000	1 055 400
Fag-Oppvekst	405 818	1 180 400	75 000	1 105 400
Netto for Avdeling	-4 495 208	-15 000	-15 000	0

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING

Økonomisk oversikt - Investering			
Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018
INNTEKTER			
Salg driftsmidler og fast eiendom	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-8 298 482	-18 239 480	-18 239 480
Moms-kompensasjon	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0
Sum inntekter	-8 298 482	-18 239 480	-18 239 480
UTGIFTER			
Lønnsutgifter	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	8 297 164	18 239 480	18 239 480
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.	0	0	0
Overføringer	0	0	0
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0
Sum utgifter	8 297 164	18 239 480	18 239 480
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER			
Avdrag på lån	0	0	0
Utlån	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	1 318	1 318	1 318
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	1 318	1 318	1 318
Finansieringsbehov	0	0	0
FINANSIERING			
Bruk av lån	0	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Bruk av bundne fond	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0
Sum finansiering	0	0	0
Udekket / Udisponert	0	0	0

REKNEKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREKNEKAPEN

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet			
	Regnskap	Regulert	Opprinnelig
Tall i 1 kroner	2018	budsjett	Budsjett
	2018	2018	2018
FINANSIERINGSBEHOV			
Investeringer i anleggsmidler	8 298 482	18 239 480	18 239 480
Utlån og forskutteringer	0	0	0
Kjøp og sal av aksjar	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0
Dekking av tidlegare års meirforbruk	0	0	0
Avsetninger	0	0	0
Årets finansieringsbehov	8 298 482	18 239 480	18 239 480
FINANSIERING			
Bruk av lånemidler	0	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0
Kompensasjon for meirverdiavgift	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 298 482	-18 239 480	-18 239 480
Andre inntekter	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-8 298 482	-18 239 480	-18 239 480
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0
Bruk av tidlegare års mindreforbruk	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	0	0
Sum finansiering	-8 298 482	-18 239 480	-18 239 480
Udekket / Udisponert	0	0	0

REKNESKAPSSKJEMA 2B – INVESTERINGSREKNESKAPEN FORDELT PÅ PROSJEKT

REGNSKAPSSKJEMA 2B INVESTERINGSREGNSKAPET FORDELT PÅ

Tall i 1 kroner	Regnskap 2018	Regulert 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018
Fra regnskapsskjema 2A:				
Investeringer i anleggsmidler	8 298 482	0	18 239 480	18 239 480
Fordeling på				
Gjenstående prosjekt 2017	2 020 111	0	2 382 230	2 382 230
Maskinvare driftsenterer	2 875 744	0	5 375 000	5 375 000
Programvare driftsenteret	691 675	0	3 125 000	3 125 000
IP telefoni	633 529	0	1 875 000	1 875 000
GDPR teknisk			625 000	625 000
Antivirus	259 171	0	437 500	437 500
Egenkapitaltilskot	1 318	0	0	0
Gerica/omsorg	391 067	0	400 000	400 000
Velferdsteknologi			1 200 000	1 200 000
Agresso M7 oppgradering	40 850	0	437 500	437 500
ID-Porten			125 000	125 000
System for utfasa program			125 000	125 000
Sak/arkiv	669 202	0	0	0
Tieto skule 2017	715 816	0	2 131 250	2 131 250
Sum fordelt	8 298 482	0	18 238 480	18 238 480

BALANSEREKNESKAPEN

Balanseregnskapet			
Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Faste eiendommer og anlegg		0	0
Utstyr, maskiner og transportmidler		0	0
Utlån		0	0
Aksjer og andeler	1	1 318	0
Pensjonsmidler		0	0
Sum anleggsmidler		1 318	0
OMLØPSMIDLER			
Kortsiktige fordringer	2	5 913 510	0
Premieavik		0	0
Aksjer og andeler		0	0
Sertifikater		0	0
Obligasjoner		0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	3	7 966 413	0
Sum omløpsmidler		13 879 923	0
Sum eiendeler		13 881 241	0
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond		0	0
Bundne driftsfond		0	0
Ubundne investeringsfond		0	0
Bundne investeringsfond		0	0
Regnskapsmessig mindreforbruk	4	-4 547 844	0
Regnskapsmessig merforbruk		0	0
Udisponert i investeringsregnskapet		0	0
Udekket i investeringsregnskapet		0	0
Likviditetsreserve		0	0
Kapitalkonto		-1 318	0
Endring rekneskapsprinsipp AK (drift)		0	0
Endring rekneskapsprinsipp AK (investering)		0	0
Sum egenkapital		-4 549 162	0

GJELD			
LANGSIKTIG GJELD			
Pensjonsforpliktelser		0	0
Ihendehaverobligasjonslån		0	0
Sertifikatlån		0	0
Andre lån		0	0
Sum langsiktig gjeld		0	0
KORTSIKTIG GJELD			
Kassekredittlån		0	0
Annen kortsiktig gjeld	5	-9 332 080	0
Premieavik		0	0
Sum kortsiktig gjeld		-9 332 080	0
Sum egenkapital og gjeld		-13 881 241	
Ubrukte lånemidler		0	0
Andre memoriakonti		0	0
Motkonto for memoriakontiene		0	0
Sum memoriakonti		0	0

NOTE 1: Kretsløp 1 – ARBEIDSKAPITALEN

	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Omløpsmidler	2.1	-	13 879 923	13 879 923
Kortsiktig gjeld	2.3	-	9 332 080	9 332 080
SUM ENDRING I BALANSEN				4 547 843
Endring mem.konti ubrukte lånemidler				-
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				4 547 843,00
FRA DRIFT OG INVESTERING:				
		Fra drift	Fra investering	
Sum inntekter		36 365 822	8 298 482	
Sum utgifter		31 870 614	8 297 164	
Avskrivninger		-		
Eksterne finansieringsinnt.		59 988	-	
Eksterne finansieringsutg.		7 353	1 318	
SUM DIFF. DRIFTS/INVESTERINGS		4 547 843	-	4 547 843
Forside				
DIFFERANSE		(SKAL VÆRE 0,-)		-

NOTE 2: Kretsløp 2 – EIGENKAPITALEN

	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Egenkapital	2.5	-	(4 549 162)	(4 549 162)
Kapitalkonto	2.5990	-	(1 318)	(1 318)
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				-4 547 844,00
FRA DRIFTSREGNSKAPET				
	ARTER	Fra drift		
Sum bruk av avsetninger	930-960	-		
Årets regnsk.m. merforbruk	980	-		
Avsetninger	530-570	-		
Årets regnsk.m. mindreforbruk	580	4 547 844		
Overføring til investeringsregnskape	570	-		
SUM DIFF. DRIFT		4 547 844		4 547 844

FRA INVESTERINGSREGNSKAPET				
Sum finansiering	910-970	-		
Årets merforbruk	980	-		
Overført fra drift	970	-		
Bruk av lån	910	-		
Aksjesalg og mottatte avdrag	920,929	-		
Sum finansieringstrans.	510-560	1 318		
Avdrag på lån	510	-		
Utlån/kjøp av aksjer	520,529	1 318		
SUM DIFF. INVESTERING		-		-
Forside				
DIFFERANSE		(SKAL VÆRE 0,-)		-

NOTE 3: FORDRINGAR

Kortsiktige fordringar er samansett av:			
Konto	Konto (T)		Beløp
21310015	NAV INTERIMKONTO		-7 490
21310030	OPPGJERSKONTO MOMSKOMPENSASJON		895 278
21375100	KUNDERESKONTRO		5 025 721
SUM			5 913 510

NOTE 4: GJELD

KORTSIKTIG GJELD ER SAMANSETT AV:				
Konto	Konto (T)			Beløp
23214003	ARBEIDSGJEVARAVGIFT			-244 384
23214006	FORSKOTSTREKK			-587 033
23270000	LEVRANDØRGJELD KORR PERIODE			1 266 032
23270010	PÅLØPT KOSTNAD PR 31.12			-128 269
23270020	KOMMUNER BALANSERING INVESTERING			-59 549
23299003	FERIEPENGER D.Å.			-1 448 948
23299004	ARB.GJ.AVG. opptj. feriepenger D.Å.			-204 302
23499501	LEVRANDØRRRESKONTRO			-7 925 627
SUM				-9 332 080

NOTE 5: EIEKAPITALTILSKOT

Søre Sunnmøre IKT

Forsikringstakernr.: 11575001

Kommunal Landspensjonskasse
Gjensidig forsikringsselskap
Orgnr: 938 708 606 Foretaksregisteret
Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Tlf: 55 54 85 00
www.klp.no

Att. økonomiansvarlig

22. januar 2019

Egenkapitaltilskudd til KLP 2018

I dette brevet fremgår innbetalt egenkapitaltilskudd i 2018 (se tabell). Egenkapitaltilskudd i KLP skal regnskapsføres som en eiendel i balansen.

Beløpet som skal føres i regnskapet for 2018 er i utgangspunktet egenkapitaltilskuddet fra balansen 31.12.2017 tillegg innbetalt egenkapitaltilskudd i 2018 (fremgår i tabellen nedenfor).

Innbetalt egenkapitaltilskudd i 2018		
Fellesordningen for kommuner og bedrifter	kr	1 318

Alternativ verdsettelse av egenkapitaltilskuddet i regnskapet

Verdien av hver kundes andel av egenkapitaltilskudd og premiereserve fremkommer i kontoutskriftene som vi sender ut i slutten av mai. For enkelte kunder kan innbetalt egenkapitaltilskudd være noe høyere enn deres andel av egenkapitaltilskuddet i KLP. Dette gjelder i hovedsak kunder som av spesielle årsaker har en vesentlig reduksjon i premiereserven. Hvis så er tilfelle, og dere antar at verdifallet vil være varig og ha vesentlig effekt på regnskapet, skal verdien av egenkapitaltilskuddet nedskrives til verdien av deres andel av det totale egenkapitaltilskuddet i KLP. Dersom dere har behov for å sjekke dette før dere får kontoutskriften, kan dere ta kontakt med kunde- og salgsleder hos oss og få oppgitt en estimert verdi.

For de som avlegger regnskap etter internasjonale regnskapsstandarder IFRS, henviser vi til reglene i IAS 39/IFRS 9 for verdsettelse.

Ta gjerne kontakt med våre kunde- og salgsledere dersom dere har spørsmål til dette.

Med vennlig hilsen
Kommunal Landspensjonskasse

Til Rådmann/ Fylkesmann

Deres ref.:

Vår ref.:
19/10764-2

Dato:
02.04.2019

Dekningsstatistikk for barnevaksinasjonsprogrammet 2017 og 2018

Dette brevet sendes til rådmann og fylkesmann for å gjøre oppmerksom på at den lokale vaksinasjonsdekningen blir sendt til ledende helsesykepleier/fagleder for helsestasjons- og skolehelsetjenesten og kommuneoverlege/smittevernlege per brev den 8. april.

Det nasjonale vaksinasjonsregisteret SYSVAK publiserer normalt vaksinasjonsdekningen for barnevaksinasjonsprogrammet for tre årskull, 2-, 9- og 16-åringer hver vår. Rapportering av vaksinasjonsdekning for barnevaksinasjonsprogrammet for 2017 har imidlertid blitt utsatt til våren 2019. Dekningsstatistikken for 2017 og 2018 på nasjonalt- og fylkesnivå blir publisert den 11. april 2019 på Folkehelseinstituttet sine nettsider <https://www.fhi.no/>.

Fra 2016 ble det kun publisert vaksinasjonsdekning på nasjonalt og fylkesnivå på www.fhi.no. Denne endringen ble innført på grunn av innstramning i praksis i forhold til eksisterende regelverk for personvern. Dekningstall på kommunenivå, hvor hensyn til personvern er ivaretatt, publiseres i KommuneHelse statistikkbank (<http://khs.fhi.no/webview/>). I KommuneHelse statistikkbank presenteres kommunens offisielle vaksinasjonsdekning på en slik måte at vaksineopplysninger ikke kan knyttes til enkeltpersoner.

Praktiske årsaker som teknisk overføring av vaksinemeldinger eller manglende etterregistrering er vanlige årsaker til lavere vaksinasjonsdekning. Kommuner med vaksinasjonsdekning under 85 % bør følge opp dette videre ved å finne årsakene til de lave dekningstallene og sette i gang tiltak for å forbedre disse.

I årets brev til kommunene settes det fokus på at de aller fleste barn og unge i Norge får de vaksinene som er anbefalt i barnevaksinasjonsprogrammet, noe som gjenspeiles i den stabilt høye vaksinasjonsdekningen for 2017 og 2018. Likevel har noen kommuner dekning under 85 %, og vi oppfordrer rådmann og fylkesmann til å bistå i arbeidet med å kartlegge og håndtere lav dekning.

Kontakt oss gjerne:

E-post: sysvak@fhi.no

Telefon: 21 07 70 00, åpen tirsdager, onsdager og torsdager fra kl. 13.00 til 14.30.

Folkehelseinstituttets nettsider: www.fhi.no

Vennlig hilsen

Hilde Bakke

Fagleder SYSVAK

Evvy Therese Dvergsdal

Seniorrådgiver SYSVAK

Fra: Einar Heimdal[einar@reinholdsverket.no]

Sendt: 16.04.2019 11:44:32

Til: Arnulf Goksøyr; Mona-Grethe Ryssevik; Thor Sigmund Garvik; Per Kristian Furø 1 (per.kristian.furo@rolls-royce.com); Per Kristian Furø; Knut Erik Engh; Knut Erik Engh (knutengh@hotmail.com); Magne Gurskevik (magne.gurskevik@klevenmaritime.no); Per Botnen (perbotnen@me.com) ; Anders Riise; Kjetil Nasset; Dag Vaagen; Marion Bringsvor

Kopi: Ann-Katrin Storøy; Ole Brubakk; Solveig Båtsvik; Gerd Kopperstad; Heidi Strand 2 (heidi.strand@tussa.com); Heidi Strand; Renathe Rossi-Kaldhol; Olav Sæter (olavsæter@yahoo.no); Kristian Fuglseth; Kristian Fuglseth 2 (kristianfuglseth@hotmail.com); Ingebjørn Grimstad; Anne-Marte Skarmyr Beitveit; SA Varaordfører; Anne Marthe og Endre Strand; Jostein Støylen (jostein.stoylen@vestkontroll.no); Postmottak Herøy; Postmottak Herøy; Ulstein Postmottak; Postmottak Hareid; Sande Kommune; Einar G. Løkken (einar.lokken@bdo.no) ; Nathalia Moltubakk; George Fulford; George Fulford (fulford@fpadvokat.no) ; Håkon Vestnes (heiakon@outlook.com) ; Edel Kvalsund Goksøyr; Edel K. Goksøyr p (edelkg@hotmail.com); Margareth Leinebo (margareth_leinebo@hotmail.com); Truls Håbakk (truls.haabakk@bakehuset.no); Anne Holstad (anne.holstad@jets.no); Ole Andreas Sæther (ole.andereas@gmail.com); Ole Andreas Sæther; Ole Andreas Sæther 2 Kindle (ole.andereas@kindle.com); Rune-Johan Tarberg; Monica Jeanette Håndlykken; Martine Holm; Jostein Husøy; Laila Fure; Andrea Sæverud; Jan-Ove Hoddevik; Lidvin Sundgot; Terje Ingar Gram; Olaus-Jon Kopperstad; Verner Larsen; Ragnhild Velsvik Berge; Trond Arne Aglen; Andreas Chr. Nørve; Fred Arnesen; Arne Runar Vik; Harald Øvereng; Arild Støylen; Kai-Rune Bjørke; Øyvind Vassbotn; Christina Steffenssen; Oddbjørn Indregård; Kjell Martin Vikene; redaksjon@vestlandsnytt.no; Vestlandsnytt; redaksjon@vikebladet.no; Linda Eikrem

Tittel: SSR - Innkalling til møte i representantskapet torsdag 23. mai 2019 kl. 10.00

Hei !

Vedlagt finn de innkalling og sakliste til møte i SSR sitt representantskap

torsdag 23. mai 2019 kl. 10.00 i Saunesmarka

Sakspapira blir sende ut i god tid før møtet.

Eventuelle forfall e.l. må meldast til underteikna i god tid før møtet.

Då står det berre att å ønskje alle god påske!

Med helsing

Einar Heimdal

SSR

Innkalling

REPRESENTANTSKAPSMØTE

Søre Sunnmøre Reinholdswerk

Torsdag

23. mai 2019

kl. 10.00

Saunesmarka

Innkalling til **representantskapsmøte** i

Søre Sunnmøre Reinhaldsverk IKS

torsdag 23.05.2019 kl. 10.00 i Saunesmarka

Innkalling til:

- Herøy: Arnulf Goksøyr, Mona-Grethe Ryssevik, Thor-Sigmund Garvik og Per Kristian Furø
- Ulstein: Knut Erik Engh, Magne Gurskevik og Per Botnen
- Hareid: Anders Riise og Kjetil Nasset
- Sande: Dag Vaagen og Marion Flatøy Bringsvor

Desse sakene er førebudd for handsaming:

Vedtakssaker:

Sak R01/19 Godkjenning av innkalling og sakliste

Sak R02/19 Valg av to representantar til å skrive under møteprotokollen saman med leiar (og dagleg leiar) – (Sist: Kjetil Nasset og Thor-Sigmund Garvik)

Sak R03/19 Godkjenning av årsrekneskap 2018, revisor si beretning og handsaming av overskot – møtebok

Sak R04/19 Godkjenning av eigarmelding 2018 – møtebok

Sak R05/19 Val av revisor og godkjenning av honorar til revisor etter rekning – møtebok

Sak R06/19 Styreval og fastsetting av styregodtgjersle – møtebok

Forts.

Forts.

Sak R07/19 Strategisk plan 2019-2022 – møtebok

Orienteringssaker / eventuelt vedtakssaker:

Sak R08/19 Kort orientering om drifta i SSR v/styreleiar og dagleg leiar

Ulsteinvik, 15.04.2019

Knut Erik Engh
leiar

George Fulford
styreleiar

Innkallinga/saklista vert også sendt til varamedlemmene. Desse får særskild melding dersom dei skal møte. I tillegg vert den sendt til revisor, Jostein Støylen/Vest Kontroll, styret og eigarkommunane.

Har Herøy kontrollutval legitimitet?

Når eg går inn på heimesida til Herøy kommune, og klikkar på politiske møter og dokument, finn eg ikkje noko om kontrollutvalet. Sjølv når eg søker i søkefeltet der. Men eg finn ei lenkje til Vest kontroll, og der står Herøy kontrollutval. Men kvifor ikkje på Herøy kommune si heimeside?

Men dette er kanskje noko ein kan leve med. Men langt meir alvorleg er det at kontrollutvalet ikkje gjer jobben sin slik at ein kan få tillit til det arbeidet dei gjer. Er er ikkje den einaste som seier det, dessverre. Eg er temmeleg sikker på at det er fleire enn eg i denne sal som har skrantande tillit til arbeidet kontrollutvalet har gjort. Kritikken av kontrollutvalet i lokalavisa har vore knallhard, utan at det vert gjort noko særleg med det. Det ser ut at taktikken er «å stikke hovudet i sanden og vone det går over». Men det skal vere openheit, også i kontrollutvalet. Korkje formannskap eller kommunestyret har vorte informerte om personsakene.. I lokalavisa kan vi lese at kontrollutvalet har vore overfladiske i konkrete brot på lover, avtalar og på kommunen sine egne etiske prinsippa om «respekt, tillit og samhandling». Vedtaket er tufta på ufullstendige og til dels feilaktige opplysningar, skriv innsendaren, som har gode bevis i saka, og vedkomande har heller ikkje vorte førespurd om opplysningane sine frå kontrollutvalet.

Ei sak har alltid minst to sider. Kontrollutvalet har i denne saka berre høyrte sida til forvaltinga/rådmannen som kritikken er reist mot, ikkje kva dei enkelt berørte personane har å seie. Kvifor berre den eine parten? Kva tillit kan innbyggjarane då ha til kontrollutvalet? Utvalet er eit politisk organ som skal ivareta og verne innbyggjarane og tilsette, sjå til at forvaltinga fylgjer avtalar, lover og vedtak. Personleg har eg fått opplysningar om illojale handlingar frå forvaltinga i Herøy som har gått utover personar. Eg trur neppe kontrollutvalet har handsama desse i saka over. Eg finn i alle fall ikkje sakene i møteprotokollane deira. Personane det gjeld er redde for at viss dei melder frå om sakene, så vert det teke ille opp og dei vert utsette for represalier. Døma er fleire frå ulike arbeidsplassar og ulike sjefar. Dette er ei oppgåve for rådmannen å ta tak i. Er den han som står bak ei eller fleire av sakene, ja, så er det så alvorleg at ein setterrådmann må sjå på saka. Vi skal ikkje ha det slik i Herøy kommune!

I Kommunal rapport frå 28. mars i år skriv dagleg leiar i Norges Kommunerevisorforbund at dei ynskjer synlige kontrollutval som tek initiativ, og er spydspissar i den kommunale eigenkontrollen. Demokrati fordrar openheit og at ein er tilgjengeleg. Det skal vere mogeleg for innbyggjarane å ta kontakt med politikarane å få innsyn i saker folkevalde organ handsamar. Det same må gjelde kontrollutvalet. Ein kan ikkje gøyme seg bort på heimesidene til Vest kontroll. Kontrollutvalet sjølve må krevje at det vert presentert på lik linje med andre kommunale utval. Det gjeld også sakene dei tek opp.

Viser for øvrig til forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner i Lovdata, med vekt på § 4. Tilsyn og kontroll. Og § 5. Innhending av opplysningar.

Kjell Runde
Folkelista

Fra: Lisbeth Moltu Espeseth[lisbeth.moltu.espeseth@heroy.kommune.no]
Sendt: 23.04.2019 11:23:13
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Interpellasjon til komande kommunestyre

Fra: kjell@runde.as <kjell@runde.as>
Sendt: 23. april 2019 10:11
Til: Postmottak Herøy <postmottak.heroy@heroy.kommune.no>
Emne: Interpellasjon til komande kommunestyre

Hei!

Sender ein interpellasjon til komande kommunestyre.

Mvh Kjell Runde

Aksjonærane

TUSSA KRAFT AS

Langemyra 6, 6160 Hovdebygda

Telefon: 70 04 62 00

E-post: firmapost@tussa.no

Internett: www.tussa.no

Bankkonto: 6562 05 11573

NO 916 929 641 MVA

Dykkar ref.:

Vår ref.:
ED/LT

Sak/dok.nr
13/00808-17

Arkivref.
011

Dato:
12.04.2019

Innkalling til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 30. april 2019

De vert med dette kalla inn til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft AS tysdag 30. april 2019 kl. 10.30 i administrasjonsbygget til Tussa i Hovdebygda i Ørsta.

Sakspapira vert sendt til aksjonærane i eit eksemplar og med e-post.

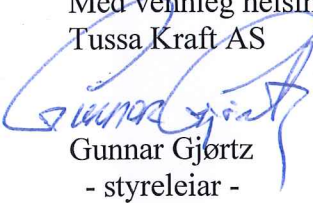
Aksjonærar som ikkje har høve til å møte kan gi fullmakt. Om ønskjeleg, kan styreleiar då representere på generalforsamlinga.

Før opning av generalforsamlinga blir det gitt ei orientering om konsernet si stilling.

Etter møtet vert det enkel servering.

Vel møtt!

Med vennleg helsing
Tussa Kraft AS

Gunnar Gjørtz
- styreleiar -

Vedlegg: Sakliste og saksframstillingar

Kopi m/vedlegg: Revisor
Styret
Valnemnda
Kopi u/vedlegg: Lokalpressa

SAKLISTE

til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft AS 30.04.2019

Før opninga av generalforsamling blir det orientert om konsernet si stilling

- SAK 1 Opning av generalforsamlinga ved styreleiar
- SAK 2 Registrering av representantar
- SAK 3 Val av møteleiar
- SAK 4 Godkjenning av innkalling og sakliste
- SAK 5 Val av to representantar til å skrive under protokollen saman med møteleiar
- SAK 6 Årsmelding og rekneskap for 2018. Disponering av overskot
- SAK 7 Val
- SAK 8 Fastsetjing av godtgjersle til selskapet sine tillitsvalde
- SAK 9 Fastsetjing av godtgjersle til revisor for 2018
- SAK 10 Eventuelt

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

I TUSSA KRAFT AS 30.04.2019

Sak nr. 6

Saksnamn: Årsmelding og rekneskap 2018. Disponering av overskot.

Styret legg med dette fram årsrapport for 2018. Rapporten omfattar årsmelding frå styret, resultatrekneskap, balanse, kontantstraumanalyse og notar til rekneskapen. Etter styret si meining gir desse sidene fullstendig informasjon om drifta i 2018 og selskapet si stilling ved årsskiftet. Årsoppgjeret er revidert og funne i orden.

Styret handsama rekneskapen i møte den 09.04.19 under sak 20/19 og legg fram saka for generalforsamlinga med slik:

TILRÅDING:

1. Generalforsamlinga godkjenner den framlagde årsmeldinga frå styret.
2. Generalforsamlinga godkjenner den framlagde rekneskapen frå styret for Tussa Kraft AS og konsernet med notar og framlegg til disponering av overskot.

Rekneskapen for konsernet syner desse hovudtala (alle tal i mill. kr):

<u>Rekneskapstal</u>	<u>2018</u>
Driftsinntekter	1 048,2
Driftsresultat	132,5
Resultat før skatt	98,1
Resultat etter skatt	56,2
Utbyte	39,5

Ørsta, 12.04.2019

Utskrift: LT

Adm.dir.:

Elling Dybdal

Vedlegg: Styret si melding, rekneskap, kontantstraumanalyse og notar
Revisjonsmelding for 2018
Status for eigarstyring og selskapsleiing
Styret i Tussa Kraft AS

Årsmelding frå konsernstyret 2018

Tussa er ei leiande energi- og IKT-verksemd på Nord-Vestlandet med hovudkontor i Ørsta kommune. Selskapa i konsernet driv forretningsverksemd med kjernekompetanse og infrastruktur innanfor energiforsyning og digital kommunikasjon.

Visjonen er å ha kraft til å skape miljøvennlege og framtidsretta løysingar. God kvalitet, lokal forankring, samfunnsansvarlege og framtidsretta handlingar skal gjere Tussa til kundane sitt førsteval.

VIDARE DRIFT

I samsvar med rekneskapslova § 3-3a stadfester styret at føresetnadene om framleis drift er til stades. Til grunn for dette ligg ei positiv utvikling for selskapet og konsernet, samt budsjett og planar for framtida.

HOVUDTREKK I 2018

Både driftsinntekter og -kostnader har auka frå 2017 til 2018 for konsernet. Hovudårsakene til dette er høgre kraftprisar og at kraftkjøpet for vidaresal til sluttbrukar vart lagt om frå konsernintern handel til konsernekstern handel frå september.

Driftsresultatet for konsernet er litt høgare enn i 2017. Vurdert utifrå endringane i kraftprisar frå føregåande år skulle driftsresultatet vore endå høgre, men det er utgiftsført vedlikehaldskostnader på 32,1 mill. kr i samband med den planlagde rehabiliteringa på Tussa kraftverk.

Tussa sin part av Mørenett leverer eit driftsresultat som er 13,4 mill. kr betre enn i 2017. Dette trass i at selskapet hadde eit avbrot i leveringa den 28. februar som er kostnadsført med 8,4 mill. kr.

Finansresultatet i 2018 er svakare enn i 2017. Hovudårsaka til det er finansinntekt i 2017 i samband med fisjonen av entreprenørverksemda i Mørenett.

For summen av dei andre forretningsområda er resultatendringane frå i fjor små.

Tussa kjøpte aksjar i Istad AS og ved utgangen av året var Tussa største aksjonær med 36 % av aksjane.

FRAMTIDIG UTVIKLING

Kraftproduksjon og engros-krafthandel

Rammevilkår fornybar energi

Elektrisitet som energibærer er sentral i framtida sitt energisystem, og vasskraft som energikjelde er framleis den mest konkurransedyktige i alle fall i Noreg. Tussa med sine vasskraftverk er godt posisjonert for denne framtida.

Strategi og framtidsutsikter

Det har vore så gode stimulansar til å investere i ny produksjon at det for tida er eit nasjonalt og nordisk kraftoverskot. Det vil kome godt med i ei framtid der stadig meir skal elektrifiserast og energiproduksjon basert på fossile kjelder skal fasast ut. For å balansere dette kraftoverskotet og variasjonar i vêravhengig kraftproduksjon, er det avgjerande viktig at det er gode kraftutvekslingssamband mot andre land for å halde ei stabil kraftprisutvikling. Med fleire

utvekslingssamband sett i drift etter 2020 ventar vi meir stabilitet i årsprisane enn vi har hatt dei seinaste åra. Dette vil gi større sikkerheit for investeringar i kraftproduksjon. Med ytterlegare innslag av tilfeldig vindkraftproduksjon, må det likevel forventast meir og større kortsiktige svingingar av kraftprisen.

Med overoppfylling av den svensk-norske elsertifikatmarknaden, er det venta at sertifikatprisane blir låge når vi passerer 2021.

Med dei investeringsvilkåra som er no, vil Tussa realisere fleire mindre utbyggingar og rehabiliteringar dei neste åra.

Kraftprisen dei komande åra

Kraftprisen har svinga mykje dei siste åra, og det må forventast svingingar dei komande åra også, men då kanskje meir i korte periodar når det er stor produksjon av vindkraft. Prisane på den transparente marknadsplassen til Nasdaq OMX er det beste grunnlaget vi har som signal på kraftprisen for dei komande års. Primo april 2019 var prisutsiktene for 2020 til 2024 mellom 36 og 31 øre/kWh. Dette er ein prisoppgang på om lag 5 øre/kWh frå same tid i fjor.

Kraftsal

Tussa har Nord-Vestlandet som regional forankring, og hovudfokuset vårt er dei lokale kundane. Vi skal vere tydelege på at vi har miljøvennlege og framtidsretta produkt og ei sterk lokal forankring. Kraftkundane er viktige for oss, og vi er difor svært opptekne av å ta vare på og handtere kraftsalet på ein god måte.

Kraftnett

Mørenett har lagt bak seg sitt femte driftsår, også gjennom dette året har det vore fokus på endringsprosessar for å nå dei ulike synergimåla som var ein del av vedtaksfundamentet for etableringa av selskapet. Framdrifta er hovudsakleg i samsvar med planen, og i 2018 vil truleg selskapet ha eit kostnadsgrunnlag som gjer at Mørenett vert målt som 100 % effektive av NVE. Vi får ikkje endeleg svar på effektiviteten for 2018 før NVE gir varsel om inntektsramme for 2020 i slutten av 2019.

Med ei reindyrka rolle som nettverksemd vil Mørenett vere ein sentral aktør i vidare strukturendringar av elektrisitetsnettet i Møre og Romsdal.

Installasjon

Forretningsområdet er prega av stor teknologisk utvikling, mellom anna innan ulike automasjons- og styringssystem. Tussa er i dag den største elektrotekniske installasjonsverksemda i regionen, og har sterke fagmiljø innan dei aller fleste relevante fagområda. Målet er å vere den føretrekte leverandøren både i privat- og bedriftsmarknaden.

IKT

Tussa skal dekkje kundane sine behov for framtidsretta, profesjonelle, miljøvennlege og sikre kommunikasjons- og IT-tenester heile døgnet.

Gode kommunikasjonsløyisingar blir stadig viktigare både i person- og bedriftsmarknaden. Tussa byggjer ut fiber på Søre Sunnmøre. Dette er ei langsiktig satsing der vi kjem til å investere vidare i åra som kjem. Å vere ein lokal og etablert breibandsleverandør gir oss gode føresetnader for å lukkast med den offensive fibersatsinga.

Utfordringane med å drifte datautstyr aukar som følgje av høgare krav til oppetid, spesialkompetanse og informasjonstryggleik. Dette gjer at stadig fleire bedrifter vel å setje ut heile eller delar av IT-drifta under føresetnad av at bedriftene har tilgang på gode kommunikasjonsløyningar. Tussa ønskjer å dekkje dette behovet ved å vere ein framtidsretta og ansvarleg leverandør av IT-driftstenester. For å ta denne posisjonen, har vi eit nytt, energieffektivt og moderne datasenter som gir rom for vidare vekst.

UTGREIING AV ÅRSREKNESKAPEN

Konsernet

Rekneskapen for Tussakonsernet i 2018 viser samla driftsinntekter på 1 048,2 mill. kr (811,7) og eit driftsresultat på 132,5 mill. kr (131,6). Resultat før skatt er 98,1 mill. kr (103,5) og etter skatt er resultatet 56,2 mill. kr (56,8). Tilsvarende tal for 2017 står i parentes.

Innanfor drifta har vi auke i omsetninga med 236,6 mill. kr (29,1 %). Hovudårsak til auke i omsetninga er høgare kraftpris og at Tussa-24 i september 2018 vart eigen aktør på kraftbørsen Nordpool. Det vil seie at Tussa-24 no kjøper all kraft til kundane der, medan Tussa Energi sel all sin kraftproduksjon til Nordpool. Tidlegare vart kraftproduksjonen i Tussa Energi sett i samanheng med Tussa-24 sitt behov for kjøp av kraft til kundane, og differansen vart selt/kjøpt eksternt til/frå Nordpool. Det interne kraftsalet/kraftkjøpet mellom Tussa Energi og Tussa-24 har tidlegare vorte eliminert på konsernbasis. Slik er det ikkje lenger, og høgare ekstern omsetning vert resultatet.

I same periode viser samla driftskostnader ein auke på 235,6 mill. kr (34,6 %). Auken er i hovudsak knytt til dei same forholda som nemnt over. I tillegg hadde ein i 2018 vedlikehaldskostnader på 32,1 mill. kr i samband med rehabiliteringa av Tussa kraftverk.

Eigenkapitalen til konsernet utgjorde 29,5 % (34,8 %) av totalkapitalen ved årsskiftet. Konsernet sin eigenkapitalrentabilitet vart 11,4 % før skatt (12,3 %). Avkastninga på totalkapitalen vart 6,8 % (6,6 %).

Finans

Netto finanspostar i konsernet vart -34,4 mill. kr (-28,0). Hovudårsak til endringa er at det i 2017 vart bokført gevinst ved fisjon av entreprenørverksemd til BKK Enotek med 24,2 mill. kr.

Skatt

Årsrekneskapen for 2018 viser ein skattekostnad på 41,9 mill. kr (46,7). Dette utgjer 42,7 % av resultatet før skatt. Grunnrenteskatten utgjer 20,3 mill. kr (23,4) av den totale skattekostnaden for konsernet. Verdien av framtidig utsett skattefordel er 2,7 mill. kr (10,2). Konsernet har minimalisert betalbar skatt ved å nytte seg av gjeldande ordningar med konsernbidrag og motrekning av underskot. Skatten som skal betalast for konsernet i inntektsåret 2018 utgjer 35,0 mill. kr (46,9).

Gjeld

Renteberande gjeld var ved utgangen av året på 1 696,4 mill. kr (1 295,5), av dette er 720 mill. kr rentesikra. Kortsiktig gjeld ved utgangen av året var 336,1 mill. kr (247,0), ein auke på 36,1 % frå 2017. Rekneskapen viser at sum gjeld i konsernet utgjer 2 075,1 mill. kr (1 590,8), ein auke på 30,4 % frå 2017.

Investering

Samla investering i varige driftsmidlar var 261,8 mill. kr i 2018 (229,9). Dei største investeringane er gjort innanfor nettanlegg, fiber og kraftproduksjon.

I september kjøpte Tussa 49 % av aksjane i Istad AS frå Statkraft. I desember vart 13 %-poeng av desse aksjane selt vidare til KLP. Ved utgangen av året hadde Tussa altså 36 % av aksjane. Posten er bokført med 283 mill. kr i balansen i Tussa Kraft AS.

Kontantstraum

Tussakonsernet har gjennom året hatt ein kontantstraum frå driftsaktivitetar på 166,6 mill. kr (197,7). Ved utgangen av året har konsernet nytta 42,8 mill. kr av kassakreditten på 100 mill. kr, og likviditetsgrad 1 er utrekna til 0,9.

Morselskapet

Morselskapet har litt lågare inntekter i 2018 målt mot 2017. Kostnadsnivået er også lågare, slik at driftsresultatet er noko betre. Med netto finans marginalt lågare enn 2017 vart årsresultatet for 2018 1,3 mill. kr svakare enn for 2017. Den finansielle stillinga til morselskapet syner ein viss auke i totalkapital og gjeld som inneber at eigenkapitalprosenten går litt ned frå 40 % pr. 31.12.2017 til 37,4 % pr. 31.12.2018"

Segmentinformasjon

	Omsetning		Driftsresultat		Resultat før skatt	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Energiproduksjon og engros-krafthandel	419 347	283 656	69 964	77 834	53 291	53 569
Kraftsal	299 892	212 671	1 491	6 783	942	6 812
Kraftnett	274 955	265 527	54 627	41 183	47 508	57 246
Installasjon	103 153	116 068	-1 698	2 289	-1 605	2 371
IKT	181 517	168 619	17 487	12 094	8 588	4 070

Rekneskapen gir ei rettvissande oversikt over utvikling og resultat av selskapet og konsernet si verksemd og stilling.

Energiproduksjon og engros-krafthandel

I 2018 vart driftsresultat for produksjons- og engrosverksemda 70,0 mill. kr (77,8), og resultat før skatt vart 53,3 mill. kr (53,6).

Tussa Energi AS har dei siste åra hatt høg oppetid og lite driftsavbrot som følgje av feil i egne anlegg. I all hovudsak gjeld dette også for 2018. Frå mars til august var Tussa kraftverk stoppa for planlagd vedlikehald og oppgradering. Av ein samla prosjektkostnad på 62 mill. kr er 32,1 mill. kr utgiftsført. Det er forventa at produksjonen i kraftverket vil auke med rundt 15 GWh (5 %) på årsbasis. Tenneelva kraftverk med ein forventa årsproduksjon på 10 GWh vart sett i drift heilt på slutten av året.

Tussa Energi AS og Sunnmøre Energi AS produserte 594 GWh elektrisk kraft i 2018. Til samanlikning vart det produsert 745 GWh i 2018. I 2018 var gjennomsnittleg spotpris i området vårt 42,3 øre/kWh mot 27,5 øre/kWh i 2017.

Året starta med magasininfylling på om lag 80 % av normalfylling. Årsaka til dette var større tapping enn normalt i Tussamagasinet førjulsvinteren 2017 for å kunne starte vedlikehaldsarbeidet i Tussa kraftverk i mars. Den store haustnedbøren gjorde at vi enda på 107 % av normalfylling ved årsslutt.

Samla oppnådd pris for den produserte krafta, utan elsertifikat og andre grøne tillegg, vart 37,1 øre/kWh i 2018 mot 27,1 øre/kWh i 2017.

Kraftsal

I 2018 hadde forretningsområdet eit driftsresultat på 1,5 mill. kr (6,8) og eit resultat før skatt på 0,9 mill. kr (6,8).

Både i bedrifts- og personmarknaden har det vore hard konkurranse om kundane og låge marginar. Vi ser at kundane i vårt eige område er meir lojale enn kundar vi har frå andre delar av landet. Vi har ei solid kundemasse i området vårt, noko som er eit godt grunnlag for vidare utvikling.

Kraftnett

Tussa sin part av Mørenett hadde eit driftsresultat på 54,6 mill. kr (41,2) i 2018 medan resultatet før skatt vart 47,5 mill. kr (57,2). Driftsresultatet vart forbetra frå 2017 til 2018 med 13,4 mill. kr. Dette trass i at selskapet hadde eit avbrot i leveringa den 28. februar som er kostnadsført med 8,4 mill. kr.

Finansresultatet i 2017 var positivt og betre enn i 2018. Den største einskildårsaka til dette var vinst som følge av fisjonen av entreprenørverksemda i Mørenett i 2017.

IKT

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på 17,5 mill. kr i 2018 (12,1) medan resultatet før skatt vart på 8,6 mill. kr (4,1).

Eksterne kommunikasjonsprodukt hadde ein omsetningsvekst på 7,6 % i 2018 og eksterne IT-produkt hadde ein omsetningsvekst på 9,8 %. Det er potensiale for ytterlegare vekst både innanfor kommunikasjons- og IT-tenester, og det er forventa sterkare resultat framover.

Installasjon

Forretningsområdet hadde eit driftsresultat på -1,7 mill. kr i 2018 (2,3), medan resultatet før skatt vart på -1,6 mill. kr (2,4). Det negative resultatet har samband med hard konkurranse i installasjonsmarknaden, spesielt på fastprisprosjekt mot næringsmarknaden. I tillegg har selskapet bokført tap på 0,8 mill. kr i samband med konkursar. Utover året har det likevel vore god ordreinnangang og tilgang på arbeid. Marknaden er framleis prega av hard konkurranse, men det er høg aktivitet i selskapet og utsiktene for 2019 og 2020 er difor gode.

FINANSIELL RISIKO

Marknadsrisiko

Hovudverksemda i konsernet som det er knytt spesiell marknadsrisiko til er kraftproduksjon og krafthandel. Marknaden har eit stort innslag av vasskraft og tilgang på vatn kan variere mykje frå år til år. Dette gir seg utslag på både kraftprisar og produksjonsmengd, og kan få store utslag på resultatet. Konsernet har ein risikostrategi i høve til marknadssituasjonen med målsetjing om å oppnå høgast mogleg inntening frå produksjonen sett i høve til selskapet sine risikorammer. Ved

revisjon av sikringsstrategien i 2017 vart sikringsperioden redusert frå 3 år til 1 år. Overgangen frå 3 til 1 års sikringshorisont vert gjort ved at allereie inngåtte sikringar går ut sine løpetider.

Tussa nyttar mellom anna terminkontraktar og andre finansielle instrument for å prissikre delar av inntektene. I denne samanhengen er det ikkje forskjell mellom fysiske og finansielle kontraktar som blir handla bilateralt, og finansielle kontraktar i terminmarknaden. Prisen vil hovudsakleg vere den styrande faktoren når ein vel handelsform. All finansiell krafthandel vert gjort på kontraktar som vert klarert, slik at ein kjøper seg fri for motpartsrisiko.

Valutarisiko

Tussa er eksponert for valutarisiko fordi oppgjersvalutaen på reelle og finansielle kraftkontraktar handla mot NordPool Spot og Nasdaq OMX er i Euro. Valutastrategien vart endra i 2017, og konsernet gjekk frå å valutasikre dei finansielle kraftkontraktane individuelt med valutaterminkontraktar til å ha ei samla valutasikringsramme på 30 mill. Euro. Av denne er det realisert ein valuta-renteswap-avtale på 10 mill. Euro og eit valutalån på 20 mill. Euro. Verdien av valuta-renteswap-avtalen var -6,0 mill. NOK pr. 31.12.2018. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi. Overgangen frå gammal til ny strategi vert gjort ved at inngåtte valutaterminkontraktar går ut sine løpetider.

Resultatet frå valutasikringsbokføringa i 2018 vart eit tap på 1,1 mill. kr. Realiserte tap eller gevinstar blir resultatført i leveringsperioden. Resultatet som følgje av verdiendringane på valutaterminar, og som ikkje er resultatført i 2018, er -1,1 mill. kr pr. 31.12.2018.

Renterisiko

Ettersom Tussa er eksponert for renteendringar gjennom dei låneavtalane som er inngått, har vi vedteke ein rentesikringsstrategi der målsetjinga er å redusere konsernet sin rentesensitivitet. Konsernet har ein strategi som går på å sikre mellom 20 % og 50 % av gjelda med fast rente, og at gjennomsnittleg rentebindingstid skal liggje mellom 3-5 år. Rentesikringsgrad og gjennomsnittleg rentebindingstid vert rekna av den samla konsoliderte gjelda, der Mørenett si gjeld er konsolidert inn i konsernet sin balanse med 46,34 %. Mørenett sikrar ikkje renta då inntektsramma i stor grad er fastsett av ei flytande rente. Tussa nyttar rentebyte-avtalar for å minimere renteeksponeringa.

Kredittrisiko

Risiko for at motparten ikkje har økonomisk evne til å oppfylle pliktene sine er å sjå på som låg, og det har historisk vore lite tap på fordringar.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikkje er samsvar mellom kontantstraumane frå verksemda og finansielle forpliktingar. Kontantstraumen frå krafthandel vil variere mellom anna i forhold til prisnivået i marknaden. Konsernet har ei kassakredittramme på 100 mill. kr, og sikrar gjennom denne nødvendig likviditet. Pr. 31.12.2018 var 42,8 mill. kr av kassakreditten nytta.

ORGANISASJON

Aksjonærer

Eigaroversynet pr. 31.12.2018 går fram av note 17. Det er viktig for selskapet å ha interesserte og engasjerte aksjonærer. Dette skal Tussa oppnå mellom anna ved å skape verdier for aksjonærane i form av utbytte og verdistigning av aksjane. Grunnlaget for verdistigninga av aksjane kjem frå investeringar av den delen av årsresultatet som ikkje blir betalt ut i utbytte. Desse investeringane skal gjerast med eit samfunnsansvarleg og langsiktig perspektiv.

Eigarstyring og selskapsleiing

Prinsippa for eigarstyring og selskapsleiing regulerer rolledeling mellom eigar, styret og leiinga utover det som er gitt av føringar i aksjelova. Den norske tilrådinga om eigarstyring og selskapsleiing (corporate governance) av 17. oktober 2018 er lagt til grunn så langt som det er relevant for Tussakonsernet. I årsrapporten for konsernet blir ein samla status for eigarstyring og selskapsleiing presentert. Innanfor nokre område er det avvik, og hovudårsaka til avvika er at Tussa Kraft AS ikkje har børsnoterte aksjar og at selskapet har ein avgrensa aksjonærkrins. I årsrapporten er også gitt eit kortfatta oversyn over styret sin kompetanse og deltaking i styremøte.

Styret

Tussa Kraft AS er leia av eit styre på 11 medlemmer, der dei tilsette har fire medlemmer. På generalforsamlinga i april 2018 vart Matias Hogne Gjerde erstatta av Øystein Blom. Tilsettere representant Vivian Roppen slutta i Tussa i november og vart erstatta av Torgeir Bratteberg.

Den 31.12.2018 hadde styret denne samansetjinga:

Styret 2018

Leiar: Gunnar Gjørtz	Nestleiar: Hilde Marie Brungot
Kjell Arne Aurstad	Daniel Fjærtøft (tilsettere representant)
Øystein Blom	Knut Arne Grimstad (tilsettere representant)
Inger Sandvik Sundnes	Torgeir Bratteberg (tilsettere representant)
Sindre Rotevatn	Håvard Marøy (tilsettere representant)
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk	

Personale

Tussakonsernet hadde 185 fast tilsette pr. 31.12.2018. Inkludert vikarar, engasjementstillingar og lærlingar hadde konsernet 213 tilsette. Gjennomsnittsalderen i Tussa er 44,3 år.

HMS

Tussa er ei inkluderande arbeidsliv (IA)-bedrift. Selskapet har eit godt arbeidsmiljø. Fokus både på fysisk og psykososialt arbeidsmiljø er viktig.

Sjukefråværet for konsernet var på 4,4 %, mot 4,5 % året før. Det er variasjonar mellom selskapa når det gjeld sjukefråværsprosent. Tett dialog mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar har vore viktig for å halde fråværet lågt. Tussa har eit sjukefråværssystem som gir god støtte til leiarane på oppfølging av sjukefråvær. Samtale, tilrettelegging og utstrekt bruk av gradert sjukmelding er hjelpemiddel i sjukefråværsarbeidet.

I 2018 vart det rapportert inn 7 saker i Tussa sitt avvikssystem. I samsvar med Energi Norge sin bransjestandard vert 2 av desse sakene kategoriserte som «ulykker/skadar» då desse kravde medisinsk behandling. Vidare er 3 saker kategoriserte som «uønskte hendingar» og 2 saker som «nesten-ulykker/forbetringstiltak». I 2018 har det vore 79 dagar fråvær knytt til skadar eller uønskte hendingar.

Utifrå ei samla vurdering må Tussa kunne reknast som ein god og trygg arbeidsplass. HMS vert teke på alvor og Tussa har eit velfungerande bedrifts- og arbeidsmiljøutval (BAMU), samt godt samarbeid med instansar som NAV arbeidslivssenter, arbeidstilsyn og bedriftshelseteneste.

Nøkkeltal for HMS-tilstanden	2018	2017	2016	2015	2014	2013
H1-verdi*	5,9	8,6	9,3	0,0	2,7	12,2
Registrerte arbeidsulykker	3	2	3	3	9	22
Fråvær som følge av arbeidsulykker (dagar)	79	35	26	162	57	89
Sjukefråvær (%)	4,4	4,5	3,7	5,5	3,5	4,0
Gjennomsnittsalder personale (år)	44,3	44,5	43,7	43,5	42,3	44,6
Personalomsetning (%)	0,0	1,1	0,0	0,0	5,0	3,4

*H1=tal skader/arbeidde timar x 1 mill.

Likehandsaming

Tussa har som utgangspunkt at personalpolitikken skal stimulere til likehandsaming både når det gjeld kjønn, funksjonsevne og etnisitet. Verksemda har nedfelt retningslinjer som er like for alle tilsette. I tillegg gjer fleksible arbeidstidsordningar og permisjonsvilkår at både kvinner og menn kan kombinere jobb og familie på ein god måte.

Både energi-, elektro- og IKT-bransjen er sterkt dominert av menn både på fagarbeidar- og ingeniør-nivå, og det er få kvinnelege søkjarar til slike jobbar. Vi har likevel kvinner på dei fleste nivåa i organisasjonen. I Tussa er 43 % av konsernleiinga kvinner. Samla sett er 22 % av dei tilsette kvinner.

Tal for likestilling i Tussa	Samla tal	Tal menn	Tal kvinner	Kvinnedel i %
Styreverv i Tussakonsernet	27	17	10	37
Konsernleiinga	7	4	3	43
Leiargruppene i dei ulike selskapa	21	15	6	29
Avdelingsleiarar	28	20	8	29
Tal lærlingar	15	15	0	0
Tal fast tilsette	185	144	41	22

YTRE MILJØ

Vasskraft er ei rein og vedvarande energikjelde som er svært miljøvennleg sett i forhold til dei fleste andre energikjelder. Relevante ulemper og miljøpåverknader blir alltid vurderte opp mot nytteverdien av planlagde prosjekt og alternativ utbygging av ikkje fornybar energi. Tussa legg vekt på å dempe negative miljøverknader ved å gjennomføre grundige konsekvensutgreiingar og naudsynte miljøtiltak. Anlegga vert utforma slik dei skal gli godt inn i terrenget. Konsernet set fokus på bruk av miljøvennlege produkt, og vi har gode system for avfallshandtering og kjeldesorterer alle typar avfall.

Energiproduksjon og -distribusjon som skjer i regi av Tussa må ta omsyn til både forsyningstryggleik, lønsemd og miljø. Desse omsyna er ofte i strid med kvarandre, og må difor heile tida vegast opp mot kvarandre.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGAR

Årsrekneskapen syner eit overskot for konsernet på 56,2 mill. kr, og 42 mill. kr for morselskapet.

Utbyttet som blir delt ut til eigarane skal vere forsvarleg i høve til det som er berekraftig for selskapet i eit langsiktig perspektiv.

Aksjonæravtalen av 2013 gir føringar om at det skal betalast ut eit ordinært utbyte på 60 % av konsernresultatet etter skatt. For å sikre stabilitet i utbytet, skal utrekninga av utbytet baserast på gjennomsnittet av dei tre siste åra sine resultat.

Styret føreslår følgjande disponering av morselskapet sitt årsresultat:

Avsett til fond for vurderingsskilnad	2,9 mill. kr
Utbyte	39,5 mill. kr
Overført frå annan eigenkapital	-0,5 mill. kr
Totalt disponert årsresultat	42,0 mill. kr

Etter styret sin vurdering er disponeringa av årsresultatet og forslag til utbyte forsvarleg ut frå selskapet sin aktivitet, planar og risiko for verksemda.

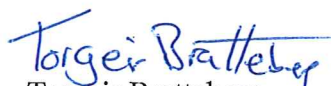
Ørsta, 09.04.2019
i styret for Tussa Kraft AS

Gunnar Gjørtz
styreleiar

Hilde Marie Brungot
nestleiar

Kjell Arne Aurstad
styremedlem

Øystein Blom
styremedlem

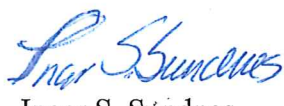

Torgeir Bratteberg
styremedlem

Daniel Fjærtøft
styremedlem

Knut Arne Grimstad
styremedlem

Håvard Marøy
styremedlem

Sindre Rotevatn
styremedlem

Inger S. Sündnes
styremedlem

Ann Magritt B. Vikebakk
styremedlem

Elling Dybdal
adm. direktør

RESULTATREKNESKAP - MOR/KONSERN

TUSSA KRAFT AS

2018	Morselskap 2017		Note	Konsern 2018	2017
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER					
4 892	6 657	Salsinntekt		263 896	269 992
0	0	Energisal	3, 18	519 213	297 820
0	0	Nettinntekt	19	246 178	222 163
21 783	23 305	Anna driftsinntekt		18 949	21 688
26 674	29 962	Sum driftsinntekter	2, 18, 26	1 048 236	811 664
14	0	Varekostnad		74 940	89 301
0	0	Energikjøp og overføringskostnad		358 721	149 972
21 098	22 186	Lønskostnad	4, 5	191 605	197 302
456	1 228	Avskrivning	2, 8	120 349	131 416
0	213	Nedskrivning	2, 8	1 140	1 430
13 072	15 695	Annan driftskostnad	6, 20, 23, 26, 27	168 976	110 689
34 640	39 322	Sum driftskostnader		915 732	680 111
-7 965	-9 360	Driftsresultat		132 504	131 553
51 781	54 448	Finansinntekter og finanskostnader			
		Netto finans	10, 18, 22	-34 435	-28 019
43 816	45 088	Ordinært resultat før skatt		98 069	103 534
1 837	2 008	Skattekostnad på ordinært resultat	7	41 856	46 741
41 979	43 079	Årsresultat		56 213	56 793
2 919	0	Avsett til fond for vurderingsskilnader		2 571	-214
39 543	33 352	Avsett til utbytte		39 543	33 352
-483	9 727	Overført frå/avsett til annan egenkapital		14 100	23 655
41 979	43 079	Sum disponert	16, 21	56 213	56 793

BALANSE - MOR/KONSERN

TUSSA KRAFT AS

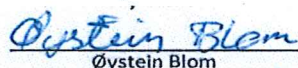
2018	Morselskap 2017		Note	Konsern 2018	2017
EIGEDLAR					
Anleggsmiddel					
Immaterielle egedelar					
1 158	850	Vassdragsrettar, varemerke, m.m.	9	21 010	16 308
0	0	Utsett skattefordel	7	2 657	10 154
0	0	Goodwill	9	732	4 022
1 158	850	Sum immaterielle egedelar		24 399	30 484
Varige driftsmiddel					
1 198	1 227	Tomter, bygningar og anna fast eigedom	8	208 138	145 961
0	0	Kraftproduksjonsanlegg	8	728 120	694 349
0	0	Nettanlegg	8	1 152 275	1 000 733
9	15	Driftslausøyre, inventar o.a. utstyr	8	120 928	152 122
0	0	Anlegg under arbeid	8	36 537	113 974
1 207	1 242	Sum varige driftsmiddel		2 245 999	2 107 140
Finansielle anleggsmiddel					
732 954	719 516	Investeringar i dotterselskap	10	0	0
417 000	600 000	Lån til føretak i same konsern	12, 14	0	0
430 553	147 673	Investeringar i tilknytt selskap	10, 11	284 061	1 530
44 768	44 768	Investeringar i aksjar og partar	11	45 666	45 666
7 488	7 488	Andre langsiktige krav	11, 12	35 616	21 053
2 870	2 708	Pensjonsmidlar	5	7 526	7 412
1 635 634	1 522 152	Sum finansielle anleggsmiddel		372 869	75 661
1 638 000	1 524 244	Sum anleggsmiddel		2 643 267	2 213 285
Omløpsmiddel					
0	0	Varer	24	10 256	10 320
Krav					
-212	2 937	Kundekrav	14	128 545	116 933
0	0	Opptent, ikkje fakturert inntekt	25	33 418	26 250
145 854	133 229	Krav mot konsernselskap	14	0	0
18 726	12 189	Andre kortsiktige krav	14	50 978	36 546
164 368	148 356	Sum krav		212 941	179 729
Investeringar					
1 190	8 513	Bankinnskott, kontantar og liknande	15	77 726	37 490
165 558	156 869	Sum omløpsmiddel		300 923	227 539
1 803 558	1 681 113	Sum egedelar		2 944 190	2 440 824

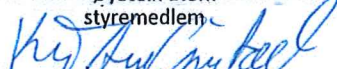
BALANSE - MOR/KONSERN

TUSSA KRAFT AS

2018	Morselskap 2017		Note	Konsern 2018	2017
EIGENKAPITAL OG GJELD					
30 320	30 320	Innskoten eigenkapital			
242 724	242 724	Aksjekapital	17	30 320	30 320
119 282	119 282	Overkurs		242 724	242 724
392 327	392 327	Annan innskoten eigenkapital		119 282	119 282
		Sum innskoten eigenkapital		392 327	392 327
2 919	0	Opptent eigenkapital			
279 332	279 815	Fond for vurderingsskildnader		3 693	1 122
282 252	279 815	Annan eigenkapital		473 090	456 576
		Sum opptent eigenkapital		476 783	457 698
674 578	672 142	Sum eigenkapital	16, 21	869 110	850 025
Gjeld					
0	0	Avsetnad til plikter			
655	546	Pensjonsplikter	5	11 618	15 704
20 773	19 694	Utsett skatt	5	0	0
21 428	20 240	Andre avsetnader for plikter		26 758	25 903
		Sum avsetjing for plikter		38 376	41 607
0	600 000	Anna langsiktig gjeld			
895 000	185 802	Obligasjonslån	12, 13	0	600 000
100 113	100 113	Gjeld til kredittinstitusjonar	12, 13	1 696 386	695 542
0	0	Gjeld til selskap i same konsern	12	0	0
995 113	885 915	Anna langsiktig gjeld		4 235	6 663
		Sum anna langsiktig gjeld		1 700 621	1 302 206
42 839	0	Kortsiktig gjeld			
891	1 719	Gjeld til kredittinstitusjonar		42 839	0
91	0	Leverandørgjeld	14	76 014	47 641
1 849	1 426	Betalbar skatt	7	34 979	46 886
39 543	33 352	Skuldige offentlege avgifter		64 324	56 181
22 187	62 110	Utbyte		39 543	33 352
5 040	4 210	Gjeld til føretak i same konsern	14	0	0
112 439	102 816	Anna kortsiktig gjeld	14	78 384	62 926
		Sum kortsiktig gjeld		336 082	246 986
1 128 979	1 008 971	Sum gjeld		2 075 080	1 590 799
1 803 558	1 681 113	Sum eigenkapital og gjeld		2 944 190	2 440 824

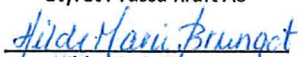

Gunnar Gjørtz
styrelseiar

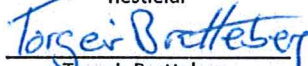

Øystein Blom
styremedlem

Knut Arne Grimstad
styremedlem

Inger Merete Sandvik Sundnes
styremedlem

Ørsta, 09.04.2019
Styret i Tussa Kraft AS

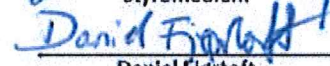

Hilde Marie Brungot
nestleiar

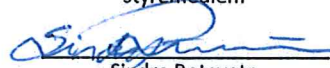

Torger Bratteberg
styremedlem

Håvard Marøy
styremedlem

Ann Magritt B. Vikobakk
styremedlem

Kjell Arne Aurstad
styremedlem

Daniel Fjærtøft
styremedlem

Sindre Rotevatn
styremedlem

Elling Andreas Dybdal
administrerende direktør

Tussa Kraft AS
KONTANTSTRAUMANALYSE

Tal i mill. kr	Konsern		Tussa Kraft AS	
	2018	2017	2018	2017
Kontantstraum frå driftsaktivitetar				
Resultat før skattekostnad	98,1	103,5	43,8	45,1
Skatt betalt i året	-46,9	-38,4	0,0	0,0
Tap/gevinst ved sal av anleggsmidlar	-0,1	0,0	0,0	0,0
Tap/gevinst ved sal av aksjar	-0,9	-0,8	-0,9	-0,8
Ordinære avskrivningar	120,3	131,4	0,5	1,2
Nedskrivning anleggsmidlar	1,1	1,4	0,0	0,2
Urealisert verdiendring marknadsbaserte finansielle omløpsmidlar	0,9	10,4	1,1	4,2
Resultatdel i tilknytte selskap	-6,6	0,0	-6,9	0,0
Endring i varelager	0,1	3,4	0,0	0,0
Endring i kundefordringar	-11,6	16,3	3,1	5,4
Endring i leverandørgjeld	28,4	9,1	-0,8	-2,1
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbet. i pensjonsordningar	-4,0	-5,8	-0,2	0,6
Effekt av valutakursendringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Postar klassifisert som investerings- eller finansieringsaktivitetar	0,0	-24,0	0,0	-14,7
Endring anna avsetning og avsetning for tap på kontraktar	0,0	0,0	0,0	0,0
Endring i andre tidsavgrensingspostar	-12,2	-8,9	4,9	35,2
Netto kontantstraum frå driftsaktivitetar	166,7	197,7	44,65	74,40
Kontantstraum frå investeringsaktivitetar				
Innbetalningar ved sal av varige driftsmidlar	0,2	0,0	0,0	0,0
Utbetalningar ved kjøp av varige driftsmidlar	-261,8	-229,9	-0,7	-0,3
Innbetalningar ved sal av aksjar og partar i andre føretak	103,01	0,0	103,0	0,8
Utbetalningar ved kjøp av aksjar og partar i andre føretak	-378,1	-2,3	-378,1	0,0
Utbetalningar ved kjøp av andre investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Konsernbidrag til dotter, brutto			-15,1	-9,9
Innbetalningar ved sal av andre investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Innbetaling av lån	0,0		183,0	0,0
Netto kontantstraum frå investeringsaktivitetar	-536,8	-232,2	-107,90	-9,43
Kontantstraum frå finansieringsaktivitetar				
Innbetalningar ved opptak av ny langsiktig gjeld	1000,8	0,0	709,2	0,0
Innbetalningar ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0,0	255,3	0,0	185,8
Utbetalningar ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-600,0	0,0	-600,0	0,0
Utbetalningar ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0,0	-200,2	0,0	-200,2
Netto endring i kassakreditt	42,8	0,0	-19,9	-29,8
Innbetalningar av eigenkapital			0,0	0,0
Tilbakebetalingar av eigenkapital	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetalningar av utbyte	-33,4	-24,5	-33,4	-24,5
Innbetalningar av aksjonærbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Innbetalningar av konsernbidrag	0,0	0,0	0,0	
Utbetalningar av konsernbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitetar	410,3	30,6	55,9	-68,7
Effekt av valutakursendringar på kontantar og bankinnskot				
Netto endring i kontantar og bankinnskot	40,2	-3,9	-7,3	-3,7
Endringer bankinnskot som følge av MN				
Behaldning av kontantar og bankinnskot ved starten på året	37,5	41,4	8,5	12,2
Behaldning av kontantar og bankinnskot ved slutten på året	77,7	37,5	1,2	8,5

Note 1. Rekneskapsprinsipp

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova og god rekneskapsskikk.

Rekneskapsprinsipp for aksjar i dotterselskap og tilknytte selskap

Dotterselskap er selskap der morselskapet har kontroll og dermed avgjerande innverknad på selskapet sin finansielle og operasjonelle strategi, normalt ved å eige meir enn 50 % av kapitalen som gir stemmerett.

Tilknytte selskap er selskap der Tussa har betydeleg innverknad og eig mellom 20 % og 50 % av kapital som gir stemmerett.

Aksjar i dotterselskap og felleskontrollert verksemd er vurdert etter kostmetoden i selskapsrekneskapen. Aksjar i tilknytte selskap er vurdert etter eigenkapitalmetoden i selskaps- og konsernrekneskapen.

Konsolideringsprinsipp

I konsernrekneskapen er posten aksjar i dotterselskap erstatta med dotterselskapet sine eigedelar og gjeld. Konsernrekneskapen er utarbeidd som om konsernet var ei økonomisk eining. Transaksjonar og mellomverande mellom selskapa i konsernet er eliminert.

Kjøpte dotterselskap er rekneskapsført i konsernrekneskapen med basis i morselskapet sin kostpris.

Kostpris er tilordna identifiserbare eigedelar og gjeld i dotterselskapet, som er ført opp i konsernrekneskapen til verkeleg verdi på kjøpstidspunktet. Eventuelle meirverdiar ut over det som kan verte vist til for identifiserbare eigedelar og gjeld er balanseført som goodwill. Goodwill er handsama som ein rest og er balanseført med den delen som er observert i oppkjøpstransaksjonen. Meir- (mindre-) verdiar i konsernrekneskapen er avskrive (inntektsført) over dei oppkjøpte eigedelane si forventa levetid.

Felleskontrollert verksemd er verksemd der fleire deltakarar styrer i fellesskap og ingen har bestemmande innverknad på vedtak. Deltaking i felleskontrollert verksemd vert rekneskapsført etter bruttometoden i konsernrekneskapen, dvs. at del av inntekter, kostnader, eigedelar og gjeld er inkludert i konsernrekneskapen i samsvar med eigardel.

Konsernrekneskapen er utarbeidd etter einsarta prinsipp, ved at dotterselskapa og felleskontrollert verksemd følgjer dei same rekneskapsprinsippa som morselskapet.

Salsinntekter

Inntektsføring ved sal av varer skjer på leveringstidspunktet (transaksjonstidspunktet). Inntektsføring av tenester skjer etter kvart som tenesta vert levert.

Kraftproduksjon har fått godkjent elsertifikat basert på produksjon i 11 kraftverk. Inntekta frå elsertifikata er bokført på oppteningstidspunktet, dvs. produksjonsperioden. Opptent, ikkje fakturerte elsertifikat er verdsett til marknadspris.

Ved fysisk og finansiell handel med kraft som er gjort opp med marginoppgjer, er gevinst eller tap på handelen bokført med nettobeløpet.

Innanfor installasjonsverksemda er anleggskontraktar rekneskapsført etter løpande avrekning med påslag av forteneste, slik at inntekt er resultatført i takt med fullføring av prosjektet. Kontraktskostnadene er samanstillt med opptent inntekt. Fullføringsgraden på eit tidspunkt er målt som del påløpne kontraktskostnader av totale estimerte kontraktskostnader.

Nettverksemda er regulert av styresmaktene, ved at Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) fastset årlege inntektsrammer for kvart selskap. Konsernet inntektsfører inntektsramma inkludert ev. renter av mindreinntekt frå tidlegare år.

Klassifisering og generelle reglar for vurdering av balansepostar

Eigedelar bestemt til varig eige og bruk er klassifisert som anleggsmiddel. Eigedelar som er knytt til varekretsløpet, er klassifisert som omløpsmiddel. Fordringar er klassifisert som omløpsmiddel viss dei skal betalast tilbake i løpet av eitt år etter tidspunktet for utbetaling. For gjeld er analoge kriterium lagt til grunn.

Omløpsmiddel er vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi.

Anleggsmiddel er vurdert til kostpris. Varige anleggsmidlar som har avgrensa levetid, vert avskrive lineært over forventa økonomisk levetid. Viss verkeleg verdi av anleggsmiddelet er lågare enn balanseført verdi, vert det gjort nedskriving til verkeleg verdi basert på prinsippa i rekneskapsstandarden om nedskriving.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført og avskrivne over driftsmiddelet si venta økonomiske levetid. Vedlikehald av driftsmidler er kostnadsført under driftskostnader, medan påkostningar eller forbetringar er tillagt driftsmiddelet sin kostpris og avskrive i takt med driftsmiddelet. Anleggsbidrag er ført brutto i anleggsregisteret, og inntektsført i takt med avskrivinga på anleggsmiddelet som det er kravd anleggsbidrag for.

Andre anleggsaksjar

Andre anleggsaksjar er vurdert til lågaste av historisk kostpris og verkeleg verdi.

Vassmagasin

I samsvar med etablert praksis i bransjen, er magasinlagera ikkje tekne med i balansen.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppført i balansen til pålydande etter frådreg for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av både generelle og individuelle vurderingar av fordringsmassen. For sluttbrukarkundefordringane er det avsett eit estimat basert på erfaringstal for tap.

Meir-/mindreinntekt innanfor nettverksemda

Kvart år vert avviket mellom faktiske tariffinntekter og godkjent inntekt (inntektsramme), utrekna i form av ei meir-/mindreinntekt. Akkumulert meir-/mindreinntekt (saldo) vert rekneskapsført anten som gjeld til eller fordring på nettkundane. Av akkumulert meir-/mindreinntekt vert det rekna rente, basert på rentesats fastsett av NVE.

Marknadsbaserte investeringar

Marknadsbaserte investeringar er vurderte til verkeleg verdi på balansedagen.

Usikre forpliktingar

Usikre forpliktingar er rekneskapsført dersom det er meir sannsynleg at dei kjem til oppgjer, enn at dei ikkje kjem til oppgjer. Beste estimat er nytta ved utrekning av oppgjerensverdi.

Pensjonar

Ytingsbaserte pensjonsordningar blir vurdert til noverdien av framtidige pensjonsytningar som rekneskapsmessig er opptent på balansedagen. Pensjonsmidlar blir vurdert til verkeleg verdi.

Endring i ytingsbaserte pensjonsforpliktingar som skuldast endringar i pensjonsplanar, blir fordelt over berekna gjennomsnittleg attståande oppteningstid. Ordningane blir bokført i samsvar med NRS 6.

Perioden sin netto pensjonskostnad blir klassifisert som løns- og personalkostnader.

Innskotsbasert pensjonsordning blir handtert i samsvar med lov om obligatorisk tenestepensjon.

Konsernkontoordning

Tussa Kraft AS inngår i konsernkontoordning saman med dotterselskapa. Innskotskonti og lånekonti er summert opp mot ein toppkonto som til ei kvar tid syner mellomverande mot banken. Til toppkontoen knyter det seg ein kassakreditt på 100 mill. kr. Rentekostnader til banken av negativ saldo på toppkontoen er klassifiserte som eksterne rentekostnader i mor og konsern. Renteinntekter eller rentekostnader i tilknytning til underkonti i konsernkontoordninga er klassifiserte som interne renteinntekter og interne rentekostnader i resultatrekneskapen til dei einskilde selskapa, og eliminerte i konsernet. Konsernkontoordninga er presentert netto i rekneskapen.

Skattar

Skatt på allmenn inntekt

Skattekostnaden i resultatrekneskapen omfattar både betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt utgjer 22 % /23 % av mellombelse skilnader mellom rekneskapsmessige og skattemessige verdiar, samt skattemessig underskot til framføring ved utgangen av rekneskapsåret. Skatteaukande og skattereduserande mellombelse skilnader som reverserer eller kan reversere i same periode, er utlikna. Netto utsett skattefordel vert balanseført i den grad det er sannsynleg at denne kan bli nyttegjort. Utsett skatt og utsett skattefordel som kan balanseførast, er ført netto i balansen.

Naturressursskatt

For kraftverk med påstempla merkeyting på generator på 10 000 kVA eller meir skal det svarast naturressursskatt. Naturressursskatten vert utrekna for det enkelte kraftverk, og utgjer 1,3 øre/kWh basert på gjennomsnittleg produksjon dei siste 7 åra. Naturressursskatten vert avrekna mot ordinær inntektsskatt til staten.

Grunnrenteskatt

Kraftproduksjonen er også pålagt ein særskilt grunnrenteskatt. Grunnrenteskatten vert utrekna for kraftverk med merkeyting på generator på 10 000 kVA eller meir, og utgjer no 35,7 % av normert resultat utover utrekna friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framførast og motreknast mot seinare positiv grunnrenteinntekt i same kraftverk. Negativ grunnrenteinntekt opptent i 2007 og seinare i eit kraftverk kan motreknast mot positiv grunnrenteinntekt opptent i eit anna kraftverk i same selskap eller konsern.

Betalbar grunnrenteskatt for kraftverk med netto positiv grunnrenteinntekt vert bokført som skattekostnad.

Det gjer også endring i utsett skatt på grunnrente.

Viser elles til skattenoten der det er utarbeidd ein spesifikasjon av grunnrenteskatten i året.

Finansforvaltning

Finansforvaltninga har som overordna mål å sikre stabile og låge netto finansieringskostnader for selskapet sine aktivitetar innanfor definerte risikorammer.

For låneporteføljen som er innanfor Tussa Kraft sin kontroll vert det lagt opp til at porteføljen skal bestå av færrest mogleg lån, likevel slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall er teken i vare. Det skal ikkje vere meir enn eit lån med låneforfall innanfor ei rullerande 12 månaders periode. Gjennomsnittleg løpetid på lån skal vere mellom 3 og 5 år.

Renteinstrument

I samsvar med vedteken finansiell strategi er det inngått rentebytteavtalar for å redusere konsernet sin rentesensitivitet i høve til låneporteføljen. For nærare opplysningar om Tussa sin rentesikringsstrategi, sjå note 18 om Risikostyring.

Finansielle instrument

I rekneskapen er finansielle derivater handsama i samsvar med intensjonen i avtalane.

Finansielle kraftkontraktar

Konsernet nyttar finansielle bilaterale kontraktar, terminkontraktar (forward og futures) og opsjonar.

Tussa inngår finansielle kontraktar hovudsakleg for å prissikre delar av kraftproduksjonen i Tussa Energi AS og prissikre delar av Tussa-24 AS sitt kraftkjøp som skal seljast vidare til sluttbrukarar. Dei finansielle kontraktane er hovudsakleg handla i terminmarknaden på Nasdaq OMX-børsen. Tap og gevinst på dei finansielle kontraktane er utrekna som differansen mellom kontraktspris og spotpris. Realiserte tap/gevinstar er resultatført i leveringsperioden.

Tussa Energi AS har i tillegg ein eigen portefølje med finansielle kontraktar som er inngått med utgangspunkt i å tene på prissvingingar, altså trading. Både realiserte og urealiserte tap og gevinstar knytt til tradingporteføljen vert resultatført. Det er utarbeidd risikodokument som set rammer for den finansielle handelen og grense for risikoeksponeringa.

Valuta

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurdert etter kursen på balansedagen.

Tussakonsernet er eksponert for valutarisiko fordi oppgjersvalutaen på reelle og finansielle kraftkontraktar handla mot NordPool Spot og Nasdaq OMX er i Euro. Valutastrategien vart endra i 2017, og konsernet gjekk frå å valutasikre dei finansielle kraftkontraktane individuelt med valutaterminkontraktar til å ha ei samla valutasikringsramme på 30 mill. Euro. Av denne er det realisert ein valuta-renteswap avtale på 10 mill. Euro og eit valutalån på 20 mill. Euro. Verdien av valuta-renteswap avtalen var -6,0 mill. NOK pr. 31.12.2018. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi. Overgangen frå gammal til ny strategi vert gjort ved at inngåtte valutaterminkontraktar går ut sine løpetider.

Prinsipp for kontantstraumoppstilling

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd etter den indirekte metoden. Kontantar omfattar kontantar, bankinnskott og andre kortsiktige likvide plasseringar som ved umiddelbar og uvesentleg kursrisiko kan konverterast til kjende kontantbeløp og med forfallsdato kortare enn tre månader frå kjøpsdato.

Leasingkontraktar

Rekneskapsmessig vert leasingkontraktane behandla som operasjonell leasing, kostnadsført som vanleg leigekostnad og klassifisert som ordinær driftskostnad. Leigde driftsmidlar vert ført i balansen som driftsmidlar dersom leigekontrakten vert sett på som finansiell.

Note 2. Nøkkeltal på forretningsområde

Nøkkeltal pr. forretningsområde er med på å gi brukaren av rekneskapen oversikt over kva område konsernet er engasjert i, for der gjennom å kunne vurdere avkastninga til konsernet. I Tussa er dei ulike forretningsområda organisert som egne juridiske einingar.

(Tal i 1000 kr)	Driftsinntekter		Av/nedskrivningar		Driftsresultat	
Forretningsområde	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Kraftproduksjon og krafthandel	419 347	283 656	42 093	41 142	69 964	77 834
Nettverksemd*	274 955	265 527	34 082	48 298	54 627	41 183
Sluttbrukarverksemd	299 892	212 671	747	226	1 491	6 783
Informasjons- og kommunikasjonstekn.	181 517	168 619	42 405	40 331	17 487	12 094
Elektrisk installasjon	103 153	116 068	2 049	1 755	-1 698	2 289
Konsern	1 048 236	811 664	121 489	132 846	132 504	131 553

(Tal i 1000 kr)	Eigenkapital		Totalkapital		Soliditet	
Forretningsområde	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Produksjon og krafthandel	520 115	513 132	1 100 689	1 122 574	47 %	46 %
Nettverksemd*	381 507	359 229	1 117 408	1 001 499	34 %	36 %
Sluttbrukarverksemd	26 551	26 002	108 436	110 823	24 %	23 %
Informasjons- og kommunikasjonstekn.	140 374	134 851	414 361	385 119	34 %	35 %
Elektrisk installasjon	21 108	22 350	51 557	57 945	41 %	39 %
Konsern	869 110	850 025	2 944 190	2 440 824	30 %	35 %

* For nettverksemd er nøkkeltala 46,34 % av nøkkeltala i Mørenett AS

Note 3. Kraftomsetning

Tussa Energi AS har i 2018 gått frå å vere konsernet sin forretningsfører i engrosmarknaden og regulerkraftmarknaden til å berre ha ansvaret for forvaltning av eigenproduksjon i Tussa Energi AS og Sunnmøre Energi AS, fysisk og finansiell krafthandel for eige selskap, og finansiell krafthandel på vegne av Tussa-24 AS og Fjord Energi AS. I tillegg har selskapet fysiske kjøpskontrakter med lokale småkraftverk.

Tussa-24 AS som er konsernet sin aktør i sluttbrukarmarknaden kjøper si kraft i spotmarknaden, finansiell handel via Tussa Energi, og omsett kraft i høve til dei ulike kontraktane som kundane har inngått med selskapet.

Det er i året kostnadsført økonomisk kompensasjon for konsesjonskraft med kr 7 306 489,-.

Tussa Energi AS har inngått ein kraftutvekslingsavtale i det danske kraftselskapet IS Elsam. Tussa Energi AS er deltakar med 0,67 % i Elsam-avtalen som går fram til 2020.

I samsvar med avtalen har Tussa motteke eit forskot for framtidige leveransar. Forskotet er bokført i balansen under anna langsiktig gjeld, og skal inntektsførast over avtaletida. Inkludert renter utgjer dette kr 2 255 115,- pr. 31.12.2018.

Produksjon og magasintilhøve	2018	2017
Produksjon i GWh	594,0	744,7
Produksjon i høve til normal	85 %	111 %
Magasinbeholdning i GWh pr. 31.12.	194,9	150,5

Note 4. Lønskostnader, tal tilsette, godtgjeringar, lån tilsette mm.

(Tal i 1000 kr)	Morselskap		Konsern	
Lønskostnader	2018	2017	2018	2017
Løn	13 994	15 745	176 892	180 665
Aktiverte timar egne investeringar	0	-120	-39 205	-30 878
Arbeidsgjevaravgift	2 402	2 464	27 904	26 679
Pensjonskostnader	1 835	2 548	17 348	11 774
Andre personalkostnader	2 867	1 549	9 301	9 061
Sum	21 098	22 186	192 239	197 302
Styrehonorar	1 082	1 056	1 171	1 232
Tal sysselsette årsverk	21	22	265	264

(Tal i 1000 kr)		Løn	Pensjon	Bonus	Anna godt-gjering
Ytingar til leiande personar					
Elling Andreas Dybdal	TK/TE/SE	1 697	240		10
Per-Are Sørheim	T24	1 225	133		10
Ivar Driveklepp	IKT	1 256	140		11
Roar Stenersen	TIN	603	44		5

Det er ikkje gitt lån eller sikkerheit til konsernsjef, styremedlemer eller andre nærstående partar. Styret har ikkje avtalar om anna vederlag enn styrehonorar.

Direktørane har personleg pensjonsavtale med arbeidsgjevar vedkomande pensjon av løn utover 12G.

Utover dette har verken direktørane eller styreleiar avtalar som forpliktar selskapet ved opphøyr eller endring av tilsetjingshøve eller verv.

Note 5. Pensjonar*Innskotsbasert pensjonsordning:*

Alle selskapa i konsernet har innskotsbasert pensjonsordning for sine tilsette med innskotsplan på 6 % for løner opp til 7,1 (G=grunnbeløpet i Folketrygda) og 15 % for løner mellom 7,1 og 12G.

Unntak gjeld for Tussa Installasjon AS, der innskotsplan på 5 % gjeld for løner opp til 12G.

Ordninga omfattar 192 yrkesaktive i konsernet. Av desse har morselskapet 24 yrkesaktive.

Selskapa Sunnmøre Energi AS, Ose & Aarseth AS og Rud Elektro AS har ingen tilsette og følgeleg heller ingen pensjonsordningar.

Selskapet og konsernet si pensjonsordning tilfredsstiller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon.

Sikra ytingsbasert ordning:

Selskapa Tussa Kraft AS, Tussa Energi AS og Tussa Nett AS hadde sikra ytingsbasert pensjonsordning fram til 30. juni 2011. Avtalane er terminert med fripolise for alle tilsette og oppsett rett for alle pensjonistar.

Usikra ordning (AFP):

Selskapa Tussa Kraft AS, Tussa Energi AS og Tussa-24 AS har hatt usikra AFP-ordning i DNB. Desse er no avslutta.

Mørenett AS har framleis usikra AFP-ordning.

Den nye AFP-ordninga, gjeldande frå 1. januar 2011, er å sjå på som ei ytingsbasert fleirforetaksordning, men vert rekneskapsført som ei innskotsordning fram til det ligg føre påliteleg og tilstrekkeleg informasjon slik at konsernet kan rekneskapsføre den proporsjonale delen sin av pensjonskostnad, pensjonsforplikting og pensjonsmidlar. Selskapet si pensjonsforplikting er dermed ikkje balanseført som gjeld.

(Tal i 1000 kr)		Sikra (DNB)	Sum
Tussa Kraft AS - Morselskap:			
Netto pensjonskostnad 2018			
Noverdi av pensjonsopptening i året			
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga		384	384
Avkastning på pensjonsmidlar		-690	-690
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)		241	241
Adm.kostnader		170	170
Arbeidsgjevaravgift		-19	-19
Netto pensjonskostnad morselskap		86	86

	Sikra (DNB) 2018	Sikra (DNB) 2017
Netto pensjonsmidlar		
Opptent pensjonsforplikting 31.12.	-17 149	-17 715
Pensjonsmidlar (til marknadsvardi) 31.12.	17 471	18 275
Arbeidsgivaravgift	45	79
Estimerte netto pensjonsmidlar (forplikting) inkl. aga	367	639
Ikkje res.ført verknad av est. avvik/planendr.	0	0
Ikkje resultatført aktuarielt tap (gevinst)	2 194	1813
Estimatavvik aga	309	256
Netto pensjonsmidlar (+) / -forpliktig (-)	2 870	2 708

Sikra ordning i DNB omfattar 31 pensjonistar.

(Tal i 1000 kr)

Konsern:

Netto pensjonskostnad 2018	Sikra	Usikra	Sum
Noverdi av pensjonsopptening i året	1 769	393	2 162
Rentekostnad av pensjonsforpliktinga	3 512	286	3 798
Avkastning på pensjonsmidlar	-5 707	-	-5 707
Resultatførte planavvik/estimatendringar	69	-	69
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	936	318	1 255
Arbeidsgjevaravgift og adm. kostnader	612	55	667
Medlemsinnskott	-	-	0
Netto pensjonskostnad konsern	1 191	1 052	2 243

	Sikra 2018	Usikra 2018	Sikra 2017	Usikra 2017
Netto pensjonsmidlar (forplikting)				
Opptent pensjonsforplikting 31.12.	-152 365	-10 334	-154 455	-12 267
Pensjonsmidlar (til marknadsvardi) 31.12.	149 035	0	144 690	-
Estimerte netto pensjonsmidlar (forplikting)	-3 330	-10 334	-9 764	-12 267
Ikkje res.ført verknad av est. avvik/planendr.	0	0	-3 553	1 381
Ikkje resultatført aktuarielt gevinst (tap)	6 643	1 935	12 857	2 799
Arbeidsgjevaravgift	994	0	256	0
Pensjonsforplikting	-3 128	-8 399	-7 617	-8 087
Pensjonsmidlar	7 433	0	7 365	0
Netto	4 305	-8 399	-252	-8 087

Sikra ordning i DNB omfattar 103 pensjonistar i konsernet inkl. vår del av Mørenett (40 pensjonistar ekskl. Mørenett).

Økonomiske føresetnader pensjon:	2018	2017
Diskonteringsrente	2,60 %	2,30 %
Venta avkastning pensjonsmidlar	4,30 %	4,00 %
Lønsvekst	2,75 %	2,50 %
G-regulering	2,50 %	2,25 %
Pensjonsregulering	2,50 %	2,25 %

Mørselskapet og konsernet sine økonomiske føresetnader er basert på tilrådingar frå Norsk Rekneskapsstiftelse og aktuar.

Note 6. Andre driftskostnader

(Tal i 1000 kr)

Andre driftskostnader	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Vedlikeholdskostnader	617	1 133	74 095	50 496
Framande tenester	7 351	9 886	31 346	171
Husleige, straum osv.	1 423	2 292	12 452	13 374
Sals- og marknadsføringskostnader	1 221	1 165	6 333	5 922
Telekommunikasjon, post, gebyr	71	5	3 859	1 560
Erstatning og konsesjonsavgifter	0	0	18 000	11 726
Andre driftskostnader	2 389	1 213	22 891	27 441
Sum	13 072	15 695	168 976	110 689
Revisjonskostnader				
Lovpålagt revisjon, utan mva	346	229	1089	1192
Andre attestasjonstenester, utan mva	4	13	23	32
Skatterådgjeving, utan mva	13	90	53	187
Andre ikkje-revisjonstenester, utan mva	0	115	29	163
Sum revisjonskostnader, utan mva	363	446	1 194	1 575

Note 7. Skatt

(Tal i 1000 kr)

Skattekostnadene i året fordeler seg på:	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Betalbar skatt allmenn inntekt	1 728	2 397	18 971	24 343
Betalbar grunnrenteskatt			17 644	24 939
Endring utsett skatt allmenn inntekt	109	-388	4 119	-5 974
Endring utsett skatt som følge av endra skattesats			180	1 523
Endring utsett skatt vedk. EK-justering Mørenett AS			-1 395	3 156
Endring utsett skatt grunnrente			2 809	-1 492
Skatteeffekt av prinsippendring pensjon			-383	73
Andre endringer			0	173
Korrigeringer tidlegare år			-89	0
Sum skattekostnad	1 837	2 008	41 856	46 741

Berekening av skattegrunnlaget i året:

Resultat før skattekostnad	43 816	45 088		
Varige skilnader *)	-35 907	-35 776		
Endring i mellombelse skilnader	-398	674		
Avgjeve konsernbidrag	-7 114	-9 987		
Skattegrunnlag i året	397	-		
Betalbar skatt				
Betalbar skatt allmenn inntekt	-4 579	-3 757	23 641	28 100
Betalbar naturressursskatt			5 195	5 339
Naturressursskatt samordna med fellesskatt			-5 195	-5 339
Betalbar grunnrenteskatt			17 644	24 939
Redusert skatt av avgitt konsernbidrag	4 670	3 757	-6 306	-6 153
Betalbar skatt i balansen	91	0	34 979	46 886

Oversikt over mellombelse skilnader:	2018	2017	2018	2017
Fordringer			-2 480	-2 610
Anleggsmidlar	-451	-685	18 028	-18 448
Elsertifikat			-8 835	-4 664
Meir-/mindreinntekt inntektsramme (inkl. renter)			0	0
Pensjonar	2 870	2 708	9 548	14 131
Tilverkingskontraktar under arbeid			4 683	10 529
Rekneskapsmessig avsetning for tap			0	0
Gevinst- og tapskonto			-2 473	-3 506
Andre			-15 852	-2 113
Sum	2 420	2 022	2 550	-6 682
MF som ikkje inngår i grunnlag for utsett skatt			0	-1 718
Grunnlag utsett skatt knytt til prinsippendring pensjon Mørenett AS			-13 641	-22 408
Grunnlag utsett skatt knytt til meir-/mindreverdiar ført direkte mot EK			0	0
3 % skattepliktig aksjeutbytte	556	350	556	350
Sum grunnlag utsett skatt:	2 976	2 372	-10 535	-30 458
Skattesats utsatt skatt/skattefordel	22 %	23 %	22 %	23 %
Utsett skatt/skattefordel	684	572	-2 423	-7 310
Korrigeringar og endringar som følgje av endra skattesats	-30	-26	105	305
Sum utsett skatt/skattefordel (ekskl. grunnrente)	655	546	-2 318	-7 005

Spesifikasjon av grunnrenteskatten i året:

Betalbar grunnrenteskatt 2018:	Konsern		
(Tal i 1000 kr)	Tussa	Åmela	Sum
	kraftverk	kraftverk	
Inntekt kraftomsetning	82 372	54 344	136 716
Driftskostnader eks.avskr., div.skattar	57 935	14 109	72 044
Skattemessige avskrivningar	6 150	4 083	10 233
Eigedomsskatt	425	452	877
Konsesjonsavgift	1 958	551	2 509
Tap ved realisasjon av driftsmiddel	-	-	0
Sum kostnader	66 469	19 194	85 663
Resultat før friinntekt	15 903	35 150	51 053
Gjennomsnittleg skattemessig verdi 2018	123 496	109 193	232 689
Normrente (i %)	0,7 %	0,7 %	0,7 %
Friinntekt 2018	864	764	1 629
Grunnrenteinntekt 2018	15 038	34 385	49 424
Frådrag for neg.gr.renteinnt.tidl.år inkl. rente			
Grunnlag for betalbar grunnrenteskatt	15 038	34 385	49 424
Betalbar gr.renteskatt 2018	35,7 %	5 369	12 276
			17 644
Mellombelse skilnader grunnrente:		31.12.2018	31.12.2017
Varige driftsmidlar Tussa kraftverk		1 691	-3 411
Gevinst- og tapskonto Tussa kraftverk		-1 137	-1 421
Varige driftsmidlar Åmela kraftverk		-106	-2 599
Gevinst- og tapskonto Åmela kraftverk		-1 399	-1 748
Sum		-950	-9 179
Utsett skatt grunnrente (35,7% / 34,3 %)		-339	-3 148
Sum utsett skattefordel konsern		2 657	10 154

Forklaring på kvifor skattekostnaden i året ikkje utgjer 23 % / 24 % av resultat før skatt:

	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
23 %/24 % skatt av resultat før skatt	10 078	10 821	22 556	24 848
Korr. frå fjoråret			0	0
Varige skilnader og goodwillavskriving	-8 259	-8 586	-7 878	-12 370
Grunnrenteskatt			17 644	24 939
Endring utsett skatt grunnrente			2 809	-1 319
Skatteeffekt mellombelse skilnader som ikkje inngår i utsett skatt	122	84	122	0
Skatteeffekt 3 % av utbytte	-77	-287	-77	0
Meir-/mindreverdiar i konsern/korreksjon tidlegare år			6 786	10 363
Skatteeffekt av prinsippendring pensjon Mørenett AS			0	0
Effekt ved overgang til 22 % / 23% utsett skatt allmenn inntekt	-30	-24	-107	279
Berekna skattekostnad	1 834	2 008	41 856	46 741
Nominell skattesats **)	4,2 %	4,5 %	40,4 %	45,1 %

*) Inkluderer kostnader som ikkje kan trekkjast frå, t.d. representasjon, samt frådrag for resultatdel til tilknytt selskap (resultatdelen vert trekt ut ettersom han alt er skattlagt i dei einskilde selskapa).

**) Skattekostnad i hove til resultat før skatt.

Note 8. Varige driftsmidlar

(Tal i 1000 kr)

Morselskap

Varige driftsmidlar og immaterielle eigedelar	Bygningar og annan eigedom	Inventar og utstyr	Sum
Kostpris 01.01.	1 442	60	1 502
Tilgang driftsmidlar			0
Avgang driftsmidlar			0
Kostpris 31.12.	1 442	60	1 502
Akkumulerte avskrivingar 31.12.	243	51	294
Akkumulerte nedskrivingar 31.12.			
Balanseført verdi 31.12.	1 685	111	1 796
Avskrivingar i året	29	6	35
Nedskrivingar i året			
Økonomisk levetid (år)	20-evig	3 - 15	

Konsern

	Transport, inventar, utstyr	Kraft- produksj. anlegg	Nett- anlegg	Bygninger og annen eigedom	Sum
Varige driftsmidler					
Kostpris 01.01.	260 307	1 243 778	1 675 750	239 426	3 419 261
Tilgang kjøpte driftsmidler	32 345	67 073	194 061	36 664	330 142
Omklassifisering	-113	0	-181	0	-294
Avgang selde driftsmidler	-13 613	0	-12 722	0	-26 335
Kostpris 31.12.	278 926	1 310 851	1 856 908	276 090	3 722 774
Akkumulerte avskrivningar 31.12.	156 940	551 769	703 504	61 746	1 473 959
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.	1 058	30 962	1 129	6 206	39 354
Reverserte nedskrivningar 31.12.		0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.	120 928	728 120	1 152 275	208 138	2 209 461
Avskrivningar i året	30 166	33 301	41 804	8 178	113 449
Nedskrivningar i året	0	0	509	0	509
Økonomisk levetid (år)	3 - 15	25 - 75	25 - 50	20 - 50	

Per 31.12. er det i tillegg bokført 36,5 mill. kr som anlegg under utføring. Anlegg vert aktivert etter kvart som dei vert sett i drift.

Note 9. Immaterielle eigedelar

(Tal i 1000 kr)

	Lisensar m.m.	
Morselskap		Sum
Kostpris 31.12.18	1 723	1 723
Tilgang kjøpte immaterielle eigedelar	730	730
Omklassifisering	0	0
Avgang selde immaterielle eigedelar		0
Kostpris 31.12.18	2 452	2 452
Akkumulerte avskrivningar 31.12.18	1 081	1 081
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.18	213	213
Reverserte nedskrivningar 31.12.18		0
Balanseført verdi 31.12.18	1 158	0
Avskrivningar i året	421	421
Nedskrivningar i året	0	0
Økonomisk levetid (år)	3-5 år	

Konsern	Goodwill	Lisensar og varekontr.	Vassdrags- rettar	Konsesjon	Sum
Kostpris 31.12.18	31 988	16 799	4 900	50 974	104 662
Tilgang kjøpte immaterielle eigedelar	-	4 071	4 984		9 055
Omklassifisering	-	0	0		0
Avgang selde immaterielle eigedelar	-	0	0		0
Kostpris 31.12.18	31 988	20 870	9 885	50 974	113 717
Akkumulerte avskrivningar 31.12.18	30 625	9 528	4	50 974	91 131
Akkumulerte nedskrivningar 31.12.18	631	213			844
Reverserte nedskrivningar 31.12.18					0
Balanseført verdi 31.12.18	732	11 129	9 880	0	21 742
Avskrivningar i året	2 783	4 113	4	0	6 900
Nedskrivningar i året	631	0	0	0	631
Økonomisk levetid (år)	5 - 10	3 - 5	Evig	20 år	

Goodwill

Goodwill har oppstått i samband med kjøp av verksemd. Avskrivning av goodwill skjer lineært over forventet økonomisk levetid.

Levetida for goodwill vedk. oppkjøp av Rud Elektro AS og UnikomTV AS, er vurdert til 10 år. Grunngeve med konsernet sine langsiktige satsingar både innanfor fiberutbygging og installasjonsverksemd.

Vassdragsrettane er knytte til kraftverka i Tussa Energi AS.

Vassdragsrettar/konsesjonar

Vassdragsrettar/konsesjonar er knytte til kraftverka i Tussa Energi AS og Tussa sin del av konsesjonar i Mørenett.

Tussa har ein kombinasjon av leigde og eigde vassdragsrettar knytt til selskapet sine 22 kraftverk. Målt i GWh eig Tussa 62,1 % av rettane og leiger resterande 37,9 %. Eigde vassdragsrettar er bokførte i rekneskapen til ein samla verdi på 4,9 mill. kr. Vassdragsrettane er vurderte som evigvarande og blir difor ikkje avskrivne. Dei leigde fallrettane fordeler seg på vassdraga Tussa (47 %), Gjerdsвика (87 %), Sørbrandal (86 %), Vedeld (100 %), Urke (100 %), Standal (100 %), Dalegjerdet (100 %), Viddal (100 %), Draura (100 %), Bruelva (100 %), Skår (100 %) og Tenneelva (100 %). Prosentsatsen viser kor stor del i GWh Tussa leiger i vassdraget. Leigde vassdragsrettar er vurderte som operasjonelle leigeavtalar.

Note 10. Datterselskap, felleskontrollert verksemd og tilknytte selskap

(Tal i 1000 kr)

Selskap	Tal aksjar	Kjøpt år	Forretnings- kontor	Eigardel	Røystedel
Tussa Energi AS	2 944 040	1996	Ørsta	100 %	100 %
Sunnmøre Energi AS	860	1995	Ørsta	100 %	100 %
Tussa IKT AS	150 000	2001	Ørsta	100 %	100 %
Tussa-24 AS	150 000	2001	Ørsta	100 %	100 %
Tussa Installasjon AS	640	2001	Ørsta	100 %	100 %
Ose & Aarseth AS	100	1996/2003	Ørsta	100 %	100 %
Rud Elektro AS	30	2012	Ørsta	100 %	100 %

(Tal i 1000 kr)

Selskap	Eigenkap.	Resultat	Balanseført verdi TK	Balanseført verdi TI
	siste år 100 %	siste år 100 %		
Tussa Energi AS	379 488	8 059	303 631	
Sunnmøre Energi AS	140 627	12 076	202 000	
Tussa IKT AS	140 374	7 088	164 383	
Tussa-24 AS	26 551	549	22 313	
Tussa Installasjon AS	21 108	-1 242	40 528	
Ose & Aarseth AS	113	0	100	
Rud Elektro AS	28	-2		30

Felleskontrollert verksemd etter bruttometoden

Selskap	Mørenett AS
Forretningskontor	Herøy
Eigardel	46,34 %
Røystedel	50 %
Balanseført verdi i Tussa Kraft AS	147 673
Del salsinntekter	274 955
Del driftskostnader	220 328
Del finansposter	-7 119
Del ekstraordinære poster	-
Del skatt	11 365
Del resultat	36 142
Del anleggsmidler	1 005 553
Del omløpsmidler	111 452
Del egenkapital	381 507
Del gjeld	735 498

Tilnytt selskap etter egenkapitalmetoden

Selskap	ISTAD AS	Elsikkerhet Møre AS)*
Ervervsdato	03.09.2018	29.05.2009
Kontor	Molde	Ørskog
Eigarandel	36 %	66 %
Balansert EK på kjøpstidspunktet	138 921	408
Kostpris	279 971	408
Meirverdi	141 049	-

Berekening av resultatdel i året

Del resultat i året	9 998	-256
Avskrivning meirverdi i året	-3 084	-
Resultatdel i året	6 914	-256

Berekening av balansert verdi pr. 31.12.18

Inngående balanse 1.1.	-	1 530
Anskaffing i året	381 043	-
Resultatdel i året	6 914	-256
Motteke utbytte	-2 940	-309
Sal i året	-102 137	-
Andre endringer	-	216
Utgående balanse 31.12.18	282 880	1 181

)* Elsikkerhet Møre AS er dotterselskap av Mørenett AS, men av vesentlegheitsomsyn er selskapet vurdert etter egenkapitalmetoden, og ikkje konsolidert opp i Mørenett.

Note 11. Andre aksjar og langsiktige fordringar

Selskap	Morselskap		Tal aksjar totalt	Eigardel	Konsern	
	Balanse- verdi	Kostpris mor			Balanse- verdi	Kostpris konsern
(Tal i 1000 kr)						
BKK Enotek AS	24 034	24 034	135 096	10,7 %	24 034	24 034
Dalsfjord bensin AS	0	0	10	2,6 %	0	0
Fefast AS	0	250	25	26,9 %	0	250
Fokab AS	0	0	250	3,7 %	13	25
Hareid Fastlandssamband AS	0	250	250	3,3 %	0	250
Moldekraft AS)**	20 068	20 068	19 744	24,2 %	20 068	20 068
Møre og Romsd. Såkornfond AS	0	750	7 500	1,7 %	0	750
Nordenfjeldske Energi AS	55	55	55	9,1 %	55	55
Nordvest Forum AS	10	10	1	1,4 %	10	10
Ren AS	0	0	5	1,20 %	5	5
Rovdefjordsambandet AS	0	250	50	5,4 %	0	250
Runde Miljøbygg AS	500	1 001	13 000	5,9 %	500	1 001
Smarthub AS)**	0	0	28 221	19,4 %	873	873
Sunnmøre Golf AS	0	200	40	0,9 %	0	200
Sunnmøre kulturnæringshage AS	0	0	30	14,6 %	7	30
Ørsta skisenter AS	0	0	2 550	13,8 %	0	510
Ålesund Kunnskapspark AS	102	102	100	1,2 %	102	102
Sum aksjar	44 768	46 970			45 666	48 413

)** Selskapa Moldekraft AS og Smarthub AS er vurdert til kostmetoden i både selskapsrekneskap og konsernrekneskap, basert på ei vurdering om at krava til å vere tilknytte selskap ikkje er oppfylt.

Note 12. Fordringar og gjeld

Fordringar med forfall seinare enn eitt år	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
(Tal i 1000 kr)				
Andre kortsiktige fordringar				
Andre langsiktige fordringar	424 488	607 488	35 616	21 053
Sum	424 488	583 488	35 616	21 053

Langsiktig gjeld med forfall seinare enn 5 år

Gjeld til kredittinstitusjonar				
Anna langsiktig gjeld	100 113	100 113	0	0
Sum	100 113	100 113	0	0

Garantiansvar	2018	2017
Garantiansvar	52 597	58 038
Pant i bankkonti		
Sum garantiansvar	52 597	58 038

Konsernet har ei samla garantiramme på 110 mill. kr. Effektive garantiar i konsernet utgjer 52,6 mill. kr pr. 31.12.2018, jf. ovanfor. Tussa Kraft AS og dotterselskap har dessutan i samband med etablering av fleirkontosystem stilt ein sjølvskuldnargaranti overfor Nordea på inntil 50 mill. kr som tryggleik for konsernet sine plikter overfor banken.

Note 13. Gjeld

I samband med overtaking av verksemd og driftsmidlar innan konsernet er det inngått avtalar om ansvarleg lånekapital.

Det er avtalt negativ pantsetjing. Låna er renteberande.

Banken sitt krav til forholdstal (covenants) er følgjande: Eigenkapitalgrad pr. 31.12.2018: Minimum 25 % på konsolidert nivå for konsernet.

(Tal i 1000 kr)	Pålydande	Forfall	Opsjon forlenging	Aktuell rente	Gjeld
Trekkfasilitet Tussa Kraft AS	200 000	08.05.2020	1 år	Flytande	150 000
Lån Tussa Kraft AS	400 000	27.04.2023		Flytande	400 000
Lån Tussa Kraft AS	100 000	27.04.2021	1 år	Flytande	100 000
Lån Tussa Kraft AS	245 000	31.07.2021		Flytande	245 000
Lån Tussa Energi AS, 20 mill. Euro		26.04.2021	1 år	Flytande	198 966
Kassakreditt tilknytt fleirkontosystemet:	100 000			Flytande	42 839
Sum eksternt gjeld					1 136 805

For lånet til Tussa Energi AS er det stilt sjølvskuldnarkausjon EUR 20 000 000,00 frå Tussa Kraft AS.

Det er inngått avtale om garantiprovisjon mellom Tussa Kraft AS som garantist og

Tussa Energi AS som lånetakar i samband med at Tussa Energi AS har teke opp eksternt lån.

Konserninternt lån:

Lån frå Sunnmøre Energi	100 000	3,00 %	100 000
-------------------------	---------	--------	---------

Lånet frå Sunnmøre Energi er avdragsfritt til og med 31.12.2025. Deretter skal lånet tilbakebetalast med årlege avdrag à kr. 10 000 000.

For å minimere renteeksponering i gjeldsporteføljen nyttar Tussa rentebyteavtalar. Pr 31.12.2018 har vi følgjande avtalar:

	Beløp	Start	Forfall	Betalar	Motttek
Renteswap-avtale:	160 000	14.06.2018	14.06.2028	Fast 2,69 % NIBOR	Flytande 3 md.
Renteswap-avtale:	160 000	14.06.2018	16.06.2025	Fast 1,73 % NIBOR	Flytande 3 md.
Renteswap-avtale:	200 000	14.06.2018	14.06.2028	Fast 2,29 % NIBOR	Flytande 3 md.
Renteswap-avtale:	200 000	28.09.2018	28.09.2028	Fast 2,35 % NIBOR	Flytande 3 md.
	Beløp	Start	Forfall	Betalar	Motttek
Rente/valutaswap-avtale	10 000 €	15.11.2017	15.11.2027	EURIBOR Flyt. 3 md. NIBOR	Flyt. 3 md.

Urealisert tap knytt til renteswap-avtalar utgjør pr. 31.12.18 kr 20 773 189,-

Urealisert tap knytt til rente/valutaswap-avtale utgjør pr. 31.12.18 kr 5 985 228,-

Note 14. Mellomverande med selskap i same konsern

(Tal i 1000 kr)

Morselskap

Fordringar	2018	2017
Langsiktig fordring	417 000	600 000
Kundefordringar	437	2 253
Korts.fordring dotterselskap- konsernkonto	126 143	103 311
Andre fordringar	19 458	29 919
Sum	563 038	735 482
Gjeld	2018	2017
Leverandørgjeld	29	354
Langsiktig gjeld m/forfall seinare enn 5 år	100 113	100 113
Korts.gjeld dotterselskap- konsernkonto	22 187	62 110
Annan kortsiktig gjeld	0	0
Sum	122 328	162 576

Note 15. Bankinnskott

(Tal i 1000 kr)

	Morselskap	Konsern
Bundne skattetreksmidlar utgjær:	776	6 155

Likviditeten i konsernet er organisert i ei konsernkontoordning. Dette inneber at dotterselskapa sine likvide midlar formelt sett er fordringar på morselskapet, og alle konsernselskapa er solidarisk ansvarlege for dei trekka konsernet har gjort.

Note 16. Eigenkapital

(Tal i 1000 kr)

Morselskap	Aksje- kapital	Overkurs	Annan innskt. EK	Fond f. vurd. -forskjellar	Annan opptent EK	Sum
Eigenkapital 01.01.	30 320	242 724	119 282	0	279 815	672 142
Resultat i året				2 919	39 060	41 979
Avsett utbyte					-39 543	-39 543
Eigenkapital 31.12.	30 320	242 724	119 282	2 919	279 332	674 578

Konsern	Aksje- kapital	Overkurs	Annan innskt. EK	Fond f. vurd. -forskjellar	Annan opptent EK	Sum
Eigenkapital 01.01.	30 320	242 724	119 282	1 122	456 576	850 025
Omarbeiding pensjonsprinsipp MN					2 344	2 344
Andre endringar					71	71
Resultat i året				2 571	53 643	56 213
Avsett utbyte					-39 543	-39 543
Eigenkapital 31.12.	30 320	242 724	119 282	3 693	473 090	869 110

Note 17. Aksjekapital og aksjonærinformasjon**Morselskap****Aksjekapitalen er samansett av:**

	Tal	Pålydande	Balanseført
A-aksjar	962	10 000	9 620 000
B-aksjar	2 070	10 000	20 700 000
Sum	3 032		30 320 000

Tussa Kraft AS har 9 aksjonærer pr. 31.12.2018. B-aksjane kan berre eigast av norske kommunar og fylkeskommunar. Elles er aksjane i dei ulike klassane likestilte.

Aksjonærer pr. 31.12.2018	A-aksjar	B-aksjar	Sum	Eigardel	Røyster
Ørsta kommune	309	747	1 056	34,8 %	34,8 %
Herøy kommune	137	376	513	16,9 %	16,9 %
Volda kommune	0	484	484	16,0 %	16,0 %
Kommunal Landspensjonskasse	454	0	454	15,0 %	15,0 %
Hareid kommune	0	201	201	6,6 %	6,6 %
Vanylven kommune	21	176	197	6,5 %	6,5 %
Ulstein kommune	29	58	87	2,9 %	2,9 %
Sande kommune	0	28	28	0,9 %	0,9 %
Hornindal Kraftlag	12	0	12	0,4 %	0,4 %
Totalt tal aksjar	962	2 070	3 032	100,0 %	100,0 %

Marknadsrisiko

Hovudverksemda til konsernet er kraftproduksjon og krafthandel. Marknaden har eit stort innslag av vasskraft, og tilgang på vatn kan variere mykje frå år til år. Dette gir seg utslag på både kraftprisar og produksjonsmengde, som også kan gi store utslag på resultatet. Konsernet har ein risikostrategi i høve til marknadssituasjonen, der vi skal prøve å oppnå høgast mogleg inntening frå produksjonen sett i høve til selskapet sine risikorammer.

Tussa nyttar terminkontraktar og andre finansielle instrument mellom anna for å prissikre delar av inntektene. Bakgrunnen for dette er den store usikkerheita som knyter seg til kraftsalsinntekter. Inntektene avheng av ein spotpris som kan svinge mykje og usikkerheita knytt til produksjonsevna. I denne samanhengen er det ikkje forskjell mellom fysiske og finansielle kontraktar som vert handla bilateralt og finansielle kontraktar i terminmarknaden. Prisen vil hovudsakleg vere den styrande faktoren når ein vel handelsform. All finansiell krafthandel vert gjort på kontraktar som vert klarert, slik at ein kjøper seg fri for motpartrisiko.

Resultatet frå sikringsporteføljen i 2018 vart eit tap på 20,7 mill. kr. Sikringsstrategien har tidshorisont på 1-3 år, og for produksjonssikringa skal det ved inngangen til førstkomande år sikrast 30 % av normalproduksjonen. Realiserte tap eller gevinstar vert resultatført i leveringsperioden.

Valutarisiko

Sidan oppgjersvalutaen for kraftomsetninga er EURO, er Tussa også utsett for valutarisiko. Det er difor inngått valuta-terminkontraktar for å valutasikre finansielle kontraktar notert i EURO. Intensjonen med å prissikre desse kontraktane er å redusere valutarisiko. Resultatet frå sikringsporteføljen i 2018 vart eit tap på 1,1 mill. kr. Sikringshorisonten har også her vore 1 til 3 år. Resultat som følgje av verdiendringane på valutaterminar, og som ikkje er resultatført i 2018 er eit tap på 1,1 mill. kr pr. 31.12.2018.

Tussa endra i 2017 valutastrategien sin, og vil gå frå å sikre finansielle kraftkontraktar individuelt til å ha ei ramme på 30 mill. EURO. Som ledd i denne endringa gjekk Tussa inn ein rente/valuta-swap på 10 mill. EURO, med varigheit på 10 år. Verdien av denne sikringa var pr. 31.12.2018 eit tap på 6 mill. kr. Dette instrumentet vert ikkje sikringsbokført, men justert løpande til verkeleg verdi. I 2018 tok selskapet i tillegg opp eit valutilån pålydande 20 mill. EURO med varigheit på 3 år.

Renterisiko

Ettersom Tussa er eksponert for renteendringar gjennom dei låneavtalane som er inngått, er det vedteke ein finansstrategi der målsetjinga mellom anna er å redusere konsernet sin rentesensitivitet.

I Tussakonsernet sin balanse blir 46,34 % av Mørenett si gjeld konsolidert inn. Mørenett sikrar ikkje renta grunna at inntektsramma i stor grad er fastsett av ei flytande rente. Av den samla konsoliderte gjelda skal Tussa ha ei gjennomsnittleg rentebindingstid på 3-5 år og ein rentesikringsgrad på mellom 20 % og 50 %. Rentebyteavtalar kan nyttast for rentesikring. Pr. 31.12.2018 er både gjennomsnittleg rentebindingstid og rentesikringsgrad innanfor strategien sine rammer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikkje er samsvar mellom kontantstraumane frå verksemda og finansielle forpliktingar. Kontantstraumen frå krafthandel vil variere mellom anna i forhold til prisnivået i marknaden. Konsernet har ei kassakreditt-ramme på 100 mill. kr, og sikrar gjennom denne nødvendig likviditet. Pr. 31.12.2018 var 42,8 mill. kr av kassakreditten nytta.

Note 19. Monopolverksemd

(Tal i 1000 kr)

Nettinformatjon	Sentralnett	Regional nett	Distribusj.-nett	Sum nett-monopol
Driftsresultat	-164	21 592	39 427	60 856
Meir(+)mindre(-)inntekt:				
Faktisk inntekt	477	134 259	222 419	357 155
Tilbakeført meir-/mindreinntekt i året	0	0	0	0
Kostnader overliggjande nett	0	58 640	87 976	146 617
= Justert faktisk inntekt	477	75 619	134 359	210 539
Årets inntektsramme	565	64 708	144 139	209 412
Inntektsramme justert for AVS/AKG/KILE	106	60 057	136 355	196 518
Berekna meir-/mindreinntekt i året	371	15 562	-1 995	13 938
Inng. saldi ME/MI-inntekt inkl. rente pr. 01.01	292	329	7 244	7 865
Inng. Saldo Harmoni MI-inntekt inkl. rente 01.01		-8 103	0	-8 103
Endringar i året inkl. renter	-275	15 376	-1 910	13 191
Akk. meir-/mindreinntekt inkl. renter 31.12	17	7 601	5 334	12 952
Akk. Harmoni MI-inntekt inkl. renter 31.12	0	0	0	0
Totalt akk. inntekt inkl renter 31.12	17	7 601	5 334	12 952
Balanse				
Sum driftsmidlar etter fordeling pr. 01.01	1 584	326 482	484 449	812 514
Sum driftsmidlar etter fordeling pr. 31.12	1 573	382 292	580 886	964 751
Gjennomsnittlege driftsmidlar	1 579	354 387	532 668	888 633
1 % påslag for netto arbeidskapital	16	3 544	5 327	8 887
Avkastningsgrunnlag	1 595	357 931	537 994	897 520
Avkastning (driftsres.*100/avkastningsgrunnlag)	-10,3 %	6,0 %	7,3 %	6,8 %

Note 20. Avgifter og erstatningar

I konsernresultatet inngår årlege erstatningar med 13 mill. kr. Dette er ei årleg forplikting for konsernet, fastsett etter vedtak i skjønnsretten eller andre avtalar inngått i samband med kraftutbygging.

Note 21. Utbyte

Styret foreslår 39,5 mill. kr til utbetaling av utbyte for 2018, og dette utgjer kr 13 042,- pr. aksje.

Note 22. Postar som er samanslegne i rekneskapen

(Tal i 1000 kr)	Morselskap		Konsern	
Finansinntekter	2018	2017	2018	2017
Inntekt på investering i TS/FKV	25 450	26 380	7 183	-213
Renteinntekt frå føretak i same konsern	24 536	30 733		
Annan renteinntekt	6	9	3 460	1 388
Gevinst i samband med fisjon/fusjon MN				24 219
Valutagevinst			6 467	585
Annan finansinntekt	2 244	764	2 504	764
Annan finansinntekt frå føretak i same konsern	34 533	39 905		
Verdiauke rentesikringsavtalar	21 143		29 873	
Sum finansinntekter	107 912	97 792	49 487	26 743

Finanskostnader	2018	2017	2018	2017
Verdireduksjon rentesikringsavtaler	22 222	4 228	30 728	10 437
Nedskrivning finansielle anleggsmidler			700	
Rentekostnader til foretak i same konsern	3 320	3 466		
Annan rentekostnad	30 266	35 549	40 180	44 071
Valutatap			11 887	
Andre finanskostnader	322	101	426	254
Sum finanskostnader	56 131	43 344	83 922	54 762
Sum finanspostar	51 781	54 448	-34 435	-28 019

Note 23. Tap på krav

Det er i året resultatført kr 742 990 som endring avsetning til tap og tap på krav i konsernet.

Note 24. Varelager

(Tal i 1000 kr)	Morselskap		Konsern	
	2018	2017	2018	2017
Driftsmateriell og innkjøpte handelsvarer	0	0	10 256	10 320
Av dette vurdert til kostpris	0	0	10 256	10 320
Av dette vurdert til verkeleg verdi	0	0	0	0

Lageret er vurdert til lågaste av kostpris og verkeleg verdi, tilordna etter FIFO-metoden.

Note 25. Langsiktige tilverknadskontraktar

(Tal i 1000 kr)

Anleggskontraktar er vurdert etter prinsippet for løpande avrekning. Fullføringsgraden er basert på forholdet mellom påløpne kontraktskostnader på balansedagen og estimerte totale kontraktskostnader.

Opptent, ikkje fakturert inntekt pr. 31.12.2018 på 2,8 mill. kr inngår i rekneskapslinja opptent, ikkje fakturert inntekt.

Note 26. Nærstående partar

(Tal i 1000 kr)

Selskapet sine transaksjonar med nærstående partar:	2018	2017
--	-------------	-------------

a) Sal av varer og tenester

Morselskap

Leiande tilsette		
Konsernselskap	21 773	23 076
Mørenett	4 902	6 658
Sum sal av varer og tenester morselskap	26 675	29 734

b) Kjøp av varer og tenester

Morselskap

Leiande tilsette		
Konsernselskap	5 196	7 146
Mørenett	0	208
Sum kjøp av varer og tenester morselskap	5 196	7 354

Note 27. Store enkelttransaksjonar

Tussa Kraft AS kjøpte i september 2018 49,005 % av aksjane i Istad AS frå Statkraft AS. Kjøpesummen var 381 mill. kr. I desember 2018 selde Tussa Kraft AS 13 % av aksjane i Istad AS til KLP. Salssummen var 103 mill. kr.

Til generalforsamlinga i Tussa Kraft AS

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Tussa Kraft AS sin årsrekneskap som er samansett av:

- selskapsrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2018, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp, og
- konsernrekneskapen, som er samansett av balanse per 31. desember 2018, resultatrekneskap og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining:

- er årsrekneskapen gitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsrekneskapen som følgjer med eit rettvisebilete av den finansielle stillinga til Tussa Kraft AS per 31. desember 2018 og av selskapet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.
- gir konsernrekneskapen som følgjer med eit rettvisebilete av den finansielle stillinga til konsernet Tussa Kraft AS per 31. desember 2018 og av konsernet sine resultat og kontantstraumar for rekneskapsåret som blei avslutta per denne datoen i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsrapporten bortsett frå årsrekneskapen og den tilhøyrande revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gir eit rettvise bilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen er leiinga ansvarleg for å ta standpunkt til selskapet og konsernet si evne til å halde fram med drifta, og opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvika.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

For beskriving av revisor sine oppgåver og plikter visar vi til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til resultatdisponering er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskriven ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg

registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Ålesund, 9. april 2019

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Nils-Kristian Synes".

Nils-Kristian Synes
Statsautorisert revisor

NOTAT OM EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING I 2018

1. GENERELT OM EIGARSTYRING OG SELSKAPSLEIING I TUSSA

Prinsippa for eigarstyring og selskapsleiing regulerer rolledeling mellom eigar, styret og leiinga utover det som er gitt av føringar i aksjelova. I utarbeidinga av dette dokumentet er det lagt til grunn den norske tilrådinga om eigarstyring og selskapsleiing (corporate governance) av 17. oktober 2018 så langt som det er relevant og passar med Tussakonsernet sin organisasjon.

På dei områda tilrådinga ikkje er følgt blir avvika forklart. Hovudårsakene til avvik er at Tussa Kraft AS (Tussa) ikkje har børssnoterte aksjar eller obligasjonar, at selskapet har ein avgrensa aksjonærkrins og at eigarskap til vassfall er lovregulert. I det etterfølgjande er det laga eit oppsett som omtalar situasjonen i Tussakonsernet. Omtalen følgjer kapittelinnndelinga i den norske tilrådinga for eigarstyring og selskapsleiing.

2. VERKSEMD

Tussa si verksemd er nedfelt i vedtekter og i den overordna strategien for konsernet og er vidare utdjupa i dotterselskapa sine vedtekter og selskapsplanar. Kvart år blir det utarbeidd ein årsplan for arbeidet i styret, der styret sitt strategiske ansvar er vektlagt.

Samfunnsansvar

Tussa skal skape resultat der etikk, menneske og miljø er klare rammer for aktiviteten. Resultata som blir skapt skal fordelast i samsvar med lov, etter rettferdige prinsipp mellom interessentane og på tiltak som er forsterkande for selskapet i framtida.

Tussa driv eit systematisk HMS-arbeid med opplæring og oppfølging for å minimere sjukefråvær og skadar. Dei interne regelverka og vala våre er nøytrale når det gjeld kjønn og etnisk bakgrunn.

For å byggje ut energiressursar og linjer krevst det mange offentlege løyve. Til løyva er det vanlegvis gitt vilkår. Vi har ikkje siste året fått pålegg frå styresmaktene knytt til brot på løyva våre.

3. SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTE

Bokført eigenkapitalprosent var på 29,5 % ved utgangen av 2018. Selskapet har også verdiar som ikkje kjem til uttrykk i rekneskapsbalansen noko som svært truleg medfører at den verkeleg eigenkapitalprosenten er høgare enn det årsrekneskapa syner. Bokført eigenkapital er noko under snittet for energiselskap det er naturleg å samanlikne seg med.

Utbytepolitikken er omtala i styret si årsmelding.

Tussa Kraft AS har ein avgrensa aksjonærkrins og det er ikkje aktuell politikk å delegere fullmakt til styret for å gjennomføre kapitalutvidingar eller til å dele ut utbytte.

4. LIKEHANDSAMING AV AKSJONÆRAR OG TRANSAKSJONAR MED NÆRSTÅANDE

I 2018 var det ein transaksjon mellom Tussa og KLP om aksjar i Istad AS. Avtalen var inngått til marknadspris og er gjort greie for i årsmeldinga frå styret.

5. OMSETJELEGE AKSJAR

Tussa Kraft AS har to aksjeklasser. Grunnen til det er omsynet til industrikonsesjonslova sine vilkår for evigvarande konsesjonar som krev minst 2/3 offentlig eigarskap. Av den grunn er det vedtektsfesta at det berre er kommunar og fylkeskommunar som kan eige aksjeklassa med 2/3 av aksjane. Dei resterande aksjane er det ikkje sett eigarskapsvilkår til og elles er klassene likestilte.

Tussa Kraft AS er ikkje børssnotert og aksjonærkrinsen er avgrensa. I tillegg er det berre det offentlege som kan eige 2/3 av aksjane. Vedtektene har ikkje vilkår om forkjøpsrett ved omsetjing av aksjar. Eventuell overdraging av aksjar er på vilkår av at styret har godkjent overdraginga.

6. GENERALFORSAMLING

Ordinær generalforsamling skal haldast innan utgangen av april og blir kalla inn med to veker varsel for ordinære saker. For vedtektsendringssaker er fristen 2 månader for å sikre ei god sakshandsaming hos eigarane. Med innkallinga følgjer i hovudsak saksframstillinga som er lagt fram for styret og fullmaktsskjema. Vidare følgjer valnemnda sitt framlegg til styremedlemer. I samband med at valnemnda startar sitt arbeid blir alle aksjonærane orientert gjennom brev 2 månader før generalforsamlinga.

Det er ikkje påmeldingsfrist for å møte i generalforsamlinga. Dei som møter ved opninga har rett til å delta i generalforsamlinga si handsaming, og aksjonærar kan gi fullmakt til å la seg representere.

Med ein avgrensa aksjonærkrins og god deltaking på tidlegare generalforsamlingar, er det ikkje lagt opp til røysting med elektronisk kommunikasjon.

Styret, valnemnd og revisjon er representert i samsvar med aksjelova sine reglar og vanlegvis er det representantar frå alle desse organa i den ordinære generalforsamlinga.

Møteleiar blir valt av generalforsamlinga og vil då vere så uavhengig som generalforsamlinga ønskjer det.

7. VALNEMND

Valnemnda er valt av generalforsamlinga og er vedtektsfesta. I valnemnda er det ikkje representantar for styret eller leiinga. I tillegg til styrekandidatar kjem valnemnda med framlegg til godtgjering av styremedlemer. Valnemnda sitt arbeid er regulert i eigen instruks som mellom anna skal sikre at aksjonærane blir informert om valprosessen.

8. STYRET, SAMANSETJING OG FRIE STILLING

Det er inngått avtale med dei tilsette sine organisasjonar om ikkje å opprette bedriftsforsamling. I samsvar med dette vel også styret styreleiar. Styret i Tussa Kraft AS har 11 medlemer, 7 er valt av aksjonærane og 4 er valt mellom tilsette. Det er ein etablert praksis som sikrar at mindre aksjonærar åleine eller gjennom samarbeid med andre har rett til å nominere styremedlemer.

Ingen av styret sine medlemer har personlege interesser knytt til forretningar med Tussa.

Ingen av aksjonærvalde styremedlemer utfører andre oppgåver for Tussa. Den daglege leiinga er ikkje representert i styret.

Grunna den avgrensa aksjonærkrinsen ser selskapet det som viktigare at eigarane er aktive gjennom styredeltaking enn at det er representantar i styret som ikkje har tilknytning til aksjonærane. Eigarane har stor direkte påverknad av val av styremedlemer. I samsvar med aksjonæravtale mellom alle aksjonærane skal det fokuserast på å setje saman eit styre som skal ivareta aksjonærfellesskapen sine interesser og selskapet sitt behov for kompetanse, kapasitet og mangfald.

9. STYRET SITT ARBEID

Kvart år blir det utarbeidd ein årsplan for arbeidet i styret, der styret sitt strategiske ansvar er vektlagt. Styret har nedsett eit kompensasjonsutval på 3 medlemer som skal kome med innstilling til styret på godtgjering til konsernsjefen og retningslinjer for leiande tilsette si løn.

Det er ikkje oppretta revisjonsutval i konsernet. Rolla som eit eventuelt revisjonsutval skulle følgje, er ivareteke av styret.

Dersom styremedlemer har personlege interesser i avtarar som blir inngått med selskapet, skal dei informere om det og dei vil bli inhabile ved handsaming av slike saker i samsvar med styreinstruks. Ingen slike saker har vore handsama siste året.

10. RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

Overordna planar og strategiar blir revidert årleg i styret. Rapportar om den økonomiske utviklinga blir lagt fram for styret systematisk gjennom året. I tillegg til den finansielle rapporteringa blir det lagt fram rapportar om HMS-tilstanden, her under ein eigen årsrapport for HMS-området. I samsvar med krav som Tussa er underlagt som energiverk er det gjennomført risiko- og sårbarheitsvurderingar.

11. GODTGJERING TIL STYRET

Styremedlemer er honorert med eit fast årleg beløp som blir fastsett på generalforsamlinga i april etter tilråding frå valnemnda og gjeld fram til neste ordinære generalforsamling.

12. GODTGJERING TIL LEIANDE TILSETTE

Konsernsjefen har fastløn og har ikkje bonusavtale.

Styret fastset konsernsjefen si løn og retningslinjer for leiande tilsette si løn etter tilråding frå kompensasjonsutvalet.

Det blir orientert om konsernsjefen og andre direktørar si avlønning i samsvar med krav i lovverket. Då det ikkje er avtalt resultatavhengig honorar, løn eller bonus verken for styret, konsernsjefen eller andre leiande tilsette, er det ikkje lagt fram eiga sak for generalforsamlinga om avlønning.

13. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Tussa rapporterer til aksjonærane, långjevar og pressa tertialvis om utviklinga i konsernet. I tillegg til dei formelle møteplassane med aksjonærane (generalforsamling) blir det halde systematiske orienteringsmøte for aksjonærane både i fellesskap og einskildvis.

14. OVERTAKING

Dette punktet er ikkje relevant for Tussa.

15. REVISOR

Tussa brukar PWC som revisor i morselskapet og i alle heileigde dotterselskap. Revisor legg plan for revisjonshandlingar og deltek i styret sitt arbeid etter behov. Revisor deltek på eit styremøte i året i samband med avslutting av årsrekneskapen. I hovudsak utfører revisor lovpålagte oppgåver. Det er altså berre i mindre grad at han utfører konsulentoppdrag. Revisor sitt honorar fordelt på lovpålagte oppgåver og konsulentoppdrag er presentert i note til rekneskapen.

STYRET I TUSSA KRAFT AS

VALDE AV AKSJONÆRANE

Namn	Fødselsår	Tal år i styret	Deltaking styremøte i 2018
Gunnar Gjørtz - Handelsakademiet (BI), registrert revisor - Økonomidirektør i fleire selskap - KLP Eigedom, adm. direktør (noverande posisjon)	1956	Frå 2013 - 6 år	7 av 7 møte
Hilde Marie Brungot - NHH Siv. økonom - Økonomidirektør i fleire selskap - Pensjonist (noverande posisjon)	1950	Frå 2010 - 9 år	6 av 7 møte
Sindre Rotevatn - BI, siviløkonom - Økonomidirektør/direktør i fleire selskap - MRB AS, konsulent (noverande posisjon)	1960	Frå 2013 - 6 år	7 av 7 møte
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk - UiO, jur. embetseksamen - Advokatpraksis - Hg International AS, adm. direktør (noverande posisjon)	1977	Frå 2016 - 3 år	6 av 7 møte
Inger Sandvik Sundnes - HiMolde, øk. adm. - Konsulent i fleire selskap. - Amfi Ørsta, senterleiar (noverande posisjon)	1967	Frå 2013 - 6 år	5 av 7 møte
Kjell Arne Aurstad - Teknisk fagskule - Aurstad AS, maskinentreprenør (noverande posisjon)	1952	Frå 2014 - 5 år	5 av 7 møte
Øystein Blom - Handelsgymnas - Bussjåfør (noverande posisjon)	1964	Frå 2018 – 1 år	5 av 5 møte

VALDE AV TILSETTE

Namn	Fødselsår	Tal år i styret	Deltaking styremøte i 2018
Knut Arne Grimstad - NITO	1981	Frå 2015 – 4 år	7 av 7 møte
Daniel Fjørtoft - EI&IT	1983	Frå 2015 – 4 år	6 av 7 møte
Håvard Marøy - EI&IT	1982	Frå 2013 – 6 år	5 av 7 møte
Torgeir Bratteberg - EI&IT	1986	Frå 2018	1 av 1 møte

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

I TUSSA KRAFT AS 30.04.2019

Sak nr. 7

Saksnamn: Val

I samsvar med vedtektene § 8 legg valnemnda fram tilråding til val av fire styremedlemer med personleg vara, og styret legg fram tilråding på valnemnd.

TILRÅDING:

1. Val av fire styremedlemer med personleg vara, valde for to år

1. Inger Sandvik Sundnes m/personleg vara Knut Olav Standal
2. Hilde Marie Brungot m/personleg vara Thor Sigmund Garvik
3. Sindre Rotevatn m/personleg vara Hege Karete Hamre
4. Gunnar Gjørtz m/personleg vara Kirsten Grutle

2. Valnemnd for 2020

Leiar: Lars Erling Bjåstad Hovlid
Medlem: Ingrid Opedal
Medlem: Hans Olav Myklebust

Ørsta, 12.04.2019

Utskrift: LT

Adm.dir.:

Elling Dybdal

Vedlegg: Saksframstilling
Brev frå valnemnda

Sak 7. Val

SAKSFRAMSTILLING

Kva saka gjeld

Vedtektene seier følgjande:

§ 8. VALNEMND

Selskapet skal ha ei valnemnd med tre medlemmer, og av desse skal ein vere leiar. Valnemnda skal veljast kvart år av den ordinære generalforsamlinga i selskapet, etter forslag frå styret.

Valnemnda skal kome med tilråding til generalforsamlinga om val av styre og godtgjering av styremedlemmer. Styret sender valnemnda si tilråding til aksjonærane saman med innkalling til ordinær generalforsamling.

I 2019 ER FØLGJANDE PÅ VAL:

4 styremedlemmer med personlege vara, valde for 2 år

Desse står på val:

1. Ørsta: Inger Sandvik Sundnes m/personleg vara Knut Olav Standal
2. Herøy: Hilde Marie Brungot m/personleg vara Knut Johan Voldsund
3. Volda: Sindre Rotevatn m/personleg vara Hege Karete Hamre
4. KLP: Gunnar Gjørtz m/personleg vara Kirsten Grutle

Valnemnd for 2019

Desse står på val:

Lars Erling Bjåstad Hovlid, leiar
Ingrid Opedal
Hans Olav Myklebust

Saka vart handsama på styremøte den 09.04.2019 og styret kjem med følgjande forslag til valnemnd:

Valnemnd for 2020:

Leiar: Lars Erling Bjåstad Hovlid, leiar
Medlem: Ingrid Opedal
Medlem: Hans Olav Myklebust

Valnemnda i Tussa Kraft AS.
V/ leiar Lars Erling Bjåstad Hovlid
Vikemarkhøgda 11
6065 Ulsteinvik

Til generalforsamlinga i Tussa Kraft AS

Sak: Val til styret i Tussa Kraft AS

Følgjande kandidatar står på val i 2019:

Ørsta kommune: Inger Sandvik Sundnes m/personleg vara Knut Olav Standal
Herøy kommune: Hilde Marie Brungot m/personleg vara Knut Johan Voldsund
KLP: Gunnar Gjørtz m/personleg vara Kirsten Grutle
Volda kommune: Sindre Rotevatn m/personleg vara Hege Karete Hamre

Leiar i valnemnda har vore i kontakt med aktuelle aksjonærar når det gjeld nominering av kandidatar til valet, i samsvar med instruksar og praksis.

Valnemnda har motteke frå aksjonærane følgjande namn på kandidatar dei har nominert:

Ørsta kommune: Inger Sandvik Sundnes m/ personleg vara Knut Olav Standal
Herøy kommune: Hilde Marie Brungot m/ personleg vara Thor Sigmund Garvik
KLP: Gunnar Gjørtz m/ personleg vara Kirsten Grutle
Volda kommune: Sindre Rotevatn og Hege Hamre
Frå Volda var ikkje nomineringa spesifisert i høve til medlem og varamedlem.

Valnemnda registrerer at framlegga frå eigarane stettar krava i lovverket, og vurderer at kandidatane tek i vare aksjonæravtalen sine krav til samansetnad av styret. Valnemnda rår generalforsamlinga til å gjere følgjande vedtak:

Til styrerepresentantar i Tussa Kraft AS vert desse valde for 2 år:

Medlem

Inger Sandvik Sundnes
Gunnar Gjørtz
Hilde Marie Brungot
Sindre Rotevatn

Personleg vara

Knut Olav Standal
Kirsten Grutle
Thor Sigmund Garvik
Hege Hamre

Sak: Godtgjersle

Valnemnda skal, i samsvar med vedtektene for Tussa Kraft AS § 8 b, kome med framlegg til godtgjersle for styre og varamedlemer.

På generalforsamlinga 27. april 2018 vart følgjande godtgjersle for styret i Tussa Kraft AS vedteke:

Styreleiar: kr 141.500,- pr år

Styremedlem: kr 89.000,- pr år
Varamedlem: kr 6.400,- pr møte

I referatet frå generalforsamlinga heiter det:

«I drøftinga i generalforsamlinga kom det innspel om at honorara burde harmoniserast mot verksemdar og oppgåver det var naturleg at Tussa vart målt mot.»

Vidare gjorde generalforsamlinga slikt vedtak:

Valnemnda gjer ei ny vurdering av honorara på grunnlag av signala frå generalforsamlinga til neste val.

Samanlikning med andre verksemdar

I samsvar med vedtaket i generalforsamlinga har valnemnda gjort ei grundig vurdering kring godtgjersle for tillitsvalde.

Honorara skal harmoniserast mot verksemdar og oppgåver det er naturleg at Tussa blir målt mot. Valnemnda vurderer at det er mest relevant å samanlikne Tussa med andre kraftselskap, med om lag same omsetning og eigarform som Tussa Kraft AS. Utfyllande informasjon vil bli gitt på generalforsamlinga.

Om ein tek omsyn til omsetning, ser ein at styreleiar i Tussa har eit noko lågt honorar, medan honoraret for styremedlemer ligg rett i overkant av gjennomsnittet.

Ein kan diskutere kor vidt det er relevant å samanlikne seg med andre typar verksemdar, til dømes institusjonar eigd av stat eller fylkeskommune eller politiske organ. Valnemnda har sett på kva nivå honorara ligg på i ein del andre verksemdar, men ettersom eigarskap, rolle og ansvar er av ulik karakter i høve til Tussa, har ein vurdert at det mest relevante vil vere å samanlikne seg med kraftbransjen.

Om arbeidsmengd og ansvar

Framme i debatten i generalforsamlinga 2018 var også spørsmålet om arbeidsmengd og ansvar.

For 2018 har det vore slik aktivitet i styret:

- Talet på styremøte totalt: 7
- Talet på styremøte som går over to dagar: 3

I tillegg til møta går det med tid til førebuing og etterarbeid. Omfanget av dette vil variere, men ein forventar at alle medlemer stiller godt budde til dei sakene som skal handsamast i styret, og at det vert nytta tid til dette. Ein forventar dessutan at styremedlemane held seg fagleg oppdaterte både på kraftbransjen og andre fagfelt som er relevante for styrearbeidet, og at ein har radaren på i høve til saker som kan vere aktuelle for selskapet. Det er vanskeleg å estimere tidsbruken til dette, men det er snakk om ein vesentleg tidsresurs.

Styreleiar fungerer som bindelekk mellom styre og administrasjon mellom styremøta, og skal vere budd til å leie møta. I tillegg har han leiarrolla for kompensasjonsutvalet. Dette betyr ytterlegare tidsbruk for styreleiar. Kor mykje dette dreier seg om vil variere, men slik praksis er i dag, ligg det også vesentleg tidsbruk til dette.

Det følger eit personleg ansvar med å vere medlem i eit styre (Aksjelova § 17), der ein kan verte personleg erstatningspliktig om ein gjer alvorlege feil. For styremedlemene i Tussa Kraft AS er det teikna styreforsikring. Forsikringa vil dekke eit eventuelt økonomisk erstatningskrav som ein kan få mot seg som styremedlem. Trass i at ein har ei slik forsikring, må likevel medlemene i styret stå til ansvar for sakshandsaming og vedtak som ein gjer i styret.

Om kompetanse, kapasitet og mangfald

I aksjonæravtalen for Tussa Kraft AS heiter det:

«Styret bør setjast saman slik at det tek i vare på aksjonærfellesskapet sine interesser og selskapet sitt behov for kompetanse, kapasitet og mangfald. Det må også takast omsyn til at styret skal fungere godt som eit kollegialt organ.»

Tussa er eit viktig selskap for Søre Sunnmøre. Med omlag 200 tilsette er selskapet ein stor arbeidsgjevar. Selskapet eig eller er medeigar i viktig infrastruktur for regionen vår, slik som fiber- og kraftnettet. Kraftproduksjon inneber eit vesentleg samfunnsansvar. Kraftbransjen er ein bransje i endring, og utviklinga både i energimarknaden og i høve til teknologi og informasjon skjer raskt. Det er styret sitt ansvar at verdiane i selskapet vert forvalta til beste for aksjonærane. Som styre har ein ansvar for dei strategiske vegvala som selskapet gjer. I marknaden som Tussa opererer i dag, er det avgjerande at styret har nødvendig kompetanse, kapasitet og mangfald for å kunne gjere gode avgjersler.

Det er naturleg å tenke at kompetanse har ein pris. Når ein i aksjonæravtalen legg vekt på at styret skal ha kompetanse, kapasitet og mangfald, har dette, slik valnemnda vurderer det, ein kostnad. Om ein reduserer honorar for styre, vil dette både kunne ha ein uheldig signaleffekt, og det kan bidra til at ein over tid ikkje får den kompetansen ein har behov for i styret.

Konklusjon

Ut frå ei totalvurdering av tidsbruk og behov for kompetanse og kapasitet, og i samanlikning med honorar for styre for andre selskap i kraftbransjen, vurderer valnemnda at godtgjersla for styremedlemer ligg på eit høveleg nivå, og at honoraret for styreleiar ligg noko lågt og bør justerast opp.

Tilråding

Valnemnda rår generalforsamlinga til å vedta følgjande godtgjersle for styret i Tussa Kraft AS, med verknad frå generalforsamlinga 30. april 2019:

Styreleiar:	kr 147.000,- pr år
Styremedlem:	kr 89.000,- pr år
Varamedlem:	kr 6.400,- pr møte

Volda 18. mars 2019

Valnemnd for Tussa Kraft AS, 2019

Lars Erling Bjåstad Hovlid
Leiar

Ingrid Opedal
Medlem

Hans Olav Myklebust
Medlem

Namn	Fødselsår	Utdanning	Arbeidserfaring	Styrearbeid
Gunnar Gjørtz	1956	Handelsakademiet (BI) Oslo Registrert revisor	KLP Eigedom, administrerende direktør Hafslund ASA, økonomidirektør Løvenskiold Vækerø AS, økonomidirektør NetCom ASA, økonomidirektør Suez Lyonnaise des Eaux, internasjonal leiar (England og Frankrike) Nora Industrier AS, økonomidirektør Geco AS, prosjektleiar Arthur Andersen & Co, revisor	Itera Consulting Group, styreleiar (børsnotert) InfraTek ASA, styreleiar (børsnotert) Dyvi ASA, styremedlem Hafslund døtre, styremedlem KLP døtre, styreleiar Trønder Energi AS, styremedlem Tussa Kraft AS, styreleiar Diverse styreverv
Hilde Marie Brungot	1950	NHH Siviløkonom NHH – MBA - finans	DNB ASA Ålesund, banksjef Wealth Management Rolls-Royce Commercial Marine(CFBU), økonomileiar Ulstein Industrier, økonomileiar Delfa AS, økonomileiar Industri & Skipsbanken ASA, økonomileiar Kredittkassen AS Ulsteinvik, leiar bedriftsmarknaden Sunnmørsbanken AS, konsulent	Medlem Herøy kommunestyre Herøyterminalen, styremedlem Olympic Shipping AS, styremedlem Stiftinga Sunnmørsjekta, styremedlem Ishavsmuseet, styremedlem Norsk Maritim Kompetansesenter AS, styremedlem Tussa Kraft AS, styremedlem Diverse styreverv
Sindre Rotevatn	1960	BI, siviløkonom HiVolda, kommunal planlegging og administrasjon	MRB AS Kaluna Norge AS, partner Ulstein Verft AS, adm. direktør Saferoad, CFO/økonomidirektør Kredittkassen, bedriftsrådgjevar SunSoft, dagleg leiar, Møremøbler, økonomisjef,	Medlem Volda kommunestyre Scan Aprima AS, styreleiar Riam Ørsta AS, styreleiar Ulsteindøtre, styremedlem Saferoad døtre, styremedlem Møremøbler døtre, styremedlem Tussa Kraft AS, styremedlem Diverse styreverv

Namn	Fødselsår	Utdanning	Arbeidserfaring	Styrearbeid
Ann Magritt Bjåstad Vikebakk	1977	Juridisk embetseksamen, UiO	Hg International AS, adm. direktør (noverande posisjon) Eigen advokatpraksis Advokatfirma Schødt Skatteetaten	Medlem Hareid kommunestyre Sparebanken Møre, styremedlem Hareid Elektriske AS, styremedlem World Wide Supply AS, styremedlem Tussa Kraft AS, styremedlem Diverse andre styreverv
Inger Sandvik Sundnes	1967	HiMolde, øk. adm BI, Strategi og leiling	Amfi Ørsta, senterleiar (noverande posisjon) SpareBank1 Søre Sunnmøre, leiar for bedriftssenter Tussa, kundeansvarleg for næringslivsmarknaden Enøk-senteret, kontormedarbeidar Volda kommune, personalkonsulent	Medlem Ørsta kommunestyre Volda Industrilag, styremedlem. Volda Sentrum AS, styremedlem Tussa Kraft AS, styremedlem
Kjell Arne Aurstad	1952	Teknisk Fagskule 1978	Maskinentreprenør eige firma Anlegg/prosjektleiar RB Nautvik AS Maskinførar	MEF hovudstyre, styremedlem MEF Møre og Romsdal styreleiar/-medlem KA Aurstad AS, styreleiar Tussa Kraft, styremedlem
Øystein Blom	1964	Handelsgymnas 1983	Buss-sjåfør	Medlem Vanylven kommunestyre Tilsettvalt styremedlem i Mørebil/Fjord1/Nettbus

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

I TUSSA KRAFT AS 30.04.2019

Sak nr. 8

Saksnamn: *Fastsetjing av godtgjersle til selskapet sine tillitsvalde*

I samsvar med vedtektene § 8 legg valnemnda fram tilråding til godtgjering av styremedlemer og styret legg fram tilråding til godtgjering av valnemnda.

TILRÅDING:

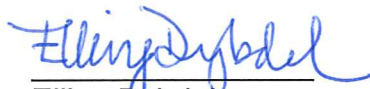
Generalforsamlinga fastset følgjande honorar for tillitsvalde gjeldande frå dags dato til neste ordinære generalforsamling.

Styreleiar	147 000	kr pr. år
Styremedlemer	89 000	kr pr. år
Varamedlemer	6 400	kr pr. møte
Leiar i valnemnda	6 100	kr pr. møte
Medlemer valnemnda	4 100	kr pr. møte

Ørsta, 12.04.2019

Utskrift: LT

Adm.dir.:

Elling Dybdal

Vedlegg: Saksframstilling
Innstilling frå valnemnda

Sak 8. Fastsetjing av godtgjersle for selskapet sine tillitsvalde.

SAKSFRAMSTILLING

Kva saka gjeld

Etter vedtektene § 6 bokstav b, skal generalforsamlinga fastsetje godtgjersla til selskapet sine tillitsvalde. Saka blir med dette lagt fram for generalforsamlinga til vedtak.

Valnemnda har kome med framlegg til godtgjering av styret.

Styret har kome med framlegg til godtgjering av valnemnda.

Bakgrunn

I høve andre selskap i Møre og Romsdal som det er naturleg å samanlikne seg med, er styrehonorara innanfor det normale.

Konklusjon

Følgjande satsar er føreslegne for 2019. Til orientering syner tabellen også satsane for dei fem føregåande åra.

FUNKSJON	Eining	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Styreleiar	kr/år	147 000	141 500	139 000	136 500	136 500	133 200
Styremedlemer	kr/år	89 000	89 000	87 000	86 000	86 000	83 900
Varamedlemer	kr/møte	6 400	6 400	6 300	6 200	6 200	6 000
Leiar i valnemnda	kr/møte	6 100	6 100	6 000	6 800	6 800	6 700
Medlemer valnemnda	kr/møte	4 100	4 100	4 000	5 100	5 100	5 000

Godtgjering for reise vert gjeve i samsvar med Tussa sitt reiseregulativ.

INNSTILLING FRÅ VALNEMNDA TIL GENERALFORSAMLINGA I TUSSA KRAFT
AS DEN 18.03.2019.

Tilråding

Valnemnda rår generalforsamlinga til å vedta følgjande godtgjersle for styret i Tussa Kraft AS, med verknad frå generalforsamlinga 30. april 2019:

Styreleiar:	kr 147.000,- pr år
Styremedlem:	kr 89.000,- pr år
Varamedlem:	kr 6.400,- pr møte

Volda 18. mars 2019

Valnemnd for Tussa Kraft AS, 2019

Lars Erling Bjåstad Hovlid
Leiar

Ingrid Opedal
Medlem

Hans Olav Myklebust
Medlem

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

I TUSSA KRAFT AS 30.04.2019

Sak nr. 9

Saksnamn: *Fastsetjing av godtgjersle til revisor for 2018*

Saka vart handsama på styremøte den 09.04.19, sak 23/19. I samsvar med tilråding frå adm.dir. gjorde styret vedtak om å leggje saka fram for generalforsamlinga med slik:

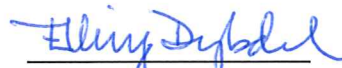
TILRÅDING:

Generalforsamlinga godkjenner kostnadsført revisjonshonorar til revisjonsfirmaet PriceWaterhouseCoopers for 2018 på 346.000 kr for Tussa Kraft og for 1.089.000 kr samla for konsernet. I tillegg har det vorte kjøpt rådgjevingstenester frå same revisjonsfirma for 17.000 kr i Tussa Kraft og for 115.000 kr samla for konsernet.

Ørsta, 12.04.2019

Utskrift: LT

Adm.dir.:

Elling Dybdal

VEDTEKTER FOR TUSSA KRAFT AS.

Sist endra i ordinær generalforsamling den 29.04.2016.

§ 1. FØREMÅL

Tussa Kraft AS er eit allmenngagnleg selskap som har til føremål å syte for produksjon, overføring og omsetning av elektrisk energi og stå føre utbygging av naudsynlege anlegg i den samanheng.

Tussa kan på forretningsbasis utvikle, produsere og selje produkt og tenester som styrkjer og utviklar konsernet.

§ 2. NAMN OG FORRETNINGSKONTOR

Selskapet sitt namn er Tussa Kraft AS. Forretningskontoret skal vere i Ørsta kommune.

§ 3. AKSJEKAPITAL

Aksjekapitalen er kr 30 320 000, delt på 3 032 aksjar á kr 10 000.

Aksjekapitalen er fordelt på 962 A-aksjar á kr 10 000 og 2 070 B-aksjar á kr 10 000.

B-aksjar kan berre eigast av norske kommunar og fylkeskommunar. Elles er aksjane likestilte.

§ 4. OVERDRAGING AV AKSJAR

Alle overdragingar av aksjar krev samtykke av styret for å vere gyldig. Samtykke kan berre nektast når det ligg føre sakleg grunn.

Aksjeeigarane har ikkje forkjepsrett til aksjar som skifter eigar.

§ 5. GENERALFORSAMLING

I selskapet si generalforsamling har aksjonærane rett til å møte med rådgjevar. Kvar aksje gir ei røyst. Generalforsamlinga avgjer sakene med vanleg fleirtal av dei røystene som er til stades, når ikkje noko anna er sagt i vedtekter eller lov.

Møteleiaren skil mellom like røystetal så nær som ved val som blir avgjort ved loddtrekning.

Ordinær generalforsamling blir halde innan utgangen av april månad.

Styret kallar inn til generalforsamlinga med minst 14 dagars skriftleg varsel. Styremedlemene, administrerande direktør og revisor skal innkallast, men dei har ikkje røysterett. I innkallinga skal nemnast dei sakene som skal handsamast.

Generalforsamlinga skal føre møtebok med opplysning om tid og stad for møtet, om møtet er lovleg innkalla, kven som møter, dei sakene som blir førehatt og vedtak og røystetal i kvar sak.

På kvart møte vel generalforsamlinga 2 representantar til å skrive under møteboka saman med møteleiaren. Etter kvart møte blir utskrift av møteboka sendt alle aksjonærane, styret og revisor.

Ekstraordinær generalforsamling blir halde når styret finn det nødvendig og elles etter reglar fastsett i § 5-6 i Lov om aksjeselskap.

§ 6. GENERALFORSAMLINGA SIN KOMPETANSE

Aksjonærane utøver eigarskapen sin i generalforsamlinga som er det øvste organet i selskapet.

Den ordinære generalforsamlinga skal:

- a) godkjenne årsrekneskapen og årsmeldinga, herunder utdeling av utbyte
- b) velje styremedlemer med personlege varamedlemer, valnemnd, leiar i valnemnda og fastsetje godtgjersle til desse
- c) velje revisor og fastsetje godtgjersle for han.

Elles skal generalforsamlinga ta avgjerder ved sal av aksjar som Tussa Kraft AS har i selskapa Mørenett AS og Tussa Energi AS.

§ 7. STYRET

Selskapet skal ha eit styre på 11 medlemer med røysterett. 7 av desse blir valde av generalforsamlinga medan 4 blir valde av og mellom dei tilsette i konsernet. Administrerande direktør møter i styret med tale- og forslagsrett, men ikkje røysterett. Fordeling av styremedlemer mellom aksjonærane er regulert i eigen aksjonæravtale.

Styremedlemer blir valde for 2 år. For dei aksjonærvalde med ein turnus der 3 er på val eine året og 4 på val det neste året.

Leiar og nestleiar blir valde av styret for 1 år om gongen.

Leiaren, eller i hans forfall nestleiar, kallar saman styret så ofte han finn det nødvendig, og når administrerande direktør eller 2 styremedlemer krev det. Så langt råd er må dei sakene som skal fram på styremøtet, nemnast i innkallinga til møtet.

Styret er vedtaksført når minst 6 av dei røysteføre medlemene er frammøtt og leiaren eller nestleiar er til stades. Står røystene likt, er leiaren si røyst avgjerande.

Styret skal føre møtebok med opplysningar om tid og stad for møtet, om møtet er lovleg innkalla, kven som er til stades, dei sakene som blir handsama, tilrådinga frå administrerande direktør i kvar einskild sak og vedtaket og røystetalet i saka. Dissensar skal innførast i møteboka. Styremedlem og administrerande direktør som ikkje er samde i eit vedtak, kan krevje sitt syn innført i møteboka. Møteboka skal underskrivast av alle røysteføre medlemmer som er til stades. Etter kvart møte blir utskrift av møteboka sendt alle styremedlemene.

§ 8. VALNEMND

Selskapet skal ha ei valnemnd med tre medlemmer, og av desse skal ein vere leiar.

Valnemnda skal veljast kvart år av den ordinære generalforsamlinga i selskapet, etter forslag frå styret.

Valnemnda skal kome med tilråding til generalforsamlinga om val av styre og godtgjering av styremedlemmer. Styret sender valnemnda si tilråding til aksjonærane saman med innkalling til ordinær generalforsamling.

§ 9. SIGNATUR

Styreleiaren saman med administrerande direktør eller ein annan styremedlem bind selskapet med underskriftene sine.

§ 10. ENDRING AV VEDTEKTENE

For endring av vedtektene gjeld desse reglane:

- a) Framlegg om vedtektsendringar må styret sende aksjonærane 2 månader før saka blir handsama i generalforsamlinga. Kjem framlegget frå andre enn styret, må det sendast til styret i så god tid at styret kan få sendt med si tilråding i saka.
- b) Vedtektsendring må vedtakast med eit fleirtal på 2/3 av den aksjekapitalen og røystene som er representert i generalforsamlinga.

§ 11. FORHOLD TIL AKSJELOVA

Dersom vedtektene ikkje seier anna, skal reglane i den til ei kvar tid gjeldande aksjelov nyttast.

Gjeldande aksjefordeling TUSSA KRAFT AS

Sist revidert 01.02.2013

Aksjonær	A	B	SUM	% kapital	% røyster
Ørsta kommune	309	747	1056	34,83	34,83
Herøy kommune	137	376	513	16,92	16,92
Volda kommune	0	484	484	15,96	15,96
Kommunal Landspensjonskasse	454	0	454	14,97	14,97
Hareid kommune	0	201	201	6,63	6,63
Vanylven kommune	21	176	197	6,50	6,50
Ulstein kommune	29	58	87	2,87	2,87
Sande kommune	0	28	28	0,92	0,92
Hornindal Kraftlag AS	12	0	12	0,40	0,40
SUM	962	2070	3032	100,00	100,00

Tussa Kraft AS

Aksjonæravtale

1. FØREMÅLET MED AVTALEN

Føremålet med avtalen er å sikre at Tussa skal vere ei sjølvstendig, leiande, samfunns- og utviklingsorientert verksemd som vert driven etter sunne forretningsprinsipp, der målsetjinga er å levere eit resultat som over tid er minst på nivå med selskap det er naturleg å samanlikne med. For å sikre dette, må Tussa medverke til å byggje stabile og gode bruere mellom hovudinteressentane – eigarane, kundane og tilsette. Desse bruene skal vere bygde på at Tussa skal skape miljøvennlege løysingar med ein regional, ansvarleg, profesjonell og framtidsretta profil.

Det geografiske samanfallet mellom regionalt eigarskap, kvar kundane bur og ein felles arbeidsmarknad blir viktig å ta vare på. Dette skal oppnåast ved å

- skape økonomiske resultat basert på effektiv og kommersiell drift som gir eigarane god avkastning og sikrar konsernet si vidare langsiktige utvikling,
- satse på energiproduksjon, nettverksemd og naturleg tilliggande forretningsområde
- vere kundeorientert og konkurransedyktig, ha god leveringstryggleik og ha fokus på utvikling av nye produkt
- gi selskapet rom for å søke samarbeid med andre aktørar for å auke konkurransekrafta i regionen
- ha eit godt og trygt arbeidsmiljø med motiverte medarbeidarar som har god kompetanse, set seg høge mål og tek ansvar.

Tussa skal vidare samarbeide aktivt med næringslivet i regionen om å leggje til rette for ei samfunnsutvikling til beste for innbyggjarane.

2. UTBYTE

Tussa skal ha som mål å skape resultat som sikrar god soliditet i selskapet og gir høve til å betale ut eit godt og stabilt utbytte til eigarane.

Under føresetnad av at Tussa har ein tilfredstillande soliditet og under omsyn til reglane i aksjelova, skal det betalast ut eit ordinært utbytte på 60 % av resultatet etter skatt. For å sikre stabilitet i utbyttet, skal utrekninga av utbyttet baserast på gjennomsnittet av dei tre siste åra sine resultat

3. SAL AV AKSJAR

Alle sal av aksjar skal handsamast i styret og det er ein føresetnad at kravet til offentleg eigarskap i pkt. 4 nedanfor blir teke omsyn til på vanleg måte. Godkjenning av aksjesal kan berre nektast når det ligg føre sakleg grunn, jf. aksjelova § 4-16 andre leikk, likevel slik at dette ikkje inneber noko avgrensing i høve til krav om samtykke ved aksjeerverv etter industrikonsesjonsloven. Partane er samde om at reglane i aksjelova § 4-16 og §4-17 skal brukast

4. OFFENTLEG EIGARSKAP

Partane pliktast ved kjøp, sal eller anna overdraging av aksjar å overhalde eigaravgrensingsreglar som inneber at maksimalt 1/3 av aksjane i Tussa Kraft (røyster

og kapital) kan vere eigd av alle, i dette også private, medan minst 2/3 (røyster og kapital) skal vere eigd av norske kommunar og/eller fylkeskommunar. Partane pliktar seg til ikkje å røyste for vedtektsendringar som inneber at ikkje minst 2/3 av aksjane (røyster og kapital) i Tussa Kraft i samsvar med vedtekter skal eigast av norske kommunar og/eller fylkeskommunar. Ved endring i konsesjonslovene pliktar partane å medverke til å vurdere korleis selskapet sine interesser best kan takast vare på.

5. STYREVAL

Styret bør setjast saman slik at det tek vare på aksjonærfellesskapen sine interesser og selskapet sitt behov for kompetanse, kapasitet og mangfald. Det må også takast omsyn til at styret skal fungere godt som eit kollegialt organ.

Basert på 7 aksjonærvalde styremedlemer og at Kommunal landspensjonskasse er blitt eigar av minimum 14,29 % av aksjane i Tussa Kraft AS er aksjonærane samde om følgjande fordeling av styreplassane:

Ørsta kommune	2 representantar og 2 vara representantar
Herøy kommune	1 representant og 1 vararepresentant
Volda kommune	1 representant og 1 vararepresentant
Kommunal landspensjonskasse	1 representant og 1 vararepresentant
Vanylven og Sande kommunar	1 representant og 1 vararepresentant
Hareid og Ulstein kommunar	1 representant og 1 vararepresentant

Ved endring av tal på styremedlemer eller eigarskap skal eventuell ny fordeling av styreplassar vere basert på at ein aksjonær eller ei gruppe av aksjonærer med prosentvis eigardel i selskapet som er større enn 100/tal aksjonærvalde styremedlemer har rett til å nominere ein styremedlem. Er eigardelen større enn 2 gongar 100/tal aksjonærvalde styremedlemer, har aksjonæren eller gruppa av aksjonærer rett til å nominere 2 styremedlemer osb. Aksjonærer som ikkje er reelt offentlege i konsesjonsrettsleg høve, kan likevel ikkje i noko høve krevje å nominere meir enn 1/3 av dei aksjonærvalde styremedlemene.

Aksjonærer eller aksjonærgrupper pliktar innan 3 veker før generalforsamlinga å opplyse overfor valnemnda kven dei har nominert til styremedlem. Aksjonærane forpliktar seg til å medverke til at val av styremedlemer skjer på ein ryddig måte. Dersom ovannemnde opplysingar ikkje er gitt, vil valnemnda sjølv leggje fram for generalforsamlinga tilråding på styremedlemer slik at krava i vedtektene blir følgde.

Aksjonærane skal syte for at valnemnda er kjend med innhaldet av denne aksjonæravtalen slik den til ei kvar tid er. Generalforsamlinga vedtek instruks for valnemnda. Instruksjonen følgjer som vedlegg til aksjonæravtalen

6. NYE AKSJONÆRAR

Nye aksjonærer må uavhengig av om aksjar blir erverva gjennom kjøp eller ved emisjon eller på annan måte slutte seg til denne avtalen med signatur.

7. ENDRING AV AVTALEN.

Punkta 4, 5 og 6 i denne avtalen er ikkje tidsavgrensa. Desse punkta kan berre endrast om alle aksjonærane er samde om det.

Dei andre punkta i aksjonæravtalen gjeld for seks – 6 – år i gongen, og blir automatisk fornya. Dersom ein av partane ynskjer å tre ut av avtalen, eller reforhandle teksten i

denne, skal dette meldast med seks – 6 – månaders varsel. Aksjonæravtalen er ein omforeint avtale, og kan berre endrast om alle aksjonærane er samde om det.

8. EIGAR SI INNSIKT I FORRETNINGSVERKSEMDA

Eigarane skal kunne bli gitt innsyn i drifta til konsernet og underliggande forretningseiningar. Dette skal skje i samband med eigarmøte og generalforsamling, eller på annan måte når det er meir tenleg.

9. TILHØVET TIL ANDRE AKSJONÆRAVTALAR OG IVERKSETJING

Denne avtalen erstattar alle tidlegare aksjonæravtalar vedrørende Tussa Kraft AS, herunder aksjonæravtale av 29. desember 2005 og tilleggssavtale til same avtale inngått 28. april 2008. Denne avtalen trer i kraft når den er signert av alle parter. Avtalen sitt pkt. 5, andre avsnitt trer i kraft når Kommunal landspensjonskasse har vorte eigar av 14,97 % av aksjane i Tussa Kraft AS.

10. TVISTAR

Twistar om forståing av denne avtalen skal søkjast løyst ved forhandlingar mellom partane. Om minnelege løysingar ikkje blir oppnådde, skal usemja løysast ved ordinær domstolshandsaming.

11. SIGNATUR

Denne avtalen er signert av alle aksjonærane

Aksjonær	Stad/dato	Signatur
Ørsta kommune	Ørsta 1/2-13	Lundhaug
Herøy kommune	Ørsta 1/2-13	Lundhaug
Volda kommune	Volda 31/1-13	Lundhaug
Kommunal Landspensjonskasse	Ørsta 1/2-13	Lundhaug
Hareid kommune	Ørsta 1/2-13	Lundhaug
Vanylven kommune	Fiskå 1/3-13	Lundhaug
Ulstein kommune	Ørsta 1/2-13	Lundhaug
Sande kommune	Larvik 1/3-2013	Lundhaug
Hornindal Kraftlag	Ørsta 1/2-13	Per Hagen

Fra: Lisbeth Moltu Espeseth[lisbeth.moltu.espeseth@heroy.kommune.no]
Sendt: 12.04.2019 13:54:31
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Innkalling til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 30. april 2019

Fra: Lillian Tvergrov <Lillian.Tvergrov@tussa.no>

Sendt: 12. april 2019 13:44

Til: Postmottak Volda <postmottak@volda.kommune.no>; 'post@hdalrek.no' <post@hdalrek.no>; Postmottak Hareid <postmottak@hareid.kommune.no>; Postmottak Herøy <postmottak.heroy@heroy.kommune.no>; Ørsta postmottak <postmottak@orsta.kommune.no>; Ulstein Postmottak <postmottak@ulstein.kommune.no>; Postmottak Vanylven <postmottak.vanylven@vanylven.kommune.no>; Sande Kommune <postmottak@sande-mr.kommune.no>; Eric Nasby <Eric.Nasby@klp.no>; 'klp@klp.no' <klp@klp.no>

Kopi: Lars Erling Bjåstad Hovlid <lars.erling.bjastad.hovlid@gmail.com>; Ingrid Opedal (Ingrid.opedal@gmail.com) <Ingrid.opedal@gmail.com>; hans.olav@tussa.com; Siv Torheim (NO) <siv.m.torheim@pwc.com>; nils-kristian.synes@pwc.com; Ann Magritt Bjåstad Vikebakk <ann@advokatbv.no>; Daniel Fjørtoft <Daniel.Fjortoft@tussa.no>; Gunnar Gjørtz (gunnar.gjortz@klp.no) <gunnar.gjortz@klp.no>; Hilde Marie Brungot <hmab@online.no>; Håvard Marøy <havard.maroy@tussa.no>; Inger Sundnes (inger.sundnes@gmail.com) <inger.sundnes@gmail.com>; Kjell Arne Aurstad <kjell.arne@aurstad.no>; Knut Arne Grimstad <Knut.Arne.Grimstad@tussa.no>; oystein.blom@tussa.com; Sindre Rotevatn (sindre@rotevatn.org) <sindre@rotevatn.org>; Torgeir Bratteberg <torgeir.bratteberg@tussa.no>; Elling Dybdal <Elling.Dybdal@tussa.no>; Anne Berit Madsen <Anne.Berit.Madsen@tussa.no>

Emne: Innkalling til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 30. april 2019

Hei, vedlagt følger innkalling og saksdokument til ordinær generalforsamling i Tussa Kraft **tysdag den 30. april 2019 kl. 10.30 i administrasjonsbygget til Tussa i Hovdebygda i Ørsta.**

Dokumenta blir berre sendt på e-post.

Med venleg helsing

Lillian Tvergrov | Administrasjonskonsulent | TUSSA KRAFT AS

Tlf. dir.: 70 04 62 16 | Mobil: 958 19 623 | lillian.tvergrov@tussa.no | www.tussa.no | [Facebook](#)

TUSSA – MED KRAFT TIL Å SKAPE

Fra: Lisbeth Moltu Espeseth[lisbeth.moltu.espeseth@heroy.kommune.no]

Sendt: 14.03.2019 14:25:56

Til: Lisbeth Moltu Espeseth

Tittel: Frostating lagmannsretts årsmelding 2018

Fra: Ohrø, Connie <Connie.Ohro@domstol.no> **På vegne av** Frostating lagmannsrett (postmottak)

Sendt: 14. mars 2019 14:24

Emne: Frostating lagmannsretts årsmelding 2018

Frostating lagmannsretts årsmelding 2018 kan du lese bak følgende lenke:

<http://www.frostating.no/wp-content/uploads/arsmelding2018/>

Videresend gjerne denne e-posten internt til andre som kan være interesserte.

Med vennlig hilsen

Kari Lynne

Kst. førstelagmann

Frostating lagmannsrett

73 54 24 60 / 934 34 829

www.frostating.no

M Ø T E B O K

F R Å

EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING I TUSSA KRAFT AS

Tid: Onsdag den 20.03.2019 frå kl. 09.00 – 09.45

Stad: Tussatun, Hovdebygda i Ørsta

Registrering av representantar

Aksjonær	Representant
Ørsta kommune	Stein Aam
Herøy kommune	Arnulf Goksøyr
Volda kommune	Jørgen Amdam
KLP	Fullmakt til styreleiar
Hareid kommune	Kristian Fuglseth med fullmakt
Vanylven kommune	Ikkje representert
Ulstein kommune	Ikkje representert
Sande kommune	Ikkje representert
Hornindal kraftlag	Ikkje representert

2708 av 3032 aksjar var representert noko som utgjer 89,3 % av stemmene.

Sak 1. Val av møteleiar

Vedtak: Som møteleiar vert vald Gunnar Gjørtz.

Samrøystes.

Sak 2. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak: Innkalling og sakliste vart godkjent

Samrøystes

Sak 3. Val av to representantar til å skrive under protokollen saman med møteleiar

Etter framlegg frå generalforsamlinga vart desse valde:

Stein Aam
Jørgen Amdam

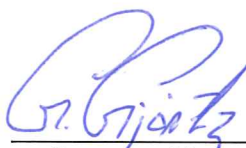
Samrøystes.

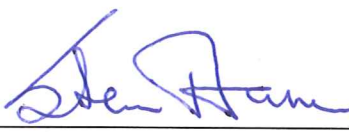
Sak 4. Godkjenning av avtale med KLP om sal av aksjar i Istad AS

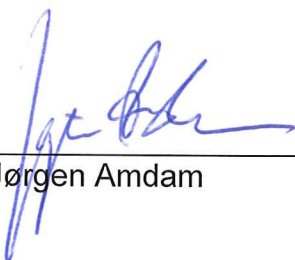
VEDTAK: Avtale datert 10. desember 2018 mellom Tussa Kraft AS og Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap om sal av aksjar i Istad AS vert godkjent.

Samrøystes.

Skrivar:
Elling Dybdal

Gunnar Gjørtz

Stein Aam

Jørgen Amdam

Fra: Lillian Tvergrov[Lillian.Tvergrov@tussa.no]

Sendt: 29.03.2019 07:31:21

Til: Postmottak Volda; Postmottak Hareid; Postmottak Herøy; Ørsta postmottak; 'klp@klp.no'; Eric Nasby; Ulstein Postmottak; Postmottak Vanylven; Sande Kommune; 'post@hidalrek.no'

Tittel: Møtebok frå ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft - 20.03.2019

Hei, vedlagt følgjer møteboka frå ekstraordinær generalforsamling i Tussa Kraft den 20.03.2019.

Med venleg helsing

Lillian Tvergrov | Administrasjonskonsulent | TUSSA KRAFT AS

Tlf. dir.: 70 04 62 16 | Mobil: 958 19 623 | lillian.tvergrov@tussa.no | www.tussa.no | [Facebook](#)

TUSSA – MED KRAFT TIL Å SKAPE

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Herøy kyrkje

Lisjebøvegen 1

6090 Fosnavåg

Ok.

R-

Herøy kommune
her

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg. nr.	Saksbeh.
10 APR. 2019	
Ark. kode P	
Ark. kode S	
J. nr.	Dok. nr.
Kassasjon	

DATO: 08.04.19

ARKIV: 112

REF.:

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD DRIFTSREKNESKAP/INVESTERINGSREKNESKAP 2018

Vedlagt følger sak 11/19 handsama av Herøy kyrkjelege fellesråd i møte 03.04.19.

Saka vert sendt til orientering.

Med helsing

Marit Sævik Leinebø

Kyrkjeverje

Kyrkjeverja i
Herøy

Postadresse:

Herøy kyrkje
6091 Fosnavåg

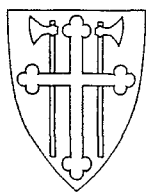
E-post: kyrkjeverja@heroy-kyrkje.no

Telefon

70080260

Telefaks:

70080261

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Lisjebøvegen 1

6091 Fosnavåg

SÆRUTSKRIFT

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD	3. APRIL 2019	SAK 11/19	ARKIV 112
----------------------------	---------------	-----------	-----------

DRIFTSREKNESKAP HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD 2018 INVESTERINGSREKNESKAP Godkjenning

FELLESRÅDET HAR FATTA SLIKT SAMRØYSTES VEDTAK:

1. Herøy kyrkjelege fellesråd godkjenner driftsrekneskapen, balanserekneskapen og investeringsrekneskapen for året 2018, datert 26.03.19 med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kroner 528 235,93
2. Driftsoverskottet, kr. 528 235,93 vert disponert slik:
 - Kr. 17 341 vert sett av til å dekk eigenkapitaltilskott KLP 2018
 - Kr. 95 897,45 vert sett av til å styrke fond 55100000 Bunde fond trusopplæring
 - Kr. 320 000 vert sett av på disposisjonsfond for å dekke Herøy kyrkjelege fellesråd sin del (50%) av lønsutgifter 2020, jf Fr-sak 15/19
 - Kr. 94997,48 vert sett av til disposisjonsfond

Fosnavåg, 08.04.19

Marit Sævik Leinebø
Kyrkjeverje

Ekspd.: HK

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja
Herøy kyrkje
6091 Fosnavåg

F.R. SAK: 11/19
ARKIV:133
SAK HANDS.: MSL

DRIFTSREKNESKAP HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD 2018 INVESTERINGSREKNESKAPEN 2018

Innleiing

Rekneskapstala for 2018 ligg no føre, rekneskapen er ferdig revidert og revisjonsmeldinga vert ettersendt.

Etter Lov om Den norske kirke av 7. juni 1996 skal fellesrådet vedta sitt eige budsjettframlegg som vert sendt kommunen, kommunestyret fattar vedtak om rammeløyving og fellesrådet fattar så endeleg vedtak om eige budsjett etter at rammeløyvinga er kjend.

Etter Forskrifter om budsjettordning, rekneskapsføring og revisjon for kirkelig fellesråd og menighetsråd § 5-7 skal årsrekneskap og årsmelding verte lagt fram for fellesrådet, og det er fellesrådet som "fastsetter" årsrekneskap og årsmelding. Fellesrådet har rapportering til KOSTRA pr. 15.03 som er ein månad etter kommunen.

Revisor skal så gi revisjonsberetning, dersom revisor har merknader til rekneskapen skal desse over sendast bispedømerådet. Dersom det er overskott i driftsrekneskapen skal dette disponerast, om det er underskott skal det leggst fram plan for korleis det skal dekkast inn.

Som vedlegg 1 til denne saka ligg utskrift rekneskap slik fellesrådet kjenner oppstillinga frå budsjettkontrollane, vedlegg 2 er Spesifisert rekneskap for 45008 Trusopplæring, vedlegg 3 er balanse rekneskapen.

Fellesrådet sitt offisielle rekneskap vert ettersendt (Økonomisk oversikt - drift, Balanserekneskap, Økonomisk oversikt - investering og Noter (vedlegg 4). I tillegg vert revisjonsmeldinga ettersendt.

Herøy kyrkjelege fellesråd sin rekneskap er delt inn i 4 funksjonar:

- 41 Kyrkjeleg administrasjon
- 42 Kyrkjer
- 43 Kyrkjegardar
- 44 Anna kyrkjeleg verksemd (løn til kateket og "soknerådssaker")

Utgifter og inntekter vert ført på desse forskjellige funksjonane, og det er teknisk mogleg å hente ut rekneskap som viser kor store utgiftene knytt til t.d. gravplass er eit år. I samband med årsavsluttinga er ikkje dette ei interessant inndeling, og vedlegg 1 er difor ikkje delt i funksjonar. Utgiftene grupperte etter art, dvs. at t.d. samla fast løn og feriepengar løn er ført på art 30100 med anna løn, godtgjersle og sosiale omkostningar knytt til løn er ført på artane 30108 til 30990.

Andre driftskostnader knytt til kontor og drift av kyrkjer og kyrkjegardane mm er ført under artane 31000 til 34290 og summert som andre driftskostnader. Utgifter og inntekter knytt til finans finn ein på artane 34701 til 35001. Inntektene finn ein på artane 36000 til 39000

Fellesrådet mottok statleg stønad til drift på arbeidsfeltet/spesifikasjon 45008 Trusopplæring, og difor er dette delt inn i ein spesifisering, på den måten kan ein ta ut rekneskap for denne eksakte spesifiseringen/bruk av desse midlane (vedlegg 2)

Generelle kommentarar

Herøy kyrkjelege fellesråd starta sitt budsjettarbeid i september 2017 slik ein vanlegvis gjer. Det vart arbeidd med budsjettet både administrativt, i fellesråd og i formannskap utover hausten . Herøy kommunestyre vedtok si løyving til fellesrådet i møte 14.12.2017, K-sak 165/17, og fellesrådet fatta endeleg vedtak i sitt møte 24.01.18, sak 04/18

Gjennom driftsåret 2018 har fellesrådet handsama sak om budsjettkontroll i kvart møte.

Driftsrekneskapen

Herøy kyrkjelege fellesråd sitt driftsrekneskap for 2018 vert gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr. 528 235,93 etter at ein har henta inn om lag 95 000 kroner frå fond for å finansiere eit meirforbruk på spesifisering 45008 Trusopplæring.

Det er til dels store avvik mellom budsjett og rekneskap i fellesrådet si drift, og driftsresultatet skriv seg i hovudsak frå lågare forbruk enn det som var budsjettert.

Størst avvik mellom rekneskap og budsjett finn vi mellom artane 30100 Fastløn og 30990 Arbeidsgjevaravgift, summert som «Sum løn og sos.utgifter» på vedlegg 1, der differansen er på ca. 580 000 kroner. Avviket, samla på reine lønsartar (30100-30510) er om lag 320 000 kroner som skriv seg frå vakanse og eit «dårlegare» lønsoppgjer enn det som var budsjettert medan det også er store avvik på artane 30900 Pensjonsinnskott og 30990 Arbeidsgiveravgift, der avviket er på 240 000 kroner. Tilbakeføringa frå KLP kom pr. 31.12.18 og ho kjem av at det har vore trekt for mykje til KLP gjennom året (brukt for høg sats).

Når det gjeld forbruket på drift generelt (artane 31000 til 34290), så er det eit meirforbruk på om lag 100 000 kroner. Mange av desse artane er svært små budsjettpostar og det kan difor gje eit misvisande bilete om ein ser på forbruk i %. Desse artane er summert under «Sum ADK» på vedlegg 1, og her er det eit samla meirforbruk på kr. 105 000. Det er mange og kompliserte årsaker til denne delen av resultatet. Det største avviket finn ein på artane som er knytt til vedlikehald av bygg og anlegg samt kjøp av konsulenttenester. Fellesrådet hadde vedteke å starte 3 større renovering/vedlikehaldsprosjekt knytt til kyrkjebygga, der 2 av prosjekta skulle finansierast innanfor eige driftsbudsjett/ved bruk av fond medan det 3. prosjektet skulle finansierast ved bruk av investeringsmidlar. Det var innhenta tilbod og fatta vedtak om oppstart av desse prosjekta, men av ulike grunnar kom ikkje dei 2 prosjekta (Skifer Leikanger kyrkje og vedlikehald tårn Herøy kyrkje) i gong i 2018 og midlane vart ståande unytta. Prosjekta er no i gang/ferdigstilt og det er soleis behov for desse midlane (i alt kr.ca 470 000) no i 2019.

Herøy kommunestyre har løyvd investeringsmidlar som fellesrådet disponerer til gravplassføremål. Dette er midlar som er sett av til ulike utvidingsprosjekt på gravplassane, m.a. Til «Gravplass for Bergsøya og Leinøya». Fellesrådet har handsama analysen som er utarbeidd av Norconsult. Etter at finansieringa av denne analysen vart drøfta med revisor fekk ein melding om at denne analysen ikkje kan sjåast som ei investering, og ho må difor belastast driftsbudsjettet. Herøy kyrkjelege fellesråd hadde ikkje dette med i driftsbudsjettet sitt.

Fakturaen frå Norconsult gjeld 2018 men vart betalt først i 2019 og ein har då ikkje moglegheit til å gjere budsjettkorrigering (slik det vart fatta vedtak om i Fr-sak 07/19. Konsekvensen av dette er at det er eit stort meirforbruk i fellesrådet sitt driftsbudsjett, art 32700 på om lag 250 000 kroner.

Innleiingsvis vart det nemnt at meirforbruket på spesifikasjon 45008 Trusopplæring er finansiert ved at det er «henta inn» kr. 95 897 frå Bunde fond Trusopplæring, denne føringa aukar sjølv sagt driftsresultatet samla sett. Som fellesrådet kjenner til er vi pålagde å rapportere for bruk av dei statlege midlane vi frå til å drive trusopplæring i Herøy. I fellesrådet sin rekneskap kan ein difor hente ut eige rekneskap på denne spesifikasjonen (vedlegg 2). Fellesrådet sin driftsrekneskap, art 38000 Tilskott frå staten viser at Herøy kyrkjelege fellesråd mottek kr. 648 000 frå stortinget via Kyrkjerådet/biskop/prost til å drive trusopplæring for alle kyrkja sine medlemar i aldersgruppa 0 til 18 år. Spesifikasjonsrekneskapen viser at det er eit meirforbruk på denne spesifikasjonen på kr. 95 897,45. Som rekneskapen viser, så utgjer lønskostnadane meir enn tilskotet frå stortinget og det vert soleis eit driftsunderskott i denne spesifikasjonen. Tidlegare år har det vore vakanse i denne spesifikasjonen samt at sokneråda har vore med å dekt driftsutgifter, noko som har ført til at det har bygt seg opp fond (gjennom vedtek i fellesrådet). Rekneskapsreglane er slik at om det er sett av midlar på fond til ein spesifikasjon og det kjem fram driftsunderskott på denne spesifikasjonen, så skal ein ført dekke opp dette meirforbruket ved å bruka av fond før ein gjer opp den samla drifta. Det har kvart år vore knytt stor spenning til om fellesråda ville få like stort tilskott frå stortinget i framtida til å drive trusopplæring, og ein har difor sett av ubrukte midlar til fond nettopp for å skape seg ein buffer for framtidige utgifter, og det er denne bufferen som no vert redusert. Tapping av dette fondet ser ein på art 39500 på vedlegg 2 og i fellesrådet sin balanse (vedlegg 3) konto 55100000 der fondet no er redusert med kr. 95 879,45 og rest på fond pr. 31.12.18 er 29 623,44. Dette fører til at ein, i framtida mest truleg må få overføringar frå sokna for å drive trusopplæringa på det gode nivået ein no har.

Når det gjeld inntektene, samla sett i fellesrådet sin rekneskap (art 36000 til 39000) er det mest ikkje avvik mellom budsjett og rekneskap.

Balanserekneskapen

Balanserekneskapen er ei oversikt over sokna sine eigedelar (kyrkjer og gravplassar), fellesrådet sine eigedelar (maskiner), fellesrådet sine bankkonti, fond og gjeld.

Balansen viser at fellesrådet pr. 31.12.18 ikkje hadde langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er knytt til vanleg leverandørgjeld rundt årsskiftet.

Fellesrådet sitt disposisjonsfond har ein storleik på omlag 2 164 000 kroner samt at det er ca. . 35 000 kroner i bunde driftsfond.

Balansen viser også at det er kr. 17 341 i underskott i investeringsrekneskapen (sjå neste avsnitt)

Investeringsrekneskapen

Investeringsrekneskapen (vedlegg 4) syner utgifter og inntekter knytt til investeringar i 2018 samt Eigenkapitaltilskotet til KLP. Utgiftene i investeringsrekneskapen vert finansiert ved overføring frå kommune, sokn og stat, og desse utgiftene er knytt til utviding og opp gradering av gravplassar og kyrkjer.

Alle investeringsprosjekta er dekkja opp ved vedtak i fellesrådet, og føringane i investeringsrekneskapen er gjort med bakgrunn i desse vedtaka, og det vert vist til desse sakene for meir grundig informasjon.

I investeringsrekneskapen står ein då att med eit meirforbruk på prosjekt 49000 Eigenkapitaltilskott KLP med kr 17 341 (konto 55970001) som ein må dekke opp ved disponering av årets driftsoverskott

Konklusjon

Driftsrekneskapen 2018 viser eit driftsoverskott på kr. 528 235,93. Rekneskapen er ferdig revidert og revisjonsmeldinga vert ettersendt.

Herøy kyrkjelege fellesråd har tidlegare handsama sak «Satsing på kyrkja sitt diakonale samfunnsansvar» Fr-sak 08/19. I denne saka vert det vist til at fellesrådet/Herøy kommune må binde seg til å finansiere 50% av lønsmidlar til diakonstilling dersom ein skal få midlar frå stortinget/bispedømeråd til prosjektstilling for perioden 2020-2022. Kyrkjevevja rår til at ein gjer vedtak om å nytte av disposisjonsfondet for å finansiere fellesråd/kommune sine forpliktingar til dette tiltaket.

Framlegg til vedtak:

1. Herøy kyrkjelege fellesråd godkjenner driftsrekneskapen, balanserekneskapen og investeringsrekneskapen for året 2018, datert 26.03.19 med eit rekneskaps messig mindreforbruk på kroner 528 235,93
2. Driftsoverskottet, kr 528 235,93 vert disponert slik:
 - Kr. 17 341 vert sett av til å dekke Eigenkapitaltilskott KLP 2018
 - Kr. 95 897,45 vert sett av til å styrke fond 55100000 Bunde fond trusopplæring
 - Kr. 320 000 vert sett av på disposisjonsfond for å dekke Herøy kyrkjelege fellesråd sin del (50%) av lønsutgifter 2020, jf. Fr-sak xx/19
 - Kr. 94997,48 vert sett av til disposisjonsfond

Fosnavåg, 26.03.18

Marit Sævik Leinebø
Kyrkjevevje

DRIFTSREKENSAP HERØY KYRKJELEG FELLESRÅD 31.12.18

Konto	Konto	Rekn 31.12.18	Budsjett 2018	Forbr %
30100	Fastlønn	4 068 707 kr	4 445 000 kr	91,5
30108	Pensjonsgjevande tillegg	37 420 kr	40 000 kr	93,6
30200	Vikarar	82 903 kr	80 000 kr	103,6
30209	variable tillegg vikarar	115 549 kr	100 000 kr	115,5
30300	Ekstrahjelp	10 414 kr	25 000 kr	41,7
30508	Diverse lønsutbetaling	51 708 kr	- kr	
30800	Godtgjersle folkevalde	41 900 kr	50 000 kr	0,0
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	1 826 kr	2 000 kr	91,3
30900	Pensjonsinnskott	555 401 kr	750 000 kr	74,1
30902	Kollektiv ulykke- og gruppeliv	11 175 kr	15 000 kr	74,5
30990	Arbeidsgjevaravgift	527 453 kr	575 000 kr	91,7
	SUM LØN OG SOS UTG	5 504 457 kr	6 082 000 kr	90,5
31000	Kontormateriell	3 209 kr	7 500 kr	42,8
31002	Abonnement aviser og faglitter	9 719 kr	11 500 kr	84,5
31100	Aktivitetsrelatert forbruksma	102 101 kr	50 000 kr	204,2
31151	Servering møter, kurs, repres	27 408 kr	75 000 kr	36,5
31152	Servering som del av drift (re	10 247 kr	4 500 kr	227,7
31200	Anna forbruksmaterieill	62 809 kr	55 000 kr	114,2
31201	Arbeidskle	9 886 kr	5 000 kr	197,7
31202	Velferdstiltak	2 393 kr	2 000 kr	119,6
31300	Post, banktenester, telefon	35 631 kr	25 000 kr	142,5
31301	Telefoni	30 012 kr	30 000 kr	100,0
31400	Annonsar, reklame, informas	35 824 kr	20 000 kr	179,1
31500	Opplæring kurs (ikkje oppgåv	57 283 kr	25 000 kr	229,1
31550	Reiseutgifter, opplæring (ikkj	4 174 kr	- kr	
31600	Reiseutgifter, oppgåvepliktig	127 131 kr	105 000 kr	121,1
31700	Reisutgifter, drift av egne tra	40 590 kr	31 000 kr	130,9
31701	Årsavgift og forsikring	42 399 kr	- kr	
31703	Reiseutgifter, ikkje oppgavep	18 986 kr	13 000 kr	146,0
31800	Energi	302 116 kr	300 000 kr	100,7
31850	Forsikringar, vakttenester	120 761 kr	121 000 kr	99,8
31900	Leige av lokaler og grunn	11 721 kr	2 000 kr	586,1
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	166 342 kr	215 000 kr	77,4
31951	Lisenser/ serviceavgifter	64 689 kr	- kr	
32000	Kjøp og oprasjonell leasing a	70 667 kr	50 000 kr	141,3
32100	Kjøp, leige og leasing av trans	5 631 kr	15 000 kr	37,5
32300	Vedlikehald, byggjetenester	109 163 kr	241 500 kr	45,2
32301	Vedlikehald grøntanlegg	354 610 kr	450 000 kr	78,8
32350	Utgifter stell av grav	31 906 kr		
32400	Serviceavtaler og reparasjon	36 143 kr	90 000 kr	40,2
32500	Materiale til vedlikehald, påk	21 500 kr	100 000 kr	21,5
32650	Vakthald og vektarreneste, a	51 342 kr	28 000 kr	183,4
32700	Andre tenester (som inngår i	508 641 kr	255 000 kr	199,5
34290	Meirverdiavgift som gir rett t	416 465 kr	460 000 kr	90,5
	SUM ADK	2 891 498 kr	2 787 000 kr	103,7

Konto	Konto	rekn 31.12.18	Budsjett 2018	Forbr %
24701	Tap på krav	10 150 kr		
34702	Div. øre/kroneavrunding - ør	49 kr	- kr	
35001	Morarenter	1 480 kr	1 500 kr	98,6
	SUM FINANS	11 679 kr	1 500 kr	778,6
36000	Brukarbetaling	- 2 400 kr		
36201	Gebyrinntekter Avgiftsfritt	- 6 400 kr	- 6 000 kr	106,7
36202	Trekk frå ansatte	- 3 333 kr	- 2 500 kr	133,3
36250	Stell av grav	- kr	- 50 000 kr	0,0
36300	Husleigeinntekter/ utleige av	- 88 296 kr	- 65 000 kr	135,8
36400	Festeavgift	- 440 550 kr	- 410 000 kr	107,5
36500	Avgiftspliktig sal av varer og	- 67 536 kr	- 42 000 kr	160,8
37100	Sjukelønsrefusjon	- 1 030 kr		
37290	Kompensasjon moms påløpt	- 416 465 kr	- 460 000 kr	90,5
37500	Refusjon frå sokneråd	- 191 605 kr	- 250 000 kr	76,6
37770	Refusjon frå andre private	- 13 620 kr		
38000	Tilskot frå staten/ statlege in	- 648 000 kr	- 635 000 kr	102,0
38300	Tilskot frå kommunen/ komr	- 6 949 998 kr	- 6 950 000 kr	100,0
39000	Renteinntekter	- 10 739 kr		
	SUM INNTEKTER	- 8 839 972 kr	- 8 870 500 kr	99,7
	SUM UTGIFTER	8 407 634 kr	8 870 500 kr	94,8
	SUM	- 432 338 kr	- kr	

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
30100	Fastlønn	4 068 706,98	4 445 000,00
30108	Pensjonsgjevande tillegg	37 420,32	40 000,00
30200	Vikarar	82 902,88	80 000,00
30209	variable tillegg vikarar	115 549,19	100 000,00
30300	Ekstrahjelp	10 414,32	25 000,00
30508	Diverse lønsutbetaling	51 328,78	0,00
30510	Kilometer, skattepliktig del	379,20	0,00
30800	Godtgjersle folkevalde	41 900,00	50 000,00
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	1 826,44	2 000,00
30900	Pensjonsinnskot	555 400,99	750 000,00
30902	Kollektiv ulykke- og gruppelevforsikring	11 175,00	15 000,00
30990	Arbeidsgjevaravgift	527 453,18	575 000,00
31000	Kontormateriell	3 209,11	7 500,00
31002	Abonnement aviser og faglitteratur	9 718,80	11 500,00
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieil/ utstyr/ tenester	102 100,68	50 000,00
31151	Servering møter, kurs, representasjon	27 407,99	75 000,00
31152	Servering som del av drift (ref moms 15%)	10 246,70	4 500,00
31200	Anna forbruksmaterieil	62 809,01	55 000,00
31201	Arbeidskle	9 886,00	5 000,00
31202	Velferdstiltak	2 392,66	2 000,00
31300	Post, banktenester, telefon	35 630,60	25 000,00
31301	Telefoni	30 012,29	30 000,00
31400	Annonsar, reklame, informasjon og representasjon	35 824,18	20 000,00
31500	Opplæring kurs (ikkje oppgavepliktig)	57 283,21	25 000,00
31550	Reiseutgifter, opplæring (ikkje oppgavepliktig)	4 173,57	0,00
31600	Reiseutgifter, oppgavepliktige	127 130,65	105 000,00
31700	Reisutgifter, drift av egne transportmiddel	40 589,50	31 000,00
31701	Årsavgift og forsikring	42 398,70	0,00
31703	Reiseutgifter, ikkje oppgavepliktige	18 986,16	13 000,00
31800	Energi	302 115,71	300 000,00
31850	Forsikringar, vakttenester	120 761,00	121 000,00
31900	Leige av lokaler og grunn	11 721,23	2 000,00
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	166 342,01	215 000,00
31951	Lisenser/ serviceavgifter	64 689,00	0,00
32000	Kjøp og opasjonelli leasing av driftsmiddel	70 666,80	50 000,00
32100	Kjøp, leige og leasing av transportmiddel	5 631,00	15 000,00
32300	Vedlikehald, byggjetenester og nybygg	109 163,46	241 500,00
32301	Vedlikehald grøntanlegg	354 610,32	450 000,00
32350	Utgifter stell av grav	31 906,40	0,00
32400	Serviceavtaler og reparasjonar	36 143,00	90 000,00
32500	Materiale til vedlikehald, påkosting og nybygg	21 500,24	100 000,00
32650	Vakthald og vektarreneste, alarm-system	51 342,00	28 000,00
32700	Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon), tidlegare kor	508 602,66	255 000,00
33700	Refusjon til andre	38,00	0,00
34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	416 464,95	460 000,00
34701	Tap på krav	10 150,00	0,00
34702	Div. øre/kroneavrunding - øre/kronebalanse	49,11	0,00
35001	Morarenter	1 479,65	1 500,00

Periode=[201800,201812]

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
35400	Avsetnader til ubundne fond	501 290,77	0,00
35800	Rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot)	528 235,93	0,00
35900	Avskrivningar	1 532 983,00	0,00
36000	Brukarbetaling for kyrkjelege tenester	-2 400,00	0,00
36201	Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-6 400,00	-6 000,00
36202	Trekk frå ansatte	-3 333,00	-2 500,00
36250	Stell av grav	0,00	-50 000,00
36300	Husleigeinntekter/ utleige av lokaler/ festeavgift	-88 296,20	-65 000,00
36400	Festeavgift	-440 550,00	-410 000,00
36500	Avgiftspliktig sal av varer og tenester	-67 536,00	-42 000,00
37100	Sjukelønsrefusjon/ refusjonar frå trygdeetaten	-1 030,00	0,00
37290	Kompensasjon moms påløpt i driftsrekneskapen	-416 464,95	-460 000,00
37500	Refusjon frå sokneråd	-191 605,32	-250 000,00
37700	Refusjon frå andre private	-13 619,64	0,00
38000	Tilskot frå staten/ statlege institusjonar	-648 000,00	-635 000,00
38300	Tilskot frå kommunen/ kommunale institusjonar	-6 949 998,00	-6 950 000,00
39000	Renteinntekter	-10 739,00	0,00
39300	Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-501 290,77	0,00
39500	Bruk av bundne fond	-95 897,45	0,00
39900	Motpost avskrivningar	-1 532 983,00	0,00
		0,00	0,00

Spørreskjema 45008

Vealagg 2

Skjerm bilde: GL11
Bruker : JOHRUNHerøy Kyrkjelege Fellesråd
Spørring bilagSide: 1
27.03.2019 11:10:17

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	30100	Fastlønn	499 470,72
	30209	variable tillegg vikarar	20 451,88
	30508	Diverse lønsutbetaling	1 441,14
	30900	Pensjonsinnskot	95 880,58
	30902	Kollektiv ulykke- og gruppelivsforsikring	900,00
	30990	Arbeidsgjevaravgift	45 195,89
	31100	Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/ utstyr/ tenester	14 646,66
	31151	Servering møter, kurs, representasjon	288,50
	31152	Servering som del av drift (ref moms 15%)	7 374,96
	31200	Anna forbruksmateriell	2 341,67
	31300	Post, banktenester, telefon	10 285,00
	31400	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	12 626,40
	31500	Opplæring kurs (ikkje oppgåvepliktig)	3 450,00
	31600	Reiseutgifter, oppgåvepliktige	10 241,05
	31900	Leige av lokaler og grunn	750,00
	31950	Avgifter, gebyr og lisensar	1 500,00
	32700	Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon), tidlegare konsulenttenester	17 053,00
	34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	14 207,59
	37290	Kompensasjon moms påløpt i driftsrekneskapen	-14 207,59
	38000	Tilskot frå staten/ statlege institusjonar	-648 000,00
	39500	Bruk av bundne fond	-95 897,45
			0,00

Skjerm bilde: GL11
Bruker : JOHRUN

Herøy Kyrkjelege Fellesråd
Spørring bilag

Side: 1
26.03.2019 14:07:36

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	51020001	Sparebanken Møre, 3909.07.56161	2 829 612,86
	51020002	Sparebanken Møre, 3910.51.19759	637 178,64
	51098001	Skattetrekk Sbm, 3909.30.46904	195 141,00
	51310100	KORTSIKTIGE FORDRINGER NAV . IN	0,00
	51314001	Inngående mva VAR	0,00
	51314010	Ref. momskompensasjon investering	7 508,42
	51314020	Ref. MVA. kompensasjon drift	-1 252,18
	51314080	Grunnlag momskompensasjon	-147 205,40
	51314090	Oppgjerskonto momskompensasjon	119 651,00
	51375001	Ref. frå Herøy kommune	202 155,61
	51375003	Påløpt inntekt som er fakturert	72 550,00
	51375010	Anna tilgodehavande	115 961,23
	51375300	Negativ løn	0,00
	52110000	K L P - egenkapitalinnskot	167 341,00
	52120000	Andel Sævik vasslag	1,00
	52130000	Andel Nerlandsøy vasslag	1,00
	52140000	Andel Bergsøy vasslag	1,00
	52420000	Inventar Herøy kyrkje	1,00
	52450000	Inventar Herøy kyrkje	4,00
	52710000	Herøy kyrkje	34 670 995,01
	52710001	Herøy kyrkje - kyrkjekjellaren	7 964 591,00
	52710010	Uteareal Herøy kyrkje	4 778 268,95
	52710020	Kapell Herøy kyrkje	3 066 079,64
	52720000	Leikanger kyrkje	1 867 700,98
	52730000	Indre Herøy kyrkje	5 264 125,79
	52740000	Klokkehus Tjøråvåg gravplass	974 003,00
	52750000	Flusund gravplass	371 318,50
	52760000	Remøy gravplass	753 331,43
	52770000	Moltu gravplass	751 911,50
	52780000	Kvalsund gravplass	6 371 544,15
	52790000	Runde gravplass	45 000,00
	52790010	Leikanger gravplass	1,00
	53214000	Oppgj. konto skattetrekk	-182 090,00
	53214001	Utgående mva VAR § 11.1	300,00
	53214010	Oppgjerskonto mva	4 069,00
	53214080	Grunnlag MVA-komp. motkonto	147 205,40
	53214100	Forskotstrekk skatt	0,00
	53214200	Påleggstrekk	-5 000,00
	53214300	Arbeidsgjvaravgift	-67 347,00
	53268000	Oppgjerskonto KLP	0,00
	53268100	KLP- arbeidsgjevars del	0,00
	53268101	KLP- arbeidstakers del, fellesordning	0,00
	53275017	Avsatt feriepengar i opptjeningsåret	-472 682,86
	53275018	Feriepengar, utbetales i ferieåret	0,00
	53275067	Avsatt arb.giv.avg. av feriepengar i op	-50 104,38
	53275100	Trekk forsikring	0,00
	53299000	Interimskonto for utbetalt løn	0,00
	53299001	Øreavrounding løn/komm.fakt	0,00

Periode=[201800,201812] ; Konto=5*

T	Konto	Konto (T)	ik	Beløp
	53299010	OU- trekk KA		0,00
	53299011	Fagforeningstrekk, OU-trekk		0,00
	53299740	Kortsiktig gjeld andre		-33 472,75
	53299741	Påløpt leverandørgjeld		0,00
	55100000	Bunde fond trusopplæring		-29 623,44
	55500010	Gåvefond Kapell		-5 000,00
	55600001	Disposisjonsfond		-2 164 283,70
	55950001	Årets ikkje disp. del av netto driftsres:		-528 235,93
	55970001	Underskot investeringsrekneskapet		17 341,00
	55990000	Kapitalkonto fast eigedom		-66 816 370,95
	55990100	Kapitalkonto utstyr/maskin/transport		-9,38
	55990200	Kapitalkonto aksjar og andelar		-229 841,00
				662 375,14

Skjerm bilde: GL11
Bruker : JOHRUN

Herøy Kyrkjelege Fellesråd
Spørring bilag

Side: 1
26.03.2019 14:08:00

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	21375100	Kundereskontro	44 586,20
	23499501	Leverandørreskontro	-706 961,34
			-662 375,14

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

REKNESKAP 2018

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

REKNESKAP 2018

Innhaldsliste

Vedlegg 1 Oversikt Balanse

Vedlegg 2 Detaljer balanse

Vedlegg 3 Oversikt drift

Vedlegg 4 Detaljer drift

Vedlegg 5 Oversikt investering

Vedlegg 6 Detaljer investering

Vedlegg 7 Notar

Vedlegg 8 Revisjonsmelding

Fosnavåg, 31.12.18/27.03.19

Marit Sævik Leinebø

Johanna Runde

Vedlegg 1

Oversikt Balanserekneskap

Rekneskap 2018

Balanseregnskapet**Herøy kyrkjelege fellesråd**

Tall i 1 kroner

Note Regnskap 2018 Regnskap 2017

EIENDELER**ANLEGGSMIDLER**

Faste eiendommer og anlegg	66 878 876	68 570 882
Utstyr, maskiner og transportmidler	0	0
Utlån	0	0
Aksjer og andeler	167 344	150 003
Pensjonsmidler	0	0
Sum anleggsmidler	67 046 220	68 720 885

OMLØPSMIDLER

Kortsiktige fordringer	413 955	1 256 298
Premieavvik	0	0
Aksjer og andeler	0	0
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	3 661 932	2 494 770
Sum omløpsmidler	4 075 887	3 751 068

Sum eiendeler	71 122 107	72 471 953
----------------------	-------------------	-------------------

EGENKAPITAL OG GJELD**EGENKAPITAL**

Disposisjonsfond	-2 164 284	-1 704 488
Bundne driftsfond	-29 623	-125 521
Ubundne investeringsfond	0	0
Bundne investeringsfond	-5 000	-5 000
Regnskapsmessig mindreforbruk	-528 236	-501 291
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	17 341	41 495
Likviditetsreserve	0	0
Kapitalkonto	-67 046 221	-68 720 886
Endring rekneskapsprinsipp AK (drift)	0	0
Endring rekneskapsprinsipp AK (investering)	0	0
Sum egenkapital	-69 756 023	-71 015 691

GJELD**LANGSIKTIG GJELD**

Pensjonsforpliktelser	0	0
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	0	0
Sum langsiktig gjeld	0	0

KORTSIKTIG GJELD

Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-1 366 084	-1 456 262
Premieavvik	0	0
Sum kortsiktig gjeld	-1 366 084	-1 456 262

Sum egenkapital og gjeld	-71 122 107	-72 471 953
---------------------------------	--------------------	--------------------

Ubrukte lånemidler	0	0
Andre memoriakonti	0	0
Motkonto for memoriakontiene	0	0
Sum memoriakonti	0	0

Vedlegg 2

Detaljar Balanserekneskap

Rekneskap 2018

Balansen Herøy kyrkjelege fellelsråd 2018

Konto	Konto (T)	Beløp
51020001	Sparebanken Møre, 3909.07.56161	2 829 612,86
51020002	Sparebanken Møre, 3910.51.19759	637 178,64
51098001	Skattetrekk Sbm, 3909.30.46904	195 141,00
51310100	KORTSIKTIGE FORDRINGER NAV . INTERIMSKONTO	0,00
51314001	Inngående mva VAR	0,00
51314010	Ref. momskompensasjon investering	7 508,42
51314020	Ref. MVA. kompensasjon drift	-1 252,18
51314080	Grunnlag momskompensasjon	-147 205,40
51314090	Oppgjerskonto momskompensasjon	119 651,00
51375001	Ref. frå Herøy kommune	202 155,61
51375003	Påløpt inntekt som er fakturert	72 550,00
51375010	Anna tilgodehavande	115 961,23
21375100	Kundereskontro	44 586,20
51375300	Negativ løn	0,00
52110000	K L P - egenkapitalinnskot	167 341,00
52120000	Andel Sævik vasslag	1,00
52130000	Andel Nerlandsøy vasslag	1,00
52140000	Andel Bergsøy vasslag	1,00
52420000	Inventar Herøy kyrkje	1,00
52450000	Inventar Herøy kyrkje	4,00
52710000	Herøy kyrkje	34 670 995,01
52710001	Herøy kyrkje - kyrkjekjellaren	7 964 591,00
52710010	Uteareal Herøy kyrkje	4 778 268,95
52710020	Kapell Herøy kyrkje	3 066 079,64
52720000	Leikanger kyrkje	1 867 700,98
52730000	Indre Herøy kyrkje	5 264 125,79
52740000	Klokkehus Tjørnvåg gravplass	974 003,00
52750000	Flusund gravplass	371 318,50
52760000	Remøy gravplass	753 331,43
52770000	Moltu gravplass	751 911,50
52780000	Kvalsund gravplass	6 371 544,15
52790000	Runde gravplass	45 000,00
52790010	Leikanger gravplass	1,00
53214000	Oppgj. konto skattetrekk	-182 090,00
53214001	Utgående mva VAR § 11.1	300,00
53214010	Oppgjerskonto mva	4 069,00
53214080	Grunnlag MVA-komp. motkonto	147 205,40
53214100	Forskotstrekk skatt	0,00
53214200	Påleggstrekk	-5 000,00
53214300	Arbeidsgjvaravgift	-67 347,00
53268000	Oppgjerskonto KLP	0,00
53268100	KLP- arbeidsgjevars del	0,00
53268101	KLP- arbeidstakars del, fellesordning	0,00
53275017	Avsatt feriepengar i opptjeningsåret	-472 682,86
53275018	Feriepengar, utbetales i ferieåret	0,00
53275067	Avsatt arb.giv.avg. av feriepengar i opptjeningsåret	-50 104,38

53275100 Trekk forsikring	0,00
53299000 Interimskonto for utbetalt løn	0,00
53299001 Øreavrunding løn/komm.fakt	0,00
53299010 OU- trekk KA	0,00
53299011 Fagforeningstrekk, OU-trekk	0,00
53299740 Kortsiktig gjeld andre	-33 472,75
53299741 Påløpt leverandørgjeld	0,00
23499501 Leverandørreskontro	-706 961,34
55100000 Bunde fond trusopplæring	-29 623,44
55500010 Gåvefond Kapell	-5 000,00
55600001 Disposisjonsfond	-2 164 283,70
55950001 Årets ikkje disp. del av netto driftsresultat	-528 235,93
55970001 Underskot investeringsrekneskapet	17 341,00
55990000 Kapitalkonto fast eigedom	-66 816 370,95
55990100 Kapitalkonto utstyr/maskin/transportm.	-9,38
55990200 Kapitalkonto aksjar og andelar	-229 841,00
	0,00

Bilagsnr	Bilagsdato	Periode	Konto	Konto (T)	Tekst	Beløp
11800160	01.11.2018	201811	53299740	Kortsiktig gjeld andre	Korr bilag 91800294/ovf kostn frå 2018-2019	3972
11800157	31.12.2018	201812	53299740	Kortsiktig gjeld andre	Korr bilag 71900010/ovf kostn frå 2019-2018	-15508,75
11800159	31.12.2018	201812	53299740	Kortsiktig gjeld andre	Korr bilag 91900055/ovf kostn frå 2019-2018	-21936
			53299740	Kortsiktig gjeld andre pr 31.12.18		-33472,75

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	51020001	Sparebanken Møre, 3909.07.56161	2 829 612,86
	51020002	Sparebanken Møre, 3910.51.19759	637 178,64
	51098001	Skattetrekk Sbm, 3909.30.46904	195 141,00
	51310100	KORTSIKTIGE FORDRINGER NAV . IN	0,00
	51314001	Inngående mva VAR	0,00
	51314010	Ref. momskompensasjon investering	7 508,42
	51314020	Ref. MVA. kompensasjon drift	-1 252,18
	51314080	Grunnlag momskompensasjon	-147 205,40
	51314090	Oppgjerskonto momskompensasjon	119 651,00
	51375001	Ref. frå Herøy kommune	202 155,61
	51375003	Påløpt inntekt som er fakturert	72 550,00
	51375010	Anna tilgodehavande	115 961,23
	51375300	Negativ løn	0,00
	52110000	K L P - egenkapitalinnskot	167 341,00
	52120000	Andel Sævik vasslag	1,00
	52130000	Andel Nerlandsøy vasslag	1,00
	52140000	Andel Bergsøy vasslag	1,00
	52420000	Inventar Herøy kyrkje	1,00
	52450000	Inventar Herøy kyrkje	4,00
	52710000	Herøy kyrkje	34 670 995,01
	52710001	Herøy kyrkje - kyrkjekjellaren	7 964 591,00
	52710010	Uteareal Herøy kyrkje	4 778 268,95
	52710020	Kapell Herøy kyrkje	3 066 079,64
	52720000	Leikanger kyrkje	1 867 700,98
	52730000	Indre Herøy kyrkje	5 264 125,79
	52740000	Klokkehus Tjøråvåg gravplass	974 003,00
	52750000	Flusund gravplass	371 318,50
	52760000	Remøy gravplass	753 331,43
	52770000	Moltu gravplass	751 911,50
	52780000	Kvalsund gravplass	6 371 544,15
	52790000	Runde gravplass	45 000,00
	52790010	Leikanger gravplass	1,00
	53214000	Oppgj. konto skattetrekk	-182 090,00
	53214001	Utgående mva VAR § 11.1	300,00
	53214010	Oppgjerskonto mva	4 069,00
	53214080	Grunnlag MVA-komp. motkonto	147 205,40
	53214100	Forskotstrekk skatt	0,00
	53214200	Påleggstrekk	-5 000,00
	53214300	Arbeidsgjvaravgift	-67 347,00
	53268000	Oppgjerskonto KLP	0,00
	53268100	KLP- arbeidsgjevars del	0,00
	53268101	KLP- arbeidstakers del, fellesordning	0,00
	53275017	Avsatt feriepengar i opptjeningsåret	-472 682,86
	53275018	Feriepengar, utbetales i ferieåret	0,00
	53275067	Avsatt arb.giv.avg. av feriepengar i op	-50 104,38
	53275100	Trekk forsikring	0,00
	53299000	Interimskonto for utbetalt løn	0,00
	53299001	Øreavrunding løn/komm.fakt	0,00

Periode=[201800,201812] ; Konto=5*

T	Konto	Konto (T)	ik	Beløp
	53299010	OU- trekk KA		0,00
	53299011	Fagforeningstrekk, OU-trekk		0,00
	53299740	Kortsiktig gjeld andre		-33 472,75
	53299741	Påløpt leverandørgjeld		0,00
	55100000	Bunde fond trusopplæring		-29 623,44
	55500010	Gåvefond Kapell		-5 000,00
	55600001	Disposisjonsfond		-2 164 283,70
	55950001	Årets ikkje disp. del av netto driftsresi		-528 235,93
	55970001	Underskot investeringsrekneskapet		17 341,00
	55990000	Kapitalkonto fast eigedom		-66 816 370,95
	55990100	Kapitalkonto utstyr/maskin/transport		-9,38
	55990200	Kapitalkonto aksjar og andelar		-229 841,00
				662 375,14

Skjermbilde: GL11
Bruker : JOHRUN

Herøy Kyrkjelege Fellesråd
Spørring bilag

Side: 1
26.03.2019 14:08:00

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	21375100	Kundereskontro	44 586,20
	23499501	Leverandørreskontro	-706 961,34
			-662 375,14

Balansen Herøy kyrkjelege fellesråd 2017

Konto	Konto (T)	Beløp
51020001	Sparebanken Møre, 3909.07.56161	2121818,83
51020002	Sparebanken Møre, 3910.51.19759	180675
51098001	Skattetrekk Sbm, 3909.30.46904	192276
51310100	KORTSIKTIGE FORDRINGER NAV . INTERIMSKONTO	0
51314010	Ref. momskompensasjon Investering	12628,62
51314020	Ref. MVA. kompensasjon drift	13565,81
51314080	Grunnlag momskompensasjon	-67541,56
51314090	Oppgjerskonto momskompensasjon	138715
51375001	Ref. frå Herøy kommune	463174,82
51375003	Påløpt inntekt som er fakturert	10550
51375010	Anna tilgodehavande	632872,6
21375100	Kundereskontro	52332,5
52110000	K L P - egenkapitalinnskott	150000
52120000	Andel Sævik vasslag	1
52130000	Andel Merlandsøy vasslag	1
52140000	Andel Bergsøy vasslag	1
52420000	Inventar Herøy kyrkje	1
52450000	Inventar Herøy kyrkje	4
52710000	Herøy kyrkje	35682226,01
52710001	Herøy kyrkje - kyrkjekjellaren	7782011
52710010	Uteareal Herøy kyrkje	4886709,95
52710020	Kapell Herøy kyrkje	3141453,64
52720000	Leikanger kyrkje	1914256,98
52730000	Indre Herøy kyrkje	5378136,79
52740000	Klokkehus Tjørnvåg gravplass	998661
52750000	Flusund gravplass	371318,5
52760000	Remøy gravplass	698741,43
52770000	Moltu gravplass	1045179,5
52780000	Kvalsund gravplass	6622181,15
52790000	Runde gravplass	50000
52790010	Leikanger gravplass	1
53214000	Oppgj. konto skattetrekk	-179836
53214001	Utgående mva VAR § 11.1	0
53214010	Oppgjerskonto mva	0
53214080	Grunnlag MVA-komp. motkonto	67541,56
53214100	Forskotstrekk skatt	0
53214200	Påleggstrekk	-5000
53214300	Arbeidsgjvaravgift	-70444,13
53268000	Oppgjerskonto KLP	0
53268100	KLP- arbeidsgjevars del	0
53268101	KLP- arbeidstakers del, fellesordning	0
53275017	Avsatt feriepengar i opptjeningsåret	-426327,52
53275018	Feriepengar, utbetales i feriedret	0
53275067	Avsatt arb.giv.avg. av feriepengar i opptjeningsåret	-45190,72
53275100	Trekk forsikring	0
53275202	Innkassotrekk	0
53299000	Interimskonto for utbetalt løn	0
53299001	Øreavrunding løn/komm.fakt	0
53299010	OU- trekk KA	0
53299011	Fagforeningstrekk, OU-trekk	0
53299740	Kortsiktig gjeld andre	32666,9
53299741	Påløpt leverandørgjeld	-407895
23499501	Leverandørreskontro	-421776,74
54500000	Lån Opplysningsvesenets fond	0
55100000	Bunde fond trusopplæring	-125520,89
55500010	Gåvefond Kapell	-5000
55600001	Disposisjonsfond	-1704487,73
55950001	Årets ikkje disp. del av netto driftsresultat	-501290,77
55970001	Underskot investeringsrekneskapet	41494,8
55990000	Kapitalkonto fast eigedom	-68508376,95
55990100	Kapitalkonto utstyr/maskin/transportm.	-9,38
55990200	Kapitalkonto aksjar og andelar	-212500
55990300	Kapitalkonto innlån	0
		0

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	51020001	Sparebanken Møre, 3909.07.56161	2 121 818,83
	51020002	Sparebanken Møre, 3910.51.19759	180 675,00
	51098001	Skattetrekk Sbm, 3909.30.46904	192 276,00
	51310100	KORTSIKTIGE FORDRINGER NAV . IN'	0,00
	51314010	Ref. momskompensasjon investering	12 628,62
	51314020	Ref. MVA, kompensasjon drift	13 565,81
	51314080	Grunnlag momskompensasjon	-67 541,56
	51314090	Oppgjerskonto momskompensasjon	138 715,00
	51375001	Ref. frå Herøy kommune	463 174,82
	51375003	Påløpt inntekt som er fakturert	10 550,00
	51375010	Anna tilgodehavande	632 872,60
	52110000	K L P - egenkapitalinnskott	150 000,00
	52120000	Andel Sævik vasslag	1,00
	52130000	Andel Nerlandsøy vasslag	1,00
	52140000	Andel Bergsøy vasslag	1,00
	52420000	Inventar Herøy kyrkje	1,00
	52450000	Inventar Herøy kyrkje	4,00
	52710000	Herøy kyrkje	35 682 226,01
	52710001	Herøy kyrkje - kyrkjekjellaren	7 782 011,00
	52710010	Uteareal Herøy kyrkje	4 886 709,95
	52710020	Kapell Herøy kyrkje	3 141 453,64
	52720000	Leikanger kyrkje	1 914 256,98
	52730000	Indre Herøy kyrkje	5 378 136,79
	52740000	Klokkehus Tjervåg gravplass	998 661,00
	52750000	Flusund gravplass	371 318,50
	52760000	Remøy gravplass	698 741,43
	52770000	Moltu gravplass	1 045 179,50
	52780000	Kvalsund gravplass	6 622 181,15
	52790000	Runde gravplass	50 000,00
	52790010	Leikanger gravplass	1,00
	53214000	Oppgj. konto skattetrekk	-179 836,00
	53214001	Utgående mva VAR § 11.1	0,00
	53214010	Oppgjerskonto mva	0,00
	53214080	Grunnlag MVA-komp. motkonto	67 541,56
	53214100	Forskotstrekk skatt	0,00
	53214200	Påleggstrekk	-5 000,00
	53214300	Arbeidsgjavaravgift	-70 444,13
	53268000	Oppgjerskonto KLP	0,00
	53268100	KLP- arbeidsgjevars del	0,00
	53268101	KLP- arbeidstakers del, fellesordning	0,00
	53275017	Avsatt feriepengar i opptjeningsåret	-426 327,52
	53275018	Feriepengar, utbetales i ferieåret	0,00
	53275067	Avsatt arb.giv.avg. av feriepengar i op	-45 190,72
	53275100	Trekk forsikring	0,00
	53275202	Innkassotrekk	0,00
	53299000	Interimskonto for utbetalt løn	0,00
	53299001	Øreavrunding løn/komm.fakt	0,00
	53299010	OU- trekk KA	0,00

Periode=[201700,201712] ; Konto=5*

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	53299011	Fagforeningstrekk, OU-trekk	0,00
	53299740	Kortsiktig gjeld andre	32 666,90
	53299741	Påløpt leverandørgjeld	-407 895,00
	54500000	Lån Opplysningsvesenets fond	0,00
	55100000	Bunde fond trusopplæring	-125 520,89
	55500010	Gåvefond Kapell	-5 000,00
	55600001	Disposisjonsfond	-1 704 487,73
	55950001	Årets ikkje disp. del av netto driftsresi	-501 290,77
	55970001	Underskot investeringsrekneskapet	41 494,80
	55990000	Kapitalkonto fast eigedom	-68 508 376,95
	55990100	Kapitalkonto utstyr/maskin/transport	-9,38
	55990200	Kapitalkonto aksjar og andelar	-212 500,00
	55990300	Kapitalkonto innlån	0,00
			369 444,24

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	21375100	Kundereskontro	16 890,00
	23499501	Leverandørreskontro	-2 120 936,85
			-2 104 046,85

Vedlegg 3

Oversikt Drift

Rekneskap 2018

Økonomisk oversikt - Drift

Herøy kyrkjelege fellesråd

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		-608 515	-575 500	-575 500	-580 632
Andre salgs- og leieinntekter		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		-7 572 718	-7 660 000	-7 660 000	-7 457 559
Rammetilskudd		0	0	0	0
Andre statlige overføringer		-648 000	-635 000	-635 000	-631 000
Andre overføringer		0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt		0	0	0	0
Eiendomsskatt verk og bruk		0	0	0	0
Eiendomsskatt annen fast eiendom		0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter		0	0	0	0
Sum driftsinntekter		-8 829 233	-8 870 500	-8 870 500	-8 669 191
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter		4 537 559	4 847 000	4 847 000	4 051 967
Sosiale utgifter		1 094 029	1 340 000	1 340 000	927 995
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		2 347 864	2 222 000	2 222 000	2 296 320
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		0	0	0	0
Overføringer		426 702	460 000	460 000	465 559
Avskrivninger		1 532 983	0	0	1 587 584
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum driftsutgifter		9 939 137	8 869 000	8 869 000	9 329 425
Brutto driftsresultat		1 109 904	-1 500	-1 500	660 234
EKSTERNE FINANSINNTEKTER					
Renteinntekter og utbytte		-10 739	0	0	-3 135
Gevinst finansielle instrumenter		0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån		0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter		-10 739	0	0	-3 135
EKSTERNE FINANSUTGIFTER					
Renteutgifter og låneomkostninger		1 480	1 500	1 500	4 785
Tap finansielle instrumenter		0	0	0	0
Avdrag på lån		0	0	0	400 130
Utlån		0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter		1 480	1 500	1 500	404 915
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-9 259	1 500	1 500	401 780
Motpost avskrivninger		-1 532 983	0	0	-1 587 584
Netto driftsresultat		-432 338	0	0	-525 570
BRUK AV AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk		-501 291	0	0	-119 022
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne fond		-95 897	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger		-597 188	0	0	-119 022
AVSETNINGER					
Overført til investeringsregnskapet		0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond		501 291	0	0	119 023
Avsatt til bundne fond		0	0	0	24 498
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum avsetninger		501 291	0	0	143 521
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk		-528 235	0	0	-501 071

Økonomisk oversikt - Drift

Herøy kyrkjelege fellesråd

Tall i 1000 kroner	Note	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		0	0	0	0
Andre salgs- og leieinntekter		-580	-388	-388	-350
Overføringer med krav til motytelse		-7 457	-7 477	-7 477	-7 140
Rammetilskudd		0	0	0	0
Andre statlige overføringer		-631	-633	-633	-650
Andre overføringer		0	0	0	0
Inntekts- og formuesskatt		0	0	0	0
Eiendomsskatt verk og bruk		0	0	0	0
Eiendomsskatt annen fast eiendom		0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter		0	0	0	0
Sum driftsinntekter		-8 668	-8 498	-8 498	-8 140
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter		4 052	4 620	4 620	3 950
Sosiale utgifter		928	1 220	1 220	997
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		2 296	1 901	1 901	2 165
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		0	0	0	0
Overføringer		465	350	350	503
Avskrivninger		1 587	0	0	1 702
Fordeelte utgifter		0	0	0	0
Sum driftsutgifter		9 328	8 091	8 091	9 317
Brutto driftsresultat		660	-407	-407	1 177
EKSTERNE FINANSINNTEKTER					
Renteinntekter og utbytte		-3	0	0	-5
Gevinst finansielle instrumenter		0	0	0	0
Mottatte avdrag på lån		0	0	0	0
Sum eksterne finansinntekter		-3	0	0	-5
EKSTERNE FINANSUTGIFTER					
Renteutgifter og låneomkostninger		5	7	7	8
Tap finansielle instrumenter		0	0	0	0
Avdrag på lån		400	400	400	400
Utlån		0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter		405	407	407	408
Resultat eksterne finanstransaksjoner		402	407	407	403
Motpost avskrivninger		-1 587	0	0	-1 702
Netto driftsresultat		-525	0	0	-122
BRUK AV AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk		-119	0	0	-77
Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	-44
Bruk av bundne fond		0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger		-119	0	0	-121
AVSETNINGER					
Overført til investeringsregnskapet		0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk		0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond		119	0	0	77
Avsatt til bundne fond		24	0	0	47
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum avsetninger		143	0	0	124
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk		-501	0	0	-119

Vedlegg 4

Detaljar Drift

Rekneskap 2018

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
30100	Fastlønn	4 068 706,98	4 445 000,00
30108	Pensjonsgjevande tillegg	37 420,32	40 000,00
30200	Vikarar	82 902,88	80 000,00
30209	variable tillegg vikarar	115 549,19	100 000,00
30300	Ekstrahjelp	10 414,32	25 000,00
30508	Diverse lønsutbetaling	51 328,78	0,00
30510	Kilometer, skattepliktig del	379,20	0,00
30800	Godtgjersle folkevalde	41 900,00	50 000,00
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	1 826,44	2 000,00
30900	Pensjonsinnskot	555 400,99	750 000,00
30902	Kollektiv ulykke- og gruppelivsforsikring	11 175,00	15 000,00
30990	Arbeidsgjevaravgift	527 453,18	575 000,00
31000	Kontormateriell	3 209,11	7 500,00
31002	Abonnement aviser og faglitteratur	9 718,80	11 500,00
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieill/ utstyr/ tenester	102 100,68	50 000,00
31151	Servering møter, kurs, representasjon	27 407,99	75 000,00
31152	Servering som del av drift (ref moms 15%)	10 246,70	4 500,00
31200	Anna forbruksmaterieill	62 809,01	55 000,00
31201	Arbeidskle	9 886,00	5 000,00
31202	Velferdstiltak	2 392,66	2 000,00
31300	Post, banktenester, telefon	35 630,60	25 000,00
31301	Telefoni	30 012,29	30 000,00
31400	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	35 824,18	20 000,00
31500	Opplæring kurs (ikkje oppgavepliktig)	57 283,21	25 000,00
31550	Reiseutgifter, opplæring (ikkje oppgavepliktig)	4 173,57	0,00
31600	Reiseutgifter, oppgavepliktige	127 130,65	105 000,00
31700	Reisutgifter, drift av egne transportmiddel	40 589,50	31 000,00
31701	Årsavgift og forsikring	42 398,70	0,00
31703	Reiseutgifter, ikkje oppgavepliktige	18 986,16	13 000,00
31800	Energi	302 115,71	300 000,00
31850	Forsikringar, vakttenester	120 761,00	121 000,00
31900	Leige av lokaler og grunn	11 721,23	2 000,00
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	166 342,01	215 000,00
31951	Lisenser/ serviceavgifter	64 689,00	0,00
32000	Kjøp og opasjonell leasing av driftsmiddel	70 666,80	50 000,00
32100	Kjøp, leige og leasing av transportmiddel	5 631,00	15 000,00
32300	Vedlikehald, byggjetenester og nybygg	109 163,46	241 500,00
32301	Vedlikehald grøntanlegg	354 610,32	450 000,00
32350	Utgifter stell av grav	31 906,40	0,00
32400	Serviceavtaler og reparasjonar	36 143,00	90 000,00
32500	Materiale til vedlikehald, påkosting og nybygg	21 500,24	100 000,00
32650	Vakthald og vektarreneste, alarm-system	51 342,00	28 000,00
32700	Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon), tidle	508 602,66	255 000,00
33700	Refusjon til andre	38,00	0,00
34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	416 464,95	460 000,00
34701	Tap på krav	10 150,00	0,00
34702	Div. øre/kroneavrunding - øre/kronebalanse	49,11	0,00
35001	Morarenter	1 479,65	1 500,00

Periode=[201800,201812]

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
35400	Avsetnader til ubundne fond	501 290,77	0,00
35800	Rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot)	528 235,93	0,00
35900	Avskrivningar	1 532 983,00	0,00
36000	Brukarbetaling for kyrkjelege tenester	-2 400,00	0,00
36201	Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-6 400,00	-6 000,00
36202	Trekk frå ansatte	-3 333,00	-2 500,00
36250	Stell av grav	0,00	-50 000,00
36300	Husleigeinntekter/ utleige av lokaler/ festeavgift	-88 296,20	-65 000,00
36400	Festeavgift	-440 550,00	-410 000,00
36500	Avgiftspliktig sal av varer og tenester	-67 536,00	-42 000,00
37100	Sjukelønsrefusjon/ refusjonar frå trygdeetaten	-1 030,00	0,00
37290	Kompensasjon moms påløpt i driftssrekneskapen	-416 464,95	-460 000,00
37500	Refusjon frå sokneråd	-191 605,32	-250 000,00
37700	Refusjon frå andre private	-13 619,64	0,00
38000	Tilskot frå staten/ statlege institusjonar	-648 000,00	-635 000,00
38300	Tilskot frå kommunen/ kommunale institusjonar	-6 949 998,00	-6 950 000,00
39000	Renteinntekter	-10 739,00	0,00
39300	Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforb	-501 290,77	0,00
39500	Bruk av bundne fond	-95 897,45	0,00
39900	Motpost avskrivningar	-1 532 983,00	0,00
		0,00	0,00

Spes 45008

Skjerm bilde: GL11
Bruker : JOHRUN

Herøy Kyrkjelege Fellesråd
Spørring bilag

Side: 1
27.03.2019 11:10:17

T	Konto	Konto (T)	Beløp
	30100	Fastlønn	499 470,72
	30209	variable tillegg vikarar	20 451,88
	30508	Diverse lønsutbetaling	1 441,14
	30900	Pensjonsinnskot	95 880,58
	30902	Kollektiv ulykke- og gruppelivsforsikring	900,00
	30990	Arbeidsgjevaravgift	45 195,89
	31100	Aktivitetsrelatert forbruksmateriell/ utstyr/ tenester	14 646,66
	31151	Servering møter, kurs, representasjon	288,50
	31152	Servering som del av drift (ref moms 15%)	7 374,96
	31200	Anna forbruksmateriell	2 341,67
	31300	Post, banktenester, telefon	10 285,00
	31400	Annonsar, reklame, informasjon og representasjon	12 626,40
	31500	Opplæring kurs (ikkje oppgavepliktig)	3 450,00
	31600	Reiseutgifter, oppgavepliktige	10 241,05
	31900	Leige av lokaler og grunn	750,00
	31950	Avgifter, gebyr og lisensar	1 500,00
	32700	Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon), tidlegare konsulenttenester	17 053,00
	34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	14 207,59
	37290	Kompensasjon moms påløpt i driftsrekneskapen	-14 207,59
	38000	Tilskot frå staten/ statlege institusjonar	-648 000,00
	39500	Bruk av bundne fond	-95 897,45
			0,00

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
30100	Fastlønn	3 611 471,23	4 230 000,00
30108	Pensjonsgjevande tillegg	37 420,32	45 000,00
30200	Vikarar	77 452,97	75 000,00
30209	variable tillegg vikarar	98 746,79	100 000,00
30300	Ekstrahjelp	24 846,22	20 000,00
30500	Anna lønn	14 662,33	0,00
30508	Diverse lønsutbetaling	47 905,13	0,00
30800	Godtgjersle folkevalde	34 400,00	40 000,00
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	1 092,00	5 000,00
30900	Pensjonsinnskott	451 521,92	685 000,00
30902	Kollektiv ulykke- og gruppelevforsikring	10 275,00	15 000,00
30990	Arbeidsgjevaravgift	466 198,65	520 000,00
31000	Kontormateriell	7 372,20	16 000,00
31002	Abonnement aviser og faglitteratur	9 875,33	9 000,00
31100	Aktivitetsrelatert forbruksmaterieill/ utstyr/ tenester	305 229,36	35 950,00
31151	Servering møter, kurs, representasjon	14 744,43	25 000,00
31152	Servering som del av drift (ref moms 15%)	4 863,62	0,00
31200	Anna forbruksmaterieill	54 520,11	85 000,00
31201	Arbeidskle	1 190,40	5 000,00
31202	Velferdstiltak	4 152,89	3 000,00
31208	Diverse utgifter	5 470,00	0,00
31300	Post, banktenester, telefon	25 912,40	55 000,00
31301	Telefoni	28 886,29	19 000,00
31400	Annonser, reklame, informasjon og representasjon	50 414,60	20 000,00
31500	Opplæring kurs (ikkje oppgavepliktig)	24 483,00	17 000,00
31550	Reiseutgifter, opplæring (ikkje oppgavepliktig)	381,64	0,00
31600	Reiseutgifter, oppgavepliktige	103 970,27	105 000,00
31603	Km.godtgjersle skattepliktig del	256,40	0,00
31700	Reisutgifter, drift av egne transportmiddel	33 175,94	33 000,00
31703	Reiseutgifter, ikkje oppgavepliktige	12 153,20	14 000,00
31800	Energi	308 431,78	247 500,00
31850	Forsikringar, vakttenester	120 047,00	120 000,00
31900	Leige av lokaler og grunn	3 081,82	2 500,00
31950	Avgifter, gebyr og lisensar	213 811,55	175 000,00
31951	Lisenser/ serviceavgifter	41 711,80	0,00
32000	Kjøp og opasjonell leasing av driftsmiddel	48 202,65	65 000,00
32100	Kjøp, leige og leasing av transportmiddel	11 348,20	40 000,00
32200	Leige av driftsmiddel	0,00	7 000,00
32300	Vedlikehald, byggjetenester og nybygg	163 830,86	180 000,00
32301	Vedlikehald grøntanlegg	355 360,16	360 000,00
32350	Utgifter stell av grav	11 369,00	20 000,00
32400	Serviceavtaler og reparasjonar	71 536,84	65 000,00
32500	Materiale til vedlikehald, påkosting og nybygg	90 740,56	25 000,00
32650	Vakthald og vektarreneeste, alarm-system	17 520,00	18 000,00
32700	Andre tenester (som inngår i eigenproduksjon), tidlegare kor	256 246,40	240 000,00
33700	Refusjon til andre	33,00	0,00
34290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	465 510,30	350 000,00
34702	Div. øre/kroneavrunding - øre/kronebalanse	16,18	0,00

Periode=[201700,201712]

Konto	Konto (T)	Beløp	Budsjett vedtatt
35000	Renteutgifter	3 562,00	7 000,00
35001	Morarenter	1 223,55	0,00
35100	Avdragsutgifter	400 130,00	400 000,00
35400	Avsetnader til ubundne fond	119 022,68	0,00
35500	Avsetnader til bundne fond	24 497,69	0,00
35800	Rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot)	501 290,77	0,00
35900	Avskrivningar	1 587 584,00	0,00
36200	Sal av varer og tenester, gebyr med vidare utanfor avgiftsom	-13 450,00	-20 500,00
36201	Gebyrinntekter Avgiftsfritt	-7 300,00	-5 000,00
36202	Trekk frå ansatte	-2 343,00	-3 000,00
36250	Stell av grav	-53 700,00	-75 000,00
36300	Husleigeinntekter/ utleige av lokaler/ festeavgift	-108 017,50	-65 000,00
36400	Festeavgift	-374 870,00	-220 000,00
36500	Avgiftspliktig sal av varer og tenester	-20 952,00	0,00
37100	Sjukelønsrefusjon/ refusjonar frå trygdeetaten	-11 948,00	0,00
37290	Kompensasjon moms påløpt i driftssrekneskapen	-465 510,30	-350 000,00
37500	Refusjon frå sokneråd	-220 720,66	-347 000,00
37700	Refusjon frå andre private	-19 600,29	0,00
38000	Tilskot frå staten/ statlege institusjonar	-631 000,00	-633 450,00
38300	Tilskot frå kommunen/ kommunale institusjonar	-6 740 000,00	-6 780 000,00
39000	Renteinntekter	-3 135,00	0,00
39300	Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-119 022,68	0,00
39900	Motpost avskrivningar	-1 587 584,00	0,00
		0,00	0,00

Vedlegg 5

Oversikt investering

Rekneskap 2018

Økonomisk oversikt - Investering

Herøy kyrkjelege fellesråd

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017
INNETEKTER					
Salg driftsmidler og fast eiendom		0	0	0	0
Andre salgsinntekter		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		-294	0	0	-3 464
Moms-kompensasjon		-73	0	0	-872
Statlige overføringer		0	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		0	0	0	0
Sum inntekter		-367	0	0	-4 336
UTGIFTER					
Lønnsutgifter		0	0	0	0
Sosiale utgifter		0	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		294	0	0	3 490
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		0	0	0	0
Overføringer		90	0	0	887
Renteutgifter og omkostninger		0	0	0	0
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter		384	0	0	4 377
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Avdrag på lån		0	0	0	0
Utlån		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk		41	0	0	107
Avsatt til ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsatt til bundne fond		0	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner		41	0	0	107
Finansieringsbehov		58	0	0	148
FINANSIERING					
Bruk av lån		0	0	0	0
Salg av aksjer og andeler		0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-41	0	0	-107
Bruk av ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne fond		0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansiering		-41	0	0	-107
Udekket / Udisponert		17	0	0	41

Økonomisk oversikt - Investering

Herøy kyrkjelege fellesråd

Tall i 1 kroner	Note	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
INNETEKTER					
Salg driftsmidler og fast eiendom		0	0	0	0
Andre salgsinntekter		0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse		-3 464	0	0	-2 196
Moms-kompensasjon		-872	0	0	-538
Statlige overføringer		0	0	0	0
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og aleruttak		0	0	0	0
Sum inntekter		-4 336	0	0	-2 734
UTGIFTER					
Lønnsutgifter		0	0	0	0
Sosiale utgifter		0	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.		3 490	0	0	2 154
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.		0	0	0	0
Overføringer		887	0	0	552
Renteutgifter og omkostninger		0	0	0	0
Fordelte utgifter		0	0	0	0
Sum utgifter		4 377	0	0	2 706
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER					
Avdrag på lån		0	0	0	0
Utlån		0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk		107	0	0	145
Avsatt til ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Avsatt til bundne fond		0	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner		107	0	0	145
Finansierungsbehov		148	0	0	117
FINANSIERING					
Bruk av lån		0	0	0	0
Salg av aksjer og andeler		0	0	0	0
Bruk av tidligere års utdisponerte mindreforbruk		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån		0	0	0	0
Overført fra driftsregnskapet		0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-107	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond		0	0	0	0
Bruk av bundne fond		0	0	0	-10
Bruk av likviditetsreserven		0	0	0	0
Sum finansiering		-107	0	0	-10
Udekket / Udisponert		41	0	0	107

Vedlegg 6

Detaljar investering

Rekneskap 2016

Konto	Konto (T)	Prosjekt	Prosjekt (T)	Beløp
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering	42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	281 784,00
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	70 446,00
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet	42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-70 446,00
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar	42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-190 133,81
48500	Tilskot frå sokneråd	42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-91 650,19
		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering	42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	6 285,00
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	1 435,00
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet	42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	-1 435,00
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar	42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	-6 285,00
		42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering	43003	Kvalsund gravplass	5 736,80
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	43003	Kvalsund gravplass	1 434,20
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet	43003	Kvalsund gravplass	-1 434,20
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar	43003	Kvalsund gravplass	-5 736,80
		43003	Kvalsund gravplass	0,00
45200	Utlån, kjøp av aksjar og partsdelar	49000	Egekapitaltilskot KLP	17 341,00
49800	Rekneskapsmessig meirforbruk	49000	Egekapitaltilskot KLP	-17 341,00
		49000	Egekapitaltilskot KLP	0,00
45300	Dekking av tidlegare års underskot	49999	Meirforbruk i tidlegare år	41 494,80
49400	Bruk av ubunde fond	49999	Meirforbruk i tidlegare år	-41 494,80
		49999	Meirforbruk i tidlegare år	0,00
				0,00

T	Konto	Konto (T)	Dim4	Dim4 (T)	Beløp
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	433 596,40
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	108 399,10
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-108 399,10
48500	Tilskot frå sokneråd		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-408 115,60
49800	Rekneskapsmessig meirforbruk		42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	-25 480,80
			42001	Kyrkjekjellaren Herøy Kyrkje	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering		42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	3 350,00
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar		42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	-3 350,00
			42003	Oppgradering Indre Herøy Kyrkje	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering		42004	Leikanger Kyrkje	0,00
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon		42004	Leikanger Kyrkje	0,00
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet		42004	Leikanger Kyrkje	0,00
			42004	Leikanger Kyrkje	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering		43001	Moltu Gravplass	119 559,00
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon		43001	Moltu Gravplass	29 889,75
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet		43001	Moltu Gravplass	-29 889,75
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar		43001	Moltu Gravplass	-119 559,00
			43001	Moltu Gravplass	0,00
42300	Nybygg/ nyanlegg/ rehabilitering		43003	Kvalsund gravplass	2 933 510,75
44290	Meirverdiavgift som gir rett til momskompensasjon		43003	Kvalsund gravplass	733 377,70
47290	Kompensasjon moms investeringsregnskapet		43003	Kvalsund gravplass	-733 377,70
48300	Tilskot frå kommunen/kommunale institusjonar		43003	Kvalsund gravplass	-2 933 510,75
			43003	Kvalsund gravplass	0,00
45200	Utlån, kjøp av aksjar og partsdelar		49000	Egekapitaltilskot KLP	16 014,00
49800	Rekneskapsmessig meirforbruk		49000	Egekapitaltilskot KLP	-16 014,00
			49000	Egekapitaltilskot KLP	0,00
45300	Dekking av tidlegare års underskot		49999	Meirforbruk i tidlegare år	107 849,80
49400	Bruk av ubunde fond		49999	Meirforbruk i tidlegare år	-107 849,80
			49999	Meirforbruk i tidlegare år	0,00
					0,00

Vedlegg 7

Notar

Rekneskap 2018

Noter til årsrekneskapet 2018

Herøy kyrkjelege fellesråd

NOTE 1 Rekneskapsprinsipper

Årsrekneskapet er sett opp i samsvar med lov og avtaleverk, og god kommunal rekneskapsskikk.

NOTE 2 Lønskostnader

Konto	Konto (T)	Rekneskap 2017	Rekneskap 2018	Budsjett 2018
30100	Fastlønn	3 611 471,23	4 068 706,98	4 445 000
30108	Pensjonsgjevande tillegg	37 420,32	37 420 ,32	40 000
30200	Vikarar	77 452,97	82 902 ,88	80 000
30209	variable tillegg vikarar	98 746,79	115 549 ,19	100 000
30300	Ekstrahjelp	24 846,22	10 414,32	25 000
30500	Anna lønn	14 662,33	0,00	0,00
30508	Diverse lønsutbetaling	47 905,13	51 328,78	0,00
30510	Kilometer, skattepliktig del	0,00	379,20	0,00
30800	Godtgjersle folkevalde	34 400,00	41 900	50 000
30802	Tapt arbeidsgodtgjersle	1 092,00	1 826,44	2 000
30900	Pensjonsinnskot	451 521,92	555 400,99	750 000
30902	Kollektiv ulykke- og gruppelivforsikring	10 275,00	11 175	15 000
30990	Arbeidsgjevaravgift	466 198,65	527 453,18	575 000

Årslønna pluss godtgjersle til kyrkjevevja er pr 31.12.18 kr 620.300,-

NOTE 3 Lån

Konto	Konto (T)	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
54500000	Lån Opplysningsvesenets fond	0,00	0,00	0,00

Lånet er innfridd per 31.12.17.

NOTE 4 Fond

Konto	Konto (T)	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
55100000	Bunde fond trusopplæring	125 520,89	29 623,44	95 897,45
55500010	Gåvefond Kapell	5 000,00	5 000,00	0,00
55600001	Disposisjonsfond	1 704 487,73	2 164 283,70	459 795,97

Trass i eit samla driftsoverskott for fellesrådet si verksemd, er det ein spesifikasjon som har eit større meirforbruk på om lag 95 000 kroner; Spesifikasjon 45008 Trusopplæring.

Tidlegare år ar ein hatt vakanse og tilhøyrande låg aktivitet på denne spesifikasjonen, medan ein i 2018 hadde godt kvalifisert personell og tilhøyrande høg aktivitet/kostnad.

Rekneskapen viser då at løyvinga frå stortinget ikkje strekk til for å dekke lønsutgiftene på denne spesifikasjonen og ein har difor henta inn av tidlegare års overskott (bunde fond) for å dekke meirforbruket i 2018. Det er knytt stor spenning til framtidig overføring til denne spesifikasjonen og det er difor ynskeleg å styrke det bunde fondet slik at ein også i framtida kan oppfylle kravet om å drive trusopplæring for alle medlemar mellom 0 og 18 år.

NOTE 5 Kapitalkonto

	Debet	Kredit
Inngåande balanse pr 01.01.18		68 720 886,33
Avskrivning av fast eigedom	2 053 335,00	
Aktivering av fast eigedom		361 329
Avskrivning av utstyr/maskin/transportm.		
Aktivering aksjer og andelar		17 341
Bet. Avdrag lån		0,00
Utgåande balanse pr 31.12.18	67 046 221,33	
SUM	69 099 556,33	69 099 556,33

NOTE 6 Konsulentttjenester

Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS står for revidering av fellesrådets sitt rekneskap. For denne tjenesta betalte Herøy kyrkjelege fellersåd kr 15.890,-

Herøy kommune fører rekneskapet for fellesrådet. For denne tjenesta betalte Herøy kyrkjelege fellesrådet kr 150.000,-

Det vart også betalt ein faktura til Herøy kommune pålydande kr 259 397 som gjeld gravplassanalyse på Bergsøya og Leinøya.

Vidare vart det betalt kr 40.000 til Herøy kommune for IKT-tjenester. (Talla er eks.moms)

NOTE 7 Kostnader gravplassformål

Herøy kommunestyre har løyvd investeringsmidlar som fellesrådet disponerer til gravplassføremål. Dette er midlar som er sett av til ulike utvidingsprosjekt på gravplassane, m.a. Til «Gravplass for Bergsøya og Leinøya». Herøy kommune vedtok hausten 2018 at det skulle utarbeidast ei gravplassanalyse med tanke på å kartlegge kvar gravplassen for Bergsøy og Leinøy skulle lokaliserast i framtida. Det var tenkt at analysen skulle finansierast av midlane som var sett av til føremålet gravplass Bergsøy/Leinøy. Det viste seg så, at finansieringa av denne analysen ikkje kan sjåast som ei investering, og ho må difor belastast driftsbudsjettet. Herøy kyrkjelege fellesråd hadde ikkje dette med i driftsbudsjettet sitt.

Fakturaen frå Norconsult gjeld 2018 men vart betalt først i 2019 og ein har då ikkje moglegheit til å gjere budsjettkorrigering (slik det vart fatta vedtak om i Fr-07/19. Konsekvensen av dette er at det er eit stort meirforbruk i fellesrådet sitt driftsbudsjett, art 32700 på om lag 250 000 kroner.

NOTE 8 Pensjon

Det går fram av årsoppgåve frå pensjonsleverandør KLP at Herøy kyrkjeleg fellesråd sine opparbeidde pensjonsmidlar utgjer kr 6 302 740, men samstundes har fellesrådet ein pensjonsforpliktelse for sine tilsette som utgjer kr 7 294 037. Netto pensjonsforpliktelse utgjer (PF-PM), og med tilhøyrande latent arb.g.avg. kr 105 077.(Netto PF * 10,6%)

NOTE 9 Rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot) drift

Konto	Konto (T)	Beløp
55950001	Rekneskapsmessig mindreforbruk (overskot)	528 235,93

Dette skal takast stilling til i 2019.

NOTE 10 Rekneskapsmessig meirforbruk (underskot investering

Konto	Konto (T)	Beløp
55970001	Underskot investeringsrekneskapet	17 341,-

Kr. 17 341,- er eigenkapitaltilskot 2018. Dette skal takast stilling til i 2019.

Fosnavåg, 27.03.2019

Johanna Runde

Vedlegg 8

Revisjonsmelding

Rekneskap 2018

SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS

Til Herøy kyrkjeleg fellesråd

6090 FOSNAVÅG

REVISJONSMELDING 2018

Uttale om årsrekneskapen:

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Herøy kyrkjeleg fellesråd for 2018 og som viser eit netto driftsresultat, mindreforbruk på kr 432.338,- og eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 528.235,93

Årsrekneskapen er samansett av balanse pr. 31. desember 2018, resultatrekneskap avslutta pr. denne dato og notar til årsrekneskapen.

Etter vår meining er årsrekneskapen avlagt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga pr. 31. desember 2018, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta pr. denne dato, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er skildra under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhalde dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Anna informasjon

I samband med revisjonen av årsrekneskapen les vi anna informasjon som er gitt for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom dette og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om denne tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at denne informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi ha rapportert om det.

Fellesrådet og kyrkjeleverja sitt ansvar for årsrekneskapen

Fellesrådet og kyrkjeleverja er ansvarlege for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, slik at det gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov og forskrifter for interkommunale selskap og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Leiinga er også ansvarleg for den intern kontroll dei finn naudsynt for å kunne utarbeide eit årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følge av misleghald eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeiding av årsrekneskapen har leiinga teke standpunkt til fellesrådet si evne til fortsatt drift og er pliktig til opplyse om forhold som er av betydning for dette.

SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS

Føresetnaden om fortsatt drift skal leggst til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at fellesrådet vil verte avvikla.

Revisor sine oppgaver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå den nødvendige tryggleiken for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleghald, og å gi ei revisjonsmelding som gir uttrykk for meininga vår. Den nødvendige tryggleiken vil seie høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleghald eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den enkeltvis eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tek basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- Identifiserer vi og anslår risikoane for vesentleg feilinformasjon, enten det skuldast misleghald eller utilsikta feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon, som følgje av at misleghald ikkje vert avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast utilsikta feil, sidan misleghald kan innebere samarbeid, forfalsking, beviste utelatingar, feil framstillingar eller brot på intern kontroll/rutinar.
- opparbeider oss ei forståing av den intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er hensiktsmessige etter omstenda, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av fellesrådet sin interne kontroll.
- evaluerer om rekneskapsprinsippa som er brukte, er hensiktsmessige og om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar utarbeida av leiinga er rimelege
- evaluerer den samla presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen gir uttrykk for dei underliggande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettviseande bilde.

Vi kommuniserer med kyrkjevevja og rekneskapsførar om revisjonsarbeidet og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekka ved revisjonen, samt om forhold av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav:

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen var av årsrekneskapen som omtalt ovenfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for årsrekneskapen er i det all vesentlege i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med budsjett for selskapet.

Konklusjon om årsmeldinga

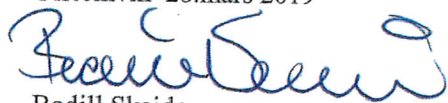
Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om forutsetninga om fortsatt drift er konsistente med årsrekneskapen, og er i samsvar med lov og forskrifter.

SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av fellesrådet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Ulsteinvik 28.mars 2019

Bodill Skeide
reg.revisor

Revisjon

Hareid, Herøy, Sande, Ulstein, Vanylven, Volda og Ørsta

Kjære alle saman!

Vi har lagt bak oss eit fantastisk Norwegian Travel Workshop og tilbakemeldingane frå både internasjonale kjøparar og norske seljarar er nesten ikkje til å tru!

Det snakkast om «best ever», «ein ny standard er satt», «korleis overgå dette?».

Gjennom samarbeid på tvers av både kommune-, destinasjons- og fylkesgrenser har vi vist fram det beste vår felles reiselivsregion har å by på. Utfluktene gjennom fleire dagar førte til at kontraktar vart inngått og nye samarbeid kom i gang.

Norwegian Travel Workshop har vore ein lagsiger der vi har vist kva vi kan få til når vi står saman!

No startar det minst like viktige arbeidet med å hauste fruktene av det vi har skapt. Hugs å følge opp så snart som mogleg. Det kan gi resultat allereie i år.

Tusen hjarteleg takk for ditt bidrag og ønske om samarbeid i forbindelse med Norwegian Travel Workshop!

Husk også Årsmøtet til Destinasjon Ålesund & Sunnmøre torsdag 11.04. kl 1000-1200 ved Quality Hotel Ålesund (tidl. Radisson BLU). Påmelding <https://forms.gle/f8NmM1AE78ZDEdoC9>

Helsing

Alle oss i Destinasjon Ålesund & Sunnmøre

Med venleg helsing/Best regards,

Tom Anker Skrede

Reiselivssjef/Director of Tourism

Destinasjon Ålesund & Sunnmøre

Skateflukaia, N-6002 Ålesund

Tel.dir: +47 70 16 34 36

Mob: +47 909 876 98

tom.skrede@visitAlesund.com

www.visitAlesund.com

Følg oss/Follow us:

www.facebook.com/VisitAlesund

www.twitter.com/VisitAlesund

Hei,

Søknadsfristen er nå utvidet til **5. mai**, så det er ennå god tid til å legge inn en søknad! [Det gjør dere her.](#)

Om dere har noen spørsmål om søknaden er det bare å spørre oss. Difi hjelper gjerne med å sette dere i kontakt med tidligere søkere og lignende.

Vennlig hilsen

Peter Botheim

førstekonsulent

M: 417 61 846

A: Grev Wedels Plass 9, 0151 Oslo

INNOVASJONS PRISEN2019

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

Postboks 8115 Dep., 0032 Oslo

www.difi.no/innovasjon

Fra: Botheim, Peter

Sendt: mandag 1. april 2019 15:05

Emne: Søk om EPSA 2019

Hei,

Vinteren 2019 arrangeres European Public Sector Award (EPSA) for syvende gang i Maastricht 4.-6. november.

Alle offentlige institusjoner har mulighet til å søke med sine innovasjoner, og norske kommuner har tidligere deltatt på slike internasjonale konferanser.

For å søke må dere [presentere kommunens innovasjon på EPSAs søknadsside](#). **Søknadsfristen er 18. april.**

EPSA 2019 er en arena for å sammenligne prosjektene deres med andre tilsvarende internasjonale prosjekter, og til å dele erfaringer med likesinnede. Vi håper dere søker!

Vennlig hilsen

Peter Botheim

førstekonsulent

M: 417 61 846

A: Grev Wedels Plass 9, 0151 Oslo

INNOVASJONS PRISEN2019

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

Postboks 8115 Dep., 0032 Oslo

www.difi.no/innovasjon

INNOVASJONS PRISEN2019

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Herøy kyrkje

Lisjebøvegen 1

6090 Fosnavåg

Herøy kommune
her

DATO:08.04.19

ARKIV: 046

REF.:

ÅRSMELDING HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD 2018 GODKJENNING

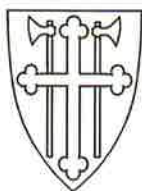
Vedlagt fylgjer sak 12/19 handsama av Herøy kyrkjelege fellesråd i møte 03.04.19.

Saka vert sendt til orientering.

Med helsing

Marit Sævik Leinebø

Kyrkjeverje

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Lisjebøvegen 1

6091 Fosnavåg

SÆRUTSKRIFT

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD	3. APRIL 2019	SAK 12/19	ARKIV 046
----------------------------	---------------	-----------	-----------

ÅRSMELDING HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD 2018 Godkjenning

FELLESRÅDET HAR FATTA SLIKT SAMRØYSTES VEDTAK:

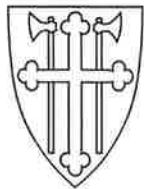
Herøy kyrkjelege fellesråd tek årsmeldinga 2018 til vitande

Fosnavåg, 08.04.19

Marit Sævik Leinebø

Kyrkjeverje

Ekspd.: HK/sokneråd

HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Kyrkjeverja

Lisjebøvegen 1

6091 Fosnavåg

F.R. SAK: 12/19

ARKIV: 046

SAK HANDS.: MSL

ÅRSMELDING 2018 HERØY KYRKJELEGE FELLESRÅD

Etter Kyrkjemøtet sitt vedtak om "Reglar om formene for soknerådet og kyrkjeleg fellesråd si verksemd" § 9 er følgjande sagt om fellesrådet si årsmelding:

"Kyrkjeleg fellesråd utarbeider innan utgangen av første kvartal kvart år ein årsrapport over rådet si verksemd i siste kalenderår. Rapporten vert over sendt til sokneråda, bispedømmerådet, kommunen, prosten og andre som fellesrådet bestemmer."

Kyrkjeleg Fellesråd har si oppgåve definert i § 14 i Lov om Den norske kyrkja (Kyrkelova):

§ 14. Kirkelig fellesråds oppgaver.

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen, fremme samarbeid mellom menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- a) bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- b) anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- c) opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- d) anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor,
- e) administrativ hjelp for prosten når staten yter tilskudd til det,
- f) ---
- g) anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring.

Kirkelig fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsettingmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele utvalg som nevnt i § 35 første ledd myndighet til å foreta tilsetting og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som utredes av kommunen eller staten og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av departementet.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som det til enhver tid er pålagt av Kongen eller departementet, eller som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.

Kirkelig fellesråd foretar tilsetting av og har arbeidsgiveransvaret for alle tilsatte som lønnes over fellesrådets budsjett. Før tilsetting og fastsetting av instruks skal vedkommende menighetsråd gis anledning til å uttale seg. Kirkelig fellesråd kan bemyndige menighetsråd til å utøve tilsettingmyndighet og andre arbeidsgiverfunksjoner for stilling hvor dette ellers ville ligge til fellesrådet. Kirkelig fellesråd kan også tildele utvalg som nevnt i § 35 første ledd myndighet til å foreta tilsetting og treffe avgjørelser i saker som gjelder forholdet mellom soknene eller soknet som arbeidsgiver og de tilsatte.

Kirkelig fellesråd forvalter inntekter og formue knyttet til kirke og kirkefond, midler som utredes av kommunen eller staten og midler menighetsråd stiller til fellesrådets disposisjon for å løse oppgaver i soknene. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av departementet.

Kirkelig fellesråd utfører for øvrig de oppgaver som det til enhver tid er pålagt av Kongen eller departementet, eller som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd.»

Etter same lov § 9 skal sokneråda ha si merksemd vendt mot alt som kan gjerast for «å vekkje og nære det kristelege livet i sokna»

Herøy kyrkjelege fellesråd 2018

Medlemene i fellesrådet er sett saman av 2 medlemar frå kvart sokneråd, ein kommunal representant (valt av kommunestyret) og ein geistleg representant (utpekt av prosten).

Året 2018 er år 3 av valperioden sine 4 år. Fylgjande medlemar sat i fellesrådet:

Katrin Dahlstrøm	leiar	(Indre Herøy sokn)
Arnulf Goksøyr	nestleiar	(Herøy kommune)
Bjørn Otterlei		(Herøy sokn)
Sissel Remøyholm		(Herøy sokn)
Brit Hilde Slettebakk		(Indre Herøy sokn)
Ilse Johansen		(Leikanger sokn)
Viviann Sønnesyn Kleppe		(Leikanger sokn)
Sokneprest Bjørn G Leinebø		(oppnemnd av biskop)

Fellesrådet hadde 7 møter og det vart handsama 52 saker. Av desse sakene gjaldt 14 saker godkjenning av innkalling og møtebøker, andre faste saker gjaldt budsjett/budsjettkontroll. Vidare handsama fellesrådet saker vdk. Grunn til gravplass Bergsøy/Leinøy, diverse vedlikehaldsprosjekt, tilsettingssaker, vedtekter for gravplassane, og sak om Ny kyrkjeordning.

Arbeidstilhøve

Det var totalt 9,37 årsverk som vart administrert av fellesrådet pr. 31.12.18. Av dette var 70% årsverk ungdomsarbeidarar som er løna av Herøy sokn. Prestetenesta i Herøy utgjorde i tillegg 230% prestestilling som var fordelt på 3 prestar (100/100/30). 2 heile prestestillingar er knytt til sokna i Herøy medan den siste 30% stillinga vert tildelt på enkelttenester av prosten.

Fellesrådet hadde pr. 31.12.18 elleve tilsette, medan Herøy sokn hadde 2 tilsett (mellombels) og bispedømerådet hadde 3 tilsette. Alle tilsette i fellesrådet er fast tilsett. Av desse har 6 heil stilling, 4 personar har mellom 40% og 85% stilling og 1 person har 12% stilling. Kjønnsfordelinga er 7 menn og 4 kvinner. Innanfor kategorien deltidstilsett finn ein 3 menn og 2 kvinner.

Staben på kyrkjekontoret er ganske internasjonal, ein har fleire tilsette som har anna heimland enn Norge, og ein ynskjer å skape eit arbeidsmiljø som er ope og inkluderande.

Sjukefråveret (både eigenmelding og sjukmelding) i 2018 ligg på 1,35% medan sjukmeldt frávær ligg på 1,08%. Dei siste åra har sjukefráværet vore svært lågt, det har lege godt under 1%, ein ser soleis at sjukmeldt frávær i 2018 er litt høgare enn åra før. Det er ikkje rapportert om arbeidsulukker med personskade eller andre personskader i 2018

Staben ved kyrkjekontoret var i 2018 svært stabil, vi hadde 1 ny tilsetting og 2 personar som kom inn på mellombels arbeidsavtale og ein opplevde ikkje at det var vanskeleg å rekruttere nytt personell dette året.

Etter gjeldande regelverk vert det stilt krav til nesten alle som vert tilsett av sokneråd/fellesråd om at ein er medlem av Den norske kyrkja, unnateke frå denne regelen er dei som arbeider på gravplassane. Mange av arbeidstakarane til fellesrådet arbeider tett på mange barn- og unge og vi snakkar jamleg om at det stiller strenge krav til den vaksne m.o.t til å skape oversiktlege og trygge arenaer der ein minimaliserer moglegheita til mobbing og uønskt framferd både av barn, unge og vaksne. Alle som arbeider med barn- og unge leverer politiattest, og ein arbeider no for å få på plass rutinar for dette også for frivillige.

Berre gravplassarbeidarane er pt. innmelde i bedriftshelsetenesta.

Økonomiske tilhøve

Driftsrekneskapen vert lagt fram for godkjenning med eit rekneskaps messig mindreforbruk i drifta på kr. 528 235,93 Det vert vist til sak 12/19 for nærare utgreiing om denne saka.

Trass i eit samla driftsoverskott for fellesrådet si verksemd, er det ein spesifikasjon som har eit større meirforbruk på om lag 95 000 kroner; Spesifikasjon 45008 Trusopplæring. Tidlegare år ar ein hatt vakanse og tilhøyrande låg aktivitet på denne spesifikasjonen, medan ein i 2018 hadde godt kvalifisert personell og tilhøyrande høg aktivitet/kostnad. Rekneskapen viser då at løyvinga frå stortinget ikkje strekk til for å dekke lønsutgiftene på denne spesifikasjonen og ein har difor henta inn av tidlegare års overskott (bunde fond) for å dekke meirforbruket i 2018. Det er knytt stor spenning til framtidig overføring til denne spesifikasjonen og det er difor ynskeleg å styrke det bunde fondet slik at ein også i framtida kan oppfylle kravet om å drive trusopplæring for alle medlemar mellom 0 og 18 år.

I balanserekneskapen pr. 31.12.18 ser ein at Herøy kyrkjelege fellesråd har eit disposisjonsfond på om lag 2,16 mill. og bunde driftsfond Trusopplæring på om lag kr. 29 000 (31.12.17 var dette kr. 125 000).

Kyrkjene

Herøy kyrkjelege fellesråd vedtok i 2018 å starte opp til dels store vedlikehaldsprosjekt på kyrkjene; innvendig rehabilitering Indre Herøy kyrkje, deler av skifertak Leikanger kyrkje og vedlikehald tårn Herøy kyrke og alle desse 3 prosjekta vert slutført i 2019.

I tillegg har det vore utført mindre vedlikehald og utbetringar på bygga.

Gravplassane

Året 2018 vart det starta opp arbeid med å få utarbeidd analyse for gravplass Bergsøy/Leinøy. Analysen vart levert i januar 2019.

Det vart utført normalt vedlikehald på gravplassane i 2018. Ein har no god gravreserve for alle krinsar med unntak av Bergsøy og Leinøy.

Måloppnåing

Fellesrådet sine oppgåver er vidt formulert i Lov om den norske kyrkje (Kyrkjelova), og det finnast ikkje forskrifter eller rundskriv som talfester nivåert tenestene skal ligge på. Fellesrådet har heller ikkje sjølv fatta vedtak om kva nivå desse oppgåvene skal ligge på, og ein har difor svært få, eller ingen parameter å måle innsatsen i. Sjølv sagt er budsjett og rekneskap viktige styringsreiskaper, men desse fortel først og fremst kor mykje pengar ein brukar på å gje eit tilbod eller utrette eit tiltak, ikkje noko om kvaliteten på tiltaket eller tenesta. På nasjonalt nivå vert det stadig arbeidd med å finne modellar for måloppnåing, og ein ser fram til at slike hjelpemidlar vert tilgjengelege i fellesråda.

Utfordringar dei komande åra

DNK er framleis i støypeskeia med å finne si organisasjonsform etter at ein ikkje lenger er «Statskyrkje». Sokneråd og fellesråd har dei siste åra hatt mange høyringsrundar, og hausten 2018 vart det igjen tid for ny høyringsrunde for Ny kyrkjeordning. Ny regjeringsplattform har truleg utsett realitetshandsaming av denne og ein er no usikker på tidsperspektivet (før var det sagt 2020).

Ei anna viktig sak er utforming og vedtak om ny lov som skal gjelde alle tru- og livsynsamfunn. Ei ny lov for dette feltet skal erstatte gjeldande Kyrkjelov og det er knytt stor spaning korleis denne vert utforma.

Visjonen til kyrkja er: «Meir himmel på jorda», og dette skal ein få til ved å vere vedkjennande, open, tenande og misjonerande. Oppdraget til fellesrådet er då å forvalte økonomi, eigedomar og personell på ein slik måte at sokneråd og tilsette best mogleg kan oppfylle visjonen for flest mogleg. Dette skal skje samstundes som fellesrådet skal forvalte gravferdsordninga for alle; uavhengig av tru og religion. Kyrkja har dei aller fleste stadar i landet svært lang erfaring med dette, og i Herøy kan det sjå ut som om dette er ei god løysing som ikkje skaper unødige utfordringar.

Alle medarbeidarane er kyrkja og fellesrådet sin viktigaste resurs og det aller meste av det som vert levert av tenester skjer gjennom møte med menneske, det er difor svært avgjerande at fellesrådet klarer å behalde og utvikle gode arbeidstakarar samt å rekruttere nye arbeidstakarar når det er naudsynt. For å få til dette er det viktig at fellesrådet har ein stabil og god økonomi slik vi kan tilby like gode arbeidstilhøve som anna offentleg verksemd.

Det vert store endringar i rammene for drifta i Den Norske kyrkja i Norge. Lokalt er det viktig å arbeide for at kyrkja er til stade for Herøyværingane; i glede og i sorg, til kvardag og til fest – eit naturleg samlingspunkt også i framtida

Sokna sine årsstatistikkar for 2018 syner at det er fleire som melder seg inn og færre som melder seg ut av DNK i Herøy i høve til 2017. Det var gjennomsnittleg fleire på familiegudsteneter i 2018 i høve til 2017 medan gjennomsnittet på deltaking i andre gudstenester har gått litt ned. Talet på døypte og konfirmerte held seg stabilt høgt. Det er og viktig å vite at det er svært mange barn, unge og vaksne som er brukarar kyrkjene og dei kyrkjelege tilboda på kvardagar i veka gjennom m.a. trusopplæringstiltak, barneklubbar, fredagstreff, open barnehage og liknande tilbod. For mange er nok kyrkja først og fremst ei «kvardskyrkje» medan nye generasjonar nok ikkje har same forholdet til søndagen som gudstenestedag. Ei viktig målsetting for kyrkje i Herøy i framtida er å vere ei kyrkje for alle, der dei er!

Deler av folketalsauken i Herøy skuldast arbeidsinnvandring og anna innvandring, og kyrkja i Herøy arbeider kontinuerleg med å forbetre informasjonen som går ut og prøver å sikre at denne når flest mogleg – også dei som ikkje har norsk som morsmål til å føle seg heime i kyrkje og kvardagsliv, at også alle dei som er tilflyttarar til Herøy vil finne gode fritidstilbod som vil skape god integrering og godt samhald mellom alle innbyggjarane på tvers av landegrenser og alder.

Framlegg til vedtak:

Herøy kyrkjelege fellesråd tek årsmeldinga 2018 til vitande

Fosnavåg, 27.03.19

Marit Sævik Leinebø
Kyrkjeverje

Delegerte saker frå avdelingane

DS 90/19 Herøy kommune 38/147 Planering av området og kabelgrøft - løyve til tiltak 11.03.2019 00:00:00 AURVOLL OG FURESUND AS

DS 91/19 Tildeling av prikkar ved manglande innrapportering av omsetninga av alkohol - Joker Nerlandsøy 28.03.2019 00:00:00 HANDELSHUSET AS

DS 92/19 Ferdigattest - terrasse - 37/503 28.03.2019 00:00:00 Aleksander Torvik

DS 93/19 Reidar Remøy -12/60 - Rehabilitering pipe 27.03.2019 00:00:00 CEMENTPRODUKT AS

DS 94/19 Tildelinga av prikkar ved manglande innrapportering av omsetning 2018 29.03.2019 00:00:00 BOGNE AS

DS 95/19 Godkjenning - søknad om å ta med skjenkebevilling til ope arrangement (enkelt, bestemt anledning) - Dansegalla Fiskarhallen 29.03.2019 00:00:00 Thon Hotel Fosnavåg

DS 96/19 Harry Monrad Muren - 16/10 - frådeling av tilleggsareal 03.04.2019 00:00:00 Harry Monrad Muren

DS 97/19 Hallgeir Espeseth - 80/21 - Bruksendring 03.04.2019 00:00:00 Hallgeir Espeseth

DS 98/19 Mariann Strømsnes - 34/26 - pipe 27.03.2019 00:00:00 ROLF ARNE DAHL PIPE REHABILITERING AS

**DS 99/19 Aleksander Torvik - 37/503 - Løyve til endring 27.03.2019
00:00:00 Aleksander Torvik**

**DS 100/19 Christian Voldsund - 56/108 - tilbygg/altan 10.04.2019
00:00:00 Christian F Voldsund**

**DS 101/19 Ferdigattest - Bustad og garasje - gnr 37, bnr 17 26.04.2019
00:00:00 ØRSTA BYGGSERVICE AS**

**DS 102/19 Vegard Haavik - 37/387 - Terrasse og overbygg/utviding stove
26.04.2019 00:00:00 Vegar Haavik**

**DS 103/19 Leif-Morten Igesund 35/1 -lgangsettingsløyve heile tiltaket
15.03.2019 00:00:00 BYGGMANN GRUPPEN AS**

**DS 104/19 Myrvåg helsesenter AS 45/142 45/116 Tiltak
natursteinsmur/betongkant - ferdigattest 02.04.2019 00:00:00 B
TARBERG AS**

**DS 105/19 Torgeir Voldsund 16/73 tiltak utviding sjøbud - løyve til tiltak
23.04.2019 00:00:00 Torgeir Voldsund**

**DS 106/19 Herøy kommune 24/74 Rammeløyve - fleirbrukshall Einedalen
skule - igangsettingsløyve grunnarbeid 24.04.2019 00:00:00
PROSJEKTBYGG AS**

**DS 107/19 Norhus Ørsta AS 23/48 Rammeløyve veg- og VA- anlegg
29.04.2019 00:00:00 NORHUS ØRSTA AS**

**DS 108/19 Norhus Ørsta AS 23/48 - løyve til oppføring av støyskjerm
29.04.2019 00:00:00 NORHUS ØRSTA AS**

**DS 109/19 Utviding parkeringsplass ved Herøy Gard - 40/57 40/58 40/59
- løyve til tiltak 30.04.2019 00:00:00 AURVOLL OG FURESUND AS**

**DS 110/19 Ferdigattest - 5/67 Einebustad med garasje 10.04.2019
00:00:00 ØRSTA BYGGSERVICE AS**

**DS 111/19 Herøy kommune - 29/182 - Tilbygg 10.04.2019 00:00:00
HERØY KOMMUNE**

**DS 112/19 Godkjenning av styrar for salsløyve - Coop Marked Moltu
25.03.2019 00:00:00 COOP NORDVEST SA**

**DS 113/19 Tildeling av prikkar ved manglande innrapportering av
omsetning av alkohol - Spar Fosnavåg 28.03.2019 00:00:00 NG SPAR
MØRE AS**

**DS 114/19 Paul R. Kalland - 9/5 - Riving av hus 19.03.2019 00:00:00 Paul
Runde Kalland**

**DS 115/19 Ferdigattest - 37/492 seksjon 1 - bod 20.03.2019 00:00:00 Berit
aasen**

**DS 116/19 Øystein Per Moltubakk - 60/67 og 357 - Frådeling 21.03.2019
00:00:00 Øystein Per Moltubakk**

**DS 117/19 Herøy kommune 24/74 Rammeløyve - fleirbrukshall Einedalen
skule - Rammeløyve 24.04.2019 00:00:00 PROSJEKTBYGG AS**

**DS 118/19 Ruben Bakke 40/85 og 40/86 Tiltak oppføring naust, utviding
brygge - løyve til tiltak 24.04.2019 00:00:00 Ruben Bakke m.fl.**

**DS 119/19 Lampholmen AS 26/162 og 19 Tiltak tomannsbustad -
rammeløyve 21.03.2019 00:00:00 LAMPHOLMEN AS m.fl.**

DS 120/19 Inge Bergsnes 29/129 Deling grunneigedom - løyve til

frådeling av tilleggsareal 20.03.2019 00:00:00 Inge Bergsnes

**DS 121/19 Handelsbygg holding as - 38/2 - IG 3 heile tiltaket 21.03.2019
00:00:00 SH PROSJEKT AS**

**DS 122/19 Odd Morten Berge - 29/87 - Naust og flytebrygge 25.03.2019
00:00:00 AURVOLL OG FURESUND AS**

**DS 123/19 Ragnvald Vågsholm 33/133, 33/134 Bustad m/garasje - løyve
til tiltak 30.04.2019 00:00:00 Ragnvald Ludvik Vågsholm m.fl.**

**DS 124/19 Søknad om serveringsløyve Sofram Takeaway & Catering AS
24.04.2019 00:00:00 SOFRAM TAKEAWAY & CATERING AS**

**DS 125/19 Frode Myklebust - 29/307 - tilbygg/hagestove på eksisterande
terrasse 10.04.2019 00:00:00 Evy C Kismul Myklebust**

**DS 126/19 Tømrer Service AS 45/182, 68 og 44 - 2-mannsbustadar med
carport - løyve til tiltak 16.04.2019 00:00:00 TØMRER SERVICE AS**

**DS 127/19 Kjartan Sundnes 17/3 Tiltak driftsbygning - ferdigattest
05.04.2019 00:00:00 Kjartan Sundnes**

**DS 128/19 Mellombels bruksløyve - 34/166 - seksjon nr 3 og 4 08.04.2019
00:00:00 TØMRER SERVICE AS**

**DS 129/19 Harry Monrad Muren - 16/60 - Naust 10.04.2019 00:00:00 Harry
Monrad Muren**

**DS 130/19 Mellombels bruksløyve - 4/316 26.04.2019 00:00:00
SPORSTØL ARKITEKTER AS**

**DS 131/19 Norhus Ørsta AS 23/48 Rammeløyve byggetrinn 1 - endring av
gitt løyve 29.04.2019 00:00:00 NORHUS ØRSTA AS**

**DS 132/19 Marita Hjelmeseth 35/5 Rammeløyve - rammeløyve
24.04.2019 00:00:00 BUCCI ARKITEKTUR & DESIGN AS**

**DS 133/19 Lene og Øyvind Havåg - 83/11 - ny avkøyrsløse og
påbygg/fasadeendring 08.04.2019 00:00:00 MAGNE BERGSETH
SIVILARKITEKT MNAL**

**DS 134/19 Ferdigattest - 15/59 - pipe 10.04.2019 00:00:00
CEMENTPRODUKT AS**